

СБОРНИКЪ
АДМИНИСТРАТИВНЫХЪ ПОСТАНОВЛЕНІЙ
ЦАРСТВА ПОЛЬСКАГО.

ВѢДОМСТВО ВНУТРЕННИХЪ И ДУХОВНЫХЪ ДѢЛЪ.

ЧАСТЬ III.

БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫЯ ЗАВЕДЕНІЯ.

ТОМЪ I.

ZBIÓR
PRZEPISÓW ADMINISTRACYJNYCH
KRÓLESTWA POLSKIEGO.

WYDZIAŁ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

CZEŚĆ III.

ZAKŁADY DOBROCZYNNE.

ТОМ I.

1866.

284/84

Печатано по ВИСОЧАЙШЕМУ повелѣнію.

Ke 86425

Варшава. Въ Типографіи Х. Келтера и К^о.

Drukowano z rozkazu NAJWYŻSZEGO.

Warszawa. W drukarni Ch. Keltera i spółki.

ОБЪЯСНЕНИЕ.

Помѣщенные въ настоящемъ Сборникѣ постановленія объ управленіи Благотворительными Заведеніями и контролѣ оныхъ составляютъ пять томовъ. Постановленія эти заключаются, кромѣ находящихся въ началѣ Сборника основныхъ законоположеній, въ десяти отдѣлахъ, изъ коихъ каждый подраздѣляется на соотвѣтственныя главы.

Въ 1-й томъ включены:

Основные постановленія;

Отдѣлъ I, о мѣстномъ управленіи больницъ и благотворительныхъ заведеній; и

Отдѣлъ II, объ устройствѣ и врачебной полиціи больницъ, равно правила о приѣмѣ гражданскихъ больныхъ и призрѣніи военныхъ больныхъ, поступившихъ въ гражданскія больницы;

Во 2-омъ томѣ помѣщены:

Отдѣлъ III, о обязанностяхъ лицъ, принадлежащихъ къ внутреннему управленію больницъ;

Отдѣлъ IV, правила относительно внутренняго хозяйства больницъ; и

Отдѣлъ V, правила относительно отчетности больницъ;

Въ 3-емъ томѣ заключаются:

Отдѣлъ VI, особенныя правила для частныхъ больницъ; и

OBJAŚNIENIE.

Przepisy, odnoszące się do administracyi i kontrolli nad Zakładami Dobroczynnemi, mieszczące się w Zbiorze niniejszym, zajmują tomów pięć, i zawarte są, oprócz przepisów zasadniczych na początku zamieszczonych, w dziesięciu działach, z których każdy składa się z odpowiednich tytułów.

Tom 1-y mieści w sobie:

Naprzód przepisy zasadnicze, a następnie:

Dział I, o miejscowym zarządzie szpitali i zakładów dobroczynnych;

Dział II, obejmujący urządzenia i policję lekarską szpitali, oraz przepisy o przyjmowaniu chorych cywilnych i postępowaniu z chorymi wojskowymi, oddanymi do szpitali cywilnych;

Tom 2-gi zawiera:

Dział III, o obowiązkach osób należących do wewnętrznej służby szpitalnej;

Dział IV, zawierający przepisy wewnętrznego gospodarstwa szpitali;

Dział V, obejmujący przepisy rachunkowości szpitali;

Tom 3-ci mieści w sobie:

Dział VI, zawierający przepisy szczególne dla szpitali specyalnych;

Отдѣлъ VII, о домахъ пріюта;

Въ 4-омъ томѣ помѣщенъ:

Отдѣлъ VIII, о благотворительныхъ обществахъ и заведеніяхъ;

Въ 5-омъ томѣ заключаются:

Отдѣлъ IX, о судопроизводствѣ и хожденіи по дѣламъ, касающимся собственности и правъ благотворительныхъ заведеній, а равно о покровительствѣ, оказываемомъ этимъ заведеніямъ со стороны Правительства; и Отдѣлъ X, общія правила и распоряженія Правительства

Вышеозначенные матеріалы составляютъ рядъ уставовъ и постановленій, изданныхъ о Благотворительныхъ Заведеніяхъ съ 1816 по 24 Января (5 Февраля) 1866 года.

Всѣ эти постановленія имѣютъ обязательную силу.

Сборникъ этотъ, подъ главнымъ руководствомъ Вице-Предсѣдателя Государственнаго Совѣта Царства Польскаго, Дѣйствительнаго Тайнаго Совѣтника Сенатора Фундуклея, составленъ частію б. Статсъ-Референдаріемъ, а нынѣ Помощникомъ Управляющаго дѣлами Совѣта Управленія Царства, Рогозинскимъ и частію Статсъ-Референдаріемъ Собоцкимъ, изъ матеріаловъ, доставленныхъ изъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ Делегатомъ оной, Старшимъ Дѣлопроизводителемъ Главнаго Попечительнаго Совѣта Благотворительныхъ Заведеній, Круцинскимъ.

Dział VII, o domach schronienia;

Tom 4-ty obejmuje:

Dział VIII, o towarzystwach i zakładach dobroczynnych;

Tom 5-ty mieści w sobie:

Dział IX, o postępowaniu i obronie w sprawach dotyczących własności i praw instytucji dobroczynnych tudzież o pomocy dla tychże instytucji ze strony Rządu;

Dział X, ogólne przepisy i rozporządzenia rządowe.

Materyały powyższe stanowią ciąg ustaw i przepisów wydanych o Zakładach Dobroczynnych od 1816 po dzień 24 Stycznia (5 Lutego) 1866 r.

Wszystkie te przepisy obowiązują dotychczas.

Zbiór niniejszy, pod zwierzchnim kierunkiem Rzeczywistego Radcy Tajnego, Senatora Fundukleja, Vice-Prezesa Rady Stanu Królestwa, ułożony został, częścią przez b. Referendarza Stanu, obecnie Pomocnika Zarządzającego interesami Rady Administracyjnej Rogozińskiego, a częścią przez Referendarza Stanu Sobockiego, z materyałów, dostarczonych ze strony Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, przez Delegowanego od tej Władzy, Starszego Referenta Rady Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych, Kruszczyńskiego.

**ОГЛАВЛЕНИЕ ПРЕДМЕТОВЪ,
ЗАКЛЮЧАЮЩИХСЯ ВЪ НАСТОЯЩЕМЪ ТОМЪ.**

Номеръ по- ряду.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	Историческій Очеркъ Благотворительныхъ Заведеній.			2
	ОСНОВНЫЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ.			
A	Высочайшій указъ объ учреж- деніи Главнаго Управленія Больницъ и другихъ Благо- творительныхъ Заведеній въ Царствѣ Польскомъ.	18 Февра- ля (2 Мар- та) 1842 г.	Высочайшій указъ.	26
B	Выписка изъ Высочайшаго указа объ учрежденіи въ Гу- берніяхъ Царства Польска- го Губернскихъ Совѣтовъ.	24 Мая (5 Іюня) 1861 г.	Высочайшій указъ.	74
C	Выписка изъ Высочайшаго указа объ учрежденіи въ Уѣздахъ Царства Польска- го Уѣздныхъ Совѣтовъ.	24 Мая (5 Іюня) 1861 г.	Высочайшій указъ.	74

**SPIS PRZEDMIOTÓW
W TOMIE NINIEJSZYM ZAWARTYCH.**

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	RYS HISTORYCZNY O ZAKŁADACH DOBROCZYNNYCH.			3
	PRZEPISY ZASADNICZE.			
A.	Ukaz NAJWYŻSZY, zaprowa- dzający Główny Zarząd szpitali i innych Zakładów dobroczytnych w Króle- stwie Polskiem.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 r.	Ukaz NAJWYŻ- SZY.	27
B.	Wyjątek z Ukazu NAJWYŻ- SZEGO, ustanawiającego w guberniach Królestwa Pol- skiego Rady Gubernialne.	24 Maja (5 Czerwca) 1861 r.	Ukaz NAJWYŻ- SZY.	75
C.	Wyjątek z Ukazu NAJWYŻ- SZEGO, ustanawiającego w powiatach Królestwa Pol- skiego Rady Powiatowe.	24 Maja (5 Czerwca) 1861 r.	Ukaz NAJWYŻ- SZY.	75

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
D	Выписка изъ Высочайшаго указа объ учрежденіи въ Варшавѣ и другихъ значи- тельнѣйшихъ городахъ Цар- ства Польскаго Городскихъ Совѣтовъ.	24 Мая (5 Юня) 1861 года.	Высочайшій указъ.	80
E	Выписка изъ Высочайшаго указа объ устройствѣ сель- скихъ гминъ.	19 Февра- ля (2 Мар- та) 1864 г.	Высочайшій указъ.	84
ЧАСТНЫЯ ПОСТАНОВЛЕНІЯ.				
О Т Д Ъ Л Ъ I.				
О МѢСТНОМЪ УПРАВЛЕНІИ БОЛЬНИЦЪ И БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЙ.				
1	Выписка изъ Высочайше утвержденнаго Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Февра- ля (2 Мар- та) 1842 г.	Высочайшій указъ.	92
2	Распоряженіе, развивающее Высочайше утвержденное положеніе объ учрежденіи Попечительныхъ Совѣтовъ и Уставъ гражданскихъ больницъ и благотворитель- ныхъ заведеній.	20 Октяб- ря (1 Но- ября) 1842 года, № 41589/8726	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	130

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
D.	Wyjątek z Ukazu Najwyższe- go, ustanawiającego w War- szawie i innych znaczniej- szych miastach Królestwa Rady Miejskie.	24 Maja (5 Czerw- ca) 1861 r.	Ukaz Najwyż- szy.	81
E.	Wyjątek z Ukazu Najwyższe- go, o urządzeniu gmin wiej- skich.	19 Lutego (2 Marca) 1864 r.	Ukaz Najwyż- szy.	85
PRZEPISY SZCZEGÓŁOWE.				
D Z I A Ł I.				
O MIEJSCOWYM ZARZĄDZIE SZPITALI I INNYCH ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.				
1	Wyjątek z Najwyższej zatwier- dzonej Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiém.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz Najwyż- szy.	93
2	Rozporządzenie, rozwijające Najwyższej zatwierdzoną or- ganizacyę Rad Opiekun- czych i Ustawę dla szpitali cywilnych, oraz Zakładów dobroczynnych.	20 Paź- dziernika (1 Listo- pada) 1842 r. № 41589/8726	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	131

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
3	Инструкція Уѣзднымъ Попечительнымъ Совѣтамъ. Форма книги недвижимыхъ имуществъ и капиталовъ, принадлежащихъ N дому призрѣнія N прихода въ N уѣздѣ N губерніи (приложение 1-е къ N° 3-му). Форма общей вѣдомости всему недвижимому имуществу, принадлежащему приходскимъ домамъ призрѣнія въ N уѣздѣ N губерніи (приложение 2-е къ N° 3-му). Форма главной книги недвижимыхъ имуществъ и капиталовъ, принадлежащихъ приходскимъ домамъ призрѣнія въ N уѣздѣ N губерніи (приложение 3-е къ N° 3-му).	6 (18) Февраля 1843 года.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	152
4	Распоряженіе относительно посѣщенія Гражданскимъ Губернаторомъ больницъ и	15 (27) Августа 1851 г.,	Главный Директоръ, Предсѣдательству-	216

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
3	Instrukcja dla Rad Opiekun- czych Powiatowych. Wzór księgi własności nieru- chomych i kapitałów, do domu schronienia parafii N, gubernii N, należących (Annex 1-y do N° 3-go). Wzór zbiorowego obrazu wszel- kiej własności nieruchomej, do domów schronień para- fialnych w powiecie N, gu- bernii N, należąc (Annex 2-gi do N° 3-go). Wzór księgi głównej własno- ści nieruchomości i kapita- łów, do domów parafial- nych schronienia w powie- cie N, gubernii N, nale- żących (Annex 3-ci do N° 3-go).	6 (18) Lu- tego 1843 roku.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	153
4	Rozporządzenie o zwiedza- niu przez Gubernatorów Cywilnych i szpitali i in-	15 (27) Sierpnia 1851 r.	Dyrektor Główny, Prezydu- jący w Kom-	217

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой последовало распоряженіе.	Страницы.
	другихъ благотворитель- ныхъ заведеній.	№ 33,990.	ющій въ Пра- вительствен- ной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	
О Т Д Ъ Л Ъ II.				
ОБЪ УСТРОЙСТВѢ И ВРАЧЕБНОЙ ПОЛИЦИИ БОЛЬНИЦЪ, РАВНО ПРАВИЛА О ПРИЕМѢ ГРАЖДАНСКИХЪ БОЛЬНЫХЪ И ПРИЗРѢНІИ ВОЕННЫХЪ БОЛЬНЫХЪ, ПОСТУПИВШИХЪ ВЪ ГРАЖДАНСКІЯ БОЛЬНИЦЫ.				
Г Л А В А I.				
Р А З Д Ъ Л Е Н І Е Б О Л Ь Н И Ц Ъ.				
1	Выписка изъ В ы с о ч а й ш е утвержденнаго Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Февра- ля (2 Мар- та) 1842 года.	Высочайшій указъ.	222

Numer porządkowy	T R E Ś C	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
	ných Zakładów dobroczyn- nych.	№ 33,990.	missyi Rząd- owej Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	
D Z I A Ł II.				
URZĄDZENIE I POLICJA LEKARSKA SZPITALI, ORAZ PRZEPISY O PRZYJMOWANIU CHORYCH CYWILNYCH I POSTĘPOWANIU Z CHORYMI WOJSKOWYMI, ODDANYMI DO SZPITALI CYWILNYCH.				
T Y T U Ł I.				
P O D Z I A Ł S Z P I T A L I.				
1	Wyjątek z N a j w y ż s z e j z a t w i e r- dzonej Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiém.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz N a j w y ż s z y .	223

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	Г Л А В А П. О Б Ъ У С Т Р О Й С Т В Ъ Б О Л Ь Н И Ц Ъ.			
1	Выписка изъ В ы с о ч а й ш е утвержденнаго У с т а в а гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Февра- ля (2 Мар- та) 1842 года.	Высочайшій указъ.	230
	Форма кроватныхъ таблицъ (приложеніе 1-е къ N° 1-му).			
	Форма доски въ каждой пала- тѣ (приложеніе 2-е къ N° 1-му).			
	О курительномъ сараѣ и про- изводствѣ окуриванія вещей (приложеніе 3-е къ N° 1-му).			
	Табель о больничныхъ ве- щахъ (приложеніе 4-е къ N° 1-му).			

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
	T Y T U Ł II. O U R Z Ą D Z E N I U S Z P I T A L I.			
1	Wyjątek z N A J W Y Ż S Z E J zatwier- dzonej Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz N A J W Y Ż S Z E J.	231
	Wzór tablic, które mają być zawieszane nad łóżkiem (Annex 1-y do N° 1-go).			
	Wzór tablicy, która ma być zawieszana w każdej sali (Annex 2-gi do N° 1-go).			
	O szopie do nakadzania i o sposobie, w jaki samo na- kadzanie się uskutecznia (Annex 3-ci do N° 1-go).			
	Wzór wykazu efektów szpi- talnych (Annex 4-ty do N° 1-go).			

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	Г Л А В А III. О ПРИЕМѢ БОЛЬНЫХЪ И ИХЪ ПОМѢЩЕНІИ.			
1	Выписка изъ В ы с о ч а й ш е утвержденнаго У с т а в а о гражданскихъ больницахъ въ Царствѣ Польскомъ. Форма главной книги боль- ныхъ, принятыхъ въ боль- ницу N (приложеніе 1-ое къ N ^o 1-му). Форма общаго журнала боль- ныхъ въ больницы N (при- ложеніе 2-е къ N ^o 1-му). Форма палатнаго билета (при- ложеніе 3-е къ N ^o 1-му). Форма журнала по отдѣленію (приложеніе 4-е къ N ^o 1-му).	18 Фев- раля (2 Марта) 1842 г.	Высочайшій указъ.	290
2	Постановленіе о расходахъ на леченіе ремесленныхъ уче- никовъ и подмастерьевъ.	31 Декаб- ря 1816 г.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	336

Numer porządkowy	T R E Ś C	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	T Y T U Ł III. O PRZYJMOWANIU CHORYCH I ICH POMIESZCZENIU.			
1	Wyjątek z N A J W Y Ż E J zatwier- dzonej Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem. Wzór księgi głównej chorych przyjętych do szpitala N. (Annex 1-y do N ^o 1-go). Wzór dziennika ogólnego cho- rych w szpitalu N. (Annex 2-gi do N ^o 1-go). Wzór karty wpisowej (An- nex 3-ci do N ^o 1-go). Wzór dziennika oddziałowego (Annex 4-ty do N ^o 1-go).	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz N A J W Y Ż - szy.	291
2	Przepis o kosztach leczenia uczniów i czeladników rze- mieślniczych.	31 Gru- dnia 1816 roku.	Namiestnik Królewski.	337

Номера по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
3	Постановленіе о томъ, что на возмѣщеніе больницамъ издержекъ за содержаніе и пользованіе неимущихъ больныхъ, можно собирать складки лишь отъ жителей, владѣющихъ въ гминѣ недвижимостью.	29 Октяб- ря 1827 г., № 89,287.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ и Полиціи.	340
4	Распоряженіе о возмѣщеніи издержекъ за леченіе въ больницахъ неимущихъ ремесленниковъ, а также бѣдныхъ евреевъ, и о томъ, въ какихъ случаяхъ эти издержки могутъ быть сла-гаемы со счетовъ.	17 (29) Іюля 1834 года, № 16224/29515.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народ- наго Просвѣ- щенія.	342
5	Запрещеніе отправлять въ больницы мертвыя тѣла неимущихъ, а равно боль-ныхъ кончающихся.	4 (16) Сентября 1835 г., № 14344/44823.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и На- роднаго Про- свѣщенія.	344
6	Постановленіе о томъ, что издержки на перевозку въ больницы бѣдныхъ, пора-	9 (21) Іюля 1845 г.,	Статсъ-Секре- тарь при Совѣ- тѣ Управленія	346

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
3	Rozporządzenie, iż do składek na zwrot szpitalom kosztów utrzymania i leczenia ubogich chorych, pociągani być mogą tylko mieszkańcy, mający posiadłości w gminie.	29 Paź- dziernika 1827 r. № 89,287.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Policji.	341
4	Rozporządzenie, dotyczące zwrotu kosztów leczenia w szpitalach ubogich rzemieślników i starozakonnych, i w jakich wypadkach koszta te mogą być umarzane.	17 (29) Lipca 1834 r. № 16224/29515.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	343
5	Rozporządzenie, wzbraniające odsyłania do szpitali ciał ubogich zmarłych lub konających.	4 (16) Września 1835 r. № 14344/44823.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.	345
6	Rozporządzenie, iż koszta odsyłania do szpitali ubogich dotkniętych chorobą syfi-	9 (21) Lipca 1845 r.	Sekretarz Sta- nu przy Ra- dzie Admini-	347

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	женныхъ сифилитическими болѣзнями, могутъ быть относимы на счетъ этап- ныхъ суммъ.	№ 25,005.	Царства.	
7	Постановленіе о возмѣщеніи издержекъ на леченіе боль- ныхъ, отправляемыхъ въ больницы по этапу или изъ полицейскихъ арестовъ, счи- тая по 15 коп. въ сутки отъ человѣка, изъ подлежащихъ этапныхъ или тюремныхъ суммъ.	2 (14) Августа 1846 г.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	348
8	Распоряженіе относительно возврата издержекъ на лече- ніе иностранныхъ дезерти- ровъ.	25 Февра- ля (8 Марта) 1848 г., № 7730/4239.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	354
9	Распоряженіе о наймѣ сторо- жей для надзора за арестан- тами, отправляемыми, въ крайнихъ случаяхъ, въ бли- жайшія гражданскія боль- ницы на излеченіе.	3 (15) Декабря 1849 г., № 22247/37094.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	360

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	lityczną, mogą być regulo- wane do funduszów tran- sportowych.	№25,005.	stracyjnej.	
7	Rozporządzenie o uiszczaniu z właściwych funduszów transportowych, lub wię- ziennych, kosztów leczenia chorych w szpitalach, od- syłanych z transportu lub z aresztów detencyjnych, licząc dziennie po kop. sr. 15 od osoby.	2 (14) Sierpnia 1846 r.	Rada Admini- stracyjna.	349
8	Rozporządzenie, dotyczące zwrotu kosztów kuracyi de- zertów zagranicznych.	25 Lute- go (8 Mar- ca) 1848 roku № 7730/4239.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	355
9	Rozporządzenie, aby przy od- dawaniu aresztantów, w ra- zie koniecznej potrzeby, do najbliższych szpitali cywil- nych na kurację, straż do pilnowania tychże była wynajmowana.	3 (15) Grudnia 1849 r. № 22247/37094.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	361

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
10	Распоряженіе, опредѣляющее число сторожей, нанимаемыхъ для надзора за арестантами въ гражданскихъ больницахъ, и размѣръ слѣдующаго имъ за это вознагражденія.	14 (26) Марта 1850 г., № 8787/4520.	Правитель- ственная Ком- мисія Вну- треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	364
11	Распоряженіе о томъ, что издержки на погребеніе евреевъ, кои, будучи задержаны на бродяжничествѣ, или по другимъ, влекущимъ за собою наказаніе, проступкамъ, были отправлены въ больницы на излеченіе и тамъ скончались, слѣдуетъ отнести на счетъ суммъ, назначенныхъ на транспортъ по этапамъ бѣглецовъ и бродягъ.	15 (27) Апрѣля 1850 г., № 17026/8756.	Правитель- ственная Ком- мисія Вну- треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	368
12	Объясненіе, что издержки на пересылку въ больницы и леченіе въ нихъ неимущихъ бродягъ, одержимыхъ сифилитическими болѣзнями, слѣдуетъ покрывать изъ этапныхъ суммъ, не относя ихъ на счетъ гминъ.	23 Марта (4 Апрѣ- ля) 1851 года, № 4164/1837.	Правитель- ственная Ком- мисія Вну- треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	372

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
10	Rozporządzenie, objaśniające, w jakim stosunku stróże do pilnowania aresztantów w szpitalach cywilnych mają być dodawani i płaćeni.	14 (26) Marca 1850 r. № 8787/4520.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	365
11	Rozporządzenie, iż starozakonni na włóczęgostwie lub z innych powodów, karę za sobą pociągających, pojmani, na kurację do szpitali oddawani i tamże zmarli, grzebani być mają kosztem funduszów, służących na transport zbiegów i włóczęgów.	15 (27) Kwietnia 1850 r. № 17026/8756.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	369
12	Rozporządzenie, objaśniające, że koszta odsyłania do szpitali i leczenia w nich ubogich i włóczęgów, dotkniętych chorobą syfilityczną odnosić należy do funduszów transportowych, a nie do gmin.	23 Marca (4 Kwie- tnia) 1851 roku № 4164/1837.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	373

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой последовало распоряженіе.	Страницы.
13	Распоряженіе о томъ, чтобы при отсылкѣ въ больницы бѣдныхъ, одержимыхъ сифилитическою болѣзнію, полицейскія начальства обозначали въ отзываютъ и дорожныхъ билетахъ, изъ какихъ суммъ удовлетворены будутъ издержки на лечение означенныхъ лицъ.	10 (22) Сентября 1851 г., № 15,223.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	376
14	Предписаніе о томъ, на какія суммы слѣдуетъ относить расходы на погребеніе умершихъ вслѣдствіе венерической болѣзни.	16 (28) Января 1853 г., № 51866/25259.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	378
15	Указаніе основаній къ составленію, повѣркѣ и представленію счетовъ издержкамъ на пользованіе неимущихъ, пораженныхъ холерою.	7 (19) Мая 1853 г., № 3211/52231.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	382
16	Воспрещеніе выдавать свидетельства о болѣзняхъ, для излеченія которыхъ больные пользовались въ больницахъ.	30 Июня (12 Июля) 1853 г., № 1,256.	Главный Попечительный Советъ Благотворительныхъ Заведеній.	414

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
13	Rozporządzenie, aby przy od- syłaniu do szpitali ubogich syfilityków, Władze poli- cyjne w odezwach i kartach drożnych wymieniały, z ja- kiego funduszu kosztu ku- racyi zaspokojone będą.	10 (22) Września 1851 r. № 15,223.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	377
14	Rozporządzenie, wskazujące, z jakiego funduszu mają być ponoszone koszty cho- wania ciał osób, na wene- ryę w szpitalach zmarłych.	16 (28) Stycznia 1853 r. № 51866/25259.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	379
15	Rozporządzenie, wskazujące za- sady do układania, spraw- dzania i przedstawiania ra- chunków kosztów ratowa- nia ubogich, cholera do- tkniętych.	7 (19) Maja 1853 r. № 3211/52231.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	383
16	Rozporządzenie, wzbraniają- ce wydawania świadectw, na jakie choroby wyszli ze szpitali byli w nich le- czeni.	30 Czer- wca (12 Lipca) 1853 r. № 1,256.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	415

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
17	Распоряженіе относительно взиманія платы за леченіе бѣдныхъ, зараженныхъ си- филитическою болѣзнію, которые не изобличены въ бродяжничествѣ и извѣст- ны по происхожденію.	7 (19) Апрѣля 1855 г., № 1981/2049.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	416
18	Распоряженіе о неотказыва- ніи труднобольнымъ въ принятіи въ больницу, въ случаѣ недостатка необхо- димыхъ документовъ.	27 Іюня (9 Іюля) 1855 г., № 1,267.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	420
19	Дополнительное объясненіе, на какія суммы слѣдуетъ относить издержки на пе- ревозку и пользованіе въ больницахъ больныхъ, при- надлежащихъ къ город- скимъ общинамъ и сель- скимъ гминамъ.	18 (30) Іюля 1855 г., № 616/28005.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	422
20	Распоряженіе, указывающее источникъ для покрытія расходовъ на погребеніе у- мершихъ бѣдныхъ.	1 (13) Іюня 1856 г., № 23314/10410.	Правитель- ственная Ком- мисія Внут- реннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	428

Numer porządkowy	T R E Ś C	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
17	Rozporządzenie, dotyczące ściągnięcia kosztów kuracji osób ubogich, chorobą sy- filityczną dotkniętych, któ- re nie są włóczęgami i zna- ne są z pochodzenia.	7 (19) Kwietnia 1855 r. № 1981/2049.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	417
18	Rozporządzenie o nieodma- wianiu przyjmowania do szpitali ciężko chorych, dla braku kwalifikacyj.	27 Czer- wca (9 Lipca) 1855 r. № 1,267.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	421
19	Rozporządzenie, obejmujące dodatkowe objaśnienie, o kosztach odsyłania i lecze- nia w szpitalach chorych syfilitycznych, z gmin miejskich i wiejskich po- chodzących.	18 (30) Lipca 1855 r. № 610/28005.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	423
20	Rozporządzenie, wskazujące źródło funduszów na grze- banie ciał ubogich zmar- łych.	1 (13) Czerwca 1856 r. № 23314/10410.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	429

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
21	Распоряженіе относительно отклоненія неправильной высылки больныхъ, увѣчныхъ и дѣтей въ Варшавскія больницы и заведенія.	16 (28) Іюня 1856 г., № 1,221.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	436
22	Постановленіе, указывающее, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать съ тѣми больными, отправляемыми судами въ больницы, которые въ припадкѣ сумасшествія совершили преступленіе.	11 (23) Ноября 1858 г., № 7,136.	Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія Царства.	440
23	Распоряженіе относительно прекращенія венерической болѣзни.	18 (30) Сентября 1859 г., № 3,045.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	446
24	Наставленіе, въ какомъ порядкѣ имѣетъ быть дѣлаема раскладка издержекъ за пользованіе больныхъ въ больницахъ и съ кого таковыя должны быть взыскиваемы.	15 (27) Октября 1859 г., № 2966/39664.	Правительственная Комиссія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	450
25	Наставленіе, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать при ле-	23 Августа (4 Сен-	Главный Попечительный	456

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
21	Rozporządzenie, dotyczące zapobieżenia niewłaściwemu odsyłaniu do szpitali i instytutów Warszawskich chorych, kalek i dzieci.	16 (28) Czerwca 1856 r. № 1,221.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	437
22	Decyzja, określająca sposób postępowania z chorymi odsyłanymi do szpitali przez Sądy, z tej przyczyny, iż w obłąkaniu dopuścili się zbrodni.	11 (23) Listopada 1858 roku № 7,136.	Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej.	441
23	Rozporządzenie, dotyczące wyłączenia choroby wenerycznej.	18 (30) Września 1859 r. № 3,045.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	447
24	Rozporządzenie, w jaki sposób mają być rozkładane i od kogo ściągane koszty leczenia chorych w szpitalach.	15 (27) Października 1859 roku № 2966/39664.	Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	451
25	Instrukcja o sposobie postępowania przy kuracyi cho-	23 Sierpnia	Rada Główna Opiekuńcza	457

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	ченіи больныхъ, укушен- ныхъ бѣшенными животны- ми.	тября) 1860 г., № 2616/25223.	Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	
26	Правила относительно лече- нія больныхъ ракомъ.	9 (21) Декабря 1860 г., № 2681/27638.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	460
27	Распоряженіе о томъ, что рас- ходы на лечение бѣдныхъ иностранцевъ должны быть отнесены на счетъ больницы, издержки же на погребеніе ихъ—на счетъ гминъ, въ коихъ они скончались.	1 (13) Іюня 1861 г., № 21491/39898.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ Дѣлъ.	464
28	Распоряженіе о томъ, чтобы зараженные сифилитиче- скою болѣзнію лица, преж- де отправленія ихъ на изле- ченіе, подвергаемы были медицинскому осмотру.	1 (13) Февраля 1862 г., № 3729/32823.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ Дѣлъ.	468
29	Распоряженіе о томъ, что зараженные венерическою болѣзнію женщины, предъ	17 (29) Мая 1863 г.,	Правитель- ственная Ком- мисія Внутреннихъ	476

Num porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	рых, przez wściekle zwie- rzęta pokąsanych.	(4 Wrze- śnia) 1860 r. № 2616/25223.	Zakładów Dobroczy- nych.	
26	Przepisy o leczeniu chorych rakowatych.	9 (21) Grudnia 1860 r. № 2681/27638.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	461
27	Rozporządzenie, iż koszta ku- racyi ubogich cudzoziem- ców ponosić mają szpitale, a koszta ich grzebania, gmi- ny, w których umierają.	1 (13) Czerwca 1861 r. № 21491/39898.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych.	465
28	Rozporządzenie, aby chorzy syfilityczni, przed odesła- niem na kuracyę, przez Lekarzy rewidowani byli.	1(13) Lu- tego 1862 roku № 3729/32823.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych.	469
29	Rozporządzenie, iż kobiety za- rażone wenerycznie, przed odesłaniem na kuracyę do	17 (29) Maja 1863 r.	Kommissya Rządowa Spraw We-	477

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	высылкою ихъ въ больницу на излеченіе, не должны быть подвергаемы тѣлесному наказанію.	N ^o 1,642.	тренихъ Дѣль.	
30	Объясненіе, какимъ образомъ и въ какомъ размѣрѣ должны быть возмѣщаемы военнымъ и гражданскимъ больницамъ издержки на леченіе мятежниковъ, взятыхъ въ плѣнъ или подлежащихъ поступленію въ военную службу.	28 Августа (9 Сентября) 1863 г., N ^o 12742/18497.	Правитель- ственная Ком- мисія Вну- тренихъ Дѣль.	480
31	Постановленіе объ увеличеніи съ 15 до 20 коп. суточной платы за пользованіе въ гражданскихъ больницахъ бродягъ и арестантовъ, а равно нижнихъ чиновъ Варшавской полицейской стражи и пожарной команды.	10 (22) Сентября 1863 г.	Совѣтъ Управ- ленія Цар- ства.	484
32	Распоряженіе, объясняющее, что увеличеніе платы за леченіе и содержаніе разныхъ лицъ въ гражданскихъ больницахъ, слѣду-	18 (30) Ноября 1863 г., N ^o 28522/3645.	Правитель- ственная Ком- мисія Вну- тренихъ Дѣль.	488

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
	szpitala, karze chłosty pod- dawane być nie powinny.	N ^o 1,642.	wnętrznych.	
30	Rozporządzenie, oznaczające sposób i wysokość, w jaki zaspakajane być mają szpitalom wojskowym i cywilnym koszta leczenia powstańców w niewolę zabranych, oraz powstańców do służby wojskowej zakwalifikowanych.	28 Sierpnia (9 Września) 1863 r. N ^o 12742/18497.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych.	481
31	Decyzja, podwyższająca z kopiejek 15 do 20 dziennie, koszta leczenia w szpitalach cywilnych włóczęgów, aresztantów, oraz niższych stopni Warszawskiej straży policyjnej i ogniowej.	10 (22) Września 1863 r.	Rada Admini- stracyjna.	485
32	Rozporządzenie, objaśniające, iż podwyższenie opłaty za kurację i utrzymanie różnych osób w szpitalach cywilnych, liczyć się ma od	18 (30) Listopada 1863 r. N ^o 28522/3645.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych.	489

Номеръ по порядку	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ ко- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	еть считать со времени из- данія постановленія, опре- дѣляющаго означенное у- величеніе.			
33	Распоряженіе, опредѣляющее правила о томъ, какъ слѣ- дуетъ поступать съ лица- ми, укушенными бѣшены- ми животными, или запод- озрѣнными въ водобоязни.	1 (13) Ноября 1864 г., № 2,884.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	490
34	Распоряженіе, указывающее, какими мѣрами слѣдуетъ предотвратить развитіе хо- леры.	21 Декаб- ря (2 Ян- варя) 1865/6 г., № 5,263.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	496
Г Л А В А IV.				
О МЕДИЦИНСКОМЪ ПОСОБІИ ВЪ БОЛЬНИЦАХЪ.				
1	Выписка изъ Высочайше утвержденнаго Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Февра- ля (2 Мар- та) 1842 г.	Высочайшій указъ.	500

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
	daty decyzji, podwyższenie to ustanawiającej.			
33	Rozporządzenie, wskazujące przepisy o postępowaniu z osobami pokąsanemi przez zwierzęta wściekle lub o wciękliznę podejrzane.	1(13) Li- stopada 1864 r. № 2,884.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	491
34	Rozporządzenie, wskazujące środki zapobieżenia szerze- niu się cholery.	21 Grud- nia (2 Sty- cznia) 1865/6 r. № 5,263.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	497
T Y T U Ł IV.				
O POMOCY LEKARSKIEJ W SZPITALACH.				
1	Wyjątek z N A J W Y Ż S Z E J twierdzonej Ustawy dla szpitali cywilnych w Kró- lestwie Polskiem.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz N A J W Y Ż S Z E J. szy.	501

Номеръ по порядку.	С О Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	Форма описанія исторіи болѣзни (приложеніе къ N° 1).			
2	Распоряженіе, указывающее, въ какихъ случаяхъ должны быть употребляемы пиявицы и кровососные рожки для пусканія крови больнымъ.	27 Юня (9 Юля) 1855 г., N° 1,344.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	514
3	Распоряженіе, опредѣляющее порядокъ, въ какомъ должны быть представляемы отчеты и рапорты о венерическихъ больныхъ.	11 (23) Юля 1858 г., N° 1,858.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	518
4	Распоряженіе о предоставленіи Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ права на заключеніе условій на доставку въ больницы лекарствъ.	14 (26) Марта 1862 г., N° 1,895.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	522
5	Распоряженіе, разрѣшающее описывать въ скорбныхъ листахъ ходъ болѣзни на польскомъ или латинскомъ языкѣ.	12 (24) Сентября 1862 г., N° 3,508.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	526

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	Wzór opisu historyi choroby (Annex do N° 1-go.)			
2	Rozporządzenie wskazujące, w jakich razach pijawki i bańki nacinane, do odciągania krwi chorym, używanemi być mają.	27 Czerwca (9 Lipca) 1855 r. N° 1,344.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	515
3	Rozporządzenie, określające sposób, w jakim składane być mają sprawozdania i rapporta o chorych wenerycznych.	11 (23) Lipca 1858 r. N° 1,858.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	519
4	Rozporządzenie, pozostawiające Radom Szczegółowym Opiekuńczym możność zawierania umów o dostawę lekarstw dla szpitali.	14 (26) Marca 1862 r. N° 1,895.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	523
5	Rozporządzenie, pozwalające opisywania przebiegu choroby w kartach wizytowych w języku polskim lub łacińskim.	12 (24) Września 1862 r. N° 3,508.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	527

Номера по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
6	Распоряженіе о выдачѣ по требованіямъ Судовъ или Врачебныхъ Управъ под- линныхъ скорбныхъ лис- товъ больныхъ, съ остав- леніемъ при дѣлахъ Со- вѣта коніи съ опыхъ.	19 Февра- ля (3 Мар- та) 1863 г., N° 624.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	530
7	Распоряженіе о перемѣнѣ цѣнъ въ тарифѣ лекарствъ и въ тарифѣ больничной фармакопеи на 1864 годъ.	25 Марта (6 Апрѣля) 1864 г., N° 590.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	532
	Прибавленіе къ больничной фармакопее, составленной Врачебнымъ Совѣтомъ Царства Польскаго и у- твержденной Правитель- ственною Коммисією Внут- реннихъ Дѣлъ (прило- женіе 1-е къ N° 7-му).			
	Измѣненія въ цѣнахъ по та- рифу лекарствъ больничной фармакопеи, обязательныя на 1864 годъ (приложе- ніе 2-е къ N° 7-му).			

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
6	Rozporządzenie, aby na wez- wanie Sądów lub Urzędów Lekarskich wydawane były oryginalne karty wizyto- we chorych z pozostawie- niem kopii.	19 Lute- go (3 Marca) 1863 r. N° 624.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	531
7	Rozporządzenie o zmianie cen w taxie lekarstw i taxie far- makopei szpitalnej na rok 1864.	25 Marca (6 Kwie- tnia) 1864 r. N° 590.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	533
	Dodatek do farmakopei szpi- talnej, ułożonej przez Ra- dę Lekarską Królestwa Pol- skiego i zatwierdzonej przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych (1-y Annex do N° 7-go).			
	Wzór zmiany cen w taxie le- karstw farmakopei szpital- nej, obowiązującej na rok 1864 (2-gi Annex do N° 7-go).			

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	ГЛАВА V.			
	О НАДЗОРѢ ЗА БОЛЬНЫМИ, ПРОГУЛКАХЪ, ОБЯЗАННОСТЯХЪ ВО ВРЕМЯ НАХОЖДЕНІЯ ВЪ БОЛЬНИЦѢ И О ПОСѢТИТЕЛЯХЪ.			
1	Выписка изъ Высочайше утвержденного Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Фев- раля (2 Марта) 1842 г.	Высочайшій указъ.	540
	ГЛАВА VI.			
	О МѢРАХЪ НА СЛУЧАЙ ЗАРАЗИТЕЛЬНЫХЪ БОЛѢЗНЕЙ, А ТАК- ЖЕ НА СЧЕТЪ НЕЧИСТЫХЪ БОЛЬНЫХЪ И УМИРАЮЩИХЪ.			
1	Выписка изъ Высочайше утвержденного Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Фев- раля (2 Марта) 1842 г.	Высочайшій указъ.	554

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
	TYTUŁ V.			
	O NADZORZE NAD CHORYMI, O PRZECHADZKACH I ZACHOWA- NIU SIĘ CHORYCH PODCZAS POBYTU W SZPITALU, TUDZIEŻ O OSOBACH ICH ODWIEDZAJĄCYCH.			
1	Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwier- dzonej Ustawy dla szpita- li cywilnych w Królestwie Polskiem.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz NAJWYŻ- szy.	541
	TYTUŁ VI.			
	O POSTĘPOWANIU W PRZYPADKACH CHORÓB ZARAŻLIWYCH, TUDZIEŻ O POSTĘPOWANIU Z CHORYMI NIECZYSTO SIĘ UTRZY- MUJĄCYMI I KONAJĄCYMI.			
1	Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwier- dzonej Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz NAJWYŻ- szy.	555

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	Г Л А В А VII.			
	О ПЕРЕМѢЩЕНІИ БОЛЬНЫХЪ ИЗЪ ОДНОГО ОТДѢЛЕНІЯ ВЪ ДРУ- ГОЕ, О ИХЪ ВЫПИСКѢ И ПЕРЕМѢЩЕНІИ ВЪ ДРУГІЯ БОЛЬНИЦЫ.			
1	Выписка изъ В ы с о ч а й ш е утвержденнаго У ста в а гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Фев- раля (2 Марта) 1842 г.	Высочайшій указъ.	560
	Г Л А В А VIII.			
	П РА В И Л А Н А С Ч Е Т Ъ У М Е Р Ш И Х Ъ В Ъ Б О Л Ь Н И Ц А Х Ъ.			
1	Выписка изъ В ы с о ч а й ш е утвержденнаго У ста в а гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Фев- раля (2 Марта) 1842 г.	Высочайшій указъ.	568

Numer porządkowy	T R E Ś C	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	T Y T U Ł VII.			
	O TRANSLOKOWANIU CHORYCH Z JEDNEGO ODDZIAŁU DO DRU- GIEGO, WYPISYWANIU ICH ZE SZPITALI I TRANSLOKOWANIU DO INNEGO.			
1	Wyjątek z Najwyżej zatwier- dzonej Ustawy dla szpita- li cywilnych w Królestwie Polskiém.	18 Lute- go(2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz Najwyż- szy.	561
	T Y T U Ł VIII.			
	PRZEPISY WZGLĘDEM UMARŁYCH.			
1	Wyjątek z Najwyżej zatwier- dzonej Ustawy dla szpita- li cywilnych w Królestwie Polskiém.	18 Lute- go(2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz Najwyż- szy.	569

Номера по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н И Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой последовало распоряженіе.	Страницы.
	Г Л А В А IX.			
	О ЖУРНАЛАХЪ, РАПОРТАХЪ И ВѢДОМОСТЯХЪ О БОЛЬНЫХЪ.			
1	Выписка изъ Высочайше утвержденнаго Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.	18 Фев- раля (2 Марта) 1842 г.	Высочайшій указъ.	576
	Форма суточной вѣдомости о числѣ больныхъ въ боль- ницѣ (приложеніе 1-е къ N° 1-му).			
	Форма дневной вѣдомости о числѣ больныхъ въ N от- дѣленіи N больницы (при- ложеніе 2-е къ N° 1-му).			
	Форма мѣсячной вѣдомости о числѣ больныхъ въ N больницѣ (приложеніе 3-е къ N° 1-му).			
	Форма общей мѣсячной вѣ- домости о числѣ больныхъ въ N больницѣ, съ пока-			

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
	T Y T U Ł IX.			
	O DZIENNIKACH, WYKAZACH I RAPPORTACH O RUCHU CHORYCH SZPITALNYCH.			
1	Wyciąg z NAJWYŻEJ zatwier- dzonej Ustawy dla szpita- li cywilnych w Królestwie Polskiem.	18 Lute- go (2 Mar- ca) 1842 roku.	Ukaz NAJWYŻ- szy.	577
	Wzór raportu dziennego ru- chu chorych w szpitalu (1-y Annex do N° 1-go).			
	Wzór raportu dziennego o ruchu chorych w oddziale szpitala N. (2-gi Annex do N° 1-go).			
	Wzór raportu miesięcznego o ruchu chorych w szpitalu (3-ci Annex do N° 1-go).			
	Wzór raportu ogólnego o ru- chu chorych w szpitalu, z wyszczególnieniem chorób			

Номера по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	заніемъ болѣзней (прило- женіе 4-е къ N° 1-му).			
	ГЛАВА X.			
	ПРАВИЛА О ПОРЯДКѢ ПРИЗРѢНІЯ ВОЕННЫХЪ БОЛЬНЫХЪ, ПО- СТУПАЮЩИХЪ ВЪ ГРАЖДАНСКІЯ БОЛЬНИЦЫ.			
1	Постановленіе о приѣмѣ во- енныхъ больныхъ въ граж- данскія больницы. Форма билетовъ, по кото- рымъ больные военно-слу- жащіе отправляются для леченія въ гражданскія больницы, установленная Правительственною Ком- мисією Внутреннихъ Дѣлъ, согласно § 7-му постановле- нія Совѣта Управленія Цар- ства отъ 15 (27) Ноября 1840 года (приложеніе 1-е къ N° 1-му). Форма книги для записки больныхъ, принятыхъ въ N больницу (приложеніе 2-е къ N° 1-му).	15 (27) Ноября 1840 г.	Совѣтъ Управ- ленія Царства.	610

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	(4-y Annex do N° 1-go).			
	TYTUŁ X.			
	PRZEPISY POSTĘPOWANIA Z CHORYMI WOJSKOWYMI, DO SZPI- TALI CYWILNYCH ODDAWANYMI.			
1	Postanowienie o przyjmowa- niu chorych wojskowych do szpitali cywilnych. Wzór biletów, za którymi cho- rzy wojskowi są nadsyłani do cywilnych szpitali na kurację, przepisany przez Kommissję Rządową Spraw Wewnętrznych, stosownie do § 7-go postanowienia Ra- dy Administracyjnej z d. 15 (27) Listopada 1840 r. (1-y Annex do N° 1-go). Wzór książki do zapisywania przyjętych do szpitala cho- rych (2-gi Annex do N° 1-go).	15 (27) Listopada 1840 r.	Rada Admini- stracyjna.	611

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	Форма расчетной вѣдомости платѣ, слѣдующей N больницъ за содержаніе и пользованіе больныхъ военного вѣдомства, а также за погребеніе умершихъ (приложеніе 3-е къ N° 1-му).			
2	Распоряженіе о предотвращеніи побѣга рекрутъ, пользующихся въ гражданскихъ больницахъ.	11 (23) Декабря 1842 г., N° 8526/42657.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	652
3	Постановленіе о срокахъ и порядкѣ представленія расчетныхъ вѣдомостей о платѣ за леченіе больныхъ военного вѣдомства.	4 (16) Октября 1843 г., N° 7,954.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	654
4	Распоряженіе о томъ, чтобы гражданскія больницы принимали больныхъ военно-служащихъ безъ всякихъ затрудненій и, за неимѣніемъ свободныхъ мѣстъ, учреждали для нихъ временные лазареты.	6 (18) Января 1844 г., N° 2141/48760.	Главный По- печительный Совѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	658

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	Wzór likwidacyi, wykazującej ilość przypadającego na rzecz szpitala wynagrodzenia, za kosztą utrzymania i kuracyę w tym szpitalu chorych wojskowych, tudzież za pogrzeb zmarłych (3-ci Annex do N° 1-go).			
2	Rozporządzenie o zabezpieczeniu od uciezki rekrutów, w szpitalach cywilnych leczonych.	11 (23) Grudnia 1842 r. N° 8526/42657.	Kommissya R z a d o w a Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	653
3	Rozporządzenie o terminach i sposobie, w jakich likwidacye kosztów leczenia wojskowych przedstawiane być mają.	4 (16) Paździer- nika 1843 roku N° 7,954.	Namiestnik Królestwa.	655
4	Rozporządzenie, aby szpitale cywilne przyjmowały chorych wojskowych bez żadnych trudności i, w braku miejsc niezajętych, czasowe lazarety dla nich urządziły.	6 (18) Stycznia 1844 r. N° 2141/48760.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	659

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
5	Сообщеніе повелѣнія Намѣстника о томъ, чтобы гражданскія больницы принимали больныхъ унтеръ-офицеровъ и рядовыхъ, безсрочно-отпускныхъ и уволенныхъ вовсе изъ военной службы, съ отнесениемъ издержекъ на ихъ леченіе къ суммамъ, назначеннымъ на содержаніе военныхъ госпиталей въ Царствѣ.	18 (30) Января 1844 г., № 27998/51576.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	662
6	Предписаніе о представленіи въ Новогоріевскую Коммисаріатскую Коммисію именныхъ списковъ нижнимъ чинамъ III-го Округа Корпуса Жандармовъ, находящимся на излеченіи въ гражданскихъ больницахъ.	23 Марта (4 Апрѣ- ля) 1845 г., № 463/8776.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ и Духов- ныхъ Дѣлъ.	666
7	Распоряженіе о томъ, что больницы должны представлять въ Коммисаріатскій Департаментъ въ С-Петербургѣ, ежемѣсячныя вѣдомости о движеніи больныхъ военного вѣдомства.	24 Апрѣ- ля (6 Мая) 1845 г., № 518/9729.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	670

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
5	Zawiadomienie o rozkazie Namiestnika, aby szpitale cywilne przyjmowały chorych podofficerów i żołnierzy nieograniczenie urlopowanych, oraz uwolnionych ze służby wojskowej, z odniesieniem kosztów ich leczenia do funduszków, na utrzymanie wojennych szpitali w Królestwie oznaczonych.	18 (30) Stycznia 1844 r. № 27998/51576.	Kommissya R z a d o w a Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	663
6	Rozporządzenie, zalecające przesyłanie Nowogeorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi list imiennych niższych stopni III-go Okręgu Korpusu Żandarmów, zostających na kuracyi w szpitalach cywilnych.	23 Marca (4 Kwiet- nia) 1845 roku № 463/8776.	Kommissya R z a d o w a Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	667
7	Rozporządzenie, aby szpitale przesyłały miesięczne wykazy o ruchu chorych wojskowych Kommissoryackiemu Departamentowi w St. Petersburgu.	24 Kwiet- nia (6 Ma- ja) 1845 r. № 518/9729.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	671

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	Форма вѣдомости о состояніи военно-служащихъ боль- ныхъ (приложеніе къ N ^o 7-му).			
8	Сообщеніе повелѣнія Намѣст- ника о томъ, чтобы во- енно-с л у ж а щ і е были выписываемы изъ граж- данскихъ больницъ не и- наче, какъ послѣ совер- шеннаго выздоровленія и возстановленія силъ.	8 (20) Февраля 1846 г., N ^o 14.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	676
9	Распоряженіе объ открытіи кредита въ 3,000 руб. с., изъ капитала на военныя надобности, на заготовле- ніе вещей и бѣлья для больницъ, въ которыя пе- ресылаются больные во- инскіе чины въ болѣе зна- чительномъ числѣ.	6 (18) Марта 1850 г., N ^o 566/6647.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	678
10	Распоряженіе о томъ, чтобы больные нижніе воинскіе чины, по требованію воен- ныхъ властей, были пе- реводимы изъ граждан- скихъ больницъ въ воен- ные госпитали.	6 (18) Марта 1850 г., N ^o 751/7731.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	686

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	Wzór wykazu o ruchu cho- rych wojskowych (Annex do N ^o 7-go).			
8	Zawiadomienie o rozkazie Na- miestnika, aby wojskowi dopiero po zupełném wy- zdrowieniu i wzmocnieniu sił byli ze szpitali cywil- nych wypisywani.	8 (20) Lutego 1846 r. N ^o 14.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	677
9	Rozporządzenie o otwarciu kredytu rs. 3,000, z fundu- szu na wydatki wojenne, na koszta sprawienia efektów i bielizny dla szpitali, do których chorzy wojskowi w znaczniejszej liczbie by- wają nadsyłani.	6 (18) Marca 1850 r. N ^o 566/6647.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	679
10	Rozporządzenie, aby chorzy wojskowi niższych stopni, na żądanie Władz wojsko- wych, do lazaretów pułko- wych ze szpitali cywil- nych translokowani byli.	6 (18) Marca 1850 r. N ^o 751/7731.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	687

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
11	Распоряженіе о назначеніи лекарямъ, занимающимся пользованіемъ больныхъ военскихъ чиновъ въ граж- данскихъ больницахъ, вознагражденія въ размѣрѣ $\frac{1}{10}$ части суммы уплачи- ваемой больницамъ изъ Коммисаріата за леченіе.	18 (30) Апрѣля 1850 г., № 1,551.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благоотво- рительныхъ Заведеній.	688
12	Распоряженіе о томъ, чтобы Попечительные Совѣты гражданскихъ больницъ, по требованію Командировъ отдѣльныхъ частей войскъ, немедленно доставляли свѣ- дѣнія, какое число больныхъ могутъ принять въ больни- цу.	16 (28) Юня 1851 г., № $\frac{2538}{24984}$.	Главный Ди- ректоръ, Пред- сѣдательству- ющій въ Пра- вительствен- ной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	692
13	Распоряженіе, развивающее правило относительно обез- печенія лекарямъ 10% съ общей выручки за леченіе больныхъ военныхъ чи- новъ. Форма расчета деньгамъ, причитающимся лекарю Н больницы за леченіе больныхъ нижнихъ воин-	13 (25) Сентября 1852 года, № 1,855.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благоотво- рительныхъ Заведеній.	696

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronica
11	Rozporządzenie, zapewniające Lekarzom, trudniącym się ordynowaniem chorych woj- skowych w szpitalach cy- wilnych, wynagrodzenie w $\frac{1}{10}$ części summy płaconej szpitalom z Kommissorya- tu, tytułem zwrotu kosz- tów kuracyjnych.	18 (30) Kwietnia 1850 r. № 1,551.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	689
12	Rozporządzenie, aby Rady O- piekuńcze szpitali cywil- nych udzielały, na żądanie Dowódców oddzielnych czę- ści wojsk, niezwłocznie wia- domości, jaką liczbę cho- rych do szpitali przyjąć mogą.	16 (28) Czerwca 1851 r. № $\frac{2538}{24984}$.	Dyrektor Główny, Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	693
13	Rozporządzenie, rozwijające przepis, co do zapewnienia Lekarzom, tytułem wyna- groждения 10% procentu od summy ogólnego wpły- wu za leczenie chorych woj- skowych. Wzór obrachunku należności, przypadającej Lekarzowi szpitala za leczenie chorych	13 (25) Września 1852 r. № 1,855.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	697

Номеръ по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н І Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	скихъ чиновъ, состоящихъ на службѣ, а также чиновъ пограничной стражи (приложеніе къ № 13-му).			
14	Распоряженіе о порядкѣ составления расчетныхъ вѣдомостей о платѣ за леченіе военнослужащихъ и больныхъ чиновъ пограничной стражи.	3 (15) Но- ября 1852 года, № 1095/20841.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благо- творительныхъ Заведеній.	704
15	Распоряженіе о томъ, чтобы Попечительные Совѣты доставляли ежемѣсячныя вѣдомости о больныхъ воинскихъ чинахъ, безсрочно-отпускныхъ и отставныхъ въ Коммисаріатскій Департаментъ и въ Новогоріевскую Коммисію; расчетныя же вѣдомости платѣ, причитающейся за ихъ леченіе, непосредственно въ сію послѣднюю.	2 (14) Ап- рѣля 1853 года, № 544/9616.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	712
16	Распоряженіе относительно перевозки въ военные госпитали изъ больницъ гражданскаго вѣдомства, больныхъ воинскихъ чиновъ,	18 (30) Ю- ня 1854 года, № 1,157.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	716

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	wojskowych niższych stopni, zostających w służbie czynnej, oraz chorych straży granicznej (Annex do N ^o 13-go).			
14	Rozporządzenie, określające formę podawania likwidacyj kosztów kuracji wojskowych i straży granicznej.	3 (15) Listopada 1852 r. № 1095/20841.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	705
15	Rozporządzenie, aby Rady Opiekuńcze przysyłały miesięczne wykazy chorych wojskowych nieograniczenie urlopowanych i dymissyjonowanych Kommissoryackiemu Departamentowi i Nowogeorgiewskiej Kommissyi, a likwidacye należności za ich leczenie bezpośrednio tej ostatniej.	2 (14) Kwietnia 1853 r. № 544/9616.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	713
16	Rozporządzenie o przewożeniu do szpitali wojskowych chorych chronicznych, w szpi-	18 (30) Czerwca 1854 r.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do-	717

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	одержимыхъ хроническими болѣзнями.			
17	Распоряженіе относительно пріема въ больницы воин- скихъ чиновъ съ обмундиро- ваніемъ, оружіемъ и аму- ниціею.	15 (27) Іюля 1854 г., № 1519/27700.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	720
18	Распоряженіе о производствѣ вознагражденія, за содер- жаніе въ гражданскихъ больницахъ отставныхъ нижнихъ чиновъ, въ та- комъ размѣрѣ, въ какомъ оно производится за воен- ныхъ чиновъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ.	16 (28) Февраля 1855 г., № 67/1782.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	722
19	Распоряженіе о точномъ за- писываніи, при пріемѣ въ больницы воинскихъ чи- новъ, ихъ обмундированія, вооруженія, обуви, бѣлья и проч.	9 (21) Марта 1855 г., № 206/3645.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	724
20	Распоряженіе о томъ, чтобы къ перевозкѣ въ военные гошпитали не предназна- чались такіе воинскіе чины,	27 Января (8 Фев- раля) 1858 г.,	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ	728

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie.	Stronice
	talach cywilnych leczo- nych.	Nº1,157.	broczynnych.	
17	Rozporządzenie, iż chorzy wojskowi mają być przyj- mowani do szpitali z u- mundurowaniem, bronią i ammunicją.	15 (27) Lipca 1854 r. № 1519/27700.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	721
18	Rozporządzenie, iż wynagro- dzenie za utrzymanie dy- missyonowanych niższych stopni w szpitalach cywil- nych, ma być uiszczaném w tej wysokości, jak za wojskowych w czynnej służ- bie zostających.	16 (28) Lutego 1855 r. № 67/1782.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	723
19	Rozporządzenie, iż przedmio- ty umundurowania, uzbro- żenia, obuwia i bielizny cho- rych wojskowych, najściślej opisywane być mają.	9 (21) Marca 1855 r. № 206/3645.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	725
20	Rozporządzenie, iż chorzy wojskowi, którym stan zdrowia nie pozwala od- bywać podróży, nie mają	27 Stycz- nia (8 Lu- tego) 1858 roku	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	729

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
	состояніе здоровья кото- рыхъ не позволяетъ пе- ренести неудобствъ въ пути.	№ 462/56.	Заведеній.	
21	Постановленіе о томъ, что- бы требованія объ упла- тѣ денегъ, причитающихся за пользованіе въ граждан- скихъ больницахъ воин- скихъ чиновъ, поступающія по истеченіи года, были оставляемы безъ послѣд- ствій.	20 Фев- раля (4 Марта) 1858 г.	Намѣстникъ въ Царствѣ.	732
22	Распоряженіе о томъ, чтобы Начальники инвалидныхъ командъ и Коменданты по- еѣщали гражданскія боль- ницы четыре раза въ мѣ- сяцъ и распоряжались о перевозкѣ въ военные гос- питали больныхъ воин- скихъ чиновъ, состояніе здоровья которыхъ не представляетъ къ тому пре- пятствій.	22 Фев- раля (6 Марта) 1858 г., № 3491/46624.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	736
23	Распоряженіе о приемѣ въ гражданскія больницы сол-	13 (25) Августа	Правитель- ственная Ком-	742

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	być kwalifikowani do szpi- tali wojskowych.	№ 462/56.		
21	Decyzja, iż żądania o wypła- tę należności za leczenie w szpitalach cywilnych cho- rych wojskowych, po upły- wie roku wnoszone, będą pozostawiane bez skutku.	20 Lute- go (4 Marca) 1858 r.	Namiestnik Królestwa.	733
22	Rozporządzenie, iż Naczeln- icy Komend inwalidnych i Komendanci zwiedzać mają cztery razy miesięcznie szpitale cywilne, celem za- rządzania wysyłania do la- zaretów wojskowych cho- rych wojskowych, których stan zdrowia na to do- zwala.	22 Lute- go (6 Marca) 1858 r. № 3491/46624.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	737
23	Rozporządzenie, iż synowie żołniersey, wykreśleni z Za-	13 (25) Sierpnia	Kommissya R z a d o w a	743

Номера по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н И Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ которой последовало распоряженіе.	Страницы.
	датскихъ сыновей, исключенныхъ изъ военного вѣдомства, наравнѣ съ прочими жителями.	1858 г., N ^o 19109/9336.	мисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	
24	Распоряженіе относительно формы представленія разсчетовъ вѣдомостей издержкамъ, на леченіе въ больницахъ гражданскаго вѣдомства нижнихъ чиновъ флота.	19 (31) Января 1859 г., N ^o 126.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	748
25	Распоряженіе о томъ, что больные военнаго вѣдомства, какъ въ дѣйствительной службѣ состоящіе, такъ и отставные и безсрочно-отпускные, не могутъ быть отправляемы въ гражданскія больницы на излеченіе, если въ той мѣстности находятся военные госпитали.	25 Февраля (8 Марта) 1860 г., N ^o 4,027.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	754
26	Распоряженіе относительно порядка, какой долженъ быть соблюдаемъ при приемѣ и выпискѣ изъ больницъ военныхъ больныхъ, находящихся въ отпускахъ.	18 (30) Мая 1860 г., N ^o 2,628.	Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.	758

Numer porządkowy	T R E Ś Ć	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
	ządu Wojskowego, oddawani być mają do szpitali cywilnych na równi z innymi mieszkańcami.	1858 r. N ^o 19109/9336.	Spraw Wewnętrznych i Duchownych.	
24	Rozporządzenie, względem formy przedstawiania likwidacyj kosztów leczenia niższych stopni marynarki w szpitalach cywilnych.	19 (31) Stycznia 1859 r. N ^o 126.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	749
25	Rozporządzenie, iż chorzy wojskowi, w czynnej służbie będący, dymissjonowani i urlopowani, nie mogą być odsyłani na kurację do szpitali cywilnych, jeżeli w miejscu istnieją szpitale wojskowe.	25 Lutego (8 Marca) 1860 r. N ^o 4,027.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	755
26	Rozporządzenie o sposobie postępowania przy przyjmowaniu i wypisywaniu ze szpitala chorych wojskowych, zostających na urlopie.	18 (30) Maja 1860 r. N ^o 2,628.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych.	759

Номера по порядку.	СО Д Е Р Ж А Н И Е.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
27	Распоряженіе о введеніи од- нообразія въ существующія положенія о приѣмѣ солдат- скихъ семействъ въ граж- данскія больницы.	5 (17) Юня 1862 г., № 1782/17831.	Правитель- ственная Ком- мисія Внутрен- нихъ Дѣлъ.	760
28	Распоряженіе о томъ, что плата, причитающаяся боль- ницамъ за леченіе военныхъ больныхъ, должна быть от- сылаема прямо въ Главное Казначейство Царства, въ распоряженіе Правитель- ственной Коммисіи Вну- треннихъ Дѣлъ.	9 (21) Мая 1863 г., № 1,704.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	766
29	Распоряженіе относительно выдачи гошпитальныхъ ве- щей для военныхъ, состоя- щихъ на излеченіи въ граж- данскихъ больницахъ.	28 Авгус- та (9 Сен- тября) 1864 г., № 2,405.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	768
30	Распоряженіе, заключающее въ себѣ тарифъ платы за леченіе больныхъ нижнихъ военскихъ чиновъ погра- ничной стражи и почтовыхъ, дорожныхъ и полицейскихъ служителей, а также пла- ты за погребеніе умершихъ.	12 (24) Января 1865 г., № 2,585.	Главный Попе- чительный Со- вѣтъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	774

Numer porządkowy	T R E Ś C	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
27	Rozporządzenie o ujednosta- nieniu przepisów, co do przyjmowania rodzin żoł- nierskich do szpitali cywil- nych.	5 (17) Czerwca 1862 roku № 1782/17831.	Kommissya Rządowa Spraw We- wnętrznych.	761
28	Rozporządzenie, iż należności przypadające szpitalom za kurację chorych wojsko- wych przesyłane być mają wprost do Kassy Głównej Królestwa, do dyspozycji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.	9 (21) Ma- ja 1863 r. № 1,704.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	767
29	Rozporządzenie o sposobie wydawania rzeczy dla woj- skowych, zostających na ku- racji w szpitalach cywil- nych.	24 Sierp- nia (9 Września) 1864 roku № 2,405.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	769
30	Rozporządzenie, obejmujące taryffę cen kuracji cho- rych wojskowych niższych stopni straży celnej grani- cznej, posługaczy poczt- owych, drogowych i poli- cyjnych, oraz cen pogrze- bów zmarłych.	12 (24) Stycznia 1865 roku № 2,585.	Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Do- broczynnych.	775

Номеръ по порядку.	СОДЕРЖАНІЕ.	Число и номеръ.	Власть, отъ кото- рой послѣдовало распоряженіе.	Страницы.
31	Распоряженіе о порядкѣ по- гребенія лицъ Православ- наго исповѣданія, умершихъ въ гражданскихъ больни- цахъ.	3 (15) Сентября 1865 г., № 1568/28852.	Главный Ди- ректоръ, Пред- сѣдательствующій въ Прави- тельствственной Коммисіи Вну- треннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.	778
32	Распоряженіе, указывающее порядокъ высылки нижнихъ военскихъ чиновъ въ граж- данскія больницы.	10 (22) Января 1866 г., № 5283/43424.	Главный Попе- чительный Со- ветъ Благотво- рительныхъ Заведеній.	782

Numer porządkowy	TREŚĆ	Data i Numer	Wymienienie Władzy wydającej rozporządzenie	Stronica
31	Rozporządzenie o sposobie grzebania osób wyznania Prawosławnego, zmarłych w szpitalach cywilnych.	3 (15) Września 1865 roku № 1568/28852.	Dyrektor Główny, Pre- zydujący w Kommissyi Rządowej Spraw We- wnętrznych i Duchownych.	779
32	Rozporządzenie o porządku wysyłania niższych stopni wojskowych do szpitali cy- wilnych.	10 (22) Stycznia 1866 roku № 5283/43424.	Rada Główna Opiekunczą Zakładów Do- broczynnych.	783

МАТЕРІАЛЫ,

ЗАКЛЮЧАЮЩЕ ВЪ СЕБѢ

УСТАВЫ И ПОСТАНОВЛЕНІЯ О БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЯХЪ.

MATERYALY

OWIEJMUJĄCE

USTAWY I URZĄDZENIA

DLA

ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

ИСТОРИЧЕСКІЙ ОЧЕРКЪ БЛАГОТВОРИТЕЛЬНЫХЪ ЗАВЕДЕНІЙ.

Благотворительныя заведенія въ Царствѣ Польскомъ частью были основаны Государями, по большей же части возникли отъ щедротъ богатыхъ частныхъ лицъ, разновременно дѣлавшихъ въ пользу сихъ заведеній дарственные записи, приношенія и складки.

Учреждая сего рода заведенія, благотворители обыкновенно жаловали имъ извѣстныя уставы, или такъ называемыя учредительныя грамоты, въ коихъ, сверхъ обозначенія дарованныхъ въ ихъ пользу фундушей, или въ наличныхъ капиталовъ, или же въ доходахъ съ помѣстій, земель и другихъ источниковъ, опредѣлялось вмѣстѣ съ тѣмъ число должностныхъ содержаться въ заведеніи сиротъ, нищихъ, престарѣлыхъ, больныхъ и убогихъ лицъ.

До 1815 года, означенныя заведенія, называемыя больницами, были заведываемы, на основаніи извѣстныхъ правилъ, опредѣленныхъ въ учредительныхъ грамотахъ, и надзоръ надъ ними, а также внутреннее управленіе оными, были поручаемы по большей части духовнымъ лицамъ.

RYS HISTORYCZNY O ZAKŁADACH DOBROCZYNNYCH.

Zakłady dobroczynne w Królestwie Polskiem powstały częścią z fundacyj Panujących, a w większej części ze szczodrobliwości możnych osób prywatnych, przez poczynione w różnych czasach: legaty, ofiary i składki.

Przy zaprowadzeniu takowych zakładów, nadawane im były przez dobroczyńców pewne ustawy, czyli tak zwane erekcye, w których, obok oznaczania na uposażenie onych funduszów, bądź w gotowiźnie, bądź w dochodach z dóbr, gruntów i innych źródeł, zarazem określano była liczba utrzymywać się mających w zakładzie: ubogich, sierot, starców, chorych i niedołężnych osób.

Przed rokiem 1815 rzeczone zakłady, szpitalami zwane, rządziły się wedle pewnych przepisów, w erekcyach określonych, i po większej części dozór nad niemi, oraz wewnętrzna ich administracya, powierzane były osobom duchownym.

Изъ числа самыхъ древнихъ этого рода заведеній, известны учрежденія въ XIII-мъ столѣтїи: больница Св. Духа въ Сандомиръ (1222 года) и больница Св. Троицы въ Калишъ (1282 г.).

Послѣ учрежденія въ 1815 году Царства Польскаго, надзоръ за благотворительными заведеніями, въ силу Конституціоннаго Устава, возложенъ на Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

На основаніи положенія объ учрежденіи этой Коммисіи, изданнаго въ 1816 году, въ дѣла, относящіяся къ институтамъ, производились въ отдѣленіи Полиціи и Почтъ, безъ особаго штата.

Вслѣдъ за симъ, для подчиненія внутренняго управленія благотворительными заведеніями болѣе строгому надзору и для обезпеченія назначенныхъ на ихъ содержаніе фондовъ, постановленіемъ Царскаго Намѣстника въ Государственномъ Совѣтѣ, отъ 2 Декабря 1817 года, учреждены съ этою цѣлью: Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ при тогдашней Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, а также Частные Попечительные Совѣты Больницъ при тогдашнихъ Воеводскихъ Коммисіяхъ.

Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ, въ составъ котораго находилось 8 Членовъ, назначенныхъ Царскимъ Намѣстникомъ, по представленію тогдашней Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, занимался безвозмездно производствомъ всякъ дѣлъ, касающихся гошпиталей, больныхъ, нищихъ, дѣтей, сиротъ и подкидышей, находившихся въ городахъ и въ воеводствахъ, и имѣлъ за ними общій непосредственный надзоръ и попеченіе. Онъ не имѣлъ своей особой канцеляріи, но въ оныя были командированы безвозмездно чиновники канцеляріи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи; засѣданія же его происходили въ помѣщеніи, занимаемомъ этою же Коммисіею.

Зъ najdawniejszychъ tego rodzaju zakładów znane są powstałe w XIII wieku: szpital Świętego Ducha w Sandomierzu (w r. 1222) i szpital Świętej Trójcy w Kaliszu (w r. 1282).

Po ustanowieniu w r. 1815 Królestwa Polskiego, Ustawą Konstytucyjną nadzór nad instytucjami dobroczynnymi powierzony został Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji.

Według organizacji téj Kommissyi z r. 1816, czynności, dotyczące instytucji, załatwiane były w Wydziale Policji i Poczt, bez oddzielnego etatu.

Następnie, w zamiarze rozciągnięcia ściślejszego dozoru nad zarządem wewnętrznym zakładów dobroczynnych, i w celu zabezpieczenia funduszb, na utrzymanie onych przeznaczonych, postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego w Radzie Stanu z dnia 2 Grudnia 1817 r. uorganizowane zostały w tym celu Rady: Ogólna Dozorcza Szpitali, przy ówczesnej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, oraz Dozorcze Szczególne Szpitali, przy ówczasowych Kommissyach Wojewódzkich.

Rada Ogólna Dozorcza Szpitali, licząca w swym składzie 8 Członków, mianowanych przez Namiestnika Królewskiego, na przedstawienie ówczasowej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, spełniała bezpłatnie wszystkie czynności dotyczące szpitali, chorych, ubogich, dzieci, sierot i podrzytków, jakie znajdowały się w miastach i po województwach, i miała ogólny bezpośredni nad nimi dozór i opiekę. Nie miała ona oddzielnego swego biura, lecz używała bezpłatnie osób z Kancellaryi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policji, i w lokalu téj Kommissyi odbywała swoje posiedzenia.

Такъ какъ въ столичномъ городѣ Варшавѣ находилось значительное количество главныхъ больницъ, требующихъ, какъ относительно своего устройства, такъ и относительно обезпеченія фондушей, многочисленныхъ занятій, то для облегченія таковыхъ, а также для обезпеченія въ этомъ отношеніи надлежащаго надзора и быстраго производства, Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ поручалъ Членамъ, входящимъ въ его составъ, надзоръ за главными больницами въ Варшавѣ. Хотя Членамъ этимъ предоставлено было вникать въ подробности мѣстнаго управленія больницами и состоящими въ ихъ заведываніи фондушами, однако они не имѣли права, безъ особаго разрѣшенія дѣлать въ больницахъ никакихъ измѣненій и распоряженій, но были обязаны представлять свои замѣчанія Общему Попечительному Совѣту Больницъ.

Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ назначалъ гражданскихъ начальниковъ главныхъ больницъ, а также лекарей и хирурговъ, по представленію Воеводскихъ Коммиссій. Назначеніе же сестеръ милосердія для исполненія своихъ обязанностей, или же для заведыванія оными въ качествѣ старшихъ, а также духовныхъ начальниковъ больницъ сестеръ и братьевъ милосердія, зависѣло отъ подлежащихъ духовныхъ властей, которымъ было только вмѣнено въ обязанность — извѣщать всегда предварительно начальство больницы о всякомъ новомъ назначеніи и перемѣнѣ начальниковъ.

Этимъ же Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ распоряжался и постановлялъ свои рѣшенія во всемъ, что только относилось къ заведыванію и управленію, какъ фондушами благотворительныхъ заведеній, такъ и всѣмъ имуществомъ, составляющимъ первоначальное достояніе оныхъ. Но, примѣняя къ правиламъ, законамъ и изданнымъ въ этомъ отношеніи положеніямъ, въ дѣйствіяхъ своихъ по всѣмъ этимъ предметамъ онъ руководствовался испрашиваемыми предварительно, съ этою цѣлью, постановленіями высшей Правительственной власти.

Z powodu, że w mieście stołeczném Warszawie znajdowała się znaczniejsza liczba szpitali głównych, które w urządzeniu i zabezpieczeniu funduszków stawały się przedmiotem wielu zatrudnień, dla ułatwienia więc takich, oraz zapewnienia dostatecznego w tym względzie dozoru i pośpiechu, Rada Ogólna Dozorcza Szpitali powierzała Członkom swego składu, dozór nad szpitalami głównymi w Warszawie, którzy, lubo mogli wglądać w szczegóły administracji miejscowej szpitali i ich funduszków, wszakże nie byli władni, bez upoważnienia, żadnych czynić zmian, ani rozporządzeń w szpitalach wydawać, lecz mieli obowiązek ze spostrzeżeń swoich zdawać sprawę Radzie Ogólnej Dozorczej Szpitali.

Rada Ogólna Dozorcza Szpitali mianowała przełożonych świeckich w szpitalach głównych, niemniej lekarzy i chirurgów, na przedstawienie Kommissyj Wojewódzkich. A przeznaczanie sióstr miłosierdzia do obowiązków lub na przełożone w szpitalach, tudzież przełożonych duchownych w szpitalach sióstr i braci miłosierdzia, zależało od właściwych Władz duchownych, które miały jedynie obowiązek uwiadamiać zawsze poprzedniczo zwierzchność szpitalną o każdym nowém ustanowieniu i zmianie przełożonych.

Taż Rada Ogólna Dozorcza Szpitali rozporządzała i stanowiła o tém wszystkiém, co się odnosiło do zarządu i administracji tak funduszami instytucyj dobroczynnych, jak i całego mienia, do ich uposażenia należącego. Lecz stosując się do przepisów, praw i urzędzeń w téj mierze przyjętych, działania jej w tém wszystkiém opierały się na pozyskiwanych poprzednio w tym celu postanowieniach władzy najwyższej Rządowej.

Сверх того, окончательному обсужденію Общаго Совѣта подлежали слѣдующіе предметы: составленіе штатовъ для больницъ, правила о порядкѣ веденія и представленія счетовъ, внѣшнее устройство больницъ и внутреннее въ нихъ хозяйство, пріемъ и помѣщеніе въ больницахъ больныхъ, дѣтей, сиротъ и подкидышей, способы воспитанія и призрѣнія ихъ до совершеннолѣтія, изданіе инструкцій начальникамъ больницъ, лекарямъ и хирургамъ, производство ревизій въ главныхъ больницахъ, и введеніе полицейскаго порядка, — все это на основаніяхъ преподанныхъ въ особыхъ положеніяхъ, которыя были издаваемы Общимъ Попечительнымъ Совѣтомъ Больницъ, съ утвержденія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи.

Наконецъ, въ исходѣ каждаго года, Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ о всѣхъ своихъ дѣйствіяхъ, относящихся къ больницамъ, представлялъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи общій отчетъ, который и былъ публикуемъ по всеобщему свѣдѣнію.

Частные же Попечительные Совѣты Больницъ, установленные при тогдашнихъ Воеводскихъ Коммисіяхъ, изъ коихъ каждый состоялъ, также какъ и Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ, изъ 8 Членовъ, назначенныхъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ и Полиціи, по представленію подлежащихъ Воеводскихъ Коммисій, — не имѣя, равно какъ и Общій Попечительный Совѣтъ Больницъ, своихъ особыхъ канцелярій и собираясь въ засѣданія по канцеляріямъ Воеводскихъ Коммисій, при томъ состоя подѣ начальствомъ тѣхъ же Коммисій и въ полной отъ нихъ зависимости во всѣхъ отношеніяхъ, — исполняли также свои обязанности безвозмездно и дѣйствовали по дѣламъ больницъ отъ имени подлежащихъ Воеводскихъ Коммисій, на основаніи распоряженій сихъ послѣднихъ, примѣняя также во всѣхъ своихъ дѣйствіяхъ, по управленію больницами, къ началамъ, изложеннымъ въ особыхъ правилахъ, преподанныхъ Воеводскимъ Коммисіямъ Общимъ Попечительнымъ Совѣтомъ Больницъ.

Nadto Rada ta Ogólna stanowiła ostatecznie względem zaprowadzenia etatów dla szpitali, przepisów co do prowadzenia i zdawania rachunków, urządzenia zewnętrznego i wewnętrznego w nich gospodarstwa, przyjmowania i mieszczona w szpitalach chorych, dzieci, sierot i podrzutków, sposobu wychowywania tychże, zapewniaania im opieki do pełnoletności, instrukcyj dla przełożonych w szpitalach, dla Lekarzy i Chirurgów, odbywania rewizyj szpitali głównych, urządzenia porządku policyjnego, a to według zasad, w oddzielnych przepisach objętych, które przez Radę Ogólną Dozorcą Szpitali po zatwierdzeniu onych przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi, wydawane były.

Wreszcie, w końcu każdego roku, Rada Ogólna Dozorcza Szpitali o wszystkich swych czynnościach w rzeczach szpitalnych składała ogólny rapport Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Policyi, który był podawany do wiadomości publicznej.

Rady zaś Dozorcze Szczególne Szpitali, ustanowione przy ówczesnych Kommissyach Wojewódzkich, z których każda liczyła w swym składzie, tak samo jak i Rada Ogólna Dozorcza Szpitali, 8 członków, mianowanych przez ówczasową Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Policyi, na przedstawienie właściwych Kommissyj Wojewódzkich, nie mając również jak Rada Ogólna Dozorcza Szpitali swoich oddzielnych biur i posiedzenia swe odbywając w biurach Kommissyj Wojewódzkich, jako zostające pod zwierzchnictwem tychże Kommissyj i we wszystkiém od nich zależące, pełniły swoje obowiązki także bezpłatnie i działały w sprawach szpitalnych w imieniu właściwych Kommissyj Wojewódzkich, według rozporządzenia tychże Kommissyj, oraz we wszystkich swoich czynnościach, administracyi szpitali dotyczących, stosowały się do zasad, w oddzielnych przepisach objętych, które Kommissyom Wojewódzkim przez Radę Ogólną Dozorcą Szpitali wskazywane były.

Приходскія больницы для бѣдныхъ по городамъ и деревнямъ, относительно мѣстнаго управленія, оставались въ запыдываніи гминныхъ Войтовъ, Бургомистровъ и Настоятелей прихода. Гминные Войты и городовые Бургомистры считались по закону попечителями приходскихъ больницъ для бѣдныхъ и обязаны были пеицись неустынно о больницахъ и принадлежащихъ имъ фундушахъ.

Такъ какъ въ городахъ и деревняхъ, подлежащіяе гмины и приходы обязаны были заботиться о пріисканіи фундушей на содержаніе своихъ нищихъ, неспособныхъ снискивать себѣ пропитаніе собственнымъ трудомъ, — поэтому къ обязанности ихъ относилось также, при содѣйствіи начальства мѣстныхъ больницъ, изыскивать способы для предоставленія въ гминахъ и приходахъ соответственныхъ занятій нищимъ, которые оказывались способными къ работѣ, и притомъ заботиться о способахъ подчиненія ихъ постоянному надзору.

Въ послѣдствіи времени, когда указанія опыта убѣдили въ необходимости подчиненія внутренняго устройства больницъ болѣе строгому надзору и установленія въ этомъ отношеніи однообразныхъ началъ, приведенное же выше постановленіе Князя Намѣстника Царскаго отъ 2 Декабря 1817 года, какъ неудовлетворявшее вполнѣ этой надобности, тѣмъ самымъ уже требовало, для достиженія этой цѣли, нѣкоторыхъ измѣненій и преобразованій, — Совѣтъ Управленія Царства, постановленіемъ своимъ отъ 16 (28) Августа 1832 года, вмѣсто прежнихъ Попечительныхъ Совѣтовъ Больницъ, Общаго и Частныхъ, учредилъ Попечительные Совѣты Благотворительныхъ Заведеній, а именно: одинъ Главный Попечительный Совѣтъ при тогдашней Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, и притомъ Частные Попечительные Совѣты при каждой больницѣ, которыми ввѣрены были надзоръ за этими заведеніями и управленіе ими, равно какъ и принятіе всякихъ мѣръ, клонящихся къ постепенному улучшенію и усовершенствованію оныхъ.

Administracya miejscowa szpitali parafialnych dla ubogich, w miastach i po wsiach, zostawała przy Wójtach gmin, Burmistrzach i Proboszczach. Wójci gmin i Burmistrze miast byli z prawa kuratorami szpitali parafialnych dla ubogich i ciążył ich obowiązek mieć ciągle staranie o szpitalach i ich funduszach.

Ponieważ w miastach i wsiach, gminy i parafie właściwe obowiązane były obmyślać fundusze na utrzymywanie swoich ubogich, do pracy niezdolnych; przeto do nich także należało, przy pomocy administracyi miejscowych szpitali, obmyślenie sposobów użycia do stosownych zatrudnień w gminach i parafiach tych ubogich, którzy okazywali się zdolnymi do pracy, tudzież środków dozoru nad nimi.

W kolei czasu, gdy doświadczenie przekonało o potrzebie rozciągnięcia jeszcze bliższego dozoru nad wewnętrznym urządzeniem szpitali i ustanowienia w tej mierze jednolitych zasad, a powołane wyżej postanowienie Księcia Namiestnika Królewskiego z d. 2 Grudnia 1817 r. potrzebie tej w całości nie zaradzając, wymagało tém samém pewnych zmian i modyfikacyj dla osiągnięcia tego celu, zatem Rada Administracyjna Królestwa postanowieniem z dnia 16 (28) Sierpnia 1832 r. w miejsce dawniejszych Rad Dozorczych Szpitali: Ogólnej i Szczególnych, ustanowiła Rady Opiekuńcze Instytutów Dobroczynnych, mianowicie: jedną Radę Główną Opiekuńczą przy ówczesnej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, i Rady Szczególne Opiekuńcze przy każdym szpitalu, którym poruczony został dozór i zarząd tych instytutów, jako i przedsięwzięcie wszelkich środków, stopniowe ulepszenie i udoskonalenie onychże na celu mających.

Какъ Главный Попечительный Советъ, состоящий изъ Предсѣдателя по назначенію отъ Правительства, изъ Президента столичнаго города Варшавы, изъ высшаго духовнаго лица, изъ попечителей, предсѣдательствующихъ въ Частныхъ Советахъ Варшавскихъ Больницъ, изъ Начальника Отдѣленія Института, изъ двухъ членовъ медицинскаго Совета, изъ двухъ Ассесоровъ, юридическаго и строительнаго, и изъ лицъ, приглашавшихся Советомъ Управленія, по представленію тогдашней Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія, — такъ и Частные Попечительные Советы, по примѣру прежнихъ Попечительныхъ Советовъ Больницъ, исполняли свои обязанности безвозмездно.

Всѣмъ членамъ Главнаго Попечительнаго Совета присвоено было право рѣшительнаго голоса; рѣшенія постановляемы были простымъ большинствомъ голосовъ; въ случаѣ равенства оныхъ, Предсѣдательствующій давалъ перевѣсъ; полный же законный комплектъ для созываній этого Совета долженъ былъ состоять изъ 5-и членовъ, вмѣстѣ съ Предсѣдательствующимъ. Въ отсутствіе Предсѣдателя, заступалъ его мѣсто первый членъ по очереди. Отказы и распоряженія, посылаемые изъ Главнаго Совета въ Частные Советы, были снабжаемы подписью Предсѣдательствующаго; перепискою же съ другими присутственными мѣстами и всякими публичными объявленіями занималась тогдашняя Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Главный Попечительный Советъ не имѣлъ также при первоначальномъ учрежденіи оного, особой канцеляріи, но пользовался бесплатно содѣйствіемъ канцеляріи Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія и собирался для засѣданія въ помѣщеніи, занимаемомъ этою же Коммисіею. Предѣлы же вѣдомства его, относительно благотворительныхъ заведеній, были точно такіе же, какіе были присвоены преждему Общему Попечительному Совету Больницъ.

Такъ Rada Główna Opiekuńcza, składająca się z Prezesa przez Rząd mianowanego, z Prezydenta miasta stołecznego Warszawy, duchownego wyższego, z Opiekunów prezydujących w Radach Szczególnych Szpitali Warszawskich, Naczelnika Wydziału Instytutów, dwóch członków Rady Lekarskiej, dwóch Assessorów: Prawnego i Budowniczego i z osób przez Radę Administracyjną na przedstawienie ówczasowej Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego powoływanych; jako i Rady Szczególne Opiekuńcze odbywały swoje czynności równie jak i dawniejsze Rady Dozorcze Szpitali bezpłatnie.

Wszyscy członkowie Rady Głównej Opiekuńczej mieli głos stanowczy, decyzje stanowione były prostą większością głosów; Prezydujący równość głosów rozwiązywał, a komplet prawny w obradach téj Rady stanowiło 5 członków wraz z Prezydującym. W nieobecności Prezesa, zastępował go pierwszy z kolei członek. Pisma i rozporządzenia, z Rady Głównej do Rad Szczególnych wydawane, wychodziły z podpisem Prezydującego, a korespondencya z innemi Władzami i wszelkie ogłoszenia publiczne, załatwiane były przez ówczasową Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego.

I przy początkowém ustanowieniu Rada Główna Opiekuńcza nie miała oddzielnego biura, lecz używała bezpłatnie pomocy Kancellaryi Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego, i w lokalu téjże Kommissyi posiedzenia swe odbywała. Zakres zaś jęj działań względnie do instytutów dobroczynnych, był taki sam, jaki służył poprzedniej Radzie Ogólnej Dozorczej Szpitali.

Частные Попечительные Совѣты, при каждой больницѣ, состояли: изъ Предсѣдательствующаго Попечителя, изъ трехъ мѣстныхъ осподлыхъ обывателей и изъ Главнаго Лекаря при больницѣ.

Мѣстная административная власть, къ которымъ, на основаніи общихъ положеній, сіе относилось, были обязаны давать ходъ представленіямъ Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ, касающимся предметовъ внутренняго управленія и нуждъ благотворительныхъ заведеній.

Попечители Варшавскихъ больницъ состояли, точно также какъ и въ прежнемъ Общемъ Попечительномъ Совѣтѣ Больницъ, дѣйствительными членами Главнаго Попечительнаго Совѣта, и были въ ономъ представителями управленія подлежащихъ больницъ; Попечители же больницъ, находившихся въ тогдашнихъ Воеводствахъ, во время пребыванія своего въ Варшавѣ, могли присутствовать въ засѣданіяхъ Главнаго Совѣта, и сообщать тамъ свои предположенія по важнымъ дѣламъ подведомственныхъ имъ больницъ. Они были начальниками управленія тѣми же больницами и обращались съ представленіями, касающимися ихъ благосостоянія, къ мѣстнымъ властямъ и въ Главный Попечительный Совѣтъ.

Члены Частнаго Попечительнаго Совѣта, за исключеніемъ Попечителя и Лекаря, распределяли между собою заплатья слѣдующимъ образомъ: въ заведываніи одного изъ нихъ находилась больничная касса, другой заведывалъ контролемъ по приходу и расходу суммъ, а третій имѣлъ особенный надзоръ за поставкою продовольствія, лекарствъ и другихъ принадлежностей и за выдачею ихъ больнымъ.

Въ больницахъ, состоявшихъ въ то время въ заведываніи братьевъ и сестеръ милосердія, сверхъ вышеозначеннаго комплекта, въ подлежащемъ Частномъ Попечительномъ Совѣтѣ заседали еще Пріоры и Прокураторы.

Главный Попечительный Совѣтъ обязанъ былъ начертать для Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ учредительный уставъ, на слѣдующихъ основаніяхъ:

Rady Szczególne Opiekuńcze przy każdym szpitalu, złożone były: z Opiekuna prezydującego, z trzech obywateli miejscowych osiadłych i z Lekarza Naczelnego szpitala.

Władze miejscowe administracyjne, do których to z ogólnych przepisów należało, miały obowiązek załatwiać przedstawienia Rad Szczególnych Opiekuńczych, dotyczące się stosunków administracji i potrzeb instytucji dobroczynnych.

Opiekunowie szpitali Warszawskich byli podobnie jak w dawniejszej Radzie Ogólnej Dozorczej Szpitali, członkami czynnymi Rady Głównej Opiekuńczej i w niej reprezentowali zarząd właściwych szpitali; Opiekunowie zaś szpitali po ówczesnych Województwach, za bytnością swoją w Warszawie, mogli być na sessjach Rady Głównej, celem wniesienia ważnych interesów swoich szpitali. Byli oni Naczelnikami administracji tychże szpitali i wnosili przedstawienia, ich dobra dotyczące, do Władz miejscowych i do Rady Głównej Opiekuńczej.

Członkowie Rady Szczególnej Opiekuńczej, oprócz Opiekuna i Lekarza, dzielili między sobą pracę w sposób następujący: jeden utrzymywał kasę szpitalną, drugi kontrolę wszelkich wpływów i wydatków, a trzeci miał szczególny dozór nad dostawami: żywności, lekarstw i innych artykułów, i nad udzielaniem ich chorym.

W szpitalach przez Braci i Siostry Miłosierdzia ówczesnie zawiadywanych, Przełożeni i Prokuratorowie zasiadali w właściwej Radzie Szczególnej Opiekuńczej nad komplet wyżej wymieniony.

Rada Główna Opiekuńcza obowiązana była przepisać organizację Rad Szczególnych Opiekuńczych, na zasadach następujących:

а) Совѣты эти, чрезъ посредство лицъ, принадлежащихъ къ составу внутренняго управленія больницами, заведываютъ цѣлымъ хозяйствомъ и имуществомъ заведенія, наблюдаютъ за, внутреннимъ порядкомъ и за точнымъ исполненіемъ обязанностей службы, какъ по медицинской, такъ и по хозяйственной части,—все это на основаніи изданныхъ по сему предмету общихъ положеній.

б) Они, по предварительномъ совѣщаніи съ Лekarемъ при больницѣ, рѣшаютъ о принятіи больныхъ.

в) Они должны заведывать всеми фондами больницы, составлять проекты годовыхъ штатовъ, наблюдать за исполненіемъ оныхъ и представлять непосредственно Главному Попечительному Совѣту отчетъ о приходѣ и расходѣ больничныхъ суммъ.

г) Эти Совѣты назначаютъ служителей, входящихъ въ составъ внутренней больничной прислуги, за исключеніемъ Смотрителей и Лekarей, о назначеніи которыхъ входятъ съ представленіемъ въ Главный Попечительный Совѣтъ.

Срокъ должности членовъ Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ продолжался два года, Попечителей — четыре года. Частные Совѣты входили въ Главный Совѣтъ съ представленіями о назначеніи извѣстныхъ лицъ членами на мѣсто выбывающихъ членовъ. Выбывающій членъ могъ быть предложенъ вновь, лишь бы только вмѣстѣ съ нимъ былъ представленъ другой кандидатъ. Впрочемъ Главный Совѣтъ не стѣснялся несколькими этими представленіями въ своемъ выборѣ, который могъ пасть и на лица, неупомянутыя въ представленіи.

Въ первый срокъ перемѣны состава членовъ Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ, выбывалъ изъ нихъ только одинъ, въ наступающемъ году — второй, въ третьемъ же году — третій членъ, по тому именно уваженію, чтобы цѣлый составъ Частныхъ Совѣтовъ не былъ измѣняемъ вдругъ.

Въ исполненіе 9 и 18-ой статей вышеприведеннаго постановленія Совѣта Управленія отъ 16 (28) Августа 1832 г.,

а) że Rady te zawiadują, przez osoby do wewnętrznej administracji szpitali należące, całym gospodarstwem i majątkiem tegoż instytutu, — czuwają nad porządkiem wewnętrznym i dokładnością służby, tak lekarskiej jak ekonomicznej, wszystko podług przepisów ogólnych, w tej mierze wydanych;

б) że one stanowią, po zasięgnięciu zdania Lekarza szpitalnego, o przyjęciu chorych;

в) że mają zawiadywać wszelkimi funduszami szpitala, projektować etaty roczne, pilnować ich spełnienia i zdawać bezpośrednio Radzie Głównej Opiekuńczej rachunek z poborów i wydatków szpitali; i

г) że też Rady nominują oficjalistów, do służby wewnętrznej szpitali należących, wyjąwszy Intendentów i Lekarzy, których do nominacji Radzie Głównej Opiekuńczej przedstawiają.

Urządowanie Członków Rad Szczególnych Opiekuńczych było dwuletnie, Opiekunów czteroletnie. Rady Szczególne przedstawiały Radzie Głównej osoby do mianowania na Członków na miejsca wychodzących. Członek wychodzący mógł być na nowo podany, byleby obok niego inny kandydat był przedstawiony. Podania te wszakże nie wiązały wyboru Rady Głównej, który mógł być paść i na osoby niepodane.

Przy pierwszym terminie zmiany Członków Rad Szczególnych Opiekuńczych, wychodził z nich tylko jeden, w następnym roku drugi, w trzecim zaś roku trzeci Członek, a to dla tego, aby od razu cały skład Rad Szczególnych nie był zmieniany.

W wykonaniu artykułów 9 i 18 postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 16 (28) Sierpnia 1832 r. powyżej

Главный Попечительный Советъ издалъ 2 Августа 1833 года для Частныхъ Попечительныхъ Советовъ Инструкцію, основанную на началахъ, изложенныхъ выше по пунктамъ a, b, c, d.

Когда же дознано опытомъ, что определенное этимъ постановлениемъ, для каждаго Частнаго Попечительнаго Совета, число 4 членовъ не всегда оказывалось достаточнымъ, особенно въ большихъ больницахъ, въ кои и число больныхъ и разнообразіе болѣзней требовали болѣе специальной службы, и черезъ это обязанности членовъ этихъ Советовъ становились обширнѣе и многосложнѣе; то Советъ Управленія 16 (28) Сентября 1833 года изъявилъ согласіе на увеличеніе числа членовъ въ этихъ же Советахъ, тамъ, гдѣ бы это признано было тогдашнею Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія настоятельно необходимымъ.

Управленіе благотворительными заведеніями въ Царствѣ подверглось кореннымъ преобразованіямъ въ 1842 году, вслѣдствіе изданія Высочайшаго указа 18 Февраля (2 Марта) того же 1842 года, о главномъ управленіи больницами и друими благотворительными заведеніями, который вмѣстѣ съ тѣмъ далъ иное устройство Попечительнымъ Советамъ, какъ Главному, такъ и Частнымъ, при больницахъ.

Закономъ этотъ, не нарушая нисколько первоначальной системы управленія больницами, возвелъ Главный Советъ на степень присутственнаго мѣста, поставленнаго въ исключительную зависимость только отъ коллегіальнаго состава Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, опредѣливъ съ точностію права и обязанности того же Главнаго Совета, равно какъ и взаимныя отношенія между служащими, какъ по больничной, такъ и по лекарской части, — подчинилъ благотворительныя заведенія ближайшему надзору Гражданскихъ Губернаторовъ и обезпечилъ Главному Совету соответственное содѣйствіе для писмоводства, учредивъ съ этою цѣлью особую при ономъ канцелярію, съ изданіемъ подробнаго

powołanego, Rada Główna Opiekuńcza wydała pod dniem 2 Sierpnia 1833 r. instrukcyę dla Rad Szczególnych Opiekuńczych, osnowaną na zasadach wskazanych wyżej ad a, b, c i d.

Gdy zaś doświadczenie przekonało, że liczba 4 Członków dla każdéj z Rad Szczególnych opiekuńczych postanowieniem tém oznaczona, była nie zawsze dostateczną dla szpitali, zwłaszcza większych, gdzie i liczba chorych i rozliczność chorób czyniły służbę więcéj szczegółową, a tém samém i obowiązki Członków Rad tych były rozleglejszemi; przeto Rada Administracyjna zezwoliła pod dniem 16 (28) Września 1833 r. na powiększenie liczby Członków przy tychże Radach, tam, gdzieby tego ówczesna Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, Duchownych i Oświecenia Publicznego konieczną uznała potrzebę.

Zarząd instytutów dobroczynnych w Królestwie ostatecznym uległ zmianom w 1842 roku, przez wydanie Najwyższego Ukazu z dnia 18 Lutego (2 Marca) tegoż 1842 roku, o głównym zarządzie szpitali i innych zakładów dobroczynnych, organizującego zarazem Rady Opiekuńcze, tak Główną jak i Szczegółowe przy szpitalach.

Prawo to nie naruszając pierwotnego systemu zarządu szpitalami, podniosło Radę Główną do stopnia Władzy; wyłącznie tylko od kollegialnego składu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych zależnej, ściśle oznaczyło attribucye i obowiązki téjże Rady Głównéj, niemniej stosunki służby szpitalnej ze służbą lekarską, poddało zakłady dobroczynne pod bliższy nadzór Gubernatorów Cywilnych i zapewniło Radzie Głównéj odpowiednią pomoc biurową, utworzeniem w tym celu oddzielnego przy niej biura, z przepisaniem dla osób, do jego składu wchodzących, szczegółowego etatu, obok nadania, tak dla osób do składu Rad Opiekuńczych należących, jako też dla urzędników i officialistów

ита та для лицъ, входящихъ въ составъ оной, и предоставивъ при томъ, какъ лицамъ, принадлежащимъ къ составу Попечительныхъ Советовъ, такъ и чиновникамъ и служителямъ при благотворительныхъ заведеніяхъ, права и преимущества, дарованія на основаніи положеній о гражданской службѣ.

Приглашенные особыми письменными назначеніями члены Главнаго Совета исправляютъ свою должность въ продолженіе шести лѣтъ; но они могутъ быть утверждены въ должности и на слѣдующее шестилѣтіе.

Предсѣдатель Главнаго Совета назначается по Высочайшему ГОСУДАРЯ ИМПЕРАТОРА повелѣнію, по представленію Намѣстника въ Царствѣ; избранные же Главнымъ Советомъ кандидаты на званіе членовъ назначаются Советомъ Управленія, вслѣдствіе представленія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Попеченіе о бѣдныхъ основано было на трехъ главныхъ началахъ, состоящихъ въ томъ:

что право на общественное попеченіе имѣютъ: больные, увѣчные, престарѣлые, равно какъ и дѣти, лишенные пріюта, сироты и подкидыши (ст. 10 указа 1842-г. пунктъ 4);

что предоставленіе пріюта и способовъ къ содержанію не имѣющимъ таковыхъ прежде всего лежитъ на обязанности ихъ родственниковъ и свойственниковъ, на которыхъ сіе возложено на основаніи постановленій гражданского закона (ст. 48 указа 1842 года);

что бѣдный, снискивающий себѣ пропитаніе нищенствомъ, какъ полицейскій преступникъ, долженъ быть заключенъ въ рабочій домъ.

Вышеприведенный Высочайшій указъ 1842 года, основываясь на изложенныхъ выше началахъ, опредѣлилъ, что общее попеченіе о бѣдныхъ должно наблюдать за тѣмъ, чтобы лица или общества, обязанныя содержать сиротъ, увѣчныхъ или престарѣлыхъ, вполне удовлетворяли этимъ обязанностямъ, а также, чтобы приходскія больницы и пріюты для бѣдныхъ

przy zakładach dobroczynnych praw i prerogatyw, z mocy przepisów, za służbę cywilną zapewnionych.

Członkowie Rady Głównej powołani przez oddzielne nominacje, spełniając swoje obowiązki lat sześć; mogą jednak i nadal być potwierdzonymi.

Prezesa Rady Głównej mianuje NAJJAŚNIEJSZY PAN na przedstawienie Namiestnika Królestwa; kandydaci na Członków wybrani przez Radę Główną, mianowani są przez Radę Administracyjną, na przedstawienie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Opieka nad ubogimi, opartą została na trzech głównych zasadach:

że tytuł do opieki publicznej mają: chorzy, kalecy, starcy, jako też dzieci, pozbawione przytulku, sieroty i podrzutki. (art. 10 Ukazu z r. 1842 punkt 4).

że przedewszystkiem winni dać przytułek i sposób utrzymania nieposiadającym takowego, krewni i powinowaci, na których ten obowiązek spada z przepisów prawa cywilnego. (art. 48 Ukazu z 1842 r.) i

że ubogi, szukający sposobów utrzymania się z żebractwa, jako przestępca policyjny w domu pracy zamknięty być winien.

Powołany Ukaz Najwyższy z 1842 roku, czerpiąc swoją osnovę z zasad powyżżej przytoczonych, oznaczył: iż ogólna opieka nad ubogimi czuwać ma, aby osoby lub korporacje do utrzymania sieroty, kaleki, lub starca obowiązane, obowiązkom tym zadość czyniły, oraz, aby szpitale parafialne i przytulki ubogich, właściwemu swojemu przeznaczeniu odpowiadały.

соответствовали истинному своему назначению. Съ этою целью, управление приходскими больницами, вверенное, на основании постановленія Князя Намѣстника Царскаго отъ 2 Декабря 1817 года, Настоятелямъ, еминнымъ Войтамъ и городовымъ Бургомистрамъ, было поручено приходскимъ попечительствамъ, съ приглашеніемъ Настоятеля прихода, — и съ того времени эти больницы стали именоваться: „Домами пріюта для престарѣлыхъ и увѣчныхъ“.

Чтобы сосредоточить дѣйствія приходскихъ попечительствъ и придать имъ болѣе однообразія, высшій надзоръ надъ ихъ дѣйствіями въ уѣздъ порученъ былъ Уѣздному Попечительному Совѣту; при чемъ попеченіе о бѣдныхъ евангелическихъ исповѣданій оставлено было при церковныхъ коллегіяхъ, о бѣдныхъ же Мойсеева Закона — при синагогальныхъ попечительствахъ.

По приведеніи въ исполненіе этого закона и послѣ преобразованія Главнаго Совѣта, соответственно новымъ правиламъ, въ заведеніе его перешли всѣ благотворительныя заведенія, посвященныя вспоможенію злополучныхъ всякаго рода, а также всѣ находящіяся въ краѣ пріюты.

Утвержденный одновременно упомянутымъ Высочайшимъ указомъ, Уставъ о больницахъ вмѣщаетъ въ себѣ, въ пяти отдѣлахъ, все то, что только можетъ опредѣлить съ точностію всѣ права и обязанности благотворительныхъ заведеній, относительно администраціи, медицинской полиціи, контроля суммъ, счетоводства и внутренняго хозяйства, — и на основаніи этого указа и Устава о больницахъ управляются по сіе время больницы и всѣ благотворительныя заведенія.

Вышеприведенные: Высочайшій указъ и Уставъ дополнены и развиты, какъ Высочайшими указами отъ 24 Мая (5 Іюня) 1861 года, о Совѣтахъ: Губернскихъ, Уѣздныхъ и Городекихъ, и отъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ сельскихъ гминъ, такъ и многочисленными постановленіями и распоряженіями Правительственныхъ Властей.

W tym celu, zarząd szpitali parafialnych postanowieniem Księcia Namiestnika Królewskiego z d. 2 Grudnia 1817 r. Proboszczom, Wójtom gmin i Burmistrzom miast poruczony, **przelany** został na Dozory parafialne, złożone z Dozorów kościelnych, z dodaniem Proboszcza parafii, i szpitale te **przybrały** odtąd nazwę: „Domów schronienia dla starców i kalek“.

Dla centralizacyi i ujednostajnienia działań Dozorów parafialnych, powierzenni nadzór nad ich czynnościami w powiecie, Radzie Opiekuńczej Powiatowej poruczony został, z pozostawieniem opieki nad ubogimi wyznań ewangelickich, przy Kolegiach kościelnych, a wyznania mojżeszowego, przy Dozorach bóżniczych.

Po wprowadzeniu tego prawa w wykonanie, i dopełnieniu organizacyi Rady Głównej, stosownie do nowych przepisów, przeszły pod jej zarząd wszelkie instytuta dobroczynne, wsparciu rozmaitego rodzaju niedoli poświęcone, oraz wszystkie domy schronienia parafialne, znajdujące się w kraju.

Zatwierdzona jednocześnie wspomnianym Ukazem Najwyższym Ustawa szpitalna, w pięciu działach zawarła w sobie to wszystko, co pod względem administracyi, policyi lekarskiej, kontroli funduszków, prowadzenia rachunkowości i gospodarstwa wewnętrznego, słowem, wszelkie obowiązki i atrybucye zakładów dobroczynnych dołącznie określić może, i wedle tegoż Ukazu, oraz Ustawy szpitalnej, rządzą się dotychczas szpitale i wszelkie zakłady dobroczynne.

Przywiedzione powyżej: Ukaz Najwyższy i Ustawa, zostały uzupełnione i rozwinięte, już to, przez Ukazy Najwyższe tak z dnia 24 Maja (5 Czerwca) 1864 r. o Radach Gubernialnych, Powiatowych i Miejskich, jak i z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 r., o urządzeniu gmin wiejskich, już téż przez liczne postanowienia i rozporządzenia Władz rządowych.

Для систематическаго помѣщенія всѣхъ вышеизложенныхъ правилъ, постановлений и распоряженій въ настоящемъ общемъ Сборникѣ постановлений о благотворительныхъ заведеніяхъ, помѣщаются въ началѣ этого Сборника основныя постановленія, означенныя литерами А, В, С, D и Е, какъ общія правила, относящіяся ко всѣмъ благотворительнымъ заведеніямъ, а именно:

А) Высочайшій указъ отъ 18 Февраля (2 Марта) 1842 года о благотворительныхъ заведеніяхъ.

В) Выписка изъ Высочайшаго указа отъ 24 Мая (5 Юня) 1861 года о Губернскихъ Совѣтахъ.

С) Выписка изъ Высочайшаго указа отъ 24 Мая (5 Юня) 1861 года объ Уездныхъ Совѣтахъ.

D) Выписка изъ Высочайшаго указа отъ 24 Мая (5 Юня) 1861 года о Городскихъ Совѣтахъ, и

Е) Выписка изъ Высочайшаго указа отъ 19 Февраля (2 Марта) 1864 года, объ устройствѣ сельскихъ гминъ.

Распоряженія же, заключающіяся въ Высочайше утвержденномъ, въ 1842 году, Уставѣ для Гражданскихъ Больницъ, а также всѣ другія постановленія и правила изложены въ десяти отдѣлахъ, помѣщенныхъ ниже вышеупомянутыхъ основныхъ постановленій въ слѣдующемъ порядкѣ:

Отдѣлъ I, о мѣстномъ управленіи больницъ и благотворительныхъ заведеній;

Отдѣлъ II, объ устройствѣ и врачебной полиціи больницъ, равно правила о приѣмѣ гражданскихъ больныхъ и призрѣніи военныхъ больныхъ, поступившихъ въ гражданскія больницы;

Отдѣлъ III, о обязанностяхъ лицъ, принадлежащихъ къ внутреннему управленію больницъ;

Отдѣлъ IV, правила относительно внутренняго хозяйства больницъ;

Отдѣлъ V, правила относительно отчетности больницъ;

Отдѣлъ VI, особенныя правила для частныхъ больницъ;

Отдѣлъ VII, о домахъ пріюта;

Для систематическаго помѣщенія всѣхъ вышеизложенныхъ правилъ, постановленій и распоряженій, въ общемъ сборникѣ постановлений о заведеніяхъ доброты, помѣщаются въ началѣ этого Сборника основныя постановленія, означенныя литерами А, В, С, D и Е, какъ общія правила, относящіяся ко всѣмъ заведеніямъ доброты, а именно:

А) Указъ Высочайшій отъ 18 Лутаго (2 Марца) 1842 г., о заведеніяхъ доброты.

В) Выятокъ зъ Указа Высочайшаго зъ 24 Мая (5 Червца) 1861 г., о Радѣхъ Губернскихъ.

С) Выятокъ зъ такогъ Указа и зъ тѣхъ самѣхъ даты, о Радѣхъ Повіатовыхъ.

D) Выятокъ зъ такогъ Указа и зъ тѣхъ самѣхъ даты, о Радѣхъ Мѣстскихъ.

Е) Выятокъ зъ Указа Высочайшаго зъ 19 Лутаго (2 Марца) 1864 г., о заведеніи гминъ вѣснскихъ.

Розпорядженія за тѣмъ затвержденій Высочайшій въ 1842 Уставъ для шпитали цивилныхъ, якотѣхъ всѣхъ инне постановленія и przepisy, подцигнѣтѣ подъ дѣсѣтъ дѣлатъ, замѣсчѣя сѣ понижѣхъ первшхъ засадничхъ przepisъ, въ порзѣдку на-стѣпующѣмъ:

Дѣлъ I. О мѣсцовѣмъ зарзѣдѣхъ шпитали и закладъ доброты;

Дѣлъ II. Заведеніе и полиця лѣкарска шпитали, oraz przepisy о прѣймѣваніи хорыхъ цивилныхъ и постѣпованіи зъ хорыми воѣсковыми, oddanymi до шпитали цивилныхъ;

Дѣлъ III. О обовѣзкахъ осъбъ належѣхъ до вѣвнѣтрнѣхъ слѣхъ шпиталнѣхъ;

Дѣлъ IV. Прѣписы вѣвнѣтрнѣхъ господарства шпитали;

Дѣлъ V. Прѣписы рѣхункѣвѣ шпитали;

Дѣлъ VI. Прѣписы шѣхѣгълне для шпитали шѣхѣалныхъ;

Дѣлъ VII. О домѣхъ шхронѣнѣа;

Отдѣлъ VIII, о благотворительныхъ обществахъ и заведеніяхъ;

Отдѣлъ IX, о судопроизводствѣ и защитѣ въ дѣлахъ, касающихся собственности и правъ благотворительныхъ заведеній, равно о пособіи этимъ заведеніямъ со стороны Правительства; и

Отдѣлъ X, общія правила и распоряженія Правительства.

Вышеозначенные отдѣлы подраздѣлены на главы.

А) Высочайшій указъ объ учрежденіи Главнаго Управленія Больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній въ Царствѣ Польскомъ.

(18 Февраля (2 Марта) 1842 года.)

Выписка изъ журнала Статсъ-Секретаріата Царства Польскаго.

Божіею Милостію

МЫ, НИКОЛАЙ I,

ИМПЕРАТОРЪ и САМОДВРЖЕЦЪ ВСЕРОССИЙСКІЙ,

ЦАРЬ ПОЛЬСКІЙ,

и проч., и проч., и проч.

По представленію Совѣта Управленія Нашего Царства Польскаго, признавъ необходимымъ сдѣлать нужныя по опыту измѣненія и улучшенія въ устройствѣ Главнаго и Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ Больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній въ Царствѣ, больницамъ же преподать опредѣлительныя правила къ исправному во всѣхъ частяхъ содержанію, постоянному улучшенію и отчетности по управленію оными, а вмѣстѣ съ тѣмъ желая учредить постоянное попечительство надъ бѣдными, и симъ преградить имъ поводъ къ нищенству; наконецъ, въ развитіе указа

Артикулъ 6.

Всѣхъ Членковъ Rady Głównej mają głos stanowczy. Decyzye stanowią się większością głosów. Równość zdań rozwiązuje Prezydujący. Komplet Rady składa się z pięciu Członków wraz z Prezydującym.

Артикулъ 7.

Gdyby Prezes na którymkolwiek posiedzeniu znajdować się nie mógł, wzywa jednego z Członków Rady do przewodniczenia obradom. Na przypadek dłuższej nieobecności nad piętnaście dni, Prezes przedstawia o tém Dyrektorowi Głównemu, Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, który do sprawowania tymczasowo obowiązków Prezesa Rady Głównej, przeznaczy jednego z jej Członków, podług własnego uznania.

Артикулъ 8.

Do załatwiania czynności biurowych przy Radzie Głównej Opiekuńczej Zakładów Dobroczynnych przeznaczają się Szef Kancellaryi, tudzież potrzebna liczba urzędników i kancelistów, z placą podług załączonego etatu(*).

Z wprowadzeniem tego w wykonanie, wszelkie akta w interessach szpitalnych i innych dobroczynnych zakładów i towarzystw, przejdą do Rady Głównej Opiekuńczej.

Артикулъ 9.

Wszelkie interesa, należące do Rady Głównej, decydowane być mają kollegialnie; stosownie zaś do przedmiotu, decyzje jej albo będą stanowcze, albo też ulegać mają za-

(*) Etat ten, z powodu zaszytych w nim w późniejszym czasie zmian, nie zamieszcza się tutaj.

на утверждение общего присутствия Правительственной Коммисии.

Утверждению Правительственной Коммисии подлежат определения по следующим делам:

1) об учреждении новых больниц и других благотворительных заведений, или об изменении предназначения существующих уже заведений;

2) об управлении всеми вообще капиталами заведений, и всяким их недвижимым имуществом, особенно же на счет приобретения, замѣна или отчуждения недвижимых имений и отдачи оных в вечную или временную аренду;

3) о распределении назначаемых Правительством пособий для благотворительных заведений;

4) об определении и увольнении Членов Главного Совета, Председателей и Членов Частных Советов а также чиновников и должностных по больницам лиц таких, коих назначение зависит от Правительственной Коммисии, или высшего Начальства;

5) о представлении к наградам, или предании ответственности выше поименованных лиц.

Статья 10.

Все прочие предметы по делам благотворительных заведений, окончательно решаются Главным Попечительным Советом, а именно:

1) рассмотрение и утверждение штатов;

2) проверка всякого рода отчетов и выдача надлежащих в том квитанций;

3) заведение правильного внутреннего и внешнего хозяйства;

4) прием больных, увечных и немощных, безпріютных детей, сирот и подкидышей; способ вос-

тврждению на общем заседании Коммисии Рządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Do tych ostatnich należeć mają interesa dotyczące:

1) zakładania nowych szpitali i instytutów dobroczynnych, lub nadania nowego przeznaczenia już istniejącym;

2) zarządzania wszelkiego rodzaju kapitałami instytutowemi i wszelkim ich nieruchomym majątkiem, w szczególności zaś nabywania, zamiany, sprzedaży nieruchomego majątku, lub wypuszczenia jego w czasową lub wieczystą dzierżawę;

3) podziału zasiłków, przez Rząd dla dobroczynnych zakładów przeznaczanych;

4) mianowania i uwalniania Członków Rady Głównej Opiekuńczej, Prezydujących i Członków Rad Szczegółowych, tudzież urzędników i oficyalistów szpitalnych takiego stopnia, w którym nominacya od Kommissyi Rządowej lub Władz wyższych zależy;

5) przedstawiania do nagród, lub pociągania do odpowiedzialności, w powyższym ustępie wyszczególnionych osób.

Artykuł 10.

We wszystkich innych interessach Rada Główna Opiekuńcza decyduje ostatecznie, a mianowicie w przedmiotach dotyczących:

1) rozpoznawania i zatwierdzania etatów;

2) sprawdzania wszelkiego rodzaju sprawozdań i rachunków, tudzież ich zakwitowania;

3) zaprowadzania porządnego wewnętrznego i zewnętrznego gospodarstwa;

4) przyjmowania chorych, kalek, starców, jako też dzieci pozbawionych przytułku, sierot i podrzutków, a oraz

питанія сихъ послѣднихъ и опека до совершеннолѣтія.

5) пріемъ въ больницы нижнихъ воинскихъ чиновъ, равно чиновъ пограничной таможенной стражи, полицейскихъ, дорожныхъ и почтовыхъ служителей, сообразно изданнымъ на сей предметъ правиламъ;

6) распоряженія относительно полицейскаго благоустройства въ заведеніяхъ;

7) надзоръ за исполненіемъ Частными Попечительными Совѣтами, какъ утвержденнаго нынѣ больничнаго устава, такъ и всѣхъ частныхъ Правительствомъ изданныхъ распоряженій;

8) примѣненіе изданныхъ правилъ и инструкцій къ мѣстнымъ потребностямъ заведенія;

9) назначеніе и порядокъ ревизіи больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній.

Статья 11.

Всѣ поступающія дѣла Предсѣдатель распределяетъ между Членами, для предварительнаго разсмотрѣнія и обработанія или только для изложенія мнѣнія.

Дѣла, по существу своему составляющія предметъ исключительныхъ занятій одного изъ членовъ по его званію, должны быть ему передаваемы для предварительнаго разсмотрѣнія или повѣрки. Такимъ образомъ передаются дѣла духовныя — Члену духовному; дѣла судебныя — Члену свѣдущему по части правовѣдѣнія, либо по важности оныхъ — Юрисъ-Консульту; дѣла счетныя — Главному Начальнику Контрольно-счетной Экспедиціи; аптекарскіе счета — Фармацевтическому Совѣтнику; прочія дѣла раздѣляются между другими Членами; важнѣйшія дѣла поручаются нѣсколькимъ Членамъ, для совмѣстнаго разсмотрѣнія и представленія общаго ихъ по онымъ заключенія.

способу wychowywania tych ostatnich i opieki nad niemi, aż do dojścia do pełnoletności;

5) przyjmowania do szpitali chorych wojskowych niższych stopni, jako też ze straży granicznej, służby policyjnej, pocztowej i drożników, stosownie do wydanych w tej mierze osobnych przepisów;

6) rozporządzeń, pod względem porządku policyjnego w zakładach dobroczynnych;

7) nadzoru nad wykonaniem przez Rady Szczegółowe Opiekunów zatwierdzonej obecnie Ustawy Szpitalnej, tudzież wszelkich innych, przez Rząd wydanych szczegółowych rozporządzeń;

8) zastosowania szczegółowych przepisów i instrukcyj, do miejscowych okoliczności;

9) naznaczenia i porządku rewizyi szpitali i zakładów dobroczynnych.

Artykuł 11.

Wszystkie interesa, mające być decydowane na Radzie Głównej, Prezes rozdziela między Członków, dla poprzedniego przez nich roztrząśnienia, przygotowania, lub zaopiniowania.

Interessa, które z przedmiotu swego odnoszą się do szczególnych obowiązków którego z Członków, winny być temuż Członkowi do roztrząśnienia lub sprawdzenia oddawane. Tym sposobem interesa, dotyczące spraw duchownych, osobie duchownej; prawne, prawnikowi, a w razie ich ważności, Radcy prawnemu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych; rachunkowe, Głównemu Naczelnikowi Biura kontrolli i rachunkowości; likwidacye farmaceutyczne, Radcy Farmaceutycznemu; inne interesa rozdzielane będą między innych Członków; ważniejsze interesa поручane będą kilku Członkom do roztrząśnienia i przedstawienia wspólnej ich opinii.

Наконецъ дѣла, не требующія предварительнаго разсмотрѣнія, докладываются Правителемъ дѣлъ прямо въ засѣданія.

Порядокъ внесенія дѣлъ въ засѣданія Совѣта, опредѣляется Предсѣдателемъ.

Статья 12.

Главному Медицинскому Инспектору, согласно 2-ой статьи указа Нашего 16 (28) Января 1840 года принадлежитъ:

1) разсмотрѣніе представленій объ опредѣленіи, увольненіи, подтвержденіи ответственности и наградахъ медицинскихъ чиновниковъ, при больницахъ и другихъ благотворительныхъ заведеніяхъ состоящихъ;

2) снабженіе больничныхъ врачей и аптекарей надлежащими инструкціями;

3) введеніе въ больницы правильного и успѣшнаго способа леченія, согласно съ ходомъ науки, новѣйшими открытіями и опытами, а также введеніе въ употребленіе новыхъ врачебныхъ средствъ;

4) наблюденіе, чтобы больнымъ не было, по мѣрѣ возможности, отказываемо въ принятіи въ больницы, и чтобы всѣ изданныя на сей предметъ правила были въ точности исполняемы служащими врачами, а также распоряженія о помѣщеніи умалишенныхъ въ назначенныя для нихъ заведенія;

5) надзоръ за дѣйствіями больничныхъ врачей, за порядкомъ медицинской службы въ больницахъ, помѣщеніемъ и успокоеніемъ больныхъ и за исполненіемъ всѣхъ по сему предмету изданныхъ Правительствомъ постановленій и частныхъ распоряженій Начальства;

Takie wszakże interesa, którychby poprzednie roztrząsanie nie było potrzebném, mogą być przez Szefa Kancelaryi przedstawiane wprost na posiedzenia.

Porządek przedstawiania interesów na posiedzeniu, wskazany będzie przez Prezesa.

Artykuł 12.

Do Głównego Inspektora służby zdrowia, stosownie do artykułu 2go Ukazu Naszego z dnia 16 (28) Stycznia roku 1840, należy:

1) rozpoznawanie przedstawień do nominacyi, uwalniania, pociągania do odpowiedzialności, tudzież względem nagród osób lekarskich, pełniących służbę przy szpitalach i innych dobroczynnych zakładach;

2) zaopatrzenie Lekarzy i Aptekarzy, zostających przy tychże zakładach, w potrzebne instrukcje;

3) zaprowadzenie w szpitalach należytego i skutecznego sposobu leczenia, stosownie do postępu nauki, nowych wynalazków i doświadczeń, jakoteż wprowadzenie w użycie nowych środków lekarskich;

4) czuwanie nad tém, aby chorym nie odmawiano miejsca w szpitalach, w miarę możności, i aby wszystkie w tymże przedmiocie wydane przepisy, wykonywane były jak najściślej przez Lekarzy rządowych; również wydawanie poleceń, względem umieszczania obłąkanych w przeznaczonych dla nich zakładach;

5) nadzór nad czynnościami Lekarzy szpitalnych, porządkiem lekarskiej służby w szpitalach i nad tém wszystkiém, co się odnosi do należytego utrzymania, pomieszczenia chorych i w ogólności do pieczy nad nimi, jakoteż przestrzegania, aby wydane w tymże przedmiocie przez Rząd postanowienia i szczegółowe rozporządzenia Zwierzchności wykonywane były;

6) рассмотрение въ медико-полицейскомъ отношеніи представленій объ учрежденіи и улучшеніи больницъ и собственныхъ представленія въ томъ же отношеніи о введеніи нужныхъ улучшеній въ сихъ заведеніяхъ;

7) рассмотрение въ медицинскомъ отношеніи представляемыхъ Частными Попечительными Совѣтами штатовъ и рапортовъ о больныхъ;

8) составленіе фармакопей и аптекарской таксы для больницъ; наблюденіе за точнымъ примѣненіемъ къ онымъ какъ больничными врачами, такъ равно аптекарями, отъ которыхъ берутся лекарства для больницъ, и главный надзоръ за больничными аптеками.

Статья 13.

Никакія распоряженія Главнаго Попечительнаго Совѣта по предметамъ, имѣющимъ связь съ врачебною полиціею, а равно никакія представленія о больничныхъ врачахъ и другихъ лицахъ медицинскаго вѣдомства, не должны быть дѣлаемы безъ предварительнаго соглашенія съ Главнымъ Медицинскимъ Инспекторомъ. Равномѣрно всякія распоряженія Главнаго Медицинскаго Инспектора по части врачебной полиціи, къ благотворительнымъ заведеніямъ относящіяся, должны быть вносимы имъ предварительно въ засѣданія Главнаго Попечительнаго Совѣта, а по утвержденіи оныхъ, приводимы въ исполненіе симъ же Совѣтомъ.

Еслибы однакоже въ дѣлахъ по медицинской части мнѣнія Главнаго Медицинскаго Инспектора и Главнаго Попечительнаго Совѣта были не согласны, тогда оба эти мнѣнія представляются на разрѣшеніе въ общее присутствіе Правительственной Коммисіи.

6) roztrząsanie we względzie lekarsko-policyjnym wniosków o zakładaniu lub ulepszaniu szpitali, tudzież przedstawianie ze swój strony, o potrzebie ich ulepszeń pod względem lekarskim;

7) roztrząsanie, pod względem lekarskim, przedstawianych przez Rady Szczegółowe etatów i raportów o chorych;

8) układanie farmakopei i taks lekarstw dla szpitali, czuwanie nad ściśłym zastosowaniem się do nich tak Lekarzy szpitalnych, jako i Aptekarzy, od których brane są lekarstwa dla szpitali, tudzież główny nadzór nad aptekami szpitalnemi.

Artykuł 13.

Żadne rozporządzenia Rady Głównej Opiekuńczej w przedmiotach mających związek z policyą lekarską, oraz jakiegokolwiek bądź przedstawienia o Lekarzach szpitalnych i innych osobach, służbę lekarską składających, nie powinny być czynione inaczej, jak za poprzedniem porozumieniem się z Głównym Inspektorem służby zdrowia. Również wszelkie rozporządzenia Głównego Inspektora pod względem policyi lekarskiej, a do dobroczynnych zakładów odnoszące się, wnoszone być mają przez niego poprzednio na posiedzenia Rady Głównej Opiekuńczej, a po ich zatwierdzeniu wprowadzone będą w wykonywanie i przez tę Radę.

Jeśliby zaś w interessach, odnoszących się do rzeczy lekarskiej, zachodziła różność zdań: Głównego Inspektora Służby Zdrowia, a Rady Głównej Opiekuńczej, w takim razie przedmiot przedstawiony być winien pod rozstrzygnięcie Kommissyi Rządowej, na ogólném jéj zebraniu.

Статья 14.

Определения Главного Совета представляются на утверждение Правительственной Комиссии в форме журнала. Посему Главный Совет должен вести два журнала: один по предметам, подлежащим утверждению Правительственной Комиссии, другой по делам, окончательное решение коих зависит от самого Совета.

Журналы сии, по прочтении в первом заседании, подписываются Председателем и присутствовавшими Членами. Журнал, подлежащий утверждению Правительственной Комиссии, вносится в первое общее ее заседание Председателем или одним из Членов, ежегодно назначаемым для того Главным Советом, по выбору, утверждаемому Главным Директором Правительственной Комиссии Внутренних Дел.

Председатель, или избранный Член Совета, на заседаниях Правительственной Комиссии присутствуют с голосом решающим, но только по делам благотворительных заведений.

Статья 15.

Еслибы Комиссия, по предметам, изложенным в 1 и 2-ом пунктах статьи 9-ой, была не согласна с определениями Главного Попечительного Совета, то возвращает оныя в Совет с объяснением причин, по коим мнение его не разделяет.

Но еслибы Главный Попечительный Совет за всем тем оставался при прежнем своем мнении, а Правительственная Комиссия не могла бы с оным согласиться, тогда оба мнения вносятся Главным Директором в Совет Управления.

Артикул 14.

Do zatwierdzenia Komisji Rządowej przedstawiają się decyzje Rady Głównej w kształcie protokołu. Z tego powodu Rada Główna prowadzić ma dwa oddzielne protokoły: jeden w przedmiotach ulegających zatwierdzeniu Komisji Rządowej, drugi zatwierdzający decyzje Rady Głównej w przedmiotach, w których też Rada ostatecznie stanowi.

Protokoły te, po odczytaniu ich na następnym posiedzeniu, podpisywane być powinny przez Prezesa i Członków, którzy znajdowali się na témże posiedzeniu. Protokół ulegający zatwierdzeniu Komisji Rządowej, ma być wniesiony na najbliższe posiedzenie Komisji przez Prezesa Rady, lub przez jednego z jej Członków, który corocznie do tego przeznaczonym będzie przez wybór Rady Głównej Opiekunów, zatwierdzony przez Dyrektora Głównego Prezydującego w Komisji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Prezes Rady Głównej Opiekunów, lub Członek jej, przeznaczony do wnoszenia protokołów na posiedzenia Komisji, zasiadać będzie w niej, podczas wnoszenia interesów, dotyczących zakładów dobroczynnych, z głosem stanowczym.

Артикул 15.

Jeśliby Komisya nie podzielała zdania Rady Głównej w przedmiotach wyszczególnionych w ustępie 1m i 2m artykułu 9go, zwraca takowe interesa Radzie, z wyszczególnieniem powodów, dla których na decyzję Rady zgodzić się nie może.

Gdyby jednak pomimo tego Rada Główna obstawała przy poprzedniej swej decyzji, a Komisya nie przychyliła się do jej zdania, wówczas oba zdania przedstawione być mają Radzie Administracyjnej przez Dyrektora Głównego.

Статья 16.

Дѣла Главнаго Попечительнаго Совѣта, рѣшенныя объясненнымъ выше порядкомъ, приводятся въ исполненіе слѣдующимъ образомъ:

а) Представленія Намѣстнику и въ Совѣтъ Управленія, равно всѣ бумаги въ присутственныя мѣста и къ лицамъ, не подлежащимъ вѣдомству Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, а также предложенія мѣстамъ и лицамъ по предметамъ, проходившимъ чрезъ общее засѣданіе Коммисіи, выходятъ отъ имени Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, подписываются Главнымъ Директоромъ, Предсѣдателемъ Совѣта и скрѣпляются Правителемъ Канцеляріи Правительственной Коммисіи.

б) Бумаги по дѣламъ менѣе важнымъ, исполненіе коихъ относится къ мѣстамъ и лицамъ, подвѣдомственнымъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, выходятъ также отъ имени Коммисіи, но подписываются Предсѣдателемъ и скрѣпляются Правителемъ дѣлъ Совѣта.

в) Бумаги по дѣламъ, исполненіе коихъ принадлежитъ Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ, выходятъ отъ имени Главнаго Попечительнаго Совѣта и подписываются Предсѣдателемъ и Правителемъ дѣлъ Совѣта.

Бумаги по части Главнаго Попечительнаго Совѣта, выходящія отъ имени Правительственной Коммисіи, имѣютъ такую же точно обязательную силу, какъ и всѣ другія распоряженія Коммисіи.

Статья 17.

Главный Попечительный Совѣтъ имѣетъ собственную печать съ гербомъ Царства.

Artykuł 16.

Zadecydowane wyżej wymienionym porządkiem interessa w Radzie Głównej, wprowadzają się w wykonanie w ten sposób:

a) Przedstawienia do Namiestnika Królestwa i Rady Administracyjnej, expedycye do Władz i osób niezależących od zarządu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, tudzież polecenia do Władz i osób w interessach, które przedstawiane były na ogólném posiedzeniu Kommissyi Rządowej, wychodzić będą pod napisem téjże Kommissyi i podpisywane być mają przez Dyrektora Głównego i Prezesa Rady oraz Dyrektora Kancellaryi Kommissyi Rządowej.

b) Expedycye w interessach mniej ważnych, wykonanie których odnosi się do Władz i osób zależących od zarządu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych wychodzić będą pod napisem téjże Kommissyi, a przez Prezesa Rady Głównej i Szefa Kancellaryi téjże Rady podpisane.

c) Expedycye w interessach, których wykonanie zależy od Rad Szczegółowych Opiekuńczych, będą wychodziły pod napisem Rady Głównej, przez Prezesa i Szefa Kancellaryi téjże Rady podpisane.

Expedycye z Rady Głównej wychodzące, pod napisem Kommissyi Rządowej, mieć będą zupełnie taką moc obowiązującą, jaką mają rozporządzenia Kommissyi Rządowej we wszelkich innych przedmiotach.

Artykuł 17.

Rada Główna Opiekuńcza mieć będzie własną swoją pieczęć z herbem Królestwa.

Статья 18.

Ближайший надзоръ за успешнымъ дѣлопроизводствомъ по Главному Попечительному Совѣту принадлежитъ Предсѣдателю, или, вмѣсто его, тому Члену Совѣта, на котораго возложенъ будетъ докладъ журналовъ въ засѣданіяхъ Правительственной Коммисіи.

Статья 19.

Главному Попечительному Совѣту вѣняется въ обязанность строго наблюдать, чтобы принадлежащія каждому благотворительному заведенію имущества были употребляемы не на какой либо другой предметъ, а единственно по соотвѣтственному ихъ назначенію.

Не дозволяется также на текущія надобности употреблять суммъ, происходящихъ изъ записей или постоянныхъ фондшей, за исключеніемъ случаевъ, когда это опредѣлено самимъ завѣщателемъ.

Статья 20.

Главный Попечительный Совѣтъ обязанъ: имѣть подробныя свѣдѣнія о всѣхъ капиталахъ, о состояніи недвижимыхъ имѣній и о всякихъ источникахъ дохода, а также о всѣхъ строеніяхъ и движимомъ имуществѣ, благотворительнымъ заведеніямъ принадлежащихъ; наблюдать за правильнымъ употребленіемъ оныхъ, а при утвержденіи штатовъ, не допускать никакихъ излишнихъ расходовъ; имѣть попеченіе о сохраненіи должной бережливости и повѣрять своевременно годовые отчеты всѣхъ заведеній, въ вѣдомствѣ его состоящихъ.

Artykuł 18.

Blizszy nadzór nad porządkiem w odrabianiu interesów w Kancellaryi Rady Głównej należy do Prezesa, a w jego zastępstwie do Członka Rady, na którego włożony będzie obowiązek przedstawiania protokółów Rady na posiedzeniu Kommissyi Rządowej.

Artykuł 19.

Na Radę Główną Opiekunczą wkłada się obowiązek ścisłego przestrzegania, ażeby należące do każdego zakładu dobroczynnego stałe fundusze, nie na inny cel obracane były, jak tylko podług ich przeznaczenia.

Zabrania się także, na wydatki bieżące używać summ z zapisów lub funduszy stałych, wyjąwszy przypadek, kiedy zapisujący to zastrzeże.

Artykuł 20.

Rada Główna Opiekunczą winna posiadać szczegółową wiadomość o wszelkich funduszach, o stanie majątku nieruchomego i wszelkich źródłach dochodu, jak niemniej o budowlach i ruchomościach do zakładów dobroczynnych należących, przestrzegać należytego ich użytkowania; przy zatwierdzaniu zaś etatów, nie dopuszczać żadnych zbytecznych wydatków, przestrzegając zachowania we wszystkiém należytej oszczędności; nakoniec Rada Główna obowiązana jest do sprawdzania w czasie właściwym rocznych rachunków z wszelkich zakładów, pod jej zarządem zostających.

Статья 21.

Главный Попечительный Совѣтъ представляет Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ трехмѣсячные рапорты о состояніи фондушей больницъ и благотворительныхъ заведеній, равно о главныхъ своихъ распоряженіяхъ, а по истеченіи года—общій годовой отчетъ, который затѣмъ печатается для всеобщаго свѣдѣнія.

Статья 22.

Для удостовѣренія, въ какомъ порядкѣ содержатся благотворительныя заведенія, и исполняются ли въ оныхъ правила, производится ревизія оныхъ: въ медицинскомъ отношеніи, на основаніи 24-ой статьи утвержденного Нами Положенія объ управленіи гражданскою медицинскою частію въ Царствѣ Польскомъ, Главнымъ Медицинскимъ Инспекторомъ, или его Помощникомъ, а по другимъ предметамъ—Членами Главнаго Попечительнаго Совѣта, по его опредѣленію.

Статья 23.

Гражданскіе Губернаторы, какъ главные блюстители порядка въ губерніяхъ и призрѣнія жителей бѣднаго класса, обязаны имѣть ближайшій надзоръ за всѣми, въ губерніи находящимися благотворительными заведеніями. Они должны: всѣми зависящими отъ нихъ способами, содѣйствовать Главному Попечительному Совѣту къ постоянному улучшенію существующихъ, или учрежденію новыхъ заведеній; наблюдать за точнымъ исполненіемъ въ оныхъ распоряженій Правительства; осматривать лично всѣ заведенія, повѣряя, въ какомъ порядкѣ онѣ содержатся и въ какой мѣрѣ соблюдаются изданныя для нихъ правила; вникать въ образъ управленія сими заведеніями и сообщать Глав-

Artykuł 21.

Rada Główna Opiekuńcza przedstawiać będzie Komisji Rządowej co kwartał rapport: o stanie funduszków szpitali i dobroczynnych zakładów, jako też o główniejszych swych rozporządzeniach, a po upływie każdego roku, ogólne roczne sprawozdanie, które następnie, dla wiadomości powszechnej, drukiem ma być ogłaszane.

Artykuł 22.

Dla przekonania się o porządku utrzymywania zakładów dobroczynnych, tudzież, czy wydane dla nich przepisy są wypełniane, odbywać się będzie rewizya pomienionych zakładów, pod względem lekarskim, w myśl artykułu 24 zatwierdzonej przez Nas Ustawy o Zarządzie służby cywilno-lekarskiej w Królestwie Polskiem, przez Głównego Inspektora Służby Zdrowia, lub jego Pomocnika, a pod innemi względami, przez Członków Rady Głównej Opiekuńczej, podług uznania téjże Rady.

Artykuł 23.

Gubernatorowie Cywilni, jako mający zwierzchni nadzór nad porządkiem służby w guberniach i obowiązani do czuwania nad ubogą klasą mieszkańców, mieć będą bliższy nadzór nad wszelkiemi w guberniach istniejącemi zakładami dobroczynnemi. Winni przytém, wszelkiemi od nich zależącemi środkami dopomagać Radzie Głównej Opiekuńczej, do ciągłego ulepszania istniejących już, lub otwierania nowych zakładów, czuwać nad należytém wykonaniem w nich rozporządzeń rządowych, zwiedzać je osobiście, dla przekonania się o porządku ich utrzymywania i w jakim stopniu wykonywane są wydane dla nich przepisy, wglądać w sposób zarządzania niemi i donosić Radzie Głównej o wszelkich

ному Попечительному Совѣту о всѣхъ замѣченныхъ недостаткахъ, упущеніяхъ и безпорядкахъ, съ присовокупленіемъ, какими способами, сообразно средствамъ сихъ заведеній, все замѣченное ими можетъ быть исправлено.

Дабы Гражданскіе Губернаторы могли имѣть надлежащіе свѣдѣнія о состояніи благотворительныхъ заведеній, Частные Попечительные Совѣты обязаны представлять имъ ежемѣсячно рапорты о числѣ больныхъ, увѣчныхъ, немощныхъ, дѣтей и вообще призрѣнныхъ ими людей, а по окончаніи года, вѣдомость о доходахъ и расходахъ въ каждомъ изъ сихъ заведеній, по установленной формѣ.

Статья 24.

Губернскіе Медицинскіе Инспекторы и старшіе Обводные Лекаря, на основаніи §-а 70-го Положенія объ управленіи Гражданскою медицинскою частию, обязаны часто посѣщать больницы, вникать, въ какомъ порядкѣ соблюдаются въ оныхъ правила медицинской службы и врачебно-госпитальной полиціи, и о замѣченныхъ упущеніяхъ доносить Гражданскимъ Губернаторамъ.

РАЗДѢЛЪ II.

О мѣстномъ управленіи больницъ.

Статья 25.

Внутреннее и ближайшее управленіе больницъ, принадлежитъ Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ, при каждой изъ оныхъ учреждаемымъ.

dostrzeżonych nieporządkach i uchybieniach, jako też o tém czego im niedostaje, z dołączeniem opinii, jakimi środkami zaradzićby temu można, w miarę możności i zasobów tychże zakładów.

Aby zaś Cywilni Gubernatorowie mieli dokładną wiadomość o stanie zakładów dobroczynnych, Rady Szczegółowe winny składać im rapporta miesięczne o ruchu chorych, kalek, starców, dzieci i w ogólności, o zostających pod ich pieczę, a po ukończeniu roku, rapport o przychodach i rozchodach powierzonych im zakładów, podług przepisanej formy.

Artykuł 24.

Inspektorowie Lekarscy Gubernialni i Starsi Lekarze Obwodowi obowiązani są, na zasadzie § 70 Ustawy o zarządzie służby zdrowia, do częstego zwiedzania szpitali i przekonywania się o porządku, jaki się w nich zachowuje, tak co do służby lekarskiej, jako i policyi lekarsko-szpitalnej; o dostrzeżonych zaś uchybieniach winni przedstawiać Gubernatorom Cywilnym.

TYTUŁ II.

O zarządzie miejscowym szpitali dla chorych.

Artykuł 25.

Wewnętrzny i bliższy zarząd szpitali, należeć ma do Rad Opiekuńczych Szczegółowych, przy każdym z nich ustanowionych.

Статья 26.

Въ губернскихъ и другихъ большихъ городахъ, гдѣ находится нѣсколько малыхъ больницъ, можетъ быть учреждаемо, по усмотрѣнію Главнаго Попечительнаго Совѣта, одинъ общій Совѣтъ для оныхъ, съ тѣмъ, чтобы отъ каждой изъ больницъ было назначаемо въ сей Совѣтъ по нѣскольку Членовъ.

Статья 27.

Въ каждомъ обводѣ одинъ изъ Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ, по назначенію Главнаго Совѣта, будетъ имѣть названіе Обводоваго Попечительнаго Совѣта. Въ такихъ даже обводахъ, въ которыхъ не имѣется еще ни одной больницы, должны быть также установлены особыя Обводовыя Попечительныя Совѣты, къ обязанностямъ коихъ, на первый разъ, будетъ относиться надзоръ за приходскими домами пріюта, равно изысканіе способовъ къ учрежденію больницъ въ тѣхъ обводахъ.

Статья 28.

Частныя Попечительныя Совѣты состоятъ изъ Предсѣдательствующаго Попечителя и потребнаго числа Членовъ.

Въ Предсѣдатели и Члены Частныхъ Совѣтовъ избираются мѣстные или окрестные обыватели и чиновники, извѣстные по челоѣколюбію и готовности облегчать участь страждущихъ.

Сверхъ того, непремѣнными членами сихъ Совѣтовъ, суть:

- 1) Главный Лекаръ въ большихъ больницахъ; въ меньшихъ же — больничныи Лекаръ, а внѣ Варшавы — и Лекаръ подлежаннаго обвода;
- 2) Пріоръ или старшая сестра милосердія въ заведеніяхъ, при которыхъ онѣ находятся; наконецъ,

Артикулъ 26.

W gubernialnych i innych znaczniejszych miastach, w których znajdować się będzie kilka mniejszych szpitali, może być z uznania Rady Głównej Opiekuńczej ustanowiona wspólna dla kilku zakładów Rada Opiekuńcza Szczegółowa, z przeznaczeniem do jej składu po kilku Członków dla każdego z tych szpitali.

Артикулъ 27.

W każdym obwodzie jedna z Rad Szczegółowych szpitalnych, z wyboru Rady Głównej przeznaczona, nosić będzie tytuł Rady Opiekuńczej Obwodowej. Nawet w tych obwodach, w których niema jeszcze żadnego szpitala, mają być również ustanowione oddzielne Rady Opiekuńcze Obwodowe, do których należeć będzie tymczasem zwierzchni nadzór nad domami schronienia, tudzież obmyślenie środków założenia szpitali w tychże obwodach.

Артикулъ 28.

Rady Szczegółowe Opiekuńcze składają się z Opiekuna Prezydującego i pewnej liczby Członków.

Na Prezydującego i Członków, wybierani być mają miejscowi lub okoliczni obywatele i urzędnicy, znani z uczuć i poświęcenia się dla cierpiącej ludzkości.

Oprócz tego, stałymi Członkami Rady Szczegółowej być mają:

- 1) Naczelný Lekarz w większych szpitalach, a w mniejszych Lekarz szpitalny, tudzież w prowincjonalnych szpitalach Lekarz właściwego obwodu;
- 2) Przełożeni i przełożone zgromadzeń miłosierdzia w zakładach, przy których się takowe znajdują; наконецъ,

3) въ Обводовыхъ Совѣтахъ—Коммисаръ подлежащаго обвода.

Статья 29.

Предсѣдательствующій Попечитель и Члены Частныхъ Совѣтовъ утверждаются въ сихъ должностяхъ, по представленію Главнаго Совѣта, Правительственною Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статья 30.

Члены Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ Больницъ состоятъ въ сей должности три года, а Попечитель предсѣдательствующій—шесть лѣтъ, кромѣ врачей, братьевъ и сестеръ милосердія, для коихъ срокъ служенія при благотворительныхъ заведеніяхъ не опредѣляется.

Статья 31.

Частные Попечительные Совѣты представляютъ, съ одобрения Гражданскихъ Губернаторовъ, Главному Совѣту о назначеніи, вмѣсто выбывающихъ, Попечителя и Членовъ, другихъ лицъ. Выбывающій можетъ быть и вновь представленъ, но вмѣстѣ съ тѣмъ всегда долженъ быть избранъ и другой кандидатъ. Представленія сіи не стѣсняють Главнаго Совѣта, который можетъ избирать и непредставляемыхъ Частнымъ Совѣтомъ лицъ.

Статья 32.

При увольненіи Членовъ, по выслугѣ опредѣленнаго срока, постановляется правиломъ, чтобы, безъ особой нужды, въ одинъ и тотъ же годъ не было представляемо къ смѣнѣ болѣе третьей части,

3) w Radach Opiekunzych Obwodowych, Kommissarze tychże obwodów.

Artykuł 29.

Opiekunowie Prezydujący i Członkowie Rad Szczegółowych Opiekunzych mianowani będą przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, na przedstawienie Rady Głównej Opiekunczej.

Artykuł 30.

Członkowie Rad Szczegółowych Opiekunzych pełnić mają te obowiązki przez lat trzy; Opiekunowie prezydujący lat sześć; przeciąg służby przy dobroczynnych zakładach dla Lekarzy, Braci i Sióstr Miłosierdzia nie jest ograniczony.

Artykuł 31.

Rady Szczegółowe Opiekunche, za porozumieniem się i zgodą Gubernatorów Cywilnych, przedstawiają Radzie Głównej do nominacyi inne osoby, w miejsce wychodzących, Prezydującego i Członków. Osoby wychodzące, mogą być powtórnie przedstawianemi, obok kandydatów nowo wybranych. Przedstawianie wszakże takowe nie ogranicza wyboru Rady Głównej, która może wybrać osobę, przez Radę Szczegółową nieprzedstawioną.

Artykuł 32.

Przy uwalnianiu Członków, po wysłużeniu zakreślonego przeciągu czasu, przyjęte ma być za правило, aby bez szczególnej potrzeby w jednym roku więcej jak trzecia część Członków do zmiany przedstawianą nie była.

Статья 33.

При учреждении новых больниц и новых для них Попечительных Советов, кандидаты в звание председательствующаго Попечителя и Членов, избираются на первой разъ подлежащимъ Губернскимъ Правленіемъ. Основатели больницъ, съ одобрения Гражданскихъ Губернаторовъ, могутъ также представлять кандидатовъ.

Статья 34.

Попечителямъ Частныхъ Советовъ, вне Варшавы состоящихъ, предоставляется право присутствовать въ засѣданіяхъ Главнаго Попечительнаго Совета и докладывать о дѣлахъ вверенныхъ попеченію ихъ заведеній.

Статья 35.

Назначеніе, перемѣщеніе и увольненіе братьевъ и сестеръ милосердія отъ возложенныхъ на нихъ обязанностей въ благотворительныхъ заведеніяхъ относятся къ подлежащему духовному начальству, но еслибы, по представленію Частныхъ Попечительныхъ Советовъ, или же при ревизіи этихъ заведеній, оказалась необходимость перемѣнить Пріора или старшую сестру милосердія, то духовное начальство обязано исполнить требованіе о томъ Главнаго Попечительнаго Совета.

Статья 36.

Частные Попечительные Советы должны заботиться о постоянствѣ, по мѣрѣ способностей и возможности, доведеніи благотворительныхъ заведеній до того порядка, какой требуется изданными для нихъ правилами.

Артикулъ 33.

Przy zakładaniu nowych szpitali i ustanawianiu dla nich Rad Szczegółowych, kandydaci na Opiekuna Prezydującego i Członków na raz pierwszy wybierani będą przez właściwe Rządy Gubernialne. Założyciele szpitala mogą także przedstawiać kandydatów, za zgodą Gubernatorów Cywilnych.

Артикулъ 34.

Opiekunom Prezydującym w Radach Szczegółowych prowincjonalnych służy prawo zasiadania na posiedzeniach Rady Głównej i czynienia wniosków, względem zakładów pod ich zawiadywaniem zostających.

Артикулъ 35.

Przeznaczanie, tranzlokowanie i uwalnianie Braci i Sióstr Miłosierdzia od obowiązków w zakładach dobroczynnych, należy do właściwych Władz duchownych. Gdyby wszakże, na wniosek Rad Szczegółowych, lub też przy rewizyi pomienionych zakładów, okazała się potrzeba zmienienia Przełożonego lub Przełożonej Zgromadzenia Miłosierdzia, w takim razie Władza Duchowna winna uczynić zadość żądaniu Rady Głównej.

Артикулъ 36.

Rady Szczegółowe obowiązane są dokładać wszelkiego starania, aby poruczone ich zarządowi zakłady dobroczynne, w miarę zasobów i możliwości, doprowadzić do porządku, jaki wydanemi dla nich przepisami jest wskazany.

Статья 37.

Они обязаны исполнять все распоряжения Главного Попечительного Совета, также собразоваться с замечаниями, делаемыми лицами, на которых возлагается осмотр заведений. Еслибы однакоже, по какимъ либо важнымъ причинамъ, невозможно было исполнить сихъ замечаний, то Частные Советы представляют о томъ Главному Совету.

Статья 38.

Мѣстные власти обязаны удовлетворять все законныя требованія Частныхъ Попечительныхъ Советовъ, относящіяся къ пользѣ и нуждамъ благотворительныхъ заведений.

Статья 39.

Председательствующіе и Члены Частныхъ Советовъ особаго по сему званію жалованья не получаютъ, за исключеніемъ врачей, исправляющихъ медицинскія обязанности въ больницахъ,—которымъ можетъ быть назначаемо жалованье, соразмѣрно способамъ больницъ.

Статья 40.

Частные Попечительные Советы имѣютъ собственную печать, съ Гербомъ Царства, за исключеніемъ тѣхъ, которымъ отдѣльными распоряженіями присвоены особыя печати.

РАЗДѢЛЪ III.

Объ управленіи приходскими домами приюта для престарѣлыхъ и немощныхъ.

Статья 41.

Завѣдываніе приходскими богадѣльнями въ городахъ, мѣстечкахъ и деревняхъ, возложенное постановленіемъ

Артикулъ 37.

Радъ Szczegółowe winny wypełniać wszelkie rozporządzenia Rady Głównej Opiekuńczej, tudzież stosować się do uwag osób, na które włożony jest obowiązek rewizyi samychże zakładów. W razie niemożności zadosyć uczynienia tym uwagom, z jakich bądź ważnych przyczyn, Rady Szczegółowe rzecz całą przedstawić mają Radzie Głównej.

Артикулъ 38.

Władze miejscowe winne są załatwiać wszelkie prawne żądania Rad Szczegółowych Opiekuńczych, dotyczące się dobra i potrzeb zakładów dobroczynnych.

Артикулъ 39.

Prezydujący i Członkowie Rad Opiekuńczych Szczegółowych, z tego tytułu oddzielnej płacy pobierać nie będą, z wyjątkiem co do Lekarzy pełniących służbę lekarską w szpitalu, którym może być przeznaczona płaca, w miarę zamożności szpitala.

Артикулъ 40.

Rady Szczegółowe Opiekuńcze mieć będą własną pieczęć z herbem Królestwa, wyjąwszy te, które mają przez oddzielne postanowienie osobną pieczęć nadaną.

Т Y T У Л III.

O zarządzie domów schronienia parafialnych dla starców i kalek.

Артикулъ 41.

Zarząd szpitali parafialnych w miastach, miasteczkach i po wsiach, postanowieniem Namiestnika Królewskiego z dnia

Царскаго Намѣстника 2 Декабря 1817 года на приходскихъ Священниковъ, Войтовъ гминъ и Бургомистровъ городовъ, поручается отнынѣ приходскимъ дозорамъ, составленнымъ изъ нынѣшнихъ дозоровъ церковныхъ, съ присоединеніемъ приходскаго Священника, и подчиняется особымъ правиламъ, кои будутъ начертаны Главнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ и утверждены Правительственною Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ. Заведенія сіи будутъ имѣть названіе: „Домовъ пріюта для прѣстарѣлыхъ и немощныхъ“.

Статья 42.

Попечение о бѣдныхъ Евангелическаго исповѣданія остается при Церковныхъ Коллегіяхъ, на существующихъ нынѣ правилахъ.

Статья 43.

Попечение о бѣдныхъ евреяхъ будетъ принадлежать божничьимъ дозорамъ.

Статья 44.

Приходской дозоръ долженъ быть учрежденъ въ каждомъ приходѣ, не смотря на то, есть ли тамъ домъ пріюта, или нѣтъ, и въ последнемъ случаѣ, дозоръ обязанъ озаботиться изысканіемъ средствъ къ учрежденію и содержанію такового заведенія въ подлежащемъ приходѣ. Въ имѣніяхъ, заключающихъ въ себѣ нѣсколько приходовъ, можетъ быть, съ дозволенія Главнаго Попечительнаго Совѣта, учрежденъ одинъ только приходскій домъ пріюта.

Статья 45.

Въ большихъ городахъ, имѣющихъ нѣсколько приходовъ, для исполненія обязанностей по мѣстному попеченію о убо-

2go Grudnia 1817 roku Proboszczom, Wójtom gmin i Burmistrzom poruczony, sprawowany odtąd będzie przez dozory parafialne, złożone z dotychczasowych dozorów kościelnych, z dodaniem Proboszcza parafii, a to podług oddzielnych przepisów, przez Radę Główną Opiekunczą ułożonych, a przez Kmmisję Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzonych. Szpitale te przybierają odtąd nazwisko „Domów schronienia dla starców i kalek.“

Artykuł 42.

Opieka nad ubogimi wyznań ewangelickich, pozostaje przy Kollegiach kościelnych podług dotychczasowych urządzeń.

Artykuł 43.

Opieka nad ubogimi wyznania starozakonnego, należeć będzie do dozorów bóżniczych.

Artykuł 44.

Dozór parafialny zaprowadzony zostanie w każdej parafii, bez względu na to, czy w niej jest dom schronienia lub nie, i w tym ostatnim razie będzie staraniem jego obmyśleć sposoby zaprowadzenia i utrzymania takiego zakładu w właściwej sobie parafii. W dominiach, kilka parafij w sobie obejmujących, może być, za zezwoleniem Rady Głównej Opiekunczej, utworzony jeden tylko dom schronienia parafialny.

Artykuł 45.

W miastach większych, gdzie kilka jest parafij, może być, do załatwienia czynności miejscowej opieki nad ubo-

гихъ, можетъ быть учрежденъ одинъ общій дозоръ, съ назначеніемъ въ составъ его по одному или болѣе членовъ изъ каждаго приходскаго дозора и приходскихъ Священниковъ.

Статья 46.

Общедовому Попечительному Совѣту предоставляется надзоръ за приходскими дозорами, по предметамъ, касающимся опеки надъ убогими, равно—сношеніе по дѣламъ ихъ съ высшими властями.

Статья 47.

Приходскіе дозоры завѣдываютъ всякими собственностями и фондами приходскихъ домовъ пріюта, внутреннимъ ихъ устройствомъ и содержаніемъ тамъ убогихъ, равно имѣютъ попеченіе, какъ о сиротахъ, родившихся въ приходѣ до 9-ти лѣтняго ихъ возраста, такъ и о принадлежащихъ къ приходу престарѣлыхъ и немощныхъ, кои не могутъ ни содержать себя собственными трудами, ни же найти призрѣнія у родныхъ или у благотворительныхъ лицъ.

Статья 48.

Въ семъ послѣднемъ отношеніи, приходскіе дозоры должны стараться—преимущественно помѣстить убогихъ у родныхъ или свойственниковъ, кои, по силѣ Гражданскаго закона, обязаны давать имъ пріютъ и средства къ содержанію. Всѣ приходскіе дозоры обязаны взаимно содѣйствовать въ помѣщеніи убогихъ при родныхъ.

Статья 49.

Родные или свойственники, на коихъ по закону лежитъ обязанность содержать убогихъ, принадлежащихъ къ ихъ ро-

гими, установленъ одинъ общій дозоръ, съ назначеніемъ до его состава по одному или болѣе членовъ изъ каждаго дозора коścielnego i Proboszczów parafialnych.

Артикулъ 46.

Rada Opiekunicza obwodowa mieć będzie zwierzchni nadzór nad dozorami parafialnymi w przedmiotach dotyczących się opieki nad ubogimi, i załatwiać ich stosunki z wyższymi Władzami.

Артикулъ 47.

Dozory parafialne zarządzają wszelkimi własnościami i funduszami domów schronienia parafialnych, zajmują się wewnętrznym ich urządzeniem i utrzymaniem w nich ubogich, oraz rozciągają swą opiekę nad sierotami, w parafii urodzonymi, do 9 lat ich wieku, tudzież nad starcami i niedołężnymi do parafii należącymi, o ile z własnej pracy utrzymać się, ani u krewnych lub osób dobroczynnych przytułku znaleźć nie mogą.

Артикулъ 48.

W wykonaniu tego ostatniego obowiązku starać się będzie dozór parafialny przede wszystkim umieszczać ubogich przy krewnych lub powinowatych, na których, z przepisów prawa cywilnego spada obowiązek dania im przytułku i sposobu utrzymania. Wszystkie dozory parafialne mają wzajemnie sobie dopomagać w umieszczaniu ubogich przy krewnych.

Артикулъ 49.

Krewni lub powinowaci, na których według prawa spada obowiązek utrzymania ubogich swojej familii, jeżeli do wyż-

ду (если они судебными рѣшеніями не обязаны давать высшее содержаніе), могутъ, вмѣсто доставленія имъ приюта у себя, нести издержки на содержаніе ихъ въ домахъ приюта или другихъ благотворительныхъ заведеніяхъ.

Статья 50.

Приходскіе дозоры озаботятся приведеніемъ въ извѣстность существующихъ уже фундушей, какъ для убогихъ вообще, такъ равно для старцевъ, старухъ и богадѣлень, разными записями и документами обезпеченныхъ, на будущее же время заведутъ у себя книгу благотворительныхъ приношеній, въ которую будутъ вносить всякіе записи и дары, какъ въ деньгахъ, такъ и въ припасахъ, навсегда или только на опредѣленное время сдѣланныя.

Статья 51.

Приходскіе дозоры имѣютъ право требовать, чтобы нищій, иждивеніемъ прихода содержимый, занимался работою, силамъ его соотвѣтствующею, равно назначать ихъ для прислуги при костелахъ, а остальныхъ употреблять къ работамъ на мѣстѣ, или опредѣлять въ услуженіе къ жителямъ прихода за наемную договоренную плату, въ пользу подлежащаго дома приюта.

Статья 52.

Въ приходскихъ домахъ приюта преимущественно помѣщаются: немощные, увѣчные или дряхлые старцы, кромѣ тѣхъ, коихъ состояніе здоровья требуетъ лекарской помощи и попеченія. Сіи послѣдніе для излѣченія, должны быть отсылаемы въ больницы.

szych allimentów nie są sądownie zobowiązani, mogą zamiast dania im przytułku u siebie,łożyć na ich utrzymanie w domach schronienia, lub innych zakładach dobroczynnych.

Artykuł 50.

Dozory parafialne zajmą się wykazaniem stanu funduszów, istniejących już to pod tytułem dla ubogich w ogólności, lub też pod tytułem dla dziadów, bab, szpitali kościelnych parafialnych, różnemi zapisami i dokumentami zapewnionych. Nadal zaś utworzą u siebie księgę darów dobroczynnych, do których zapisywać się będą wszelkie legata i dary, bądź w pieniądzach, bądź w produktach, na wieczne czasy, lub czas ograniczony, czynione.

Artykuł 51.

Dozory parafialne mają prawo wymagać od ubogiego, kosztem parafii utrzymywanego, aby się zajmował zatrudnieniem, siłom jego odpowiadającym, przeznaczać ich do posługi kościoła, a pozostałych zatrudniać pracą w domu, lub wynajmować ich mieszkańcom parafii, za umówione wynagrodzenie, na rzecz właściwego domu schronienia.

Artykuł 52.

W domach schronienia parafialnych mają być umieszczeni, przed wszystkimi innymi: niedołęgi, kaleki, lub zgrzybiali starcy, wyjąwszy tych, których stan zdrowia pomocy i starań lekarskich wymaga, a którzy do szpitali, przeznaczonych dla chorych, na wyleczenie odsyłani być winni.

Статья 53.

Приходскіе дозоры не могутъ дѣлать росписанія складокъ въ приходѣ на содержаніе мѣстныхъ нищихъ, но обязаны стараться склонять прихожанъ къ добровольнымъ дарамъ и пожертвованіямъ на сію богоугодную цѣль.

Статья 54.

Должны быть заведены кружки для бѣдныхъ, а именно: въ церквахъ и приходскихъ канцеляріяхъ, равно въ канцеляріяхъ чиновниковъ Гражданскаго состоянія, Войтовъ и Бургомистровъ, а также у частныхъ лицъ, которыя согласятся принять на себя собираніе подацій для убогихъ.

РАЗДѢЛЪ IV.

О благотворительныхъ обществахъ и заведеніяхъ.

Статья 55.

Существующія нынѣ благотворительныя общества, оставаясь и впредь въ предѣлахъ предоставленныхъ имъ правъ, обязаны представлять Главному Попечительному Совѣту отчеты въ дѣйствіяхъ своихъ; въ отношеніи же внутренняго порядка, соблюденія чистоты и охраненія здоровья въ подвѣдомственныхъ имъ заведеніяхъ—сообразоваться съ общими правилами, для больницъ и другихъ заведеній изданными.

Статья 56.

Всякія представленія и проекты объ учрежденіи новыхъ благотворительныхъ обществъ должны быть дѣлаемы Глав-

Артыкулъ 53.

Dozory parafialne nie są mocne rozpisywać składek w parafii na utrzymanie miejscowych ubogich, lecz winny się starać nakłonić parafian do dobrowolnych darów i ofiar na ten cel dobroczynny.

Артыкулъ 54.

Zaprowadzone być mają skarboney dla ubogich, a mianowicie w Kościele i kancellaryi parafialnej, w kancellaryach Urzędników Stanu Cywilnego, Wójtów i Burmistrzów, niemniej u osób prywatnych, któreby się chciały podjąć zbierania jałmużny dla ubogich.

TYTUŁ IV.

O towarzystwach i zakładach dobroczynnych.

Артыкулъ 55.

Towarzystwa dobroczynne, na mocy nadanych sobie praw i upoważnień dziś istniejące, utrzymują się nadal w obrębie tychże praw, z obowiązkiem zdawania Radzie Głównej sprawy z czynności swoich i zastosowania się w zakładach, przez siebie utrzymywanych, do ogólnych przepisów pod względem porządku, czystości i zachowania zdrowia, wydanych dla szpitali i innych zakładów dobroczynnych.

Артыкулъ 56.

Wszelkie przedstawienia i projekta, dotyczące utworzenia nowych towarzystw dobroczynnych, mają być wnoszone,

нымъ Попечительнымъ Совѣтомъ, по предварительномъ разсмотрѣніи имъ проекта устава вновь предполагаемаго общества, и способовъ къ достиженію преднамѣренной цѣли.

Статья 57.

Не ограничивая намѣреній благотворительныхъ обществъ, принимается за общее правило, что таковыя общества обязаны преимущественно оказывать вспомошествованіе такимъ бѣднымъ, которые не могутъ быть приняты въ публичныя заведенія, почему и должны заботиться болѣе о предупрежденіи нищеты, доставленіемъ пособія въ несчастіи, нежели объ учрежденіи постоянного пріюта для людей, лишенныхъ всякихъ средствъ къ содержанію.

Статья 58.

Къ благотворительнымъ заведеніямъ, въ вѣдѣніи Главнаго Попечительнаго Совѣта состоятъ имѣющимъ, принадлежать:

- 1) институты глухонѣмыхъ;
- 2) институты слѣпыхъ;
- 3) главные дома пріюта для престарѣлыхъ и немощныхъ, собственно для города Варшавы или для губерній учрежденные;
- 4) пріюты для малолѣтнихъ дѣтей бѣдныхъ родителей;
- 5) исправительные рабочіе дома для бродягъ и нищихъ, способныхъ къ работамъ;
- 6) дома нравственнаго исправленія публичныхъ женщинъ;
- 7) дома сиротъ и нравственнаго исправленія дѣтей.

pod zatwierdzenie Rządu, przez Radę Główną Opiekunczą, za poprzedniem roztrząśnieniem przez tę Radę projektu do ustawy zawiązać się mającego towarzystwa, tudzież środków, jakimi zamierzony cel może być osiągnięty.

Artykuł 57.

Nie ograniczając zamiarów towarzystw dobroczynności, przyjmuje się za ogólną zasadę, iż towarzystwa te zajmować się winny głównie wspomaganiem takich ubogich, którzy do zakładów publicznych przyjmowani być nie mogą. Usiłowania ich powinny mieć na celu zapobieżenie raczej zubożeniu, przez pomoc w nieszczęściu daną, aniżeli obmyślanie stałego schronienia dla ludzi, pozbawionych wszelkiego sposobu utrzymania się.

Artykuł 58.

Do zakładów dobroczynnych, pod zwierzchnim zarządem Rady Głównej zostawać mających, należą:

- 1) instytutu dla głuchoniemych,
- 2) instytutu dla ślepych,
- 3) domy główne schronienia dla starców i kalek, dla miasta Warszawy lub dla gubernij urządzone,
- 4) sale schronienia dla małych dzieci ubogich rodziców, czyli tak zwane sale ochrony,
- 5) domy przytułku i pracy dla włóczęgów i żebraków zdolnych do pracy,
- 6) domy poprawy dla nawróconych kobiet nierządnych,
- 7) domy sierot i wychowania opuszczonych lub zaniedbanych dzieci.

Статья 59.

Все благотворительныя заведенія должны быть управляемы на основаніи особо изданныхъ для нихъ правилъ, подобно больницамъ, Частными Попечительными Совѣтами, коихъ Члены пользуются всеми правами, Членамъ больничныхъ Совѣтовъ предоставленными.

Статья 60.

Правила отчетности, предписанныя для больницъ, должны быть исполняемы во всехъ благотворительныхъ заведеніяхъ, коихъ отчеты повѣряетъ окончательно Главный Попечительный Совѣтъ, за исключеніемъ Варшавскаго благотворительнаго общества, какъ руководствующагося въ семъ отношеніи правилами, означенными въ особомъ для него Уставѣ.

РАЗДѢЛЪ V.

Общія положенія.

Статья 61.

Предсѣдатель и Члены Главнаго, а также Предсѣдательствующіе Попечители и Члены Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ и прочіе чиновники, служащіе въ благотворительныхъ заведеніяхъ, будутъ пользоваться правами и преимуществами, какія присвоиваются имъ на основаніи положенія о гражданской службѣ въ Царствѣ Польскомъ.

За особенныя отличія и усердную службу въ благотворительныхъ заведеніяхъ, они могутъ быть представляемы къ наградамъ всякаго рода, наравнѣ съ другими чиновниками, на основаніи общихъ на сей предметъ правилъ. Чиновники и должностныя лица, получающіе жалованье по шта-

Артикулъ 59.

Wszystkie zakłady dobroczynne zarządzane być mają podług przepisanych dla nich osobnych prawideł, równie jak szpitale przez Rady Szczegółowe Opiekuńcze, których Członkowie jednakowych praw używać będą jak i Członkowie Rad Szpitalnych.

Артикулъ 60.

Przepisy rachunkowe dla szpitali ustanowione, mają być zastosowane do wszelkich zakładów dobroczynnych, których rachunki Rada Główna Opiekuńcza ostatecznie rewiduje i kwituje; wyjąwszy Towarzystwo Warszawskie Dobroczynności, które trzymać się ma przepisów, oddzielną Ustawą sobie nadanych.

TYTUŁ V.

Ogólne przepisy.

Артикулъ 61.

Prezes i Członkowie Rady Głównej, tudzież Opiekunowie Prezydujący i Członkowie Rad Szczegółowych Opiekuńczych i inni urzędnicy przy zakładach dobroczynnych, używać będą praw i prerogatyw, służących im z mocy przepisów o służbie cywilnej w Królestwie Polskiem.

Za szczególne odznaczenie się, jak niemniej za gorliwą służbę, Prezydujący i Członkowie Rad Opiekuńczych, jakoteż urzędnicy przy zakładach dobroczynnych, mogą być przedstawiani do wszelkiego rodzaju nagród, podług ogólnych w tej mierze ustanowionych zasad. Urzędnicy i oficjaliści

ту, утвержденному Главнымъ Совѣтомъ, принадлежать къ Эмеритальному Обществу.

Статья 62.

Со дня приведенія въ дѣйствіе сего указа и утверждаемаго нынѣ больничнаго Устава, имѣющаго служить руководствомъ къ постоянному улучшенію состоянія больницъ, по мѣрѣ возможности и способовъ, — всѣ прежнія по сему предмету учрежденія и инструкции, поколику они несогласны съ симъ указомъ и Уставомъ, теряютъ обязательную силу.

Статья 63.

Дальнѣйшее во всѣхъ подробностяхъ развитіе больничнаго Устава и примѣненіе онаго къ мѣстности и способамъ каждой больницы, предоставляемъ Главному Попечительному Совѣту.

Статья 64.

Исполненіе сего указа, который долженъ быть внесенъ въ Дневникъ Законовъ, возлагаемъ на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Данъ въ С-Петербургѣ, Февраля 18 (Марта 2) дня 1842 г.

(подписано) „НИКОЛАЙ“.

Контрасигнировалъ: Министръ Статсъ-Секретарь,
Иг. Туркулъ.

платни подług etatów przez Radę Główną zatwierdzonych należeć będą do Stowarzyszenia Emerytalnego.

Artykuł 62.

Od daty wprowadzenia w wykonanie niniejszego Ukazu i jednocześnie zatwierdzonej Ustawy dla szpitali cywilnych, która ma służyć za przewodnictwo do ciągłego ulepszania ich stanu, w miarę możliwości i zasobów, wszelkie poprzednie w tymże przedmiocie rozporządzenia i instrukcje, o ile niniejszemu Ukazowi i Ustawie szpitalnej sprzeciwiać się będą, tracą moc obowiązującą.

Artykuł 63.

Rozwinięcie w szczegółach Ustawy szpitalnej i zastosowania jej do miejscowości i zasobów każdego szpitala pozostawiamy Radzie Głównej Opiekuńczej.

Artykuł 64.

Wykonanie niniejszego Ukazu, który w Dzienniku Praw umieszczonym być ma, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych polecamy.

Dan w Petersburgu, dnia 18 Lutego (2 Marca) 1842 roku.

(podpisano) „НИКОЛАЙ“

przez CESARZA i KRÓLA,

Minister Sekretarz Stanu,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

В) Выписка изъ Высочайшаго указа 24 Мая (5 Июня) 1861 года объ учрежденіи въ Губерніяхъ Царства Польскаго Губернскихъ Совѣтовъ.

ГЛАВА III.

О предметахъ вѣдомства Губернскихъ Совѣтовъ.

Статья 14.

Предметами совѣщаній Губернскихъ Совѣтовъ должны быть нужды и пользы губерніи, какъ-то: развитіе земледѣлія, народной промышленности и торговли, пути сообщенія сухопутныя и водяныя, призрѣніе бѣдныхъ, больницы, благотворительныя и тюремныя заведенія, равно работы, имѣющія цѣлю общественную пользу губерніи.

С) Выписка изъ Высочайшаго указа 24 Мая (5 Июня) 1861 года объ учрежденіи въ Уѣздахъ Царства Польскаго Уѣздныхъ Совѣтовъ.

ГЛАВА III.

О предметахъ вѣдомства Уѣздныхъ Совѣтовъ.

Статья 14.

(пунктъ 6-ой арт. в.)

Уѣздные Совѣты избираютъ изъ числа своихъ Членовъ и кандидатовъ въ оныя по три кандидата въ должности:

В) Wyjątek z Ukazu NAJWYŻSZEGO z d. 24 Maja (5 Czerwca) 1861 roku, ustanawiającego w guberniach Królestwa Polskiego Rady Gubernialne.

T Y T U Ł III.

Zakres działania Rad Gubernialnych.

Artykuł 14.

Przedmiotem narad w Radach Gubernialnych będą potrzeby i dobro gubernii, jako to: rozwinięcie rolnictwa krajowego, przemysłu i handlu, komunikacye lądowe i wodne, opieka nad ubogimi, szpitale, zakłady dobroczynne, więzienia, jak niemniej roboty użyteczności powszechnej w obrębie gubernii.

C) Wyjątek z Ukazu NAJWYŻSZEGO z d. 24 Maja (5 Czerwca) 1861 roku, ustanawiającego w powiatach Królestwa Polskiego Rady Powiatowe.

T Y T U Ł III.

Zakres działań Rad Powiatowych.

Artykuł 14.

(ustęp 6-y litera b)

Rady Powiatowe wybierają z pomiędzy Członków swoich i ich zastępców, w potrójnej liczbie kandydatów, na

Предсѣдательствующихъ и Членовъ Попечительныхъ Совѣтовъ Благотворительныхъ Заведеній.

Статья 15.

Уѣздные Совѣты участвуютъ въ заведываніи мѣстными интересами и дѣлами Уѣзда, въ отношеніи къ расходамъ и управленію собственностію уѣзда.

На семъ основаніи:

1) они постановляютъ опредѣленія относительно устройства дорогъ, каналовъ и всякихъ другихъ сооружений, относящихся къ общественному удобству, покуда таковыя работы могутъ быть вполнѣ или частію произведены собственными средствами уѣзда;

2) они дѣлаютъ представленія объ учрежденіи, поддержаніи пособіемъ и улучшеніи заведеній, предназначенныхъ для пользы цѣлаго уѣзда, или части онаго;

3) разсматриваютъ планы и смѣты работъ, которыя будутъ произведены собственными средствами уѣзда, гминъ, общественныхъ заведеній или сословій;

4) опредѣляютъ, какимъ способомъ эти работы должны быть произведены;

5) разсматриваютъ условія съ подрядчиками на производство работъ, отдаваемыхъ ими съ торговъ или съ вольной руки, и наблюдаютъ за исполненіемъ заключенныхъ съ ними договоровъ;

6) составляютъ роспись расходамъ, ими предполагаемымъ, изыскиваютъ средства къ удовлетворенію тѣхъ расходовъ, посредствомъ установленія сбора добавочныхъ копѣекъ, займа, или изъ другихъ источниковъ;

7) ведутъ контроль прихода и расхода уѣздныхъ суммъ и повѣряютъ правильность денежныхъ выдачъ;

8) постановляютъ опредѣленіе относительно приобрѣтенія, продажи или замѣна собственности уѣзда, которая, вслѣдствіе постановленій настоящаго указа, была бы составлена,

Prezydujących i Członków Rad Opiekunczych Zakładów Dobroczynnych.

Artykuł 15.

Rady Powiatowe biorą udział w zarządzie miejscowych interesów powiatu, pod względem wydatków i zarządu własnością powiatową, a mianowicie:

1) stanowią co do budowy dróg, kanałów i wszelkich innych dzieł użyteczności ogólnej, o ile te kosztem powiatu w całości lub w części dokonać się mają;

2) czynią wnioski co do utworzenia, wspierania i ulepszenia zakładów na użytek całego powiatu, lub jego części przeznaczonych;

3) rozpoznają plany i kosztorysy robót, które kosztem powiatu, gmin, instytutów lub korporacyj mają być wykonane;

4) stanowią co do sposobu, w jaki roboty te wykonywane być mają;

5) rozpoznają umowy z przedsiębiorcami o wykonanie robót na licytacyi, lub z wolnej ręki im oddanych, i czuwają nad spełnieniem tych umów;

6) układają etat wydatków, przez siebie projektowanych, obmyślają fundusze na zaspokojenie tych wydatków w sposobie poboru kopiejek dodatkowych, przez zaciągnięcie pożyczki, lub z innych źródeł;

7) prowadzą kontrolę przychodów i wydatków powiatowych, i sprawdzają legalność wypłat;

8) stanowią co do nabycia, zbycia, lub zamiany własności powiatu, jaka na skutek niniejszych przepisów

равно собственности гминъ, общественныхъ заведеній или сословій;

9) постановляютъ опредѣленія относительно способа извлеченія доходовъ отъ такой собственности;

10) могутъ вчинать иски или защищать судебнымъ порядкомъ спорныя права на собственность уѣзда, гминъ, общественныхъ заведеній или сословій;

11) могутъ заключать мировыя сдѣлки по спорнымъ дѣламъ уѣзда, гмины, общественныхъ заведеній или сословій;

12) постановляютъ опредѣленія о принятіи имущества, завѣщаннаго или подареннаго въ пользу уѣзда, гмины, общественныхъ заведеній или сословій.

Уѣздные Совѣты постановляютъ приведенныя выше опредѣленія: о собственности гминъ городскихъ, до учрежденія въ городахъ Городскихъ Совѣтовъ, а о собственности гминъ сельскихъ, до полного окончательнаго ихъ устройства.

Статья 22.

Постановленія Уѣздныхъ Совѣтовъ, по предметамъ, приведеннымъ въ статьѣ 15-ой подлежатъ утвержденію подлежащихъ Правительственныхъ властей.

Статья 24.

Уѣздные Совѣты будутъ, кромѣ того, давать свое мнѣніе по всѣмъ предметамъ, по коимъ высшее Начальство потребуетъ онаго.

utworzoną by została, równie jak i własności gmin, instytucji, lub korporacji;

9) stanowią co do sposobu użytkowania z téjże własności;

10) mogą wytaczać spór lub bronić się w drodze sądowej w przedmiocie praw, powiatowi, gminom, instytucjom, lub korporacyom służących;

11) mogą zawierać układy pojednawcze w przedmiocie praw spornych powiatu, gmin, instytucji, lub korporacji;

12) stanowią co do przyjęcia zapisów i darowizn na rzecz powiatu, pojedynczych gmin, i instytucji, lub korporacji poczynionych.

Rady Powiatowe, w przypadkach wyżej oznaczonych stanowią: o własności gmin miejskich, do czasu ustanowienia w miastach Rad Miejskich, a o własności gmin wiejskich, do czasu zupełnego i ostatecznego ich urządzenia.

Artykuł 22.

Uchwały Rad Powiatowych, w przedmiotach art. 15 oznaczonych, ulegają zatwierdzeniu właściwych Władz rządowych.

Artykuł 24.

Rady Powiatowe nadto udzielają swoją opinię co do wszelkich przedmiotów, w których takowa przez Władze wyższe od nich jest zażądana.

D) Выписка из Высочайшаго указа 24 Мая (5 Июня) 1861 года объ учрежденіи въ Варшавѣ и другихъ значительнѣйшихъ городахъ Царства Польскаго Городскихъ Совѣтовъ.

ГЛАВА III.

О предметахъ вѣдомства Городскихъ Совѣтовъ.

Статья 18.

Городской Совѣтъ имѣетъ наблюденіе за городскими общественными заведеніями и разсматриваетъ всѣ дѣла, предлагаемыя на заключеніе Правительственными Властями.

Статья 19.

По хозяйственной части, Городской Совѣтъ завѣдываетъ городскою собственностію, постановляетъ опредѣленія относительно способовъ пользованія оною и, соображаясь съ существующими постановленіями, представляетъ къ опредѣленію въ должности, устраненію и увольненію отъ оныхъ, или самъ опредѣляетъ къ должностямъ, устраняетъ и увольняетъ отъ оныхъ, лицъ городского управленія и городскихъ учреждений.

Статья 20.

Подлежать утвержденію надлежащихъ высшихъ Начальствъ, постановленія Городскихъ Совѣтовъ:

D) Wyjątek z Ukazu NAJWYŻSZEGO z d. 24 Maja (5 Czerwca) 1861 r., ustanawiającego w Warszawie i innych znaczniejszych miastach Królestwa Rady Miejskie.

TYTUŁ III.

O zakresie działań Rad Miejskich.

Artykuł 18.

Do Rady Miejskiej należy dozór nad miejskimi instytucjami publicznymi, niemniej rozpoznawanie wszelkich interesów, przesłanych do jej wniosków przez Władze Rządowe.

Artykuł 19.

Sprawując zarząd gospodarczy miasta, Rada Miejska zawiaduje własnością miejską, stanowi względem sposobu użytkowania z téjże własności i stosownie do obowiązujących przepisów, przedstawia do nominacji, zawieszenia i uwolnienia lub mianuje, zawiesza i uwalnia, osoby do Zarządu miasta i instytucyj miejskich należące.

Artykuł 20.

Ulegają zatwierdzeniu właściwych Władz Rządowych uchwały Rady Miejskiej:

о продажах, замят, обложеній какою либо повинностію, отдачѣ въ безсрочное или во временное, свыше 12 лѣтъ, арендное содержаніе городскихъ недвижимостей, равно о перемѣнѣ ихъ назначенія;

о совершеніи займа, о начатіи судебнымъ порядкомъ тяжбы по спорнымъ правамъ города, защитѣ оныхъ и о кончаніи дѣла посредствомъ мировой сдѣлки;

о принятіи подаренныхъ или завѣщанныхъ предметовъ въ пользу города, или городскихъ заведеній, если таковыя превышаютъ, по цѣнѣ своей, 500 руб. или если даръ сопряженъ съ какими либо для города обязательствами; наконецъ,

вообще о предметахъ, влекущихъ за собою определенную по годовой росписи издержку, превышающую: въ Варшавѣ 3,000 руб., въ городахъ 2-го разряда 450 руб., а въ городахъ 3-го разряда 150 руб., или же вовсе не вошедшую въ годовую роспись.

Статья 28.

Городской Совѣтъ имѣетъ надзоръ за городскими общественными заведеніями, водопроводами и освѣщеніемъ города, повѣряетъ ихъ счета и рассматриваетъ годовые отчеты; представляетъ свои предположенія относительно улучшенія сихъ заведеній, измѣненія назначенія ихъ или совершеннаго ихъ упраздненія, а также учрежденія новыхъ заведеній, предназначаемыхъ на общественную надобность города.

Статья 29.

(первый пунктъ)

Правительственныя власти могутъ, по своему усмотрѣнію, предлагать Городскимъ Совѣтамъ, на заключеніе или рѣшеніе, и другіе, относящіеся къ городу предметы.

възгледомъ продажи, замiany, обciążенія wieczystego, lub dłuższego nad lat 12 wydzierżawienia nieruchomości miejskich, tudzież wzgледомъ zmiany ich przeznaczenia;

wzgледомъ zaciągnięcia pożyczki, wzgледомъ dochodzenia na drodze sądowej praw spornych miasta, obrony tychże praw, kończenia sporu w drodze układów;

wzgледомъ przyjmowania darowizn i legatów na rzecz miasta lub jego zakładów poczynionych, a przechodzących rub. sr. 500, lub połączonych z obowiązками dla miasta;

wzgледомъ wszelkich przedmiotów, pociągających za sobą dla miasta wydatek etatem przewidziany, przechodzący w Warszawie rsr. 3,000, w miastach 2go rzędu rsr. 450 a w miastach 3go rzędu rsr. 150; lub wydatek etatem nie przewidziany.

Artykuł 28.

Rada Miejska wykonywa dozór nad instytucjami publicznymi miejskimi, wodociągami, oświeceniem, monituje rachunki i rozpoznaje sprawozdanie, czyni swoje wnioski wzgледомъ ich ulepszenia, zmiany przeznaczenia lub zwinięcia, projektuje założenie nowych zakładów, na ogólny użytek miasta przeznaczonych.

Artykuł 29.

(punkt pierwszy)

Władze Rządowe przesyłają Radom Miejskim do opinii lub decyzji, przedmioty dotyczące miasta, w których to za stosowne uznają.

Е) Выписка изъ Высочайшаго указа 19 Февраля (2 Марта) 1864 года объ устройствѣ сельскихъ гминъ.

І) Образованіе Гминнаго Управленія.

А) О составѣ Управленія.

Статья 11.

Гминное Управленіе составляютъ:

- a) гминный сходъ;
- b) гминный войтъ, по одному въ каждой гминѣ;
- c) солтысъ, и
- d) гминный судъ и лавники.

Сверхъ того, гмины могутъ имѣть, буде найдутъ нужнымъ, особыхъ гминныхъ писарей, сборщиковъ податей, смотрителей училищъ и больницъ, лѣсныхъ и полевыхъ сторожей и другихъ лицъ для хозяйственныхъ должностей.

В) О гминномъ сходѣ.

Статья 16.

Вѣдѣнію гминнаго схода принадлежатъ:

- a) выборъ гминнаго войта, лавниковъ, писаря и другихъ должностныхъ лицъ, коихъ назначеніе предоставлено гминѣ (ст. 11);
- b) постановленія о всѣхъ вообще предметахъ, относящихся до хозяйственныхъ и общественныхъ дѣлъ цѣлой гмины;

Е) Wyjatek z Ukazu NAJWYŻSZEGO z d. 19 Lutego (2 Marca) 1864 roku o urządzeniu gmin wiejskich.

І) Organizacya administracyi gminnej.

А) О składzie administracyi.

Artykuł 11.

Administracyę gminy składają:

- a) zebranie gminy,
- b) wójt gminy, jeden na gminę,
- c) sołtys, i
- d) sąd gminny z ławnikami.

Oprócz tego w razie uznanej potrzeby, gminy mogą mieć osobnych pisarzy gminnych, poborców podatków, inspektorów szkółek i szpitali, gajowych, stróżów pól gminnych i innych ekonomicznych officyalistów.

В) О zebraniu gminy.

Artykuł 16.

Do attrybucyi Zebrań gminnych należy co następuje:

- a) wybór wójta gminy, ławników, pisarza i innych urzędników, których wybór według artykułu 11go do zebrania należy;
- b) uchwały we wszelkich interessach gospodarczych i innych, całej gminy dotyczących;

- с) мѣры призрѣнія и проч.;
- д) назначеніе и раскладка гминныхъ сборовъ и повинностей, относящихся до цѣлой гмины;
- е) повѣрка дѣйствій и учетъ должностныхъ лицъ, гминою избираемыхъ.

С) О гминномъ Войтѣ.

Статья 24.

Гминный войтъ обязанъ, въ предѣлахъ своей гмины:

по деламъ полицейскимъ:

- а) объявлять, по предписаніямъ начальства, законы и распоряженія Правительства, и проч.;
- с) предотвращать нищенство, задерживать бродягъ, и проч., и представлять ихъ полицейскому начальству;

по деламъ общественнымъ и административнымъ:

- к) предлагать на разсмотрѣніе схода всѣ дѣла, касающіяся нуждъ и пользы гмины;
- н) наблюдать, какъ за сельскими солтысами, такъ и за всѣми другими должностными въ гминѣ лицами, дабы каждый изъ нихъ исполнялъ въ точности свои обязанности;
- о) наблюдать за исправнымъ отправленіемъ всякаго рода казенныхъ и гминныхъ повинностей, какъ денежныхъ, такъ и натуральныхъ, и проч.;
- q) завѣдывать гминными общественными суммами, отвѣтствуя за цѣлость оныхъ и правильное ихъ употребленіе;
- р) охранять цѣлость и неприкосновенность недвижимаго имущества, принадлежащаго гминѣ или общественнымъ ея заведеніямъ, и проч.;
- у) надзирать за порядкомъ въ училищахъ, больницахъ, богадѣльняхъ и другихъ богоугодныхъ общественныхъ заведеніяхъ, если онѣ принадлежатъ гминѣ, или учреждены оною на собственный счетъ.

- с) środki opiekuńcze i t. d.
- д) ustanowienie i rozkład składek gminnych i ciężarów, odnoszących się do całej gminy;
- е) sprawdzenie działań i rachunków osób z wyboru gminy urzędujących.

С) О вѣлѣ гмины.

Artykuł 24.

Вѣл гмины въ обрѣе еѣ jest obowiązany:

pod względem policyjnym:

- а) ogłaszać, za rozkazem Zwierzchności, prawa i wszelkie rozporządzenia Rządu i t. d.
- б) zapobiegać żebractwu, przytrzymywać włóczęgów i t. d. i dostawiać ich policyjnej zwierzchności;

pod względem spraw gminnych i administracyjnych:

- к) wnosić na obrady zebrania gminy wszelkie interesa, potrzeb i dobra gminy dotyczące;
- н) rozciągać nadzór tak nad soltysami, jako też nad wszelkimi innymi gminnymi urzędnikami, ażeby ściśle wypełniali włożone na nich obowiązki;
- о) czuwać nad należytym wypełnianiem wszelkiego rodzaju rządowych i gminnych powinności, tak pieniężnych jako też wymaganych w naturze i t. d.;
- q) zarządzać funduszami gminy pod odpowiedzialnością za ich całość i zgodne z prawem użycie;
- р) czuwać nad całością i nietykalnością nieruchomości, ogólną własność gminy lub jej instytucyj stanowiących i t. d.

- у) mieć dozór nad szkołami, szpitalami, ochronami, i wszelkimi innemi dobroczynnemi zakładami gminy, jeśli do niej należą lub jej kosztem powstały.

Статья 26.

Гминный войтъ обязанъ совѣщаться съ лавниками и солтысами, и приглашать ихъ къ совокупной съ нимъ дѣятельности по всѣмъ вышеозначеннымъ въ ст. 24-ой предметамъ, въ особенности же по тѣмъ изъ нихъ, которые касаются пользы или общественнаго хозяйства гмины, какъ-то: раскладки между жителями (на основаніи ст. 16) гминныхъ повинностей или общественныхъ расходовъ, на счетъ гмины производимыхъ и проч., а также попеченія о бѣдныхъ, сиротахъ, увѣчныхъ или больныхъ. Съ своей стороны, лавники и солтысы обязаны, по всѣмъ вышеозначеннымъ предметамъ, содѣйствовать гминному войту и оказывать ему всякую законную помощь.

III) Образование сельскихъ обществъ.

Статья 104.

Вѣдѣнію сельскаго схода принадлежать:

b) распоряженіе участками земли, къ селенію принадлежащими, состоящими въ общемъ пользованіи крестьянъ и не составляющими частной собственности отдѣльныхъ домохозяевъ, и проч.;

d) распоряженіе общественными строеніями, школами, богадѣльнями и тому подобными заведеніями, учрежденными на общественные съ сельскаго общества сборы;

e) совѣщанія и ходатайства о общественныхъ нуждахъ сельскаго общества, призрѣніи и проч.;

f) принесеніе начальству жалобъ и просьбъ по дѣламъ сельскаго общества, чрезъ особыхъ выборныхъ;

g) назначеніе сборовъ на общественные расходы сельскаго общества;

Przeznaczenie ich, tranzlokowanie do innych szpitali i uwolnienie, zależy od Władzy duchownej. Rady Szczegółowe mogą tylko czynić swoje w tym względzie przedstawienia Radzie Głównej.

§ 5.

(Obowiązki Rad Szczegółowych Opiekuńczych szpitali.)

Ciągła troskliwość o utrzymanie szpitali w należytych porządku, i doprowadzenie tychże, pod wszelkimi względami do tego stopnia dobrego bytu, jaki jest wskazany niniejszą Ustawą;—obmyślenie do tego stosownych środków;—troskliwość o zabezpieczenie i powiększenie funduszów szpitalnych;—czuwanie nad tē, ażeby wszystkie osoby, do składu służby szpitalnej należące, wypełniały swoje obowiązki podług wydanych przepisów i instrukcyj; —zawiadywanie funduszami szpitalnymi; —układanie projektów etatów i wszelkiego rodzaju anszlagów, należących do bezpośrednich obowiązków Rad Szczegółowych Opiekuńczych szpitali.

Wszystkie te czynności załatwiają się albo na kolegiálnym posiedzeniu Rady Szczegółowej, albo przez Opiekuna Prezydującego, Członków Rady i inne osoby, do składu służby szpitalnej należące.

§ 6.

(O interesach, które kolegialnie rozstrzygane być mają.)

Kolegialnie rozstrzygane będą na posiedzeniach Rad Szczegółowych, wszelkie w ogólności interesa, dotyczące miejscowej administracji szpitali i funduszów do nich należących.

Decyzje Rad Szczegółowych w pewnych przypadkach będą stanowcze; w innych zaś, ulegać mają zatwierdzeniu Rady Głównej Opiekuńczej.

§ 7.

(а., Дѣла, представляемыя въ Главный Совѣтъ.)

Дѣла, представляемыя въ Главный Совѣтъ, суть слѣдующія:

1) подробная опись всему недвижимому и движимому имуществу, коего доходами пользуются больницы;

2) больничные штаты;

3) проекты измѣненій и улучшеній въ больницахъ, какія по опыту окажутся необходимыми;

4) о принятіи, съ соблюденіемъ установленныхъ формальностей, даровъ и всякихъ въ пользу больницъ записей, для утвержденія высшимъ начальствомъ;

5) объ отдачѣ въ арендное содержаніе, о замѣнѣ, покупкѣ или отчужденіи недвижимостей, принадлежащихъ больницѣ;

6) объ отдачѣ въ ростъ капиталовъ или благотворительныхъ даровъ, равно о выручкѣ постоянныхъ фундушей больницы;

7) о начатіи или отверженіи исковъ для отысканія или удержанія права больничной собственности, непринятія состоявшихся приговоровъ, принесенія апелляцій и о заключеніи мировыхъ, окончивающихъ процессы;

Примѣчаніе. Въ случаяхъ, не терпящихъ отлагательства, Частные Совѣты подобные процессы могутъ начинать и сами, съ соблюденіемъ о-предѣленнаго для благотворительныхъ заведеній порядка, но въ то же время обязаны донести о томъ, съ надлежащею подробностію, въ Главный Совѣтъ.

8) о возведеніи новыхъ больничныхъ зданій и о значительнѣйшихъ починкахъ старыхъ;

9) объ утвержденіи заключенныхъ Совѣтомъ условій по найму помѣщеній, если больница ихъ не имѣетъ;

§ 7.

(а., Interessa, które mają być przedstawiane Radzie Głównej.)

Przedstawiane być mają Radzie Głównej interesa dotyczące:

1) ułożenia księgi gruntowej, to jest opisanja majątku nieruchomego i ruchomego, stanowiącego dochody i utrzymanie szpitala;

2) etatów szpitalnych;

3) projektów zmian i ulepszeń w szpitalach, jakie doświadczenie wskaże być potrzebnymi;

4) przyjmowania, podług prawnego porządku, darowizn i zapisów na rzecz szpitali i wyjednywania zatwierdzenia Władz wyższych;

5) wydzierżawienia, zamiany, nabywania lub alienacyi nieruchomości, do szpitala należących;

6) lokacyi kapitałów lub darów dobroczynnych, tudzież windykacyi stałych funduszków szpitali;

7) wytaczania lub odpierania processów, celem odzyskania lub utrzymania praw własności szpitalnej, odwoływania się od wyroków, zakładania rekursów i zawierania komplanacyj, spór kończących;

Uwaga. W przypadkach nie cierpiących żadnej zwłoki, Rady Szczegółowe mogą same poczynić potrzebne kroki, na drodze postępowania dla instytutów rządowych ustanowionéj; lecz jednocześnie winny przedstawić o tém, ze szczegółowém wyjaśnieniem stanu rzeczy, Radzie Głównej.

8) stawiania nowych budowli szpitalnych i czynienia znaczniejszych restauracyj;

9) zatwierdzania warunków, ułożonych przez Radę Szczegółową, do kontraktu o najem lokalu dla szpitala, jeżeli własnego szpital nie posiada;

10) объ утверждениі контрактовъ, заключаемыхъ съ вольными аптеками на поставку лекарствъ;

11) представленія объ опредѣленіи и увольненіи Членовъ Совѣта, врачей, управляющихъ аптекою и смотрителей а въ случаѣ нужды, и лицъ духовнаго вѣдомства;

12) представленія къ наградамъ лицъ, принадлежащихъ къ составу больницы;

13) годовые рапорты и отчеты, составляемые по установленной формѣ, и, наконецъ,

14) все важнѣйшія дѣла, которыхъ Частные Совѣты будутъ считать себя не вправе рѣшать окончательно.

§ 8.

(б., Дѣла, рѣшаемыя окончательно Частнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ.)

Все прочіе предметы подлежатъ окончательному коллегіальному рѣшенію Частныхъ Совѣтовъ, какъ-то:

1) надзоръ за цѣлостію и неприкосновенностію больничныхъ имѣній, въ особенности строгое охраненіе поземельныхъ границъ и всехъ служащихъ больницамъ правъ, отъ всякаго рода притязаній и присвоеній;

2) изысканіе способовъ къ улучшенію больничныхъ имуществъ, а тѣмъ самымъ къ увеличенію получаемого отъ нихъ дохода; принятіе мѣръ къ предохраненію отъ разоренія и опредѣленіе издержекъ на необходимыя въ нихъ починки;

3) выручка и записаніе въ приходъ всякаго рода текущихъ доходовъ и недоимокъ, какъ-то:

a) съ арендъ и чиншей,

b) съ процентовъ отъ капиталовъ,

c) всякаго рода пособій Правительства,

d) платы за леченіе,

10) затвердзанія умовъ о доставкѣ лекарствъ з частныхъ аптекъ;

11) представленія до номинаций и увольнянія Членовъ Rady, Lekarzy, zarządzającego apteką, oraz intendenta, a w razie potrzeby i osób duchownych;

12) представленія до nagród osób, należących do zarządu i służby szpitala;

13) raportów rocznych i rachunków, układanych podług ustanowionej formy;

14) наконецъ, wszelkich ważniejszych interesów, w przedmiocie których, Rady Opiekunów Szczęgółowej nie będą się sądzić mocnemi stanowczo decydować.

§ 8.

(б., Interessa, w których decyzya Rady Szczęgółowej jest stanowczą.)

We wszystkich innych przedmiotach, kolegiarna decyzya Rady Szczęgółowej jest stanowczą.

Główniejsze z tych przedmiotów dotyczą:

1) nadzoru nad całością i zabezpieczeniem majątku szpitalnego, a mianowicie, przestrzegania granic posiadłości gruntowych i praw szpitalowi służących, przeciw obcym przywłaszczeniom;

2) obmyślenia środków, zmierzających do ulepszenia majątków szpitalnych, a tѣm samѣm zwiększenia z nich dochodu; zabezpieczenia od zniszczenia i oznaczenia funduszków na potrzebne w tychże restauracye;

3) ściągania i poboru wszelkiego rodzaju dochodów i zaległości, a mianowicie:

a) z dzierżaw i czynszów,

b) z procentów od kapitałów,

c) z wszelkiego rodzaju zasiłków rządowych,

d) z opłaty kosztów kuracyjnych,

- e) съ добровольныхъ приношеній,
- f) съ случайныхъ доходовъ,
- g) съ постоянныхъ пожертвованій въ продуктахъ, гдѣ таковыя существуютъ;
- 4) сложеніе платы, слѣдующей за леченіе;
- 5) опредѣленіе объ уничтоженіи или продажѣ съ публичнаго торговаго и объ исключеніи изъ описи больничныхъ вещей, пришедшихъ въ негодность;
- 6) изысканіе удобнѣйшихъ способовъ продовольствія больныхъ и прислуги, отопленія, освѣщенія и мытья бѣлья, съ соблюденіемъ всевозможной экономіи и сообразно съ мѣстными обстоятельствами; заключеніе условій на поставку сихъ потребностей и повѣрка прихода и расхода оныхъ;
- 7) разрѣшеніе всякаго рода штатныхъ расходовъ;
- 8) разсмотрѣніе и утвержденіе всякаго рода счетовъ и контролей за истекшій мѣсяцъ;
- 9) опредѣленіе и увольненіе лицъ, принадлежащихъ къ внутреннему управленію, сообразно съ § 3-имъ;
- 10) развитіе, на основаніи настоящаго Устава и другихъ постановленій объ устройствѣ больницъ, подробныхъ инструкцій для лицъ, къ составу больницы принадлежащихъ, примѣнительно къ обстоятельствамъ и мѣстнымъ потребностямъ;
- 11) устраненіе затрудненій и недоразумѣній, могущихъ возникнуть между Членами Совѣта и лицами, къ внутреннему управленію больницы принадлежащими;
- 12) рѣшеніе сомнѣній на счетъ пріема и выписки больныхъ;
- 13) составленіе рапортовъ и объясненій по требованію начальственныхъ властей;
- 14) разсмотрѣніе замѣчаній, сдѣланныхъ инспектирующимъ больницу, принятіе мѣръ къ удовлетворенію оныхъ,

- e) z ofiar dobrowolnych,
- f) z wpływów przypadkowych,
- g) z danin stałych w produktach, gdzie takowe mają miejsce;
- 4) umorzenia kosztów kuracyjnych;
- 5) uznania nieprzydatności efektów do dalszego użycia, i oznaczenia: czyli takowe mają być zniszczone lub sprzedane przez publiczną licytację, a następnie wykreślenia ich z inwentarza;
- 6) obmyślenia jak najkorzystniejszego sposobu żywienia chorych i służby szpitalnej, jako też opalania, oświetlania i prania, mając wzgląd na większą oszczędność i dogodność miejscową; zawierania umów o dostawę wszelkiego rodzaju produktów i zapasów, oraz kontroli nad ich przychodem i rozchodem;
- 7) upoważnienia do wydatkowania z pozycji etatem oznaczonych;
- 8) roztrząsania i poświadczania wszelkiego rodzaju rachunków i kontroli za miesiąc upłyniony;
- 9) przyjmowania i uwalniania od obowiązków osób, do wewnętrznej służby szpitala należących, z zastosowaniem się do § 3;
- 10) przepisania, na zasadzie niniejszej ustawy i innych postanowień o urządzeniu szpitali, szczegółowych instrukcyj dla osób, do składu służby szpitalnej należących, względnie do okoliczności i potrzeb miejscowych;
- 11) usunięcia kolidyj i nieporozumień, wyniknąć mogących między członkami Rady i osobami do wewnętrznej służby szpitala należącymi,
- 12) rozwiązywania wątpliwości, pod względem przyjmowania i wypisywania chorych;
- 13) układania rapportów, jako też wyjaśnień na wezwanie Władz wyższych;
- 14) rozpoznawania uwag, poczynionych przez osoby, którym rewizya szpitali została poruczona, tudzież przedsię-

либо составление объяснения, почему это не может быть исполнено.

§ 9.

(Продолжение.)

Если Частный Советъ, въ общемъ присутствіи, по уважительнымъ причинамъ, найдетъ соотвѣтственнымъ исполненіе какого либо дѣла, коллегіальному рѣшенію подлежащаго, поручить одному изъ своихъ Членовъ,—въ такомъ случаѣ, вмѣстѣ съ тѣмъ, Советъ обязанъ опредѣлить, какимъ образомъ это порученіе должно быть исполнено, и назначить срокъ, въ который докладъ по оному долженъ быть представленъ въ общее присутствіе Совета, дабы поставить себя въ возможность предпринять въ свое время надлежащія мѣры.

§ 10.

(О засѣданіяхъ Частныхъ Попечительныхъ Советовъ.)

Частные Попечительные Советы должны имѣть засѣданія по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ недѣлю, въ цѣломъ же составѣ своемъ собираться въ первыхъ числахъ каждаго мѣсяца, для разсмотрѣнія контролей и утвержденія счетовъ за прошедшій мѣсяцъ.

По окончаніи засѣданія, Советъ заслушиваетъ словесные доклады своихъ членовъ по ввѣренной имъ части и устраняетъ замѣченные неудобства.

§ 11.

(Продолжение.)

Сверхъ періодическихъ засѣданій, Частные Советы производятъ экстренныя засѣданія во всякомъ случаѣ, еслибы

взвѣція средствъ до задосягъ учиненія таковымъ, lub wyjaśnienia powodów, któreby temu były na przeszkodzie.

§ 9.

(Ciąg dalszy.)

Jeżeli Rada Szczegółowa na kolegialném posiedzeniu, z ważnych powodów uzna za stosowne, załatwienie jakiej czynności, podchodzącej pod kolegialną jej decyzję, powierzyć jednemu ze swych Członków, w takim przypadku powinna zarazem wskazać sposób, w jaki poruczenie to ma być dopełnione, i oznaczyć zakres, w którym o skutku ma być na posiedzeniu zawiadomiona, tak, iżby w każdym przypadku, mogła Rada wcześniej obmyśleć odpowiednie środki.

§ 10.

(O posiedzeniach Rad Szczegółowych Opiekunkich.)

Rady Szczegółowe Opiekunkie powinny przynajmniej raz w tygodniu odbywać swoje posiedzenia; w całym zaś składzie, zgromadzać się mają pierwszych dni każdego miesiąca, celem przejrzania kontroll i poświadczenia rachunków z miesiąca upłynionego.

Po ukończeniu tej czynności, Rada roztrząsa przedstawienia ustne Członków w interessach służby im powierzonych, i zaradza niedogodnościom przez tychże spostrzeżonym.

§ 11.

(Ciąg dalszy.)

Oprócz posiedzeń peryodycznych, Rady Szczegółowe odbywać będą posiedzenia nadzwyczajne, jeżeliby przedmiot

подлежащее коллегіальному рѣшенію дѣло требовало скорого исполненія.

§ 12.

(Продолженіе.)

Комплектъ каждаго обыкновеннаго засѣданія Частнаго Совѣта долженъ быть изъ 3 членовъ вмѣстѣ съ Предсѣдателемъ.

Предсѣдатель, на время краткаго отсутствія своего, поручаетъ свою обязанность одному изъ Членовъ, но если это отсутствіе должно продолжаться болѣе мѣсяца, то представляетъ о назначеніи заступающаго его мѣсто въ Главный Попечительный Совѣтъ.

§ 13.

(Продолженіе.)

Дѣла въ засѣданіяхъ Совѣта рѣшаются большинствомъ голосовъ; при равенствѣ, голосъ Предсѣдателя дѣлаетъ перевѣсъ.

§ 14.

(Журналы засѣданій.)

Журналъ засѣданій Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ, по формѣ, принятой во всѣхъ мѣстахъ, подвѣдомственныхъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, ведется Секретаремъ въ большихъ, или однимъ изъ Членовъ, въ малыхъ больницахъ. Журналъ сей долженъ заключать всѣ предметы, о коихъ было разсуждаемо въ засѣданіи, и рѣшенія по онымъ Совѣта; по прочтеніи, онъ подписывается всѣми бывшими въ засѣданіи Членами.

ulegający kollegialnemu rostrząśnieniu wymagał śpiesznego załatwienia.

§ 12.

(Ciąg dalszy.)

Komplet zwyczajnego posiedzenia Rady Szczegółowej stanowi trzech Członków, licząc w to i Prezydującego.

Prezydujący, na wypadek swjej nieobecności przez czas krótki, przeznacza do zastąpienia siebie jednego z Członków Rady. Na czas dłuższej nad miesiąc jeden nieobecności, winien uczynić przedstawienie do Rady Głównej o wyznaczenie zastępcy.

§ 13.

(Ciąg dalszy.)

Interessa na posiedzeniach Rady roztrząsają się większością głosów; równość, Prezydujący rozwiązuje.

§ 14.

(Protokół posiedzeń.)

Protokół posiedzeń Rad Szczegółowych Opiekuńczych, podług wzoru przyjętego przez wszystkie Władze, zostające pod zwierzchnictwem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, utrzymuje Sekretarz w większych, albo jeden z Członków, w mniejszych szpitalach. Protokół ten powinien zawierać wykład wszystkich przedmiotów roztrząsanych na posiedzeniu, wraz z zapadłemi decyzjami Rady. Po odczytaniu, podpisują go Członkowie Rady, którzy byli obecnymi na posiedzeniu.

§ 15.

(Исполненіе рѣшеній Совѣта лицами, принадлежащими къ составу больницы.)

Если рѣшенія Совѣта должны быть приводимы въ исполненіе Членами, или другими лицами, принадлежащими къ управленію больницы, то они тотчасъ же передаются для исполненія, по принадлежности.

§ 16.

(Переписка съ властями.)

По предметамъ, требующимъ донесенія въ Главный Совѣтъ или переписки съ разными властями и лицами, бумаги, заготовленныя Секретаремъ или Членомъ, принявшимъ на себя сію обязанность, подносятся къ подписи либо одного Предсѣдателя, либо, при важности предмета, какъ-то: отчеты, штаты, смѣты, представленія объ опредѣленіи, увольненіи и наградахъ и все, что относится къ полученію и расходу денежныхъ суммъ, всѣми присутствовавшими Членами.

§ 17.

(Переписка по дѣламъ медицинскимъ.)

Репорты о больныхъ и представленія по предметамъ собственно медицинскимъ подписываютъ Предсѣдатель и Членъ-врачъ.

§ 15.

(Wykonanie decyzyj Rady przez osoby, należące do składu szpitala.)

Jeżeli decyzje Rady mają być wprowadzone w wykonanie przez jej Członków albo inne osoby, do administracji szpitala należące, takowe każdej osobie respective komunikują się natychmiast, celem odpowiedniego ich załatwienia.

§ 16.

(Korrespondencya z władzami.)

Przedstawienia do Rady Głównej, tudzież korespondencje z różnemi Władzami i osobami, przygotowują się przez Sekretarza lub Członka wybranego do téj czynności, i będą podpisywane, albo tylko przez Opiekuna Prezydującego, albo, w miarę ważności przedmiotu, przez wszystkich obecnych Członków.

Zdania sprawy, rachunki, etaty, anszłagi, przedstawienia do nominacyj i uwolnienia, tudzież wszystko, co się tyczy poboru funduszków lub wydatkowania ich, podpisywać mają wszyscy obecni Członkowie.

§ 17.

(Korrespondencya w przedmiotach lekarskich.)

Rapporta o chorych i przedstawienia w przedmiotach właściwie lekarskich, podpisuje Prezydujący i Członek-lekarz.

§ 18.

(Порядокъ представленія объ опредѣленіи, увольненіи Членовъ Совѣта, духовныхъ лицъ, врачей и смотрителя.)

Всякое представленіе объ опредѣленіи, какъ Предсѣдателя и Членовъ по выслугѣ, такъ врачей, лицъ духовнаго вѣдомства и смотрителя, Частные Попечительные Совѣты должны дѣлать въ полномъ присутствіи и за подписаніемъ всѣхъ Членовъ, исключая тѣ случаи, когда представленіе объ увольненіи кого либо изъ Членовъ дѣлается не по выслугѣ лѣтъ, а по особеннымъ причинамъ, противъ желанія представляемаго. Причины сіи могутъ быть слѣдующія: уклоненіе отъ выполненія обязанностей, возлагаемыхъ положеніемъ и частными распоряженіями Главнаго Попечительнаго Совѣта; дѣйствія, клонящіяся ко вреду больницы, и т. п. Само собою разумѣется, что это не относится къ Предсѣдателю, коего представленіе къ смѣнѣ зависитъ единственно отъ Главнаго Попечительнаго Совѣта.

§ 19.

(Журналъ переписки.)

Кромѣ книги для вписыванія журналовъ засѣданій, въ канцеляріи Частнаго Попечительнаго Совѣта долженъ находиться журналъ переписки, въ который должны быть своевременно записываемы входящія и исходящія бумаги.

Въ большихъ больницахъ Секретарь, а въ прочихъ Членъ Совѣта, принявшій на себя переписку, обязаны наблюдать за исправностію, какъ книгъ и журналовъ, такъ и всего архива.

§ 18.

(Порядокъ представленія до номинаций и увольнянія Членковъ Rady, osób duchownych, lekarzy i intendentów.)

Każde przedstawienie do nominacji, tak Opiekuna Prezydującego i Członków Rady po wysłużeniu lat, jako-też lekarzy, osób duchownych i intendenta, powinno przechodzić przez ogólne zebranie Rady Szczegółowej, za podpisem wszystkich Członków, wyłączając wypadki, jeśli uwolnienie następuje nie w skutek wysłużonych lat, lecz z innych powodów, wbrew życzeniom osoby interessowanej. Przyczyny te mogą być następne: uchylanie się od obowiązków wskazanych Ustawą i szczegółowemi rozporządzeniami Rady Głównej Opiekuńczej, oraz postęпки godzące na szkodę szpitala i t. p. Samo z siebie wynika, że to nie dotyczy Opiekuna Prezydującego, którego przedstawiać do zmiany może tylko Rada Główna Opiekuńcza.

§ 19.

(Dziennik korespondencyi.)

Oprócz księgi do zapisywania protokółów posiedzeń, w biurze Rady Szczegółowej Opiekuńczej winien się znajdować dziennik korespondencyi, do którego wciągane być mają, w czasie właściwym, wszystkie przybywające i odcho-dzące interesa.

W szpitalach większych Sekretarz, a w mniejszych Członek, na którego włożony jest obowiązek utrzymywania korespondencyi, winien przestrzegać porządnego utrzymania ksiąg, dzienników i archiwum.

§ 20.

(Распределение занятий въ больницахъ:

а., Предсѣдатель.)

Предсѣдатель Частнаго Попечительнаго Совѣта, какъ опекунъ больницы, имѣетъ главный надзоръ за всѣмъ тѣмъ, что относится къ благосостоянію и улучшенію больницы; изыскиваетъ возможные къ тому способы и вноситъ о томъ на разсмотрѣніе Частнаго Совѣта больницы; наблюдаетъ, чтобы Члены Совѣта и всѣ прочія лица, къ составу больницы принадлежащія, исполняли обязанности, на нихъ возложенныя, согласно съ Уставомъ для больницъ и особыми распоряженіями Главнаго или Частнаго Попечительныхъ Совѣтовъ; въ случаяхъ неисполненія, представляетъ о томъ въ засѣданіяхъ, имѣетъ даже право, въ важныхъ случаяхъ, дѣлать о томъ представленія въ Главный Попечительный Совѣтъ прямо отъ себя.

Въ важныхъ, не терпящихъ отлагательства случаяхъ, Предсѣдатель самъ собою можетъ разрѣшать Членовъ исполнителей и прочихъ лицъ, служащихъ въ больницахъ, равно мѣрно доносить Главному Попечительному Совѣту или Гражданскому Губернатору, и сноситься съ мѣстными властями, но всякій разъ долженъ объяснить все это въ первомъ засѣданіи Совѣта.

§ 21.

(Продолженіе.)

Въ особенности Предсѣдателю принадлежитъ надзоръ за дѣлопроизводствомъ, т. е. за перепискою Частнаго Совѣта, равно за сохранностію больничной кассы.

§ 20.

(Подział zatrudnień:

a., Opiekun prezydujący.)

Prezydujący w Radzie Szczegółowej, jako opiekun szpitala, ma zwierzchni nadzór nad tém wszystkiém, co może mieć wpływ na dobry byt lub polepszenie stanu szpitala;— obmyśla środki dążące do tego celu, i czyni w tym względzie wnioski na Radzie Szczegółowej;— przestrzega również, ażeby Członkowie Rady i wszelkie osoby do składu służby szpitalnej należące, wypełniały powierzone im obowiązki w duchu niniejszej Ustawy i rozporządzeń, wydanych, tak przez Radę Główną, jako i Szczegółową; w razie zaś dostrzeżonego jakiego uchybienia, przedstawia o tém na posiedzeniu Rady, a w ważniejszych zdarzeniach, ma nawet prawo czynić wprost od siebie przedstawienia do Rady Głównej.

W przypadkach ważnych, żadnej zwłoki niecierpiących, Prezydujący może decydować interessa, przedstawione sobie przez Członków, którym wykonawcza jaka czynność poruczoną została, jako-też przez osoby służby szpitalnej; tudzież może korrespondować z Radą Główną, z Gubernatorem Cywilnym i Władzami miejscowymi, donosząc wszakże o tém na najpierwszém posiedzeniu Rady.

§ 21.

(Ciąg dalszy.)

W szczególności, do Opiekuna prezydującego należy nadzór nad załatwianiem interessów, to jest, nad korrespondencją Rady Szczegółowej, oraz nad całością kassy szpitalnej.

Члены Совѣта раздѣляютъ между собою занятія слѣдующимъ образомъ:

Одинъ изъ Членовъ (если не будетъ смотрителя или эконома, представившаго залогъ), котораго имѣніе представляетъ достаточное ручательство въ отвѣтственности, будетъ содержать больничную кассу, заботиться о ея безопасности и вести, по опредѣленнымъ формамъ, всякаго рода счета.

Тому же Члену поставляется въ обязанность заниматься пріемомъ доходовъ, сборомъ всякаго рода причитающихся больницѣ суммъ и выдачею въ томъ росписокъ. Онъ вправѣ производить такія только уплаты, какія по штату опредѣлительно указаны, именно: жалованье, подати и т. п., и то въ свое время; прочіе же всякаго рода расходы дѣлать не иначе, какъ съ коллегіальнаго разрѣшенія и по ассигновкамъ, скрѣпленнымъ Предсѣдателемъ или заступающимъ его мѣсто.

Другой Членъ будетъ имѣть ближайшій надзоръ за внутреннимъ хозяйствомъ больницы. Онъ наблюдаетъ, чтобы должностныя лица и прислуга съ требуемою точностію исполняли возложенныя на нихъ обязанности; посему преимущественно долженъ заботиться о сохраненіи въ больницѣ чистоты и порядка, также о томъ, чтобы больные въ свое время акуратно получали все имъ слѣдующее. Къ нему относится надзоръ за поставкою съѣстныхъ припасовъ и всѣхъ прочихъ потребностей; съ этою цѣлію онъ долженъ удостовѣряться въ ихъ хорошемъ качествѣ, вмѣстѣ съ больничнымъ лекаремъ, смотрѣть за расходою на кухню и повѣрять счета смотрителя и ключника.

Третій Членъ будетъ пецись о цѣлости больничнаго, какъ движимаго, такъ и недвижимаго имущества. Посему онъ обязанъ удостовѣряться о состояніи земскихъ владѣній, больничныхъ

Чłonkowie Rady dzielą pomiędzy siebie zatrudnienia w następujący sposób:

Jeden z członków (jeżeli niema kaucyonowanego intendentą lub ekonoma), posiadający dostateczną rękojmię odpowiedzialności majątkowej, utrzymywać będzie kasę szpitalną, czuwać nad jej bezpieczeństwem, oraz utrzymywać, według form przepisanych, rachunki i księgi kassowe. Do tegoż Członka należeć będzie przyjmowanie wpływów, ściąganie wszelkich należitości, i udzielanie stosownych pokwitowań. Wyплаты sam mocen będzie te tylko czynić, które etatem są stanowczo oznaczone, jako to: pensye, zasługi, podatki, i t. p. i to w czasie właściwym; wszystkie zaś inne wypłaty, uskuteczniać będzie na zasadzie kollegialnej decyzji, i za assygnacją, przez Prezydującego lub jego zastępcę podpisaną.

Drugi z członków mieć będzie bliższy dozór nad wewnętrznym gospodarstwem szpitala; pilnuje on, aby officjaliści i posługacze dopełniali z należytą akuracnością i pośpiechem przyjęte na siebie obowiązki. Zwracać ma przytém szczególną baczość na czystość i porządek w szpitalu, oraz na to, czy chorzy w swoim czasie i w zupełności otrzymują to, co im przeznaczone zostało. Obowiązany jest także mieć bliższy dozór nad dostawą żywności i wszelkich innych artykułów, w szpiżarni zachować się mających; przekonywać się o ich dobroci wspólnie z miejscowym Lekarzem; czuwać nad wydawaniem tychże do użytku kuchennego i kontrolować rachunki, utrzymywane przez intendentą i szafarza.

Trzeci z członków strzedz będzie majątku szpitalnego, tak ruchomego, jak i nieruchomego. Do niego więc w szczególności należeć będzie, przekonywanie się o stanie

стѣоеній и надзирать за всѣми больничными вещами. Онъ же будетъ разсматривать полицейскія отношенія и состоятельность вновь прибывающихъ больныхъ, и, сообразно съ тѣмъ (по предварительномъ лекарскомъ удостовѣреніи въ родѣ болѣзни ихъ), опредѣлять: могутъ ли они быть приняты въ больницу, и притомъ на ея ли счетъ, или съ возвратомъ издержекъ за леченіе, согласно изданнымъ въ этомъ отношеніи инструкціямъ. Наконецъ, ему поручается надзоръ за архивомъ и веденіе журналовъ засѣданій и переписки, если при больницѣ нѣтъ особаго письмоводителя.

§ 23.

(Продолженіе.)

Каждый изъ Членовъ въ Частномъ Совѣтѣ есть дѣлопроизводитель по своей части.

§ 24.

(е., *Пріоръ и старшая сестра милосердія.*)

Въ больницахъ, въ коихъ внутреннее хозяйство, или часть собственно экономическая предоставлена сестрамъ или братьямъ милосердія, старшая изъ нихъ или пріоръ обязаны исполнять требованія Частнаго Попечительнаго Совѣта, а въ случаѣ препятствій или неудобства при исполненіи, докладывать о томъ въ первомъ засѣданіи Совѣта, въ случаяхъ же не терпящихъ отлагательства — Предсѣдателю. Во всѣхъ дѣйствіяхъ своихъ они обязаны отдавать отчетъ Частному Попечительному Совѣту, съ представленіемъ подробныхъ счетовъ по приходу и расходу, сообразно установленной для того формѣ.

posiadłości ziemskich lub gruntowych, jakoteż dozór nad budowlami i efektami szpitalnemi. Tenże sam Członek rozstrząsać będzie stosunki policyjne i majątkowe nowo-przybywających do szpitala chorych (przez Lekarza poprzednio uznanych za kwalifikujących się z rodzaju choroby), i stanowić o ich przyjęciu, lub na koszt szpitala, lub z zastrzeżeniem zwrotu kosztów kuracyjnych, a to stosownie do szczegółowych w tej mierze rozporządzeń.

Nakoniec Członek ten będzie mieć nadzór nad archiwum szpitalném, oraz utrzymywać protokół Rady i dziennik korespondencyi, jeżeli oddzielnego Sekretarza przy szpitalu nie będzie.

§ 23.

(Ciąg dalszy.)

Każdy z Członków jest referentem w Radzie Szczegółowej co do interesów dotyczących przedmiotu jego zatrudnień.

§ 24.

(е., *Przełożeni zgromadzeń miłosierdzia.*)

W szpitalach, w których gospodarstwo wewnętrzne poruczone będzie braciom lub siostram miłosierdzia, przełożeni tych zgromadzeń obowiązani są zadosyć czynić żądanom Rad Szczegółowych; w razie niemożności wykonania, mają przedstawiać o tém na pierwszym posiedzeniu Rady, w wypadkach zaś niecierpiących zwłoki, natychmiast donieść Opiekunowi prezydującemu. Przełożeni zdawać winni sprawę Radzie Szczegółowej Opiekunczej ze wszystkich czynności swoich, przedstawiając przytém szczegółowe wykazy przychodu i rozchodu, wedle przepisanego na to wzoru.

Пріоръ и старшая сестра, по сношеніи съ Частнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ, распредѣляютъ занятія между прочими братьями и сестрами по палатамъ и хозяйственнымъ заведеніямъ.

§ 25.

(г., Больничные врачи, присутствующие въ Совѣтахъ.)

Врачи, присутствующие въ Совѣтахъ, всѣ замѣчанія свои вносятъ въ засѣданія Частнаго Совѣта.

Главному медицинскому инспектору они могутъ доносить прямо отъ себя только въ экстренныхъ случаяхъ собственно по медицинской части, объясненныхъ въ изданной для нихъ инструкции; по прочимъ же предметамъ—только тогда, когда законныя требованія ихъ, относящіяся къ благосостоянію больныхъ, Попечительнымъ Совѣтомъ оставляются безъ удовлетворенія.

§ 26.

(д., Общественные лекари.)

Общественные лекари, при посѣщеніи больницъ, входятъ въ порядокъ медико-полицейской въ нихъ службы какъ Члены Частныхъ Совѣтовъ, и замѣчанія свои представляютъ въ засѣданіяхъ, либо Предсѣдателю.

Губернскому медицинскому инспектору доносятъ о безпорядкахъ въ больницахъ только тогда, когда представленія ихъ о томъ Совѣту или Предсѣдателю, а при упущеніяхъ по части собственно медицинской—напоминая врачамъ, остались безъ всякаго уваженія.

Do przelożonych także należeć będzie, za poprzedniemъ zniesieniem się z Radą Szczegółową, rozdzielanie prac między braci lub siostry miłosierdzia, tak na salach przy chorych, jako też przy innychъ czynnościachъ gospodarskich.

§ 25.

(d, Lekarze szpitalni w Radzie zasiadający.)

Lekarze szpitalni zasiadający w Radachъ Szczegółowychъ uwagi swe wnosić mają na posiedzenie Rady.

Głównemu Inspektorowi Służby Zdrowia mogą tylko w nadzwyczajnychъ wypadkachъ wprostъ od siebie czynić przedstawienia, w przedmiotachъ służby lekarskiej dotyczącychъ i instrukcyą oddzielnie dla nichъ przepisaną wskazanych. W każdymъ innemъ zdarzeniu, czynią to tylko wtedy, jeśli żądania ichъ słuszne, ściągające się do polepszenia bytu chorychъ, przez Radę Opiekuńczą załatwione nie będą.

§ 26.

(e, Lekarze obwodowi.)

Lekarze obwodowi, przy zwiedzaniu szpitali, wglądają, jako Członkowie Radъ Szczegółowychъ, w porządekъ służby lekarsko-policyjnej, i uwagi swoje przedstawiają, albo Radzie Szczegółowej, albo wprostъ Prezydującemu.

Inspektorowi lekarskiemu gubernialnemu donosić winni o dostrzeżonychъ uchybieniachъ w szpitalachъ w takichъ tylko razachъ, kiedy przedstawienia ichъ w téj mierze Radzie lub Prezydującemu, a przy uchybieniachъ pod względemъ służby lekarskiej, uwagi poczynione Lekarzowi szpitalnemu, należytego skutku nie otrzymały.

§ 27.

(Отношенія Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ къ властямъ:
а., къ Главному Попечительному Совѣту благотворительныхъ
заведеній.)

Частные Попечительные Совѣты больницъ подчиняются Главному Совѣту, обязаны исполнять всѣ распоряженія и исправлять его разрѣшенія либо утвержденія въ случаяхъ означенныхъ въ § 7-омъ.

§ 28.

(б., къ Главному Медицинскому Инспектору.)

При посѣщеніи больницъ Главнымъ Медицинскимъ Инспекторомъ или его помощникомъ, всѣ замѣченныя ими не исправности и безпорядки Частные Попечительные Совѣты обязаны немедленно устранять и всѣмъ законнымъ требованіямъ ихъ удовлетворять безпрекословно, или представлять объясненіе, почему требованія сіи не могутъ быть исполнены.

§ 29.

(в., къ Гражданскимъ Губернаторамъ.)

Всѣ законныя требованія Гражданскихъ Губернаторовъ, какъ непосредственныхъ начальниковъ въ Губерніяхъ, и Членовъ Главнаго Попечительнаго Совѣта, и всѣ замѣчанія, сдѣланныя ими при осмотрѣ больницъ, Частные Попечительные Совѣты обязаны удовлетворять по мѣрѣ возможности и способамъ; въ случаѣ невозможности, представлять имъ о томъ при самой ревизіи больницы словесно, а въ случаяхъ болѣе

§ 27.

(Stosunki Rad Szczegółowych z Władzami:
а., z Radą Główną Opiekunczą zakładów dobroczynnych.)

Rady Szczegółowe Opiekuncze zostają pod władzą Rady Głównej, i obowiązane są do wykonywania wszelkich jej rozporządzeń, a interessa w przedmiotach wyszczególnionych w § 7, mają przedstawiać do jej decyzji lub zatwierdzenia.

§ 28.

(b, z Głównym Inspektorem Służby Zdrowia.)

Podczas zwiedzania szpitali przez Głównego Inspektora Służby zdrowia lub jego Pomocnika, dostrzeżonym nieporządkom niezwłocznie zaradzać, obowiązkiem jest Rad Szczegółowych, jako-też czynić zadosyć wszelkim prawnym ich żądaniom, lub złożyć odpowiednie wyjaśnienie, z jakiego powodu dopełnić tego nie są w stanie.

§ 29.

(c, z Gubernatorem Cywilnym.)

Wszelkie żądania prawne ze strony Gubernatorów Cywilnych, jako bezpośrednich zwierzchników w guberniach, będących zarazem Członkami Rady Głównej, Rady Szczegółowe, w miarę możliwości, wypełniać są obowiązane; również zastosowywać się winny do uwag czynionych przez Gubernatorów Cywilnych przy zwiedzaniu szpitali. W razie nie możliwości wykonania, Rada Szczegółowa przełożyć o tém winna

важныхъ—и письменно, донося въ послѣднемъ случаѣ о семъ въ то же время и Главному Попечительному Совѣту.

Сверхъ сего, Частные Попечительные Совѣты обязаны относиться къ Гражданскимъ Губернаторамъ непосредственно во всѣхъ случаяхъ, гдѣ Губернаторы, какъ главные Попечители о призрѣніи убогихъ больныхъ въ губерніи, могутъ содѣйствовать къ улучшенію благосостоянія больницъ зависящими отъ нихъ способами.

Обязаны также представлять Губернаторамъ ежемѣсячно краткіе рапорты о больныхъ и ежегодно записку о способахъ больницы, согласно изданнымъ для сего формамъ.

§ 30.

(с., къ Губернскому Медицинскому Инспектору или Старшему Обводовому лекарю.)

Всѣ законныя замѣчанія и требованія Губернскаго Медицинскаго Инспектора или Старшаго Обводоваго Лекаря, при обзорѣ ими больницъ, должны быть также удовлетворяемы Частными Попечительными Совѣтами, по мѣрѣ способъ и возможности.

§ 31.

(д., къ мѣстнымъ властямъ.)

Со всѣми мѣстными духовными, административно-полицейскими и судебными властями Частные Попечительные Совѣты сносятся въ потребныхъ случаяхъ и требуютъ ихъ содѣйствія по дѣламъ больницы; равномерно и съ своей стороны обязаны удовлетворять всѣмъ законнымъ требованіямъ сихъ властей.

zaraz przy samėj rewizyi; jeżeli zaś rzecz będzie większej wagi, uczyni to na piśmie, i w takim przypadku zawiadomi o tém jednocześnie Radę Główną.

Rady Szczegółowe Opiekuńcze obowiązane są nadto czynić przedstawienia bezpośrednio do Gubernatorów Cywilnych we wszystkich przypadkach, w których ci, jako mający głównie opiekę nad chorymi ubogimi w gubernii, i posiadający w swęj mocy środki polepszenia bytu szpitali, najskuteczniej złemu zaradzić mogą.

Rady składać będą Gubernatorom rapporta miesięczne o ruchu chorych, i rocznie o stanie funduszków szpitala, podług przepisanych wzorów.

§ 30.

(d, z Gubernialnym Inspektorem Lekarskim, lub Starszym Lekarzem obwodowym.)

Wszelkie słuszne uwagi, przy zwiedzaniu szpitali przez Inspektorów Lekarskich gubernialnych lub Starszych Lekarzy obwodowych poczynione, Rady Szczegółowe Opiekuńcze obowiązane są przyjąć, oraz, w miarę możności i zasobów, żądaniom ich zadosyć uczynić.

§ 31.

(e, z Władzami miejscowymi.)

Rady Szczegółowe Opiekuńcze korespondują, w razie potrzeby, z wszelkimi Władzami duchownymi, administracyjno-policyjnymi i sądowymi, i mogą żądać ich współdziałania w interessach szpitalnych; z swojej zaś strony, obowiązane są czynić zadosyć wszelkim prawnym tychże Władz za-

Въ случаяхъ, еслибы власти сіи не удовлетворяли законнымъ требованіямъ Частныхъ Совѣтовъ, представляется о томъ Гражданскому Губернатору.

§ 32.

(Продолженіе.)

Сношенія Частныхъ Совѣтовъ съ мѣстными властями суть слѣдующія:

- 1) съ духовною властію:
 - a) о доставленіи религіознаго пособия больнымъ;
 - b) о составленіи разныхъ актовъ, относительно лицъ, пользующихся въ больницѣ;
 - c) о дозволении бесплатнаго погребенія;
- 2) съ административно-полицейскими властями:
 - a) о обезпеченіи всякой больничной собственности, въ отношеніи полицейскомъ;
 - b) объ администраціонной экзекуціи для взиманія больничныхъ доходовъ;
 - c) о обнародованіи разныхъ объявленій Частнаго Совѣта, преимущественно на счетъ продажи или отдачи въ арендное содержаніе больничной недвижимо-сти, разнаго рода поставокъ нужныхъ предметовъ, наконецъ, отзывовъ къ благотворительнымъ со-гражданамъ;
 - d) о собраніи полицейскихъ справокъ, о больномъ, поступившемъ въ больницу безъ всякаго вида,—если онъ въ какомъ либо отношеніи подозрителенъ;
 - e) объ изслѣдованіи въ потребныхъ случаяхъ, дѣйстви-тельно ли поступившій въ больницу такъ бѣденъ, что не въ состояніи возвратить больницѣ издер-

daniom. W razie gdyby Władze te prawne żądania Rady Szczegółowej pozostawiały bez skutku, przedstawiać winna o tém Rada Gubernatorowi Cywilnemu.

§ 32.

(Ciąg dalszy.)

Rady Szczegółowe znoszą się z Władzami miejscowymi w następných przypadkach:

- 1) Z Władzą duchowną, gdy idzie:
 - a) o pomoc religijną dla chorych;
 - b) o spisanie aktów stanu cywilnego, tyczących się osób w szpitalu leczonych;
 - c) o pozwolenie bezpłatnego pogrzebu.
- 2) Z Władzami administracyjno-policyjnemi, gdy idzie mianowicie:
 - a) o zabezpieczenie własności szpitalnej, o ile to od Władz policyjnych zależy;
 - b) o egzekucję administracyjną dla ściągnięcia należności szpitalnych;
 - c) o ogłoszenie wszelkich obwieszczeń Rady Szczegółowej, tyczących się mianowicie: sprzedaży lub wypuszczenia w dzierżawę possessyj szpitalnych, różnego rodzaju dostawy potrzebnych artykułów, наконец, odezw do dobroczynnych uczuć mieszkańców;
 - d) o zasiągnięcie wiadomości pod względem policyjnym, o chorych przyjętych do szpitala bez policyjnej kwalifikacyi, jeżeliby zachodziła jaka w téj mierze wątpliwość;
 - e) o rozpoznanie, w przypadkach gdzieby się to okazało potrzebném, czy przyjęty do szpitala chory, tak jest ubogim, że nie może zwrócić szpitalowi kosztów

жекъ за леченіе и содержаніе и о взысканіи слѣдующихъ за то денегъ, если больной имѣетъ достатокъ;

f) объ увѣдомленіи родныхъ умершаго въ больницѣ, дабы они распорядились о полученіи оставшагося послѣ него имущества;

g) о скоропостижной смерти, приключившейся въ больницѣ или о привезеніи въ больницу больного уже умершаго;

3) съ мѣстнымъ судомъ:

a) о происшествіяхъ скоропостижной смерти, также о ранахъ и всякаго рода насильственныхъ поврежденіяхъ, угрожающихъ жизни поступившаго въ больницу, дабы произведено было судебно-медицинское изслѣдованіе;

b) о внесеніи законной ипотеки или законнаго предостереженія въ непремѣнную книгу недвижимости, составляющей собственность должника больницы, согласно существующимъ правиламъ закона;

c) о причисленіи къ собственности больницы разныхъ добровольныхъ пожертвованій, или особыхъ обязательствъ;

4) съ финансовымъ вѣдомствомъ.

на счетъ возврата взысканнаго консумціоннаго събо-
съ предметовъ, доставленныхъ въ пользу больницы.

Всякаго рода переписка Частнаго Совѣта съ властями: духовною, административною, полицейскою и финансовымъ вѣдомствомъ, равномѣрно и сихъ властей съ Совѣтомъ, производится въ формѣ отношеній; для производства же больничныхъ дѣлъ въ мѣстномъ судѣ, Частный Совѣтъ командируетъ уполномоченнаго отъ себя Члена.

на jeho leczenie i utrzymanie łożonych, jako też o ich ściąganie, jeżeli chory może takowe ponieść;

f) o zawiadomienie rodziny zmarłego w szpitalu, dla zgłoszenia się po odbiór pozostałych po nim efektów;

g) o doniesienie o wypadku nagłego skonu, lub o złożeniu ciała już zmarłego w szpitalu.

3) Z Władzami sądowymi:

a) w wypadkach nagłej śmierci, tudzież w razie zdarzonych ran i innych gwałtownych obrażeń, zagrażających życiu osoby do szpitala oddanej, a to, aby przedsięwziętém być mogło dochodzenie sądowo-lekarskie;

b) gdy zachodzi potrzeba wpisania hypoteki prawnej lub zastrzeżenia prawnego do księgi wieczystej nieruchomości, własnością dłużnika będącej, stosownie do obowiązujących przepisów prawa;

c) gdy idzie o przyznanie szpitalowi należności z ofiar dobrowolnych lub szczególnych zobowiązań pochodzących.

4) Z Władzą skarbową:

względem zwrotu opłaconego podatku konsumcyjnego, od artykułów na użytek szpitala wprowadzonych.

Wszelka korespondencya Rady Szczegółowej z Władzami: duchowną, administracyjną, policyjną i skarbową, również tych Władz z Radą, uskutecznia się w sposobie odezw. Do załatwienia zaś spraw szpitalnych w sądzie miejscowym, Rada deleguje od siebie swego Członka, upoważnionego do działania.

§ 33.

(е., къ лицамъ, принадлежащимъ къ составу больницы.)

Всѣ распоряженія Частнаго Попечительнаго Совѣта должны быть съ точностію исполняемы всѣми лицами, принадлежащими къ составу Совѣта, или управленія больницы.

Въ случаѣ неисполненія, Попечительный Совѣтъ имѣетъ право дѣлать словесныя напominанія въ присутствіи, а въ случаяхъ важныхъ устранять и представлять Главному Попечительному Совѣту, къ отрѣшенію Членовъ Совѣта (кроме Предсѣдателя), смотрителя, врачей и управляющихъ аптекою; прочихъ же лицъ, принадлежащихъ къ составу больницы, Совѣтъ можетъ отрѣшать и опредѣлять другихъ на ихъ мѣста, самъ.

§ 33.

(f, z osobami do składu szpitala należącymi.)

Wszystkie rozporządzenia Rady Szczegółowej Opiekuńczej powinny być jak najakuratniej wykonywane przez wszystkie osoby, należące do składu Rady Szczegółowej i służby szpitalnej.

W razie niewykonania poleceń Rady, ta, ma prawo udzielić napomnienie ustne na posiedzeniu, a w ważniejszych przypadkach zawiesić w obowiązku i przedstawić Radzie Głównej do dymissyi, Członków Rady (oprócz Prezydującego), intendenta, lekarza i zarządcę apteki; wszystkie zaś inne osoby, należące do składu służby szpitalnej, Rada sama może uwalniać i na ich miejsce inne przeznaczać.

N° 2.

Развитіе Высочайше утвержденнаго положенія объ учрежденіи Попечительныхъ Совѣтовъ и Устава гражданскихъ больницъ и благотворительныхъ заведеній.

(20 Октября (1 Ноября) 1842 г.)

Гражданскимъ Губернаторамъ и Военнымъ Начальникамъ
8-и Губерній.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

(Гражданскимъ Губернаторамъ.)

Въ дополненіе къ предписанію отъ 28 Сентября (10 Октября) с. г., за N° 8,580/39,291, при которомъ препровожденъ былъ къ Вашему Превосходительству для свѣдѣнія одинъ экземпляръ новаго Устава больницъ, Правительственная Коммисія симъ увѣдомляетъ, что, при приложенномъ у сего въ завленной копіи предписаніи Главнаго Попечительнаго Совѣта, соотвѣтственное количество экземпляровъ того же Устава разослано вмѣстѣ съ симъ Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ Больницъ, для точнаго исполненія относящихся къ нимъ распоряженій онаго Устава.

Но, такъ какъ правила упомянутаго Устава во многихъ своихъ подробностяхъ касаются дѣйствій и обязанностей Обводовыхъ Коммисаровъ, Врачебныхъ Управъ и Обводовыхъ Декарей, то Правительственная Коммисія, препровождая NN экземпляровъ сказаннаго Устава, поручаетъ

N° 2.

Rozwinięcie NAJWYŻEJ zatwierdzonej Organizacyi Rad Opiekuńczych i Ustawy dla szpitali cywilnych oraz zakładów dobroczynnych.

(d. 20 Października (1 Listopada) 1842 r.)

Do Gubernatorów Cywilnych i do Naczelników Wojskowych
8 Gubernij.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

(Do Gubernatorów Cywilnych.)

W następstwie reskryptu z dnia 28 Września (10 Października) r. b. Nr. 8,580/39,291, przy którym jeden egzemplarz nowej Ustawy szpitalnej jest JW. Gubernatorowi dla wiadomości zakomunikowanym, Kommissya Rządowa zawiadamia niniejszém, iż stosowna ilość egzemplarzy tegoż dzieła jednocześnie Radom Szczegółowym szpitali, przy dołączoném tu w kopii wierzytelnéj rozporządzeniu Rady Głównej Opiekuńczej, dla ścisłego wykonania, o ile i w czém się do nich objęte w tejże Ustawie urządzenia odnoszą, przesłaną została.

Ponieważ zaś przepisy rzeczonoj Ustawy stykają się w wielu swych częściach z działaniami i attrubucjami Kommissarzy Obwodowych, Urzędów Lekarskich i Lekarzy Obwodowych; przeto Kommissya Rządowa, załączając tym końcem NN. egzemplarzy pomienionéj Ustawy, wzywa JW. Guber-

Вашему Превосходительству распорядиться о разсылкѣ ихъ по принадлежности и затѣмъ наблюдать за исполненіемъ оныхъ съ свойственнымъ Вамъ усердіемъ.

При чемъ Правительственная Коммисія, обращая вниманіе Ваше на 21 пунктъ прилагаемаго въ зафренной копіи распоряженія Главнаго Попечительнаго Совѣта, вмѣняетъ Вамъ въ обязанность не только тщательно наблюдать за тѣмъ, чтобы указанные 29 и 549-ою статьями Устава больницъ годовые и мѣсячные рапорты были сколь можно акуратнѣе представляемы Вашему Превосходительству, но также и озаботиться, чтобы эти рапорты, по надлежащемъ ихъ засвидѣтельствованіи, вмѣстѣ съ общимъ годовымъ отчетомъ, который имѣетъ быть составленъ въ Канцеляріи Губернскаго Правленія на основаніи частныхъ донесеній, были присылаемы въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, первые, то есть годовые, не позже 3 (15) Февраля каждаго года, послѣдніе же, то есть мѣсячные, не позже 15-и дней по истеченіи каждаго мѣсяца.

(Военнымъ Начальникамъ 8-и Губерній.)

Разославъ сего числа Частнымъ Совѣтамъ всѣхъ благотворительныхъ заведеній изданный вновь и утвержденный Высочайшимъ указомъ 18 Февраля (2 Марта) с. г. Уставъ гражданскихъ больницъ, для точнаго по возможности исполненія онаго съ 20 Декабря (1 Января) 1842/3 г., Правительственная Коммисія имѣетъ честь препроводить къ Вашему Превосходительству для свѣдѣнія одинъ экземпляръ того же Устава, вмѣстѣ съ относящимся къ оному собраніемъ правилъ и копіею съ даннаго вмѣстѣ съ симъ Частнымъ Совѣтамъ циркулярнаго предписанія.

Варшава, 20 Октября (1 Ноября) 1842 года.

Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Любовидзкій*.

№ 41,589/8,726.

natora, iżby takowe onymże rozesłać polecił, a następnie nad ich wykonaniem, z właściwą sobie gorliwością czuwać nie przestawał.

Przyczémъ зwracając Kommissya Rządowa uwagę JW. Gubernatora na punkt 21 dołączonego jak wyżej w wierzytelnymъ odpisie rozporządzenia Rady Głównej Opiekuńczej, wkłada obowiązek, nietylko troskliwego przestrzegania, aby wskazane §§ 29 i 549-m Ustawy szpitalnej rapporta roczne i miesięczne jak najpунктуальniej JW. Gubernatorowi składane, ale nadto baczenia, iżby rapporta takowe, po stosownémъ onychże poświadczeniu, obok zbiorowego rocznego rapportu, w biurze Rządu Gubernialnego z poszczególnychъ rapportówъ уłożyć się winnego, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznychъ i Duchownychъ pierwsze, to jest roczne, najpóźniej z dniami 3 (15) Lutego каждаго roku, drugie zaś, to jest miesięczne, najpóźniej za dni 15 po upływie каждаго miesiąca, nadsyłane były.

(Do Naczelnikówъ Wojskowychъ 8 Gubernij.)

Przesławszy w dniu dzisiejszymъ Radomъ Szczegółowymъ wszystkichъ zakładówъ dobroczynnychъ wydaną świeżo i Najwyższymъ Ukazemъ z dnia 18 Lutego (2 Marca) r. b. zatwierdzoną Ustawę dla szpitali cywilnychъ, do ścisłego, ile można, wykonania jejъ od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1842/3 r., jeden egzemplarzъ téjże Ustawy, wraz z zbioremъ należącychъ doń przepisówъ i kopią cyrkularnego rozporządzenia pod jednémъ Radomъ Szczegółowymъ wydanego, ma zaszczyt, dla wiadomości, JW. Naczelnikowi Wojskowemu zakommunikować.

w Warszawie, d. 20 Października (1 Listopada) 1842 r.

Radca Stanu, (podpisano) *Lubowidzki*.

№ 41,589/8,726.

Приложение къ N° 2-му.

Всѣмъ Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ въ Царствѣ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній.

Высочайшимъ указомъ 18 Февраля (2 Марта) с. г. утверждено учрежденіе Попечительныхъ Совѣтовъ и изданъ Уставъ гражданскихъ больницъ и благотворительныхъ заведеній въ Царствѣ.

Главный Попечительный Совѣтъ, окончивъ нынѣ напечатаніе этого Устава, препровождаетъ въ N Частный Совѣтъ три экземпляра оного для свѣдѣнія и самоскорѣйшаго приведенія въ исполненіе.

Какъ ни ревностно желаетъ Главный Совѣтъ, чтобы, для пользы заведеній, упомянутый Уставъ, въ чемъ только онъ къ нимъ относится, былъ введенъ въ точное дѣйствіе въ самоскорѣйшемъ времени, но тѣмъ не менѣе, желая, съ другой стороны, предоставить Частнымъ Совѣтамъ время для ближайшаго ознакомленія съ духомъ преподанныхъ въ томъ Уставѣ правилъ, и не подвергнуть ни малѣйшей остановки текущихъ занятій Частныхъ Совѣтовъ, Главный Совѣтъ симъ разрѣшаетъ, чтобы, по мѣрѣ признанной Частнымъ Совѣтомъ надобности, нѣкоторые изъ больничныхъ книгъ и реестровъ, были ведены до конца сего года существующимъ донинѣ порядкомъ, возлагая однако же на обязанность Частныхъ Совѣтовъ употребить всѣ возможные усилія, чтобы правила упомянутого Устава были непременно введены въ дѣйствіе съ 20 Декабря (1 Января) 1842/3 года.

Къ сему Главный Совѣтъ находитъ нужнымъ присовокупить: что, хотя самое содержаніе упомянутого Устава, а также приложенныя къ нему формы всѣхъ главнѣйшихъ

Annex do N° 2-go.

do

Wszystkich Rad Szczegółowych szpitali tak w Warszawie
jak i na prowincyi.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA INSTYTUTÓW DOBROCZYNNYCH.

Ukazem NAJWYŻSZYM z dnia 18 Lutego (2 Marca) r. b. zatwierdzoną została organizacya Rad Opiekuńczych i Ustawa dla szpitali cywilnych i zakładów dobroczynnych w Królestwie wydana.

Rada Główna Opiekuńcza, ukończywszy obecnie druki téjże Ustawy, przesyła Radzie Szczegółowej N. trzy egzemplarze takowej, dla wiadomości i rychłego, o ile tylko możność dozwoli, wprowadzenia onéjże w wykonanie.

Jakkolwiek zaś najusilniejszym jest życzeniem Rady Głównéj, aby dla dobra instytutów, Ustawa powyższa, w czém się tylko do respective zakładów odnosi, jak najrychlej w ścisłe weszła użycie; pragnąc atoli z drugiej strony, już to zostawić Radom Szczegółowym czas do bliższego obeznania się z duchem przepisów, w téjże Ustawie skreślonych, już znowu nie narazić bieżących działań Rad Szczegółowych na najmniejszą przerwę, Rada Główna dozwala niniejszém, aby w miarę uznania w tém potrzeby przez Radę Szczegółową, niektóre z ksiąg i rejestrów szpitalnych sposobem dotychczasowym do końca roku bieżącego były prowadzone, wkładając wszakże na Rady Szczegółowe obowiązek dołożenia wszelkich starań, iżby przepisy rzeczonéj Ustawy z dniem 20 Grudnia (1 Stycznia) 1842/3 r. niewątpliwie w wykonanie wprowadzonymi zostały.

Przyczém nadmienić znajduje Rada Główna potrzebę, iż lubo sam układ w mowie będącéj Ustawy, tudzież przyłączone do niéj wzory wszystkich główniejszych działań,

дѣйствій, книгъ, реестровъ и счетовъ очень ясно указываютъ, какимъ образомъ слѣдуетъ приняты за исполненіе правилъ онаго, для устраненія однако же всякихъ въ какомъ бы то ни было отношеніи недоразумѣній, Главный Совѣтъ призналъ необходимымъ дать слѣдующія объясненія:

1) I, II, III и V отдѣлы, на сколько они относятся къ которому либо заведенію, могутъ быть примѣнены и исполнены безъ всякихъ затрудненій, присовокупляется только:

2) *Относительно 3-ей статьи.* Назначеніе лицъ къ должностямъ внутренняго управленія зависитъ отъ усмотрѣнія Частныхъ Совѣтовъ, которое должно быть строго сообразуемо съ дѣйствительными потребностями и денежными средствами ввѣреннаго ихъ попеченію заведенія.

3) *Относительно 10-ой статьи.* Ежедневныя засѣданія, имѣя предметомъ производство текущихъ дѣлъ и надзоръ за ходомъ службы, могутъ происходить въ неполномъ комплектѣ, то есть въ присутствіи Попечителя или заступающаго его мѣсто и тѣхъ Членовъ, которые, судя по общему раздѣленію занятій Совѣта, будутъ нужны для представленія заключеній, или принятія порученій.

4) *Относительно 15-ой статьи.* Нѣтъ необходимой надобности сообщать письменно выписку изъ послѣдовавшаго опредѣленія тому Члену Совѣта, на которомъ лежитъ обязанность исполнить оное; но въ журналѣ засѣданій слѣдуетъ только сдѣлать оговорку, что исполненіе сего поручено Члену NN, который, если присутствуетъ въ засѣданіи, тѣмъ самымъ уже долженъ считаться увѣдомленнымъ, отсутствующимъ же, смотря по важности и обширности опредѣленія, оно можетъ быть сообщаемо или на бумагѣ, но въ краткомъ по возможности изложеніи, или же словесно.

5) *Относительно 22-ой статьи.* Здѣсь говорится объ однихъ только Частныхъ Совѣтахъ, Обводовые же будутъ имѣть больше занятій, слѣдовательно и распредѣленіе оныхъ должно быть другое, что будетъ подробно указано въ особой инструкціи.

ksiąg, rejestrów i rachunków, nader jasno wskazują, w jaki sposób do wykonania jej przepisów przystąpić należy; ażeby jednak żadnej pod jakim bądź względem nie zostawić wątpliwości, Rada Główna uznała być słusznym następujące domieścić objaśnienia:

1) Dział I. II. III. i V. o ile się do którego z zakładów odnoszą, mogą być bez trudności zastosowane i wykonane; nadmieniam się tylko:

2) *Co do § 3-go.* Obsadzenie służby wewnętrznej indywidualami, zależy od uznania Rad Szczegółowych, miarkowanego ściśle obliczoną potrzebą i zamożnością instytutu ich opiece poruczonego.

3) *Co do § 10-go.* Posiedzenia tygodniowe, jako mające na celu załatwienie bieżących interesów i dopilnowanie biegu służby odbywać się mogą w małym komplecie, to jest w obecności Opiekuna lub jego zastępcy i Członków, którzy z ogólnego podziału zatrudnień Rady, do czynienia wniosków lub odebrania poruczeń będą potrzebnymi.

4) *Co do § 15-go.* Niema koniecznej potrzeby wyciągu zapadłej uchwały komunikować na piśmie Członkowi Rady do spełnienia respective postanowienia obowiązane; lecz tylko dodać należy w protokóle posiedzeń wzmiankę: że wykonanie niniejszego poruczone zostało Członkowi NN, który, jeśli jest obecnym, tém samém za uwiadomionego uważać się winien; nieobecnym zaś, w miarę ważności i obszerności uchwały, takową na piśmie, lecz treściwie i krótko, lub też ustnie, komunikować można;

5) *Co do § 22-go.* Jest tu mowa o samych tylko Radach Szczegółowych, w Radach zaś Obwodowych będzie więcej czynności; tém samém przeto i podział takowych innym być powinien, co też przez oddzielną instrukcję bliżej wskazaném zostanie.

6) *Относительно 23-ей статьи.* Не слѣдуетъ полагать, чтобы, по смыслу этой статьи, каждый Членъ Совѣта былъ обязанъ по порученнымъ ему дѣламъ представлять въ засѣданіи письменный докладъ; къ нему относится только представленіе въ засѣданіи дѣла ввѣреннаго ему отдѣленія; докладъ же этотъ, хотя и словесный, долженъ быть внесенъ въ журналъ засѣданія Совѣта и рѣшенъ симъ послѣднимъ.

7) *Относительно 19 и 76-ой статей.* Къ разряду большихъ принадлежатъ тѣ заведенія, штатъ которыхъ составленъ на 50 или болѣе призрѣваемыхъ лицъ.

8) *Относительно 23-ей статьи.* Составленные Членами Частнаго Совѣта доклады тогда только получаютъ силу, когда будутъ утверждены журналомъ засѣданія, или же подписаны Предсѣдательствующимъ въ Совѣтѣ Попечителемъ, или за его отсутствіемъ, заступающимъ его мѣсто.

9) *Относительно 78-ой статьи.* Комплектъ обозначенныхъ въ приложеніи № 4 больничныхъ вещей должно соразмѣрять съ количествомъ назначенной для сего подлежащимъ смѣтнымъ росписаніемъ суммы, а также съ важностію и настоятельностью нужды. Но, чтобы расходы на этотъ предметъ не превышали размѣра опредѣленной подлежащимъ смѣтнымъ росписаніемъ суммы, слѣдуетъ стараться, чтобы на постройку больничныхъ вещей были расходуемы такія только суммы, какія, по мѣрѣ истеченія штатнаго срока, могутъ быть для сего употреблены.

10) *Относительно 80-ой статьи,* присовокупляется: что формы или образцы, о которыхъ говорится въ этой статьѣ, будутъ присылаемы Частнымъ Совѣтамъ Главнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ по мѣрѣ развитія опредѣленныхъ симъ Уставомъ дѣйствій.

11) *Относительно 99-ой статьи.* Главную книгу больныхъ по формѣ № 5 и 6 обязанъ заготовить и вести Смотритель или исправляющій его должность, журналы же № 7 и 8, а также палатный билетъ № 10, медицинскіе чины.

6) *Co do § 23-go.* Nie należy uważać, aby w myśl tego paragrafu każdy Członek Rady obowiązany był poruczone sobie interesa na piśmie przedstawiać na sessyę; lecz że do niego należy wnosić na posiedzenie interes właściwego sobie oddziału, który to wniosek, chociażby ustny, przez protokół posiedzenia Rady przewidziany i zdecydowany być winien.

7) *Co do §§ 19 i 76-go.* Do rzędu większych liczone być mają te zakłady, których etat ułożonym jest na 50 i więcej osób, przedmiotem opieki będących.

8) *Co do § 23-go.* Referaty przez Członków Rady Szczegółowej przygotowywać się mające, wtedy dopiero zupełnej mocy nabierają, gdy przez protokół posiedzeń zatwierdzone, albo przez Opiekuna Prezydującego w Radzie, lub w jego nieobecności przez ustanowionego zastępcę onegoż, zaznaczonymi zostaną.

9) *Co do § 78-go.* Komplet efektów annexem № 4 wskazanych, stosowanym być ma do wysokości przeznaczanego na ten cel w właściwym etacie funduszu, i do ważności oraz nagłości potrzeby. Dla nieprzekroczenia wszakże określonego na to w respective etacie funduszu, starać się należy, aby takie tylko kwoty na sprawianie efektów używane były, jakie w miarę już upłynionego czasu, stosownie do etatu z dołu użyte być będą mogły.

10) *Co do § 80-go.* Czyni się wzmianka: że wzory czyli modele, o których w tymże paragrafie jest mowa, w miarę rozwinięcia się działań niniejszą Ustawą zakreślonych, przez Radę Główną Opiekunczą Radom Szczegółowym nadsyłane będą.

11) *Co do § 99-go.* Księgę główną chorych podług wzoru № 5 i 6 Intendent, lub pełniący jego obowiązki, dzienniki zaś № 7 i 8, tudzież kartę wpisową № 10, służba lekarska prowadzić i sporządzać jest obowiązana.

12) *Относительно 130-ой статьи.* Выписки сии или вѣдомости должны быть составляемы по формѣ N° 13 тогда только, когда, кромѣ *цѣлыхъ, половинныхъ и слабыхъ* порцій, будутъ выдаваемы *экстраординарныя* порціи или прибавки по особому распоряженію лекаря; слѣдовательно въ тѣ дни, въ которые не будутъ выдаваемы никакія экстраординарныя порціи или прибавки, выписки сии слѣдуетъ составлять по формѣ N° 44. Такъ какъ первый изъ этихъ случаевъ, преимущественно въ малыхъ больницахъ, будетъ встрѣчаться очень рѣдко, то въ такихъ болницахъ, форму N° 44 слѣдуетъ считать обыкновенною, а форму N° 13 необыкновенною.

13) *Относительно 133-ей статьи.* Изъ таковыхъ выписокъ ежедневно слѣдуетъ составить по формѣ N° 14 одну общую выписку, которая, послѣ записки и вычисленія на оборотѣ страницы входящихъ въ составъ порцій *сѣстныхъ* припасовъ, вмѣстѣ съ выписками по палатамъ или отдѣленіямъ N° 13, будетъ служить оправданіемъ ежедневнаго расхода жизненныхъ припасовъ, который долженъ быть записанъ во вторую часть журнала N° 12.

14) *Относительно 222, 223 и 224-ой статей.* Журналы эти назначены собственно для большихъ больницъ, въ которыхъ, кромѣ этихъ журналовъ, должна быть ведена по формѣ N° 5 и 6 такъ называемая *Главная книга больныхъ*, о коей упоминается въ 99-ой статьѣ и въ которой, для удобнѣйшаго контролированія оборота вещей, составляющихъ собственность больныхъ, слѣдуетъ прибавить графу: „*Номеръ депозитной квитанціонной книги для записки вещей, составляющихъ собственность больного лица.*“

15) Для сокращенія дѣлопроизводства въ малыхъ больницахъ вмѣсто всѣхъ трехъ книгъ по формамъ N° 5, 6, 7 и 8 должна быть заведена одна только главная книга больницъ, по формѣ N° 5 и 6, безъ различія пола, съ тѣмъ, чтобы, въ случаѣ перемѣщенія больного въ другую больницу,

12) *Co do § 130-go.* Вываги те, czyli relewy, wtedy podług wzoru N° 13 sporządzać należy, kiedy oprócz porcyj *całkowitych, połowicznych i ścisłych*, zarządzane zostaną porcyje *nadzwyczajne* lub dodatki, z oddzielnego przepisu Lekarza; w dnie przeto, w których żadne porcyje *nadzwyczajne*, ani też żadne dodatki nie będą zarządzane, wyciągi te sporządzać potrzeba według wzoru N° 44. Ponieważ zaś pierwszy z tych wypadków, zwłaszcza przy mniejszych szpitalach, nader rzadko wydarzać się będzie; zatem w szpitalach takowych wzór N° 44, za zwyczajny, wzór zaś N° 13, za *nadzwyczajny* uważać należy.

13) *Co do § 133-go.* Z wyciągów takowych ułożyć potrzeba codziennie jeden wyciąg ogólny wedle wzoru N° 14 który, po wpisaniu i obliczeniu na odwrotną jego stronicę produktów, do składu porcyj należących mających, wraz z wyciągami salowemi lub oddziałowemi N° 13, posłuży do usprawiedliwienia dziennego wydatku produktów wyrobionych, w części drugiej dziennika N° 12 zapisać się winnego.

14) *Co do §§ 222, 223 i 224-go.* Dzienniki te służą właściwie dla większych szpitali, oprócz których prowadzona być ma w tychże, tak nazwana *Księga Główna chorych* wedle wzoru N° 5 i 6, o której jest wzmianka w § 99, i w której, dla łatwiejszego skontrolowania obrotu rzeczy, własnością chorych będących, dodać należy rubrykę: „*Numer kwitaryusza depozytowego rzeczy, własność osoby chorej stanowiących.*“

15) Dla skrócenia manipulacyi w mniejszych szpitalach, w miejsce wszystkich trzech ksiąg wedle wzorów N° 5 i 6, 7 i 8, prowadzona być ma jedna tylko księga główna chorych podług wzoru N° 5 i 6, bez podziału na płcie, z uwagą, iż w razie tranzlokowania chorego do innego szpi-

оговорка о томъ была сдѣлана въ графѣ, назначенной для примѣчаній.

16) *Относительно 416 и 417-ой статей.* Постоянный срокъ для составленія общей описи недвижимостей назначается къ 1 числу Января 1844, для составленія же описи всѣмъ движимостямъ—къ 1 числу Юня 1843 года.

17) *Относительно 427-ой статьи.* Правило, заключающееся въ этой статьѣ, а именно касательно веденія квитанціонныхъ книгъ для записки вещей больныхъ, должно быть соблюдаемо въ большихъ больницахъ во всемъ объемѣ, въ меньшихъ же—по мѣрѣ надобности и замѣщенія подлежащихъ должностей въ заведеніи.

18) *Относительно 428-ой статьи.* Въ малыхъ больницахъ, то есть такихъ, которыя устроены менѣ чѣмъ на 50 кроватей, протоколярная ревизія вещей должна быть произведена безусловно и со всею строгостію по крайней мѣрѣ одинъ разъ въ годъ, то есть въ концѣ смѣтнаго года.

19) *Что касается 460, 468, 469, 470 и 471-ой статей,* то слѣдуетъ примѣнять онія въ больницахъ заведеніяхъ со всею точностію, въ меньшихъ же—только по мѣрѣ надобности и денежныхъ средствъ заведенія.

20) *Относительно 517 и 518-ой статей.* Упомянутая въ этихъ статьяхъ квитанціонная книга должна быть ведена въ большихъ больницахъ, а именно такихъ, въ которыхъ по штату положено для этого занятія особое, получающее жалованье, лицо. Въ меньшихъ же больницахъ, особенно въ тѣхъ, въ коихъ веденіе главной книги больныхъ относится къ обязанности одного изъ Членовъ Частнаго Совѣта, достаточно будетъ дѣлать въ примѣчаніяхъ главной книги больныхъ отмѣтку о вещахъ больного и оборотѣ оныхъ.

21) *Относительно 549-ой статьи, состоящей въ связи съ 29-ою статьею Устава.* Такъ какъ установленные этимъ правиломъ годовые рапорты замѣняютъ собою требуемые существующими донинѣ правилами трехмѣсячные и годо-

тала, wiadomość o tém domieszczoną być winna w rubryce na uwagi przeznaczonей.

16) *Co do §§ 416 i 417-go.* Termin normalny do ułożenia księgi gruntowej na dzień 1 Stycznia 1844 r., do sporządzenia zaś inwentarza wszelkich ruchomości na dzień 1 Czerwca 1843 r. niniejszém się oznacza.

17) *Co do § 427-go.* Przy szpitalach większych przepis tym paragrafem objęty, mianowicie pod względem utrzymania książeczek rewersowych na efekta, całkowicie, w mniejszych zaś, w miarę potrzeby i obsadzenia służby respective instytutowej, ma być zachowany.

18) *Co do § 428-go.* Przy mniejszych, to jest mniej niż na 50 łóżek urządzonych szpitalach, rewizya protokółarna efektów, raz przynajmniej, to jest z końcem roku etatowego nieodzownie i najdokładniej dopełnioną być winna.

19) *Co do §§ 460, 468, 469, 470 i 471-go.* Te przy większych zakładach w zupełności, przy mniejszych zaś podobnie tylko w miarę potrzeby i zamożności instytutu, wykonywać należy.

20) *Co do §§ 517 i 518-go.* Kwitaryusz w tych paragrafach wzmiankowany, prowadzonym będzie przy szpitalach większych, a mianowicie takich, których etat służby szpitalnej obejmuje osobę płatną, do prowadzenia téj czynności obowiązana. W mniejszych zaś szpitalach, zwłaszcza przy których prowadzenie księgi głównej chorych należy do jednego z Członków Rady Szczegółowej, dość będzie czynić o rzeczach chorego i obrocie onych stosowną wzmiankę w uwagach księgi głównej chorych.

21) *Co do § 549-go, będącego w związku z § 29-m Ustawy.* Gdy rapporta roczne, z tego przepisu wynikające, zastąpić mają miejsce rapportów kwartalnych i rocznych, dotychczasowemi przepisami wymaganych i służyć będą Radzie Głównej za

вые рапорты, и будут служить Главному Совѣту матеріаломъ для печатаемаго ежегодно общаго отчета, то, кромѣ прибавленія во второй части оныхъ, или по мѣрѣ надобности измѣненія графъ на слѣдующія:

II ЧАСТЬ. ДВИЖЕНІЕ И КОЛИЧЕСТВО НАСЕЛЕНІЯ, СОСТОЯЩАГО НА ПОПЕЧЕНІИ ЗАВѢДЕНІЯ.										
Больныхъ			Бѣдныхъ и престарѣлыхъ		Дѣтей на воспитаніи, пола		Итого		Примѣчанія	
мужчинъ	женщинъ	дѣтей	мужчинъ	женщинъ	мужского	женского	содержимыхъ лицъ	больничныхъ дней		
									Согласно симъ цифрамъ, смертность составляла: а) соразмѣрно содержимымъ въ заведеніи лицамъ нпр. какъ 1 къ 8. б) Соразмѣрно бывшимъ изъ больницы лицамъ, нпр. какъ 1 къ 10.	

съ тѣмъ, чтобы сдѣлать нагляднымъ движеніе дѣтей, а также движеніе бѣдныхъ и престарѣлыхъ, гдѣ они находятся,— слѣдуетъ также дополнять эти рапорты примѣчаніями, которыя должны заключать въ себѣ свѣдѣнія, указанныя въ 1, 3, 4, 5 и 6 пунктахъ предписанія Главнаго Совѣта отъ 1 Декабря 1834 г., съ тѣмъ условіемъ, что они должны быть

матеріалъ до общаго справозданія, ежегодно друкимъ оглашаного; прето, oprócz dodania w drugiej ich części lub w miarę potrzeby zmienienia rubryk na następujące:

CZĘŚĆ II, RUCH I LICZBA LUDNOŚCI, OPIEKI INSTYTUTU DOZNAJĄCÉJ.										
Chorych			Ubogich i starców		Dzieci na wychowaniu płci		Ogółem		U w a g i	
mężczyzn	kobiet	dzieci	mężczyzn	kobiet	męskiej	żeńskej	osób podejmowanych	dni szpitalnych		
									Podług liczb obocznych śmiertelność wynosiła: a) w stosunku do osób w zakładzie utrzymywanych, np. jak 1 do 8. b) w stosunku do osób wyszłych z szpitala, np. jak 1 do 10.	

a to dla wykazania ruchu dzieci, tudzież ruchu ubogich i starców, gdzie to ma miejsce; uzupełniać też rapporta należy uwagami, obejmować mającemi wiadomości, w punktach 1, 3, 4, 5 i 6, Urządzenia Rady Głównej z dnia 1 Grudnia 1834 r. objęte, z warunkiem: że wiadomości te z okresu całego roku zebrane być powinny. Nadto, celem wykazania dzien-

собранныя за цѣлый годъ. Сверхъ того, для показанія ежедневнаго расхода на общее содержаніе, а также на продовольствіе и леченіе одного больнаго, или одного лица, состоящаго на попеченіи заведенія, возлѣ графъ, показывающихъ состояніе имущества, необходимо, въ примѣчаніяхъ, дѣлать отмѣтку въ слѣдующихъ словахъ:

„Согласно показанному, въ этой вѣдомости, результату, такъ какъ итогъ общихъ расходовъ составляетъ въ годъ N руб. N коп., а въ томъ заключается расходъ на одно только продовольствіе больныхъ, составляющій N руб. N к. расходъ же на одни лекарства N руб. N коп., то, раздѣливъ эти суммы на число N больничныхъ дней, окажется, что ежедневный расходъ на содержаніе одного лица составляетъ N коп., ежедневный расходъ на продовольствіе онаго N коп., а ежедневный расходъ на употребленныя для него лекарства N коп. сер.”

Кромѣ того, слѣдуетъ обращать вниманіе на то, чтобы всѣ расходы на продовольствіе, одежду и другія больничныя потребности помѣщались въ графъ „на больничныя потребности.”

Для точнѣйшаго означенія наличныхъ капиталовъ, показанныхъ въ упомянутомъ рапортѣ, въ графахъ для остатко въ необходимо въ примѣчаніяхъ возлѣ этихъ же графъ, дѣлать отмѣтку слѣдующаго содержанія:

„изъ числа этихъ капиталовъ помѣщено:

„ а) въ Польскомъ Банкѣ, въ видѣ постоянного помѣщенія, для приращенія сложными или обыкновенными процентами, или въ видѣ депозита. N р. N к.

„ б) въ видѣ ипотечнаго помѣщенія N — N —
„Итого, какъ въ графѣ, N р. N к.”

Наконецъ, Главный Совѣтъ обращаетъ вниманіе Частныхъ Совѣтовъ на то: что, хотя вышеупомянутые рапорты, согласно 29 и 549-ой статьямъ Устава, должны быть представляемы Гражданскимъ Губернаторамъ, однако они совершенно отличаются отъ тѣхъ, какіе, согласно распоряженію Главнаго

него kosztu ogólnego podejmowania, tudzież żywienia i leczenia jednego chorego, lub jednej osoby, przedmiotem opieki instytutu będącej, obok rubryk stan funduszków obejmujących, domieszczać potrzeba w uwagach wzmiankę w wyrazach:

„Podług obocznego rezultatu, gdy ogólne wydatki czynią rocznie rsr. N, kop. N, a w tém mieści się koszt samej żywności chorych, czyniący rsr. N, kop. N, koszt zaś samych lekarstw rsr. N, kop. N; przeto, podzieliwszy też summy przez liczbę dni szpitalnych N, okaże się: iż koszt dzienny utrzymania jednej osoby kop. N, koszt dzienny jej żywności kop. N, koszt zaś dzienny na lekarstwa dla niej użyte kop. N, wynosi.”

Przytém baczyć jeszcze potrzeba, aby wszystkie wydatki na żywność, odzież i inne potrzeby służby instytutowej, zamknięte były w rubryce: „na służbę szpitalną.”

Dla bliższego zaś oznaczenia stanu kapitałów, rzeczonym raportem w rubrykach remanentu wykazywanych czynić należy w uwagach, zaraz obok tychże rubryk, wzmiankę w wyrazach:

„ z kapitałów tych ulokowano:

„ а) w Banku Polskim na lokacyi stałej, z procentem składanym, albo zwyczajnym, lub na lokacyi depozytowej rsr. N. kop. N.

„ б) na lokacyi hypotecznej. . . rsr. N. kop. N.

„ Łącznie jak w rubryce . . , rsr. N. kop. N.”

Nakoniec Rada Główna zwraca uwagę Rad Szczegółowych: że raporta, o których wyżej mowa, lubo stosownie do §§ 29 i 549 Ustawy, składane być winny Gubernatorom Cywilnym, jednakże są zupełnie inne od tych, jakie tymże Gubernatorom Cywilnym, na skutek rozporządzenia

Совѣта отъ 9 (21) Іюля с. г., за № 7,989/24,486, слѣдуетъ представлять Гражданскимъ Губернаторамъ въ установленныя въ этомъ же распоряженіи сроки, для представленія ихъ чрезъ посредство Князя Намѣстника въ Царствѣ, Его Императорскому Величеству.

22) Такъ какъ опредѣленный 452-ою статьею Устава больницъ срокъ для представленія проектовъ смѣты на 1843 и слѣдующіе за тѣмъ годы уже истекъ, то Главный Попечительный Совѣтъ, поставляя Частнымъ Совѣтамъ (неимѣющимъ доселѣ утвержденныхъ смѣтъ на 1843 г.) въ непрѣмѣнную обязанность представить эти проекты къ 19 Ноября (1 Декабря) с. г., строжайше предписываетъ, чтобы при составленіи этихъ проектовъ соблюдены были со всею строгостію правила, изложенныя въ статьяхъ 431 до 452-ой включительно.

23) Такъ какъ въ формѣ для годового отчета № 31, принять порядокъ, сообразный съ установленною по смѣтѣ очереду статей, составляемыя же доселѣ смѣты заключаютъ въ себѣ другія и въ другой очереди поставленныя заглавія, то имѣющій быть составленнымъ за 1842 годъ отчетъ долженъ быть примѣненъ, относительно очереди статей, къ нынѣ дѣйствующему смѣтному росписанію, во всѣхъ же прочихъ отношеніяхъ, на сколько сіе возможно, къ новому Уставу.

24) Главный Совѣтъ объявляетъ симъ, для свѣдѣнія Частныхъ Совѣтовъ, что, для устраненія затрудненій, могущихъ встрѣтиться при развитіи правилъ вышеупомянутаго Устава, равно какъ и для установленія въ дѣйствіяхъ Частныхъ Совѣтовъ необходимаго однообразія, будутъ заготовлены по формамъ 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 34, 40, 44, 45 и 51-ой соотвѣтственные печатные листы для заведенія книгъ, реестровъ и контролей, и разосланы Частнымъ Совѣтамъ въ соотвѣтственномъ количествѣ до истеченія текущаго года.

Такъ какъ, по смыслу 60-ой статьи Высочайшаго указа, помѣщенного во главѣ Устава больницъ, установленныя ны-

Rady Głównej z dnia 9 (21) Lipca r. b. Nr. 7,989/24,486 dla przedstawiania ich, za pośrednictwem Księcia Namiestnika Królestwa NAJJAŚNIEJSZEMU PANU, w przepisanych téż rozporządzeniem terminach, składać należy.

22) Ponieważ termin przedstawienia projektów do etatu na r. 1843 i następne, § 452-m Ustawy szpitalnej oznaczony, już upłynął; przeto Rada Główna Opiekuńcza wkładając na Rady Szczegółowe, (dotąd etatu na r. 1843 potwierdzonego nie mające), obowiązek nieodzownego przedstawienia tychże projektów na dzień 19 Listopada (1 Grudnia) r. b., zastrzega najmocniej, aby projekta takowe, jak najściślej do przepisów, w §§ 431 do włącznie 452 zawartych, były zastosowane.

23) Gdy we wzorze do rachunku rocznego № 31 przyjętym jest porządek, zastosowany do kolei tytułów w etacie ustanowionej, etaty zaś dotychczasowe inne tytuły i w innej kolei uporządkowane obejmują; przeto rachunek za rok 1842 ułożyć się mający, pod względem kolei tytułów, do etatu obecnie obowiązującego, pod innemi zaś względami, o ile możność dozwoli, do nowej Ustawy zastosowany być winien.

24) Dla wiadomości Rad Szczegółowych oznajmia niniejszem Rada Główna, iż celem ułatwienia trudności, przy rozwinięciu przepisów powyższej Ustawy napotkać się mogących, jak równie celem zapewnienia działaniom Rad Szczegółowych potrzebnej jednostajności, stosowne druki na założenie ksiąg, rejestrów i kontroll, wedle wzorów 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 16, 17, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 34, 40, 44, 45 i 51 przygotować się mające, będą Radom Szczegółowym w odpowiedniej ilości, przed końcem bieżącego roku, nadesłane.

Gdy w myśl artykułu 60-go NAJWYŻSZEGO Ukazu, na czele Ustawy szpitalnej umieszczonego, przepisy rachunkowe

иѣ для больницы правила счетоводства должны быть примѣнены ко всѣмъ благотворительнымъ заведеніямъ, то Частный Совѣтъ, строго соблюдая эти правила, на сколько это совместно съ назначеніемъ ввѣреннаго ему заведенія, можетъ при всемъ томъ веденныя донныѣ книги и контроли вести и на будущее время, по мѣрѣ настоятельной въ нихъ необходимости.

Въ случаѣ возникшихъ затрудненій въ исполненіи котораго либо изъ преподанныхъ въ упомянутомъ Уставѣ правилъ, Частный Совѣтъ можетъ представить въ Главный Совѣтъ свои по сему предмету соображенія и предположенія, какія, по мѣрѣ приобрѣтеннаго опыта, будутъ имъ признаны необходимыми—или для дополненія этихъ же правилъ, или же для введенія въ оный соотвѣтственныхъ измѣненій или ограниченій.

Точное только исполненіе Высочайше утвержденныхъ правилъ упомянутаго Устава поселить въ Главномъ Совѣтѣ убѣжденіе о той ревности, какой угнетенная нищетою часть общества имѣетъ право ожидать отъ Частныхъ Совѣтовъ; а хотя ожиданія эти основываются на одномъ только сознаніи долга гражданина лицами, призванными къ ихъ составу довѣріемъ Правительства, и на искреннемъ ихъ содѣйствіи, не менѣе того однако Главный Совѣтъ увѣренъ, что эти надежды будутъ увѣнчаны совершеннымъ успѣхомъ.

Варшава, 20 Октября (1 Ноября) 1842 года.

Предсѣдательствующій, Статскій Совѣтникъ,

(подписано) *Любовидзкій.*

№. 41,589/8,726.

dla szpitali obecnie ustanowione, mają być zastosowane do wszystkich zakładów dobroczynnych; przeto Rada Szczegółowa, obok ścisłego, o ile na to przeznaczenie tego instytutu zezwala, zastosowania się do tychże przepisów, prowadzone dotąd księgi i kontrole, w miarę koniecznej potrzeby, i nadal utrzymywać może.

W razie napotkania jakiegokolwiek trudności pod względem wykonania którego bądź z przepisów, Ustawą powyższą objętych, mocną jest Rada przedstawić Radzie Głównej swoje w tej mierze spostrzeżenia i uwagi, jakie w miarę powziętego doświadczenia, bądź ku uzupełnieniu tychże przepisów, bądź też ku zaprowadzeniu w nich stosownej zmiany lub modyfikacyi, potrzebnemi być uzna.

Z trafnego spełnienia urzędzeń, pomienioną Ustawą Najwyższą do wykonania poleconych, czerpać będzie Rada Główna przekonanie o gorliwości, jakiej się od Rad Szczegółowych przyciśniona niedolą część społeczeństwa spodziewać ma prawo; a lubo oczekiwania te, na samém jedynie uczuciu obywatelskiej dążności osób, do ich składu zaufaniem Rządu wezwanych, i na ich szczerém współdziałaniu opiera, niemniej przecież jest pewną, iż nadzieja takowa najzupełniejszym skutkiem uwieńczoną zostanie.

w Warszawie, d. 20 Października (1 Listopada) 1842 r.

Prezydujący, Rada Stanu,

(podpisano) *Lubowidzki.*

Nr. 41,589/8,726.

N° 3.

Инструкция Уездным Попечительным Советамъ.

(6 (18) Февраля 1843 г.)

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ.

Въ развитіе 27-ой статьи Высочайшаго указа 18 Февраля
(2 Марта) 1842 года, Правительственная Коммисія издаетъ слѣ-
дующую Инструкцію Уезднымъ Попечительнымъ Советамъ.

ГЛАВА I.

Составъ и устройство Уездныхъ Попечительныхъ Советовъ.

Статья 1.

Уездный Попечительный Советъ есть учрежденіе, завѣ-
дывающее больницами, приходскими домами призрѣнія и дру-
гими, находящимися въ уѣздѣ богоугодными заведеніями,
и, кромѣ того, оно пользуется правами и обязанностями Част-
наго Попечительнаго Совета Уездной Больницы. Городскія
заведенія въ губернскихъ и въ другихъ большихъ горо-
дахъ, а равно учрежденныя въ нихъ благотворительныя
общества состоятъ въ вѣдѣніи подлежащаго Уезднаго Совета.

N° 3.

Instrukcja dla Rad Opiekuńczych Powiatowych.

(z d. 6 (18) Lutego 1843 roku.)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W rozwinieciu Ukazu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA z dnia 18 Lu-
tego (2 Marca) 1842 r. artykułu 27, wydaje następującą In-
strukcję dla Rad Opiekuńczych Powiatowych.

TYTUŁ I.

Skład i organizacja Rad Opiekuńczych Powiatowych.

Artykuł 1.

Rada Opiekuńcza Powiatowa jest Władzą przełożoną
nad szpitalami, domami schronień parafialnemi, i innemi
dobroczynnemi zakładami, w powiecie znajdującemi się,
i obok tego, ma attrbyucye i obowiązki Rady Szczegóło-
wej Opiekuńczej Szpitala Powiatowego. Instytutu miejskie
w miastach gubernialnych i innych większych, tudzież To-
warzystwa Dobroczynne w nich zawiazane, zostają pod wie-
dzą właściwej Rady Powiatowej.

Статья 2.

Попечительный Советъ составляютъ:

a) Предсѣдательствующій Попечитель, назначаемый Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ;

b) Члены, принадлежащіе къ составу Совета, по занимаемымъ ими должностямъ, а именно:

Начальникъ Уѣзда,

Попечители, Предсѣдательствующие въ Частныхъ Советахъ находящихся въ уѣздѣ заведеній,

одинъ Членъ благотворительнаго общества, гдѣ таковое существуетъ,

уѣздный врачъ;

c) Члены, назначенные Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, а именно:

высшее духовное лицо, или одинъ изъ Декановъ (Благочинныхъ) въ уѣздѣ.

частныя лица, извѣстныя своимъ человеколюбіемъ и самопожертвованіемъ на пользу страждущихъ.

Въ засѣданіяхъ Уѣзднаго Попечительнаго Совета, въ случаѣ отсутствія Предсѣдательствующаго Попечителя, предсѣдательствуетъ одинъ изъ Членовъ, засѣдающихъ не по должности, но по назначенію того же Попечителя.

Г Л А В А П.

Обязанности и права Уѣздныхъ Советовъ.

Статья 3.

Постановленія и распоряженія, изложенныя въ Уставѣ для больницъ, обязательны для Уѣздныхъ Советовъ, какъ

Артикулъ 2.

Rada Opiekuńcza składa się:

a) z Opiekuna Prezydującego, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych mianowanego;

b) z Członków z urzędu do jej składu należących, jako to:
Naczelnika Powiatu,

Opiekunów Prezydujących w Radach Szczegółowych zakładów, w powiecie egzystujących,

Jednego Członka Towarzystwa Dobroczynności, gdzie takowe istnieje,

Lekarza Powiatowego;

c) z Członków, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych mianowanych, a mianowicie:

wyższego duchownego, lub jednego z Dziekanów powiatu,

obywateli znanych z uczuć i poświęcenia się dla cierpiącej ludzkości.

Przewodniczenie obradom Rady Opiekuńczej Powiatowej, w razie nieobecności Opiekuna Prezydującego, należyć będzie do jednego z Członków, nie z urzędu zasiadających, przez tegoż Opiekuna na zastąpienie go powołanego.

Т У Т У Л П.

Obowiązki i attrbyucye Rad Powiatowych.

Артикулъ 3.

Przepisy i rozporządzenia zawarte w Ustawie szpitalnej, obowiązującymi są dla Rad Powiatowych, tak pod

относительно порядка управления больницами, учрежденными для больных, такъ и относительно внутреннего оныхъ устройства.

Статья 4.

Въ дополнение къ 22-ой статьѣ Устава больницъ, въ которой указано распределение занятій между Членами Совѣта, постановляется, что двумъ или тремъ Членамъ, смотря по числу приходоу въ уѣздѣ, поручаются дѣла приходскихъ дозоровъ, доклады по онымъ въ засѣданіяхъ Совѣта и посѣщеніе приходскихъ домовъ призрѣнія.

Статья 5.

Начальникъ Уѣзда обязанъ сноситься съ Уѣзднымъ Совѣтомъ по всѣмъ предметамъ, относящимся къ исполненію вышеозначеннаго Высочайшаго указа и Устава больницъ, а равно оказывать Совѣту содѣйствіе, въ приведеніи находящихся подъ его начальствомъ заведеній въ цвѣтущее по возможности состояніе.

Статья 6.

Начальникъ Уѣзда не вправе давать предписаній Совѣту, или требовать, чтобы Совѣтъ въ своихъ постановленіяхъ подчинялся его волѣ. Однакожъ, еслибы предложенія и замѣчанія Начальника Уѣзда не были приняты въ уваженіе, въ такомъ случаѣ онъ можетъ представить о семъ Гражданскому Губернатору, который исправляетъ замѣченныя упущенія, или же, въ болѣе важныхъ случаяхъ, передаетъ на разрѣшеніе Главнаго Совѣта.

względem sposobu zarządzania szpitalami, urządzonemi dla chorych, jako i pod względem wewnętrznój ich organizacyi.

Artykuł 4.

Do artykułu 22 Ustawy szpitalnej, który przepisuje podział czynności między członków Rady, dodaje się, iż dwóch lub trzech Członków, stosownie do liczby parafii w powiecie, poruczone mieć sobie będą interesa tyżące się dozorów parafialnych, wnoszenie onych na posiedzenia Rady i zwiedzanie domów schronienia parafialnych.

Artykuł 5.

Naczelnik Powiatu znosić się ma z Radą Powiatową w tém wszystkiém, co się tyczy wykonania zwyż powołanego Ukazu i Ustawy szpitalnej, i dopomagać Radzie w doprowadzeniu zakładów, pod jej zwierzchnictwem będących, do stanu, o ile być może pomyslnego.

Artykuł 6.

Naczelnik Powiatu nie ma prawa wydawania poleceń od siebie Radzie, ani żądania, aby się do jego woli w decyzjach swoich stosowała. Jednakże, gdyby wnioski i uwagi Naczelnika Powiatu przyjęcia nie znalazły, może takowe przedstawić Gubernatorowi Cywilnemu, który zaszle uchybienia sprostuje, albo też w ważniejszych przypadkach, do decyzji Rady Głównej odniesie.

Статья 7.

Сверхъ обязанностей и занятій Уѣзднаго Совѣта по завѣдыванію больницею, исчисленныхъ въ 1-омъ раздѣлѣ Устава больницъ, къ предметамъ занятій Совѣта, проистекающихъ изъ надзора его за приходскими домами призрѣнія и другими заведеніями, находящимися въ уѣздѣ, относится еще слѣдующее:

1) наблюденіе за исполненіемъ существующихъ постановленій приходскими дозорами и домами призрѣнія;

2) рѣшеніе споровъ, возникающихъ между дозорами о принадлежности нищихъ къ тому, или другому приходу;

3) разрѣшеніе сомнѣній, возникающихъ въ самомъ дозорѣ относительно свойства и назначенія капиталовъ, записей и недвижимыхъ имуществъ, завѣщанныхъ въ пользу прихода или бѣдныхъ;

4) опредѣленіе объ отправленіи въ губернской домъ призрѣнія, или въ другія заведенія бѣдныхъ, не принадлежащихъ ни къ одному приходу, а также тѣхъ, которые не могутъ быть помѣщены въ приходскихъ домахъ призрѣнія;

5) веденіе контроля имуществу въ приходахъ, завѣщанному въ пользу бѣдныхъ;

6) разсмотрѣніе и утвержденіе счетовъ приходскихъ дозоровъ по имуществу, предназначенному въ пользу бѣдныхъ;

7) представленіе Гражданскимъ Губернаторамъ и Главному Совѣту годичныхъ отчетовъ, согласно существующимъ правиламъ, о состояніи приходскихъ домовъ призрѣнія, а равно всѣхъ заведеній въ уѣздѣ.

Статья 8.

Въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ церковный попечитель проживаетъ въ томъ же самомъ селеніи, въ которомъ находится церковъ и приходской домъ призрѣнія, онъ по должности

Artykuł 7.

Prócz obowiązków i czynności Rady Powiatowej, jako zawiadującej szpitalem, które są wyszczególnione w dziale I-m Ustawy szpitalnej, ma też Rada następujące przedmioty zajęcia, wynikające z jej nadzoru nad domami parafialnymi i innemi zakładami, w powiecie istniejącemi:

1) prowadzić nadzór nad wykonaniem obowiązujących przepisów przez też dozory i nad parafialnymi domami schronień;

2) rozstrzygać spory, zachodzące między dozorami, o należenie ubogich do tej lub owej parafii;

3) rozstrzygać wątpliwości, zachodzące w samym dozorze, względem natury i przeznaczenia funduszów, legatów i własności nieruchomości, na rzecz parafii lub ubogich zapisanych;

4) stanowić względem odsyłania do domu przytułku gubernialnego, lub do innych zakładów, ubogich, nienależących do żadnej parafii, lub nie mogących się umieścić w domach schronienia;

5) prowadzić kontrolę funduszów, po parafiach dla ubogich zapisanych;

6) przeglądać i zatwierdzać rachunki dozorów parafialnych, z funduszów dla ubogich przeznaczonych;

7) zdawać rapporta roczne Gubernatorom Cywilnym i Radzie Głównej, stosownie do obowiązujących przepisów, o stanie domów schronienia parafialnych, tudzież wszelkich zakładów w powiecie.

Artykuł 8.

Gdziekolwiek kollator kościoła zamieszkały jest w tej wsi, w której się znajduje kościół i dom schronienia parafialny, tam jest z urzędu Prezydującym w dozorze. —

состоить Предсѣдателемъ дозора. Если же попечитель не можетъ предсѣдательствовать, то ему предоставляется право избрать лицо, которое бы отъ его имени исправляло обязанности Члена дозора, хотябы предсѣдательствующимъ былъ избранъ кто либо другой.

Статья 9.

Наблюденіе за дѣйствіями приходскихъ дозоровъ производится Уѣзднымъ Совѣтомъ, либо въ полномъ комплектѣ, при разсмотрѣніи рапортовъ и счетовъ, представляемыхъ этими дозорами, или же посредствомъ членовъ его, командируемыхъ для осмотра приходскихъ домовъ призрѣнія. Въ томъ и въ другомъ случаѣ, главное вниманіе должно быть обращено на то, въ точности ли исполняются существующія постановленія.

Статья 10.

Для осмотра приходскихъ дозоровъ и домовъ призрѣнія будутъ назначаемы тѣ изъ Членовъ Совѣта, которые проживаютъ въ уѣздѣ, въ деревняхъ, и, по близости разстоянія, могутъ посѣщать сосѣдніе, или же не слишкомъ отдаленные отъ мѣстъ ихъ жительства приходы. Съ этою цѣлью Совѣтъ распределить приходы въ уѣздѣ между двумя или тремя Членами, для присмотра и посѣщенія оныхъ.

Статья 11.

Членъ, которому относительно попеченія о бѣдныхъ порученъ надзоръ за извѣстнымъ числомъ приходовъ, обязанъ посѣщать оныя по крайней мѣрѣ два раза въ годъ и во время этихъ посѣщеній удостовѣриться: ведется ли, согласно правиламъ, опись имуществу бѣдныхъ и книга благотворительныхъ приношеній; въ какомъ состояніи находится домъ

Gdzie zaś Kollator nie może być Prezydującym, tam służy mu prawo wybrania osoby, któraby w jego imieniu obowiązki Członka dozoru sprawowała, chociażby inna na Prezydującego w dozorze wybraną była.

Artykuł 9.

Nadzór nad czynnościami dozorów parafialnych prowadzi Rada Powiatowa, raz—w całym komplecie przy rozbiórce raportów i rachunków, przez też dozory składanych, drugi raz—za pośrednictwem Członków swoich, delegowanych do zwiedzania domów schronienia parafialnych. W każdym razie na to głównie zwracać ma uwagę, aby obowiązujące przepisy jak najściślej wykonywane były.

Artykuł 10.

Do zwiedzania dozorów i domów schronienia parafialnych, przeznaczani będą ci z pomiędzy Członków Rady, którzy są zamieszkali we wsiach w powiecie, i mogą, z powodu samej bliskości położenia, zwiedzać parafie przyległe, lub niezbyt odległe od zamieszkania swego. W tym celu podzieli Rada między dwóch lub trzech Członków swoich parafie powiatu, do dozorowania i zwiedzania onych.

Artykuł 11.

Członek, któremu poruczony został dozór nad pewną liczbą parafij, pod względem wykonania w nich opieki nad ubogimi, winien zwiedzić je przynajmniej dwa razy do roku i w czasie swojej wizyty przekonać się: czyli, stosownie do przepisów, utrzymywany jest inwentarz majątku ubogich i księga darów dobroczynnych; w jakim stanie jest dom schro-

призрѣнія; имѣютъ ли помѣщенные въ ономъ лица право на попеченіе прихода; получаютъ ли акуратно все имъ слѣдующее; не имѣютъ ли они съ своей стороны какого либо повода къ нареканіямъ; вообще, соблюдается ли во всѣхъ подробностяхъ инструкція изданная для приходскихъ дозоровъ. Въ случаѣ замѣченныхъ имъ какихъ либо упуцненій, онъ сносится по сему предмету съ Предсѣдателемъ дозора и тогда только представляетъ о томъ Попечительному Совѣту, если замѣченныя упуцненія, по соглашенію съ мѣстнымъ дозоромъ, не могутъ быть исправлены. При такихъ осмотрахъ необходимо всегда имѣть въ виду, что исполненіе обязанностей какъ въ Уѣздномъ Совѣтѣ, такъ и въ приходскомъ дозорѣ, есть долгъ гражданина, внушаемый челоѣколюбіемъ, что усердное исполненіе этого долга вполне зависитъ отъ взаимной уступчивости и добраго согласія, и, наконецъ, что приказанія и всѣ проявленія чиновной подчиненности, не должны здѣсь имѣть мѣста.

Статья 12.

Въ случаѣ, еслибы, при исполненіи ст. 48-ой Высочайшаго указа 18 Февраля (2 Марта) 1842 года, возникли споры между двумя приходами, къ которому изъ нихъ принадлежитъ нищій, то о таковомъ недоразумѣніи слѣдуетъ сдѣлать представленіе въ Уѣздный Совѣтъ, который постановляетъ по сему предмету окончательное рѣшеніе.

Основаніемъ, при рѣшеніи споровъ этого рода, должны служить слѣдующія правила:

- a) нищій считается принадлежащимъ къ тому приходу, въ которомъ находится его родственникъ, или другое лицо, на коемъ лежитъ законная обязанность содержать его;
- b) еслибы лицо, обязанное по закону содержать нищаго, само находилось въ такомъ положеніи, что не могло бы содержать его при себѣ, въ такомъ слу-

ненія; czy umieszczeni w nim ludzie mają prawo do opieki parafialnej; czy ich dochodzi to, co im jest przeznaczone; czy niema jakich zażaleń z ich strony; — słowem, czyli instrukcyja dla dozorów wydana, jest wykonywaną we wszystkich szczegółach swoich. W razie dostrzeżenia jakich zboczeń, znie sie się w téj mierze z Prezydującym w dozorze, i w tym tylko razie okoliczność, sprostowania potrzebującą, Radzie powiatowej przedstawi, gdyby za porozumieniem się z dozorem miejscowym, załatwioną być nie mogła. Przy takich rewizjach baczyć zawsze należy na to, że pełnienie obowiązków, tak w Radzie powiatowej, jak w dozorze parafialnym, są to wysługi obywatelskie, dobroczynnością powodowane, które, przez względne, wspólne i dobre porozumienie się w gorliwości utrzymywane być mogą, i że nakazy, oraz wszelkie znamiona zwierzchności urzędniczej, miejsca tutaj mieć nie powinny.

Artykuł 12.

Gdy przy wykonaniu artykułu 48-go Ukazu NAJJAŚNIEJSZEGO PANA z dnia 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. zachodzić mogą między dwiema parafiami spory, do której z nich ubogi należy, wątpliwość ta przedstawioną zostanie Radzie powiatowej, która w tym przedmiocie stanowi ostatecznie.

Zasady do rozstrzygania takich sporów są następujące:

- a) ubogi uważa się za należącego do téj parafii, w której znajduje się jego krewny, lub inna osoba, utrzymywania go prawny obowiązek mająca;
- b) w razie gdy osoba, do utrzymywania ubogiego prawny obowiązek mająca, sama znajduje się w takim stanie, że go przy sobie utrzymy

Статья 14.

Нищие, которые не могут найти приюта въ приходахъ, должны быть отсылаемы въ дома призрѣнія или другія благотворительныя заведенія не иначе, какъ съ разрѣшенія Гражданскаго Губернатора, по мѣрѣ существованія таковыхъ заведеній и согласно правиламъ, на основаніи которыхъ нищие могутъ быть помѣщаемы въ этихъ заведеніяхъ.

Статья 15.

Для веденія постоянного контроля, капиталамъ и всякаго рода недвижимому и движимому имуществу, принадлежащему приходскимъ бѣднымъ въ уѣздѣ, приходской дозоръ заведетъ у себя главную книгу капиталовъ и собственности, въ коей имѣетъ быть подробно описано имущество бѣдныхъ въ приходѣ. Въ книгу эту вносятся всякія приращенія и убыли. Общая вѣдомость о состояніи этого имущества въ цѣломъ уѣздѣ будетъ составляема Уѣзднымъ Совѣтомъ въ особо заведенной для этой цѣли книгѣ, вся же отчетность эта должна быть ведена по изданнымъ для сего формамъ.

Изготовленный въ Уѣздномъ Совѣтѣ по изданной формѣ общій отчетъ о недвижимомъ имуществѣ и капиталахъ, составляющихъ собственность бѣдныхъ, по всемъ приходамъ въ уѣздѣ представляется въ Главный Совѣтъ.

Статья 16.

Такъ какъ въ примѣненіи ст. 50-ой вышепомянутаго указа могутъ возникнуть сомнѣнія относительно свойства фондушей, завѣщанныхъ въ пользу бѣдныхъ, въ особенности тамъ, гдѣ эти имущества съ давнихъ временъ находились въ завѣдываніи приходскихъ Священниковъ, то сомнѣнія эти представляются на обсужденіе Уѣзднаго Совѣта,

Артикулъ 14.

Odsyłanie ubogich, nie mogących znaleźć przytułku w parafiach, do domów przytułku, lub innych zakładów dobroczynnych, następować ma zawsze za decyzją Gubernatorów Cywilnych, w miarę istnienia takich zakładów, stosownie do zasad, podług których mogą być w nich ludzie ubodzy umieszczani.

Артикулъ 15.

Celem prowadzenia ciągłej kontrolli funduszków i wszelkich nieruchomości i ruchomych własności ubogich parafialnych powiatu, dozór parafialny założy księgę główną funduszków i własności, wykazującą po szczególe majątek ubogich w parafii. Do księgi tej wszelkie przybytki i ubytki zapisywane będą. Zbiorowy obraz takiego majątku w całym powiecie Rada powiatowa formować będzie w oddzielnej księdze, na ten cel przeznaczonęj, a to wszystko podług wzorów do tego celu przepisanych.

Wykaz ogólny majątku nieruchomego i kapitałów, do ubogich we wszystkich parafiach powiatu należących, sporządzony w Radzie powiatowej według przepisane go wzoru, przesłany zostanie Radzie Głównęj.

Артикулъ 16.

Gdy przy wykonaniu art. 50 Ukazu zwyż powołanego zachodzić mogą wątpliwości względem natury funduszków dla ubogich zapisanych, zwłaszcza tam, gdzie fundusze takie od dawnych czasów przez Proboszczów zawiadywane były, wątpliwość takowa przedstawioną być ma do rozpoznania Rady powiatowej, która w całym komplecie, a mia-

который, въ полномъ комплектѣ, а именно въ присутствіи духовнаго лица и Начальника уѣзда, приступить къ рѣшенію оныхъ. Во всякомъ случаѣ, если дѣло, относящееся къ имуществу, не будетъ рѣшено единогласно, то меньшинству или одному Члену предоставляется право апелляціи въ Главный Совѣтъ, которому должны быть подробно изложены причины, вызвавшія разногласіе.

Статья 17.

При разсмотрѣніи отчетовъ приходскихъ дозоровъ, Уѣздные Совѣты не обязаны придерживаться правилъ, коими руководствуются Казначейства, ни же требовать формальностей, которыя обыкновенно соблюдаются при взиманіи сборовъ и производствѣ платежей, а довольствоваться лишь удостовѣреніемъ въ томъ, что фондуши и добровольныя приношенія, предназначенныя въ пользу бѣдныхъ, дѣйствительно обращаются на удовлетвореніе ихъ надобностей. Въ случаѣ же явнаго употребленія этихъ фондушей въ противность назначенію, они имѣютъ право требовать отъ дозоровъ подробнаго отчета о оборотѣ фондушей, предназначенныхъ въ пользу бѣдныхъ.

Статья 18.

Годовой отчетъ о приходскихъ дозорахъ и домахъ призрѣнія Совѣты обязаны прилагать къ своему рапорту о состояніи больницы и другихъ богоугодныхъ заведеній въ уѣздѣ, посвящая имъ особый отдѣлъ, подъ заглавіемъ: „Попеченіе о бѣдныхъ въ N уѣздѣ.“

Статья 19.

Что касается сношеній съ другими Частными Совѣтами и благотворительными обществами, существующими въ уѣздѣ, то въ этомъ отношеніи могутъ служить руководствомъ слѣдующія правила:

новіе въ obecności duchownego i Naczelnika powiatowego, zajmie się jej rozstrzygnięciem. W każdym razie, gdy przedmiot dotyczący się funduszków jednomyślnie rozstrzygnięty nie zostanie, służy mniejszości lub jednemu Członkowi prawo odwołania się do decyzji Rady Głównej, której, powody odwołującego się, w całej osnowie przedstawione być mają.

Artykuł 17.

Przy przeglądaniu rachunków dozorów parafialnych nie będą się Rady powiatowe trzymać zasad kassowych, ani wymagać dopełnienia formalności przy poborach i wydatkach zwykle wymaganych, lecz poprzestawać winny na przekonaniu się o tém, że fundusze i dary, dla ubogich przeznaczone, na ich potrzeby rzeczywiście obracane bywają. W razie zaś wyraźnego odwrócenia tych funduszków od właściwego przeznaczenia, żądać są mocne od dozoru ściślej-szej sprawy z obrotu funduszków, dla ubogich przeznaczonych.

Artykuł 18.

Zdanie sprawy roczne o dozorach i domach schronienia parafialnych, dołączać będą Rady do rapportu swego o stanie szpitala i innych zakładów dobroczynnych w powiecie, przeznaczając im oddzielny ustęp pod tytułem: „Opieka ubogich, w powiecie N.“

Artykuł 19.

Co się tyczy stosunków z innemi Radami szczegółowemi i z Towarzystwami Dobroczynności, w powiecie istniejącemi, w tym względzie następujące służyć zasady:

- a) все представленія и переписка съ начальствующими властями, какъ Частныхъ Совѣтовъ, такъ и Благотворительныхъ Обществъ, производится посредствомъ и отъ имени Уѣзднаго Совѣта. Съ этою цѣлью Членъ Совѣта, представитель заведенія или общества, вноситъ на засѣданія Совѣта дѣла, подлежащія представленію высшимъ властямъ;
- b) проекты смѣтъ, счета и годовые отчеты богоугодныхъ заведеній въ уѣздѣ Попечительный Уѣздный Совѣтъ представляетъ Главному Совѣту вмѣстѣ съ своимъ мнѣніемъ, за исключеніемъ смѣтъ и счетовъ приходскихъ домовъ призрѣнія, кои утверждаются самимъ Уѣзднымъ Совѣтомъ;
- c) Уѣздный Совѣтъ разрѣшаетъ сборъ и дальнѣйшее употребленіе складокъ, благотворительныхъ приношеній и подаваній, жертвуемыхъ публикою;
- d) представляетъ на утвержденіе Главнаго Совѣта распредѣленіе между отдѣльными заведеніями назначаемыхъ имъ изъ городскихъ кассъ пособій и доходовъ съ приношеній, или другихъ даровъ, жертвуемыхъ вообще въ пользу заведеній или бѣдныхъ.

Не входя въ подробности управленія заведеніями, состоящими въ завѣдываніи Частныхъ Совѣтовъ, Уѣздный Совѣтъ, въ особенности же Предсѣдательствующій въ ономъ Попечитель, обязанъ имѣть надзоръ за этими заведеніями; онъ исправляетъ менѣе значительныя упущенія, о болѣе же важныхъ отступленіяхъ отъ правилъ доноситъ Главному Совѣту.

Статья 20.

Общему надзору Уѣзднаго Попечительнаго Совѣта подчиняются Божничьи дозоры, на которыхъ лежитъ обязанность имѣть попеченіе о бѣдныхъ Моисеева закона, на

- a) wszelkie przedstawienia i korespondencje z Władzami przełożonemi, tak Rad Szczegółowych, jako i Towarzystw Dobroczynności, ułatwiają się za pośrednictwem i w imieniu Rady Powiatowej. W tym celu winien Członek jęj, reprezentujący Instytut lub Towarzystwo, wnosić na posiedzenia Rady interessa, zwierzchnim Władzom przedstawić się mające;
- b) projekta do etatów, rachunki i rapporta roczne zakładów dobroczynnych w powiecie, przedstawia Rada Opiekuńcza powiatowa Radzie Głównej wraz z opinią swoją, wyłącznie etatów i rachunków domów schronienia parafialnych, które sama zatwierdza;
- c) Rada powiatowa upoważnia zbieranie, dalsze użycie składek dobroczynnych, darów, jałmużn od publiczności wyjednaných;
- d) przedstawia Radzie Głównej do zatwierdzenia rozkłady na pojedyncze instytutu zasiłków z kass miejskich dla nich przeznaczonych, i przychodu z ofiar, lub innych darów, na instytutu w ogólności, lub dla ubogich czynione.

Не входя въ szczegóły zarządu instytutów, przez Rady Szczegółowe zawiadywanych, rozciąga Rada powiatowa, a w szczególności Opiekun Prezydujący nadzór nad temiż zakładami; prostuje mniejsze zboczenia, a o ważniejszych odstępniach od przepisów, Radzie Głównej donosi.

Artykuł 20.

Rada Opiekuńcza powiatowa ma zwierzchni nadzór nad dozorami bóżniczymi, do których należy opieka nad ubogimi wyznania mojżeszowego, z mocy art. 43 Ukazu z dnia

основаніи § 43-го указа 18 Февраля (2 Марта) 1842 г., относительно употребленія фундушей, предназначенныхъ въ пользу бѣдныхъ.

Статья 21.

Распоряженія, заключающіяся въ настоящей инструкціи не относятся къ г. Варшавѣ, гдѣ попечительство о бѣдныхъ будетъ учреждено на особыхъ основаніяхъ.

Статья 22.

Правила настоящей инструкціи могутъ быть измѣняемы и пополняемы Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, по представленію Главнаго Совѣта, по мѣрѣ надобности, указанной опытомъ.

Варшава, 6 (18) Февраля 1843 года.

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Генераль-Лейтенантъ, Сенаторъ, (подписано) *Писаревъ*.

18 Lutego (2 Marca) 1842 r. pod względem użycia funduszów, dla ubogich przeznaczonych.

Artykuł 21.

Rozporządzenia niniejszą instrukcją objęte, nie stosują się do miasta Warszawy, w którym, podług oddzielnych zasad, opieka nad ubogimi urządzoną zostanie.

Artykuł 22.

Przepisy niniejszej instrukcji mogą być zmieniane i modyfikowane przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, na przedstawienie Rady Głównej, w miarę, jak doświadczenie okaże tego potrzebę.

w Warszawie, dnia 6 (18) Lutego 1843 r.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,
Generał-Lejtenant, Senator,
(podpisano) *Pisarew*.

Приложение 1-е къ № 3-му.

к н и г а

недвижимыхъ имуществъ и капиталовъ, принадлежа-
щихъ дому призрѣнія прихода въ
уѣздѣ губерніи.

(на подлинномъ написано)

„Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ утверждаетъ“.

Варшава, 6 (18) Февраля 1843 г.

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,

Генералъ-Лейтенантъ (подписано) *Писаревъ*.

ЧАСТЬ ПЕРВАЯ.—

Номеръ		Названіе строенія	Подробное описаніе строенія, съ показаніемъ, въ какомъ состояніи оно находится.
по ряд- ку	статис- тичес- ко-поли- цейскій		
1	5	Жилой домъ, назы- ваемый больницею для бѣдныхъ.	Деревянный, крытый тесомъ, на каменномъ фундаментѣ, съ ка- менною трубою, однѣ сѣни, двѣ комнаты, съ двумя чуланами, об- несенный изгородью изъ жердей, въ изгороди ворота и при нихъ калитка. Крыша требуетъ новыя пе- рестилки; впрочемъ нынѣ нахо- дится въ хорошемъ состояніи.
2	—	Гумно, скотный дворъ и хлѣвы.	Деревянные, крытые соломой съ деревянными дверями, безъ ка- меннаго фундамента. Гумно съ однимъ токомъ для молотбы и съ однимъ застѣнкомъ. Скотный дворъ для 4 штукъ рогатаго ско- та и хлѣвы для 6 штукъ свиней подъ одною крышею — въ хоро- шемъ состояніи.

СТРОЕНІЯ.

Подати и повин- ности, на немъ лежащія.	Указаніе дарст- венной записи, завѣщанія или акта, на основа- ніи котораго оно перешло въ соб- ственность заве- денія.	Въ чемъ завѣ- щанія оно сос- тояло до сихъ поръ, какое было его назначеніе и какую прино- сило пользу.	Примѣчанія.
Подать на содер- жаніе трубе- чиста, вносимая въ экономиче- скую городскую кассу по 1 руб. 10 коп. въ годъ.	На основаніи ду- ховнаго завѣща- нія покойнаго Ивана Одровон- жа, постановле- ніемъ Совѣта Управленія отъ 1 Мая 1838 г. утвержденнаго.	Мѣстный при- ходской Священ- никъ, согласно волѣ завѣщателя, содержалъ въ о- номъ трехъ бѣд- ныхъ мѣстнаго прихода.	Одна комна- та съ чула- номъ мо- жетъ быть отведена подъ помѣ- щеніе эле- ментарнаго училища, по наемна я плата за это помѣщеніе должна быть уплачиваема въ пользу дома при- зрѣнія.
Никакихъ.	На основаніи то- го же завѣщанія.	Приходской Свя- щенникъ помѣ- щалъ свезен- ный съ полей хлѣбъ, принад- лежащій заведе- нію и содержалъ больничныя скотъ.	

ЧАСТЬ ВТОРАЯ. — ПЛАЦЫ, ОГОРОДЫ, ПАСТБИЩА,

Статья	Исчисленіе или названіе имущества.	Пространство			Подробное описаніе ихъ границъ и нынѣшняго состоянія.	Качества и родъ почвы.	Къ какому годны употребленію.
		Уволокъ	Морговъ	Прентовъ			
1	Больничное поле.	—	10	—	Къ востоку: за больничнымъ гумномъ, между полемъ Священника, называемымъ выгонъ; къ сѣверу съ дворовыми пашнями, къ западу съ землями крестьянъ деревни N; къ югу съ больничнымъ лугомъ. Удобное къ обработкѣ.	Песчаная, со стороны луга хрящеватая.	Для посѣвовъ ржи.

КУСТАРНИКИ, ПРУДЫ, ЛУЖАЙКИ И Т. П. ИМУЩЕСТВА.

Указаніе дарственной записи или акта, на основаніи котораго перешли въ собственность заведенія.	Подати и повинности, на нихъ лежащія.	Кто ими управлялъ до сихъ поръ, какое было ихъ назначеніе и какая извлекалась изъ нихъ польза.	Примѣчанія.
На основаніи того же завѣщанія, которымъ завѣщанъ жилой домъ.	Никакихъ.	Завѣдываетъ мѣстной приходской Священникъ. Воздѣлываютъ по очереди деревни N, N, N, изъ которыхъ бѣдные призрѣваются здѣсь въ престарѣлыхъ лѣтахъ. Изъ посѣва корцевъ, собирается ржи копъ.	

ЧАСТЬ ТРЕТЬЯ.

Статья	Количество капитала.				Кѣмъ, когда, на какомъ основаніи и въ чью пользу совершена запись или обезпеченіе.	Сто-на процен-товъ.	Срокъ уплаты процен-товъ.
	Въ		Въ				
	руб.	коп.	злот.	гр.			
1	150	„	1000	„	Покойнымъ Иваномъ Одронжемъ, по духовному завѣщанію, утвержденному Совѣтомъ Управленія 1 мая 1838 г.	5 ⁰ / ₀	(12) 24 Іюня каждаго года.
2	45	—	300	—	Остатокъ отъ процентовъ съ вышепоказаннаго капитала внесенъ въ Банкъ (17) 29 Декабря 1842 г. по свидѣтельству Банка отъ того же числа.	4 ⁰ / ₀	1 Іюля каждаго года.

КАПИТАЛЫ.

Указаніе мѣста, въ которомъ помѣщенъ, или имѣнія, на которомъ обезпеченъ капиталъ.	Внесенъ ли въ подлежащую ипотечную книгу.	Первоначальное предначленіе процентовъ или дарствешной записи.	Употребленіе процентовъ по настоящее время.	Примѣчанія.
Обезпеченъ на имѣніи N, въ уѣздѣ N, губерніи N.	Внесенъ въ отдѣлъ N, статью N.	На содержаніе больницы для бѣдныхъ N прихода.	На надобности того же заведенія.	
въ Польскомъ Банкѣ.	Не внесенъ въ ипотеку.	тоже.	тоже.	

Annex 1-y do N° 3-go.

K S I Ę G A

własności nieruchomości i kapitałów, do domu
schronienia parafii w powiecie
gubernii należących.

(na oryginale napisano)

„Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Ducho-
wnych zatwierdza.“

w Warszawie, d. 6 (18) Lutego 1843 r.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,
Generał-Lejtenant, Senator, (podpisano) *Pisarew.*

CZĘŚĆ PIERWSZA--

Numer		Nazwisko budowli.	Szczegółowe opisanie składu i stanu téjże budowli.
ko- lej- ny.	statys- tyczno- policyj- ny.		
1	5	Dom mieszkalny, szpitalem ubogich zwany.	Drewniany, gontami kryty, na podmurowaniu z kominem murowanym, o jednej sieni z dwoma izbami i dwoma komorami, otoczony płotem z żerdzi, w którym jest brama i obok niej furka. Dach potrzebuje nowego po- bicia; zresztą w dobrym nateraz znajduje się stanie.
2	—	Stodoła, obora i chlewy.	Drewniane, słomą kryte z wierzejami i drzwiami drewnianymi bez podmurowania,— stodoła o jedném klepisku i z jednym sásiekiem,— obora na 4-ro bydła, i chlewy na 6-ro trzody, pod jednym dachem. W dobrym stanie.

BUDOWLE.

Ciężary i powin- ności doń przywiązane.	Przytroczenie lega- tu, zapisu lub ak- tu, z mocy które- go stała się wła- snością instytutu.	Kto nią dotąd za- wiadywał, jakie było jój przezna- czenie, i jaki z niej ciągniono użytek.	U w a g i.
Kominowe na ko- miniarsza rocznie Rsr. 1 kop. 10, de- kassy ekonomicz- nej miasta opła- cane.	Z mocy testamen- tu ś. p. Jana O- drowęza, postano- wieniem Rady Administracyjnej z dnia 1 Maja 1838 r. zatwier- dzonego.	Miejscowy Pro- boszcz utrzymy- wał w nim trzech ubogich miejsco- wój parafii, a to w myśl zapisu te- stamentowego.	Izba jedna z komorą może być u- żyta naszko- łą elemen- tarną, lecz za to komor- ne winnoby być płacone na rzecz ifundusz do- mu schro- nienia.
Żadne.	Z mocy powyż- szego testamentu.	Proboszcz utrzy- mywał tu krescen- cyę instytutową, tudzież inwentarz szpitalny.	

CZĘŚĆ DRUGA. — PLACE, OGRODY, PASTWISKA,

Pozy- cya.	Wyszczegól- nienie, czy- li nazwisko realności.	Rozmiar powierz- chni			Szczegółowe opisanie ich granic i obecnego ich stanu.	Natura i rodzaj gruntu.	Do jakie- go służyć mogą u- żytku.
		Wiók	Morg	Prętów			
1	Łan szpital- ny.	—	10	—	Za stodołą szpitalną, po- między łanem Proboszcza, Wygon zwanym, od wschodu, — gruntami or- nemi dworskimi, od północy, — gruntami włościan wsi N. od za- chodu, — a łąką szpital- ną od południa. Stan używalny.	Piasczy- sty, od strony łąki sa- powaty.	Pod ży- tni za- siew.

ZAROŚLA, STAWY, SADZAWKI I T. P. REALNOŚCI.

Przytoczenie lega- tu lub aktu, z mo- cy którego są własnością insty- tutu.	Ciężary i służe- bności do nich przywiązane.	Kto niemi dotąd zarządzał, jakie by- ło ich przeznacze- nie i jakie użytki.	U w a g i.
Z mocy tegoż te- stamentu, którym dom mieszkalny jest nadany.	Żadne.	Miejscowy Pr o- boszcz zawiadu- je. — Obrabiają zaś kolejno wsie N. N. N., z któ- rych ubodzy do- znają tu przytuł- ku na starość. Po wysiewie korey.... zbiera się żyta kóp.....	

CZĘŚĆ TRZECIA.

Po- zy- cya.	Wysokość kapitału				Przez kogo, kiedy, jakim ty- tułem, i na czyją własność legat lub lokacya są dopeł- nione.	Sto- pa pro- cen- towa.	Termin wyplaty procen- tów.
	na		na				
	Rsr.	k.	Złp.	gr.			
1	150	„	1000	„	Przez ś. p. Jana Odrowęża, testamentem przez postano- wienie Rady Administracyj- nej z dnia 1 Maja 1837 za- twierdzonym.	pięć od sta.	nadzień 12 (24) Czerwca każdego roku.
2	45	„	300	„	Oszczędność procentów od powyższego kapitału, wnie- siona pod dniem 17 (29) Grudnia 1842, za świadec- twem Banku z téjże daty N.	czte- ry od sta.	1 Lipca każdego roku.

KAPITAŁY.

Wymienienie miejsca albo dóbr, na któ- rych kapitał ulokowany.	Czy jest właściwą księ- gą hipote- czną objęty.	Pierwiastko- we przezna- czenie procen- tu, lub legatu.	Dotychczasowe użycie pro- centu.	U w a g i.
Na dobrach N. w powiecie N. gubernii N. lokowany.	Objęty w dzia- le N. pozy- c y i N.	Na utrzymanie szpitala ubogich para- fi N.	Na potrzeby tegoż instytu- tu.	
w Banku Pol- skim.	niehypoteczny.	ditto.	ditto.	

Приложеніе 2-е къ N° 3-му.

ОБЩАЯ ВѢДОМОСТЬ
всему недвижимому имуществу, принадлежащему
приходскимъ домамъ призрѣнія въ
уѣздѣ губерніи.

(на подлинномъ написано)
„Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ утверждаетъ.“

Варшава, 6 (18) Февраля 1843 г.

И. д. Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго,
Генералъ-Лейтенантъ Сенаторъ, (подписано) *Писаревъ.*

СТРОЕ-					
Номеръ по порядку	Назва- ніе при- хода.	Номеръ		Названіе и составъ строе- нія.	Подати и по- винности, на немъ лежа- щія.
		при- ход- ской кни- ги.	статис- тиче- ско- поли- цей- скій.		

Указаніе дарственной записи, завѣщанія или акта, на основаніи котораго строеніе это перешло въ собственность заведенія.	Кто завѣдывалъ этимъ строеніемъ до сихъ поръ, какое оно имѣло назначеніе и какаѣ были извлекаемы изъ него польза.	Особыя примѣчанія.

К А П И Т У Л -

[illegible]

ТАЛЫ.

Указаніе мѣста, въ ко- емъ помѣ- щенъ, или имѣнія, на которомъ обезпеченъ капиталь.	Внесень- ли въ под- лежащую ипотечную книгу.	Первоначальное предназна- ченіе про- центовъ или дарст- венной за- писи.	Употреб- леніе про- центовъ по насто- ящее вре- мя.	Особыя примѣча- нія.	Общія при- мѣчанія.

ZBIOROWY OBRAZ

wszelkiej własności nieruchomej, do domów schro-
nień parafialnych w powiecie
gubernii należącój.

(na oryginale napisano)

„Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Ducho-
wnych zatwierdza.”

w Warszawie, d. 6 (18) Lutego 1843 r.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,

Generał - Lejtenant, Senator, (podpisano) *Pisarew.*

Pozy- cya księ- gi pa- rafial- nej.	Wyszczególnienie i nazwa realności.	Rozmiar powierz- chni.			Szczegółowe opisa- nie ich obecnego sta- nu, tudzież granic.	Natura i rodzaj gruntu.
		Włóki	Morgi	Pręty		

Do jakiego służyc mogą u-żytku.	Przytoczenie legatu lub ak-tu, z mocy któ-rego są włas-nością instytu-tu.	Ciężary i służeb-ności do nich przywią-zane.	Kto dotąd nie-mi zawiady-wał, jakie by-ło ich prze-znaczenie, ja-ki z nich cią-gniono użytek.	Uwagi szczególne.

K A P I-

[illegible]

T A B L E.

Wymienie- nie miejsca, albo dóbr, na których ka- pitał uloko- wany.	Czy jest właściwą księgą hypo- teczną obje- ty.	Pierwiast- kowe prze- znaczenie legatu, lub procentu.	Dotycheza- sowe użycie procentu.	Uwagi szczególne.	Uwagi Ogólne.

Приложение 3-е къ № 3-му.

ГЛАВНАЯ КНИГА

недвижимыхъ имуществъ и капиталовъ, принадле-
жащихъ приходскимъ домамъ призрѣнія въ
. уѣздъ губерніи.

(на подлинномъ написано)

„Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ
Дѣлъ утверждаетъ.“

Варшава, 6 (18) Февраля 1843 г.

И. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Генераль-Лейтенантъ, Сенаторъ (подписано) *Писаревъ*.

I)

A) C T P O-

Номеръ		Названіе строенія	Подробное описаніе состава и со- стоянія того же строенія.
по по- ряд- ку	ста- тиз- тиче- ско- поли- цей- скій		

ЕНІЯ.

Подати и повинности, на немъ лежащія.	Указаніе дарственной записи, завѣщанія или акта, на основаніи котораго оно перешло въ собственность завѣдѣнія.	Кто завѣдывалъ онымъ до сихъ поръ, какое оно имѣло назначеніе и какая изъ онаго извлекалась польза.	Примѣчанія.

В) ПЛАЗЫ, ОГОРОДЫ, ПАСТБИЩА,

[illegible]

КУСТАРНИКИ, ПРУДЫ, ЛУЖАЙКИ И Т. П. ИМУЩЕСТВА.

Указаніе дарственной записи или акта, на основаніи котораго перешли въ собственность заведенія.	Подати и повинности, на нихъ лежащія.	Кто завѣдывалъ ими до сихъ поръ, какое было ихъ назначеніе и какая извлекалась изъ нихъ польза.	Примѣчанія.

С) К А П И-

Статья	Количество капитала.				Къмъ, когда, на какомъ основаніи и въ чью пользу совершена записъ или обезпеченіе.	Стопа процентовъ.	Срокъ уплаты процентовъ.
	Въ		Въ				
	руб.	коп.	злот.	гр.			

ПРИХОДЪ.

ТАЛЫ.

Указаніе мѣста, въ коемъ помѣщенъ, или имѣнія, на которомъ обезпеченъ капиталъ.	Внесены ли въ надлежащую ипотечную книгу.	Первоначальное предназначеніе процентовъ или дарственной записи.	Употребленіе процентовъ по настоящее время.	Примѣчанія.

Annex 3-i do N° 3-go.

KSIĘGA GŁÓWNA

własności nieruchomości i kapitałów, do domów
parafialnych schronienia w powiecie
gubernii należących.

(na oryginale napisano)

„Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Ducho-
wnych zatwierdza.“

w Warszawie, d. 6 (18) Lutego 1843 r.

p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,
Generał-Lejtenant, Senator, (podpisano) *Pisarew.*

I) P A R A F I A

A) B U D O-

Numer		Nazwisko budowli.	Szczegółowe opisanie składu i stanu téjże budowli.
ko- lej- ny.	statys- tyczno- policyj- ny.		

W L E.

Ciężary i powinności do niej przywiązane.	Przytoczenie legatu, zapisu lub aktu, z mocy którego stała się własnością instytutu.	Kto nią dotąd zawiadywał, jakie było jej przeznaczenie, i jaki z niej ciagniono użytek.	U w a g i.

B) PŁACE, OGRODY, PASTWISKA,							
Pozy- cya.	Wyszczegół- nienie, czy- li nazwisko realności.	Rozmiar powierz- chni			Szczegółowe opisanie ich granic i obecnego ich stanu.	Natura i rodzaj gruntu.	Do jakie- go służyć mogą u- żytku.
		Włók	Morg	Prętów			

Przytoczenie legatu lub aktu, z mocy którego są własnością instytutu.	Ciężary i służebności do nich przywiązane.	Kto niemi dotąd zarządzał, jakie było ich przeznaczenie i jakie użytki.	U w a g i.

С) К А Р I-

[illegible]

T A E Y.

Wymienienie miejsca albo dóbr, na któ- rych kapitał ulożony.	Czy jest wła- ściwą księgą hypoteczną objęty.	Pierwiastko- we przezna- czenie procen- tu, lub legatu.	Dotychczasowe użycie pro- centu.	U w a g i.

N° 4.

Распоряжение относительно посѣщанія Гражданскимъ Губернаторомъ больницъ и другихъ благотворительныхъ заведеній.

(15 (27) Августа 1851 года.)

Н Гражданскому Губернатору.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Изъ получаемыхъ мною донесеній о состояніи благотворительныхъ заведеній въ губерніяхъ, а въ особенности изъ представляемыхъ Главнымъ Медицинскимъ Инспекторомъ отчетовъ личнаго осмотра оныхъ, весьма часто съ прискорбіемъ замѣчаю большіе безпорядки въ гражданскихъ больницахъ;

больничныя палаты содержатся въ неопрятности;

бѣлье на больныхъ и на постеляхъ ихъ грязное;

пища дается дурно приготовленная, изъ несвѣжихъ припасовъ и въ недостаточномъ количествѣ; мясныя порціи составляютъ не болѣе четверти фунта; отпускаются булки неполновѣсныя, и т. п.

Такія же невыгоды испытываютъ и нижніе воинскіе чины, пользующіеся въ гражданскихъ больницахъ: они лежатъ въ палатахъ неопрятныхъ, имѣютъ на себѣ рубахи грязныя, прикрыты нечистыми суконными одѣялами, безъ пододеяльниковъ; на постеляхъ ихъ подушечныя верхнія наволочки перемѣняются черезъ двѣ недѣли, а простыни черезъ шесть недѣль и болѣе.

Пища ихъ самая скудная и готовится весьма небрежно; въ кашу, вмѣсто масла, кладется жиръ несвѣжій, собираемый отъ навару съ пищи; борща имъ не даютъ, а всегда

N° 4.

Rozporządzenie, o zwiedzaniu przez Gubernatorów Cywilnych Szpitali i innych zakładów dobroczynnych.

(d. 15 (27) Sierpnia 1851 r.)

do
Gubernatora Cywilnego N.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMISSYI RZĄDOWEJ SPRAW
WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z raportów przedstawianych mi o stanie zakładów dobroczynnych po guberniach, a w szczególności ze sprawozdań składanych przez Głównego Inspektora służby zdrowia, o osobistej rewizyi tych zakładów, zauważyłem bardzo często ze smutkiem, wielki nieporządek w szpitalach cywilnych, i tak:

izby szpitalne nie są utrzymywane w porządku;

bielizna na chorych i na pościeli ich, brudna;

pożywienie udzielaném bywa źle przyrządzone, z nieświeżych zapasów i w ilości niedostatecznej; porcy mięsne obejmują nie więcej jak ćwierć funta; dostarczane bułki nie mają wagi przepisanej i t. p.

Takich samych niewygód doświadczają i żołnierze znajdujący się na kuracyi w szpitalach cywilnych; leżą oni w izbach nieczystych, mają na sobie brudne koszule i przykryci są brudnemi sukienkami kołdrami nieobszitymi w prześcieradła; wierzchnie poszewki poduszek na ich pościeli zmieniane bywają co dwa tygodnie, a prześcieradła raz na sześć tygodni i rzadziej.

Pożywienie udzielane im bywa skąpo i przyrządzone jest bardzo niedbale; kasza kraszona bywa zamiast masłem, starą tłustością, zbieraną przy gotowaniu jedzenia; barszczu nie do-

супъ; квасу и не видать; въ банѣ никогда не бываютъ, а моются въ ваннахъ, да и то весьма рѣдко; между тѣмъ плату за леченіе ихъ больницы получаютъ отъ Коммисаріата довольно значительную, по крайней мѣрѣ, весьма достаточную для обезпеченія всѣхъ удобствъ содержанія ихъ.

Подобные безпорядки оказываются даже въ тѣхъ больницахъ, кои находятся въ городахъ губернскихъ, то есть въ мѣстахъ пребыванія Гг. Гражданскихъ Губернаторовъ.

Доходитъ даже до моего свѣдѣнія, что нѣкоторые изъ Гг. Губернаторовъ наблюденіе за больницами и за призрѣваемыми въ оныхъ воинскими чинами не относятъ къ предметамъ своей обязанности.

Во всякомъ случаѣ, безпорядки эти доказываютъ, что упускается изъ виду 23 статья Высочайшаго указа 18 Февраля (2 Марта) 1842 г., внесеннаго въ Дневникъ Законовъ (томъ XXX), въ коей изображено:

„Гражданскіе Губернаторы, какъ главные блюстители порядка въ губерніяхъ и призрѣнія жителей бѣднаго класса, обязаны имѣть ближайшій надзоръ надъ всѣми, въ губерніи находящимися, благотворительными заведеніями.

Они должны, всѣми зависящими отъ нихъ способами, содѣйствовать Главному Попечительному Совѣту къ постоянному улучшенію существующихъ или учрежденію новыхъ заведеній, наблюдать за точнымъ исполненіемъ въ оныхъ распоряженій Правительства, осматривать лично всѣ заведенія, повѣряя, въ какомъ порядкѣ онѣ содержатся, и въ какой мѣрѣ соблюдаются изданныя для нихъ правила; вникать въ образъ управленія сими заведеніями и сообщать Главному Попечительному Совѣту о всѣхъ замѣченныхъ недостаткахъ, упущеніяхъ и безпорядкахъ, съ при-совокупленіемъ, какими способами сообразно средствамъ сихъ заведеній, все замѣченное ими можетъ быть исправлено.“

Посему, обращая вниманіе Вашего Превосходительства на этотъ важный предметъ, то есть, на призрѣніе страждущаго человѣчества и вообще на исправное по всѣмъ частямъ содержаніе больничныхъ заведеній, покорнѣйше прошу:

стоя, только zawsze zupeł; kwasu nawet nie widzą; do łaźni nigdy nie chodzą, a kąpią się w wannach i to bardzo rzadko; a przecież szpitale otrzymują z Kommissyoratu dosyć znaczną płacę za ich kuracyę, a w każdym razie płaca ta jest wystarczającą do zapewnienia im wszelkich wygod utrzymania.

Tego rodzaju nieporządki dostrzegane są nawet w tych szpitalach, które znajdują się w miastach gubernialnych, to jest w miejscach pobytu Gubernatorów Cywilnych.

Doszło także do mojej wiadomości, że niektórzy z PP. Gubernatorów nie poczuwają się do obowiązku rozciągania nadzoru nad szpitalami i nad pielęgowanymi w nich wojskowymi.

W każdym razie nieporządki te wykazują niestosowanie się do art. 23-go Ukazu Najwyższego z d. 18 Lutego (2 Marca) 1842 r., zamieszczonego w Dzienniku Praw, (w tomie XXX), który stanowi:

„Gubernatorowie Cywilni, jako mający zwierzchni nadzór nad порядkiem służby w guberniach, i obowiązani do czuwania nad ubogą klasą mieszkańców, mieć będą bliższy nadzór nad wszelkimi w guberniach istniejącymi zakładami dobroczynnemi. Winni przytém, wszelkimi od nich zależącymi środkami dopomagać Radzie Głównej Opiekuńczej do ciągłego ulepszenia istniejących już, lub otwierania nowych zakładów; czuwać nad należytém wykonaniem w nich rozporządzeń rządowych; zwiedzać je osobiście, dla przekonania się o porządku ich utrzymywania i w jakim stopniu wykonywane są wydane dla nich przepisy; wglądać w sposób zarządzania niemi i donosić Radzie Głównej o wszelkich dostrzeżonych nieporządkach i uchybieniach, jako też o tém, czego im nie dostaje, z dołączeniem opinii: jakiemi środkami zaradzićby temu można, w miarę możności i zasobów tychże zakładów.“

W skutek tego, zwracając uwagę JW. Pana na tyle ważny przedmiot, jakim jest pielęgnowanie cierpiącej ludzkości i troskliwe pod każdym względem utrzymywanie zakładów szpitalnych, najuprzejmiej proszę:

1) находящіяся въ губернскомъ городѣ больницы и другія благотворительныя заведенія посѣщать столь возможно чаще, а прочія осматривать при объѣздѣ губерніи;

2) при этихъ осмотрахъ удостовѣряться въ причинахъ вышеозначенныхъ недостатковъ, упущеній и безпорядковъ, еслибы таковыя въ какомъ либо заведеніи оказались; въ то же время, сообразно существующимъ правиламъ, устранять оныя зависящими отъ Васъ мѣрами и средствами заведеній, а еслибы средства эти оказались недостаточными, въ такомъ случаѣ замѣчанія Ваши и мнѣніе сообщать Главному Попечительному Совѣту и представлять мнѣ;

3) въ тѣхъ гражданскихъ больницахъ, гдѣ находятся на леченіи воинскіе чины, вникать во всѣ нужды ихъ, особенно въ обезпеченіе продовольствія ихъ, наблюдая, чтобы говядина была ежедневно даваема тѣмъ, коимъ употребленіе оной дозволяютъ Медики, и чтобы пища ихъ была приготовляема изъ свѣжихъ припасовъ и въ достаточномъ количествѣ;

4) вообще изыскивать средства и содѣйствовать Главному Попечительному Совѣту къ возможному по всѣмъ частямъ улучшенію больничныхъ и другихъ благотворительныхъ заведеній.

Я увѣренъ, что при заботливости Гг. Гражданскихъ Губернаторовъ, при дознанномъ усердіи и предусмотрительныхъ распоряженіяхъ Уѣздныхъ и Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ, равно при извѣстной готовности здѣшнихъ жителей дѣлить свой избытокъ съ неимущимъ и страждущимъ человѣчествомъ, посвященныя для него заведенія, всегда обращающія Всемилостивѣйшее Государа Императора вниманіе и попеченіе Его Свѣтлости Князя Намѣстника, будутъ вполне соответствовать своему предназначенію, будутъ заведеніями истинно Богоугодными.

Варшава, 15 (27) Августа 1851 года.

Генераль-Лейтенантъ, (подписано) *Викинскій*.

№ 33,990.

1) aby istniejące w mieście gubernialném szpitale i inne zakłady dobroczynne były przez niego zwiedzane, w miarę możliwości jak najczęściej, zwiedzanie zaś pozostałych, aby odbywał w czasie objazdów gubernii;

2) aby w czasie rewizyi sprawdzał powody wyżej wymienionych niedokładności, niedbalstwa i nieporządków, o ile takowe w którym bądź zakładzie okażą się, i aby one zaraz bezzwłocznie, stosownie do istniejących przepisów, usuwać kazał, wszelkimi będącymi w jego rozporządzeniu i posiadaniem przez zakłady środkami; a jeżeliby środki te okazały się niedostatecznymi, w takim razie uwagi swoje i wnioski w tym przedmiocie, komunikował Radzie Głównej Opiekuńczej i przedstawiał mnie;

3) aby w tych szpitalach cywilnych, w których znajdują się na kuracyi wojskowi, wglądał we wszelkie ich potrzeby, szczególnie w względzie zapewnienia im pożywienia, zwracając uwagę na to, aby mięso było dawane codziennie tym chorym, którzy mają na to pozwolenie Lekarza i aby pokarm dla nich, był przyrządzany ze świeżych zapasów i w dostatecznej ilości;

4) aby w ogólności przedsiębrał wszelkie środki i okazywał skuteczne współdziałanie Radzie Głównej Opiekuńczej w możliwym doprowadzeniu pod każdym względem do dobrego stanu szpitalnych i innych dobroczynnych zakładów.

Jestem przekonany, że przy troskliwości PP. Gubernatorów Cywilnych, przy dowiedzionej gorliwości i roztropnych rozporządzeniach Rad Opiekuńczych powiatowych i szczegółowych jak również przy znaniej gotowości mieszkańców tutejszych do dzielenia swojego mienia z biedną i cierpiącą ludzkością, poświęcone jej uldze zakłady, doświadczające zawsze względów NAJJAŚNIEJSZEGO CESARZA i opieki Księcia Namiestnika Królestwa odpowiadać będą w zupełności swojemu przeznaczeniu i staną się prawdziwie dobroczynnymi zakładami.

w Warszawie, dnia 15 (27) Sierpnia 1851 r.

General-Lejtenant, (podpisano) *Wikiński*.

№ 33,990.

ОТДѢЛЪ II.

ОБЪ УСТРОЙСТВѢ И ВРАЧЕВНОЙ ПОЛИЦИИ БОЛЬНИЦЪ, РАВНО ПРАВИЛА О ПРИЕМѢ ГРАЖДАНСКИХЪ БОЛЬНЫХЪ И ПРИЗРѢНІИ ВОЕННЫХЪ БОЛЬНЫХЪ, ПОСТУПИВШИХЪ ВЪ ГРАЖДАНСКІЯ БОЛЬНИЦЫ.

ГЛАВА I.

РАЗДѢЛЕНІЕ БОЛЬНИЦЪ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦИЯ БОЛЬНИЦЪ.

Глава I.

Раздѣленіе больницъ.

§ 34.

(О раздѣленіи больницъ относительно больныхъ, для которыхъ онѣ предназначены.)

Больницы раздѣляются:

- a) относительно рода болѣзней, для которыхъ онѣ предназначены,
- b) относительно пола больныхъ,
- c) относительно вѣроисповѣданія больныхъ.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI, ORAZ PRZEPISY O PRZYJMOWANIU CHORYCH CYWILNYCH I POSTĘPOWANIU Z CHORYMI WOJSKOWYMI ODDANYMI DO SZPITALI CYWILNYCH.

TYTUŁ I.

PODZIAŁ SZPITALI.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1842 roku Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI.

Rozdział I.

Podział szpitali.

§ 34.

(Podział szpitali ze względu na chorych, dla których są przeznaczone.)

Szpitala rozróżniają się:

- a) ze względu na rodzaje chorób, do leczenia których są przeznaczone,
- b) ze względu na płeć chorych,
- c) ze względu na wyznanie chorych.

§ 35.

(Продолженіе.)

Въ отношеніи рода болѣзней, больницы раздѣляются на общія и частныя.

(Частныя больницы.)

Частныя больницы предназначаются для особенныхъ родовъ болѣзней, какъ-то: помѣшательство ума и падучая болѣзнь, накожныя болѣзни, въ особенности же чесотка, сифилитическая болѣзнь, ракъ, глазныя болѣзни. Сообразно тому, частныя больницы получаютъ слѣдующія названія: заведеніе для умалишенныхъ и одержимыхъ падучею болѣзнію; больницы для сифилитическихъ, чесоточныхъ и раковыхъ; офтальмическое заведеніе и т. п.

(Общія больницы.)

Общія больницы предназначаются для больныхъ съ разнообразными болѣзнями, какъ внутренними, такъ и наружными.

§ 36.

(Продолженіе.)

Должно по возможности заботиться, чтобы частныя больницы составляли совершенно отдѣльныя заведенія, преимущественно же для сифилитическихъ и чесоточныхъ болѣзней. Если же мѣстныя обстоятельства потребуютъ, чтобы больныхъ, подлежащихъ приему въ частныя больницы, помѣщать въ общихъ, въ такихъ случаяхъ должно устраивать для нихъ особыя отдѣленія.

§ 35.

(Ciąg dalszy.)

Ze względu rodzaju chorób, szpitale rozróżniają się na ogólne i specjalne.

(Szpitale specjalne.)

Specjalne, przeznaczone są do leczenia szczególnych rodzajów chorób, jakimi są: obłąkanie umysłu i wielka choroba, choroby skórne, a zwłaszcza świerzba, choroba weneryczna, rak, choroby oczowe. Odpowiednio do tego, szpitale specjalne otrzymają nazwanie: zakładów dla obłąkanych i epileptycznych, szpitali dla wenerycznych, świerzbowatych i rakowatych, tudzież zakładów oftalmicznych i t. p.

(Szpitale ogólne.)

Szpitale ogólne przeznaczone są do przyjmowania z wszelkimi innemi rodzajami chorób, tak wewnętrznych jako i zewnętrznych.

§ 36.

(Ciąg dalszy.)

Ile możliwości starać się należy, aby szpitale specjalne stanowiły oddzielne zupełnie zakłady, zwłaszcza szpitale dla wenerycznych i świerzbowatych. Gdzie zaś z miejscowych okoliczności wypadnie chorych, kwalifikujących się do szpitali specjalnych, umieścić w szpitalach ogólnych, urządzone być mają odrębne dla nich oddziały.

§ 37.

(Продолженіе.)

Въ отношеніи пола больныхъ, однѣ больницы опредѣляются собственно для мужчинъ, а другія—исключительно только для женщинъ. Гдѣ же должны быть принимаемы больные обоого пола, тамъ слѣдуетъ строжайше соблюдать, чтобы мужчины были отдѣлены отъ женщинъ. Смотря по обширности помѣщенія, для сего назначаются или особыя части больницы, или отдѣльные ярусы; даже отхожія мѣста должны быть здѣсь особыя. Раздѣленіе въ отношеніи пола должно быть соблюдено и въ самыхъ малыхъ больницахъ.

§ 38.

(Продолженіе.)

Относительно вѣроисповѣданія, больницы раздѣляются на христіанскія и еврейскія. Впрочемъ какъ въ тѣхъ, такъ и другихъ не воспрещается помѣщать иновѣрцевъ.

§ 39.

(О раздѣленіи больницъ на отдѣленія.)

Каждая больница, въ которой помѣщаются больные въ значительномъ числѣ или съ различными родами болѣзней, раздѣляется на отдѣленія: для внутреннихъ, наружныхъ, офтальмическихъ, сифилитическихъ болѣзней, для умалишенныхъ, чесоточныхъ, раковыхъ. Сверхъ того, для одержимыхъ прочими заразительными болѣзнями, укушенныхъ бѣшенными животными, пораженныхъ госпитальнымъ антоновымъ огнемъ, должны быть устроены особыя помѣщенія.

§ 37.

(Ciąg dalszy.)

Ze względu na płeć chorych, mogą być szpitale tylko dla mężczyzn, lub tylko dla kobiet przeznaczone. Gdzie zaś chorzy płci obojęj mają być przyjmowani, tam odosobnienie chorych płci różnej jak najściślej ma być przestrzegane; a to w miarę obszerności lokalu, albo przez wyznaczenie osobnych części szpitala, albo różnych pięter. Kloaki nawet osobne być powinny. Odosobnienie płci i w najmniejszych szpitalach zachowane być winno.

§ 38.

(Ciąg dalszy.)

Ze względu na wyznanie chorych, szpitale rozróżniają się na szpitale dla chrześcijan i szpitale dla starozakonnych. Nie zabrania się jednak, tak w jednych, jako i drugih szpitalach, mieścić wyznawców innej wiary.

§ 39.

(Rozdzielenie szpitala na oddziały.)

Każdy szpital, który mieści chorych znaczniejszą liczbę, lub z rozmaitemi rodzajami chorób, dzielić się będzie na oddziały. Odpowiednio do chorych, którzy się w szpitalu mieszczą, będą oddziały: wewnętrznych, zewnętrznych, oftalmicznych, obłąkanych, wenerycznych, świerzbawatych, rakowatych; nadto, oddzielne urządzone być mają pomieszczenia: dla chorych na choroby inne zaraźliwe, dla pokąsanych od zwierząt wściekłych, i dla dotkniętych gangreną szpitalną.

По мѣрѣ болѣе значительнаго числа больныхъ съ однородными болѣзнями, можетъ быть учреждаемо въ больницы нѣсколько отдѣленій одного названія, и въ такомъ случаѣ, для различія, онѣ означаются цифрами, напр. отдѣленіе внутреннихъ болѣзней 1, 2 и т. д.

Такъ называемыя отдѣленія хроническихъ болѣзней впредь существовать не будутъ, а больные, ими одержимые, должны быть размѣщаемы, по усмотрѣнію врача, въ палатахъ, опредѣленныхъ вообще для внутреннихъ болѣзней.

§ 40.

(Продолженіе.)

Въ меньшихъ больницахъ, по мѣрѣ необходимости, могутъ быть помѣщаемы вмѣстѣ больные разныхъ отдѣленій, съ тѣмъ однакожъ, чтобы для больныхъ сифилитическихъ, чесоточныхъ, укушенныхъ бѣшенными животными и одержимыхъ другими заразительными болѣзнями, назначены были непременно особыя помѣщенія.

W miarę znaczniejszej liczby chorych jakiegoś rodzaju w jednym szpitalu, może być kilka oddziałów tegoż nazwiska; wówczas, dla rozróżnienia, oznaczane będą liczbami porządkowemi np. oddział wewnętrznych 1^{szy}, 2^{gi} i t. d.

Oddziały tak zwane dawniej chorych chronicznych, nadal istnieć nie mają; chorzy zaś kwalifikowani dawniej do takich oddziałów, pomieszczani będą, podług uznania Lekarza w salach, przeznaczonych dla chorób wewnętrznych.

§ 40.

(Ciąg dalszy.)

W mniejszych szpitalach, w miarę konieczności, mogą być pomieszczani razem chorzy do rozmaitych oddziałów kwalifikujący się. Zastrzega się jednak koniecznie pomieszczenie odosobnione dla chorych wenerycznych, świerzbawatych, pokąsanych od zwierząt wściekłych, i chorych na inne zaraźliwe choroby.

ГЛАВА II.

ОБЪ УСТРОЙСТВѢ БОЛЬНИЦЪ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года, Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

ГЛАВА II.

Объ устройствѣ больницъ.

§ 41.

(О избраніи мѣста подлѣ больницъ.)

Для больницы избирается мѣсто сухое, возвышенное, открытое, свободное отъ вредныхъ испареній. Посему больницы не должны быть учреждаемы ни среди города, ни близъ валовъ, кладбищъ, скотобоенъ, фабрикъ, издающихъ вредныя испаренія, топей, стоячихъ болотъ, каналовъ для отвода нечистотъ и т. п. Для соблюденія тишины, необходимой для больныхъ, больницы не должны быть учреждаемы близъ мельницъ и заводовъ, большой шумъ производящихъ. Сверхъ того, при учрежденіи больницъ должно преимущественно

TYTUŁ II.

O URZĄDZENIU SZPITALI.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

ROZDZIAŁ II.

O urządzeniu szpitali.

§ 41.

(Wybór miejsca do założenia szpitala.)

Szpitala mają być zakładane w miejscu suchém, wzniesioném i odosobnioném, tudzież wolném od wpływu szkodliwych wyziewów. Ztąd miejsce na zakład szpitalny nie powinno być wybierane, ani wśród samego miasta, ani też w bliskości jego wałów, cmentarzy, szlachtuzów, fabryk, szkodliwe wyziewy wydających, bagien, błot stojących, kanałów, nieczystości odprowadzających i t. p. Ze względu zaś na spokojność, jaka dla chorych jest potrzebna, nie powinny być szpitale zakładane w bliskości młynów i takich zakła-

избирать мѣста, изобилующія чистою ключевою водою; а еще лучше—вблизи рѣкъ, имѣющихъ твердое, каменистое русло.

§ 42.

(О наружномъ видѣ постройки.)

Самый приличный видъ постройки большой больницы есть прямоугольный, съ одной стороны открытый для свободного доступа воздуха; для меньшихъ же, наиболее соответствуетъ зданіе продолговатое съ одною лицевою стороною. Тогда только строеніе можетъ быть замкнуто со всѣхъ сторонъ, когда внутренняя площадь его столь обширна, что окружающія строенія не препятствуютъ доступу воздуха.

§ 43.

(О положеніи строенія назначеннаго для больныхъ.)

Чтобы солнечный свѣтъ поочередно дѣйствовалъ на всѣ части строенія, назначеннаго для больныхъ, должно оно быть однимъ краемъ обращено къ западу, другимъ же, противоположнымъ къ востоку; такимъ образомъ каждая часть строенія дважды въ день будетъ освѣщаться солнечными лучами.

§ 44.

(О высотѣ строенія.)

Больничное зданіе не должно имѣть болѣе двухъ ярусовъ; самое же лучшее есть одноэтажное.

дѣвъ фабричныхъ, кѣмъ лоскот справуя. Надто, при обіе-
раніи мѣсца на заложеніе шпитала, за користнѣе уаваѣ
потреба такіе, кѣмъ posiada достатечнѣа ілоѣ воды чы-
стѣй, жрѣдланѣй, а јесчѣ лѣпѣй, гды в побліжѣ бѣдѣ рѣка,
всрѣд грунтѣв твартыхъ, каменистыхъ.

§ 42.

(Zewnętrzny kształt zabudowania.)

Najprzyzwoitszy kształt budowli na szpital większy
jest w prostokąt, z jednej strony otwarty, przez co prze-
wiew powietrza zostaje wolnym; na szpital mniejszy, bar-
dziej odpowiednią będzie budowla podłużna, z jednym
frontem. Budowla, ze wszystkich stron zamknięta, może
być tylko wówczas użyta, gdy podwórze będzie tak wiel-
kie, że przewiew powietrza, otaczającymi budynkami nie jest
utrudnionym.

§ 43.

(Położenie budowli przeznaczonej dla chorych.)

Aby zaś światło słoneczne kolejno na wszystkie części
budowli, przeznaczonej dla chorych, działać mogło, należy ją
węgiem jednym skierować ku zachodowi, tak, aby drugi
przeciwny na wschód był położony; tym sposobem każda
część budowli na działanie promieni słonecznych będzie
dwukrotnie w dzień wystawiona.

§ 44.

(Wysokość budowli.)

Gmachy szpitalne wyżej nad dwa piętra wznoszone
być nie powinny; dogodniejsze wszakże są o jednym piętrze.

§ 45.

(О замкнутости окружности больницы.)

Окружность больницы должна быть со всехъ сторонъ замкнута больничными строениями, съ соблюденіемъ условій §-а 39-го, рѣшеткою или оградой, такъ, чтобы все входы были заперты, исключая одного, предназначеннаго для всегдашняго прохода, при которомъ учреждается постоянный надзоръ.

§ 46.

(О частяхъ больницы.)

Части больницы, заслуживающія въ медицинскомъ отношеніи особенное вниманіе, при ихъ устройствѣ, суть слѣдующія:

палаты и меньшія комнаты для больныхъ,
запасныя палаты въ большихъ больницахъ,
операционная палата,
палата для приема больныхъ,
корридоры,
комнаты для ваннъ,
аптека,
мѣсто для прогулки больныхъ, терраса или садъ,
отхожія мѣста,
мѣсто для складыванія мертвыхъ тѣлъ,
палата для производства вскрытій.

Сверхъ того, при больницахъ полагаются слѣдующія службы:

помѣщеніе для управленія,
часовня въ христіанскихъ больницахъ и божница въ еврейскихъ,
дежурная комната,
кухня,

§ 45.

(Замкнута обрѣдъ больницы.)

Обрѣдъ szpitala powinien być ze wszystkich stron zamknięty, już to przez same zabudowania szpitala, z zastosowaniem się do przepisów § 39, już to przez kraty lub parkan, tak jednak, aby wszelkie w tychże przejścia były pozamykane, a jedno z nich, do ciągłego przechodu służące, strażnicą stałą opatrzone.

§ 46.

(Części szpitala.)

Części szpitala, które pod względem lekarskim na szczególną bacznąosc w urzadzeniu zaslugują, są następujące:

sale i izby mniejsze dla chorych,
sale zapasne w większych szpitalach,
sala operacyjna,
sala do przyjmowania chorych,
korytarze,
kapiela,
apteka,
miejsce dla przechadzki chorych, taras lub ogród,
kloaki,
grabarnia,
izba sekcyjna.

Nadto, uzupełniają zabudowania szpitala:

pomieszczenia dla administracji,
kaplica w szpitalach chrześcijańskich i bóżnica w szpitalach starozakonnych,
izba dla dyżurujących,
kuchnia,

прачечная,
сушильня,
курительный сарай,
комнаты для склада больничныхъ и больнымъ принадлежащихъ вещей,
помѣщеніе для сторожа,
конюшня,
сарай для склада дровъ, фуража и т. п.,
погребъ.

§ 47.

(О палатахъ для больныхъ.)

Необходимо, чтобы больничныя палаты были достаточно просторны и высоки, съ свободнымъ доступомъ свѣта и чистаго воздуха. Ни слишкомъ большія, ни же слишкомъ малыя палаты невыгодны. Самыми удобными считаются тѣ, въ коихъ помѣщается отъ 12 до 18 кроватей. На каждого больного должно приходиться по 2 кубическихъ сажени воздуха.

§ 48.

(Продолженіе.)

Стѣны палатъ должны быть безъ всякихъ штукатурныхъ украшеній, карнизовъ, нишей со сводомъ, или съ плоскимъ потолкомъ, но въ видѣ кругообразнаго свода по краямъ; полъ деревянный, выкрашенный масляною краскою, или натираемый воскомъ (фротерованный).

§ 49.

(Объ устройствѣ оконъ въ палатахъ.)

Окна въ палатахъ дѣлаются по обѣимъ сторонамъ въ стѣнахъ, идущихъ вдоль; гдѣ же того не позволяетъ кор-

pralnia,
suszarnia,
szopa do nakadzania,
składy na efekta szpitalne i rzeczy chorych przybywających,
izba odźwiernego,
stajnia,
składy na drzewo, furaz i t. d.,
piwnice.

§ 47.

(Sale dla chorych.)

Sal dla chorych powinny być dostatecznie przestronne i wysokie, wystawione na przystęp światła i wolnego powietrza. Zbyt wielkie, lub zbyt małe, nie są dogodne. Najstosowniejsze będą takiej wielkości, izby od 12 do 18 chorych mieścić się w nich mogło, licząc na jednego chorego 2 sążnie kubiczne przestrzeni.

§ 48.

((Ciąg dalszy.))

Sciany sal powinny być bez sztukateryj, gzymsów, framug, lub wklęsłości; sklepione lub pokryte sufitem na kształt sklepienia kopańkowatego. Posadzki najlepsze drewniane, pociągnięte farbą olejną, lub woskiem froterowane.

§ 49.

(Urządzenie okien w salach.)

Okna w salach powinny być w ścianach podłużnych z obu stron umieszczone. Tam, gdzie tego korytarz przed

ридоръ, проведенный вдоль палаты, или же расположеніе нѣсколькихъ палатъ одна подлѣ другой, тамъ надъ дверьми палатъ устраиваются вентиляторы (душники).

Оконъ не слѣдуетъ устраивать ни слишкомъ высоко, а тѣмъ менѣе—очень низко; нижняя часть ихъ должна отстоять на $2\frac{1}{2}$ локтя отъ пола. Величина и число оконъ должны быть соразмѣрны обширности палатъ.

Для уменьшенія силы свѣта, въ случаѣ нужды, при окнахъ служатъ всего лучше зеленныя занавѣсы или ставни.

§ 50.

(О вентиляторахъ.)

Однимъ изъ главныхъ условій хорошаго устройства палатъ для больныхъ есть удобность освѣжать въ нихъ воздухъ, не подвергая больныхъ простудѣ. Сего достигаютъ помощію различнаго рода отдушниковъ въ окнахъ (вентиляторовъ). Самымъ выгоднѣйшимъ образомъ устраиваются они въ верхней части окна, которое, посредствомъ особаго механизма, открывается такъ, что входящій воздухъ не можетъ производить на больныхъ вреднаго вліянія.

§ 51.

(Продолженіе.)

Отдушники могутъ быть устроены также въ потолокъ, въ видѣ трубъ, снизу широкихъ, къ верху же постепенно суживающихся, такъ, чтобы верхнее отверстіе составляло $\frac{1}{4}$ долю нижняго. Такія трубы должны возноситься надъ кровлею и быть снабжены: внутри палатъ задвижками или клапанами, а извнѣ, надъ кровлею, загнутыми трубками, вер-

сала положены, lub umieszczenie kilku sal obok siebie, nie pozwala, nad drzwiami sal urządzają się okna do przewiewu.

Okna nie powinny być zbyt wysoko umieszczone, a tém bardziej nie zbyt nisko, tak, aby parapeta ich były o 2 i pół łokcia od podłogi oddalone. Wielkość i liczba okien ma być stosowna do obszerności sal.

Do złagodzenia zbyt ciepłego światła, w razie potrzeby służą rolety u okien, lub okienice, najlepiej zielone.

§ 50.

(Przewiewniki.)

Jednym z głównych warunków dobrego urządzenia sali dla chorych, jest możność odświeżania w nich powietrza, bez wystawienia chorych na zaziębienie. W tym celu, w salach chorych znajdować się mają przewiewniki (wentylatory). Te mogą być rozmaitego rodzaju. Najdogodniejsze ich urządzenie jest w części górnej okna, które za pomocą oddzielnego mechanizmu tak się otwiera, iż wchodzące powietrze zewnętrzne szkodliwego wpływu na chorych wyrzucić nie może.

§ 51.

(Ciąg dalszy.)

Mogą być także urządzone przewiewniki wśród sufitów, w kształcie rur u dołu szerszych, a coraz ku górze zwężających się, tak, ażeby powierzchnia otworu górnego była czwartą częścią otworu dolnego. Rury takowe powinny wychodzić nad dach budowli, i być opatrzone wewnątrz sali zasuwkami lub klapami, zewnętrznie zaś nad dachem

тящимися по направлению вѣтра и увлекающими нечистый воздухъ изъ внутреннихъ частей строенія. Отдушники сего рода въ особенности полезны въ низкихъ палатахъ, въ одноэтажныхъ строеніяхъ, или на самомъ высшемъ ярусѣ. Въ палатахъ же, надъ которыми находятся другія комнаты, отдушники не могутъ быть устроены вышеизложеннымъ образомъ, потому что трубы, проходя чрезъ верхній этажъ, занимали бы въ нихъ мѣсто и мѣшали бы внутреннему удобству. Во избѣжаніе сего, для провода воздуха въ трубы, возносящіяся надъ кровлю, устраиваются каналы между потолкомъ нижняго этажа и поломъ верхняго, потомъ проводятся къ крышѣ въ стѣнѣ, раздѣляющей палаты. Каналы сіи, по возможности, должны проходить возлѣ дымныхъ трубъ, именно для того, чтобы содержать ихъ въ такой температурѣ, которая бы вѣрнѣе способствовала переходу воздуха изъ палатъ.

§ 52.

(Калориферы и печи.)

Большія палаты наилучше ogrѣваются посредствомъ калориферовъ, ибо въ такомъ случаѣ температура и проходъ воздуха могутъ быть во всѣхъ частяхъ палатъ одинаковы.

Въ больницахъ меньшаго размѣра, гдѣ необходимо, по возможности, сберегать издержки на первоначальное обзаведеніе, или гдѣ калориферы не могутъ уже быть введены, согрѣваніе палатъ должно производиться посредствомъ обыкновенныхъ печей, отапливаемыхъ изнутри палатъ, потому что это много содѣйствуетъ освѣженію и осушенію воздуха въ комнатахъ. Въ этомъ отношеніи, польза тѣмъ ощутительнѣе, чѣмъ лучше въ печахъ устроены отдушники и чѣмъ изъ дальнѣйшихъ частей палатъ можетъ быть увлекаемъ

рурами zakrzywionemi, obracającemi się za wiatrem i ułatwiającemi odpływ ze środka budowli powietrza skażonego. Przewiewniki takie, szczególnie zalecają się w salach niskich, budynkach parterowych, lub w salach na najwyższém piętrze. W salach zaś, nad któremi znajdują się inne sale lub izby, wyżej podanym sposobem przewiewniki urządzane być nie mogą; gdyż rury od nich, przechodząc przez sale wyżej leżące, zabierałyby w nich miejsce i przeszkadzały wewnętrznej wygodzie; dla uniknienia tego, urządzają się kanały, między sufitem piętra dolnego i podłogą piętra górnego, któreby prowadziły powietrze do rur, wychodzących nad dach i umieszczonych w ścianach przedzielających sale lub izby. Rury te, w ścianach przedziałowych znajdujące się, powinny być, o ile możliwości, umieszczone obok rur odprowadzających dymy, a to w celu utrzymania ich w temperaturze, zdolnej ciąć powietrza z sal nad dach pewniejszym uczynić.

§ 52.

(Kalorifery i piece.)

Najkorzystniejszy sposób ogrzewania sal większych jest za pomocą kaloriferów, przez co temperatura i przewiew powietrza mogą być w sposób równy, jednostajny, we wszystkich zakątkach sal urządzone.

W zakładach szpitalnych na małą skalę, gdzie idzie o oszczędzenie pierwszych kosztów zakładowych, lub gdzie kalorifery już urządzone być nie mogą, ogrzewanie sal odbywać się ma za pomocą pieców, w których otwór do ogniska jest wewnątrz sali; tym bowiem sposobem, przyczyniać się można znacznie do odświeżenia i osuszenia powietrza w sali. Pod tym względem, tém większą odnosi się korzyść, im lepiej jest ciąg powietrza w piecu urządzony, i im z dalszych części sali powietrze może być do ogniska

воздухъ. Для сего преимущественно удобны такъ назван-
ныя очаго-печи.

§ 53.

(О вещахъ въ палатахъ.)

Въ палатахъ должны быть: кровати, столики, плеваль-
ницы, снарядъ для умыванія, ширмы; въ палатахъ же, гдѣ
находятся труднобольные, и столчаки.

§ 54.

(О кроватяхъ.)

Самыми лучшими кроватями для больныхъ почитаются
желѣзныя; за неимѣніемъ ихъ, могутъ быть и деревянныя,
выкрашенныя масляною краскою. Длина больничной крота-
ти полагается 6 футовъ, ширина 2 фута 6 дюймовъ, высота
1 футъ и 6 дюймовъ. Весьма полезно, когда въ той сторонѣ
кровати, гдѣ больной лежитъ ногами, приделанъ снаружи
клапанъ, могущій служить скамейкою, на которой больной,
имѣющій дозволеніе вставать съ кровати, сидитъ, а когда онъ
ложится въ постель, то на ней кладется халатъ.

§ 55.

(Продолженіе.)

Всякаго рода занавѣсы на кроватяхъ совершенно вос-
прещаются.

wciągane. Do tego celu najlepiej służą tak zwane komi-
no-piece.

§ 53.

(Efekta i sprzęty w salach.)

W salach przeznaczonych dla chorych, mają się znaj-
dować: łózka, stoliki, spluwaczki, przyrząd do umywania się
chorych, parawany; a w salach, gdzie są chorzy słabsi,—
stolce.

§ 54.

(Łózka.)

Łózka dla chorych najlepsze są żelazne, a w braku ich
mogą być drewniane olejno malowane. Długość łózka
szpitalnego wynosić ma 6 stóp, szerokość 2 stopy 6 cali,
wysokość stopę jedną i cali 6; dogodniejszym jest takie
urządzenie łózek, aby ze strony mającej odpowiadać nogom
chorego, przydaną była nazewnątrz kłapa, mogąca słu-
żyć za ławeczkę, na której chory, mający pozwolenie wsta-
wania z łózka, mógłby siadać, a podczas pozostawania jego
w łózku, na ławeczce téj umieszczać się może szlafrok
chorego.

§ 55.

(Ciąg dalszy.)

Zawieszanie kotar lub firanek około łózek, zostaje zu-
pełnie wzbronione.

§ 56.

(О размѣщеніи кроватей.)

Кровати размѣщаются такъ, чтобы не находились слишкомъ близко печи или дверей и не прикасались къ стѣнамъ. Ежели окна устроены не надлежаще высоко, то кровати не должно ставить противъ оконъ. Изголовье кровати обращается къ стѣнѣ. Разстояніе между кроватями полагается 3 или по крайней мѣрѣ $2\frac{1}{2}$ фута. Промежутки между рядами кроватей должны быть гораздо значительнѣе, и именно около десяти и болѣе футовъ. Ни въ какомъ случаѣ не дозволяется, чтобы кровать была въ соприкосновеніи съ другою.

§ 57.

(О кроватныхъ таблицахъ.)

Надъ каждою кроватью должна находиться деревянная доска (по образцу N° 59), выкрашенная черною масляною краскою, на ней записывается N^o кровати, званіе, имя и фамилія больного, его возрастъ, время начала болѣзни, время принятія въ больницу и родъ болѣзни; здѣсь же отмѣчается опредѣленная врачомъ порція больному.

Порядокъ кроватныхъ номеровъ, для облегченія составленія требованій, долженъ быть общій или по всей больницѣ, или по крайней мѣрѣ по отдѣленію.

§ 56.

(Уstawienie łózek.)

Łózka mają być tak ustawiane, aby nie były zbyt blisko pieca lub drzwi, i nie przytykały do ścian. Jeżeli okna nie są dostatecznie podniesione, łózka nie mają być ze strony okien stawione. Strona, odpowiadać mająca głowom, zwraca się do ściany. Ustęp pomiędzy jednym a drugim łóżkiem, powinien być na 3, a przynajmniej na 2 i pół stopy. Odstęp pomiędzy rzędami powinny być znacznie większe, to jest, od kilku do kilkunastu stóp. W żadnym przypadku, jedno łóżko tuż obok drugiego stawiane być nie powinno.

§ 57.

(Tabliczka nad łóżkiem.)

Nad każdym łóżkiem umieszczona ma być tablica drewniana (podług wzoru N° 59), olejno czarno malowana, dla wypisywania na niej numeru łózka, imienia, nazwiska i stanu chorego, jego wieku, daty przybycia do szpitala, rodzaju choroby, jej dawności; na téjże samej tabliczce wypisywana będzie porcja, dla chorego przez Lekarza ordynowana.

Porządek numerów łózek, dla ulżenia przy układaniu wyciągów porcyj, powinien być albo ogólny w całym szpitalu, albo przynajmniej w każdym oddziale.

§ 58.

(О постели.)

Каждая кровать снабжается тюфякомъ, подушками, простынею и одѣяломъ. Тюфяки наполняются щипаною соломой, а подушки либо такою же соломой, либо волосомъ. Верхнія наволочки должны быть бѣлыя холщевыя. Одѣяла могутъ быть фланелевыя или суконныя и подшиваются простынею (пододѣяльникомъ).

Перины, подушки съ перьями, пуховики для прикрытія запрещаются; равно какъ новая постройка цвѣтныхъ наволочекъ.

§ 59.

(О столикахъ.)

Между кроватями ставятся столики безъ ящичковъ, по одному для двухъ больныхъ. На нихъ помѣщаются посуда, опредѣленная для больныхъ, лекарство и питье.

§ 60.

(О плевальницахъ.)

При каждой кровати полагается плевальница, ежели возможно металлическая, если же нѣтъ, то деревянная, насыпанная пескомъ, или древесными опилками. Употребляемые доселѣ въ нѣкоторыхъ больницахъ, вмѣсто плевальницъ, деревянные сосуды съ водою, должны быть со всѣмъ выведены изъ употребленія.

Въ нѣкоторыхъ случаяхъ, по усмотрѣнію лекаря ординатора, могутъ быть даваемы больнымъ стекляныя или

§ 58.

(Pościel.)

KaŹde łóżko usłane ma być siennikiem, poduszkami, prześcieradłem i kołdrą. Sienniki mają być wypychane słomą targałą, poduszki zaś, albo takąż słomą, albo włosem. Wierzchnie powłoczki powinny być płócienne i białe. Kołdry mają być flanelowe lub sukienne i obszywają się prześcieradłem. Pierzyny i piernaty, poduszki z pierza, pierzyny do nakrywania, całkiem nie mają być używane; powłoczki zaś kolorowe odtąd nie mają być sprawiane.

§ 59.

(Stoliki.)

Pomiędzy łózkami stać mają stoliki bez szuflad, wspólne dla dwóch chorych. Na stolikach tych stawiają się naczynia do użytku chorych, lekarstwa i napój.

§ 60.

(Spluwaczki.)

Przy kaŹdym łózkku ma być spluwaczka, w miarę możności, metaliczna, a jeżeli to być nie może, drewniana, nasypała piaskiem lub trocinami. Używane dotąd w niektórych szpitalach, zamiast spluwaczek, szafliki z wodą mają być całkiem z użycia usunięte.

W pewnych przypadkach, podług uznania Lekarza ordynującego, mają być dawane chorym oddzielnie spluwaczki

жестяныя банки съ крышками, которыя ставятся на столикиъ возлѣ больного.

§ 61.

(О ширмахъ.)

Въ каждой палатѣ должна быть одна или двѣ ширмы для заслоненія кровати больного, когда ему подается такого рода пособіе, котораго приличіе не позволяло бы совершить въ виду другихъ, или же для прикрытія такихъ больныхъ, которыхъ родъ страданій или бореніе со смертію, могло бы произвести вредное на другихъ впечатлѣніе.

§ 62.

(О рукомойникахъ.)

Въ каждой палатѣ долженъ находиться одинъ общій рукомойникъ изъ металлическаго резервуара съ краномъ, таза и поставца. Въ ящикѣ сего поставца хранятся гребни для причесыванія, мыло и т. п. вещи, служащія къ сохраненію чистоты тѣла. Подлѣ рукомойника вѣшается одинъ или два утиральника.

§ 63.

(О заведеніи шкафообразныхъ столячковъ.)

Весьма удобны для больныхъ подвижные столячки, помещаемые въ деревянныхъ шкафахъ, въ которые входятъ устроены изъ палаты, отверстіе же для выношенія испражнений затворяется особыми, въ коридорѣ устроенными дверцами. Въ такихъ шкафахъ должны быть вентиляторы, увлекающие

szklane lub blaszane z nakrywkami, które się stawiają na stoliku obok chorego.

§ 61.

(Parawany.)

W każdej sali powinien być jeden lub dwa parawany dla zaslonienia łóżka chorego, podczas uskuteczniania około niego takiej czynności, którejby na widoku innych dopełniać przyzwoitość nie pozwalała, lub też zaslonienia takich chorych, których rodzaj cierpienia lub samo konanie, szkodzi na innych mogłoby uczynić wrażenie.

§ 62.

(Przyrząd do umywania się.)

Każda sala zaopatrzoną będzie w oddzielny przyrząd do umywania się, który ma składać się z metalicznego rezerwoaru z kurkiem, miednicy i podstawy. Szufłada urządzona w podstawie, służyć będzie do pomieszczenia grzebieni, mydła i t. p. rzeczy, potrzebnych do utrzymania czystości ciała. Obok tego przyrządu, zawieszony będzie jeden lub więcej ręczników.

§ 63.

(Urządzenie stołów szafowych.)

Dogodne bardzo będzie dla chorych urządzenie w salach stołów ruchomych, osłoniętych ścianami drewnianemi, w kształcie szaf, do których wejście byłoby z sali, a otwór do wynoszenia nieczystości drzwiczkami z korytarza zamykany. W szafach takowych urządzone być powinny

зловоніе подъ крышу и устроенные вышепоказаннымъ образомъ, § 51.

§ 64.

(О воспрещеніи вѣшанія картинъ по стѣнамъ.)

На стѣнахъ палатъ запрещается вѣшать картины, или другія какія нибудь украшенія.

§ 65.

(Объ отпѣткѣ отдѣленія на особой доскѣ.)

Въ каждой палатѣ должна висѣть доска, на которой отмѣчается названіе отдѣленія, номеръ палаты, фамилія врача, завѣдывающаго отдѣленіемъ, фельдшера и надзирающаго за палатою, количество и родъ порцій, общее число кроватей въ отдѣленіи, также число кроватей занятыхъ и свободныхъ (см. фор. № 60).

§ 66.

(Объ означеніи палатъ номеромъ.)

Каждую, даже самую малую палату, предназначенную для помѣщенія больныхъ, должно означать номеромъ. Нумера выставляются въ цѣлой больницѣ, по порядку цифръ, такъ, чтобы въ одной больницѣ не было двухъ палатъ съ одинаковымъ номеромъ.

прzewiewniki, wyprowadzające wyziewy nad dach, w sposób wyżej już podany (§ 51).

§ 64.

(Wzbronienie zawieszania obrazów na ścianach.)

Na ścianach sal nie powinny znajdować się żadne obrazy, lub inne jakie ozdoby.

§ 65.

(Oznaczenie oddziału na oddzielnej tablicy.)

W każdej sali powinna być zawieszona tablica, z wypisaniem nazwania oddziału, numeru sali, nazwiska Lekarza zawiadującego oddziałem i felerza oddziałowego, dozorczy lub dozorczyńi salowej, tudzież ilości i rodzaju porcyi, liczby ogólnej łóżek w oddziale, nakoniec liczby łóżek zajętych i próżnych (zob. wzór № 60).

§ 66.

(Oznaczenie sali numerami.)

Każda sala, choćby najmniejsza, skoro do pomieszczenia chorych jest przeznaczona, ma być numerem oznaczona. Numer ten ma być porządkowy w całym szpitalu, tak; aby w jednym szpitalu dwie sale jednakowym numerem oznaczone nie były.

§ 67.

(Объ операционной палаты.)

Въ отдѣленіи больницы, предназначенномъ для одержимыхъ такъ называемыми наружными болѣзнями, составляющими предметъ хирургіи, должна быть устроена особая операционная комната, близъ внѣшнихъ палатъ, въ такомъ впрочемъ отдаленіи отъ оныхъ, чтобы крикъ больныхъ, во время операціи, не поражалъ другихъ больныхъ. Главное условіе этой комнаты есть достаточное освѣщеніе, необходимое при производствѣ операцій; притомъ свѣтъ долженъ проходить сверху, и посему всего приличнѣе здѣсь большое и высокое венеціанское окно.

Въ сей комнатѣ помѣщается операционный столъ, шкафы съ хирургическими инструментами и снарядъ для перевязки больныхъ. Подлѣ нея или неподалеку должна находиться одна или нѣсколько небольшихъ комнатъ, для помѣщенія больныхъ послѣ операціи.

§ 68.

(О комнатѣ для приѣма больныхъ.)

Въ каждой больницѣ, особая комната, близъ входа, назначается для приѣма и возлѣ нея другая для обмытія и очищенія больныхъ.

§ 69.

(О корридорахъ.)

Для облегченія сообщенія между разными частями больницы и для избѣжанія частыхъ переходовъ чрезъ па-

§ 67.

(Sala operacyjna.)

W szpitalu, w którym przyjmowani są chorzy na choroby tak zwane zewnętrzne, to jest będące przedmiotem chirurgii, ma być urządzona oddzielna sala operacyjna. Sala ta powinna być w bliskości oddziałów zewnętrznych, jednak tak odosobniona, aby krzyk chorych operowanych, nie raził innych. Głównym warunkiem urządzenia téj sali jest dostateczne światło, jakie potrzebne bywa przy wykonywaniu operacyj chirurgicznych. Światło to powinno padać z góry, i dla tego w sali operacyjnej będzie okno najdogodniejsze weneckie, wielkie i wysokie. W téjże sali umieszczają się: stół do operacji, szafy z narzędziami chirurgicznymi i przyrządami do opatrywania chorych. Obok niéj, lub w bliskości, powinna być jedna lub kilka małych izb, dla umieszczania chorych po operacji.

§ 68.

(Izba do przyjmowania chorych.)

W każdym szpitalu powinna być oddzielna izba, przeznaczona do przyjmowania chorych, a to w bliskości drzwi wchodowych. Przy téj izbie ma być druga, do obmywania i oczyszczania chorych.

§ 69.

(Korytarz.)

Do ułatwienia komunikacji pomiędzy rozmaitemi częściami szpitala, i uniknienia częstego przechodzenia przez

латы больныхъ, въ каждой больницѣ необ ходимы корридоры. При устройствѣ корридоровъ, надлежитъ обращать особое вниманіе на то, чтобы воздухъ въ нихъ былъ точно также чистъ, какъ въ палатахъ, чтобы въ нихъ не могло быть сквознаго вѣтра, и чтобы зимою можно было ихъ отапливать. Окна въ корридорахъ должны быть такой же величины, какъ въ палатахъ, и снабжены вентиляторами. Полы и потолки—такіе же, какъ въ палатахъ; ниши въ корридорахъ также не должны имѣть мѣста.

§ 70.

(О ваннахъ.)

Въ каждой больницѣ должны быть устроены ванны. Мѣсто для сего избирается въ срединѣ больницы и притомъ особо въ каждомъ ярусѣ.

Ванны могутъ быть мѣдныя, цинковыя или деревянныя, покрытыя мѣдною жестію; деревянныя ванны дозволяются въ тѣхъ только случаяхъ, когда употребляемыя медицинскія средства дѣйствуютъ на металлы. Отведенное для сего помѣщеніе тщательно обезпечивается отъ сквознаго вѣтра и не должно представлять никакого опасенія въ простудѣ больныхъ, съ отдѣленіями же больницы соединяется посредствомъ отапливаемаго корридора.

По мѣрѣ надобности, сообразно роду болѣзней, для которыхъ предназначена больница, устраиваются ванны капельныя, дождевыя, сѣрныя, сухія и русскія бани.

§ 71.

(Объ аптекахъ.)

Помѣщеніе для аптеки зависитъ отъ ея предназначенія, то есть: устроена ли она и для внѣшняго отпуска

sale chorych, w każdym szpitalu nieodbitie potrzebne są korytarze. Przy urządzeniu korytarzy zwracać należy szczególną bacność na to, aby w nich powietrze równie czyste być mogło, jak na salach, izby wolne były od ciągów, i aby je w zimie ogrzewać było można. Okna w korytarzach powinny być tak wielkie, jak w salach, i opatrzone przewiewnikami. Posadzki i sufity takie, jak w salach; framug żadnych.

§ 70.

(Kąpiele.)

W każdym szpitalu urządzona być ma łazienka.

Miejsce do tego wybiera się w środku szpitala, i oddzielne na każdym piętrze. Wanny mają być miedziane, cynkowe lub drewniane, blachą miedzianą obite; drewniane mają służyć tylko do kąpieli ze środkami lekarskiemi, które działają na metale. Lokal przeznaczony na kąpiele, powinien być wolnym od ciągów i nienarażającym na niebezpieczeństwo zaziębnienia chorego; z oddziałami zaś szpitala łączyć się ma korytarzem ogrzanym.

W miarę potrzeby, stosownie do rodzaju chorób, dla jakich szpital jest przeznaczony, winny być urządzone nadto kąpiele: kropliste, strumieniowe, siarczane, fumigacyjne i parowe.

§ 71.

(Apteki.)

Stosownie do tego jak apteka szpitalna będzie przeznaczona razem i do wolnej ekspedycji, lub też będzie tylko

лекарствъ, или же только исключительно для внутренней потребности больницы. Въ первомъ случаѣ должны быть соблюдены всѣ, аптекарскимъ уставомъ опредѣленные, въ этомъ отношеніи, правила; мѣсто же избирается такое, чтобы постороннія лица, приходящія въ аптеку, не проходили чрезъ больницу. Въ последнемъ случаѣ, помѣщеніе, обширность и устройство аптеки соразмѣряются съ производствомъ въ ней работъ, смотря по тому, будутъ ли въ ней заготовляться препараты, или же самый только отпускъ лекарствъ, при полученіи матеріаловъ изъ другой аптеки.

Ежели въ больничной аптекѣ будетъ производиться одинъ только отпускъ лекарствъ, тогда помѣщеніе ея должно состоять изъ рецептурной комнаты, гдѣ въ надлежащемъ порядкѣ и въ соответственныхъ сосудахъ располагаются матеріалы, и изъ кокторіи (coctorium). Помѣщеніе на такую ручную аптеку можетъ быть даже подлѣ больничныхъ палатъ.

Но, если въ больничной аптекѣ все готовится будетъ такъ, какъ въ вольной, тогда въ устройствѣ помѣщенія должно примѣняться къ правиламъ аптекарскаго устава, и такая аптека не должна находиться вблизи палатъ.

§ 72.

(О мѣстѣ для прогулокъ.)

При каждой больницѣ должно быть особое мѣсто для прогулки больныхъ, терраса, усаженная деревьями, или садъ. Для отдыха больныхъ во время прогулки, устраиваются деревянныя скамьи. Запрещается однакожъ имѣть въ сихъ мѣстахъ фруктовыя деревья и кустарники. Въ больницахъ, принимающихъ больныхъ обоого пола, мѣста для прогулки назначаются особо для мужчинъ и особо для женщинъ.

займовать się экспедыця для шпитала, локал одмиennem ма быѣ для аптеки. W pierwszym przypadku mają być zachowane wszelkie przepisy w tѣj mierze, objęte Ustawą dla aptek, a miejsce wybiera się takie, aby osoby obce, do apteki przybywające, przez szpital nie przechodziły. W drugim przypadku, pomieszczenie, obszerność i urządzenie lokalu, odmienne będzie podług tego, czy w aptece tѣj przygotowywane będą preparata, lub też czy w niej sama tylko ekspedycya lekarstw ma się odbywać, a materiały do niej brane będą z innej apteki.

Jeżeli w aptece szpitalnej ma być tylko sama ekspedycya lekarstw dopełnianą, wówczas lokal jѣj składać się ma z izby ekspedycyjnej, w której w należytym porządku, w stosownych naczyniach, ustawione być mają materiały, tudzież z odwarzalni (coctorium). Lokal na takową podreęczną aptekę może być nawet w bliskości sal.

Jeżeli w aptece tѣj wszystko ma być tak przygotowywane, jak w aptece prywatnej, wówczas urządzenie lokalu powinno być zastosowane do przepisów Ustawy aptekarskiej; apteka zaś takowa nie powinna być w bliskości sal położona.

§ 72.

(Miejsce do przechadzki.)

Przy szpitalu urządzone być powinno miejsce dla przechadzki chorych, taras drzewami obsadzony, lub ogród. Dla wypoczynku chorych w czasie przechadzki, mają być tamże urządzone ławeczki drewniane. Drzewa i krzewy w tych miejscach nie powinny być owocowe. W szpitalach, do których chorzy płci obojѣj bywają przyjmowani, miejsca do przechadzki chorych, powinny być oddzielne dla mężczyzn, oddzielne dla niewiast.

§ 73.

(Объ отхожихъ мѣстахъ.)

Отхожія мѣста должны быть устроены не слишкомъ далеко отъ палатъ, и притомъ такъ, чтобы никакое злово-
ніе отъ нихъ не доходило въ палаты, или корридоры.

Не слѣдуетъ помѣщать отхожихъ мѣстъ въ одномъ стро-
еніи съ больничными палатами, но въ особой пристройкѣ,
соединяющейся съ прочимъ строеніемъ, посредствомъ корридора.

Какъ въ отхожихъ мѣстахъ, такъ и въ корридорахъ при
оныхъ, устраиваются вентиляторы или деревянные трубы,
идуція отъ доски, гдѣ устроены столчаки, до крыши, а для
огрѣванія ихъ зимою — печи. Двери отъ сего корридора въ про-
чіе должны быть двойныя и затворяться сами, помощію
устроеннаго механизма.

Отхожія мѣста должны находиться въ каждомъ ярусѣ,
для того, чтобы, идя къ нимъ, не было нужды ни восходить
ни спускаться по лѣстницѣ.

Отхожія мѣста раздѣляются столькими перегородками,
сколько въ нихъ устроено отверстій для испражнений; самыя
же отверстія закрываются плотно пристающею крышкой.

Въ избѣжаніе вреда отъ испареній изъ отхожихъ мѣстъ,
строятъ такъ называемыя непахучія, бочечныя, отхожія
мѣста, а еще лучше — такъ называемыя ваттер-клоты.

§ 74.

(О комнатахъ для храненія и производства вскрытія мертвыхъ тѣлъ.)

Отдѣленіе для храненія умершихъ и производства
вскрытія оныхъ, располагается въ совершенно особыхъ
строеніяхъ и, сколько возможно, далѣе отъ помѣщенія боль-

§ 73.

(Kloaki.)

Kloaki powinny być tak urządzone, aby nie były zbyt
odległe od sal, ale jednak żadna woń przykra nie powin-
na od nich do sal lub korytarzów dochodzić.

Pomieszczenie kloak powinno być nie w témże zabu-
dowaniu co i sale szpitalowe, lecz w wystawie, połączo-
nej z resztą zabudowania przez korytarz.

Tak sam korytarz, jako i kloaki powinny być opa-
trzone przewiewnikami lub rurami drewnianymi, przechodzą-
cemi od deski, w której są otwory, aż po nad dach, tu-
dzież piecami, dla ogrzewania w porze zimowej. Drzwi
prowadzące od pomienionego korytarza powinny być po-
dwójne i z takim urządzone mechanizmem, aby się same
zamykały.

Kloaki znajdować się powinny na każdymъ piętrze, tak,
aby do nich po schodkach, ani w górę ani na dół, iść
nie było potrzeba.

Każda kloaka powinna być przedzielona tylu przegro-
dami ile jest otworów do oddawania stolca. Otwory zaś
same zakrywać się mają klapą, szczelnie przystającą.

Dla zapobieżenia szkodliwości wyziewów z kloak,
urządzają się tak zwane kloaki bączkowe.

§ 74.

(Grabarnia i sala sekcyjna.)

Na grabarnią i salę sekcijną powinna być przezna-
czona oddzielna zupełnie budowla, o ile można далѣj od
zabudowania, gdzie chorzy są pomieszczeni. Zajazd do niej

ныхъ. Подъѣздъ къ нему надлежитъ устроить такъ, чтобы вывозимыя мертвыя тѣла не могли быть замѣчаемы больными.

Требуется, чтобы отдѣленіе это было хорошо освѣщено и снабжено вентилаторами, а зимою отопляемо. Въ комнатѣ для вскрытій, самый лучший полъ есть каменный, но въ случаѣ малыхъ способовъ больницы, можетъ быть и деревянный, выкрашенный однакожъ масляною краскою. Въ комнатѣ для храненія умершихъ, должны находиться нары; въ комнатѣ же для вскрытій—анатомическій столъ.

§ 75.

(О кухнѣ.)

Кухня такъ устраивается, чтобы пары изъ нея не доходили ни въ палаты больныхъ, ни въ корридоры, и чтобы изъ кухни они имѣли свободный выходъ наружу. Посему въ большихъ больницахъ кухня помѣщается въ строеніи, отдѣльномъ отъ палатъ.

§ 76.

(О прачечной и сушильнѣ.)

При устройствѣ прачечной и сушильни также обращается вниманіе на то, чтобы испаренія изъ нихъ и сырость не проникали въ палаты; почему и должны онѣ находиться въ нѣкоторомъ разстояніи отъ главнаго строенія и притомъ тѣмъ далѣе, чѣмъ обширнѣе больница. Сушеніе бѣлья въ лѣтнее время на открытомъ воздухѣ, не должно производиться вблизи палатъ, но въ приличномъ отъ нихъ отдаленіи.

Въ большихъ больницахъ, прачечная и сушильня должны быть устроены по обыкновенному способу.

такъ ма быть урѣдзаны, абы ciała zmarłe mogły być wywożone, bez wystawienia ich na widok chorych.

Izby przeznaczone na grabarnią i salę sekcyjną, powinny być dobrze oświetlone, zimową porą ogrzane, i opatrzone przewiewnikami. W izbie sekcyjnej posadzka najlepsza kamienna; kiedy jednak zasoby szpitala nie wystarczają na urządzenie takowej, może być i drewniana, olejno pomalowana. W grabarni mają być tarczany, do składania na nich trupów, a w izbie sekcyjnej stół anatomiczny.

§ 75.

(Kuchnia.)

Kuchnia powinna być tak urządzoną, aby wyziewy z niej nie dochodziły do sal, gdzie są chorzy pomieszczeni, ani też do korytarzy; w samej zaś izbie kuchennej para powinna mieć wolne ujście. W większych przeto szpitalach pomieszczona być powinna kuchnia w oddzielném od sal zabudowaniu.

§ 76.

(Pralnia i suszarnia.)

Przy urządzeniu pralni i suszarni zwracać się ma uwagę na to, aby wyziewy z nich i wilgoć do sal nie dochodziły. Z tego powodu urządzone być mają w pewnym oddaleniu od gmachu głównego szpitalnego, i im większy szpital, tém dalej. Suszenie także bielizny w porze letniej, na otwartém powietrzu, nie powinno się odbywać w bliskości sal, lecz w stosownej odległości.

W szpitalach większych urządzać się winny pralnie i suszarnie sposobem zwykłym.

Въ большихъ больницахъ должны быть особые курительные сараи, устроенные по способу, описанному въ до-
бавленіи № 54.

§ 77.

(О другихъ частяхъ строения.)

Другія части больницы, смотря по удобству и возможности, помѣщаются въ этомъ же или сосѣднихъ стро-
еніяхъ.

§ 78.

(О больничныхъ вещахъ.)

Независимо отъ предметовъ, вышеисчисленныхъ, боль-
ница должна быть снабжена достаточнымъ количествомъ
такъ называемыхъ больничныхъ вещей.

Подъ больничными вещами разумѣются: бѣлье и одеж-
да для больныхъ, постели, посуда мѣдная, оловянная,
желѣзная и деревянная и прочіе приборы, означенные
въ табели, помѣщенной въ приложеніи № 4. Количе-
ство и срокъ вещей, какой онѣ должны прослужить,
опредѣлены, въ примѣрной сложности, на каждыхъ 10 боль-
ныхъ, — въ томъ же приложеніи № 4.

§ 79.

(Продолженіе.)

Сверхъ того, въ каждомъ отдѣленіи полагаются:
стѣнные часы,
шкафъ для складыванія чистаго бѣлья,

Dla wykadzania efektów znajdować się ma w każdym
większym szpitalu oddzielny do tego lokal, urządony podług
sposobu opisanego w annexie № 54.

§ 77.

(Inne części zabudowania.)

Inne części szpitala mieszczą się w tém samém, lub
w przyległych zabudowaniach, stosownie do możności i do-
godności w służbie.

§ 78.

(O efektach szpitalnych.)

Oprócz wyżej wymienionych sprzętów, szpital winien
być zaopatrzony w dostateczną ilość efektów szpitalnych.

Do efektów szpitalnych należą: bielizna i odzież dla
chorych, pościel, naczynia miedziane, cynowe, żelazne,
drewniane i inne, wyszczególnione w wykazie, stanowiącym
annex № 4. Ilość pomienionych efektów, wyrachowana
w przecięciu na 10 chorych, i zakres czasu, przez który
one służyć powinny, oznaczone są sposobem przybliżonym
w tymże samym wykazie.

§ 79.

(Ciąg dalszy.)

Nadto do każdego oddziału potrzebne są:
zegar ścienny,
szafa do składania bielizny czystej,

шкафъ для храненія подручныхъ медикаментовъ, бинтовъ, хирургическихъ инструментовъ и т. д.,
корзина для чернаго бѣлья,
корзина для складыванія бывшихъ въ употребленіи бинтовъ,
корзина для корній и пластырей, снятыхъ при перевязкѣ больныхъ,
доска съ окружною рѣшеткою и съ рукоятками для переносенія снарядовъ, нужныхъ при перевязкѣ,
доска для намазыванія пластырей,
двѣ дощечки съ рукоятками для употребленія ординаторами и фельдшерами при записываніи рецептовъ, скорбныхъ листовъ и другихъ распоряженій,
деревянная доска съ окружною рѣшеткою и рукоятками для разношенія лекарствъ,
большіе и меньшіе сифоны, лопатки и другіе фельдшерскіе инструменты.

§ 80.

(О формахъ больничныхъ вещей.)

Всѣ мягкія металлическія и деревянные, къ употребленію больныхъ служащія вещи, заготовляются по образцамъ, утвержденнымъ Главнымъ Совѣтомъ.

§ 81.

(Объ означеніи ихъ штемпелемъ.)

Всѣ мягкія вещи, холщевыя, тиковыя, суконныя и кожанныя, должны имѣть штемпель, означающій годъ постройки каждой вещи. Кромѣ сего клейма, бѣлье и одежду больныхъ, сифилитическою болѣзнію и чесоткою одержимыхъ, штемпелевать еще особымъ четвероугольнымъ клеймомъ: си-

шafa do przechowywania środków lekarskich podręcznych, opasek, sprzętów chirurgicznych i t. d.,
kosz do zbierania bielizny nieczystej,
kosz do zbierania opasek zabrudzonych,

kosz do zbierania szarpi i plastrów, zdjętych przy opatrywaniu chorych,
tablica z galeryjką i rękojeściami, do przenoszenia przyrządów przy opatrywaniu,
tablica do smarowania plastrów,
dwie tablice z rękojeściami do użycia przez Lekarza ordynującego i przez felczera, przy zapisywaniu recept, kart wizytowych i poleceń lekarskich,
stolnica z galeryjką i rękojeściami do przynoszenia lekarstw,
strzykawki większe i mniejsze, szpadle i inne narzędzia felczerskie.

§ 80.

(O modelach efektów szpitalnych.)

Effekta miękkie, metaliczne i drewniane, do użytku chorych przeznaczone, sprawiane być winny podług wzorów przez Radę Główną zatwierdzonych.

§ 81.

(O cechowaniu efektów stemplem.)

Wszystkie efekta miękkie: płócienne, drelichowe, sukienne i skórzane, opatrzone być winny stemplem, oznaczającym rok ich sprawienia; oprócz tych znaków, bielizna i odzież dla chorych wenerycznych i świerzbawatych winna być oznaczona oddzielnym kwadratowym stemplem: we-

филитических—краснымъ съ цифрою W, а чесоточныхъ—
чернымъ съ цифрою S; изглаживающіяся при мытьѣ клей-
ма сіи возобновлять немедленно.

§ 82.

(О постройкѣ вещей по росту.)

Рубахи, суконные и тиковые халаты заготавливаются трехъ сортовъ по росту, именно: двѣ части для роста большаго, три части для средняго и одна для меньшаго.

Для дѣтей вещи сіи должны быть особыя.

nerycznych—czerwonym z cyfrą W, a świerzbawatych—czarnym z cyfrą S; znaki zaś w praniu ścierające się odnawiać niezwłocznie należy.

82.

(O zastosowaniu wielkości efektów do wzrostu chorych.)

Koszule, szlafroki sukienne i drelichowe winny być, stosownie do wzrostu chorych, trojakię, a to w takim stosunku, iżby dwie części przypadały na wzrost wysoki, trzy na średni i jedna na mały.

Dla dzieci pomienione efekta mają być oddzielne.

Приложение 1-е къ № 1-му.

Форма № 59.

ФОРМА КРОВАТНЫХЪ ТАБЛИЦЪ.

№	Примѣчаніе. Порядокъ номеровъ кроватныхъ долженъ быть общій, во всей больницѣ.
Званіе, имя, прозваніе и лѣта	
Время поступленія въ больницу	
Родъ болѣзни	
Начало болѣзни	
Порція	

Примѣчаніе. Въ больницахъ и отдѣленіяхъ сифилитическихъ, послѣ графы: *время поступленія*, добавляется графа: *съ который разг.*

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

Annex 1-y do № 1-go.

Wzór Nr. 59.

WZÓR TABLIC, KTÓRE MAJĄ BYĆ ZAWIESZANE NAD ŁÓŻKIEM.

№	Uwaga. Porządek numerów na tych tablicach ma być ogólny w całym szpitalu.
Nazwisko, imię, stan i wiek	
Data przybycia do szpitala	
Rodzaj choroby	
Data początku choroby	
Porcja	

Uwaga. W szpitalach i oddziałach wenerycznych, po rubryce: „data przybycia do szpitala,” ma być na tablicach dodana rubryka: „który raz przyjęty do szpitala.”

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkuł.*

Приложение 2-е къ № 1-му.

Форма № 60.

ФОРМА ДОСКИ ВЪ КАЖДОЙ ПАЛАТѢ.

ОТДѢЛЕНІЕ	
Нумеръ палаты	
Число кроватей	{ общее занятыхъ свободныхъ
Лекарь по отдѣленію	
Фельдшеръ по отдѣленію	
Присматривающій за больными	
Служителей	
Цѣлыхъ порцій	
Половинныхъ порцій	
Строгихъ порцій	
Отваровъ изъ крупъ, или клейки	
Итого	

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

Annex 2-gi do № 1-go.

Wzór Nr. 60.

WZÓR TABLICY, KTÓRA MA BYĆ ZAWIESZANA W KAŻDEJ SALI.

ODDZIAŁ	
Numer sali	
Liczba łózek	{ ogólna zajętych niezajętych
Lekarz oddziału	
Felczer oddziału	
Osoba dozorująca	
Liczba posługi	
Całych porey	
Pół-porey	
Ścisłych	
Klejków	
w Ogóle	

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

Приложение № 54.

О КУРИТЕЛЬНОМЪ САРАѢ И О ПРОИЗВОДСТВѢ ОКУРИВАНИЯ ВЕЩЕЙ.

Сарай для окурки бѣлья и другихъ мягкихъ вещей, въ которыхъ можетъ скрываться зараза, долженъ быть болѣе или менѣе обширенъ, смотря по обширности больницы, имѣть полъ, плотный потолокъ, хорошо обмазанныя стѣны и плотно закрывающіяся окна, дабы пары, произведенныя для окурки, не могли свободно выходить.

Окурка производится слѣдующимъ образомъ:

Одежда или вещи развѣшиваются въ сараѣ на шестахъ, или веревкахъ, сколь можно чаще, для удобнѣйшаго ихъ объема и напитаія парами; на полу ставится посуда съ составомъ, пары издающимъ, и тотчасъ затворяются плотно всѣ окна и двери на 24 часа, по прошествіи коихъ, окна и двери открываются, для возобновленія курительнаго состава, и потомъ опять затворяются. Опыты сии повторяются четыре раза, и каждая вещь, не смотря на ея качество, должна быть окуриваема не менѣе четырехъ сутокъ. Послѣ окурения, вещи сии провѣтриваются двое сутокъ въ томъ же сараѣ, а при хорошей погодѣ, гдѣ возможно, и на открытомъ воздухѣ.

Составы для курения потребныя, всякой разъ отпускаются изъ аптеки по рецептамъ главнаго лекаря.

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

(Annex № 54.)

O SZOPIE DO NAKADZANIA I O SPOSOBIE, W JAKI SAMO NAKADZANIE SIĘ
USKUTECZANIA.

Szopa do nakadzania bielizny i innych miękkich efektów, w których może ukrywać się zaraza, powinna być mniej lub więcej przestronna, odpowiednio do wielkości szpitala, mieć podłogę, szczelny sufit, ściany dobrze opatrzone, okna szczelnie przystające, aby gazy, wydzielające się podczas nakadzania, nie mogły uchodzić na zewnątrz.

Nakadzanie odbywa się następnym sposobem:

Odzież lub inne efekta rozwieszają się w szopie na tykach lub na sznurach, o ile można przestronniej, aby snadniej gazem otoczone i przejęte być mogły; na podłodze stawia się naczynie z ingrediencyami, z których gaz ma się wydobywać, i natychmiast zamykają się szczelnie okna i drzwi na 24 godzin; po upłynieniu których otwierają się okna i drzwi dla postawienia świeżych ingrediencyj, poczem znowu się zamykają. Toż samo powtarza się cztery razy, i każda rzecz, nie zważając na to, z czego jest zrobiona, ma być przez cztery doby nakadzana. Po nakadzeniu też same efekta przewietrzane być mają przez dwa dni w téjże szopie, a przy sprzyjającej pogodzie na otwartém, gdzie to być może, powietrzu.

Ingrediencye służące do nakadzania za każdym razem wydawane będą z apteki, za receptą naczelnego lekarza.

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

Приложение 4-е къ № 1-му.

(Приложение № 4.)

ТАБЕЛЬ О БОЛЬНИЧНЫХЪ ВЕЩАХЪ.

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція оныхъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
<i>Холщевыхъ</i>			
1	Колпаковъ для мужчинъ и чеп- чиковъ для женщинъ . . .	150	} три года.
2	Наволочъ верхнихъ на 2 го- ловныя подушки. . . .	300	
3	Наволочъ нижнихъ на 2 го- ловныя подушки. . . .	300	} четыре года.
4	Наволочъ на тюряки верхнихъ	100	
5	— — — — — нижнихъ	100	
6	Носовыхъ платковъ изъ обыкно- веннаго рубашечнаго холста	300	два года.
7	Пододѣяльниковъ	150	четыре года.
8	Покрываль на квашни, гдѣ пе- карня при больницѣ . . .	3	} два года.
9	Покрываль ушатныхъ и ве- дерныхъ	7	
10	Подштанниковъ	50	
11	Простынь	150	три года.

4-y Annex do № 3-go.

(*Annex Nr. 4.*)

WYKAZ EFEKTÓW SZPITALNYCH.

N ^o	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich sto- sunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
	<i>Płóciennych,</i>		
1	Szlafmyc męzkich i czepków dla kobiet	150	} trzy lata.
2	Powłóczek wierzchnich (licząc po 2 poduszki na jednego chorego)	300	
3	Wsypek (licząc po dwie poduszki na jednego chorego).	300	} cztery lata.
4	Sienników wierzchnich . .	100	
5	„ spodnich . . .	100	} dwa lata.
6	Chustek do nosa	300	
7	Prześcieradeł do obszywania kołder	150	cztery lata.
8	Pokrowców na dzieże piekar- niane	3	} dwa lata.
9	Pokrowców na wiadra i cebry	7	
10	Gatek	50	} trzy lata.
11	Prześcieradeł	150	

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція онихъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
12	Рубахъ	150	полтора года.
13	Рубахъ изъ фламскаго полотна въ ростъ человѣка, съ длин- ными рукавами, для безо- койныхъ больныхъ.	2	два года.
14	Утиральниковъ	50	одинъ годъ.
15	Скатертей.	6	шесть лѣтъ.
16	Фартуховъ для фельдшеровъ и служителей	30	} одинъ годъ.
17	Чулковъ паръ	150	
18	Шторъ изъ фламскаго полотна, по числу оконъ въ больнич- ныхъ палатахъ		15 лѣтъ.
19	Клеенки для подкладыванія подъ трудно - больныхъ, полагая каждую въ 2 локти длины и 1½ локтя ширины.	4	одинъ годъ.
Тиковыхъ			
20	Одѣяль.	100	} шесть лѣтъ.
21	Халатовъ.	100	
Суконныхъ и фланелевыхъ			
22	Одѣяль	60	} пять лѣтъ.
23	Фуфакъ	5	
24	Халатовъ	60	

N ^o	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich sto- sunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
12	Koszul.	150	półtora roku.
13	Koszul długich z flamandzkie- go płótna, z rękawami dłu- gieni, dla chorych niespo- kojnych.	2	dwa lata.
14	Ręczników	50	jeden rok.
15	Obrusów	6	sześć lat.
16	Fartuchów dla felczerów i po- sługaczy	30	} jeden rok.
17	Pończoch	150	
18	Rulet albo zasłon do okien z flamandzkiego płótna	(podług liczby o- kien w sa- lach szpi- talnych.	15 lat.
19	Podkładek ceratowych pod ciężko słabych, każda po dwa łokcie długości i 1½ łokcia szerokości	4	jeden rok.
<i>Drelichowych,</i>			
20	Kołder.	100	} sześć lat.
21	Szlafroków	100	
<i>Sukieńnych i flanelowych,</i>			
22	Kołder.	60	} pięć lat.
23	Kaftaników	5	
24	Szlafroków	60	

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція онныхъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
25	Покрываль на квашни въ пекарни <i>Кожаныхъ</i>	2	шесть лѣтъ.
26	Сапоговъ войлочныхъ съ подошвами, для выхода зимою въ отхожія мѣста	3 пары	два года.
27	Тулуновъ овчинныхъ, покрытыхъ простымъ сукномъ для того же.	3	8 лѣтъ.
28	Туплей. <i>Мѣдныхъ</i>	130 паръ	одинъ годъ.
29	Кострюль разной величины .	3	12 лѣтъ.
30	Кружка мѣрная.	1	20 "
31	Рукомойниковъ.	4	10 "
32	Къ нимъ тазовъ	4	10 "
33	Чайниковъ разной величины.	2	12 "
34	Часовъ стѣнныхъ	1	20 "
35	Подсвѣчниковъ	3	12 "
36	Штекбеченовъ <i>Оловянныхъ</i>	3	20 "
37	Кружекъ	50	15 лѣтъ.
38	Мисокъ съ крышками, кои замѣняютъ тарелки	50	
39	Солонокъ.	50	

№	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich stosunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
25	Pokrowców na dzieże piekarniane <i>Skórzanych,</i>	2	sześć lat.
26	Butów wójłokowych zeskórzanemi podszewami, dla wychodzenia do kloak zimą .	3 pary	два lata.
27	Kożuchów powleczonech sukнем ordynaryjnym, do tegoż użytku	3	ośm lat.
28	Pantofli. <i>Miedzianych,</i>	150 par	jeden rok.
29	Rądl. rozmaitej wielkości .	3	12 lat.
30	Naczynie do mierzenia. . .	1	20 "
31	Przyrządów do umywania rąk	4	10 "
32	Miednic do tychże.	4	10 "
33	Imbryczków różnej wielkości	2	12 "
34	Zegarów ściennych	1	20 "
35	Lichtarzy	3	12 "
36	Bassenów <i>Cynowych,</i>	3	20 "
37	Kubków	50	15 lat.
38	Misek z nakrywkami, które służą zamiast talerzy	50	
39	Solniczek	50	

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція онѣхъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
40	Тазовъ въ столъчаки	3	15 лѣтъ.
41	Урыльниковъ.	7	
42	Чайниковъ	2	
43	Чашекъ для кровопусканія .	2	
44	„ „ раздачи лекарствъ	4	
Желѣзныхъ			
45	Безмѣновъ.	2	20 лѣтъ.
46	Вѣсовъ разной величины. .	4	
47	Ковшей бѣлаго желѣза. . .	4	два года.
48	Канфорокъ	2	10 лѣтъ.
49	Кострюль для разогрѣванія при- парокъ	3	два года.
50	Кочерегъ	3	15 лѣтъ.
51	Куригельницъ	2	10 „
52	Ломовъ	1	20 „
53	Лопатокъ для куренія. . .	2	5 „
54	„ „ чистки двора .	2	два года.
55	Мѣрной посуды комплектъ, состоящій изъ осьмушки, по- лугарнца, полчетверика и четверика	1	20 лѣтъ.
56	Ножей съ вилками	7	три года.
57	Ножей кухонныхъ. . . .	2	два года.
58	Ночниковъ	6	
59	Сковородъ	3	

N ^o	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich sto- sunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
40	Urynałów stolcowych. . .	3	15 lat.
41	Urynałów zwyczajnych . .	7	
42	Imbryczków.	2	
43	Miseczek do krwi puszczenia	2	
44	Kubków do rozdawania lekarstw	4	
<i>Żelaznych i blaszanych,</i>			
45	Bezmian do ważenia . . .	2	20 lat.
46	Wagi rozmaitej wielkości .	4	
47	Warząchwi blaszanych do czerpania	4	dwa lata.
48	Fajerek do spirytusu . . .	2	10 lat.
49	Rądlu do grzania kataplazmów	3	dwa lata.
50	Pogrzebaczy.	3	15 lat.
51	Fajerek do węgla	2	10 „
52	Drag żelazny	1	20 „
53	Łopatek do kadzenia . . .	2	5 „
54	Motyki do oczyszczania po- dwórza.	2	dwa lata.
55	Naczyń do mierzenia komplet jeden, składający się z dwóch kwaterek, kwarty, pół garn- ca, garnca i ćwierci . . .	1	20 lat.
56	Nożów i widełców, par . .	7	trzy lata.
57	Nożów kuchennych	2	dwa „
58	Kagańców nocnych	6	
59	Patelni	3	10 lat.

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція оныхъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
60	Тагановъ	2	20 лѣтъ.
61	Тарелокъ жестяныхъ для пе- ревязки	6	пять лѣтъ.
62	Терокъ для хрѣну	3	два года.
63	Топоровъ	4	пять лѣтъ.
64	Уполовниковъ	2	шесть „
65	Фонарей рѣшетчатыхъ	2	} пять „
66	„ со стеклами	2	
67	Шандаловъ низкихъ	6	восемь „
68	„ высокихъ	3	пять „
69	Штемпелей для клейменія бѣ- лья	3	20 „
70	Щипцовъ свѣчныхъ	6	два года.
71	„ для каминовъ	2	20 лѣтъ.
72	Ящиковъ плевательныхъ	50	} 15 лѣтъ.
73	Котловъ для кухни	2	
74	„ „ прачечной	2	
Деревянныхъ			
75	Бочекъ цѣльныхъ	4	} восемь лѣтъ.
76	„ разрѣзанныхъ	2	
77	Ваннъ	4	
78	Кадочекъ крашенныхъ съ же- лѣзными обручами, для во- ды въ палатахъ	4	шесть лѣтъ.
79	Досокъ аппаратныхъ для пе- ревязки	4	} 15 лѣтъ.
80	„ для разноски порцій	6	

N ^o	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich sto- sunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
60	Trójnogów	2	20 lat.
61	Talerzyków blaszanych do opatrunku	6	pięć lat.
62	Tarek do chrzanu	3	dwa lata.
63	Toporów	4	pięć lat.
64	Warząchw do szumowania	2	sześć lat.
65	Latarni drucianych	2	} pięć lat.
66	„ ze szkłem	2	
67	Lichtarzy niskich	6	ośm lat.
68	„ wysokich	3	pięć lat.
69	Stepli do znaczenia bielizny	3	20 lat.
70	Szczypców lichtarzowych	6	dwa lata.
71	„ kominkowych	2	20 lat.
72	Spluwaczek	50	} 15 lat.
73	Kotłów do kuchni	2	
74	„ do pralni	2	
Drewnianych,			
75	Beczek	4	} ośm lat.
76	Beczulek	2	
77	Wanien	4	
78	Konewek malowanych z obrę- czami żelaznemi, do wody w salach	4	sześć lat.
79	Stolnic aparatowych do opa- trunku	4	} 15 lat.
80	„ do roznoszenia porcyj	6	

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція оныхъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
81	Досокъ черныхъ къ кроватямъ . .	50	20 лѣтъ.
82	„ „ для означенія палатъ и отдѣленій, по числу оныхъ	...	20 „
83	Катокъ для прачечной. . .	1	} 10 „
84	Квашень для пекарни . . .	2	
85	Корытъ для кухни	2	5 „
86	Операціонный столъ	1	20 „
87	Кресло для операцій съ кожанюю подушкою	1	20 „
88	Кроватей	50	15 „
89	Ложекъ	60	одинъ годъ.
90	Лопатъ	4	тоже.
91	Лаханей съ ножками	4	} 6 лѣтъ.
92	„ безъ ножекъ для бинтовъ	2	
93	Носилокъ для переноски больныхъ	1	20 „
94	Рѣшетъ	2	} одинъ годъ.
95	Ситъ	2	
96	Скамеекъ крашенныхъ . . .	4	} 15 лѣтъ.
97	Столиковъ кроватныхъ . . .	25	
98	Столъ разной величины. . .	10	20 „
99	Стульевъ простыхъ	10	} 10 „
100	Стольчаковъ	4	

№	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich stosunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
81	Tabliczek czarnych z nadpisaniami do zawieszania nad łózkami . .	50	20 lat.
82	„ do oznaczenia sal i oddziałów	{podług liczby sal.	20 „
83	Magiel do pralni	1	} 10 „
84	Dzień do piekarni	2	
85	Koryt do kuchni	2	5 „
86	Stół operacyjny	1	20 „
87	Stolek z poręczami do operacyj z poduszką skórzaną .	1	20 „
88	Łózek	50	15 „
89	Łyżek	60	} jeden rok.
90	Łopat	4	
91	Statków do zlewania pomyj .	4	} 6 lat.
92	Skrzynek do składania opasek	2	
93	Tragi do przenoszenia chorych	1	20 „
94	Rzeszot.	2	} jeden rok.
95	Sit	2	
96	Ławeczek malowanych . .	4	} 15 lat.
97	Stolików do stawiania przy łózkach	25	
98	Stółów różnej wielkości . .	10	20 „
99	Krzesel prostych	10	} 10 „
100	Stolców	4	

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція онихъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
101	Чановъ	3	10 лѣтъ.
102	Чашъ хлѣбныхъ въ пекарню.	3	два года.
103	Шаекъ.	4	три года.
104	Ширмъ.	4	15 лѣтъ.
105	Малыхъ шкаповъ для ле- карствъ въ палатахъ. . .	4	20 лѣтъ.
106	Малыхъ шкаповъ для поклажи вещей и бѣлья въ палатахъ	4	
107	Разной величины шкаповъ съ дверцами и безъ оныхъ. .	6	
108	Шкапъ для инструментовъ .	1	
109	Щетокъ для пола	4	одинъ годъ.
110	Ящиковъ для дровъ	4	15 лѣтъ.
111	Ящиковъ съ мѣстами для пере- носа банокъ и склянокъ съ лекарствами	4	10 „
<i>Пеньковыхъ</i>			
112	Кошелей пеньковыхъ въ палаты	4	два года.
113	Круговъ веревочныхъ въ па- латы	4	одинъ годъ.
<i>Стеклянныхъ</i>			
114	Термометровъ въ палаты. .	4	Стеклянымъ вещамъ срокъ не полагается.
115	Термометръ для ваннъ . . .	1	

№	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich sto- sunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
101	Kubłów	3	10 lat.
102	Statków piekarnianych . .	3	dwa lata.
103	Szaflików.	4	trzy lata.
104	Parawanów	4	15 lat.
105	Szafek do przechowywania le- karstw w salach	4	20 lat.
106	Szafek do składania rzeczy i bielizny w salach. . .	4	
107	Różnej wielkości szaf z drzwicz- kami i bez tych	6	
108	Szafa do przechowywania na- rzędzi	1	
109	Szczotek do podłogi	4	jeden rok.
110	Skrzyń na drzewo	4	15 lat.
111	Szuflad z przegródkami do prze- noszenia flaszek i słoików z lekarstwami.	4	10 lat.
<i>Konopianych,</i>			
112	Worków	4	dwa lata.
113	Krażków powrozowych . .	4	jeden rok.
<i>Szklanych,</i>			
114	Ciepłomierzów do zawieszania w salach	4	Na efekta szklanne ter- min nie ozna- cza się.
115	Ciepłomierz osobny do użycia przy kąpielach	1	

№	Названіе больничныхъ вещей.	Пропорція онихъ на 50 че- ловѣкъ.	Срокъ выслуги.
116	Бутылей большихъ съ плете- ною корзиною въ палаты.	4	Стеклянымъ вещамъ срокъ не полагается.
117	Стакановъ толстаго стекла съ стекляными палочками, для курений кислотами	2	
118	Чернильницъ.	6	
<i>Роговыхъ</i>			
119	Гребней рѣдкихъ и частыхъ для больныхъ.	4	два года.
<i>Инструменты для мастеровыхъ</i>			
120	Ножницъ.	2	
121	Утюговъ	2	
<i>Инструментовъ пожарныхъ</i>			
122	Багровъ	2	
123	Ведеръ желѣзныхъ. . . .	3	
124	Ломовъ.	2	
125	Лѣстницъ.	2	
126	Топоровъ.	4	
127	Заливательная труба, по край- ней мѣрѣ ручная	1	

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

N°	Wykaz efektów szpitalnych.	Ich sto- sunek na 50 osób.	Czas na jaki mają służyć.
116	Butli wielkich oplatanych .	4	Na efekta szklanne ter- min nie ozna- cza się.
117	Naczyni szklannych ze szkła grubego, ze szklannemi pre- cikami do nakadzań kwasa- mi mineralnemi. . . .	2	
118	Kałamarzy	6	
<i>Rogowych.</i>			
119	Grzebieni rzadkich i gęstych dla chorych	4	dwa lata.
<i>Narzędzia dla rzemieślników.</i>			
120	Nożyczek	2	
121	Żelazek krawieckich . . .	2	
<i>Narzędzia ogniowe.</i>			
122	Haków.	2	
123	Wiader żelaznych	3	
124	Żelaznych dragów	2	
125	Drabin.	2	
126	Toporów	4	
127	Sikawka do gaszenia, przynaj- mniej podręczna. . . .	1	

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkul.*

ГЛАВА III.

О ПРИЕМѢ ВОЛЬНЫХЪ И ИХЪ ПОМѢЩЕНІИ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

ГЛАВА III.

О приемѣ больныхъ и ихъ помѣщеніи.

§ 83.

(О предназначеніи больницъ вообще.)

Въ больницы, какъ заведенія, предназначенныя для пользованія больныхъ, принимаются только лица, дѣйствительно требующія врачебнаго пособія. Увѣчные и такъ называемые резиденты (*) не должны быть въ нихъ помѣщаемы.

(*) Резидентами называются лица престарѣлыя или увѣчныя, кои, за вносомъ известной платы, помѣщаются въ больницы до ихъ смерти.

TYTUŁ III.

O PRZYJMOWANIU CHORYCH I ICH POMIESZCZENIU.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

ROZDZIAŁ III.

O przyjmowaniu chorych i ich pomieszczeniu.

§ 83.

(Przeznaczenie szpitali w ogólności.)

Szpitalę, jako zakład przyznaczony do leczenia chorych, przyjmować tylko będą osoby, istotnie pomocy lekarskiej potrzebujące; kalecy i rezydenci (*) miejsca w nich zajmować nie powinni.

(*) Rezydentami nazywają się osoby zgrzybiałe i kaleki, które, po złożeniu pewnej opłaty, zostają w szpitalu do samej śmierci.

Необнаруживающіе признаковъ истинной болѣзни могутъ быть принимаемы въ больницы только по распоряженію высшаго начальства, для удостовѣренія въ дѣйствительности приписываемой имъ болѣзни или увѣчья.

Исключаются изъ сего однакожъ тѣ заведенія, кои предназначены именно не только для больныхъ, но также для резидентовъ, калекъ, старцевъ, подкидышей и дѣтей. На счетъ приѣма и содержанія послѣднихъ, заведенія сіи должны руководствоваться особо изданными для того правилами. Затѣмъ, собственно въ больницахъ, при сихъ заведеніяхъ состоящихъ, должны быть соблюдаемы всѣ правила настоящаго Устава.

§ 84.

(О предназначеніи больницъ въ частности.)

Въ частности, въ каждую больницу должны поступать только тѣ больные, для коихъ она, по учрежденію своему, или по особому распоряженію Главнаго Попечительнаго Совѣта, предназначена.

§ 85.

(О постоянномъ числѣ больныхъ.)

Соразмѣрно обширности и способамъ содержанія больницы, Главнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ утверждается число больныхъ, какое въ оной должно помѣщаться. Число это, по мѣрѣ приращенія доходовъ больницы, можетъ измѣняться и опредѣляется въ представляемыхъ Частными Попечительными Совѣтами на утвержденіе Главнаго штаба. Сверхъ опредѣленнаго числа, больные въ больницу не должны быть принимаемы, развѣ въ случаяхъ чрезвычайныхъ.

Osoby, nie okazujące widocznej choroby, mogą być przyjmowane do szpitali jedynie tylko z rozporządzenia Władzy wyższej, dla powzięcia przekonania o rzeczywistości ich choroby lub kalectwa.

Nie podchodzą wszakże pod powyższy ogólny przepis zakłady, przeznaczone nietylko dla chorych, ale również dla rezydentów, kalek, starców, podrzutków i dzieci. Pod względem sposobu przyjmowania do tych zakładów i ich utrzymywania, stosować się należy do oddzielnie wydanych w tej mierze przepisów. W infirmeryach jednak, przy tego rodzaju zakładach urządzonych, mają być zachowywane wszystkie przepisy niniejszej Ustawy.

§ 84.

(Przeznaczenie szpitala w szczególności.)

W szczególności, każdy szpital przyjmować ma tylko takich chorych, dla których z ustanowienia swego lub szczególnego rozporządzenia Rady Głównej przeznaczonym został.

§ 85.

(Stałe oznaczenie liczby chorych.)

Również przez Radę Główną ustanawiana będzie, stosownie do lokalu i zasobów szpitala, liczba chorych, mieścić się w nim mających. Liczba ta, w miarę dochodów szpitala, może się zmieniać, i oznaczana będzie w etatach, przez Rady Szczegółowe do zatwierdzania Radzie Głównej przedstawianych. Nad określoną liczbę, szpitale nie powinny przyjmować chorych, chyba w przypadkach nadzwyczajnych, ze szczególnego polecenia Władzy wyższej, która

чайныхъ, по особому распоряженію высшаго начальства, которое съ тѣмъ вмѣстѣ предоставитъ больницѣ способы къ размѣщенію и содержанію сверхштатнаго числа больныхъ.

§ 86.

(На какомъ основаніи больные принимаются въ больницы.)

Больные принимаются въ больницы на слѣдующемъ основаніи:

- 1) всякаго званія бѣдные и неимущіе люди—бесплатно;
- 2) имущіе больные—за установленную плату на общее содержаніе;
- 3) сверхъ сего, въ большихъ больницахъ, гдѣ устройство помѣщеній позволяетъ, больные болѣе состоятельные принимаются въ комнаты, устроенныя для одного, двухъ или нѣсколькихъ больныхъ, съ особою прислугою и лучшими выгодами, за особо установленную плату;
- 4) изъ фабрикъ, заводовъ и другихъ общественныхъ мѣстъ—за плату, по особо заключенному съ ними условію;
- 5) воинскіе нижніе чины—на основаніи установленныхъ для того правилъ.

§ 87.

(О платахъ за больныхъ.)

Платы за больныхъ устанавливаются больничными Совѣтами, но должны быть предварительно представлены на утвержденіе въ Главный Совѣтъ.

zarazem wskaże szpitalowi środki, tak co do pomieszczenia, jako i co do utrzymania nadetatowej liczby chorych.

§ 86.

(Warunki ogólne do przyjmowania chorych.)

Chorzy przyjmowani być mogą do szpitali podług następujących zasad:

- 1) ubodzy jakiego bądź stanu—bepłatnie;
- 2) mniej dostatni—za pewną opłatą, na jednakowe z innymi chorymi utrzymanie;
- 3) w większych szpitalach, gdzie miejscowość dozwala, za oddzielnie ustanowioną opłatą, chorzy mogą być pomieszczani w osobnych pokojach, pojedynczo, po dwóch, lub po kilku, z oddzielną usługą i lepszymi wygodami;
- 4) chorzy z fabryk i innych różnego rodzaju zakładów, tudzież ze zgromadzeń rzemieślniczych—za opłatą, stosownie do oddzielnie w tym przedmiocie zawartych układów;
- 5) wojskowi niższych stopni—na zasadzie oddzielnie wydanych w tej mierze przepisów.

§ 87.

(O opłacie za chorych.)

Wysokość opłaty kosztów kuracyjnych ustanawiana będzie przez Rady Szczegółowe, lecz ulega zatwierdzeniu Rady Głównej.

§ 88.

(Общая правила при приеме больных.)

При приеме больных не должно терять из виду того, что лучше отказать в пособии одному или нескольким менее страждущим, нежели оказать его с ущербом для больных, состоящих уже в больнице, нежели помещать по два больных в одной кровати, или прибавлять кровати свыше положенного числа, стесняя чрез то других, особливо, если притом и способы больницы того не позволяют. В крайности лучше выписать одного менее слабого, по усмотрению врача, и принять требующего самого скорого пособия.

§ 89.

(Продолжение.)

Больным более опасным и требующим скорого пособия надлежит давать преимущество пред одержимыми продолжительною болезнью, пред увечными, старыми и немощными людьми, ежели их обязана принимать больница. Вообще Попечительные Совѣты должны принять меры, чтобы сего рода люди, если они имеют право на общественное призрение, были помещаемы в других местах, а не в больницах.

§ 90.

(Продолжение.)

Ежели больница предназначена для одних бедных людей, Попечительный Совѣтъ обязан наблюдать, чтобы

§ 88.

(Ogólne przepisy względem przyjmowania chorych.)

Przy przyjmowaniu chorych nie należy spuszczać z uwagi, że lepiej jest odmówić pomocy jednemu lub kilku mniej ciężką dotkniętym słabością, niż udzielić ją z uszczerbkiem dla chorych, już w szpitalu pomieszczonych, niżeli mieścić po dwóch chorych w jednym łóżku, lub pomnażać liczbę ich nad oznaczoną w etacie, ścieśniając tym sposobem innych chorych; tém bardziej, jeśliby i zasoby szpitala nie były odpowiednie. W nagłych zaś przypadkach, lepiej wypisać ze szpitala jednego mniej słabego, stosownie do uznania Lekarza, a przyjąć takiego, któryby skórej potrzebował pomocy.

§ 89.

(Ciąg dalszy.)

Niebezpiecznym chorym i wymagającym śpiesznej pomocy, należy udzielać ją przed tymi, którzy dotknięci są długotrwałymi chorobami, przed kalekami, starcami i niepełnymi, jeśli i takich szpital przyjmować jest obowiązany. W ogólności starać się będą Rady Opiekuńcze, ażeby tego rodzaju ludzie, którzyby mieli prawo uciekania się do pieczy publicznej, nie byli w szpitalach umieszczani, lecz w innych odpowiednich zakładach.

§ 90.

(Ciąg dalszy.)

Jeżeli szpital przeznaczony jest dla samych ubogich, Rada Szczegółowa Opiekuńcza czuwać nad tém będzie, aże-

состоятельнѣйшія лица, могущія лечиться на своемъ иждивеніи, не занимали мѣстъ, предоставленныхъ убогимъ. Если, кромѣ бѣдныхъ, больница принимаетъ больныхъ за плату, то на Совѣтъ возлагается обязанность досмотрѣть, чтобы въ больничную кассу за леченіе была внесена плата тѣми, которые могутъ то исполнить. Полагается однакожь общимъ правиломъ, чтобы, въ случаѣ малаго числа незанятыхъ мѣстъ, преимущество всегда было предоставлено убогимъ.

§ 91.

(О подаіи врачебной помощи больнымъ приходящимъ.)

Попечительные Совѣты, преимущественно же больничные врачи, обязаны заботиться, чтобы больныхъ, могущихъ ходить и оставаться на своихъ квартирахъ, лечить, не принимая въ больницу.

§ 92.

(Продолженіе.)

Каждый Попечительный Совѣтъ, въ подлежащемъ его вѣдѣнію округѣ, долженъ стараться о доставленіи бесплатно медицинскаго пособія и менѣе дорогихъ лекарствъ приходящимъ больнымъ, имѣющимъ свои квартиры; ибо такимъ образомъ усугубить не только успѣшность благотѣтельнаго пособія, оказываемаго ввѣренною его управленію больницею, но даже въ нѣкоторомъ отношеніи увеличить ея объемъ, не занимая кроватей менѣе слабыми лицами и оставляя ихъ для больныхъ, пораженныхъ болѣе тяжкими болѣзнями. Сіе же не допустить, чтобы легкія болѣзни отъ неподанія своевременнаго пособія переходили въ тяжкія.

by osoby zamożniejsze, własnym kosztem leczyć się mogące, miejsca im nie zabierały. Jeśli oprócz ubogich, szpital przyjmuje chorych za opłatą, obowiązkiem jest Rady dopilnować, aby do kassy szpitalnej uiszczoną została opłata za kurację od tych, którzy ją wnieść mogą. Za ogólne zaś przyjmuje się prawidło, że w razie ubiegania się o miejsce niezajęte w szpitalu, ubodzy przed zamożniejszymi zawsze pierwszeństwo mieć powinni.

§ 91.

(O udzielaniu pomocy lekarskiej chorym przychodzącym.)

Rady Opiekuńcze, w szczególności zaś Lekarze szpitalni, starać się winni, ażeby chorzy, którzy mogą pozostać w swych mieszkaniach i są w stanie przychodzić po radę do szpitala, takim tylko sposobem pomoc odbierali, i nie byli do szpitala przyjmowani.

§ 92.

(Ciąg dalszy.)

O ile możności, Rada Opiekuńcza starać się winna, aby chorzy przychodni z obrębu, dla którego szpital jest urządzony, mieli udzielaną sobie odpowiednią pomoc lekarską i mniej kosztowne lekarstwa; przez to bowiem powiększy się rozciągłość dobroczynnej pomocy, przez szpital udzielać się mającej, a poniekąd zyszcze i sam szpital na tém, że mniej słabe osoby, nie zajmując w nim miejsca, będą się leczyły po domach, przez co pozostanie więcej łóżek dla dotkniętych cięższymi chorobami. Nadto, udzielanie takiej pomocy zapobiegać będzie, aby choroby lżejsze nie przechodziły w ciężkie, przez zaniedbanie wczesnego ratunku.

§ 93.

(Мѣры для отвращенія присылки больныхъ сверхъ комплекта.)

Какъ ни одна больница не должна принимать больныхъ свыше постоянного числа кроватей, то для отвращенія присылки больныхъ сверхъ комплекта, больничное управленіе обязано увѣдомлять власти, имѣющія право снабжать свидѣтельствами, о числѣ вакантныхъ мѣстъ, всегда однакожь оставляя нѣсколько кроватей запасныхъ для больныхъ въ нечаянныхъ случаяхъ или такихъ, которыхъ больница обязана принимать, согласно особымъ условіямъ.

§ 94.

(Условія къ приему больныхъ.)

Приемъ больныхъ дѣлается на основаніи свидѣтельствъ, выданныхъ подлежащими медико-полицейскими чиновниками, или надлежащими полицейскими властями, согласно особымъ распоряженіямъ Правительства; либо старшинами сословій цѣховъ, управителями фабричныхъ заводовъ и т. п., согласно частнымъ договорамъ, или обязательствамъ каждой больницы.

Главному Медицинскому Инспектору предоставляется право отправлять убогихъ больныхъ во всѣ больницы Царства. Предсѣдатель Частнаго Попечительнаго Совѣта и главные лекари могутъ также отсылать больныхъ въ подвѣдомственные имъ больницы, буде они, по свойству болѣзни, подлежатъ приему въ оныя.

§ 93.

(Środki zapobiegające nadsyłaniu chorych nad liczbę etatową.)

Ponieważ żaden szpital nie powinien przyjmować chorych więcej, niż ma łóżek etatowych, przeto, dla zapobieżenia przysyłaniu chorych nad komplet, administracya szpitala zawiadamiać będzie codziennie Władze, mające prawo kwalifikowania do szpitali, ile pozostaje miejsc niezajętych, nie licząc do nich kilku łóżek, które zachowane być winny dla przyjęcia chorych w nagłych wypadkach, lub tych, których szpital utrzymywać koniecznie musi, z mocy szczególnych zobowiązań.

§ 94.

(Kwalifikacye chorych.)

Szpitaly przyjmować będą chorych na zasadzie kwalifikacyj, przez właściwych urzędników policyjno-lekarskich, lub przez właściwe Władze policyjne udzielonych, stosownie do oddzielnych rozporządzeń Rządowych, lub też przez starszych zgromadzeń, przełożonych nad zakładami fabrycznymi i t. d., stosownie do szczególnych umów lub zobowiązań się każdego szpitala.

Nadto pozostawia się prawo odsyłania chorych ubogich do wszystkich szpitali—Głównemu Inspektorowi służby zdrowia; Opiekunowi zaś Prezydującemu w Radzie Szczegółowej i naczelnemu Lekarzowi szpitala, służy prawo odsyłania chorego do szpitala poruczonego ich wiedzy, jeżeli z natury choroby nie zachodzi jaka przeszkoda.

§ 95.

(Продолженіе.)

Должно имѣть въ виду, чтобы подозрительные люди, притворяясь больными или даже дѣйствительно больные, не искали убѣжища въ больницѣ, дабы освободиться отъ пристрастія полицейской власти. Посему Совѣтъ долженъ обнародовать въ своемъ округѣ, что каждый приходящій въ больницу больной долженъ быть снабженъ видомъ отъ подлежащей полицейской власти въ томъ, что онъ человекъ извѣстный и неподозрительный.

§ 96.

(Продолженіе.)

Безъ всякаго свидѣтельства должны быть принимаемы въ больницу больные, коимъ угрожаетъ внезапная опасность, напр. отравленные, укушенные бѣшенными животными, опасно раненные, сильно ушибенные, подвергшіеся кровотечениямъ и т. п., и вообще всѣ трудно больные, прибывшіе уже въ больницу, еслибы даже они и не имѣли никакихъ при себѣ видовъ, удостоверяющихъ въ ихъ бѣдности и что въ полицейскомъ отношеніи они не подозрительны; но о такихъ должно немедленно давать знать полиціи, для собранія надлежащихъ справокъ.

§ 97.

(Правила, соблюдаемыя при приѣмѣ больныхъ.)

Принятіе больныхъ въ особомъ приѣмномъ покоѣ производится больничнымъ врачомъ или фельдшеромъ и смо-

§ 95.

(Ciąg dalszy.)

Przytém ściśle przestrzegać należy, ażeby ludzie podejrzani, ze zmyślonemi chorobami, albo nawet istotnie słabi, nie szukali schronienia w szpitalu, celem ujścia baczości władzy policyjnej. Dla tego ogłosić winna Rada w właściwym sobie okręgu, iż każdy chory, zgłaszający się do szpitala, ma być opatrzony w świadectwo od właściwej Władzy policyjnej, jako jest znanym i niepodejrzanym człowiekiem.

§ 96.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy, zagrożeni nagłym niebezpieczeństwem, jak np. zatruci, pokąsani przez zwierzęta wściekle, niebezpiecznie zranieni, mocno potłuczeni, dotknięci krwotokami i t. p., i w ogólności wszyscy ciężko słabi, skoro już przybyli do szpitala, przyjmowani być mają bez wymagania od nich kwalifikacyi, chociażby nawet nie byli zaopatrzeni ani w świadectwa ubóstwa, ani w dowód policyjny, że nie są podejrzanymi pod względem policyjnym; o takich jednak należy bezzwłocznie znosić się z Władzą policyjną, celem powzięcia potrzebnych wiadomości.

§ 97.

(Przyjmowanie chorych do szpitala.)

Przyjmowanie chorych odbywa się w przeznaczonей do tego oddzielnей izbie, przez lekarza szpitalnego, albo felcze-

тритемь больницы, или лицомъ, назначеннымъ Частнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ.

На медицинскаго чиновника возлагается обязанность строго смотрѣть за порядкомъ въ приемѣ и помѣщеніи больныхъ и оказывать имъ необходимое пособіе, а смотритель обязанъ принять ихъ собственныя вещи и деньги, повѣрить полицейскіе и другіе ихъ виды, давая, въ случаѣ подозрѣнія, немедленно знать полиціи.

§ 98.

(Продолженіе.)

Еслибы поступающее въ больницу и снабженное законнымъ видомъ лицо, назначеннымъ для приема больныхъ медицинскимъ чиновникомъ признано было неподлежащимъ, по роду болѣзни, въ эту больницу, тогда окончательное по сему предмету разрѣшеніе предоставляется усмотрѣнію главнаго лекаря; больной же между тѣмъ долженъ оставаться въ приемномъ покоѣ.

§ 99.

(Продолженіе.)

Каждый больной, при поступленіи въ больницу, долженъ быть записанъ въ главную книгу и въ общій журналъ больныхъ (см. формы № 5 и 7); причемъ видъ, съ которымъ онъ прибылъ, удерживается; больной же получаетъ палатный билетъ, съ означеніемъ отдѣленія, или палаты, въ которой онъ долженъ быть помѣщенъ (форма № 10), и росписку въ отдачѣ на сохраненіе вещей и денегъ.

ра, oraz intendenta szpitala. lub osobę wyznaczoną przez Radę Szczegółową Opiekuńczą.

Do urzędnika służby lekarskiej należeć będzie ściśle przestrzeganie porządku w przyjęciu i pomieszczeniu chorych, tudzież udzielanie pierwszej pomocy. Intendent zaś obowiązany jest przyjąć ich rzeczy i pieniądze, przejrzeć kwalifikacyę pod względem policyjnym i inne świadectwa, a w razie nastroczającej się w téj mierze jakiej wątpliwości, winien niezwłocznie zawiadomić Władzę policyjną.

§ 98.

(Ciąg dalszy.)

Gdyby urzędnik służby lekarskiej, przeznaczony do przyjmowania chorych, uznał osobę przybywającą do szpitala i opatrzoną formalną kwalifikacyą, za niekwalifikującą się do tegoż szpitala, pod względem rodzaju choroby, ostateczne wyrzeczenie co do przyjęcia tegoż chorego, zostawia się uznaniu naczelnego Lekarza szpitala, chory zaś tymczasowo pozostawać ma w izbie przeznaczonej do przyjmowania chorych.

§ 99.

(Ciąg dalszy.)

Każdy chory, przy samém przyjęciu, ma być zapisany do księgi głównej i do ogólnego dziennika chorych, podług wzorów № 5 i 7 utrzymywanych. Przyczem zatrzymane zostaną jego świadectwa kwalifikacyjne, a natomiast wydaną mu będzie karta wpisowa (wzór № 10), z oznaczeniem oddziału lub sali, w której ma być pomieszczony, oraz kwit depozytowy efektów i pieniędzy.

§ 100.

(Продолженіе.)

Каждый вновь поступающий больной получает больничное бѣлье и платье; его же собственное отдается для хранения въ кладовую. Сверхъ того, больной долженъ быть очищенъ надлежащимъ образомъ, сообразно роду и степени болѣзни, посредствомъ ванны, обмытія и т. д. Платье его должно быть также очищено, а бѣлье вымыто до отдачи въ кладовую, гдѣ оно связывается и кладется особо, съ пришитымъ къ нему ярлыкомъ, на которомъ написано имя и прозваніе больного.

§ 101.

(Продолженіе.)

Еслибы принятый больной требовалъ немедленной помощи, то таковую окажетъ ему принимающій врачъ или фельдшеръ. Но еслибы это превосходило его власть, тогда онъ пригласить лекаря подлежащаго отдѣленія, въ важномъ же случаѣ—и самого главнаго лекаря.

О помѣщеніи больныхъ по отдѣленіямъ.

§ 102.

(Правила, соблюдаемыя при размѣщеніи больныхъ по отдѣленіямъ.)

Родъ болѣзни опредѣляетъ отдѣленіе, въ которомъ больной долженъ быть помѣщенъ. Въ сомнительныхъ случаяхъ это будетъ зависѣть отъ усмотрѣнія главнаго лекаря.

§ 100.

(Ciąg dalszy.)

Každy nowo przyjęty chory otrzyma bieliznę i odzież szpitalną; jego zaś własna zachowaną zostanie w przeznaczonym do tego składzie. Przytém chory należycie ma być oczyszczony, stosownie do rodzaju i stopnia słabości, albo przez kąpiel, albo przez obmycie i t. d. Odzież jego ma być oczyszczoną i bielizna wypraną przed oddaniem do składu, gdzie takowe związują się i kładą oddzielnie z przyszytą karteczką, obejmującą imię i nazwisko chorego.

§ 101.

(Ciąg dalszy.)

Gdyby przyjęty chory potrzebował nagłej pomocy, ta udzieloną mu będzie przez Lekarza, albo felczera, przeznaczonego do przyjmowania chorych; jeżeliby zaś takowa przechodziła jego attribucyę, wówczas wezwie Lekarza właściwego oddziału, a w ważnych przypadkach, razem i naczelnego Lekarza szpitala.

O pomieszczeniu chorych w oddziałach.

§ 102.

(Pomieszczenie chorych w oddziałach.)

Pomieszczenie chorych w oddziałach im odpowiednich wskazane jest przez sam rodzaj choroby; w razach wątpliwych zależeć będzie od uznania naczelnego Lekarza szpitala.

§ 103.

(Продолженіе.)

Больной, послѣ помѣщенія его въ отдѣленіе, долженъ быть записанъ въ журналъ сего отдѣленія, веденный фельдшеромъ, подъ надзоромъ ординатора, по формѣ N° 8.

§ 104.

(Продолженіе.)

Каждый больной долженъ имѣть особую кровать. Помѣщеніе двухъ больныхъ въ одной кровати строжайше воспрещается.

§ 105.

(Продолженіе.)

Число больныхъ въ какой либо палатѣ зависитъ частью отъ ея обширности, частью же отъ рода и степени болѣзни. Чѣмъ тяжеле болѣзнь и чѣмъ болѣе возбуждается она въ больномъ испареній, тѣмъ меньшее число больныхъ должно помѣщаться на извѣстномъ пространствѣ.

§ 103.

(Ciąg dalszy.)

Po umieszczeniu chorego w oddziale, zapisany ma być tenże w dzienniku oddziałowym, utrzymywanym, podług wzoru N° 8, przez fclczera oddziałowego, pod dozorem Le-
karza ordynującego.

§ 104.

(Ciąg dalszy.)

Każdy chory powinien mieć osobne łóżko; umieszczanie dwóch chorych w jedném łóżku jak najsurowiej zabrania się.

§ 105.

(Ciąg dalszy.)

Liczba chorych w każdéj sali zależy częścią od jéj wielkości, częścią od rodzaju i ciężkości chorób. Im cięższe są choroby, im więcej wydziela się wyziewów z chorych, tém mniejsza ich liczba w jednéj i téjże przestrzeni mieścić się powinna.

Приложение 1-е къ № 1-му.

Форма № 5.

ГЛАВНАЯ КНИГА БОЛЬНЫХЪ,

принятыхъ въ Больницу №

Въ ней скрѣпленныхъ листовъ oo.

Заведена дня 18.. года

Окончена дня 18.. года

Предсѣдатель Частнаго
Попечительнаго Совѣта

Члены Совѣта

(М. П.)

№ по порядку.	Имя и фамилія.	Сколько отъ роду лѣтъ	Какого вѣроисповѣданія.	Мѣста:		Имѣеть ли родственниковъ и гдѣ имепно.	Чѣмъ занимается
				происхожденія.	послѣдняго пребыванія.		

[illegible]

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

(Wzór Nr. 5)

KSIEGA GŁÓWNA CHORYCH
przyjętych do szpitala N.

Składająca się z kart oparafowanych
Zaczęta dnia 186 .. roku
Skończona dnia 186 .. roku

Opiekun Prezydujący
Rady Szczegółowej Szpitala,

(M. P.)

Członkowie Rady,

[illegible][illegible]

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

Приложение 2-е къ № 1-му.

(Форма № 7.)

ОБЩІЙ ЖУРНАЛЪ БОЛЬНЫХЪ
въ больницѣ N.

Журналъ больныхъ мужчинъ.

18 .. года.

Примѣчаніе. Въ началѣ писать:

- a) осталось отъ прошедшаго года . . .
- b) вновь поступило въ 18 .. году . . .

(Wzór Nr. 7.)

DZIENNIK OGÓLNY CHORYCH
w szpitalu N.

Dziennik chorych mężczyzn.

186 . . roku.

Uwaga. Na wstępie napisać:

- a) pozostało z roku przeszłego
- b) przybyło w 186 roku

Приложение 3-е къ N 1-му.

(Форма N° 10.)

ФОРМА ПАЛАТНАГО БИЛЕТА.

ПАЛАТНЫЙ БИЛЕТЪ

N^o (по общему журналу)

Такого-то званія N N, со дѣтъ, принять въ больницу
сего числа въ 00 часу, отсылается въ палату N 00.

годъ, мѣсяцъ и число.

Мѣстный Лекаръ N N.

или принимавшій врачъ N N.

Переведенъ въ палату N годъ, мѣсяцъ и число.

Главный Лекаръ N N.

Выздоровѣлъ, годъ, мѣсяцъ и число.

Главный Лекаръ N N.

Примѣчаніе. Билетъ сей выдается больному при от-
правленіи его изъ пріемнаго покоя въ па-
лату и долженъ висѣть вмѣстѣ съ скорб-
нымъ листомъ позади кроватной доски:
по выписаніи же или смерти больного, воз-
вращается въ канцелярію больницы.

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

3-ci Annex do N° 1-go.

(Wzór Nr. 10.)

WZÓR KARTY WPISOWEJ.

KARTA WPISOWA.

N^o . . . dziennika ogólnego.

N. N., stanu N, wieku lat N, przyjęty do szpitala
w dniu dzisiejszym, o godzinie N, i przeznaczony do od-
działu N.

dnia . . . miesiąca . . . roku.

Lekarz miejscowy N. N.

albo przeznaczony do przyjmowania chorych N. N.

Translokowany do oddziału N, dnia . . . miesiąca . . . roku.

Naczelný Lekarz N. N.

Wyzdrowiał dnia . . . miesiąca . . . roku.

Naczelný Lekarz N. N.

Uwaga. Karta takowa wydaje się choremu przy odsyła-
niu go z izby, gdzie się przyjmują chorzy, do
oddziału i winna być zawieszona razem z kartą
wizytową, z drugiej strony tablicy, nad łóżkiem
znajdującej się; po wypisaniu zaś chorego, lub
po jego śmierci, zwrócić się ma do kancelaryi
szpitala.

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

Приложение 4-е къ N° 1-му.

(Форма N° 8.)

ЖУРНАЛЪ ПО ОТДѢЛЕНІЮ.

Отдѣленіе

Больницы

Годъ

Мѣсяцъ.

4-y Annex do N° 1-go.

(Wzór Nr. 8.)

DZIENNIK ODDZIAŁOWY.

Oddział

Szpitala

rok

miesiąc

N° 2.

Постановленіе о расходахъ на леченіе ремесленныхъ учениковъ и подмастерьевъ.

Извлеченіе изъ постановленія Царскаго Намѣстника объ устройствѣ ремеслъ, искусствъ и промысловъ отъ 31 Декабря 1816 года.

Пунктъ 44.

Въ случаѣ болѣзни ученика, мастеръ долженъ имѣть о немъ попеченіе.

Пунктъ 79.

Леченіе и содержаніе во время болѣзни прибывшаго подмастерья, не смотря на то, находился ли онъ уже въ работѣ, или нѣтъ, если онъ лишенъ всякихъ средствъ, слѣдуетъ покрывать изъ суммъ, хранящихся въ сундукѣ подмастерьевъ, а въ случаѣ недостатка оныхъ—изъ ремесленныхъ платежей, вносимыхъ въ городскую кассу.

Пунктъ 80.

Еслибы таковыя оказались недостаточными, то слѣдуетъ содержать его изъ суммъ, назначенныхъ для бѣдныхъ; а въ случаѣ недостатка сихъ послѣднихъ—на счетъ городской кассы.

N° 2.

Przepis o kosztach leczenia uczniów i czeladników
rzemieślniczych.

WYJĄTEK Z POSTANOWIENIA KSIĘCIA NAMIESTNIKA KRÓLEWSKIEGO
Z DNIA 31 GRUDNIA 1816 R., O URZĄDZENIU RZEMIOŚL, KUNSZTÓW
I PROFESSYJ.

Ustęp 44.

W przypadku słabości ucznia, majster staranie o nim
mieć powinien.

Ustęp 79.

Leczenie i opatrywanie w chorobie przybyłego czeladnika, bądź już on zostawał w robocie, lub przeciwnie, jeżeli jest bez sposobu, z skrzynki czeladniczej następować winno, a w niemożności téj, z opłat rzemieślniczych, wpływających do kassy miejskiej.

Ustęp 80.

Gdyby te nie starczyły, z funduszu ubogich, a w niedostatku tego, z kassy miejskiej ma być opatrywany.

Пунктъ 81.

Президентъ или Бургомистръ города обязаны, подъ личною отвѣтственностію, наблюдать за тѣмъ, чтобы одержимый болѣзнію подмастерье не былъ оставленъ безъ помощи, или же не былъ отправленъ мастеромъ прежде своего выздоровленія.

Пунктъ 116.

Подмастерья могутъ имѣть собственную кассу, составленную изъ ихъ же вкладокъ на общія надобности, а въ особенности для пособія больнымъ или обѣднѣвшимъ подмастерьямъ.

Пунктъ 117.

Однако за сборомъ и употребленіемъ суммъ будетъ наблюдать Управа Старшинъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 31 Декабря 1816 года.

(подписано) *Кн. Заіончекъ.*

Уступъ 81.

Prezydent lub Burmistrz miasta, pod własną odpowiedzialnością przestrzegać powinni, ażeby czeladnik chorobą złożony, bez pomocy zostawiony, albo przed dostatecznym wyzdrowieniem, dalej wyprawiony nie był.

Уступъ 116.

Czeladnicy mogą mieć skrzynkę własną, z wkładek swych na wspólne potrzeby, osobliwie dla wsparcia chorych, lub podupadłych czeladników.

Уступъ 117.

Poboru jednak i użycia tegoż dojrzy Urząd Starszych.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 31 Grudnia 1816 r.

(podpisano) *Książę Zajączek.*

№ 3.

Постановление о томъ, что на возмѣщеніе больницамъ издержекъ за содержаніе и пользованіе неимущихъ больныхъ, можно собирать складки лишь отъ жителей, владѣющихъ въ гминѣ недвижимостью.

(29 Октября 1827 года.)

Мазовецкой Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ и Полици,

вслѣдствіе представленія Коммисіи Мазовецкаго Воеводства отъ 31 Августа сего года, за № 923, въ которомъ возбужденъ вопросъ, на какихъ именно жителей въ общинѣ слѣдуетъ распределить складку на возмѣщеніе больницамъ издержекъ, за содержаніе и пользованіе бѣдныхъ, — объявляетъ: что только жители, владѣющіе въ гминѣ недвижимою собственностію, обязаны участвовать въ покрытіи издержекъ на содержаніе и леченіе больного, отданнаго въ институтъ.

Варшава, 29 Октября 1827 года.

За Министра Предѣдательствующаго,

(подписано) *А. Карскій.*

№ 89,287.

№ 3.

Rozporządzenie, iż do składek na zwrot szpitalom kosztów utrzymania i leczenia ubogich chorych, pociągani być mogą tylko mieszkańcy, mający posiadłości w gminie.

(d. 29 Października 1827 r.)

do

Kommissyi Województwa Mazowieckiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I POLICYI.

Na przełożenie Kommissyi Województwa Mazowieckiego z dnia 31 Sierpnia b. r. № 923, którym czyni zapytanie: do jakich mianowicie osób w gminach regulowaną być ma składka na zwrot kosztów szpitalom, za utrzymywanie ubogich chorych poszukiwanych, oświadcza, że tylko mieszkańcy mający posiadłości w gminie, do kosztów na utrzymanie i kurację chorego, do instytutu oddanego, przykładać się są obowiązani.

w Warszawie, dnia 29 Października 1827 r.

Za Ministra Prezydującego,

(podpisano) *A. Karcki.*

№ 89,287.

N° 4.

Распоряжение о возмѣщеніи издержекъ за леченіе въ больницахъ неимущихъ ремесленниковъ, а также бѣдныхъ евреевъ, и о томъ, въ какихъ случаяхъ эти издержки могутъ быть слагаемы со счетовъ.

(17 (29) Іюля 1834 года.)

Плоцкой Воеводской Коммисіи.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Въ разрѣшеніе представленія Воеводской Коммисіи отъ 28 Іюня сего года, за N° 44,208; коимъ просить указать, какъ слѣдуетъ ей поступать на будущее время относительно возмѣщенія издержекъ за пользованіе неимущихъ въ общественныхъ больницахъ, Правительственная Коммисія даетъ знать: что руководствомъ Воеводской Коммисіи къ тому, какъ слѣдуетъ поступать относительно ремесленниковъ, подмастерьевъ и мастерскихъ учениковъ, не имѣющихъ никакихъ средствъ къ уплатѣ издержекъ за пользованіе, можетъ служить предписаніе отъ 12 Февраля прошлаго года, за N° 1,463/2,635; за бѣдныхъ же евреевъ, находящихся въ томъ же положеніи, должны платить еврейскія общины; наконецъ, объ издержкахъ на леченіе неимущихъ больныхъ всѣхъ состояній, ни отъ кого независящихъ и не принадлежащихъ къ цѣху или къ общинѣ, которые могли бы быть принуждены къ уплатѣ за нихъ, Воеводская Коммисія войдетъ съ представленіемъ о сложеніи этихъ издержекъ со счетовъ, оправдавъ предварительно несостоятельность боль-

N° 4.

Rozporządzenie dotyczące zwrotu kosztów leczenia w szpitalach ubogich rzemieślników i starozakonnych, i w jakich wypadkach koszta te mogą być umarzane.

(d. 17 (29) Lipca 1834 r.)

do
Kommissyi Województwa Płockiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

W rozwiązaniu przedstawienia Kommissyi Wojewódzkiej z dnia 28 Czerwca r. b. N° 44,208, którym uprasza o wskazanie, jak ma nadal postępować w przedmiocie zwrotu kosztów kuracyi od biednych, w szpitalach publicznych leczonych, Kommissya Rządowa oświadcza, że co do rzemieślników, czeladzi i w terminie zostających, nie mających żadnego funduszu na zwrot kosztów kuracyi, reskrypt z dnia 12 Lutego r. z. N° 1,463/2,635 służyć już może za skazówkę, jak Kommissya Wojewódzka w takim razie ma postępować; za ubogich zaś wyznania Mojżeszowego, w podobnym wypadku będących, koszta te zaspokajają się winne gminy żydowskie; zresztą koszta leczenia za biednych chorych wszelkiego stanu, niezawisłych od nikogo, i nie należących do żadnego cechu lub zgromadzenia, któreby za nich do opłaty zniewolone być mogło, usprawiedliwiwszy najprzód, stan ubóstwa chorego należytemi dowodami, Kommissya Wojewódzka przedstawi do umorzenia; kassa bowiem ekonomiczno-miejska nie jest w obowiązku za wszystkich bez

наго надлежащими документами; ибо экономическая городская касса не обязана вовсе нести издержекъ за лечение всѣхъ безъ исключенія неимущихъ больныхъ, и принадлежащія ей фондуши должны быть по возможности сберегаемы.

Варшава, 17 (29) Іюля 1834 года.

Вице-Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Референдарій,

(подписано) *Вержболовичъ.*

N° 16,224/29,515.

N° 5.

Запрещеніе отправлять въ больницы мертвыя тѣла неимущихъ, а равно больныхъ кончающихся.

(4 (16) Сентября 1835 года.)

Всѣмъ Воеводскимъ Коммисіямъ и Муниципальному Управленію столичнаго города Варшавы.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ и Народнаго Просвѣщенія.

Во многихъ мѣстностяхъ края существуетъ обыкновеніе перевозить въ больницы мертвыя тѣла неимущихъ или кончающихся больныхъ для того, чтобы освободиться отъ издержекъ на похороны. Отъ этого умножается число умершихъ будто бы въ больницахъ, и причиняются больницамъ лишніе расходы. Поэтому, Правительственная Коммисія, согласно съ мнѣніемъ Главнаго Попечительнаго

wyjątku chorych ubogich ponosić kosztu ich leczenia, i fundusze jej, ile możności, oszczędzane być winny.

w Warszawie, dnia 29 Lipca 1834 r.

Vice-Dyrektor Wydziału,

Referendarz Stanu, (podpisano) *Wierzbolowicz.*

N° 16,224/29,515.

N° 5.

Wzbronienie odsyłania do szpitali ciał ubogich zmarłych lub konających.

(d. 4 (16) Września 1835 r.)

do

Wszystkich Kommissyj Wojewódzkich, i do Urzędu Muncypalnego miasta stołecznego Warszawy.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH, DUCHOWNYCH
I OŚWIECENIA PUBLICZNEGO.

W wielu miejscach kraju panuje zwyczaj, że ciała zmarłych ubogich, lub jeszcze konających, narzucane są szpitalom, dla ochronienia się od kosztów pogrzebu.

Skutkiem tego jest pomnożenie liczby zmarłych, jakoby w szpitalach, i przyczynienie im z tego powodu wydatków. Stosownie przeto do uznania Rady Głównej Opiekuńczej instytutów dobroczynnych, Kommissya Rządowa poleca wy-

Совѣта благотворительныхъ заведеній, поручаетъ предпринять всемъ административно-полицейскимъ управленіямъ, чтобы они отнюдь не разрѣшали отправлять въ больницы кончающихся больныхъ, а тѣмъ болѣе доставлять туда мертвые тѣла.

О сдѣланныхъ распоряженіяхъ Правительственная Комиссія будетъ ожидать донесенія.

Варшава, 4 (16) Сентября 1835 года.

Директоръ Отдѣленія, Статсъ-Совѣтникъ,

(подписано) Любовидзкій.

N° 14,344/44,823.

N° 6.

Постановленіе о томъ, что издержки на перевозку въ больницы бѣдныхъ, пораженныхъ сифилитическими болѣзнями, могутъ быть относимы на счетъ этапныхъ суммъ.

(9 (21) Іюля 1845 года.)

Въ Правительственную Комиссію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія Царства.

Имѣю честь увѣдомить Правительственную Комиссію, что Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, соглашась съ представленіемъ оной отъ 2 (14) сего мѣсяца и года, за N° 1,282/2,711, изволилъ приказать отнести къ этапнымъ суммамъ издержки на перевозку въ больницы

даніе zakazu do wszystkich Urzędów administracyjno-policyjnych, aby, ani chorych konających do szpitali nie kwalifikowano, ani tém bardziej ciał zmarłych do szpitali nie składano.

O wydanych rozporządzeniach Kommissya Rządowa oczekuje raportu.

w Warszawie, dnia 4 (16) Września 1835 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu,

(podpisano) Lubowidzki.

N° 14,344/44,823.

N° 6.

Rozporządzenie, iż koszta odsyłania do szpitali ubogich dotkniętych chorobą syfilityczną, mogą być regulowane do funduszów transportowych.

(d. 9 (21) Lipca 1845 r.)

do

Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

Mam honor oznajmić Kommissyi Rządowej, że Książę Namiestnik Królestwa, w przychyleniu się do przedstawienia jej z dnia 2 (14) b. m. i r. N° 1,282/2,711, raczył zezwolić na regulowanie do funduszów transportowych kosztów odsyłania do szpitali osób, chorobami syfilityczne-

пораженныхъ сифилитическими болѣзнями лицъ, если сии лица не будутъ въ состояніи уплатить оныхъ.

Варшава, 9 (21) Іюля 1845 года.

Статскій Совѣтникъ (подписано) *О. Лебренъ.*

№ 25,005.

№ 7.

Постановленіе о возмѣщеніи издержекъ на леченіе больныхъ, отправляемыхъ въ больницы по этапу или изъ полицейскихъ арестовъ, считая по 15 коп. въ сутки отъ человека, изъ подлежащихъ этапныхъ или тюремныхъ суммъ.

(2 (14) Августа 1846 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства.

Сущестующія въ губернскихъ и уѣздныхъ городахъ Царства больницы, содержимыя главнымъ образомъ изъ пожертвованій и складокъ, вносимыхъ жителями, предназначены для пользованія мѣстныхъ неимущихъ жителей, одержимыхъ болѣзнями. Однако онѣ не всегда могутъ удовлетворять своему назначенію, потому что принадлежащія къ нимъ фондуши подвергаются значительному ущербу отъ бесплатнаго пользованія доставляемыхъ въ оныя больныхъ бродягъ, пересылаемыхъ съ мѣста на мѣсто по этапу, или арестантовъ, содержащихся въ полицейскихъ арестахъ.

Для устраненія этого неудобства, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ своемъ

mi dotkniętych, w razie gdy te z powodu ubóstwa, kosztów takich ponieść nie będą mogły.

w Warszawie, dnia 9 (21 Lipca) 1845 r.

Radca Stanu, (podpisano) *T. LeBrun.*

№ 25,005.

№ 7.

Rozporządzenie o uiszczaniu z właściwych funduszków transportowych lub więziennych kosztów leczenia chorych w szpitalach, odsyłanych z transportu lub aresztów detencyjnych, licząc dziennie po kop. sr. 15 od osoby.

(d. 2 (14) Sierpnia 1846 r.)

WYPIS Z PROTOKÓŁU POSIEDZENIA RADY ADMINISTRACYJNEJ.

Istniejące w miastach gubernialnych i powiatowych Królestwa szpitale, utrzymywane głównie z ofiar i składek mieszkańców, mają przeznaczenie leczenia podpadłych słabościom miejscowych ubogich. Temu jednak obowiązкови nie zawsze są w stanie uczynić zadosyć, z powodu, że w funduszach swych znacznego doznają uszczerbku, przez przysyłanie sobie do bezpłatnej kuracyi chorych włóczęgów, transportem z miejsc do miejsc prowadzonych i aresztantów, w więzieniach detencyjnych utrzymywanych.

Dla zaradzenia téj niedogodności, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych w przedstawieniu

представлении отъ 27 Іюля (8 Августа) сего года, за № 36,744, изложила слѣдующее:

Такъ какъ, на основаніи постановленія Намѣстника отъ 15 (27) Марта 1823 г., такъ называемую этапную повинность исполняютъ жители, внося соотвѣтственную денежную складку, и такъ какъ, въ случаѣ болѣзни лица, слѣдующаго по этапу и невозможности продолжать пути, надлежитъ отпустить ему продовольствіе и приставить къ нему наемный караулъ для присмотра днемъ и ночью, содержаніе же бродяги на этапной станціи обходится 35 коп. въ сутки; то помѣщеніе больныхъ, слѣдующихъ по этапу, въ больницахъ, не только не противорѣчило бы основанію упомянутаго постановленія, напротивъ того, вознагражденіе въ пользу больницы по 15 коп., гдѣ не имѣется полицейскаго ареста, должно быть признано выгоднымъ для этапныхъ суммъ.

Конечно въ уѣздныхъ и окружныхъ городахъ, гдѣ находятся полицейскіе аресты и гдѣ содержаніе бродяги въ продолженіе сутокъ стоитъ 5 коп., безъ медицинскаго впрочемъ пособія, вознагражденіе больницамъ по 15 коп. увеличиваетъ расходъ, производимый изъ этапныхъ суммъ, однако въ общей сложности этапныхъ издержекъ при пересылкѣ неимущихъ больныхъ показанныя выше разницы уравниваются, — тѣмъ болѣе, что, кромѣ соотвѣтственнаго пособія, оказаннаго больному въ больницу, приобрѣтается еще та выгода, что пересылаемый, скорѣе оправляясь отъ болѣзни при медицинскомъ присмотрѣ, тѣмъ скорѣе можетъ быть доставленъ къ мѣсту назначенія и по этому не будетъ такъ долго задерживаемъ, какъ въ полицейскомъ арестѣ.

Что касается арестантовъ, содержимыхъ въ detenціонномъ арестѣ, то, такъ какъ, на основаніи инструкции для арестантовъ этого рода, изданной 29 Апрѣля 1822 года, дозволяется, кромѣ издержекъ на отопленіе, освѣщеніе, и солому, платить также за лекарства для больныхъ изъ

своимъ з дня 27 Lipca (8 Sierpnia) r. b. № 36,744, представила co następuje:

Gdy z mocy postanowienia Namiestnika z dnia 15 (27) Marca 1823 r. powinności, pod nazwą posługi transportowej, spełniają mieszkańcy, przez uiszczanie odpowiedniej składki pieniężnej, a gdy osoba transportowana zasłabnie i podróży odbywać nie może, należy udzielać jej żywność i dodać straż płatną do pilnowania dniem i nocą, zatrzymanie zaś włóczęgi na stacyi transportowej, kosztuje na dobę kop. sr. 35, zatem mieszczanie chorych transportowych w szpitalach, nie tylko nie byłoby przeciwne zasadzie cytowanego postanowienia, lecz owszem wynagrodzenie po kop. 15 dla szpitala, gdzie niema aresztu policyjnego, uważane być musi za korzystne dla funduszu transportowego.

Wprawdzie w miastach powiatowych i okręgowych, gdzie się znajdują aresztu policyjne, i gdzie utrzymywanie 24 godzinne włóczęgi kosztuje kop. 5, lubo bez pomocy lekarskiej, wynagrodzenie dla szpitali po kop. sr. 15 zwiększa wydatek dla źródeł transportowych; w ogólnym wszakże koszcie transportu osób ubogich chorych, zwrównowazają się wykazane wyżej różnice, zwłaszcza, że obok zapewnienia w szpitalu pomocy choremu, jeszcze osiąganą będzie ta korzyść, iż transportowany, przy pomocy lekarskiej, rychlej powracając do zdrowia, prędzej będzie mógł być odstawionym do miejsca swego przeznaczenia, a tém samém nie będzie tak długo zatrzymywany, jak w areszcie policyjnym.

Co się tycze aresztantów detencyjnych, gdy instrukcyja dla aresztantów tego rodzaju z dnia 29 Kwietnia 1822 r. dozwala dla chorych z funduszów więziennych, prócz innych kosztów, jako to: na opał, światło i słomę, płacić należytość za lekarstwa, podług podanej likwidacyi, a nadto da-

тюремныхъ суммъ, по представленнымъ счетамъ, и, сверхъ того, отпускать лучшую пищу, стоящую 8 коп., то, если такимъ образомъ будутъ удовлетворены всѣ потребности въ гражданскихъ больницахъ, за 15 коп. въ сутки за каждаго арестанта,—опять извлечется выгода для подлежащихъ суммъ, ибо больной будетъ обезпеченъ медицинскимъ пособіемъ, котораго былъ бы лишенъ на мѣстѣ задержанія, безъ увеличенія издержекъ, въ которыя обходится обыкновенный арестъ лицъ этого рода, и которыя уплачиваются изъ тюремныхъ суммъ.

По этимъ уваженіямъ, Правительственная Коммисія испрашиваетъ разрѣшенія Совѣта Управленія о дозволеніи ей распорядиться одинъ разъ навсегда, чтобы всѣмъ гражданскимъ больницамъ въ Царствѣ было уплачиваемо вознагражденіе за каждаго больного, отправляемаго на лечение въ больницу съ этапнаго пути, или же изъ полицейскаго ареста, по 15 коп. въ сутки, изъ соотвѣтственныхъ этапныхъ или тюремныхъ суммъ (а).

Совѣтъ на представленіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ изъявилъ согласіе.

Варшава, 2 (14) Августа 1846 года.

Вѣрно съ журналомъ:

Статсъ-Секретарь, Статскій Совѣтникъ, (подп.) *Θ. Лебренъ.*

Примѣчаніе. Распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 1 (13) Іюня 1846 года, за № 16,804/8,517, данное Губернскимъ Правленіемъ и объясняющее порядокъ погребенія умершихъ во время препровожденія по этапу лицъ, и производства издержекъ по сему предмету, помѣщено въ Сборникѣ постановленій о гманныхъ повинностяхъ, 1-го отдѣла во 2-ой главѣ.

(а) Счеты издержкамъ на лечение этого рода больныхъ въ больницахъ, а также издержкамъ на содержаніе и пользованіе женъ и дочерей нижнихъ воинскихъ чиновъ должны быть представляемы въ Губернскія Правленія, въ полугодные сроки, сообразно изданной для сего формѣ.

вать lepszą żywność, kosztować mogącą kop. sr. 8; tym sposobem więc, jeżeli wszystkie te potrzeby dostarczone będą w szpitalach cywilnych za opłatą po kop. sr. 15 dziennie od każdego aresztanta, wyniknie również dla właściwych funduszów korzyść, albowiem choremu zapewnioną będzie pomoc lekarska, której w miejscu swego zatrzymania byłby pozbawiony, bez zwiększenia wydatków, na zwyczajny areszt tego rodzaju ludzi, z funduszu więziennego ponoszonych.

Z tych zatem powodów Kommissya Rządowa upraszała Radę Administracyjną o upoważnienie do zarządzenia raz na zawsze, aby wszystkim szpitalom cywilnym Królestwa wypłacane było wynagrodzenie za każdego chorego, na kurację do szpitala odsyłanego, czy to z transportu, czy z aresztu detencyjnego, po kop. sr. 15 dziennie, z właściwego funduszu transportowego, lub więziennego. (a)

Rada przychyliła się do przedstawienia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

w Warszawie, dnia 2 (14) Sierpnia 1846 r.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu,

Radca Stanu, (podpisano) *T. LeBrun.*

Uwaga. Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, Rządom Gubernialnym pod dniem 1 (13) Czerwca 1846 r. № 16,804/8,517 wydane, objaśniające o sposobie i kosztach grzebania zmarłych z transportu osób, mieści się w Zbiorze przepisów o powinnościach i posługach gminnych, mianowicie w Dziale I, Tytule II-m.

(a) Likwidacye należności za leczenie w szpitalach tego rodzaju chorych, oraz likwidacye kosztów utrzymania i kuracji żon i córek wojskowych niższych stopni, podawane być winny Rządom Gubernialnym w terminach półrocznych, według przepisanego wzoru.

N° 8.

Распоряжение относительно возврата издержекъ на лечение иностранныхъ дезертировъ.

(25 Февраля (8 Марта) 1848 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Два Пруссіе дезертира подверглись болѣзни во время своего слѣдованія въ истекшемъ году по этапу за границу и отправлены были въ гражданскую больницу въ г. Калишѣ, гдѣ оставались въ продолженіе нѣкотораго времени на излеченіи, вслѣдствіе чего Попечительный Совѣтъ благотворительныхъ заведеній Калишскаго уѣзда потребовалъ возврата издержекъ на лечение сказанныхъ дезертировъ, считая по 20 коп. въ сутки.

Такъ какъ Пруссія власти, при передачѣ имъ вышеозначенныхъ дезертировъ, уплатили причитающуюся за пользованіе ихъ сумму только въ размѣрѣ, опредѣленномъ заключенною съ Пруссіею правительствомъ картельною конвенціею, а именно по 10¹/₂ коп. сер. въ сутки, то, вслѣдствіе сего, Варшавское Губернское Правленіе, въ донесеніи отъ 6 (18) Февраля текущаго года, за N° 178,328/2,285, возбудило вопросъ о томъ, изъ какихъ суммъ слѣдуетъ уплатить остальныя деньги, причитающіяся къ возврату

N° 8.

Rozporządzenie dotyczące zwrotu kosztów kuracyi dezertérów zagranicznych.

(d. 25 Lutego (8 Marca) 1848 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Dwóch dezertérów Pruskich, w czasie transportowania ich w r. z. za granicę, uległszy słabości, odesłani byli do szpitala cywilnego w Kaliszu, gdzie przez czas niejaki na kuracyi zostawali, skutkiem czego Rada Opiekuńcza zakładów dobroczynnych Powiatu Kaliskiego zażądała zwrotu kosztów leczenia tychże dezertérów, w stosunku po kop. 20, za jeden dzień.

Że zaś Władze Pruskie przy extradycyi powołanych dezertérów należność za ich leczenie zapłaciły tylko w ilości konwencyą kartelową, z Państwem Pruskim zawartą, oznaczoną, to jest po kop. 10¹/₂ za jeden dzień, z tego powodu Rząd Gubernialny Warszawski w raporcie z daty 6 (18) Lutego r. b. N° 178,328/2,285, uczynił zapytanie: z jakiego funduszu reszta należności, przez Radę Opiekuńczą dochodzona, winna być zapłaconą, a nadto zażądał objaśnienia, czyli pod względem zaspakajania kosztów kuracyjnych szpitalom cy-

Попечительному Совѣту, а также потребовало объясненія относительно того, слѣдуетъ ли, по предмету возмѣщенія гражданскимъ больницамъ издержекъ на леченіе, входить съ представленіемъ въ Правительственную Коммисію для полученія разрѣшенія ея на ассигнованіе подлежащей уплатѣ суммы.

Правительственная Коммисія, желая доставить больницамъ возможность выручить въ скоромъ времени слѣдующія имъ къ возврату издержки на леченіе заграничныхъ дезертировъ, а также устранить всякія недоразумѣнія относительно того, въ какомъ размѣрѣ и съ кого именно должны быть взыскиваемы эти издержки въ пользу больницъ, признала необходимымъ сообщить Губернскому Правленію слѣдующее:

что на основаніи VII-ой ст. дополнительной конвенціи съ Австріею, а также согласно XI-ой ст. конвенціи, заключенной съ Пруссіею, издержки на леченіе военныхъ дезертировъ, призреваемыхъ въ больницахъ, могутъ быть требуемы и взыскиваемы съ Австрійскихъ и Прусскихъ властей единственно только въ размѣрѣ по 10½ коп. въ сутки; но, такъ какъ, согласно распоряженію Правительственной Коммисіи отъ 31 Августа (12 Сентября) 1846 года, за № 38,712/21,518, основанному на постановленіи Совѣта Управленія отъ 2 (14) Августа того же года, № 5,302, гражданскія больницы должны получать, въ видѣ вознагражденія, по 15 коп. ежедневно за одного пересылаемаго по этапамъ арестанта, поэтому, если на будущее время будетъ надобность въ отправленіи иностранныхъ дезертировъ въ здѣшнія больницы, то въ такомъ случаѣ опредѣленную за леченіе ихъ въ вышеуказанномъ размѣрѣ плату по 15 коп. сер. съ лица, слѣдуетъ взыскивать въ пользу здѣшнихъ больницъ такимъ образомъ: что отъ Прусскихъ или Австрійскихъ властей

wilnym, wypada odnosić się do Kommissyi Rządowej, dla pozyskania do zarządzenia wypłat upoważnień.

Kommissya Rządowa, pragnąc zapewnić szpitalom pomocy w odzyskiwaniu zwrotu kosztów kuracyi dezertorów zagranicznych, tudzież uprzątnąć kwestye, dotyczące ilości, w jakiej i od kogo też koszta na rzecz szpitali dochodzone być winny, znalazła właściwem oznajmić Rządowi Gubernialnemu:

iż wedle art. VII dodatkowej konwencyi z Austryą, tudzież art. XI konwencyi z Prusami zawartéj, koszta leczenia dezertorów wojskowych, w szpitalach mieszczących się, likwidowane i dochodzone być mogą od Władz Państwa Austryackiego i Pruskiego jedynie tylko po kop. 10 ½ za jeden dzień; że zaś stosownie do reskryptu Kommissyi Rządowej z daty 31 Sierpnia (12 Września) 1846 r. № 38,712/21,518, opartego na decyzji Rady Administracyjnej z daty 2 (14) Sierpnia t. r. № 5,302, szpitalom cywilnym płacone być winno wynagrodzenie dziennie po kop. 15, za jednego aresztaanta transportem prowadzonego; jeżeli przeto wyniknie potrzeba odesłania w przyszłości dezertorów zagranicznych do szpitali tutejszych, w takim stanie rzeczy, za ich leczenie zapewniona należytość w powyżej wskazanym stosunku, czyli kop. 15, poszukiwaną być winna na rzecz szpitali tutejszych w ten sposób, że od Władz Austryackich lub Pruskich żądać należy kosztów kuracyi po kopiejek dziesięć i pół, za jeden dzień i od jednego dezertera, resztę zaś, czyli po kopiejek cztery i pół za dobę, Rząd Gubernialny, bez odnoszenia się do

слѣдуетъ требовать возврата издержекъ на лечение по десяти съ половиною копѣекъ серебромъ, за однѣ сутки и за одного арестанта, остальные же четыре съ половиною копѣйки въ сутки, Губернское Правленіе обязано доплачивать больницамъ изъ суммъ, назначенныхъ на передачу иностранныхъ бѣглецовъ, не входя по сему предмету въ сношеніе съ Правительственною Коммисіею.

Варшава, 25 Февраля (8 Марта) 1848 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Директоръ Отдѣленія, Тайный Совѣтникъ,
(подписано) *Бадени*.

№ 7,730/4,239.

Примѣчаніе 1-ое. Предписаніе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 15 (27) Мая 1848 года, за № 18,310/10,049, данное Губернскимъ Правленіемъ о томъ, что разсчитныя вѣдомости издержкамъ на гробы для умершихъ изъ транспорта лицъ должны быть подаваемы на гербовой бумагѣ, а также опредѣляющее плату за вырытіе для нихъ могилъ, помѣщено въ Сборникѣ постановленій о гминныхъ повинностяхъ, 1-го отдѣла во 2-ой главѣ.

2-ое. Предписаніе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 22 Октября (3 Ноября) 1849 года, за № 38,618/21,970, данное Губернскимъ Правленіемъ и объясняющее, что бѣдныхъ, скоропостижно умершихъ, неизвѣстнаго происхожденія, слѣдуетъ считать бродягами и хоронить ихъ на счетъ транспортныхъ суммъ, помѣщено въ Сборникѣ постановленій о гминныхъ повинностяхъ, 1-го отдѣла во 2-ой главѣ.

Kommissyi Rządowej, obowiązany jest dopłacać szpitalom z funduszów, służących na extradycję zbiegów zagranicznych.

в Варшавіе, дня 25 Lutego (8 Marca) 1848 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Dyrektor Wydziału, Radca Tajny, (podpisano) *Badeni*.

№ 7,730/4,239.

Uwaga 1-a. Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, do Rządów Gubernialnych pod dniem 15 (27) Maja 1848 r. № 18,310/10,049 wydane, objaśniające że likwidacye należności za trumny dla zmarłych z transportu osób na papierze stempowym podawane być winny, i wyznaczające zapłatę za kopanie dla tychże osób grobów, mieści się w Zbiorze przepisów o powinnościach i posługach gminnych, mianowicie w Dziale I-m, Tytule II-m.

2-a. Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, do Rządów Gubernialnych pod dniem 22 Października (3 Listopada) 1849 r. № 38,618/21,970 wydane, objaśniające: że osoby ubogie, nagle zmarłe, z pochodzenia niewiadome, za włóczęgów uważane, i kosztem funduszów transportowych grzebane być winny, mieści się w Zbiorze przepisów o powinnościach i posługach gminnych, mianowicie: w Dziale I-m, Tytule II-m.

№ 9.

Распоряжение о наймѣ сторожей для надзора за арестантами, отправляемыми, въ крайнихъ случаяхъ, въ ближайшія гражданскія больницы на излечение.

(3 (15) Декабря 1849 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Нѣкоторые Попечительные Совѣты благотворительныхъ заведеній, не имѣя достаточной прислуги въ больницахъ, ходатайствуютъ объ освобожденіи ихъ отъ возложенной на нихъ, предписаніемъ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 7 (19) Октября истекшаго года, № 39,051/22,281, обязанности надзора за больными арестантами, такъ какъ, при всей бдительности, они не въ состояніи предупредить случающихся неоднократно побѣговъ такихъ лицъ. Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, принимая въ уваженіе, что существующія въ здѣшнемъ краѣ больницы предназначены преимущественно для пользованія бѣдныхъ больныхъ и менѣе зажиточныхъ жителей, что къ достиженію этой цѣли направлены преимущественно всѣ усилія и самое устройство больницъ, и что по этой причинѣ больничная прислуга, будучи устроена въ строгой соразмѣрности съ дѣйствительными потребностями каждой больницы, не мо-

№ 9.

Rozporządzenie aby przy oddawaniu aresztantów, w razie koniecznej potrzeby, do najbliższych szpitali cywilnych na kurację, straż do pilnowania tychże była wynajmowaną.

(d. 3 (15) Grudnia 1849 r.)

до
Рządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Niektóre Rady Opiekuńcze zakładów dobroczynnych, nie mając dostatecznej posługi przy szpitalach, zareklamowały przeciw włożonemu na nie obowiązкови, reskryptem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 7 (19) Października r.z. № 39,051/22,281 pilnowania chorych aresztantów, których jednakże pomimo to od zdarzającej się niejednokrotnie ucieczki zabezpieczyć nie są w stanie.—Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, zważając, że szpitale, egzystujące w kraju, w ogólności przeznaczonemi są do leczenia chorych ubogich i mniej dostatnich mieszkańców, że temu głównie celowi poświęcone zostały wszelkie względy i samo urządzenie szpitali, że dla tego służba instytutowa, ściśle tylko do potrzeb respective szpitali zastosowana, nie mogąc być do innych obowiązków i prac użytą, nie ma tém samém dostatecznych środków do strzeżenia chorych aresztantów, odsyłanych na kurację do szpitali; z tych więc powodów Kommissya Rządowa, znajdując przedstawienia Rad Opie-

жетъ быть отвлекаема къ другимъ обязанностямъ и занятіямъ, и не имѣетъ тѣмъ самымъ достаточныхъ средствъ къ производству надзора за больными арестантами, доставляемыми въ больницы на излеченіе, находитъ, по всемъ вышеизложеннымъ причинамъ, ходатайство Попечительныхъ Совѣтовъ благотворительныхъ заведеній вполне справедливымъ и постановляетъ: что, въ видахъ предупрежденія впредь побѣговъ арестантовъ, кои должны быть отправляемы въ ближайшія гражданскія больницы на излеченіе, только въ случаяхъ настоятельной необходимости слѣдуетъ, одновременно съ поступленіемъ арестантовъ въ больницы, нанимать сторожей для присмотра за ними, производя имъ ежедневно плату изъ транспортныхъ суммъ.

Губернское Правленіе обязано наблюдать за точнымъ исполненіемъ настоящаго постановленія.

Варшава, 3 (15) Декабря 1849 года.

По порученію Главнаго Директора, Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,

(подписано) *Бернацкий*.

№ 22,247/37,094.

куічныхъ закладовъ добродѣтельныхъ достаточные усправдливоніи, stanowi:

іъ celem zapobieżenia w przyszłości ucieczce aresztantów, w razie tylko koniecznej potrzeby, do najbliższych szpitali cywilnych na kurację oddawać się mogących, jednocześnie straż do pilnowania tychże, za opłatą dzienną z funduszków transportowych, wynajmowaną być winna.

Scisłego zastosowania się do powyższego przepisu, Rząd Gubernialny dopilnuje.

w Warszawie, dnia 3 (15) Grudnia 1849 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu, (podpisano) *Biernacki*.

№ 22,247/37,094.

N° 10.

Распоряженіе, опредѣляющее число сторожей, нанимаемыхъ для надзора за арестантами въ гражданскихъ больницахъ, и размѣръ слѣдующаго имъ за это вознагражденія.

(14 (26) Марта 1850 года.)

Радомскому Губернскому Правленію (*).

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Вслѣдствіе изданаго Правительственною Коммисіею отъ 3 (15) Декабря истекшаго года, за N° 22,247/37,094, распоряженія, разрѣшающаго Губернскимъ Правленіемъ нанимать сторожей для присмотра за арестантами, отправляемыми въ случаѣ болѣзни на излеченіе въ больницы, съ отнесеніемъ необходимыхъ на это издержекъ на счетъ транспортныхъ суммъ, Радомское Губернское Правленіе, въ донесеніи отъ 25 Января (6 Февраля) текущаго года, за N° 118,672, испрашивало объясненія Правительственной Коммисіи по слѣдующимъ вопросамъ:

1) на какое число помѣщаемыхъ въ больницахъ больныхъ арестантовъ, слѣдуетъ нанимать одного сторожа, а также,

2) какой долженъ быть размѣръ вознагражденія его?

(*) Распоряженіе это сообщено всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ.

N° 10.

Rozporządzenie objaśniające w jakim stosunku stróże do pilnowania aresztantów w szpitalach cywilnych mają być dodawani i płaceni.

(d. 14 (26) Marca 1850 r.)

do
Rządu Gubernialnego Radomskiego. (*)

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Skutkiem wydanego przez Kommissyę Rządową pod dniem 3 (15) Grudnia r. z. N° 22,247/37,094, rozporządzenia, upoważniającego Rządu Gubernialne do dodawania, za opłatą z funduszów transportowych, stróżów do pilnowania osób aresztowanych, na kuracyę do szpitali w razie choroby odesłanych, Rząd Gubernialny Radomski raportem daty 25 Stycznia (6 Lutego) b. r. N° 118,672, upraszał Kommissyę Rządową o objaśnienie:

- 1) do jakiej liczby aresztantów chorych, w szpitalach lokowanych, dodawać należy jednego stróża, oraz
- 2) jaka ma być jego płaca?

(*) Rozporządzenie to zakomunikowane zostało wszystkim Rządom Gubernialnym.

Въ разрѣшеніе этихъ вопросовъ Губернскаго Правленія, Правительственная Коммисія объясняетъ:

Относительно 1-го. Что стража для надзора за больными бродягами или арестованными преступниками, отправленными въ гражданскія больницы на излеченіе, должна быть устанавливаема согласно правиламъ, указаннымъ въ предписаніи Правительственной Коммисіи отъ 7 (19) Апрѣля 1837 года, за № 29,437/56,152, на основаніи которыхъ, слѣдующіе по этапамъ арестанты раздѣлены на категоріи по родамъ ихъ преступленій, а также опредѣлено количество сторожей, отводимыхъ для присмотра за лицами этого рода, во время ночлеговъ на этапныхъ станціяхъ.

Относительно 2-го. Что, такъ какъ, согласно § 22-ому инструкции, изданной Правительственною Коммисіею отъ 16 (28) Іюля 1823 года, за № 2,562/1,811, употребленная въ ночное время стража считается за двѣ мили пройденнаго пути и въ такомъ же размѣрѣ получаетъ вознагражденіе, а именно по 15 коп. за одну ночь, то, если назначенный для присмотра за арестантомъ въ больницѣ, въ ночное время, сторожъ будетъ караулить его и днемъ, въ такомъ случаѣ плата, слѣдующая ему за исполненіе этой обязанности днемъ, должна быть производима въ томъ же размѣрѣ, то есть по 15 коп., или всего въ сутки по 30 коп. сер.

Варшава, 14 (26) Марта 1850 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,

Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бернацкий.*

№ 8,787/4,520.

W załatwieniu takowego Rządu Gubernialnego rapportu, Kommissya Rządowa oświadcza:

Ad 1-um. Że straż do pilnowania słabych włóczęgów, lub zbrodniarzy aresztowanych, na kuracyę do szpitali cywilnych oddawanych, ma być uskutecznią podług zasad, wskazanych w reskrypcie Kommissyi Rządowej daty 7 (19) Kwietnia 1837 r. № 29,437/56,152, klasyfikującym na katęgorye przestępstw aresztantów, prowadzonych transportem, oraz przepisującym ilość straży, dodawać się winnej do tego rodzaju osób, po stacyach transportowych na noc mieszczonych.

Ad 2-um. Że gdy wedle § 22, instrukcyi Kommissyi Rządowej z dnia 16 (28) Lipca 1823 r. № 2,562/1,811, straż na noc użyta, rachuje się za mil dwie podróży, i w tym stosunku, mianowicie po kop. 15 za noc jedną jest rachowaną i płaconą; przeto jeżeli stróż, do strzeżenia aresztanta w szpitalu na noc dodany, będzie go pilnował i we dnie, w takim razie należność za dopełnianą posługę we dnie w takimże stosunku, t. j. kop. 15, czyli ogółem na dobę po kop. 30 winna być płaconą.

w Warszawie, dnia 14 (26) Marca 1850 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu, (podpisano) *Biernacki.*

№ 8,787/4,520.

№ 11.

Распоряженіе о томъ, что издержки на погребеніе евреевъ, кои, будучи задержаны на бродяжничествѣ, или по другимъ, влекущимъ за собою наказаніе, проступкамъ, были отправлены въ больницы на излеченіе и тамъ скончались, слѣдуетъ отнести на счетъ суммъ, назначенныхъ на транспортъ по этапамъ бѣглецовъ и бродягъ.

(15 (27) Апрѣля 1850 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Вслѣдствіе предположенія Радомскаго Губернскаго Правленія, изъясненнаго въ донесеніи его отъ 1 (13) Декабря истекшаго года, за № 104,943, Правительственная Коммисія постановляетъ, что бѣдные евреи, задержанные на бродяжничествѣ или по другимъ влекущимъ за собою наказаніе проступкамъ, отправленные потомъ во время слѣдованія ихъ по этапамъ на излеченіе въ больницы и тамъ умершіе, должны быть погребены на счетъ суммъ, назначенныхъ на пересылку по этапамъ бѣглецовъ и бродягъ.

Расходы на похороны сего рода лицъ, а именно на тесницы или доски для обставленія тѣла умершаго въ могилѣ, по Моисеевому обряду, вмѣстѣ съ порѣзаніемъ этихъ досокъ, опредѣляется въ сорокъ восемь копѣекъ.

№ 11.

Rozporządzenie, iż starozakonni na włóczęgostwie lub z innych powodów, karę za sobą pociągających, pojmani, na kurację do szpitali oddawani i tamże zmarli, grzebani być mają kosztem funduszów, służących na transport zbiegów i włóczęgów.

(d. 15 (27) Kwietnia 1850 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Na wniosek Rządu Gubernialnego Radomskiego, w raporcie daty 1 (13) Grudnia r. z. № 104,943, przełożony, Kommissya Rządowa stanowi, że ubodzy starozakonni, na włóczęgostwie lub z innych powodów, kary za sobą pociągających, pojmani, na kurację w czasie transportu do szpitali oddawani i tamże zmarli, grzebani być mają kosztem funduszów, służących na transport zbiegów i włóczęgów.

Wydatki na pochowanie powyższego rodzaju osób, mianowicie na tarcice czyli deski do obstawienia ciała w grobie, podług obrządku Mojżeszowego, wraz z porznięciem, oznaczają się na kopiejek czterdzieści ośm.

Что же касается издержекъ на вырытіе въ лѣтнее или въ зимнее время могилы, а также поставки подводъ для перевезенія на кладбище тѣлъ умершихъ въ больницахъ евреевъ, то таковыя не могутъ превышать расходовъ, опредѣленныхъ предписаніями Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 1 (13) Іюня 1846 года, за № 46,804/8,517, и 15 (27) Мая 1848 года, за № 18,310/10,049, на погребеніе арестованныхъ бродягъ христіанскаго вѣроисповѣданія, умершихъ во время слѣдованія ихъ по этапамъ.

Варшава, 15 (27) Апрѣля 1850 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Управляющій Отдѣленіемъ,
Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бернацкій*.

№ 17,026/8,756.

Co się zaś dotyczy kosztów wykopania grobu w porze letniej, lub zimowej, oraz dostawy podwód do przewiezienia ciał zmarłych starozakonnych w szpitalach, na cmentarz, takowe nie mają przechodzić zakreslonych reskryptem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z daty 1 (13) Czerwca 1846 r. № 46,804/8,517, i 15 (27) Maja 1848 r. № 18,310/10,049, wydatków, jakie są ponoszone na grzebanie aresztowanych włóczęgów chrześcian, w czasie transportu zmarłych.

w Warszawie, dnia 15 (27) Kwietnia 1850 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu, (podpisano) *Biernacki*.

№ 17,026/8,756.

№ 12.

Объяснение, что издержки на пересылку въ больницы и лечение въ нихъ немущихъ и бродягъ, одержимыхъ сифилитическими болѣзнями, слѣдуетъ покрывать изъ этапныхъ суммъ, не относя ихъ на счетъ гминъ.

(23 Марта (4 Апрѣля) 1851 года.)

Радомскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ отвѣтъ на рапортъ Губернскаго Правленія отъ 7 (19) Января сего года, за № 844, въ которомъ оно испрашиваетъ разрѣшенія, слѣдуетъ ли расходы на пересылку въ больницы бродягъ, пораженныхъ сифилитическими болѣзнями, а равно издержки на лечение ихъ, покрывать изъ этапныхъ суммъ, собираемыхъ со всѣхъ жителей, или же отнести оныя на счетъ гминъ, къ которымъ принадлежатъ бродяги, Правительственная Коммисія объявляетъ: что, такъ какъ постановленіемъ Его Свѣтлости Князя Намѣстника въ Царствѣ, объявленнымъ въ отзывѣ Статсъ-Секретаря отъ 9 (21) Іюня 1845 года, за № 25,005, ясно определено: „что издержки на перевозку въ больницы лицъ, пораженныхъ сифилитическою болѣзнію, должны быть покрываемы изъ этапныхъ суммъ“, то посему не должно подлежать никакому сомнѣнію, что предстоящія издержки на перевозку и пользованіе въ больницахъ лицъ, пораженныхъ сифилитическою болѣзнію, слѣдуетъ отнести къ упомянутымъ сум-

№ 12.

Objaśnienie, że koszta odsyłania do szpitali i leczenia w nich ubogich i włóczęgów, dotkniętych chorobą syfilityczną, odnosić należy do funduszków transportowych, a nie do gmin.

(d. 23 Marca (4 Kwietnia) 1851 r.)

do
Rządu Gubernialnego Radomskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W powołaniu się na rapport Rządu Gubernialnego z dnia 7 (19) Stycznia r. b. № 844, którym uprasza o wyjaśnienie, czyli koszta odsyłania do szpitali włóczęgów, chorobami syfilitycznymi dotkniętych, jak również koszta leczenia ich, winny być regulowane do funduszków transportowych, przez ogół mieszkańców składanych, czyli też do gmin, z których włóczęgi pochodzą, Kommissya Rządowa oświadcza, że gdy decyzya Księcia Namiestnika Królestwa, przez odezwę Sekretarza Stanu z daty 9 (21) Lipca 1845 r., № 25,005, objawiona, wyraźnie stanowi: „że koszta transportu do szpitali osób chorobami syfilitycznymi dotkniętych, regulowane być winny do funduszków transportowych“, nie powinno przeto ulegać wątpliwości, iż wydatki, czynić się mające na podróż do szpitali i kurację ludzi ubogich, słabością weneryczną dotkniętych, odnosić należy do powołanych funduszków, a to tém bardziej, że w razie podzielenia na kategorie syfilityków, to jest: na włóczęgów i mieszkań-

мамъ, — тѣмъ болѣе, что раздѣленіе этихъ больныхъ на разряды, то есть на бродягъ и постоянныхъ жителей, и раскладка на подлежащія гмины издержекъ на ихъ перевозку и лечение повлекли бы за собою слѣдующія послѣдствія: что лица, одержимыя венерическою болѣзнію, которыя, по причинѣ заразительнаго свойства оной, требуютъ безотлагательнаго леченія, въ ожиданіи пока будетъ собрана съ гмины необходимая на перевозку сумма, не могли бы быть тотчасъ отправляемы въ больницы мѣстными полицейскими властями, и что, наконецъ, составленіе раскладокъ на гмины для покрытія издержекъ на перевозку сифилитическихъ лицъ и издержекъ на пользованіе ихъ, по расчетамъ тѣхъ же больницъ, было бы не только обременительно для упомянутыхъ гминъ, то есть тѣхъ самыхъ, которыя уже вносятъ этапную складку, но, кромѣ того, при взиманіи сказанныхъ складокъ, могли бы случиться злоупотребленія, для предотвращенія которыхъ потребовался бы со стороны властей контроль, который увеличилъ бы счетную часть и умножилъ бы излишне въ кассахъ депозитныя суммы.

Варшава, 23 Марта (4 Апрѣля) 1851 года.

Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Бернацкий*.

№ 4,164/1,837.

сѣвъ стаłych, a następnie regulowania oddzielnie do gmin wydatków, na ich odsyłkę i kurację czynionych, wynikłyby jeszcze takie następstwa: że syfilityki dla swęj zaraźliwej choroby, bezzwłocznej kuracyi wymagającej, w oczekiwaniu na zebranie funduszu na podróż od gmin, nie mogliby być natychmiast przez miejscowe Władze policyjne do szpitali odsyłani, i że nareszcie sporządzenie rozkładów składek na gminy, w celu pokrycia kosztów podróży syfilityków do szpitali, tudzież wydatków na ich kurację, przez też szpitale likwidowanych, nietylko byłoby uciążliwem dla pomienionych gmin, to jest tych samych, które składkę transportową już opłacają, ale nadto, dla zapobieżenia nadużyciom, jakieby wcisnąć się mogły w poborze i egzekucyi składek powołanych, wymagałoby ze strony Władz rządowych kontroli, któraby w skutkach swych pomnożyła rachunkowość i zwiększyła bezpotrzebnie depozyta po Kassach.

w Warszawie, dnia 23 Marca (4 Kwietnia) 1851 r.

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu, (podpisano) *Biernacki*.

№ 4,164/1,837.

N° 13.

Распоряженіе о томъ, чтобы при отсылкѣ въ больницы бѣдныхъ, одержимыхъ сифилитическою болѣзнію, полицейскія начальства обозначали въ отзывахъ и дорожныхъ билетахъ, изъ какихъ суммъ удовлетворены будутъ издержки на леченіе означенныхъ лицъ.

(10 (22) Сентября 1851 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ дополненіе къ предписанію своему отъ 23 Марта (4 Апрѣля) текущаго года, за N° 4,164/1,837, въ коемъ опредѣлено, что издержки на пересылку въ больницы, для излеченія бѣдныхъ, одержимыхъ сифилитическою болѣзнію, слѣдуетъ относить не на гмины, но безусловно на счетъ транспортныхъ суммъ,—Правительственная Коммисія предписываетъ Губернскому Правленію вмѣнить административно-полицейскимъ начальствамъ въ строгую обязанность, чтобы, при отправленіи въ больницы на излеченіе бѣдныхъ, одержимыхъ сифилитическою болѣзнію, въ дорожныхъ билетахъ и отзывахъ, адресованныхъ на имя начальства больницы, помѣщаемы ими были слова: „на счетъ транспортныхъ суммъ“.

Еслибы же лицо, одержимое сифилитическою болѣзнію и подлежащее отправленію въ больницу на излеченіе, было въ состояніи возратить издержки, то въ такомъ случаѣ

N° 13.

Rozporządzenie aby przy odsyłaniu do szpitali ubogich syfilityków, Władze policyjne w odezwach i kartach dróżnych wymieniały, z jakiego funduszu kosztu kuracyi zaspokojone będą.

(d. 10 (22) Września 1851 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W dalszym ciągu rozporządzenia swego z dnia 23 Marca (4 Kwietnia) r. b. N° 4,164/1,837, stanowiącego, że kosztu odsyłania do szpitali i kuracyi ubogich osób, syfilityczną chorobą dotkniętych, nie do gmin, lecz bezwarunkowo do funduszów transportowych regulowane być winny, Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernialnemu, ażeby ścisły włożył obowiązek na Władze administracyjno-policyjne, iżby przy odsyłaniu do szpitali ubogich syfilityków na kurację, w kartach dróżnych i odezwach do zwierzchności szpitalnych czynionych, dodawały wyrazy „na koszt funduszów transportowych.”

Jeżeliby zaś osoba chorobą syfilityczną dotknięta i do odesłania jej na kurację do szpitala kwalifikująca się, była w stanie powrócenia wydatków, w takim razie w tychże kartach

въ сказанныхъ дорожныхъ билетахъ и отзывахъ слѣдуетъ отмѣчать: „на счетъ больнаго“.

Варшава, 10 (22) Сентября 1851 года.

Управляющій Отдѣленіемъ, Статскій Совѣтникъ,
(подписано) *Сковронскій*.

№ 15,223.

№ 14.

Предписаніе о томъ, на какія суммы слѣдуетъ отно-
сить расходы на погребеніе умершихъ въ больницахъ
вслѣдствіе венерической болѣзни.

(16 (28) Января 1853 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Вслѣдствіе возбужденнаго Августовскимъ Губернскимъ
Правленіемъ 25 Ноября (7 Декабря) 1852 года, за №
58,884/8,971, вопроса о томъ: „изъ какихъ суммъ дол-
жны быть производимы расходы на погребеніе лицъ,
умершихъ въ больницахъ вслѣдствіе венерической болѣзни“, —
Правительственная Коммисія даетъ знать Губернскому Прав-
ленію, что, такъ какъ въ предписаніи отъ 25 Августа (6 Сен-
тября) 1845 года, за № 30,575/15,957, основанномъ на

дрóзныхъ i odezwach domieszczać należy wzmiankę „na koszt chorego.“

в Варшавіе, дня 10 (22) Września 1851 r.

Zarządzający Wydziałem,
Radca Stanu (podpisano) *Skowroński*.

№ 15,223.

№ 14.

Rozporządzenie wskazujące z jakiego funduszu mają być
ponoszone koszty chowania ciał osób, na weneryę w szpi-
talach zmarłych.

(d. 16 (28) Stycznia 1853 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z powodu uczynionego przez Rząd Gubernialny Augu-
stowski pod dniem 25 Listopada (7 Grudnia) 1852 roku,
№ 58,884/8,971, zapytania: „z jakiego funduszu koszta cho-
wania osób, zmarłych w szpitalach na choroby wenerycz-
ne, mają być ponoszone“; Kommissya Rządowa objaśnia Rząd
Gubernialny, że gdy jéj rozporządzenie daty 25 Sierpnia
(6 Września) 1845 r. № 30,575/15,957, oparte na decyzji
Księcia Namiestnika Królestwa, objawionéj przez odezwę

рѣшеніи Его Свѣтлости Князя Намѣстника въ Царствѣ, объявленномъ въ отзывѣ Статсъ-Секретаря отъ 9 (21) Іюля того же года, за № 25,005, положительно опредѣлено, что расходы по пересылкѣ въ гражданскія больницы лицъ, одержимыхъ сифилитическими болѣзнями, въ случаѣ бѣдности ихъ, должны быть отнесены на счетъ транспортныхъ суммъ, то не подлежитъ никакому сомнѣнію, что издержки, понесенныя на похороны сказанныхъ лицъ, въ случаѣ смерти ихъ въ больницѣ, слѣдуетъ относить на вышеозначенныя транспортныя суммы.

При чемъ Правительственная Коммисія присовокупляетъ, что издержки на погребеніе умершихъ въ больницахъ сифилитическихъ больныхъ не должны превышать размѣра расходовъ, опредѣленныхъ предписаніями Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 1 (13) Іюня 1846 года, за № 16,804/8,517, и отъ 15 (27) Мая 1848 года, за № 18,310/10,049, на похороны бродягъ, умершихъ во время слѣдованія ихъ по этапамъ.

Варшава, 16 (28) Января 1853 года.

По порученію Главнаго Директора Предѣдательствующаго,

Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бернацкий*.

№ 51,866/25,259.

Секретаря Стану з дня 9 (21) Ліпеа т. р. № 25,005, wyraźnie stanowi, że koszt transportu do szpitali cywilnych osób, słabościami syfilitycznymi dotkniętych, w razie ich ubóstwa, regulowane być winny do funduszków transportowych; nie ulega przeto wątpliwości, iż wydatki czynić się mogące na pochowanie tychże osób, w przypadku ich śmierci w szpitalach, odnosić należy do powołanych funduszków.

Przytém Kommissya Rządowa nadmieniam, że koszt grzebania ciał zmarłych w szpitalach syfilityków nie mają przechodzić zakreszonych reskryptami Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z d. 1 (13) Czerwca 1846 r. № 16,804/8,517 i 15 (27) Maja 1848 r. № 18,310/10,049 wydatków, jakie są ponoszone na chowanie włóczęgów, w czasie transportu zmarłych.

w Warszawie, dnia 16 (28) Stycznia 1853 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu, (podpisano) *Biernacki*.

№ 51,866/25,259.

№ 15.

Указаніе оснований къ составленію, повѣркѣ и представленію счетовъ издержкамъ на пользованіе немущихъ, пораженныхъ холерою.

(7 (19) Мая 1853 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и въ Магистратъ города Варшавы.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Представленіемъ отъ 19 (31) Марта 1851 года, за № 198/3,939, Правительственная Коммисія, на основаніи постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 6 (18) Іюля 1848 года, указывающаго средства къ спасенію заболѣвшихъ холерою во время свирѣпствованія этой эпидеміи, поставила въ извѣстность Губернское Правленіе и Магистратъ города Варшавы, какимъ образомъ должны быть составляемы счета издержкамъ на спасеніе бѣдныхъ, пораженныхъ этою болѣзнію въ 1848/9 годахъ, въ особенности же указала, въ какомъ размѣрѣ относящіяся сюда издержки должны быть принимаемы къ уплатѣ, какими документами должны быть подкрѣплены отчеты и счета, а также которыя изъ показанныхъ по счетамъ издержекъ должны быть покрываемы Казною или городскими кассами, а которыя должны быть отнесены на души гминъ.

Затѣмъ, когда въ прошедшемъ году эта эпидемія вновь поразила жителей Царства,—вслѣдствіе представленія

№ 15.

Всказаніе zasad do układania, sprawdzania i przedstawiania rachunków kosztów ratowania ubogich, cholera dotkniętych.

(d. 7 (19) Maja 1853 r.)

do
Wszystkich Rządów Gubernialnych i Magistratu miasta Warszawy.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W reskrypcie z dnia 19 (31) Marca 1851 r. № 198/3,939 Kommissya Rządowa, na zasadzie decyzji Rady Administracyjnej Królestwa z daty 6 (18) Lipca 1848 r., wskazującej środki ratowania dotkniętych cholera, w czasie grassowania téj epidemii, objaśniła Rząd Gubernialny i Magistrat miasta Warszawy, w jaki sposób winny być składane rachunki z wydatków, poczynionych na ratowanie biednych, dotkniętych tąż chorobą w latach 1848/9, w szczególności zaś wskazała, w jakich wysokościach należitości z tego tytułu przyjmowane być powinny, jakimi dowodami rachunki i likwidacye wsparte, a nadto, które z kosztów zarachowanych odnoszą się w realizacyi do Skarbu, do kass miejskich, a które do funduszów gminnych.

Następnie, gdy epidemia ta w roku zeszłym dotknęła mieszkańców Królestwa, Kommissya Rządowa wyjednała

Правительственной Коммисіи, состоялось постановление Совѣта Управленія, объявленное протоколомъ засѣданія онаго 25 Ноября (7 Декабря) сего года, которое, указывая на нѣкоторыя измѣненія въ предыдущихъ правилахъ, заключало въ себѣ ближайшія объясненія относительно того, изъ какихъ собственно фундушей могутъ быть покрываемы издержки на леченіе бѣдныхъ, одержимыхъ холерою въ городахъ и деревняхъ. Это постановление сообщено Коммисіею Губернскому Правленію и Магистрату города Варшавы, для соотвѣтственнаго употребленія, при предписаніи отъ 19 (31) Декабря 1852 года, за № 15,529/52,231.

Опытъ, приобрѣтенный въ прошедшіе годы, привелъ къ тому убѣжденію, что, послѣ прекращенія каждой эпидеміи, требовалось нѣсколькихъ лѣтъ, какъ для собранія отчетовъ расходамъ, произведеннымъ изъ отпущенныхъ суммъ на ослабленіе оной, такъ и для составленія счетовъ издержкамъ, подлежащимъ удовлетворенію.

Такая оплошность подавала справедливый поводъ къ нареканіямъ лицъ, неудовольствованныхъ причитающимися имъ деньгами, и никакъ не можетъ быть терпима при надлежащемъ производствѣ дѣлъ во всѣхъ вѣдомствахъ.

Посему, чтобы облегчить составленіе отчетовъ издержкамъ на спасеніе бѣдныхъ, пораженныхъ эпидемическою болѣзнію, а равно повѣрку издержекъ, понесенныхъ и подлежащихъ удовлетворенію, и, вслѣдствіе этого, ускорить уплату причитающихся суммъ, Правительственная Коммисія признала соотвѣтственнымъ, руководствуясь упомянутыми постановленіями Совѣта Управленія и изданными уже въ развитіе сихъ послѣднихъ распоряженіями, издать въ настоящемъ предписаніи сборникъ распоряженій, заключающій въ себѣ слѣдующія указанія:

1) на какія суммы слѣдуетъ отнести издержки по принятію мѣръ для ослабленія холеры и на леченіе бѣдныхъ, пораженныхъ эпидеміею;

winno mieć miejsce, o ile potrzeba ta za konieczną, a wysokość należytości za umiarkowaną uznane będą.

Zasady co do zwrotu wydatków szpitalom stałym.

Przy ustanawianiu należytości szpitalom za urządzone w nich lub przy nich szpitale choleryczne czasowe, lub oddziały choleryczne, następnie obowiązować mają zasady:

a) w całkowitości zwracane być mają wydatki poniesione przez zakłady dobroczynne, nie mające na celu leczenia chorych, na urządzone oddziały choleryczne, dla przyjmowania chorych, nienależących do respective zakładu;

b) również w całkowitości zwracane być mają wydatki szpitalom stałym, za urządzenie i utrzymanie szpitali czasowych cholerycznych, skoro takowe pod zawiadywanie Rad Szczegółowych pomienionych szpitali stałych były oddane;

c) innym szpitalom, o tyle zwracane być mają koszta, o ile koszta spowodowane zostały wyłącznie urządzeniem oddziałów cholerycznych i przyjęciem oddzielnej do tychże oddziałów służby. Za samo zaś utrzymanie w nich ubogich cholerycznych i lekarstwa, zwrot wydatku o tyle ma być zapewniony, o ile pobyt ich w szpitalach przechodzi etatem respective szpitala wskazaną liczbę do utrzymania chorych w danym czasie;

Dla bliższego objaśnienia téj ostatniej zasady, podaje się tu przykład:

Etat dla szpitala N. z przecięcia cyfry rocznej dni chorych oznacza, iż w miesiącu np. Październiku, szpital utrzymywać będzie chorych np. 30; było chorych w tym miesiącu na inne słabości, przypuśćmy 15, dotkniętych zaś cho-

пораженных же холерою 19, а всего 34, следовательно больница имѣетъ право требовать возврата издержекъ за содержаніе и лекарства въ размѣрѣ для 4 только холерныхъ больныхъ. И наоборотъ, если въ больницѣ, во время свирѣпствованія эпидеміи въ данной мѣстности, по штатному назначенію слѣдовало содержать напр. 90 больныхъ, въ продолженіе же этого времени находилось больныхъ другими болѣзнями 40, а холерою 21, всего 61,—въ такомъ случаѣ больница вовсе не вправе требовать возмѣщенія издержекъ на содержаніе и лекарства.

д) не имѣютъ права на возвратъ какихъ либо издержекъ на лекарства и содержаніе холерныхъ больныхъ, въ отведенныхъ для сего залахъ или отдѣленіяхъ, больницы, которыя имѣютъ достаточныя средства или доходы на покрытие означенныхъ издержекъ.

Относительно III-го. Такъ какъ издержки по случаю холеры, согласно вышеприведенному постановленію Совѣта Управленія, должны быть покрываемы изъ двухъ источниковъ, находящихся въ распоряженіи Правительства, а именно:

а) изъ казенныхъ суммъ,

б) изъ городскихъ суммъ,

поэтому отчеты, подкрѣпленные законными документами, должны быть составляемы по роду суммъ, а именно: особо относительно издержекъ, подлежащихъ удовлетворенію изъ казенныхъ источниковъ и особо относительно тѣхъ, кои подлежатъ возмѣщенію изъ городскихъ суммъ.

Отчеты, изготовленные по роду суммъ, должны быть составлены со всею подробностію съ каждаго мѣста порознь, гдѣ существовали больницы (въ Губернскія Правленія—холерное отдѣленіе при постоянной больницѣ, временный холерный госпиталь или лазаретъ въ деревнѣ).

Эти отчеты должны быть подкрѣплены: относительно найма и устройства помѣщеній подъ особые холерные

леру 19, razem 34, a zatem szpital ma prawo likwidować do zwrotu koszt za samo utrzymanie i lekarstwa w stosunku 4 chorych cholerycznych. I przeciwnie, etat szpitala, kiedy grasowała epidemia w respective miejscu, winien był utrzymywać chorych np. 90, w czasie tym było chorych, na inne słabości 40, na cholere 21, razem 61, szpital zatem żadnych kosztów za utrzymanie i lekarstwa likwidować nie ma zasady.

d) do żadnego zwrotu wydatków, z powodu utrzymania cholerycznych w przeznaczonych do tego salach lub oddziałach, nie kwalifikują się te szpitale, które posiadają dostateczne fundusze, czyli dochody, wystarczające na pokrycie rzeczonych wydatków.

Ad III-um. Ponieważ wydatki cholera wywołane, stosownie do decyzji Rady Administracyjnej Królestwa w niniejszym powołanej, zaspakajane być mają z dwóch źródeł, zostających w dyspozycji Rządu, to jest:

a) z funduszków Skarbu,

b) z funduszków miejskich;

rachunki zatem, wsparte legalnemi dowodami, układane być powinny funduszami, a mianowicie: oddzielnie co do wydatków, regulujących się do źródeł Skarbu, a oddzielnie co do źródeł miejskich.

Rachunki, odpowiednio do funduszków ułożone, mają być sporządzone szczegółowo z każdego miejsca, gdzie istniał szpital (do Rządów Gubernialnych,—oddział choleryczny przy szpitalu stałym, czasowy szpital choleryczny, lub infirmarya na wsi).

Rachunki te winny być usprawiedliwione, co do najmu i urządzenia lokali na oddzielne szpitale choleryczne, ugo-

гошпитали, контрактами, если таковые были заключены письменно; тамъ же, гдѣ не было заключаемо письменныхъ условий, свидѣтельствами мѣстнаго начальства относительно существовавшихъ цѣнъ и подробными счетами заинтересованныхъ лицъ; относительно лекарствъ: представленными аптекаремъ счетами, къ которымъ должны быть приложены и рецепты; относительно вознагражденія лекарей и фельдшеровъ, собственными ихъ счетами съ приложеніемъ приказаній начальства, поручившаго имъ исполненіе извѣстныхъ обязанностей; относительно поставки освѣщенія во временные гошпитали или лазареты, стирки бѣлья, временной прислуги и издержекъ на погребеніе умершихъ бѣдныхъ: счетами, свидѣтельствами о справочныхъ цѣнахъ, договорами, если они были заключаемы, и другими документами, соображаясь съ общими правилами и съ существующимъ порядкомъ. Что касается чрезвычайныхъ издержекъ, то, въ удостовѣреніе оныхъ, должны быть представлены счета, квитанціи и другіе документы, какіе, смотря по существу дѣла, должны быть приложены и надлежаще засвидѣтельствованы.

Относительно постоянныхъ больницъ, въ которыхъ были устроены холерныя отдѣленія, къ отчетамъ должны быть приложены вѣдомости, составленныя по правиламъ, изложеннымъ въ 1-мъ пунктѣ лит. д, а также засвидѣтельствованнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ подлежащей больницы и лекарями, которые несли медицинское пособіе въ холерномъ отдѣленіи.

Къ отчетамъ, какъ временныхъ холерныхъ больницъ, такъ холерныхъ лазаретовъ и холерныхъ отдѣленій въ постоянныхъ больницахъ, должны быть приложены вѣдомости о движеніи холерныхъ, пользующихся тамъ же, больныхъ.

Такъ какъ на покрытіе издержекъ, по случаю холеры, Н Гражданскому Губернатору (или Президенту) были ассигнованы суммы изъ Казны,

дами, о ile te na piśmie sporządzone były; gdzie zaś nie było piśmiennych umów, świadectwami Władz miejscowych co do cen praktykowanych i szczegółowemi właściwych interesentów likwidacyami; co do lekarstw: podanemi przez aptekarza likwidacyami, przy których recepty znajdować się winny; co do wynagrodzeń dla Lekarzy i felczerów: ich likwidacyami, za rzetelność wspartemi rozkazami Władz, zlecenie czynności poruczającemi; co do dostawy światła do czasowych szpitali, lub infirmaryj, prania bielizny, chwilowej posługi i kosztów grzebania ubogich zmarłych: likwidacyami, świadectwami cen targowych, umowami, o ile te zawierano, i innemi, podług ogólnych przepisów i z porządku rzeczy, dowodami; co do wydatków nadzwyczajnych, czyli extraordinaryjnych: likwidacyami, kwitami i innemi dowodami, z porządku rzeczy dołączać się winnemi, a odpowiednio ulegalizowanemi.

Co do szpitali stałych, w których oddziały cholerycznych urządzone były, rachunek wsparty być winien: wykazami, sporządzanymi według zasady przytoczonej wyżej w ustępie 1-m lit. d, a poświadczonej przez Radę Opiekunczą właściwego szpitala i Lekarzy, pomoc lekarską w respective oddziale niosących.

Do rachunków, tak ze szpitali cholerycznych czasowych, jako też z infirmaryj cholerycznych i oddziałów cholerycznych przy szpitalach stałych, dołączane być winny wykazy ruchu chorych cholerycznych w nich leczonych.

Ponieważ na zaspokojenie wydatków cholera wywołanych, Gubernator Cywilny N, (Prezydent), miał sobie assygnowane summy z funduszów Skarbu,

(Губернскимъ Правленіямъ)

и, сверхъ того, разрѣшено ему было дѣлать расходы на счетъ городскихъ кассъ,

(Губернскимъ Правленіямъ и Магистрату города Варшавы) а при томъ были собираемы и приносимы добровольныя пожертвованія,—поэтому въ каждомъ представленномъ счетѣ должны быть показаны въ приходѣ — доходы изъ соотвѣстныхъ источниковъ, въ расходѣ — всѣ удовлетворенныя, а также подлежащія еще удовлетворенію издержки, въ балансѣ—издержки, еще непокрытыя или возвратныя суммы. Такъ какъ по опыту извѣстно, что были приносимы пожертвованія въ нѣкоторыхъ продуктахъ и вещахъ, поэтому въ отчетахъ, какъ постоянныхъ больницъ, въ которыхъ были устроены холерныя отдѣленія, такъ и лазаретовъ, приходъ и расходъ этихъ продуктовъ и вещей должны быть показаны со всею подробностью. При чемъ присовокупляется, что въ отчетахъ постоянныхъ больницъ и институтовъ, въ которыхъ были устроены холерныя отдѣленія, слѣдуетъ изъ суммы, исчисленной на основаніи вышеизложенныхъ правилъ къ уплатѣ, вычесть стоимость этого рода продуктовъ и вещей, и только остающуюся за тѣмъ сумму отнести къ возвратнымъ издержкамъ.

Такъ какъ, сколько извѣстно Правительственной Коммисіи, во многихъ мѣстахъ, еврейскія духовныя управленія производили расходы на леченіе и погребеніе холерныхъ изъ общихъ своихъ фундушей, или же изъ суммъ, предназначенныхъ по частнымъ штатамъ на леченіе, пособія и похороны неимущихъ, то эти издержки, какъ произведенныя изъ подлежащихъ суммъ гмины, слѣдуетъ считать повинностью оной и не относить ихъ ни на казенныя суммы, ни на счетъ городскихъ кассъ.

Такимъ образомъ должны составляться отчеты холерными Комитетами, гдѣ они учреждены, а гдѣ ихъ нѣтъ—мѣстными властями, которымъ поручено было принять

(до Рządów Gubernialnych)

nadto upoważniony był do zarządzania wydatków z funduszków kass miejskich,

(do Rządów Gubernialnych i Magistratu miasta Warszawy) a przytém dane i zbierane były ofiary dobrowolne, przeto każdy podany rachunek obejmować winien w percepcie dochód z respective źródła, w rozchodzie wydatki zaspokojone, jako też do realizacyi jeszcze przypadające, a w bilansie wykazane należitości w reszcie do zapłaty pozostające, lub też zwrot forszusu. Gdy zaś, jak doświadczenie nauczyło, dawane były ofiary w niektórych produktach lub efektach, przeto w każdym, tak przez szpitale stałe, w których były urzędzone oddziały choleryczne, jako też przez infirmerye, rachunku, dochód i obrót tychże produktów i efektów ma być usprawiedliwiony. Objaśnia się co do szpitali stałych i instytucyj, w których oddziały choleryczne pourządzano, iż od zarachowanej należności, według zasad wyżej wskazanych, wartość tego rodzaju produktów i efektów ma być potrąconą, a reszta z tego tytułu wydatków do zapłaty wykazaną.

Że zaś, o ile wiadomo Kommissyi Rządowej, w wielu miejscach dozory bóżnicze z ogólnych swych funduszków, lub oznaczonych pozycy i ich szczegółowemi etatami na leczenie, wsparcie i grzebanie ubogich, czyniły wydatki na leczenie i grzebanie cholerycznych, przeto wydatki te, jako z właściwego funduszu gminy, uważać należy za ciężar onęj, i nie regulują się, ani do funduszków Skarbu, ani kass miejskich.

W ten sposób rachunki układane być powinny przez Kommitety choleryczne, o ile takowe istniały, a gdzie tych nie było, przez Władze miejscowe, którym powierzone zostało

мѣры къ прекращенію холеры; въ постоянныхъ же больницахъ — Частными Совѣтами.

(въ Губернскія Правленія)

Составленные такимъ образомъ отчеты должны быть представляемы Уѣзднымъ Начальникамъ, которые обязаны повѣрять и засвидѣтельствовать оныя.

При чемъ присовокупляется, что счета лекарскимъ издержкамъ должны быть посвидѣтельствованы уѣзднымъ лекаремъ.

(въ Августовское Губернское Правленіе)

Отчеты города Сувалокъ подлежатъ предварительному разсмотрѣнію и повѣркѣ Губернскаго Правленія.

(всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ)

Имѣя въ виду, что нѣкоторые лекаря и фельдшера были командированы непосредственно Правительственною Коммисією или Гражданскимъ Губернаторомъ на мѣста свирѣпствовавшей холеры, и многіе изъ нихъ уже получили слѣдующія имъ суточные деньги и путевыя издержки непосредственно отъ Гражданскаго Губернатора, или изъ Правительственной Коммисіи, но, не смотря на то, могутъ еще слѣдовать къ возмѣщенію лекарямъ и фельдшерамъ другія издержки, и на сколько таковыя не показаны по отчетамъ отдѣльныхъ вѣдомствъ, на столько онѣ должны быть включены въ особыя вѣдомости, составляемыя вмѣстѣ со счетами Губернскими Правленіями или Уѣздными Начальниками, смотря по тому, Губернскимъ ли Правленіемъ, или Уѣзднымъ Начальникомъ были командированы упомянутые лекаря и фельдшера. При повѣркѣ отчетовъ въ Губернскихъ Правленіяхъ аптекарскіе, лекарскіе и фельдшерскіе счета должны быть повѣряемы и засвидѣтельствованы Врачебною Управою.

Для представленія отчетовъ назначается 20-дневный срокъ, считая оный со дня полученія распоряженія, которое, въ исполненіе настоящаго предписанія, будетъ выдано въ самоскорѣйшемъ времени. Срокъ для повѣрки

wprowadzenie środków dla uśmierzenia cholery; ze szpitali zaś stałych, przez Rady Szczegółowe.

(do Rządów Gubernialnych)

Sporządzone tak rachunki mają być składane Naczelnikom Powiatowym, którzy obowiązani są one sprawdzić i poświadczyć. Objaśnia się, iż co do pozycyji lekarskich, poświadczone być powinny przez Lekarza powiatu.

(do Rządu Gubernialnego Augustowskiego)

Rachunek z miasta Suwałk ulegnie pośredniemu rozpoznaniu i sprawdzeniu Rządu Gubernialnego.

(do Rządów Gubernialnych)

Ponieważ niektórzy Lekarze i felczerzy byli delegowani na miejsca panującej cholery bezpośrednio przez Kommissyę Rządową lub Gubernatora Cywilnego, i wielu z nich otrzymało już należne dyety i koszta podróży, bezpośrednio, już ze strony Gubernatora Cywilnego, już Kommissyi Rządowej, a pomimo to jeszcze mogą być należytości Lekarzom i felczerom przypadające, o ile zatem takowe do rachunku z pojedynczych miejsc nie wejdą, o tyle co do Lekarzy i felczerów komenderowanych przez Rząd Gubernialny lub Naczelników Powiatowych, wykazy tego rodzaju należytości, z likwidacyami przez Rząd Gubernialny lub Naczelników Powiatu układane być mają. Przy sprawdzeniu rachunków w Rządach Gubernialnych likwidacye aptekarskie, lekarskie i felczerskie, sprawdzane i poświadczone być mają przez Urząd lekarski.

Termin do podania rachunków oznacza się dni 20, od daty otrzymania rozporządzenia, wydać się mającego jak najspieszniej, w wykonaniu niniejszego reskryptu.

и засвидѣтельствования сихъ послѣднихъ въ управленіяхъ Уѣздныхъ Начальниковъ, а равно для составленія счета суммъ, причитающимся къ уплатѣ лекарямъ и фельдшерамъ, на сколько претензіи ихъ подлежатъ удовлетворенію, назначается 15-дневный, и такой же срокъ—для представленія онаго въ Губернское Правленіе.

Въ Губернскомъ Правленіи должны быть окончательно разсмотрѣны и повѣрены отчеты объ издержкахъ, понесенныхъ по случаю холеры и подлежащихъ удовлетворенію изъ городскихъ кассъ.

На покрытие издержекъ, показанныхъ въ сихъ отчетахъ слѣдуетъ употребить сумму, предоставленную штатомъ въ распоряженіе подлежащей кассы; въ случаѣ же, еслибы таковая оказалась недостаточною, или была израсходована на другія потребности, или, наконецъ, еслибы касса не была въ состояніи удовлетворить оныя изъ своихъ собственныхъ текущихъ доходовъ, — слѣдуетъ войти съ представленіемъ въ Правительственную Коммисію о возвратѣ изъ Банка изъ остаточной суммы, буде городская касса таковую имѣетъ, или о выдачѣ пособія.

Репорты, посылаемые въ этихъ случаяхъ въ Правительственную Коммисію должны заключать въ себѣ, кромѣ требованія необходимой суммы, краткое изложеніе результатовъ повѣрки принятаго Губернскимъ Правленіемъ отчета.

Отчеты объ издержкахъ, отнесенныхъ къ уплатѣ изъ городскихъ суммъ, должны быть препровождены Губернскими Правленіями при ассигновкахъ въ городскія кассы, для представленія ихъ, вмѣстѣ съ соотвѣстственными отчетами, на ревизію и окончательное утвержденіе Высшей Счетной Палаты въ Царствѣ.

Отчеты объ издержкахъ, подлежащихъ уплатѣ изъ Казны, по мѣрѣ разсмотрѣнія и повѣрки, должны быть представляемы на усмотрѣніе Правительственной Коммисіи.

Termin do sprawdzenia i poświadczenia tychże w biurach Naczelników Powiatowych, jako też do ułożenia należności Lekarzom i felczerom, o ile to ma miejsce, oznacza się dni 15, i taki termin do jego złożenia Rządowi Gubernialnemu.

W Rządzie Gubernialnym rozpoznane i sprawdzone być mają ostatecznie powyżej wymienione rachunki, obejmujące należności z powodu cholery, a regulujące się do Kass miejskich.

Na zaspokojenie należności niemi objętych, użyty być ma fundusz, do dyspozycyi respective Kassy, na jej etacie mieszczący się, a o ileby ten nie starczył, lub na inne potrzeby był rozdysponowany, lub też, o ileby Kassa z własnych bieżących źródeł nie była w stanie pokryć wydatku, winny być czynione do Kommissyi Rządowej wnioski, o zwrot remanentu z Banku, o ile ten posiada respective Kassa, lub o udział zasilku.

Rapporta w tym celu do Kommissyi Rządowej czynić się mające, obejmować w sobie winny, obok żądania funduszu, krótkie sprawozdanie rezultatu, sprawdzonego i przyjętego przez Rząd Gubernialny rachunku.

Rachunki, obejmujące wydatki do funduszów miejskich odniesione w realizacyi, przez Rząd Gubernialny winny być przesłane przy assygnacyach Kassom miejskim, dla złożenia ich przy rachunkach właściwych do superrewizyi i ostatecznej decyzji Najwyższej Izby Obrachunkowej Królestwa.

Rachunki, obejmujące w sobie należytości regulujące się w zaspokojeniu do funduszów Skarbu, w miarę rozpoznania i sprawdzenia mają być przedstawiane Kommissyi Rządowej, do dalszej decyzji.

Срокъ для разсмотрѣнія и окончательнаго представленія Губернскимъ Правленіемъ cadaго отчета въ Правительственную Коммисію назначается 30-дневный. Въ такой же періодъ времени должны быть утверждены отчеты городскихъ кассъ.

(въ Магистратъ города Варшавы)

Вышеизложенныя правила о составленіи отчетовъ относятся и къ Магистрату города Варшавы, съ тѣмъ, чтобы отчеты объ издержкахъ, отнесенныхъ къ уплатѣ, какъ на счетъ Казны, такъ и изъ городскихъ суммъ, были представляемы въ Правительственную Коммисію. Причемъ при-совокупляется, что Частные Совѣты постоянныхъ больницъ, въ которыхъ были устроены холерныя отдѣленія, получили уже предписаніе представить свои отчеты непосредственно въ Правительственную Коммисію.

(Губернскимъ Правленіемъ и Магистрату города Варшавы)

Наконецъ, Правительственная Коммисія, принявъ во вниманіе, что, не смотря на то, что холера уже давно прекратилась и не смотря на открытый въ Казнѣ и городскихъ кассахъ кредитъ на покрытіе издержекъ, понесенныхъ на ослабленіе этой эпидеміи, остается еще очень много не удовлетворенныхъ претезій, и заинтересованныя стороны обращаются нынѣ съ требованіями объ удовлетвореніи оныхъ; поэтому, желая устранить эти жалобы и ускорить уплату слѣдующихъ денегъ, вмѣняетъ въ обязанность, чтобы настоящее распоряженіе было безотлагательно приведено въ исполненіе и за точнымъ исполненіемъ онаго имѣлось тщательное наблюденіе.

Кромѣ того, Правительственная Коммисія объявляетъ, что, если въ назначенный выше срокъ причитающіяся суммы не будутъ приведены въ извѣстность и отчеты не будутъ составлены и повѣрены, въ такомъ случаѣ виновные подвергнутся взысканію; еслибы же, послѣ представленія утвержденныхъ отчетовъ предъявлена была еще какая нибудь

Termin do sprawdzania, a następnie złożenia Komisji Rządowej każdego rachunku, oznacza się dla Rządu Gubernialnego dni 30. W takim samym przeciągu czasu zacydowane być powinny rachunki z Kass miejskich.

(do Magistratu miasta Warszawy)

Wyżej wyłuszczone zasady co do formowania rachunków, stosują się do Magistratu miasta Warszawy, z tѣm, że rachunki obejmujące należności do wyasygnowania, tak z funduszków Skarbu, jako i Kassy miejskiej, mają być składane Komisji Rządowej. Objaśnia się, iż Rady Szczegółowe szpitali stałych, w których oddziały choleryczne urządzone były, wezwane zostały, aby te bezpośrednio Komisji Rządowej nadesłały rachunki.

(do Rządów Gubernialnych i Magistratu miasta Warszawy)

Nakoniec, zważywszy Komisya Rządowa, iż pomimo ustania oddawna cholery w niektórych miejscach i pomimo wydzielonych kredytów ze Skarbu i Kass miejskich, na pokrycie wydatków wywołanych powyższą epidemią, pozostaje wiele jeszcze należności niezaspokojonych, a strony obecnie reklamują o zapłatę takowych; przeto w celu usunięcia tychże reklamacyj i przyspieszenia realizacji należytości, wkłada szczególny obowiązek, aby zarządzenie niniejsze niezwłocznie w wykonanie wprowadzone i spełnienie onego ściśle dopilnowane było.

Obok tego Komisya Rządowa oświadcza: że przekroczenie terminu wyżej przeznaczonego, na zebranie należytości likwidacyj, ułożenie rachunków, ich sprawdzenie, pociągać będzie wymiar kar, a nadto, gdyby po złożeniu zaakceptowanego rachunku, okazała się jeszcze jaka pretensya słuszna, na zaspokojenie onęj skazani będą ci, z winy któ-

справедливая претензія, то таковую будутъ вынуждены удовлетворить тѣ, которымъ, хотя и были извѣстны эти претензіи, но не были поданы въ свое время.

Варшава, 7 (19) Мая 1853 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,

Генералъ-Лейтенантъ, (подписано) *Викинскій*.

№ 3,211/52,231.

№ 16.

Воспрещеніе выдавать свидѣтельства о болѣзняхъ, для излеченія которыхъ больные пользовались въ больницахъ.

(30 Іюня (12 Іюля) 1853 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній.

Въ засѣданіи Медицинскаго Совѣта 17 Февраля (1 Марта) сего года, былъ представленъ еврей Пинкусъ Берковичъ Линднеръ для того, чтобы удостовѣриться, способенъ ли онъ къ военной службѣ.

Въ доказательство болѣзни, было представляемо имъ свидѣтельство, выданное ему еврейскою больницею 30 Января (11 Февраля) сего года, слѣдующаго содержанія: что Линднеръ былъ пользуетъ въ больницѣ, въ отдѣленіи внутреннихъ болѣзней, отъ общаго ревматизма во всемъ тѣлѣ.

rych pretensye takowe, skoro były wiadome, nie zostały podane w czasie właściwym.

w Warszawie, dnia 7 (19) Maja 1853 r.

Dyrektor Główny Prezydujący,

General-Lejtenant, (podpisano) *Wikiński*.

№ 3,211/52,231.

№ 16.

Wzbronienie wydawania świadectw na jakie choroby wyszli ze szpitali byli w nich leczeni.

(d. 30 Czerwca (12 Lipca) 1853 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Na posiedzeniu Rady Lekarskiej w dniu 17 Lutego (1 Marca) r. b. stawiony był, dla przekonania się o zdolności do służby wojskowej, starozakonny Pinkus Berkowicz Lindner.

Jako dowód choroby, złożył świadectwo, wydane mu przez szpital starozakonnych pod dniem 30 Stycznia (11 Lutego) r. b., treści następującej: iż Lindner leczonym był w szpitalu w oddziale chorych wewnętrznych na reumatyzm ogólny całego ciała.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, находя неумѣстною выдачу такого рода свидѣтельствъ, рѣшеніемъ, состоявшимся въ засѣданіи ея 15 (27) Іюня сего года, запретила выдавать такіа свидѣтельства по требованію частныхъ лицъ.

О вышеупомянутомъ рѣшеніи Главный Совѣтъ уведомляетъ Попечительный Совѣтъ.

Варшава, 30 Іюня (12 Іюля) 1853 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *Гр. Скарбекъ*.

№ 1,256.

№ 17.

Распоряженіе относительно взиманія платы за леченіе бѣдныхъ, зараженныхъ сифилитическою болѣзнію, которые не изобличены въ бродяжничество и извѣстны по происхожденію.

(7 (19) Апрѣля 1855 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ отвѣтъ на донесеніе Губернскаго Правленія отъ 3 (15) Декабря истекшаго года, за № 35,128/3,664, въ коемъ оно испрашиваетъ разрѣшенія относительно того, слѣдуетъ ли издержки на леченіе бѣдныхъ, зараженныхъ

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych znajdując udzielanie podobnych świadectw niewłaściwem, decyzją swą, na posiedzeniu w dniu 15 (27) Czerwca r. b. zapadłą, wydawania takowych na żądanie osób prywatnych zabroniła.

O powyższej decyzji Rada Główna niniejszém Rady Opiekuńcze zawiadamia.

w Warszawie, dnia 30 Czerwca (12 Lipca) 1853 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

№ 1,256.

№ 17.

Rozporządzenie, dotyczące ściągania kosztów kuracyi osób ubogich, chorobą syfilityczną dotkniętych, które nie są włóczęgami i znane są z pochodzenia.

(d. 7 (19) Kwietnia 1855 r.)

do

Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W odpowiedzi na rapport Rządu Gubernialnego z dnia 3 (15) Grudnia r. z. № 35,128/3,664, którym prosi o udzielenie decyzji, czy koszta kuracyjne za biednych, chorobą syfilityczną dotkniętych, mają być wypłacane szpitalom

сифилитическою болѣзнію, возмѣщать больницамъ изъ транспортныхъ суммъ, Правительственная Коммисія сообщаетъ, что, согласно постановленію Князя Намѣстника въ Царствѣ, объявленному въ отзывѣ Статсъ-Секретаря отъ 9 (21) Іюля 1845 года, за № 25,005, изъ транспортныхъ суммъ могутъ быть удовлетворяемы только издержки на пересылку въ больницы бѣдныхъ, зараженныхъ сифилитическою болѣзнію, но отнюдь не издержки на лечение ихъ, за исключеніемъ расходовъ по пересылкѣ и леченію арестантовъ и бродягъ, которые, согласно постановленію Совѣта Управленія отъ 2 (14) Августа 1846 года, производятся изъ транспортныхъ суммъ, не смотря на то, одержимы ли сказанныя лица сифилитическою, или другою какою либо болѣзнію.

Плата за лечение зараженныхъ сифилитическою болѣзнію, если они не арестанты или неизвѣстные по происхожденію бродяги, должна быть взыскиваема съ выздоровѣвшихъ, и потому, для обезпеченія взысканія этой платы, Губернское Правленіе обязано строго предписать Уѣзднымъ Начальникамъ, чтобы отсылаемые изъ больницъ выздоровѣвшіе сифилитическіе были ими подвергаемы бдительному надзору того административно-полицейскаго начальства, въ участкѣ котораго лица эти имѣютъ постоянное мѣсто жительства, съ тѣмъ, чтобы сказанныя начальства, наблюдая за дальнѣйшимъ поведеніемъ оныхъ, старались по возможности возвращать больницамъ, въ самомъ кратчайшемъ времени, причитающуюся имъ плату, вырочая ее изъ заработковъ означенныхъ лицъ, съ предоставленіемъ имъ однако необходимой на ихъ пропитаніе суммы.

Варшава, 7 (19) Апрѣля 1855 года.

Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бернацкий*.

№ 1,981/2,049.

z funduszów transportowych, Kommissya Rządowa oświadcza, że według decyzji Księcia Namiestnika przez odezwe Sekretarza Stanu z dnia 9 (21) Lipca 1845 r. № 25,005, objawionej, do funduszów transportowych mogą być regulowane tylko koszta odsyłki do szpitali osób ubogich, chorobą syfilityczną dotkniętych, nie zaś koszta kuracyi, wyjąwszy aresztantów i włóczęgów, których koszta odsyłania i leczenia, bez względu czy chorobą syfilityczną, czyli inną są dotknięci, mają być zaspokajane z funduszów trasportowych a to stosownie do postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 2 (14) Sierpnia 1846 r.

Koszta kuracyi osób chorobą syfilityczną dotkniętych, jeżeli te nie są aresztantami lub włóczęgami niewiadomego pochodzenia, powinny być odzyskiwane od wyleczonych; dla zapewniania przeto zwrotu tychże kosztów, obowiązany jest Rząd Gubernialny wydać Naczelnikom Powiatowym surowe polecenie, aby ci odsyłanych ze szpitala wyleczonych syfilityków, oddawali pod ścisły dozór administracyjno-policyjny téj Władzy, w której okręgu mają stałe zamieszkanie, z zastrzeżeniem, iżby te, czuwając nad ich dalszém prowadzeniem się, starały się jak najtroskliwiej z wynagrodzenia za ich prace, przy względzie na konieczne dla utrzymania życia wydatki, w czasie jak można najkrótszym, należne szpitalowi koszta powracać.

w Warszawie, dnia 7 (19) Kwietnia 1855 r.

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Biernacki*.

№ 1,981/2,049.

N° 18.

Распоряженіе о неотказываніи труднобольнымъ въ принятіи въ больницу, въ случаѣ недостатка необходимыхъ документовъ.

(27 Іюня (9 Іюля) 1855 года.)

N Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ засѣданіи 30 Марта (11 Апрѣля) сего года, постановила, чтобы, для избѣжанія случаевъ смерти вслѣдствіе отказа больницъ въ принятіи на леченіе присылаемыхъ труднобольныхъ, по непредставленію необходимыхъ документовъ, принимать на будущее время каждаго опасно-больного, доставленнаго въ больницу, безъ всякихъ затрудненій и замедленій, и чтобы только послѣ помѣщенія и успокоенія больного вчинаема была съ кѣмъ слѣдуетъ переписка о пополненіи необходимыхъ бумагъ и о возвратѣ издержекъ на леченіе.

Увѣдомляя объ этомъ Попечительный Совѣтъ, для точнаго руководства, Главный Совѣтъ предписываетъ, чтобы въ случаѣ необходимости помѣщенія труднобольного, если въ больницы будутъ заняты все кровати, согласно §§ 88 и 89-ому больничнаго Устава, были выписываемы изъ

N° 18.

Rozporządzenie o nieodmawianiu przyjmowania do szpitali ciężko chorych, dla braku kwalifikacyj.

(d. 27 Czerwca (9 Lipca) 1855 r.)

do
Rady Opiekunczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych na posiedzeniu z dnia 30 Marca (11 Kwiētnia) r. b. postanowiła, iżby dla uniknienia wypadków śmierci z powodu odmawiania przez szpitale, dla braku kwalifikacyi, przyjęcia na kuracyę nadsyłanych ciężko chorych, odtąd każdego mocno chorego, przywiezionego do szpitala, przyjmowano bez żadnej trudności i zwłoki, a o uzupełnienie kwalifikacyi, oraz o zwrot kosztów kuracyjnych, aby rozwijaną była z kim należy korespondencya, po umieszczeniu chorego.

Zawiadamiając o tém Radę Opiekunczą, dla ścisłego zastosowania się, Rada Główna poleca, iżby w razie zajęcia wszystkich łóżek w szpitalu, gdy zachodzić będzie potrzeba pomieszczenia niebezpiecznie chorego, stosownie do §§ 88 i 89 ustawy szpitalnej, wypisywała ze szpitala mniej chorego, we-

больницы менѣ больные, по усмотрѣнію врача, и доставляемо было такимъ образомъ помѣщеніе больному, который нуждается въ немедленномъ пособіи.

Варшава, 27 Іюня (9 Іюля) 1855 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ,

(подписано) *А. Дмитріевъ.*

№ 1,267.

№ 19.

Дополнительное объясненіе, на какія суммы слѣдуетъ относить издержки на перевозку и пользованіе въ больницахъ больныхъ, принадлежащихъ къ городскимъ общинамъ и сельскимъ гминамъ.

(18 (30) Іюля 1855 года.)

Всѣмъ Губернскимъ Правленіямъ и Попечительнымъ Совѣтамъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія, отзывомъ отъ 9 (21) Іюля 1845 г., уведомили Правительственную Коммисію, что Князь Намѣстникъ въ Царствѣ изволилъ постановить, чтобы издержки на перевозку въ больницы сифилитическихъ больныхъ, въ случаѣ совершенной ихъ бѣдности, были относимы на счетъ этапныхъ суммъ.

dług uznania Lekarza, dając tym sposobem możność pomieszczenia takiego, który niezwłocznej pomocy potrzebuje.

w Warszawie, dnia 27 Czerwca (9 Lipca) 1855 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator,

(podpisano) *A. Dmitriew.*

№ 1,267.

№ 19.

Rozporządzenie, obejmujące dodatkowe objaśnienie, o kosztach odsyłania i leczenia w szpitalach chorych syfilitycznych, z gmin miejskich i wiejskich pochodzących.

(d. 18 (30) Lipca 1855 r.)

do

Rządów Gubernialnych i Rad Opiekuńczych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej odezwa z dnia 9 (21) Lipca 1845 r. oznajmił Kommissyi Rządowej, że Książę Namiestnik Królestwa postanowić raczył, aby koszta odsyłania do szpitali chorych syfilitycznych, w razie zupełnego ich ubóstwa, regulowane były do funduszów transportowych.

Упомянутому постановлению предположено было первоначально дать болѣе обширные размѣры, чѣмъ оно имѣло въ виду, и на этомъ основаніи Правительственная Комиссія, особымъ предписаніемъ отъ 23 Марта (4 Апрѣля) 1851 года, за № 1,837/4,164, распорядилась, чтобы издержки на перевозку и лечение сифилитическихъ больныхъ были уплачиваемы изъ этапныхъ суммъ.

Попечительные Совѣты, осведомясь о такомъ истолкованіи постановленія Его Свѣтлости, принимали въ больницы пораженныхъ сифилитическою болѣзнію бѣдныхъ деревенскихъ жителей, издержки на пользованіе которыхъ не могли быть отнесены къ 15-процентному сбору, представляя счетъ причитающимся на этотъ предметъ издержкамъ въ Губернскія Правленія, для удовлетворенія ихъ изъ этапныхъ суммъ.

Такой порядокъ вещей подалъ поводъ къ жалобамъ на излишнее отягощеніе упомянутой суммы; поэтому Правительственная Комиссія, согласно съ мнѣніемъ Главнаго Попечительнаго Совѣта благотворительныхъ заведеній, положила:

a) строго наблюдать, чтобы, по смыслу упомянутаго постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ, на этапныя суммы были относимы только издержки на перевозку въ больницы лицъ, одержимыхъ сифилитическими болѣзнями, и то лишь въ случаѣ совершенной ихъ бѣдности; затѣмъ издержки на лечение не могутъ быть покрываемы изъ этапныхъ суммъ, но должны быть взыскиваемы съ выздоровѣвшихъ;

b) исполненіе этого постановленія, поручить Губернскимъ Правленіямъ и Попечительнымъ Совѣтамъ.

Сверхъ того, Правительственная Комиссія объявляетъ: что лечение больныхъ, принадлежащихъ къ городскимъ или сельскимъ общинамъ, должно производиться въ больницахъ на счетъ лицъ, находящихся на излеченіи. Только при невозможности взымать издержки за лечение съ городскихъ жителей, по причинѣ ихъ бѣдности, расходъ, произведенный на ихъ лечение, можетъ быть пополненъ изъ пособія, уплачиваемаго еже-

Decyzji powyższej zamierzono pierwsiastkowo dać rozciąglejsze rozmiary aniżeli je obejmowała, i na tej zasadzie Kommissya Rządowa w szczegółowym rozporządzeniu z dnia 23 Marca (4 Kwietnia) 1851 r., № 1,837/4,164 wyrzekła, że wydatki, czynione na podróż do szpitali i na kurację chorych wenerycznych, odnosić należy do funduszków transportowych.

Rady Opiekuńcze, powziawszy wiadomość o tym wykładzie decyzji Jego Książęcej Mości, przyjmowały do szpitali ubogich chorych syfilitycznych ze wsi pochodzących, za których fundusz 15% procentowy kosztów kuracyjnych nie opłaca, i likwidacye należności z tego tytułu przypadających, składały Rządowi Gubernialnym, dla zaspokojenia z funduszków transportowych.

Ten stan rzeczy spowodował reklamacye na zbytne przeciążenie funduszu pomienionego; dla tego więc Kommissya Rządowa, po zasięgnięciu opinii Rady Głównej Opiekuńczej zakładów dobroczynnych, postanowiła:

a) przestrzegać ściśle, aby w myśl powołanej decyzji Księcia Namiestnika Królestwa, do funduszu transportowego regulowane były tylko koszta odsyłania do szpitali chorych wenerycznych i to w razie zupełnego ich ubóstwa; koszta zatem kuracyi nie mogą być do tego funduszu odnoszone, lecz powinny być odzyskiwane od wyleczonych,

b) wykonanie tej decyzji poruczyć Rządowi Gubernialnym i Radom Opiekuńczym.

Obok tego Kommissya Rządowa oświadcza, że kuracya chorych, z gmin miejskich i wiejskich pochodzących, odbywać się powinna w szpitalach, kosztem osób korzystających z kuracyi. Tylko w razie niemożności odzyskania kosztów kuracyjnych od mieszkańców miast, z przyczyny ich ubóstwa, wydatek poniesiony na ich kurację, zastąpionym będzie z zasiłków, płaconych corocznie instytutom z fun-

годно Институтамъ на счетъ 15-процентнаго сбора отъ доходовъ городскихъ кассъ и предоставленнаго въ распоряженіе Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, до совершеннаго израсходованія онаго.

Невозмѣщенныя же бѣдными жителями сельскихъ гминъ издержки на ихъ леченіе должны быть взыскиваемы съ гминъ, къ которымъ принадлежали больные.

Постановленіемъ Совѣта Управленія, состоявшимся 2 (14) Августа 1846 г. (*), въ пользу больницъ обезпечено возмѣщеніе издержекъ за леченіе арестантовъ и бродягъ, за первыхъ изъ тюремныхъ, а за послѣднихъ изъ этапныхъ суммъ.

Правило это не различаетъ рода болѣзни, а потому издержки на леченіе, какъ сифилитическихъ больныхъ, такъ и одержимыхъ внутренними и наружными болѣзнями, и принадлежащихъ къ разряду арестантовъ и бродягъ, будутъ возвращаемы больницамъ, считая на человѣка по 15 коп. сер. въ сутки, тотчасъ послѣ представленія въ подлежащее Губернское Правленіе соответственныхъ расчетовъ съ документами. Правительственная Коммисія вмѣстѣ съ тѣмъ вмѣняетъ Губернскимъ Правленіемъ въ обязанность разсматривать и удовлетворять всѣ требованія этого рода.

Такъ какъ различіе, къ какому сословію принадлежатъ больные, поступающіе въ больницы, весьма важно въ томъ отношеніи, чтобы въ послѣдствіи опредѣлить, кто именно обязанъ уплатить издержки за леченіе, а по опыту извѣстно, что самое значительное число больныхъ, поступающихъ въ больницы, состоитъ изъ лицъ, подлежащихъ пересылкѣ по этапу, издержки за пользованіе которыхъ должны быть, какъ было упомянуто выше, отнесены на этапныя суммы; поэтому слѣдуетъ наблюдать, чтобы власти, отправляющія

(*) Это постановленіе помѣщено выше, подъ № 7.

дусзу 15% procentowego od dochodów kass miejskich, do dyspozycji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych zostawionych, aż do wyczerpania tychże zasiłków. Nieodzyskane zaś koszta kuracyjne od ubogich mieszkańców gmin wiejskich, likwidowane być powinny do gmin, z których ciż ubodzy pochodzą.

Że na zasadzie postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 2 (14) Sierpnia 1846 r., (*) zapewnionym został szpitalom zwrot kosztów kuracji aresztantów i włóczęgów, za pierwszych z funduszu więziennego, a za drugich z funduszu transportowego. Przepis ten nie rozróżnia bynajmniej rodzaju choroby; tak więc za kurację chorych syfilitycznych, jako też wewnętrznych i chirurgicznych, należących do kategorii aresztantów i włóczęgów, szpitalom koszta kuracyjne powrócone będą, licząc dziennie od głowy po kop. 15, za podaniem stosownych likwidacyj z dowodami właściwemu Rządowi Gubernialnemu.

Kommissya Rządowa wkłada zarazem na Rządy Gubernialne obowiązek rozpoznawania i zaspakajania tego rodzaju pretensyj.

Gdy ważną jest rzeczą rozróżnienie stanu chorych, wchodzących do szpitali, dla zadeterminowania, kto mianowicie koszta kuracji zaspokoić jest w obowiązku, a z doświadczenia wiadomo, iż znaczna liczba wejść do szpitali przypada na chorych kwalifikujących się do odesłania transportem, których koszta kuracji, jak się nadmienilo, regulować się powinny do funduszy transportowych; przeto należy przestrzegać, aby Władze, kwalifikujące do szpitali, oznaczały z dokładnością stan i pochodzenie chorego, a to w celu ustale-

(*) Postanowienie to zamieszczonem jest wyżej pod № 7.

больныхъ въ больницы, обозначали съ точностію сословіе и происхожденіе больного, для опредѣленія впоследствии, изъ какихъ суммъ должны быть возмѣщены издержки на леченіе.

Варшава, 18 (30) Іюля 1855 года.

Предсѣдатель Главнаго Попечительнаго Совѣта,
Тайный Совѣтникъ, (подписано) *А. Дмитріевъ.*

№ 610/28,005.

№ 20.

Распоряженіе, указывающее источникъ для покрытія расходовъ на погребеніе умершихъ бѣдныхъ.

(1 (13) Іюня 1856 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Царскій Прокуроръ при Судахъ Люблинской губерніи вошелъ въ Губернское Правленіе съ представленіемъ о томъ, что одинъ Магистратъ въ той же губерніи распорядился о погребеніи безъ гроба умершаго бѣднаго человѣка.

Будучи привлеченъ къ отвѣтственности, Магистратъ, въ оправданіе свое, объяснилъ, что онъ не имѣетъ никакихъ суммъ на погребеніе умершихъ бѣдныхъ и, вслѣдствіе того, вынужденъ хоронить ихъ безъ гробовъ, тѣмъ болѣе, что неоднократныя съ его стороны приглашенія зажи-

ня титулу до заqualifikowania następnie z właściwych funduszów zwrotu kosztów kuracyjnych.

w Warszawie, dnia 18 (30) Lipca 1855 r.

Prezes Rady Głównej Opiekuńczej,
Tajny Radca (podpisano) *A. Dmitriew.*

№ 610/28,005.

№ 20.

Rozporządzenie, wskazujące źródło funduszów na grzebanie ciał ubogich zmarłych.

(d. 1 (13) Czerwca 1856 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Prokurator Królewski przy Sądach gubernii Lubelskiej wystąpił do Rządu Gubernialnego z reklamacją, że jeden z Magistratów téjże gubernii, kazał pochować bez trumny zmarłego ubogiego człowieka.

Pociągnięty do tłumaczenia się Magistrat złożył usprawiedliwienie, iż, nie posiadając funduszu na chowanie ciał zmarłych ubogich osób, zniewolony bywa grzebać ich bez trumien, tém bardziej, gdy odezwanie się nawet jego do litości zamożniejszych mieszkańców miejscowych, pod względem

точнѣйшихъ мѣстныхъ жителей къ сбору денежной складки на погребеніе умершихъ бѣдныхъ оставались всегда безъ успѣха.

Желая отклонить на будущее время повтореніе подобныхъ случаевъ, которые столь противны чувствамъ христіанскаго человеколюбія, и, принимая во вниманіе, что погребеніе умершихъ безъ гробовъ можетъ, безъ всякаго сомнѣнія, имѣть вредныя послѣдствія для здоровыхъ мѣстныхъ жителей, въ особенности во время свирѣпствованія эпидемическихъ болѣзней, Губернское Правленіе постановило разрѣшить Магистратамъ, чтобы, въ случаѣ смерти совершенно бѣдныхъ жителей, не имѣющихъ ни родственниковъ, ни опекуновъ, обязанныхъ хоронить ихъ, издержки на погребеніе такихъ лицъ были покрываемы изъ суммъ городскихъ кассъ, и впослѣдствіи, представивъ, въ донесеніи отъ 2 (14) Мая истекшаго года, за № 38,671, сіе предположеніе на утвержденіе Коммисіи, испрашивало ея согласія на замѣщеніе впредъ въ смѣтахъ городскихъ кассъ соотвѣтственныхъ на этотъ предметъ суммъ.

Въ разрѣшеніе донесенія Губернскаго Правленія, Правительственная Коммисія объявляетъ слѣдующее: что, такъ какъ, согласно постановленію Намѣстника въ Царствѣ отъ 2 Декабря 1817 года, гмины и приходы, въ городахъ и деревняхъ, обязаны содержать своихъ нищихъ изъ собственныхъ средствъ, то отсюда слѣдуетъ, что тѣ же гмины и приходы, въ случаѣ смерти сказанныхъ бѣдныхъ, обязаны равнымъ образомъ и хоронить ихъ на свой счетъ; вслѣдствіе сего и примѣняясь къ ст. 38 Инструкціи, изданной Правительственною Коммисіею отъ 15 Января 1822 года, въ руководство городскимъ кассамъ, и разрѣшающей Бургомистрамъ покрывать изъ суммъ городскихъ кассъ издержки на содержаніе нищихъ, принадлежащихъ къ гминѣ, Правительственная Коммисія утверждаетъ основанное на вышеприведенныхъ правилахъ предположеніе Губернскаго Правленія объ отнесеніи на будущее время на счетъ суммъ городскихъ кассъ расходовъ на погребеніе бѣдныхъ

зложенія складки денежной на погребаніе звѣлокъ бѣдныхъ людей, zostaje częstokroć bezskuteczném.

Rząd Gubernialny w zamiarze, aby w przyszłości tego rodzaju wypadki nie miały więcej miejsca, które, nietylko że z uczuciami chrześcijańskimi nie są zgodne, ale nadto mogą stawać się niewątpliwie szkodliwemi dla zdrowych mieszkańców miejscowych, przez chowanie bez trumien osób zmarłych, szczególnie w czasach grasujących słabości epidemicznych, postanowił wydać Magistratom rozporządzenie, iżby w razie śmierci zupełnie ubogich mieszkańców, ani rodziny, ani opiekunów, obowiązanych ich pochować, nie mających, zwłoki tychże grzebane były kosztem funduszów kass miejskich a następnie w raporcie z dnia 2 (14) Maja r. z. № 38,671 przedłożył wniosek o zatwierdzenie tego, oraz o dozwoleństwo, iżby w przyszłości do etatów kass miejskich odpowiednie na powyższy cel summy przeznaczone być mogły.

W załatwieniu takowego raportu Rządu Gubernialnego, Kommissya Rządowa oświadcza, co następuje:

Podług postanowienia Namiestnika Królewskiego z daty 2 Grudnia 1817 r. w miastach i wsiach, gminy i parafie obowiązane są swym kosztem utrzymywać swoich ubogich; z czego wypływa, że też gminy i parafie, w razie śmierci pomienionych ubogich osób, również i swoim kosztem pochować ich winny; dla tego więc i z uwagi na § 38 instrukcyi dla kass miejskich, przez Kommissyę Rządową pod dniem 15 Stycznia 1822 r. przepisanej, pozwalającej Burmistrzom czynić z funduszów tychże kass miejskich wydatki na ubogich, do gminy należących, wyrzeczenie Rządu Gubernialnego, pod względem odnoszenia w przyszłości kosztów grzebania ubogich mieszkańców miejscowych po miastach, nie mających ani rodziny, ani opiekunów, pochować ich obowiąz-

мѣстныхъ городскихъ жителей, не имѣющихъ ни родственниковъ, ни опекуновъ, обязанныхъ хоронить ихъ, присовокупляя:

что къ разряду лицъ, могущихъ пользоваться правомъ на погребеніе изъ суммъ подлежащихъ городскихъ кассъ, должны быть отнесены только лица мѣстнаго происхожденія, то есть записанныя въ книги постоянного населенія и умершія въ совершенной нищетѣ, послѣ коихъ не осталось никакого имущества ни отцовъ, ни матерей, ни женъ или дѣтей, ни же сестеръ, братьевъ и тому подобныхъ ближайшихъ родственниковъ или опекуновъ, на коихъ лежала бы обязанность озаботиться, по мѣрѣ возможности, о погребеніи ихъ;

что плата за похороны умершихъ, опредѣленная Губернскимъ Правленіемъ въ слѣдующемъ размѣрѣ:

а) по 2 р. 22 коп. за одного взрослого человѣка,

б) по 1 р. 42 коп. сер. за дѣтей до 12 лѣтъ, не удостоившаяся утвержденія Правительственною Коммисіею потому, что она была признана слишкомъ высокою, тѣмъ болѣе, что въ городахъ находятся мѣстные столяры и поденщики, нуждающіеся въ работѣ, вслѣдствіе чего представляется возможность болѣе удобнаго погребенія умершихъ безъ значительныхъ на сей предметъ издержекъ; и что размѣръ расходовъ на погребеніе умершихъ, кои могутъ быть внесены въ расчетныя вѣдомости городскихъ кассъ, устанавливается на будущее время Правительственною Коммисіею въ 1 рубль 50 коп. сер., прописью, одинъ рубль пятьдесятъ копѣекъ серебромъ за одного взрослого человѣка, а именно соразмѣрно платѣ, установленной за похороны военнослужащихъ, умершихъ въ гражданскихъ больницахъ; плата же за дѣтей до 12-лѣтняго возраста опредѣляется Правительственною Коммисіею по 1 рублю 20 коп. сер., прописью, по одному рублю двадцати копѣекъ серебромъ;

занныхъ, до funduszów kass miejskich, jako na powołanych przepisach oparte, Kommissya Rządowa zatwierdzając, nadmienia:

że za ludzi, do dobrodziejstwa pochowania ich kosztem respective kass miejskich, kwalifikować się mogących, uważane być mają osoby miejscowe, to jest księgami ludności objęte, a w stanie zupełnego ubóstwa zmarłe, które nie pozostawiły po sobie, nietylko funduszów własnych, ale nawet ojców, matek, lub żon, dzieci, albo też sióstr, braci, i t. p. bliższych krewnych, oraz opiekunów, którychby ciążył obowiązek pogrzebania zwłok tychże osób, w miarę swojej możności;

że koszta grzebania ciał zmarłych osób udeterminowane przez Rząd Gubernialny,

a) за одного человека dorosłego, на rsr. 2 kop. 25,

b) за dziecko до lat 12, на rsr. 1 kop. 42,

jako zbyt wysokie, nie pozyskały akceptacyi Kommissyi Rządowej, ile że po miastach znajdują się miejscowi stolarze i wyrobnicy zarobku szukający; skutkiem czego przedstawia się możność łatwiejszego i bez znacznych kosztów pochowania zmarłych osób, i że koszta na grzebanie zmarłych, ponosić i w rachunkach kass miejskich likwidować się mogące, oznaczają się przez Kommissyę Rządową po rsr. 1 kop. 50, wyraźnie po rubli srebrem jeden kopiejek pięćdziesiąt za jednego dorosłego człowieka, to jest w takim stosunku, w jakim płacone są koszta grzebania wojskowych w szpitalach cywilnych zmarłych; за dziecko zaś до lat 12, Kommissya Rządowa ustanawia koszta на rsr. 1 kop. 20, wyraźnie rubli srebrem jeden kopiejek dwadzieścia;

что разрѣшенные на сей предметъ расходы слѣдуетъ удостовѣрять по отчетамъ: предписаніемъ Магистрата, расчетною вѣдомостью столяра и росписками лицъ, получающихъ деньги; сверхъ того, къ упомянутымъ отчетамъ долженъ быть приложенъ протоколъ показаній двухъ свидѣтелей изъ мѣстныхъ, заслуживающихъ довѣрія, обывателей, отвѣтственныхъ по имуществу, завѣренный Магистратомъ и чиновникомъ гражданскаго состоянія, и удостовѣряющій въ томъ, что умершее и погребенное на счетъ суммъ городской кассы лицо находилось дѣйствительно въ бѣдномъ состояніи, и что послѣ него не осталось не только никакого имущества, но даже отца, матери, жены, дѣтей, братьевъ, сестеръ, однимъ словомъ — никакихъ ближайшихъ родственниковъ или опекуновъ, кои обязаны были бы озаботиться о погребеніи его по мѣрѣ своихъ средствъ;

что издержки на погребеніе умершихъ бѣдныхъ изъ мѣстныхъ жителей слѣдуетъ относить на счетъ суммъ, предоставленныхъ по смѣтамъ въ распоряженіе городскихъ кассъ, если нѣтъ на это особаго, опредѣленнаго штатомъ, источника, впослѣдствіи же замѣщать въ штатахъ, въ отдѣльныхъ статьяхъ, умѣренныя суммы, на удовлетвореніе соотвѣтственныхъ по сему предмету расходовъ.

Варшава, 1 (13) Іюня 1856 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,

Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Бернацкий*.

№ 23,314/10,410.

же на усprawiedliwienie w rachunkach wydatku, na powyższy przedmiot ponieść się mogącego, oprócz dyspozycji Magistratu, likwidacyi stolarza i kwitów interessantów, pieniądze odbierających, dołączany być winien protokół z dwóch wiarygodnych obywateli, świadków miejscowych, odpowiedzialność majątkową posiadających, sporządzony, przez Magistrat i właściwego Urzędnika stanu cywilnego poświadczony, a przynoszący wiadomość, że osoba zmarła, kosztem kassy miejskiej pogrzebana, była rzeczywiście ubogą w zupełności i nie pozostawiła po sobie, nietylko żadnych funduszów, ale nawet ojca, matki, żony, dzieci, braci, sióstr, zgoła żadnych blizkich krewnych lub opiekunów, którzyby ją pochować mogli, w miarę swęj możności i obowiązków;

że wydatki na grzebanie ciał zmarłych osób ubogich miejscowych ponoszone, regulowane być winny, o ile na ten cel niema dotąd na etatach oznaczonego szczegółowego źródła, do funduszów w etatach kass miejskich do dyspozycji wydzielonych, a następnie na przedmiot ten odpowiednie umiarkowane kwoty do etatów, pod oddzielnemi pozycjami, wprowadzane być mają.

w Warszawie, dnia 1 (13) Czerwca 1856 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Zarządzający Wydziałem,

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Biernacki*.

№ 23,314/10,410.

№ 21.

Распоряжение относительно отклонения неправильной высылки больных, увѣчныхъ и дѣтей въ Варшавскія больницы и заведенія.

(16 (28) Июня 1856 года.)

N Гражданскому Губернатору.

Главный Попечительный Советъ Благотворительныхъ Заведеній.

Учрежденныя для пользованія мѣстныхъ бѣдныхъ Варшавскія больницы имѣютъ въ своемъ распоряженіи столь скудныя средства, что, при нынѣшней дороговизнѣ, онѣ едва достаточны на удовлетвореніе потребностей бѣдныхъ больныхъ изъ числа коренныхъ жителей г. Варшавы, и на содержаніе сиротъ, имѣющихъ право на помѣщеніе ихъ въ здѣшнихъ благотворительныхъ заведеніяхъ. Однако, не смотря на вышеизложенное обстоятельство и въ противность правиламъ, предписывающимъ, что каждая гмина обязана призрѣвать своихъ бѣдныхъ и сиротъ и приискивать для нихъ заработки, нѣкоторые гминные Войты и Бургомистры отправляютъ въ Варшавскія заведенія для бѣдныхъ, увѣчныхъ и дѣтей.

Такой порядокъ дѣйствія замедляетъ ходъ службы, вовлекаетъ гмины въ излишнія издержки на слѣдованіе бѣдныхъ въ Варшаву и обратно, ибо здѣшнія больницы, не будучи въ состояніи помѣстить упомянутыхъ лицъ, отправ-

№ 21.

Rozporządzenie, dotyczące zapobieżenia niewłaściwemu odsyłaniu do szpitali i instytutów Warszawskich chorych, kalek i dzieci.

(d. 16 (28) Czerwca 1856 r.)

do
Gubernatora Cywilnego N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Szpitala Warszawskie, egzystujące w interesie miejscowych ubogich, tak dalece szczupłe posiadają fundusze, iż te przy teraźniejszej drożyznie, zaledwie starczą na opędzenie potrzeb ubogich chorobami dotkniętych, pochodzących z Warszawy, oraz na utrzymanie sierot, kwalifikujących się do umieszczenia w tutejszych zakładach dobroczynnych. Jednakże pomimo tę okoliczność i pomimo przepis, stanowiący, że każda gmina ubogich swych i sieroty opatrzyć i zatrudnić jest obowiązana, niektórzy Wójei gmin i Burmistrze nadsyłają do instytutów Warszawskich chorych, kaleki i dzieci.

Działanie takie miedzy bieg służby, zrzadza niepotrzebne wydatki gminom, na podróż ubogich do Warszawy i na powrót do gmin; bo szpitale tutejsze zwracają ich, pomieścić ich nie mogąc, zwłaszcza dzieci do szpitala Dzieciątka

ляют ихъ обратно, въ особенности же дѣтей, присылаемыхъ въ больницу Младенца Іисуса, и притомъ, умножая переписку, не приносятъ никакой существенной пользы.

Въ отклоненіе этихъ послѣдствій, Главный Совѣтъ имѣетъ честь просить Ваше Превосходительство предписать административнымъ начальствамъ, чтобы они, въ видахъ доставленія бѣднымъ увѣчнымъ и сиротамъ надлежащаго призрѣнія, примѣнялись къ точному смыслу Высочайшаго указа отъ 18 Февраля (2 Марта) 1842 г., а именно отъ ст. 41 до 54 включительно, а также руководствовались инструкціею, изданною, въ развитіе означеннаго указа, для приходскихъ попечительствъ и чтобы вслѣдствіе сего прекратили окончательно произвольную высылку въ Варшавскія заведенія лицъ, подлежащихъ призрѣнію на счетъ общественныхъ суммъ. Что касается больныхъ, происходящихъ изъ гминъ и желающихъ пользоваться въ больницѣ, то слѣдуетъ отсылать ихъ въ больницы, учрежденныя въ главныхъ уѣздныхъ городахъ, съ обезпеченіемъ возврата слѣдующей за леченіе платы, а что всего соотвѣтственнѣе, съ приложеніемъ денежныхъ суммъ, на удовлетвореніе расходовъ по содержанію больныхъ въ означенныхъ больницахъ.

Изъ сего общаго правила изъемяются только венерические больные, кои, не смотря на то, въ состояніи ли они внести установленную за леченіе плату, или нѣтъ, подлежатъ отправленію въ ближайшія больницы, съ тѣмъ, что понесенныя ими послѣдними издержки на пользованіе ихъ будутъ возмѣщены больницамъ впослѣдствіи.

Не благоугодно ли при томъ будетъ Вашему Превосходительству предварить административныя начальства, что высылка или облегченіе высылки въ особенности дѣтей

Jezus nadsyłanych, mnoży korespondencyę, a żadnego pozytecznego skutku nie zapewnia.

Dla uniknienia tych następstw, Rada Główna ma honor upraszać JW. Pana o wydanie zarządzenia Władzom administracyjnym, iżby w przedmiocie zapewnienia opieki ubogim, kalekom i sierotom, ściśle stosowały się do Ukazu Najwyższego z dnia 18 Lutego (2 Marca) 1842 r., mianowicie od § 41 do 54 włącznie, oraz do instrukcyi, w rozwinięciu tegoż Ukazu, dla dozorów parafialnych wydanęj, a w skutek tego, iżby stanowczo zaprzestały samowolnie odsyłać ludność kwalifikującą się do opieki publicznej, do instytutów Warszawskich.

Co się tycze chorych z gmin pochodzących i żądających korzystać z kuracyi szpitalnej, tych odsyłać należy do szpitali egzystujących w głównych miastach powiatów, przy zapewnieniu zwrotu kosztów kuracyjnych, a co najważświiej, przy dołączeniu kwot pieniężnych na koszt utrzymania chorych w tych szpitalach.

Z pod tego ogólnego prawidła wyjmują się tylko chorzy weneryczni, którzy bez względu na możność lub nie-możność opłacenia kosztów kuracyi, do najbliższych szpitali winni być odsyłani, a kosztą przez szpital na nich wyłożone, mogą być później powrócone szpitalom.

Racysz nadto JW. Pan uprzedzić Władze administracyjne, że odsyłanie lub ułatwianie odsyłania, mianowicie dzieci do szpitala Dzieciątka Jezus, ten niezawodny będzie

въ больницу Младенца Иисуса, будетъ имѣть неминуемымъ послѣдствиемъ то, что эти дѣти отправлены будутъ обратно, но уже не на счетъ гминѣ, а на счетъ лицъ, распорядившихся присылкою оныхъ.

Варшава, 16 (28) Іюня 1856 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ,

(подписано) *Дмитріевъ.*

№ 1,221.

№ 22.

Постановленіе, указывающее, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать съ тѣми больными, отправляемыми судами въ больницы, которые въ припадкѣ сумасшествія совершили преступленіе.

(11 (23) Ноября 1858 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія Царства.

Вслѣдствіе рапорта Правительственной Коммисіи отъ 24 Октября (5 Ноября) сего года, за № 2,234/21,946, въ которомъ, послѣ сношенія съ Правительственною Коммисіею Юстиціи, представлены ею соображенія относительно изданія правилъ о томъ, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать съ сумасшедшими, которые въ припадкѣ помѣшательства совершили убійство,

мало skutek, iż dzieci te zwracane będą na koszt, nie już gmin, ale osób, odsyłkę takową zarządzających.

w Warszawie, dnia 16 (28) Czerwca 1856 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator,

(podpisano) *Dmitriew.*

№ 1,221.

№ 22.

Decyzja, określająca sposób postępowania z chorymi odsyłanymi do szpitali przez Sady, z tej przyczyny, iż w obłąkaniu dopuścili się zbrodni.

(d. 11 (23) Listopada 1858 r.)

do

Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

W skutku rapportu Kommissyi Rządowej z dnia 24 Października (5 Listopada) r. b. № 2,234/21,946, w którym, po porozumieniu się z Kommissyą Rządową Sprawiedliwości, przedstawia wnioski swe, mające na celu wydanie rozporządzeń, jak postępować należy z tego rodzaju obłąkanymi, którzy w napadzie paroxyzmu, popełnili zabójstwo, albo tar-

или посягнули на чужую или свою жизнь, или же рѣшились на поджогъ, а послѣ того, будучи отправлены судами въ больницы, совершенно выздоравливаютъ,—имѣю честь увѣдомить, что Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, соглашаясь съ мнѣніемъ Правительственной Коммисіи, изволилъ приказать, чтобы, предварительнаго исполненія статьи 102 Уложенія о наказаніяхъ уголовныхъ и исправительныхъ въ подлежащемъ порядкѣ, относительно лицъ вышеозначеннаго разряда, строго соблюдаемы были слѣдующія формальности и правила:

1) лица, отосланные судами въ подлежащую больницу на томъ основаніи, что въ припадкѣ сумасшествія они совершили убійство, или посягнули на чужую или свою жизнь, или же рѣшились на поджогъ, должны тамъ имѣть отдѣльное помѣщеніе и находиться подъ тщательнымъ надзоромъ, для предупрежденія побѣга;

2) больничный врачъ обязанъ вести особый контроль и писать со всевозможною точностію скорбный листъ, а послѣ выздоровленія ихъ записывать еще въ продолженіе нѣкотораго времени свои замѣчанія о ихъ поведеніи, а также о физическомъ ихъ состояніи вообще;

3) еслибы, основываясь на скорбномъ листѣ, а равно на своихъ наблюденіяхъ, относительно поведенія больного въ продолженіе нѣкотораго времени послѣ оправленія отъ душевной болѣзни, а также относительно физическаго его состоянія, больничный врачъ нашелъ возможнымъ выписать больного изъ больницы, въ такомъ случаѣ, Частный Совѣтъ долженъ увѣдомить о томъ Главный Попечительный Совѣтъ благотворительныхъ заведеній, объясняя причины, побудившія врача признать больного выздоровѣвшимъ;

4) Главный Попечительный Совѣтъ, получивъ увѣдомленіе, входитъ въ сношеніе съ Медицинскимъ Совѣтомъ о нарядженіи Коммисіи, чтобы удостовѣриться о состояніи здоровья упомянутого лица и сообщить потомъ свое мнѣніе, можетъ ли оно быть выписано изъ больницы, или слѣдуетъ еще оставить его въ больницѣ;

гнѣли się na życie cudze lub własne, lub na podpalenie, a następnie odesłani przez Sądy do szpitali na leczenie, przychodzą do normalnego stanu zdrowia? main honor oznajmić, że Książę Namieśnik Królestwa, zgodnie z wnioskiem Kommissyi Rządowej, raczył wyrzec, że zanim art. 102 Kodexu kar głównych i poprawczych w drodze właściwej uzupełnionym zostanie, względem osób powyższej kategorii, mają być ściśle przestrzegane następujące formalności i przepisy:

1) osoby odesłane przez Sądy do szpitala właściwego z tej przyczyny, iż w obłąkaniu popełniły zabójstwo, albo targnęły się na życie cudze lub własne, lub na podpalenie, mają mieć osobne w szpitalu pomieszczenie i zostawać pod szczególnym dozorem, dla zapobieżenia ich ucieczce;

2) Lekarz szpitalny obowiązany jest utrzymywać oddzielną kontrolę i jak najstaranniej spisywać historię ich choroby, a po przyjeździe ich do zdrowia, notować przez niejaki czas jeszcze uwagi swoje co do ich prowadzenia się jak niemniej co do stanu ich fizycznego w ogólności;

3) gdy na zasadzie takiej historii choroby, tudzież spostrzeżeń o postępowaniu chorego przez niejaki czas po wyzdrowieniu z choroby umysłowej i o stanie fizycznym, Lekarz szpitalny uzna chorego za kwalifikującego się do wypisania ze szpitala, Rada Szczegółowa zawiadomić ma o tém Radę Główną Opiekunczą zakładów dobroczynnych, wyszczególniając powody, które Lekarza skłoniły do uznania chorego za uleczonego;

4) Rada Główna Opiekunczą po otrzymaniu tego zawiadomienia, wezwać ma Radę Lekarską, aby ta, przekonawszy się przez delegację o stanie zdrowia osoby, o której mowa, wyrzekła, czy może być ze szpitala wypuszczoną, lub też, czy ją w szpitalu pozostawić jeszcze należy;

5) если этого рода больной былъ помѣщенъ въ провинціальной больницѣ умалишенныхъ, въ такомъ случаѣ слѣдуетъ обратиться въ подлежащую Врачебную Управу объ удостовѣреніи о состояніи его здоровья и сообщеніи своего мнѣнія о томъ, можно ли его выписать, или оставить въ больницѣ на нѣкоторое время;

6) если лицо, назначенное, на основаніи такого лекарскаго мнѣнія, къ выпискѣ изъ больницы, имѣетъ родителей, родственниковъ, опекуновъ или достаточное состояніе, то оно тогда только можетъ быть выписано изъ больницы, когда кто нибудь изъ родственниковъ, опекуновъ или постороннихъ лицъ, заслуживающихъ довѣрія, обяжется имѣть за нимъ надзоръ, и, въ случаѣ замѣченнаго у него уклоненія отъ здраваго смысла, донести о томъ безотлагательно ближайшей полицейской власти. Въ противномъ случаѣ, то есть, если у лица, назначеннаго къ выпискѣ изъ больницы, нѣтъ ни родственниковъ, ни постороннихъ лицъ, желающихъ имѣть объ немъ попеченіе, и оно не имѣетъ средствъ, помощію которыхъ можно бы было учредить надъ нимъ опеку, то слѣдуетъ помѣстить его въ какомъ нибудь благотворительномъ заведеніи;

7) полицейскія власти, освѣдомясь, что у выпущеннаго изъ больницы больного, страдавшаго помѣшательствомъ, обнаруживаются опять признаки сумасшествія, немедленно должны отправить его въ больницу умалишенныхъ, которая, съ своей стороны, обязана принять его тотчасъ, и только послѣ принятія должна исполнить формальности, предписанныя изданными по сему предмету правилами.

Варшава, 11 (23) Ноября 1858 года.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Карницкій*.

№ 7,136.

5) jeżeli chory tego rodzaju pomieszczony był w szpitalu obłąkanych na prowincyi, wówczas, dla przekonania się o stanie jego zdrowia i wyrzeczenia co do wypuszczenia go, lub dalszego w szpitalu pozostawienia, wezwany być ma właściwy Urząd Lekarski;

6) kwalifikujący się, na zasadzie takiego zdania lekarskiego, do wypisania ze szpitala, jeżeli ma rodziców, krewnych, opiekunów, lub jest w stanie zamożniejszym, może być ze szpitala wypuszczony, gdy kto z krewnych, opiekunów, lub z osób obcych, na zaufanie zasługujących, zobowiąże się nad nim mieć dozór i za dostrzeżeniem u niego jakiego zboczenia umysłowego, donieść o tém bezzwłocznie najbliższej Władzy policyjnej. W przeciwnym razie, to jest: gdy kwalifikujący się do wypisania ze szpitala nie ma, ani krewnych, ani też obcych, chcących się nim opiekować i nie posiada funduszów, za pomocą których dałby się urządzić dozór nad nim, należy go pomieścić w zakładzie jakim dobroczynnym;

7) Władze policyjne powziawszy wiadomość, że wypuszczony ze szpitala tego rodzaju chory obłąkany, okazuje znowu znaki zboczenia umysłowego, odesłać go mają natychmiast do szpitala obłąkanych, który ze swjej strony zaraz go ma przyjąć i dopiero po przyjęciu go dopełni formalności, przepisami w téj mierze wymagane.

w Warszawie, dnia 11 (23) Listopada 1858 r.

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Karnicki*.

№ 7,136.

N° 23.

Распоряжение относительно прекращения венерической болѣзни.

(18 (30) Сентября 1859 года.)

Гражданскому Губернатору N губернии.

Главный Попечительный Советъ Благотворительныхъ
Заведеній.

Вслѣдствіе встрѣтившейся настоятельной надобности въ пресѣченіи по мѣрѣ возможности венерической болѣзни, сильно разившейся въ нѣкоторыхъ мѣстностяхъ здѣшняго края, не благоугодно ли будетъ Вашему Превосходительству обратить на этотъ предметъ особенное вниманіе и принять всѣ возможныя мѣры къ облегченію излеченія больныхъ сего рода въ больницахъ N губернии.

Для достиженія этой цѣли, слѣдуетъ прежде всего привести больницы, занимающіяся леченіемъ сифилитическихъ больныхъ, въ такое устройство и обезпечить имъ такія средства къ существованію, чтобы имъ доставить возможность принимать всѣхъ венерическихъ больныхъ, не взирая на возрастъ, полъ, исповѣданіе, состоятельность и всѣ существующія въ обществѣ различія.

Высылка венерическихъ больныхъ въ Варшаву можетъ быть разрѣшаема только въ крайнихъ случаяхъ, какъ это даже упомянуто въ представленіи Вашемъ отъ 24 Августа (5 Сентября) текущаго года, за N° 48,513/7,716. Мѣра эта

N° 23.

Rozporządzenie, dotyczące wyłączenia choroby wenerycznej.

(d. 18 (30) Września 1859 r.)

do
Gubernatora Cywilnego Gubernii N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Z powodu koniecznej potrzeby wyłączenia o ile można choroby wenerycznej, mocno zakrzewionej w niektórych okolicach kraju, raczysz JW. Pan zwrócić szczególną swą uwagę na tę okoliczność i użyć wszelkich możebnych środków, dla ułatwienia kuracyi tego rodzaju chorych w szpitalach gubernii N.

W tym celu należy przedewszystkiem tak rozszerzyć szpitale, trudniące się kuracją syfilitycznych i zapewnić im takie środki egzystencyi, aby miały możność przyjmowania wszystkich chorych wenerycznych, bez względu na wiek, płeć, wyznanie, zamożność i wszelkie społeczne różnice.

Odsyłanie chorych wenerycznych do Warszawy, jak o tém JW. Pan raczyłeś uczynić wzmiankę w przedstawieniu swém z dnia 24 Sierpnia (5 Września) b. r. N° 48,513/7,716, upoważnioném być może tylko w nagłych wypadkach.

обременяетъ постороннюю гмину повинностями, лежащими на обязанности мѣстныхъ гминъ. Это обремененіе тѣмъ ощутительнѣе и тягостнѣе для Варшавскихъ больницъ, что здѣшнія заведенія, преимущественно же Еврейская больница, принимая всѣхъ являющихся лично, или присылаемыхъ въ оную сифилитическихъ больныхъ, исчерпала уже въ настоящее время всѣ средства на пользованіе и содержаніе ихъ, увеличила свои долги и рѣшительно не имѣетъ болѣе мѣста для помѣщенія больныхъ сего рода.

Въ такомъ положеніи дѣла, Главный Совѣтъ покорнѣйше проситъ Ваше Превосходительство употребить все свое вниманіе и средства для учрежденія въ губерніи столь важнаго отдѣленія больничной прислуги соотвѣтственно мѣстнымъ потребностямъ.

Варшава, 18 (30) Сентября 1859 года.

И. д. Предсѣдателя, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,

(подписано) *Суминскій.*

№ 3,045.

Jest to środek obciążenia obcej gminy ciężarami, do gmin miejscowych regulującemi się. Ciężary ze tém dotkliwiej oddziaływają na szpitale Warszawskie, że zakłady tutejsze, mianowicie szpital starozakonnych, przyjmując wszystkich chorych wenerycznych, do niego zgłaszających się i nadsyłanych, obecnie wyczerpał wszystkie środki na ich kurację i opatrzenie, powiększa swoje długi i literalnie nie ma miejsca na pomieszczenie tego rodzaju chorych.

W tém położeniu rzeczy, Rada Główna najusilniej uprasza JW. Gubernatora, aby swym wpływem i staraniem, urządził w gubernii ten ważny oddział posługi szpitalnej, w sposób zupełnie równoważący miejscowe potrzeby.

w Warszawie, dnia 18 (30) Września 1859 r.

p. o. Prezesa, Rzeczywisty Radca Stanu,

(podpisano) *Leopold Sumiński.*

№ 3,045.

N° 24.

Наставленіе, въ какомъ порядкѣ имѣеть быть дѣлаема рас-
кладка издержекъ за пользованіе больныхъ въ больницахъ
и съ кого таковыя должны быть взыскиваемы.

(15 (27) Октября 1859 года.)

Люблинскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ отвѣтъ на представленіе Губернскаго Правленія отъ
19 (31) Мая 1857 года, за N° 24,540/5,066, коимъ испра-
шивается разрѣшенія относительно возмѣщенія издержекъ, слѣ-
дующихъ больницамъ за пользованіе, Правительственная Ком-
мисія даетъ знать: что каждый пользующійся въ больницѣ боль-
ной долженъ пополнять издержки на леченіе изъ собствен-
ныхъ своихъ средствъ, за исключеніемъ лишь случая, когда
онъ докажетъ свою несостоятельность.

За служителей или ремесленниковъ должны уплачивать
издержки, на сколько они не въ состояніи удовлетворить ихъ
сами, за первыхъ—господа, пользующіеся ихъ службою, а за
последнихъ—цеховыя собранія, къ которымъ принадлежатъ
ремесленники, согласно постановленію Намѣстника въ Царствѣ
отъ 31 Декабря 1816 года.

За пользованіе солдатскихъ женъ и дѣтей издержки упла-
чиваются изъ бюджетныхъ суммъ на военные надобности,
согласно разрѣшенію Князя Намѣстника Царства, объявлен-

N° 24.

Rozporządzenie w jaki sposób mają być rozkładane i od
kogo ściągane koszta leczenia chorych w szpitalach.

(d. 15 (27) Października 1859 r.)

do
Rządu Gubernialnego Lubelskiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W odpowiedzi na przedstawienie Rządu Gubernialnego
z dnia 19 (31) Marca 1857 r., N° 24,540/5,066, względem
wydania decyzji, co do opłaty kosztów przypadających szpi-
talom za kurację, Kommissya Rządowa oświadcza, że każdy
chory, w szpitalu leczony, uiszczać winien koszta kuracyjne
z własnych funduszów, chyba gdy udowodnioną będzie jego
niezamożność.

Za służących lub rzemieślników, koszta opłacać powinni,
o ile sami uiścić ich nie są w stanie: za pierwszych, panowie
korzystający z ich usług, za drugich, zgromadzenia cechowe
do których rzemieślnicy należą, stosownie do postanowienia
Namiestnika Królewskiego z dnia 31 Grudnia 1816 roku.

Za kurację żon i córek żołnierskich, koszta opłacane są
z funduszów budżetowych na potrzeby wojska, na mocy
decyzji Xięcia Namiestnika Królestwa, objawionej

ному въ отзывѣ Статсъ-Секретаря при Совѣтѣ Управленія отъ 12 (24) Марта 1849 года, за № 1,892.

Военные, состоящіе въ дѣйствительной службѣ, отпускные, отставные, дорожные, почтовые и полицейскіе служители, а также пожарная стража, пользуются въ больницахъ на счетъ суммъ, указанныхъ въ постановленіи Совѣта Управленія отъ 15 (27) Ноября 1840 года.

Венерическіе больные, происходящіе изъ городовъ, должны также возвращать издержки на пользованіе; когда же доказана будетъ ихъ несостоятельность, эти издержки не будутъ пополняемы взиманіемъ складокъ съ гминъ, изъ которыхъ они происходятъ, но должны быть отнесены на 15% сумму отъ доходовъ городскихъ кассъ до истощенія оной, согласно разрѣшенію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 18 (30) Іюля 1855 г., за № 610/28,005.

За бродягъ обоого пола, подвергшихся болѣзни во время пересылки на мѣсто назначенія и отправляемыхъ для пользованія въ больницы, издержки на пользованіе имѣютъ быть пополняемы изъ этапныхъ суммъ.

За пользующихся въ больницахъ евреевъ, на сколько они не въ состояніи возмѣстить издержки на пользованіе изъ собственнаго имущества, таковыя издержки должны быть возвращаемы изъ складокъ, взимаемыхъ съ жителей того прихода, къ которому принадлежитъ больной, на основаніи постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 25 Ноября (7 Декабря) 1841 года.

Наконецъ, за пользованіе въ больницахъ христіанъ, происходящихъ изъ городскихъ и сельскихъ гминъ, если они не въ состояніи возмѣстить издержки на пользованіе изъ собственнаго имущества, считая обыкновенно по 15 коп. въ сутки за челоѣка, всѣ издержки, на основаніи постановленія Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 2 Декабря 1817 года, обязаны возмѣстить подлежащія гмины, къ которымъ принадлежатъ упомянутые больные.

въ одезвіе Секретаря Стану при Радзіе Администрацыйнѣй з дня 12 (24) Марца 1849 р. № 1,892.

Wojskowi służby czynnej, urlopowani, dymmissyonowani, posługacze drogowi, pocztowi, policyjni, straż graniczna, leczeni są w szpitalach kosztem funduszów, wskazanych w postanowieniu Rady Administracyjnej z dnia 15 (27) Listopada 1840 r.

Weneryczni z miast pochodzący, powinni również zwracać koszta kuracyjne; o ile wszakże udowodnionem będzie ubóstwo debentów, koszta kuracyjne nie będą zwracane ze składek gmin, z których pochodzą, lecz powinny być regulowane do funduszów 15 % od dochodów kass miejskich, aż do wyczerpania tychże, stosownie do decyzji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 18 (30) Lipca 1855 r. № 610/28,005.

Za włóczęgów płci obu, ulegających chorobom w transporcie do miejsc wskazanych, odsyłanych na kurację do szpitali, ponosić ma koszta kuracyjne fundusz transportowy.

Za chorych izraelitów, leczonych w szpitalach, o ile sami kosztów kuracyjnych uiścić nie są w stanie z własnych funduszów, koszta takowe zwracane są ze składek mieszkańców téj parafii, do której chory należy, a to na zasadzie postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z dnia 25 Listopada (7 Grudnia) 1841 r.

Wreszcie, za kurację chorych chrześcian, z gmin miejskich i wiejskich pochodzących, umieszczonych w szpitalach, gdy chorzy ci nie są w stanie z własnych funduszów powrócić kosztów kuracyjnych, zwykle po kop. 15 dziennie od osoby likwidowanych, gminy właściwe, do których pomienieni chorzy należą, obowiązane są ponosić pomienione koszta, a to na zasadzie postanowienia Księcia Namiestnika Królewskiego z dnia 2 Grudnia 1817 r.

Подлежація возмѣщенію суммы этого рода взыскиваются во всѣхъ губерніяхъ Царства, посредствомъ росписанія складокъ на подлежація гмины, производимаго гминными Войтами, Бургомистрами а впоследствии Уѣздными Начальниками, на основаніи счетовъ, представляемыхъ Попечительными Совѣтами больницъ. Окончательно же раскладки эти должны быть утверждаемы Губернскими Правленіями.

Въ заключеніе, Правительственная Коммисія присовокупляетъ, что предписаніе отъ 31 Іюля (12 Августа) 1845 года, за № 15,343/7,520, упомянутое въ рапортѣ Губернскаго Правленія о томъ, что взиманіе складокъ съ гминъ за пользованіе отдѣльныхъ лицъ въ христіанскихъ больницахъ производимо быть не можетъ, было вызвано только особыми обстоятельствами, и поэтому, какъ не могущее служить общимъ правиломъ, настоящимъ предписаніемъ отмѣняется.

Правительственная Коммисія считаетъ еще нужнымъ обратить вниманіе Губернскаго Правленія на то, что гражданскія больницы, столь необходимы для приращенія населенія въ Царствѣ и для охраненія его отъ болѣзней, особенно заразительныхъ, и составляющія при томъ явное доказательство сострадательнаго попеченія Правительства и жителей объ участи бѣдныхъ собратій, вообще еще малочисленны и весьма бѣдны. Нынѣшнее ихъ состояніе и будущее развитіе зависятъ преимущественно отъ возврата издержекъ за пользованіе. Возмѣщеніе же это, составляя единственное условіе существованія больницъ, тогда только можетъ сдѣлаться дѣйствительнымъ возвратомъ части понесенныхъ больницами издержекъ на пользованіе больныхъ, когда административныя власти станутъ смотрѣть на этотъ предметъ не какъ на канцелярское дѣло, но какъ на животрепещущій вопросъ, отъ рѣшенія котораго зависитъ существованіе больницъ, и пото-

Tego rodzaju należności, ściągane są we wszystkich guberniach Królestwa, przez rozkłady składek na właściwe gminy, dopełniane przez Wójtów gmin, Burmistrzów miast, a następnie Naczelników Powiatów, na zasadzie likwidacyj podawanych przez Rady Opiekuńcze szpitali. Ostatecznie zaś rozkłady te zatwierdzane być winny przez Rządy Gubernialne.

Nadmienia w końcu Kommissya Rządowa, że reskrypt z dnia 31 Lipca (12 Sierpnia) 1845 r. № 15,343/7,520, w raporcie Rządu Gubernialnego powołany, stanowiący: że składki na gminy za kurację pojedynczych osób w szpitalach chrześcijańskich dopełniane być nie mogą, był jedynie okolicznościowy, i dla tego, jako nie mogący służyć za ogólne правило, niniejszem odwołuje się.

Kommissya Rządowa znajduje potrzebę zwrócić uwagę Rządu Gubernialnego, że szpitale cywilne, tak konieczne w interesie wzrostu ludności kraju, ochronienia jej od chorób, zwłaszcza zaraźliwych, stanowiące widome świadectwo miłosierdzia Rządu i mieszkańców o los ubogich współbłiznich, w ogólności są jeszcze nieliczne i bardzo ubogie. Byt ich teraźniejszy i rozwój przyszły polega głównie na zwrocie kosztów kuracyjnych. Zwrot zaś takowy, ten jedyny warunek egzystencji szpitali, wówczas tylko staje się rzeczywistym zwrotem części poniesionych przez szpitale wydatków na kurację chorego, gdy Władze administracyjne rzecz tę traktują, nie jako kwestyę biurową, lecz jako kwestyę najżywotniejszą bytu szpitali, i dla tego zechce Rząd Gubernialny zalecić jaknajmocniej Naczelnikom Powiatowym, aby osobiście czuwali nad biegiem interesów, tego przedmiotu dotyczących, nie tworząc ogromnej z tego korespondencji, a ułatwiając,

му не оставить Губернское Правление строжайше предписать Уѣзднымъ Начальникамъ, чтобы они лично наблюдали за успѣшнымъ ходомъ дѣлъ, къ этому предмету относящихся, не входя въ излишнюю и обременительную переписку, но разрѣшая по возможности всѣ сомнѣнія на мѣстѣ, въ предѣлахъ правилъ, изложенныхъ въ настоящемъ предписаніи.

Варшава, 15 (27) Октября 1859 года.

И. д. Предсѣдателя, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ,
(подписано) Л. Суминскій.

№ 2,966/39,664.

№ 25.

Наставленіе, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать при леченіи больныхъ, укушенныхъ бѣшеными животными.

(23 Августа (4 Сентября) 1860 года.)

Всѣмъ Попечительнымъ Совѣтамъ больницъ, состоящихъ въ Варшавѣ и въ губерніяхъ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановляя правила о способахъ леченія лицъ, укушенныхъ бѣшеными животными, въ общемъ распоряженіи, данномъ 16 (28) Іюня сего года, за № 17,434/1,860, полицейско-медицинскимъ властямъ, предписала:

o ile można, wszystkie kwestye na miejscu, w granicach przepisów tu przywiedzionych.

w Warszawie, dnia 15 (27) Października 1859 r.

p. o. Prezesa, Rzeczywisty Radca Stanu,

(podpisano) L. Sumiński.

№ 2,966/39,664.

№ 25.

Instrukcja, o sposobie postępowania przy kuracyi chorych, przez wściekle zwierzęta pokąsanych.

(d. 23 Sierpnia (4 Września) 1860 r.)

do

Rad Opiekuńczych Szpitali w Warszawie i na prowincyi.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych określając zasady postępowania przy zarządzaniu kuracyi osób, przez zwierzęta wściekle pokąsanych, w ogólném rozporządzeniu dla Władz policyjno-lekarskich, pod dniem 16 (28) Czerwca r. b., № 17,434/1,860 wydaném, wyrzekła:

чтобы въ больницы отправляемы были безусловно такіа лица, кои, будучи укушены бѣшенными животными, или заподозрѣны въ водобоязни, по неимѣнію средствъ, не въ состояніи лечиться у себя на квартирѣ, или же сами пожелаютъ отправиться въ больницу на излеченіе, и

чтобы леченіе, для недопущенія развитія водобоязни, принималось не въ то время, когда всѣ уже будутъ убѣждены, что собака, которая укусила, была дѣйствительно бѣшеная, но тотчасъ же послѣ укушенія, если только возникнетъ подозрѣніе, что укусившее животное было бѣшеное.

Главный Совѣтъ, въ развитіе упомянутого распоряженія Правительственной Коммисіи и, имѣя въ виду, что, хотя въ приложеніи къ § 283 Устава о больницахъ предписано отправлять упомянутыхъ больныхъ въ заведенія умалишенныхъ, но, такъ какъ водобоязненная болѣзнь рѣдко обнаруживается, если были приняты немедленно медицинскія мѣры; больницы же для умалишенныхъ, находящіяся въ Варшавѣ и Люблинѣ, не такъ скоро могутъ подать пособіе лицамъ изъ отдаленныхъ мѣстностей; наконецъ, такъ какъ совместное пребываніе съ умалишенными производить на такіа лица вредное впечатлѣніе и при томъ упомянутыя заведенія снабжены весьма недостаточными средствами, а потому только съ большимъ ущербомъ могутъ принимать этого рода больныхъ, предписываетъ Попечительнымъ Совѣтамъ: чтобы лицамъ, укушеннымъ бѣшенными животными или заподозрѣннымъ въ этой болѣзни, отправляемымъ полицейскими властями въ мѣстныя больницы, не было отказываемо въ леченіи, и чтобы они помѣщались были въ хирургическихъ отдѣленіяхъ на все время наблюденій и только въ случаѣ, если у нихъ обнаружатся симптомы пагубной болѣзни, называемой водобоязнію, и не будетъ пред-

абы до szpitali odsyłane były bezwarunkowo takie osoby pokasane przez zwierzęta wściekłe, lub o wściekliwość podejrzone, które, albo dla braku funduszy nie są w stanie leczenia się w własnym mieszkaniu, albo też kuracyi szpitalnej same żądać będą;

aby kuracya, mająca na celu zapobieganie rozwinięciu się wodowstrętu, przedsiębrana była nie wówczas dopiero, kiedy nastąpi przekonanie, że pies, który pokąsał, rzeczywiście jest wściekłą dotknięty, ale natychmiast po ukąszeniu, jeżeli tylko zachodzi podejrzenie, że zwierzę, które ukąsiło, jest wściekłe.

W rozwinięciu powyższego rozporządzenia Kommissyi Rządowej, Rada Główna zważywszy: że lubo przepis § 283-go ustawy szpitalnej nakazuje odsyłanie pomienionych chorych do zakładów dla obłąkanych, gdy jednakże choroba wodowstrętu przy natychmiastowej kuracyi rzadko zdarzać się zwykła, a takowej pomienione szpitale, tylko w Warszawie i Lublinie egzystujące, dla osób z odległych okolic pochodzących, wcześniej zapewnić nie są w stanie; nadto, gdy na takich osobach łączny pobyt z obłąkanymi niekorzystne czyni wrażenie, a wreszcie, szpitale wymienione są nader szczupłe uposażone w fundusze i tylko z wielkim uszczerbkiem przyjmować mogą tego rodzaju chorych,—wzywa Rady Opiekunów, iżby w razie nadsyłania przez Władze policyjne do miejscowych szpitali osób, przez wściekłe zwierzęta pokąsanych, lub o tę chorobę podejrzanych, takowym kuracyi nie odmawiały i pomieszczały tego rodzaju chorych w oddziałach chirurgicznych, przez cały czas trwania obserwacji, i aby dopiero na przypadek nieszczęśliwego objawu choroby, wodowstrętem zwaną, i w razie niemożności zatrzymywania dłużej chorego w miejscowym szpitalu, zarządza-

стоять никакой возможности держать ихъ далѣе въ мѣстной больницѣ, отправляемы были въ больницы, устроенныя для умалишенныхъ.

Варшава, 23 Августа (4 Сентября) 1860 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *Лашинскій*.

N° 2,616/25,223.

N° 26.

Правила относительно леченія больныхъ ракомъ.

(9 (21) Декабря 1860 года.)

N Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Для обезпеченія леченія больныхъ ракомъ и устраненія препятствій, неоднократно встрѣчавшихся при помѣщеніи этого рода больныхъ въ больницы, Главный Попечительный Совѣтъ, по сношенію съ Главнымъ Инспекторомъ гражданско-медицинскаго управленія, постановилъ слѣдующія правила.

Больныхъ ракомъ, соотвѣтственно мѣстонахожденію и степени развитія этой болѣзни, слѣдуетъ раздѣлить на 3 разряда:

къ 1-му разряду слѣдуетъ отнести больныхъ ракомъ внутреннихъ органовъ, какъ напр. желудка, печени, матки или другихъ частей брюшной полости;

къ отсыланіе такихъ чорыхъ до właściwych szpitali, dla obłąkanych urządzonych.

w Warszawie, dnia 23 Sierpnia (4 Września) 1860 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński*.

N° 2,616/25,223.

N° 26.

Przepisy o leczeniu chorych rakowatych.

(dnia 9 (21) Grudnia 1860 r.)

do
Rady Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W celu zapewnienia kuracyi chorym rakowatym i usunięcia trudności, jakie, w pomieszczeniu tego rodzaju chorych w szpitalach, niejednokrotnie zachodzą, Rada Główna, po zniesieniu się z Inspektorem Głównym służby cywilno-lekarskiej, postanowiła wydać następujące przepisy.

Chorzy rakowaci, stosownie do siedliska i stopnia rozwoju tej choroby, podzieleni być winni na 3 kategorie:

do 1-jej kategorii zaliczyć należy chorych na raka organów wewnętrznych, jak np. żołądka, wątroby, macicy, lub innych trzewiów brzusznych;

ко 2-му разряду—больных ракомъ внѣшнихъ органовъ, какъ напр. кожи, нижней губы, языка, груди, шюлатной мошонки, а также больныхъ, одержимыхъ раковидными наростами въ различныхъ частяхъ тѣла, на которыхъ можетъ быть произведена операція, хотя съ временною пользою;

къ 3-му разряду—больныхъ ракомъ какой нибудь части тѣла, въ которой онъ широко распространился, или же выделяетъ изъ себя вонючую сукровицу и вслѣдствіе этого невозможно сдѣлать никакой операціи.

Больные ракомъ 1-го и 2-го разряда должны быть принимаемы во всѣ больницы въ краѣ.

Больныхъ 3-го разряда должны принимать и нести имъ пособіе значительнѣйшія провинціальныя больницы, въ которыхъ можетъ быть отведена для такого рода больныхъ отдѣльная комнатка.

Въ случаѣ если невозможно будетъ принять больного 3-го разряда въ провинціальную больницу, по причинѣ недостаточнаго помѣщенія, Частный Совѣтъ больницы, въ которую такой больной обратится съ просьбою о пособіи, обязанъ снестись непосредственно съ Частнымъ Совѣтомъ больницы Св. Лазаря въ Варшавѣ, чтобы удостовѣриться, не возможно ли помѣстить его въ этой больницѣ, и не прежде отправлять туда больного, какъ по полученіи отъ упомянутаго Совѣта соотвѣтственнаго отзыва.

Варшава, 9 (21) Декабря 1860 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *И. Лащинскій*.

№ 2,681/27,638.

до 2-ей категории—chorych na raka organów zewnętrznych, np. skóry, wargi dolnej, języka, piersi, worka jądrowego, tudzież mających tumory przyrody rakowatej, na różnych częściach ciała przytrafiające się, gdzie operacya z pożytkiem, choćby czasowym, wykonaną być może;

до 3-ей категории—chorych na raka jakiegokolwiek bądź części ciała, który, albo szeroko jest rozpostarty, albo też śmiertelną posokę obficie wydziela i do żadnej operacyi nie kwalifikuje się.

Chorzy rakowaci 1 i 2 kategorii winni być przyjmowani do wszystkich szpitali w kraju.

Chorych 3 kategorii powinny przyjmować i nieść im ratunek szpitale prowincjonalne znaczniejsze, mogące mieć oddzielny pokój dla pomieszczenia takich chorych.

W razie niemożności przyjęcia chorego rakowatego 3-ей kategorii do szpitala prowincjonalnego, z powodu szczupłej jego lokalności, Rada Szczegółowa szpitala, do którego by się zgłosił po ratunek taki chory, obowiązana jest skomunikować się bezpośrednio z Radą Szczegółową szpitala ś. Łazarza w Warszawie, w celu zapewnienia się, czy w szpitalu tym będzie go można pomieścić na kuracyi;—odesłanie zaś chorego, nie pierwój może nastąpić, aż po otrzymaniu od pomienionej Rady Szczegółowej stosownej wiadomości.

w Warszawie, dnia 9 (21) Grudnia 1860 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński*.

№ 2,681/27,638.

N° 27.

Распоряжение о томъ, что расходы на лечение бѣдныхъ иностранцевъ должны быть отнесены на счетъ больницъ, издержки же на погребение ихъ—на счетъ гминъ, въ коихъ они скончались.

(1 (13) Юня 1861 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Въ донесеніи отъ 10 (22) Октября истекшаго года, за N° 35,534, Губернское Правленіе испрашиваетъ разрѣшенія относительно того:

- 1) на счетъ какихъ суммъ слѣдуетъ похоронить умершаго въ деревнѣ бѣднаго иностранца, и
- 2) изъ какихъ суммъ должны быть покрываемы издержки на лечение въ больницахъ бѣдныхъ иностранцевъ, заболѣвшихъ въ проходѣ чрезъ деревню или городъ, коихъ слѣдуетъ отправить въ ближайшую больницу.

Въ разрѣшеніе этихъ вопросовъ, Правительственная Коммисія постановила:

Относительно 1-го. Что издержки на погребение бѣдныхъ умершихъ въ деревнѣ, слѣдуетъ, по самому существу дѣла и по смыслу постановленія Намѣстника въ Царствѣ отъ 2 Декабря 1817 года, относить на счетъ тѣхъ гминъ, въ предѣлахъ коихъ скончался бѣдный иностранецъ, съ тѣмъ, что

N° 27.

Rozporządzenie, iż koszta kuracyi ubogich cudzoziemców ponosić mają szpitale, a koszta ich grzebania, gminy, w których umierają.

(d. 1 (13) Czerwca 1861 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WĘWNETRZNYCH.

Rapportem z dnia 10 (22) Października r. z. N. 35,534 Rząd Gubernialny upraszał o wyrzeczenie:

- 1) z jakich funduszów grzebać należy ubogiego cudzoziemca zmarłego we wsi, i
- 2) z jakich funduszów pokrywać koszta kuracyi w szpitalach ubogich cudzoziemców, którzy w przechodzie przez wieś lub miasto zachorują i do najbliższego szpitala muszą być odwiezieni?

W zadecydowaniu powyższych kwestyj, Kommissya Rządowa postanowiła:

Co do 1-go. Że koszta grzebania ciał ubogich zmarłych we wsi, z samej natury rzeczy i w duchu postanowienia Namiestnika Królewskiego z dnia 2 Grudnia 1817, regulowane być mogą do gminy, na gruncie której zmarł ubogi cudzozie-

духовное церковное начальство не имѣетъ права требовать уплаты за мѣсто на кладбищѣ.

Относительно 2-го. Издержки на леченіе бѣдныхъ, заболѣвшихъ въ пути и отправленныхъ въ ближайшую больницу иностранцевъ, должны, по смыслу статьи 86-ой больничнаго Устава 1842 года, быть покрываемы изъ больничныхъ суммъ.

О таковомъ постановленіи своемъ Правительственная Коммисія увѣдомляетъ Губернское Правленіе, для надлежащаго, въ случаѣ надобности, руководства.

Варшава, 1 (13) Іюня 1861 года.

По порученію Главнаго Директора,

Управляющій Отдѣленіемъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Гудовскій*.

№ 21,491/39,898.

міе, безъ wymagania przez zwierzchność kościelną opłaty pokładnego.

Co do 2-go. Koszta kuracyi ubogich cudzoziemców, którzy w drodze zachorują i do najbliższego szpitala odwiezieni być muszą, w myśl § 86-go Ustawy szpitalnej z r. 1842, przez same szpitale winny być ponoszone.

О чёмъ Kommissya Rządowa Rząd Gubernialny, dla zastósowania się do powyższej decyzji w razie potrzeby, zawiadamia.

в Варшавіе, дня 1 (13) Червца 1861 р.

З upoważnienia Dyrektora Głównego,

Dyrektor Wydziału,

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Gudowski*.

№ 21,491/39,898.

№ 28.

Распоряжение о томъ, чтобы зараженные сифилитическою болѣзнію лица, прежде отправленія ихъ на излеченіе, подвергаемы были медицинскому осмотру.

(1 (13) Февраля 1862 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Нерѣдко случается, что изъ провинці доставляются въ Варшаву въ больницу Святаго Лазаря на излеченіе больные, вовсе незараженные сифилитическою болѣзнію и вслѣдствіе сего они напрасно вовлекаются въ издержки и подвергаются въ дорогѣ разнымъ неудобствамъ.

Доказательствомъ тому можетъ служить слѣдующій фактъ, вызвавшій послѣднее представленіе Частнаго Попечительнаго Совѣта упомянутаго заведенія. Одинъ изъ гминныхъ Войтовъ Люблинской губерніи прислалъ на излеченіе двухъ женщинъ, будтобы зараженныхъ сифилитическою болѣзнію, между тѣмъ, послѣ медицинскаго осмотра ихъ, оказалось, что обѣ онѣ страдаютъ лишь застарѣлою главною болѣзнію. Сказанныя женщины, по необходимости, должны были быть оставлены въ больницу до присылки за ними подводы, ибо онѣ, будучи лишены зрѣнія, не могли быть отправлены по этапу.

Доставленіе упомянутыхъ женщинъ въ больницу Св. Лазаря на излеченіе было неправильно въ двоякомъ отношеніи: во первыхъ, потому, что глазная болѣзнь, которою онѣ страдали, не

№ 28.

Rozporządzenie, aby chorzy syfilityczni, przed odesłaniem na kuracyę, przez Lekarzy rewidowani byli.

(d. 1 (13) Lutego 1862 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Zdarza się dość często, że z prowincyi przysyłani bywają chorzy na kuracyę do szpitala św. Łazarza w Warszawie, nie będąc wcale dotknięci chorobą syfilityczną; skutkiem czego narażeni są daremnie na koszt i trudy podróży.

Swieży tego dowód, który wywołał przedstawienie Rady Szczegółowej Opiekuńczej pomienionego zakładu, był taki: jeden z Wójtów gminnych gubernii Lubelskiej nadesłał na kuracyę dwie kobiety, jako dotknięte chorobą syfilityczną; tymczasem, po zrewidowaniu ich lekarskiem, okazało się, iż obiedwie ulegają tylko zadawnionej chorobie oczu. Kobiety te do czasu przysłania po nie furmanki zatrzymane być musiały w szpitalu, bowiem pozbawione będąc wzroku, transportem odesłane być nie mogły.

Nadesłanie tych kobiet na kuracyę do szpitala św. Łazarza, niewłaściwem było z dwójakiego względu: raz dla tego, że choroba oczu, którą były dotknięte, bynajmniej ich do tego

давала имъ все права на помѣщеніе ихъ въ означенномъ заведеніи, и, во вторыхъ, потому, что даже при ошибочномъ убѣжденіи о венерической болѣзни этихъ женщинъ, слѣдовало отправить оныхъ въ уѣздную больницу, какъ дѣйствительно ближайшую и болѣе соответственную, ибо она учреждена собственно для уѣзда, и въ ней находится также отдѣленіе для сифилитическихъ больныхъ.

Все заботы и усилія начальства, имѣющаго попеченіе о больницахъ, направлены постоянно къ тому, чтобы больнымъ въ уѣздахъ подаваемо было пособіе въ мѣстныхъ провинціальныхъ больницахъ, съ тою именно цѣлю, чтобы больнымъ, ищущимъ медицинскаго пособія въ больницахъ, сдѣлать оное болѣе выгоднымъ и доступнымъ во всехъ отношеніяхъ, а также, чтобы не обременять Варшавскихъ больницъ, назначенныхъ преимущественно для города и смежныхъ съ нимъ окрестностей. На сей конецъ изданы распоряженія относительно приѣма въ провинціальныя больницы, сверхъ обыкновенныхъ больныхъ, еще искусанныхъ бѣшенными животными, одержимыхъ ракомъ и венерическихъ.

Что же касается больныхъ послѣдняго рода, то во многихъ больницахъ учреждены особыя отдѣленія для сифилитическихъ. Исключеніе изъ сего правила составляли только спеціальныя больницы и такія, въ коихъ находятся сестры милосердія; но нынѣ учреждаются уже особыя отдѣленія даже и въ нѣкоторыхъ такихъ больницахъ, при коихъ состоятъ сестры милосердія.

Изъ всего вышеизложеннаго явствуетъ: что сифилитическіе больные по уѣздамъ могутъ найти надлежащее пособіе въ мѣстныхъ больницахъ и, хотя больница Святаго Лазаря въ Варшавѣ не уклоняется, въ случаяхъ настоятельной необходимости, отъ приѣма больныхъ сего рода на излеченіе, однакожъ она не можетъ слишкомъ обременять себя приѣмомъ больныхъ, неправильно присылаемыхъ въ оную въ значительномъ числѣ, или одержимыхъ другими болѣзнями, какъ это случилось съ вышеупомянутыми женщинами,

закладу не квалифіковала; повторю, że nawet przy błędném wyobrażeniu, iż kobiety te wenerycznie były chore, powinien je być odesłać do szpitala powiatowego, jako istotnie bliższego i właściwszego, bo przeznaczonego dla powiatu i mającego także oddział syfilitycznych.

Ciągłą jest dążnością i usiłowaniem Władzy, opiekującej się szpitalami, aby chorzy na prowincyi otrzymywali pomoc w miejscowych prowincjonalnych szpitalach, a to dla tego, aby chorym szukającym pomocy lekarskiej w szpitalach, zrobić ją w każdym względzie łatwą i przystępną; tudzież, aby nie przeciążać szpitali Warszawskich, które przeznaczone są głównie dla miasta i bliskiej okolicy. W tym celu poczynione są zarządzenia co do przyjmowania w szpitalach prowincjonalnych, prócz innych chorych, nadto jeszcze pokasanych przez zwierzęta wściekle, rakowatych i wenerycznych.

Co się zaś tyczy ostatnich chorych, w wielu szpitalach utworzone są osobne oddziały dla syfilitycznych; wyjątek stanowiły tylko szpitale specyalne i te, w których są Siostry Miłosierdzia, lecz teraz i przy niektórych szpitalach, gdzie są Siostry Miłosierdzia, zaprowadzone są odrębne oddziały.

Z tego wszystkiego zatém okazuje się, że chorzy syfilityczni na prowincyi, mogą znaleźć dostateczną pomoc w szpitalach miejscowych, a jakkolwiek szpital św. Łazarza w Warszawie nie usuwa się od przyjmowania tego rodzaju chorych na kuracyę, w razach koniecznej tego potrzeby; wszakże nie może ponosić zbyt ciężaru, przez niewłaściwe nadsyłanie mu chorych znaczniejszej liczby, lub z innemi chorobami, jak kobiety powyż wspomniane.

По всѣмъ этимъ соображеніямъ Правительственная Комиссія постановила:

предписать циркулярно административно-полицейскимъ властямъ, а именно Бургомистрамъ городовъ и гминнымъ Войтамъ, что сифилитическіе больные, какъ изъ городовъ, такъ и изъ деревень, должны быть отсылаемы въ подлежащія уѣздныя или другія провинціальныя больницы, если сіи послѣднія находятся ближе, нежели уѣздныя больницы, и въ нихъ устроены отдѣленія для венерическихъ больныхъ; въ особенныхъ только случаяхъ, еслибы было признано болѣе удобнымъ и выгоднымъ отправить больныхъ сего рода въ Варшаву въ больницу Св. Лазаря, это можетъ послѣдовать не иначе, какъ по предварительномъ истребованіи свидѣтельства отъ ближайшаго казеннаго, то есть, уѣзднаго, городского или даже вольнопрактикующаго врача, который, подвергнувъ больного осмотру, долженъ выдать письменное удостовѣреніе въ томъ, что онъ дѣйствительно зараженъ сифилитическою болѣзнію и подлежитъ приему въ больницу Св. Лазаря, для излеченія такимъ образомъ присылки въ эту больницу на излеченіе больныхъ, не имѣющихъ на то никакого права, а также для огражденія самихъ больныхъ отъ напрасныхъ попытокъ и отъ остановки въ леченіи; а также—

предписать медицинскимъ чиновникамъ, чтобы они, въ случаѣ, если административно-полицейскія власти потребуютъ отъ нихъ свидѣтельства для отправления больного въ больницу Св. Лазаря въ Варшаву, на излеченіе, удостовѣрялись прежде всего посредствомъ освидѣтельствovanja состоянія здоровья, дѣйствительно ли болѣзнь имѣетъ признаки сифилитической, и дабы въ семъ послѣднемъ случаѣ обсудили, не представляется ли возможнымъ отослать больного въ подлежащую уѣздную или другую провинціальную больницу, если сія послѣдняя находится ближе, и если при этихъ больницахъ устроено отдѣленіе для пользованія венерическихъ болѣзней, о чемъ и должны поставить въ извѣстность начальство, требующее отъ нихъ выдачи свидѣтельства. Еслибы однакожъ степень развитія болѣзни тре-

Z tych więc wszystkich powodów Kommissya Rządowa postanowiła:

wydać ogólne zarządzenie do Władz administracyjno-policyjnych, to jest: Burmistrzów miast i Wójtów gmin, że chorzy syfilityczni, tak z miast, jako téż ze wsi, mają być odsyłani do właściwych szpitali powiatowych, lub innych prowincjonalnych, jeśli te są bliższymi od szpitali powiatowych, a mają oddziały dla chorych wenerycznych; w szczególnych tylko razach, gdyby okazało się łatwiejszem i dogodniejszym odsyłanie tego rodzaju chorych do szpitala św. Łazarza w Warszawie, to nie inaczej nastąpić może, jak za poprzedniem zażądaniem kwalifikacyi od najbliższego Lekarza rządowego, to jest powiatowego, miejskiego, lub nawet Lekarza wolno-praktykującego, który, po zrewidowaniu chorego, udzieli piśmienną opinię, iż tenże rzeczywiście dotknięty jest chorobą syfilityczną i kwalifikuje się do szpitala św. Łazarza, a to dla uniknienia przesyłania temuż szpitalowi chorych, nie kwalifikujących się do niego, na kurację, a także dla zasłonięcia samych chorych od daremnych trudów i zawodu; tudzież

polecić urzędnikom lekarskim, aby w razie, gdyby Władze administracyjno-policyjne zażądały od nich kwalifikacyi, w celu odesłania chorego na kurację do szpitala św. Łazarza, przedewszystkiem, przez odbytą rewizyę stanu zdrowia, przekonawali się, czy choroba istotnie jest syfilityczną; jeśliby zaś taką rzeczywiście była, aby rozważyli, czy chory nie mógłby być odesłanym do szpitala właściwego powiatowego, lub innego prowincjonalnego, jeśli jest bliższym, gdy przy tych szpitalach jest oddział dla chorób wenerycznych, o czém powinni zainformować Władzę żądającą kwalifikacyi; wszakże jeśliby stopień choroby, wymagający bardziej skomplikowanego leczenia, lub gdyby widoczna łatwość i dogodność przemawiała za odesłaniem chorego na kurację do szpitala św.

бовала болѣе усложненнаго леченія, или еслибы отправленіе больного въ больницу Св. Лазаря въ Варшаву на излеченіе представлялось безусловно болѣе удобнымъ и выгоднымъ, въ такомъ случаѣ должно быть выдано ему свидѣтельство въ томъ, что онъ подлежитъ приему въ сію послѣднюю больницу.

Увѣдомляя о такомъ постановленіи своемъ Губернское Правленіе, Правительственная Коммисія предлагаетъ издать соотвѣтственныя по сему предмету распоряженія подвѣдомственнымъ ему административно-полицейскимъ управленіямъ по городамъ и селеніямъ, а также и медицинскимъ чиновникамъ въ губерніи, чрезъ посредство Врачебной Управы.

Варшава, 1 (13) Февраля 1862 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,

Главный Медицинскій Инспекторъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Коханскій*.

№ 3,729/32,823.

Łazarza w Warszawie, kwalifikacya udzieloną być ma do tego ostatniego szpitala.

Zawiadamiając o téjże decyzyi Rząd Gubernialny, Kommissya Rządowa poleca, aby wydał odpowiednie zarządzenia, tak do podwładnych mu urzędów policyjno-administracyjnych po miastach i wsiach, jako też, przez pośrednictwo Urzędu Lekarskiego, do urzędników lekarskich w gubernii.

w Warszawie, dnia 1 (13) Lutego 1862 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Inspektor Główny Służby Cywilno-Lekarskiej,

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Kochański*.

№ 3,729/32,823.

N° 29.

Распоряженіе о томъ, что зараженныя венерическою болѣзнію женщины, предъ высылкою ихъ въ больницу на излеченіе, не должны быть подвергаемы тѣлесному наказанію.

(17 (29) Мая 1863 года.)

Плоцкому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Дошло до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи, что полиція города Плоцка подвергала развратныхъ зараженныхъ женщинъ, передъ высылкою ихъ въ больницу на излеченіе, тѣлесному наказанію, и что мѣра эта, поселяя страхъ, могла содѣйствовать тому, что служанки, бродяги и другія, тайно предававшіяся разврату женщины скрывали свою болѣзнь и уклонялись отъ медицинскаго освидѣтельствованія.

Сколько извѣстно Правительственной Коммисіи, преданіе наказанію женщинъ, зараженныхъ сифилитическою болѣзнію, отмѣнено уже повсемѣстно по вышеизложеннымъ причинамъ.

Мѣры Плоцкой полиціи не основаны вовсе на полицейско-медицинскихъ правилахъ, и хотя онѣ вѣроятно были приняты въ видахъ огражденія общественной нравственности, однакожъ онѣ опрометчивы и даже вредны.

Пресѣченіе тайнаго разврата, весьма трудная задача — и его терпѣть слѣдуетъ, какъ неизбежное зло.

Въ видахъ однакожъ уменьшенія вредныхъ послѣдствій и возможнаго ограниченія венерической болѣзни, всѣ усилія полицейской власти должны клониться къ распространенію

N° 29.

Rozporządzenie, iż kobiety zarażone wenerycznie, przed odesłaniem na kuracyę do szpitala, karze chłosty poddawane być nie powinny.

(d. 17 (29) Maja 1863 r.)

do

Rządu Gubernialnego Płockiego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Doszło do wiadomości Kommissyi Rządowej, że policya miasta Płocka kobiety nierządne zarażone, przed odesłaniem na kuracyę do szpitala, poddawała karze chłosty, obawa której mogła powodować ukrywanie choroby i chronienie się przed rewizyą, służących, włóczęg i innych kobiet, pokątnemu nierządowi oddających się.

O ile wiadomo Kommissyi Rządowej karanie kobiet, zarażonych chorobą syfilityczną, nigdzie miejsca nie ma, dla tych właśnie powodów, które powyż są wymienione.

Postępowanie policji Płockiej, nie opiera się na przepisach policyjno-lekarskich, i jakkolwiek pochodzić może z pobudek moralności, jest wszakże nieogłędne, a nawet szkodliwe.

Nierządowi pokątnemu zaradzić jest bardzo trudno, i jako konieczne złe tolerowane być musi.

Jednak dla zmniejszenia złych skutków i dla możliwego ograniczenia choroby wenerycznej, usiłowaniami Władzy policyjnej być powinno, rozciągnąć ścisłą kontrolę nad nierządni-

строгаго надзора за развратными женщинами. Цѣли же этой не возможно будетъ достигнуть, если лица, подлежащія контролю, не постигая, въ нравственномъ своемъ упадкѣ, важности этой мѣры, будутъ еще страшаемы строгимъ съ ними обращеніемъ и наказаніями, ибо страхъ наказанія доставитъ имъ множество способовъ къ тому, чтобы всячески избѣгнуть и уклониться отъ контроля.

Повышеизложеннымъ причинамъ, Правительственная Комиссія находитъ нужнымъ объявить, что обращеніе полиціи съ зараженными сифилитическою болѣзнію развратными женщинами было вовсе неумѣстно, и что, если онѣ подвергаются тѣлесному наказанію и по настоящее время, то Губернское Правленіе благоволитъ принять надлежащія мѣры для предотвращенія сего на будущее время.

Варшава, 17 (29) Мая 1863 года.

По порученію Главнаго Директора,

Главный Медицинскій Инспекторъ,

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Кочанскій*.

N° 1,642.

cami. Cel zaś ten osiągnięty nie zostanie, jeśli individua, które ujęte być mają kontrolą, w swym moralnym upadku nie pojmujące ważności tego środka, będą jeszcze odstraszone surowością postępowania i karą, bo obawa kary nastęrczy im wiele sposobów do obejścia i uniknienia kontroli.

Z tych więc powodów, Kommissya Rządowa widzi potrzebę objaśnienia, że postępowanie policyi z kobietami nierządными, dotkniętymi chorobą syfilityczną, było nieodpowiednie, i że, jeżeli wymierzanie chłosty trwa jeszcze dotąd, Rząd Gubernialny zechce przedsięwziąć środki, aby to nadal miejsca nie miało.

w Warszawie, dnia 17 (29) Maja 1863 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego,

Inspektor Główny Służby Cywilno-Lekarskiej,

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Kochański*.

N° 1,642.

N° 30.

Объяснение, какимъ образомъ и въ какомъ размѣрѣ должны быть возмѣщаемы военнымъ и гражданскимъ больницамъ издержки на лечение мятежниковъ, взятыхъ въ плѣнъ или подлежащихъ поступленію въ военную службу.

(28 Августа (9 Сентября) 1863 года.)

Радомскому Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Въ рапортѣ своемъ отъ 5 (17) Іюля сего года, за N° 30,166, Губернское Правленіе возбудило вопросъ: въ какомъ размѣрѣ слѣдуетъ возмѣщать издержки военнымъ и гражданскимъ больницамъ, въ случаѣ помѣщеній въ нихъ взятыхъ въ плѣнъ мятежниковъ, между которыми находятся и подлежащіе поступленію въ военную службу?

Въ отвѣтъ на упомянутый рапортъ, Правительственная Коммисія прежде всего объявляетъ, что на взятыхъ въ плѣнъ мятежниковъ слѣдуетъ смотрѣть не иначе, какъ на лицъ, арестованныхъ военно-полицейскими властями; подлежащіе же поступленію въ военную службу должны быть почитаемы, какъ конскрипты.

Затѣмъ издержки на лечение и содержаніе въ военныхъ госпиталяхъ и лазаретахъ, а равно въ гражданскихъ больницахъ, взятыхъ въ плѣнъ мятежниковъ, если таковые не приговорены къ сдачѣ въ военную службу, слѣдуетъ покрывать изъ суммъ, назначенныхъ на содержаніе лицъ, арестованныхъ военно-полицейскими властями, послѣ назначенія же

N° 30.

Rozporządzenie, oznaczające sposób i wysokość, w jaki zapakajane być mają szpitalom wojskowym i cywilnym kosztu leczenia powstańców w niewolę zabranych, oraz powstańców do służby wojskowej zakwalifikowanych.

(d. 28 Sierpnia (9 Września) 1863 r.)

do
Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Rapportem z d. 5 (17) Lipca r. b. N. 30,166 jeden z Rządów Gubernialnych uczynił zapytanie, w jakiej wysokości uiszczać należy opłatę kosztów kuracyjnych szpitalom wojskowym i cywilnym, w razie umieszczenia w tychże zabranych w niewolę powstańców, pomiędzy którymi są zakwalifikowani do służby wojskowej.

W odpowiedzi na rapport powyższy, Kommissya Rządowa przedewszystkiém oświadcza: że zabrani w niewolę powstańcy, nie inaczej, jak za osoby przez Władze wojskowo-policyjne aresztowane, o ile zaś zakwalifikowani są do służby wojskowej, jako spisowi, uważani być winni.

Kosztą zatem leczenia i utrzymania w szpitalach i lazaretach wojskowych, oraz w szpitalach cywilnych zabranych w niewolę powstańców, o ile nie są osądzeni na odesłanie do wojska, dopełniać należy z funduszów na utrzymanie osób przez Władze wojskowo-policyjne aresztowanych; po zakwalifikowaniu zaś ich do służby wojskowej, kosztą te regulowane

ихъ въ военную службу, издержки на лечение слѣдуетъ покрывать изъ штатныхъ суммъ, назначенныхъ въ губернскомъ Казначействѣ на рекрутскій наборъ.

Что касается опредѣленія платы за лечение и содержаніе вышеупомянутыхъ лицъ, то, такъ какъ въ издаваемыхъ ежегодно распоряженіяхъ о расходованіи суммъ на военное управленіе, относительно леченія въ военныхъ госпиталѣхъ и лазаретахъ, а равно и въ гражданскихъ больницахъ, лицъ, арестованныхъ военно-полицейскими властями, преподаны точно такія же правила, какими руководствуются въ упомянутыхъ заведеніяхъ при леченіи конскриптовъ, — по этой причинѣ и возмѣщеніе издержекъ на лечение взятыхъ въ плѣнъ мятежниковъ должно быть производимо по правиламъ, указаннымъ въ отношеніи конскриптовъ, то есть, сообразно съ распоряженіями Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ отъ 22 Февраля (6 Марта) 1851 года, за № 3,691/38,052, основанномъ на приказаніи Князя Намѣстника въ Царствѣ отъ 18 Января того же года, за № 134.

Вся сущность этого распоряженія состоитъ въ томъ: что за лечение и содержаніе въ военныхъ госпиталѣхъ въ Царствѣ, а равно въ полковыхъ и бригадныхъ лазаретахъ, и, сверхъ того, за погребеніе умершихъ изъ числа лицъ, относящихся къ вышеозначенному разряду, должна быть взимаема точно такая же плата, какая опредѣлена въ этихъ мѣстахъ за содержаніе и лечение военныхъ нижнихъ чиновъ въ гражданскихъ больницахъ.

Что касается платы гражданскимъ больницамъ, то извѣстно Губернскому Правленію, что таковая производится на основаніи тарифа, ежегодно утверждаемаго Главнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ благотворительныхъ заведеній для Частныхъ Совѣтовъ.

Варшава, 28 Августа (9 Сентября) 1863 года.

По порученію Главнаго Директора, Директоръ Отдѣленія, Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ, (подписано) *Гудовскій*.

№ 12,742/18,497.

быть mają do funduszu na nabór rekrutów, przy Kassie gubernialnej etatem oznaczonego.

Co się zaś tycze oznaczenia ceny kosztów kuracyjnych, o jakich mowa, — to, gdy w wydawanych corocznie rozporządzeniach o wydatkowaniu funduszków, na administrację wojenną oznaczonych, wskazane zasady co do leczenia osób, przez Władze wojskowo-policyjne aresztowanych, w szpitalach i lazaretach wojskowych, tudzież w szpitalach cywilnych, są też same, jak co do leczenia w rzeczonych zakładach spisowych, przeto i opłata kosztów kuracyjnych za ujętych powstańców, dopełnianą być winna podług tychże zasad, jak co do spisowych wskazano, to jest, podług rozporządzenia Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 22 Lutego (6 Marca) 1854 r. № 3,691/38,052, opartego na rozkazie ś. p. Księcia Namiestnika Królestwa z d. 18 Stycznia t. r. № 134.

Rozporządzenie to streszcza się w ten sposób, że za leczenie i utrzymywanie w szpitalach wojskowych Królestwa, oraz w lazaretach pułkowych i brygadnych, a nadto za pochowanie zwłok zmarłych ludzi powyższej kategorii, uiszczaną ma być opłata po téj samej cenie, jaka w miejscach tych oznaczoną jest za utrzymanie i leczenie wojskowych niższych stopni w szpitalach cywilnych.

Co się zaś tycze opłaty dla szpitali cywilnych, to wiadomém jest Rządowi Gubernialnemu, że takowe odbywa się na zasadzie taryfry corocznie przez Radę Główną Opiekuńczą zakładów dobroczynnych dla Rad Szczegółowych zatwierdzanej.

w Warszawie, dnia 28 Sierpnia (9 Września) 1863 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Dyrektor Wydziału, Rzeczywisty Radca Stanu

(podpisano) *Gudowski*.

№ 12,742/18,497.

№ 31.

Постановленіе объ увеличеніи съ 15 до 20 коп. суточной платы за пользованіе въ гражданскихъ больницахъ бродягъ арестантовъ, а равно нижнихъ чиновъ Варшавской полицейской стражи и пожарной команды.

(10 (22) Сентября 1863 года.)

Выписка изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія.

Рѣшеніемъ Совѣта Управленія, состоявшимся 2 (14) Августа 1846 года, за № 5,302, назначено на леченіе въ гражданскихъ больницахъ бродягъ и арестантовъ по 15 коп. въ сутки; опредѣленіемъ же, состоявшимся 22 Декабря (3 Января) 1859/60 г., за № 16,034, постановлено, чтобы за леченіе нижнихъ чиновъ Варшавской пѣшей полицейской стражи и пожарной команды означенныя больницы взимали плату по тарифу, установленному за леченіе гражданскихъ больныхъ, пользующихся въ общихъ залахъ.

Такъ какъ Главный Попечительный Совѣтъ благотворительныхъ заведеній, принимая во вниманіе значительно возвысившіяся съ нѣкотораго времени цѣны на съѣстные припасы, отопленіе и освѣщеніе, увеличилъ нынѣ, на основаніи Высочайше утвержденнаго въ 1842 г. Устава о Больницахъ, упомянутую плату за леченіе обыкновенныхъ гражданскихъ больныхъ, съ 15 до 20 коп. въ сутки, то Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ, имѣя въ виду, что взимаемая доселѣ, согласно вышеприведеннымъ правиламъ, плата по 15 коп. въ сутки за леченіе бродягъ и арестантовъ, а равно нижнихъ чиновъ Варшавской пѣшей

№ 31.

Decyzja, podwyższająca z kopiejek 15 do 20 dziennie, kosztu leczenia w szpitalach cywilnych: włóczęgów, aresztantów, oraz niższych stopni Warszawskiej straży policyjnej i ogniowej.

(d. 10 (22) Września 1863 r.)

Wypis z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej.

Rada Administracyjna decyzją z d. 2 (14) Sierpnia 1846 r. № 5,302, za kurację w szpitalach cywilnych włóczęgów i aresztantów detencyjnych, oznaczyła cenę kop. 15 dziennie, zaś pod dniem 22 Grudnia (3 Stycznia) 1859/60 r. № 16,034 postanowiła, ażeby za kurację niższych stopni Warszawskiej straży policyjnej pieszej i straży ogniowej, tutejsze szpitale likwidowały opłatę podług taryfry, ustanowionej za kurację chorych cywilnych, na salach ogólnych leczonych.

Gdy obecnie Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych tę ostatnią cenę, to jest dla zwykłych chorych cywilnych, z powodu znacznego od niejakiго czasu podrożenia cen na produkta żywności, opału i światła, z mocy § 87 Ustawy szpitalnej, w r. 1842 Najwyżej zatwierdzonej, podwyższyła z 15 do 20 kopiejek dziennie; Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych przeto mając na uwadze, że pobierana dotychczas, stosownie do powołanych na wstępie przepisów, opłata po kop. 15 dziennie za kurację włóczęgów, aresztantów, oraz straży policyjnej pieszej i straży ogniowej, jest zbyt niską, i przynosi uszczerbek w funduszach szpitali, skoro koszt

полицейской стражи и пожарной команды, слишком мала и причиняетъ ущербъ больничнымъ суммамъ, коль скоро содержаніе одного лица въ сутки обходится среднимъ числомъ въ 25 коп. или даже и болѣе, согласно съ мнѣніемъ Главнаго Попечительнаго Совѣта, въ представленіи отъ 2 (14) Сентября с. г., за № 1,094/7,748, испрашивала разрѣшенія на увеличеніе платы, во всѣхъ гражданскихъ больницахъ въ Царствѣ, съ 15 до 20 коп. въ сутки за леченіе и содержаніе бродягъ, доставляемыхъ по этапамъ—изъ этапной суммы, арестантовъ—изъ тюремныхъ суммъ, нижнихъ же чиновъ Варшавской полицейской стражи и пожарной команды—изъ городскихъ суммъ столичнаго г. Варшавы.

Совѣтъ таковое представленіе утвердилъ.

Варшава, 10 (22) Сентября 1863 года.

Вѣрно съ журналомъ:

За Статсъ-Секретаря, его Помощникъ,

(подписано) *А. Заборовскій.*

утрдержанія въ przecięciu 25 kopiejek lub więcej dziennie na osobę wynoszą,—zgodnie z wnioskiem Rady Głównej Opiekuńczej, w przedstawieniu z dnia 2 (14) Września r. b. Nr. 1,094/7,748 upraszała o zezwolenie na podwyższenie z kop. 15 do 20 dziennie opłaty wszystkim szpitalom cywilnym w Królestwie za kurację i utrzymanie włóczęgów, z transportu nadsyłanych, z funduszu transportowego,—aresztantów detencyjnych, z funduszy więziennych,—a za Warszawską straż policyjną i ogniową, z funduszy miejskich miasta stołecznego Warszawy.

Rada przychyliła się do takowego przedstawienia.

w Warszawie, d. 10 (22) Września 1863 r.

Zgodno z protokołem:

Sekretarz Stanu,

W zastępstwie, Podsekretarz Stanu (podpisano) *A. Zaborowski.*

N° 32.

Распоряжение, объясняющее, что увеличение платы за лечение и содержание разных лиц въ гражданскихъ больницахъ, слѣдуетъ считать со времени изданія постановленія, опредѣляющаго означенное увеличение.

(18 (30) Ноября 1863 года.)

Н Губернскому Правленію.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ дополненіе къ предписанію своему отъ 10 (22) Октября текущаго года, за N° 3,303/24,162, при которомъ сообщена была копія выписки изъ журнала засѣданія Совѣта Управленія Царства, заключающая въ себѣ постановленіе объ увеличеніи съ 15 до 20 копѣекъ въ сутки платы, установленной въ пользу всѣхъ гражданскихъ больницъ въ Царствѣ за лечение и содержаніе бродягъ, арестантовъ и чиновъ Варшавской полицейской и пожарной команды, Правительственная Коммисія извѣщаетъ, что увеличеніе этой платы сообразно существующимъ правиламъ, слѣдуетъ считать со времени изданія означеннаго постановленія Совѣта Управленія.

Варшава, 18 (30) Ноября 1863 года.

Предсѣдатель Главнаго Совѣта, Тайный Совѣтникъ,

(подписано) *Лашинскій.*

N° 28,522/3,645.

N° 32.

Rozporządzenie, objaśniające, iż podwyższenie opłaty za kurację i utrzymanie różnych osób w szpitalach cywilnych, liczyć się ma od daty decyzji, podwyższenie to ustanawiającej.

(d. 18 (30) Listopada 1863 r.)

do

Rządu Gubernialnego N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W następstwie reskryptu swego z dnia 10 (22) Października r. b., N° 3,303/24,162, przy którym przesłaną została kopia wypisu z protokołu posiedzenia Rady Administracyjnej Królestwa, obejmująca decyzję podwyższającą opłatę wszystkim szpitalom cywilnym w Królestwie z kop. 15 do 20 dziennie za kurację i utrzymanie włóczęgów, aresztantów detencyjnych i Warszawską straż policyjną i ogniową, Kommissya Rządowa zawiadamia, że podwyżka opłaty téżże, stosownie do przyjętych zasad, liczyć się winna od daty rzeczonej decyzji Rady Administracyjnej.

w Warszawie, d. 18 (30) Listopada 1863 r.

Prezes Rady Głównej, Tajny Radca

(podpisano) *Łaszczynski.*

N° 28,522/3,645.

№ 33.

Распоряжение, определяющее правила о томъ, какъ слѣдуетъ поступать съ лицами, укушенными бѣшенными животными, или заподозренными въ водобоязни.

(1 (13) Ноября 1864 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній

Главный Совѣтъ, сообщая Попечительнымъ Совѣтамъ благотворительныхъ заведеній распоряжение Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ, послѣдовавшее 18 (30) Сентября сего года, за № 3,282/21,666, во всѣ Губернскія Правленія, относительно того, какимъ образомъ слѣдуетъ поступать съ лицами, укушенными бѣшенными животными или заподозренными въ водобоязни, предписываетъ наблюдать, чтобы врачи ординаторы благотворительныхъ заведеній, при подачѣ медицинскаго пособія такимъ лицамъ, руководствовались настоящимъ распоряженіемъ.

Варшава, 1 (13) Ноября 1864 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *И. Лащинскій*.

№ 2,884.

№ 33.

Rozporządzenie, wskazujące przepisy o postępowaniu z osobami pokąsanými przez zwierzęta wściekłe lub o wściekliznę podejrzanę.

(d. 1 (13) Listopada 1864 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Rozporządzenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 18 (30) Września r. b. N. 3,282/21,666 do Rządów Gubernialnych wydane, względem postępowania z osobami pokąsanými przez zwierzęta wściekłe lub o wściekliznę podejrzanę, Rada Główna komunikuje Radom Opiekuńczym zakładów dobroczynnych, celem dopilnowania, iżby Lekarze ordynujący przy zakładzie dobroczynnym, w udzielaniu pomocy lekarskiej takim osobom, zastosowali się do tego przepisu.

w Warszawie, dnia 1 (13) Listopada 1864 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński*.

№ 2,884.

Приложение къ № 33-му.

Въ Губернское Правленіе.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Распоряженіемъ отъ 16 (28) Іюня 1860 г. и 20 Августа (1 Сентября) 1862 года, за № 1,860/17,437 и 2,785/24,475, Правительственная Коммисія предписала Губернскому Правленію увѣдомить полицейскія и медицинскія власти, а равно и вольнопрактикующихъ врачей, проживающихъ въ губерніи, чтобы лица, укушенные бѣшенными животными или заподозрѣнные въ водобоязни, которыя не имѣютъ достаточныхъ средствъ лечиться въ собственныхъ квартирахъ, или сами пожелаютъ поступить на излеченіе въ больницу, немедленно отсылаемы были въ больницы. Лица же, имѣющія достаточныя средства и при томъ состоящія на попеченіи родственниковъ, по собственному или ихъ родныхъ желанію, могутъ быть оставляемы на квартирѣ, но не иначе, какъ по представленіи ближайшей медицинской власти, въ теченіе 48 часовъ, считая со времени укушенія, обязательства подписаннаго врачомъ, пользующимъ укушеннаго, что будетъ имѣть о немъ попеченіе и надзоръ, а также, что, въ случаѣ обнаруженія малѣйшихъ признаковъ водобоязни, доведеть о томъ до свѣдѣнія ближайшей медицинской власти.

Въ практическомъ примѣненіи правило это встрѣчаетъ нѣкоторыя затрудненія, ибо бѣдные жители, въ особенности по деревнямъ, подвергшіеся несчастнымъ случаямъ укушенія, или по причинѣ неосновательнаго отвращенія, или не постигая угрожающей имъ опасности и, наконецъ, во избѣжаніе потерь отъ пропущенныхъ заработковъ, сопротивляются постоянному леченію въ больницахъ.

Annex do № 33-go.

do
Rządu Gubernialnego.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Rozporządzeniem z daty 16 (28) Czerwca 1860 r. i 20 Sierpnia (1 Września) 1862 r., № 1,860/17,437 i 2,785/24,475, Kommissya Rządowa poleciła Rządowi Gubernialnemu zawiaćdomić Władze policyjne i lekarskie, jako też Lekarzy wolno-практикующихъ, zamieszkałych w gubernii, aby osoby pokąsanе przez zwierzęta wściekle, lub o wściekliwość podejrzane, które, albo dla ubóstwa swego nie są w możności leczenia się we własnych mieszkaniach, albo też kuracyi szpitalnej same żądać będą, bezwarunkowo do szpitali odsyłane były. Osoby zaś zamożniejsze i mające nad sobą opiekę rodzin, na ich własne lub rodziny żądanie, mogą być pozostawiane w mieszkaniu, lecz nie inaczej, jak po złożeniu w ciągu 48 godzin od ukąszenia, najbliższej Władzy lekarskiej deklaracyi, podpisanej przez Lekarza, który ma pokąsanego w kuracyi, iż nad nim opiekę i nadzór lekarski rozciągnie; tudzież, że w razie okazania się choćby najmniejszych oznak wodowstrętu, o tém najbliższej Władzy lekarskiej doniesie.

W praktycznym zastosowaniu przepis ten napotyka niejakiе трудности; albowiem ubodzy mieszkańcy, mianowicie po wsiach, którzy nieszczęśliwym wypadком pokąsania podlegli, bądź z powodu nieuzasadnionego wstrętu, bądź też z niewiadomości o grozącem im niebezpieczeństwie, i dla uniknienia strat z opuszczonego zarobku, opierają się stałemu leczeniu w szpitalach.

По этому поводу Правительственная Коммисія, согласно съ мнѣніемъ Медицинскаго Совѣта, разрѣшила, чтобы лицъ, укушенныхъ бѣшеными животными, или заподозрѣнныхъ въ водобоязни, не принуждать къ пребыванію въ больницѣ и, вмѣсто того, если укушенный не согласится на больничное леченіе и не представить подписки врача, обязывающагося лечить его на квартирѣ, немедленно отправлять такого больного для совершенія первоначальной перевязки къ ближайшему штатному или больничному врачу, къ которому впослѣдствіи онъ долженъ являться два раза въ недѣлю.

Такое леченіе, согласно § 107 изданныхъ Медицинскимъ Совѣтомъ въ 1845 г. правилъ о спасеніи лицъ, которымъ угрожаетъ скоропостижная смерть, не можетъ продолжаться менѣе двухъ мѣсяцевъ.

Правительственная Коммисія, увѣдомляя о семъ Губернское Правленіе, предписываетъ: дать соотвѣтственныя по сему предмету распоряженія полицейско-медицинскимъ властямъ, а также и вольнопрактикующимъ врачамъ, проживающимъ въ губерніи.

Варшава, 18 (30) Сентября 1864 года.

По порученію Главнаго Директора,

Главный Медицинскій Инспекторъ, (подписано) *Кочанскій*.

№ 3,282/21,966.

Z tego to powodu, Kommissya Rządowa zgodnie z opinią przez Radę Lekarską wynurzoną, zdecydowała: aby osób pokąsanych przez zwierzęta wściekle, lub o wściekliwość podejrzanych, nie przymuszać do pobytu w szpitalu, lecz natomiast, w razie niezgadzenia się pokąsanego na kurację szpitalną i niezłożenia deklaracji Lekarza, obowiązującego się do leczenia go w mieszkaniu, odstawać niezwłocznie takiego pokąsanego, dla uskutecznienia pierwszego opatrunku, do najbliższego Lekarza rządowego lub szpitalnego, do którego następnie po dwa razy w tygodniu zgłaszać się powinien.

Czas trwania takiego leczenia, stosownie do § 107-go wiadomości o ratowaniu osób nagłą utratą życia zagrożonych, przez Radę Lekarską w r. 1845 wydanych, nie może trwać krócej niż miesiąc dwa.

Zawiadamiając o tém Rząd Gubernialny, Kommissya Rządowa poleca mu, aby wydał stosowne zarządzenia do Władz policyjno-lekarskich, jako też do Lekarzy wolno-praktykujących, w gubernii zamieszkałych.

w Warszawie, dnia 18 (30) Września 1864 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,

Inspektor Główny Służby Cywilno-Lekarskiej

(podpisano) *Kochański*.

№ 3,282/21,966.

N° 34.

Распоряжение, указывающее, какими мѣрами слѣдуетъ предотвратить развитіе холеры.

(21 Декабря (2 Января) 1865/6 года.)

Въ N Частный Попечительный Совѣтъ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Вслѣдствіе появившейся нынѣ холеры въ разныхъ мѣстностяхъ Европы, здѣшнее Правительство въ предотвращеніе развитія этой болѣзни постановило принять мѣры, которыя были принимаемы уже въ 1852/3 годахъ, съ слѣдующими измѣненіями:

что въ постоянныхъ больницахъ не должны быть устраиваемы холерныя отдѣленія для подвергшихся холерическимъ припадкамъ внѣ больницы; исключеніе допускается въ такомъ только случаѣ, если при постоянной больницѣ находится совершенно уединенное строеніе, въ отдаленіи отъ палатъ съ больными, и

что особенное вниманіе и заботливость должны быть обращены на то, чтобы въ такихъ мѣстностяхъ, въ коихъ свирѣпствуетъ холера, производима была дезинфекція холерныхъ испражнений и вообще дезинфекція отхожихъ мѣстъ въ цѣломъ городѣ.

Для дезинфекціи холерныхъ испражнений слѣдуетъ употреблять желѣзный купоросъ, полфунта коего достаточно на одного больного, на все время продолженія холерической болѣзни.

N° 34.

Rozporządzenie, wskazujące środki zapobieżenia szerzeniu się cholery.

(d. 21 Grudnia (2 Stycznia) 1865/6 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Z powodu pojawienia się obecnie cholery w różnych stronach Europy, Rząd tutejszy postanowił przedsięwziąć środki, zapobiegające szerzeniu się tej choroby, jakie były przedsiębrane w latach 1852/3, z temi zmianami:

aby w stałych szpitalach nie urządzać oddziałów cholerycznych dla dotkniętych cholera po za szpitalem; wyjątek dopuszczony być może w takim razie, jeżeli przy stałym szpitalu znajdzie się zupełnie oddzielna i odosobniona od sal chorych budowla;—i

aby szczególny wzgląd i troskliwość zwracać na to, iżby w miejscach istnienia cholery, dopełnianą była desinfekcyja wyrzutów cholerycznych, i w ogólności desinfekcyja kloak w całym mieście.

Do desinfekcyi wyrzutów cholerycznych użyty być ma koperwas żelaza, którego pół funta wystarcza na jednego chorego przez cały czas zostawania w cholерze.

Примѣромъ тому, какое количество купороса слѣдуетъ употреблять для дезинфекціи нечистотъ въ отхожихъ мѣстахъ, можетъ служить опытъ, сдѣланный въ Варшавской больницѣ Св. Лазаря, въ коей растворомъ съ одного фунта купороса (въ количествѣ полфунта купороса на два гарнца холодной воды) залито было отхожее мѣсто, вмѣщавшее въ себѣ въ то время 432 кубическихъ фута нечистотъ, и, сверхъ того, облить было симъ же растворомъ полъ и сидѣнія, сильно просякшія мочью; въ полчаса зловоніе совершенно исчезло, запахъ же аммоніака уменьшился, на другой же и на третій день, то есть по истеченіи 48 часовъ послѣ произведеннаго опыта, не чувствовалось уже никакого дурнаго запаха.

Дезинфекцію отхожихъ мѣстъ, а также холерныхъ испражнений, въ гражданскихъ больницахъ и въ прочихъ благотворительныхъ заведеніяхъ, слѣдуетъ производить на счетъ институтскихъ суммъ.

Для свѣдѣнія присовокупляется, что пудъ желѣзнаго купороса стоитъ у продавцевъ аптекарскихъ матеріаловъ 1 р. 50 коп. или фунтъ $3\frac{3}{4}$ копѣекъ, въ прочихъ же лавкахъ продается по рыночнымъ цѣнамъ, то есть почти по $7\frac{1}{2}$ коп. за фунтъ, въ аптекахъ же стоитъ по таксѣ 10 копѣекъ.

Главный Совѣтъ предписываетъ Частному Попечительному Совѣту исполнять со всею строгостію вышеизложенное распоряженіе высшей власти, подъ опасеніемъ отвѣтственности за послѣдствія, которыя можетъ повлечь за собою небрежность въ примѣненіи указанныхъ мѣръ.

Варшава, 21 Декабря (2 Января) 1865/6 года.

И. д. Предсѣдателя, Генералъ-Лейтенантъ,

(подписано) *Рождновъ*.

№ 5,263.

Якіей ilości koperwasu wymaga desinfekcyja nieczystości kloacznych, następcza stosunek próba w Warszawskim szpitalu S-go Łazarza dokonana; gdzie rozczy-nem z jednego funta koperwasu (w proporcji pół funta na dwa garnce zimnej wody) zalano kloakę, mieszczącą naówczas 432 stóp kubicznych nieczystości, a nadto polano tymże rozczy-nem podłogę i sedesa mocno nasiąknięte uryną; po upływie pół godziny, smrodliwa woń zupełnie znikła, a zapach amonia-kowy zmniejszył się, — na drugi zaś dzień żadnego już nie było odoru, a także i trzeciego dnia, to jest po upływie 48 godzin od chwili próby.

W szpitalach cywilnych i innych zakładach dobroczynnych desinfekcyja, tak kloak, jako też wyrzutów cholerycznych, ma być dopełniana kosztem funduszków instytutowych.

Dla wiadomości objaśnia się, że pud żelaznego koperwasu kosztuje u materyalistów rs. 1 kop. 50, zatem za funt $3\frac{3}{4}$ kopiejek; w sklepach zaś innych sprzedaje się po cenie targowej około $7\frac{1}{2}$ kop. za funt, a w aptekach podług taksy po 10 kopiejek.

Ścisłe zastosowanie się do powyższego rozkazu wyższej Władzy, Rada Główna poleca Radzie Szczegółowej Opiekuńczej, pod odpowiedzialnością za skutki, z zaniedbania zaleconych środków wyniknąć mogące.

w Warszawie, d. 21 Grudnia (2 Stycznia) 1865/6 r.

p. o. Prezesa, Generał-Lejtenant (podpisano) *Rożnow*.

№ 5,263.

ГЛАВА IV.

О МЕДИЦИНСКОМЪ ПОСОБІИ ВЪ БОЛЬНИЦАХЪ.

N° 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦІЯ БОЛЬНИЦЪ.

Глава IV.

О медицинскомъ пособіи больнымъ.

§ 106.

(О лекаряхъ.)

Поданіе медицинскаго пособія въ больницахъ предоставляется лекарямъ, коихъ число опредѣляется числомъ больныхъ и родомъ болѣзней. Въ меньшихъ больницахъ достаточно одного только врача, съ названіемъ больничнаго лекаря. Въ большихъ же больницахъ полагается главный лекарь и потребное число ординаторовъ. Вообще на 100 больныхъ примѣрно полагать можно 1 врача.

TYTUŁ IV.

О ПОМОЩИ ЛЕКАРСКИЕJ W SZPITALACH.

N° 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1845 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI.

Rozdział IV.

O pomocy lekarskiej w szpitalu.

§ 106.

(O lekarzach szpitalnych.)

Udzielanie pomocy lekarskiej chorym w szpitalach powierza się Lekarzom, których liczba zastosowana będzie do liczby chorych i do rodzaju chorób. Przy każdym szpitalu mniejszym będzie tylko jeden Lekarz, z tytułem Lekarza szpitalnego. W szpitalach większych, jeden z Lekarzy mieć będzie tytuł naczelnego, inni ordynujących. Liczba Lekarzy w takich szpitalach zastosowana będzie do liczby chorych, licząc w przecięciu na 100 chorych jednego Lekarza.

§ 107.

(Продолженіе.)

Каждый изъ врачей, не исключая даже главнаго лекаря, долженъ имѣть свое отдѣленіе.

§ 108.

(Обязанности врачей въ отношеніи къ больнымъ.)

Больничные врачи больными должны заниматься усердно, по долгу званія и учиненной присяги.

§ 109.

(О больничныхъ фельдшерахъ.)

Для исполненія распоряженій лекаря, перевязки больныхъ и надзора за порядкомъ въ палатахъ, назначаются фельдшера. Число ихъ должно быть соразмѣрно числу больныхъ. Вообще на 50 больныхъ, примѣрно, полагать слѣдуетъ 1 фельдшера. Для обученія и содѣйствія при перевязкѣ больныхъ, могутъ быть принимаемы въ больницу и фельдшерскіе ученики, съ тѣмъ однакожъ, чтобы число ихъ не превышало числа фельдшеровъ.

§ 110.

(О мѣстномъ лекарѣ.)

Въ большихъ больницахъ, для постоянного надзора за исполненіемъ правилъ больничной медицинской полиціи полагается мѣстный лекарь.

§ 107.

(Ціаг далшы.)

Каждый з Лekarzy, nie wyjmując nawet Lekarza naczelnego, będzie miał własny oddział.

§ 108.

(Obowiązki Lekarzy szpitalnych względem chorych.)

Lekarze, których pieczy poruczeni są chorzy w szpitalach, zajmować się mają nimi troskliwie, jak to nakazują obowiązki powołania i wykonana przysięga.

§ 109.

(O felczerach szpitalnych.)

Do wykonywania poleceń Lekarzy, opatrywania chorych, tudzież do przestrzegania porządku na salach, przeznaczają się felczerowie. Liczba ich również zastosowaną będzie do liczby chorych. W przecięciu, 50 chorych liczyć można na jednego felczera. Mogą też być przyjmowani do szpitala dla nauki i pomocy przy opatrywaniu chorych, uczniowie felczerscy, których jednak liczba nie może przechodzić liczby felczerów.

§ 110.

(O Lekarzu miejscowym.)

W większych szpitalach, ustanowionym będzie Lekarz miejscowy, dla ciągłego nadzoru nad wykonywaniem przepisów policji lekarskiej szpitalnej.

§ 111.

(О визитации больных.)

Медицинское посещение больных в больницы начинается с 8 часов утра. Посещение же вечером производится лекарем по мере надобности.

§ 112.

(О перевязке больных.)

Перевязка больных в хирургическом отделении производится во время посещения лекаря.

§ 113.

(О скорбных листах.)

История болезней и медицинские средства записываются на латинском языке в особые, так называемые скорбные листы, по форме, помещенной под № 11. Листы эти, по выписании больного из больницы, или после его смерти, скрепленные подписью ординатора и главного лекаря, должны быть хранимы в течение 3-х лет, а заслуживающие особого внимания отсылаются Главному Медицинскому Инспектору.

§ 114.

(О назначении лекарств.)

В прописывании лекарств лекари обязаны приминаться к правилам Фармакопеи, изданной для больницы, и только в необходимых случаях допускается им от нее уклоняться. То же самое разумется и о других средствах, дороже обходящихся, напр. пиявицах и т. д.

§ 111.

(О визите лекарском.)

Wizyta lekarska ma się rozpoczynać o godzinie 8 z rana. Wieczorne wizyty odbywane będą przez Lekarzy w miarę potrzeby.

§ 112.

(О опатrywaniu chorych.)

Opatrywanie chorych w wydziale chirurgicznym odbywać się ma podczas wizyty Lekarza.

§ 113.

(О kartach wizytowych.)

Historia choroby i użyte środki lekarskie zapisywane będą po łacinie w oddzielnych kartach wizytowych (podług wzoru № 11), które, po wypisaniu chorego ze szpitala lub po jego śmierci, podpisane przez Lekarza ordynującego i naczelnego, mają być zachowane 3 lata; zasługujące zaś na szczególną uwagę, winny być przedstawiane Głównemu Inspektorowi służby zdrowia.

§ 114.

(О lekarstwach w szpitalu przepisywanych.)

W przepisywaniu lekarstw stosować się winni Lekarze do przepisów farmakopei szpitalnej, i tylko w razie koniecznej potrzeby odstąpić od niej wolno. Toż samo stosuje się do użycia innych środków, koszt znaczniejszy pociągających, jako to: pijawek i t. p.

§ 115.

(Продолженіе.)

Никакія медицинскія средства не могутъ быть употреблены безъ предписанія лекаря.

§ 116.

(О лекарскихъ совѣщаніяхъ.)

Въ болѣе трудныхъ и сложныхъ болѣзняхъ, лекари должны совѣщаться между собою; равно опредѣленіе необходимости и образа производства хирургической операціи должно быть также предпринимаемо не иначе, какъ по медицинскому совѣщанію.

Медицинскія совѣщанія при постеляхъ больныхъ производятся на латинскомъ языкѣ; результаты ихъ отмѣчаются въ скорбномъ листѣ словами: „ex consilio.“

§ 117.

(О производствѣ операцій.)

Хирургическія операціи не могутъ быть предпринимаемы безъ согласія больныхъ, исключая случаи, когда они лишены присутствія ума. Операціи на дѣтяхъ могутъ быть производимы, при важности оныхъ, съ дозволенія родителей или опекуновъ.

§ 118.

(О лекарствахъ вообще.)

Лекарства должны быть потребнаго качества. Воспрещается употреблять вещества низшаго сорта, хотябы отъ того могло произойти какое либо сбереженіе.

§ 115.

(Ciąg dalszy.)

Żadne środki lekarskie, bez przepisu Lekarza użytymi być nie mogą.

§ 116.

(O poradach lekarskich.)

W przypadkach trudniejszych i zawikłanych, tudzież, gdy idzie o decyzję co do potrzeby uskutecznienia operacji chirurgicznej i sposobu jej wykonania, Lekarze szpitalni powinni naradzać się z sobą.

Narady lekarskie przy łóżku chorych odbywać się mają w języku łacińskim, a wypadek ich zapisany zostanie na karcie wizytowej, z adnotacją: ex consilio.

§ 117.

(O przedsięwzięciu operacji chirurgicznych.)

Operacje chirurgiczne, bez zezwolenia chorych, nie mają być przedsiębrane, wyjąwszy przypadki, w których chory nie jest przytomny na umyśle. Operacje na dzieciach mają być wykonywane, w razie ich ważności, z dozwolenia rodziców lub opiekunów.

§ 118.

(O doborze lekarstw.)

Lekarstwa mają być w jak najlepszych gatunkach. Zabrania się użycia artykułów podlejszego gatunku, choćby ztąd wynikała jaka oszczędność.

§ 119.

(О приготовленіи лекарствъ.)

Лекарства приготовляются или въ больничныхъ аптекахъ, ежели таковыя устроены при больницахъ, или же въ вольныхъ. Больничныя аптеки могутъ быть двоякаго рода, т. е.: а) устроенныя совершенно такъ, какъ и всѣ прочія аптеки, въ такомъ случаѣ предназначаются онѣ не только къ приготовленію лекарствъ, но и къ составленію препаратовъ; такую аптекою долженъ управлять удостоенный аптекаръ или провизоръ; или же б) больничная аптека можетъ служить къ одному только отпуску лекарствъ, препараты же и сырыя вещества получаютъ изъ другой аптеки; въ такой аптекѣ можетъ исполнять всѣ дѣйствія аптекарскій помощникъ (гезель), но ни въ какомъ случаѣ не должно поручать сего лицу, не имѣющему достаточныхъ къ тому познаній.

§ 120.

(О подручной аптеки въ отдѣленіяхъ.)

При каждомъ отдѣленіи учреждается подъ надзоромъ фельдшера отдѣленія подручная аптека, въ которой должны находиться средства, необходимыя при перевязкѣ больныхъ, для приведенія въ чувство и поданія помощи во внезапныхъ случаяхъ.

§ 121.

(О перевязочныхъ припасахъ.)

Все предназначаемое для перевязки больныхъ должно быть доброкачественно, въ особенности же корпія. Строго воспрещается употреблять корпію вымытую, или бывшую уже въ употребленіи.

§ 119.

(O przyrządzaniu lekarstw.)

Lekarstwa przyrządzane będą, albo w aptekach szpitalnych, gdy takowe przy szpitalach są ustanowione, albo w aptekach prywatnych. Apteki szpitalne mogą być dwójakiego rodzaju: Lub takowa będzie urządzoną zupełnie na sposób wszystkich prywatnych aptek i ma służyć, nie tylko do expedyowania lekarstw, ale razem i do wyrabiania preparatów; taką apteką zarządzać winien aptekarz lub prowizor kwalifikowany. Lub apteka szpitalna będzie tylko służyć do samego expedyowania lekarstw, a preparata i artykuły surowe, brane będą z innej apteki; czynność w takiej aptece załatwiać może pomocnik aptekarski; w żadnym jednak przypadku nie może być czynność takowa poruczona osobie, nieposiadającej odpowiedniego usposobienia.

§ 120.

(O podręcznej apteczce.)

Przy każdym oddziale będzie, pod zawiadywaniem felczera, oddzielna podręczna apteczka, w której znajdować się będą środki, potrzebne do opatrywania chorych, tudzież do cucenia i udzielania ratunku w nagłych przypadkach.

§ 121.

(O przedmiotach potrzebnych do opatrywania chorych.)

Wszystko, cokolwiek ma być użyte do opatrywania chorych, powinno być jak najlepsze; przedewszystkiem zaś szczególnie baczną uwagę zwracać należy na dobroć szarpi. Surowo zabrania się używania szarpi pranej, lub już używanej do opatrywania.

§ 122.

(О комнатахъ для приходящихъ больныхъ.)

При большихъ больницахъ, кромѣ сифилитическихъ, должны быть учреждены такъ называемыя ambulatoria, т. е. палаты, въ которыхъ медицинское пособіе и совѣты будутъ безвозмездно даваемы приходящимъ больнымъ. По мѣрѣ возможности, бѣднымъ изъ нихъ отпускаются бесплатно лекарства, корпія и повязки.

§ 122.

(O salach dla chorych przychodnich.)

Przy szpitalach większych, oprócz wenerycznych, ustanowione będą tak nazywane ambulatoria, to jest sale, w których lekarska pomoc i rada udzielane będą bezpłatnie chorym przychodnim. W miarę możności, ubogim chorym dawane będą bezpłatne lekarstwa, szarpie i opaski.

ИСТОРИЯ БОЛѢЗНИ.

Форма № 11.

Имя и фамилія, лѣта, сословіе, время поступленія въ больницу . . .				
Родъ болѣзни				
Время начала болѣзни				
Число.	Ходъ болѣзни.	Леченіе.		Порція.
		Рецепты въ Аптеку.	Предписаніе фельдшеру.	

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписано) *Иг. Туркулъ.*

HISTORIYA CHOROBY.

Wzór N° 11.

[illegible]

Zgodno: Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego
(podpisano) *Ig. Turkull.*

N° 2.

Распоряженіе, указывающее, въ какихъ случаяхъ должны быть употребляемы пиявицы и кровососные рожки для пусканія крови больнымъ.

(27 Іюня (9 Іюля) 1855 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Врачебный Совѣтъ, по разсмотрѣніи замѣчаній относительно большихъ расходовъ, въ которые обходится лечение арестантовъ въ тюрьмахъ, происходящихъ отъ того, что врачи прописываютъ больнымъ арестантамъ приставленіе пиявицъ даже въ тѣхъ случаяхъ, въ коихъ можно было бы употребить съ пользою для больного рожки, опредѣлить: въ видахъ заведенія экономіи, предписать тюремнымъ врачамъ, что бы во всѣхъ болѣзняхъ, для излеченія которыхъ окажется необходимымъ мѣстное кровопусканіе, употребляемы ими были кровососные рожки, за исключеніемъ слѣдующихъ болѣзней, въ которыхъ могутъ быть употреблены пиявицы:

- 1) въ воспаленіи мозга и мозговыхъ оболочекъ (meningitis et encephalitis) къ ноздревымъ отверстіямъ ставить не болѣе, какъ по двѣ пиявицы въ каждомъ отверстіи;
- 2) въ сильной головной боли и головокруженіи отъ наплыва крови къ мозгу (cephalaea et vertigo congestiva) не болѣе, какъ по двѣ въ каждомъ ноздревомъ отверстіи;
- 3) въ тифѣ съ сильнымъ пораженіемъ мозга (typhus ce-

N° 2.

Rozporządzenie, wskazujące, w jakich razach pijawki i bańki nacinane, do odciągania krwi chorym, używanemi być mają.

(d. 27 Czerwca (9 Lipca) 1855 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Rada Lekarska, po rozpoznaniu uwag poczynionych nad zbyt wielkim kosztem kuracyi więziń, wynikającym z tego powodu, iż Lekarze ordynują dla chorych aresztantów stawianie pijawek, nawet w tych razach, gdzie bańki korzystnie użytemi być mogą, wynurzyła zdanie: aby celem zaprowadzenia oszczędności, polecić Lekarzom więziennym używanie baniek nacinanych we wszystkich przypadkach chorób, w których leczenie miejscowem odciąganiem krwi okaże się potrzebném, z wyjątkiem następujących chorób, w których pijawki mogą być użyte:

- 1) w zapaleniu błon mózgowych i mózgu (meningitis et encephalitis), do otworów zewnętrznych nosa, najwięcej po dwie do każdego otworu;
- 2) w gwałtownym bólu i zawrocie głowy, od napływu krwi do mózgu, (cephalaea et vertigo congestiva), najwięcej po dwie do każdego otworu nosa;
- 3) w tyfusie, z mocnym zajęciem mózgu, (typhus cerebra-

rebralis), по одной или по двѣ пѣявицы съ каждой стороны носоваго хряща;

4) въ сильномъ воспаленіи гортани (laryngitis);

5) въ воспаленіи мочеваго пузыря (cistitis);

6) въ воспаленіи выдающейся впередъ желѣзы (prostatitis).

Однако правила эти не могутъ быть примѣняемы къ дѣтямъ, имѣющимъ менѣе шести лѣтъ, которымъ во всѣхъ воспалительныхъ болѣзняхъ, требующихъ кровопусканія, должны быть приставляемы пѣявицы въ соответственномъ количествѣ.

При томъ Врачебный Совѣтъ счелъ нужнымъ предвѣрить, чтобы при утвержденіи счетовъ издержкамъ на леченіе больныхъ, вознагражденіе за пѣявицы признаваемо было въ такомъ только случаѣ, если необходимость употребленія оныхъ будетъ достаточно оправдана и подкрѣплена скорбнымъ листомъ, приложеннымъ къ расчетной вѣдомости, количество же приставленныхъ пѣявицъ засвидѣтельствовано подписью врача и административнаго чиновника; въ противномъ же случаѣ расходъ на доставленныя пѣявицы не долженъ быть принятъ въ уваженіе.

Главный Попечительный Совѣтъ, постановивъ принять вышеизложенное мнѣніе Врачебнаго Совѣта за правило, обязательное для всѣхъ больницъ, предписываетъ Попечительному Совѣту наблюсти, чтобы оно было впредь строго исполняемо больничными врачами.

Варшава, 27 Іюня (9 Іюля) 1855 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ,

(подписано) *А. Дмитріевъ.*

№ 1,344.

lis), po jednej lub po dwie z każdej strony do przegrody nosowej;

4) w zapaleniu silném krtani (laryngitis);

5) w zapaleniu pęcherza moczowego, (cistitis);

6) w zapaleniu gruczołu wystającego (prostatitis).

Przepis jednak ten, nie może być zastosowany do dzieci mniej niż sześć lat mających; im bowiem we wszystkich chorobach zapalnych, upuszczenia krwi wymagających, winny być stawiane pijawki w odpowiedniej do potrzeby liczbie.

W końcu Rada Lekarska uważała stosowném zastrzedz, aby przy zatwierdzaniu rachunków kosztu leczenia chorych, przyznawane było wynagrodzenie za pijawki w tym tylko razie, jeżeli konieczność ich użycia dostatecznie usprawiedliwioną zostanie kartą wizytową, do likwidacyi dołączoną, a liczba przystawionych pijawek poświadczona podpisem Lekarza i urzędnika administracyjnego; w przeciwnym zaś razie wydatek za dostarczane pijawki nie powinien być przyjętym.

Rada Główna postanowiła powyższą opinię Rady Lekarskiej przyjąć za przepis obowiązujący szpitale, i dla tego poleca Radzie Opiekuńczej dopilnowanie, aby Lekarze szpitalni ściśle się do niej na przyszłość stosowali.

w Warszawie, d. 27 Czerwca (9 Lipca) 1855 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator (podpisano) *A. Dmitriew.*

№ 1,344.

N° 3.

Распоряженіе, опредѣляющее порядокъ, въ какомъ должны
быть представляемы отчеты и рапорты о венерическихъ
больныхъ.

(11 (23) Іюля 1858 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній.

Для полученія вѣрныхъ свѣдѣній, на сколько учрежден-
ныя въ разныхъ мѣстностяхъ края больницы для венериче-
скихъ больныхъ соотвѣтствуютъ предположенной цѣли, насто-
ить необходимая надобность имѣть точные по сему предмету
рапорты врачей.

Представляемые по настоящее время рапорты, весьма раз-
нообразные по своей формѣ и составляемые иногда слишкомъ
поверхностно и поспѣшно, не могли служить надежнымъ ма-
териаломъ для изготавленія общаго отчета о движеніи въ боль-
ницахъ этого рода больныхъ и о той пользѣ, какую прино-
сятъ жителямъ края больничныя заведенія.

Главный Совѣтъ, признавая необходимымъ ? точнѣе
опредѣлить основанія, на какихъ должны быть составляемы
на будущее время означенные рапорты, поставляетъ больнич-
нымъ врачамъ на видъ, чтобы, во вниманіе къ важности пред-
мета, старались составлять отчеты о своихъ трудахъ въ
больницахъ по леченію венерическихъ больныхъ такимъ обра-
зомъ, чтобы они состояли не изъ механически замѣщенныхъ

N° 3.

Rozporządzenie określające sposób, w jakim składane być
mają sprawozdania i rapporta o chorych wenerycz-
nych.

(d. 11 (23) Lipca 1858 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Do osiągnięcia prawdziwej wiadomości, o ile szpitale za-
prowadzone dla wenerycznych po różnych miejscach kraju,
odpowiadają zamierzonemu celowi, potrzeba dokładnych pod
tym względem rapportów lekarskich okazuje się niezbędną.

Nadsyłane obecnie rapporta, nieujednostajnione pod wzglę-
dem formy, a niekiedy zbyt lekko i pośpiesznie opisane, nie
mogły być użyte jako materiały do wypracowania ogólnego
rapportu o ruchu liczby tego rodzaju chorych w szpitalach
i o ważności usług, jakie świadczą dla mieszkańców kraju in-
stytutu szpitalne.

Rada Główna uznając potrzebę ściślej określić sposób,
w jaki pomienione rapporta na przyszłość składane być win-
ny, obowiązuje Lekarzy szpitalnych, iżby przejęci ważnością
przedmiotu, zdania sprawę z prac swoich podejmowanych
w szpitalach około kuracyi wenerycznych, redagować ebcieli
w ten sposób, aby sprawozdania te nie były mechaniczném
tylko zapelnieniem przepisanych rubryk, lecz aby mieściły,

ими, установленныхъ графъ, но чтобы, кромѣ перечневаго сопоставленія цифръ, они заключали еще въ себѣ научные, зрѣло обдуманные взгляды, а равно наблюденія надъ важнѣйшими проявленіями болѣзни со сжатымъ и основательнымъ описаніемъ оныхъ.

Такимъ образомъ представится возможность почерпнуть изъ такихъ данныхъ точныя свѣдѣнія о томъ, гдѣ и какія именно слѣдуетъ придумать рѣшительныя средства для совершеннаго искорененія заразительной болѣзни, или какія должны быть приняты мѣры для устраненія причинъ, содѣйствующихъ распространенію болѣзни, и гдѣ заботливость начальства въ этомъ отношеніи можетъ быть уменьшена.

Имѣя все это въ виду, Главный Совѣтъ, въ дополненіе къ распоряженію своему отъ 17 (29) Сентября прошлаго года, за № 2,658, предписываетъ Частному Совѣту, чтобы къ годовымъ отчетамъ прилагаемъ былъ особый рапортъ о венерическихъ больныхъ, состоящій изъ двухъ частей:

- 1) одной перечневой, заключающей, по прилагаемому образцу, численное движеніе больныхъ, съ подраздѣленіями на:
 - a) мужчинъ съ первоначальными болѣзнями,
 - b) женщинъ съ первоначальными болѣзнями,
 - c) мужчинъ съ послѣдующими болѣзнями,
 - d) женщинъ съ послѣдующими болѣзнями,
 - e) дѣтей и грудныхъ младенцевъ;
- 2) другой чисто ученой, состоящей:
 - a) изъ перечневаго обзора общаго числа больныхъ, съ обозначеніемъ ихъ возраста, пола, состоянія, вѣроисповѣданія и рода болѣзни,
 - b) изъ обработанныхъ научно и основательно, но сжатыхъ и категорическихъ замѣчаній о дѣйствительныхъ или вѣроятныхъ побудительныхъ причинахъ временнаго колебанія, распространенія или уменьшенія болѣзни,
 - c) изъ выводовъ, основанныхъ на опытѣ и наблюденіяхъ, касательно общеупотребительныхъ способовъ

обок табеллярчнаго зѣбрана, научowy погляд, докладnie rozważony, tudzież spostrzeżenia nad głównymi wypadkami treściwie i zasadniczo opisanymi.

Z takichъ materyalów będą mogły być czerpane dokładne informacye, gdzie i jakie należy obmyślić środki zaradcze, dla skuteczniejszego wytępienia zarazy, lub przedsięwzięcia działań dla uchylenia przyczyn, chorobę szerzących, a gdzie troskliwość pod tymъ względemъ zwolnioną być może.

To wszystko mającъ na względzie, Rada Główna w uzupełnieniu rozporządzenia swego z dnia 17 (29) Września r. z. № 2,658, poleca Radzie Szczegółowej, iżby do sprawozdań rocznych, dołączała oddzielny rapport tyczący się wenerycznych, z dwóch części złożony:

- 1) jednej tabellarycznej, mieszczącej, według załączonego wzoru, numeryczny stan ruchu liczby chorych, z rozszczególnieniem:
 - a) mężczyzn z chorobami pierwotnemi,
 - b) kobiet z chorobami pierwotnemi,
 - c) mężczyzn z chorobami następniemi,
 - d) kobiet z chorobami następniemi,
 - e) dzieci i niemowląt;
- 2) drugiej czysto naukowej, składającej się:
 - a) z zѣbrania summarycznego liczby chorych z wyrażeniem ich wieku, płci, stanu, religii i rodzaju choroby;
 - b) z uwagъ категорично i treściwie ułożonych, naukowo i zasadniczo wypracowanych, dotyczącychъ prawdziwych lub prawdopodobnychъ przyczynъ powodowych chwilowej oscylacji, szerzenia się, lub zmniejszania choroby;
 - c) z wniosków, wyprowadzonych z dostrzeżeńъ na doświadczeniu opartych, pod względemъ użytego sposo-

лечения, или же примѣненія въ чрезвычайныхъ случаяхъ особыхъ медицинскихъ средствъ.

Варшава, 11 (23) Іюля 1858 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *А. Дмитриевъ.*

N° 1,858.

N° 4.

Распоряженіе о предоставленіи Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ права на заключеніе условій на доставку въ больницы лекарствъ.

(14 (26) Марта 1862 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Въ § 7-мъ больничнаго Устава 1842 года, между прочимъ, постановлено, чтобы заключаемые Частными Совѣтами контракты на доставку для больницъ лекарствъ изъ частныхъ аптекъ были представляемы на утвержденіе Главнаго Попечительнаго Совѣта.

Главный Совѣтъ, принимая въ соображеніе:

что въ изданной въ 1860 году новой дополнительной госпитальной фармакопей съ точностію определены условія и основанія для снабженія больницъ медицинскими средствами,

что въ 538-ой статьѣ больничнаго Устава сбавка, какую поставщики лекарствъ могутъ дѣлать съ цѣнъ, положенныхъ по та-

бу leczenia w ogólności, lub też zastosowania pojedynczych środków lekarskich w szczególnych wypadkach.

w Warszawie, dnia 11 (23) Lipca 1858 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator (podpisano) *A. Dmitriew.*

N° 1,858.

N° 4.

Rozporządzenie, pozostawiające Radom Szczegółowym Opiekuńczym możność zawierania umów o dostawę lekarstw dla szpitali.

(d. 14 (26) Marca 1862 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W § 7-m Ustawy szpitalnej z roku 1842, zastrzeżoném między innemi zostało, iżby kontrakty o dostawę lekarstw z prywatnych aptek do szpitali przez Rady Szczegółowe zawierane, przedstawiane były do zatwierdzenia Rady Głównej.

Rada Główna zważywszy:

że przez wydanie w roku 1860 nowej udokładnionej farmakopei szpitalnej, określone zostały ściśle warunki i zasady zaopatrywania szpitali w środki lekarskie,

że w art. 538-m Ustawy szpitalnej oznaczoną jest wysokość procentu 25%, jaki dostawcy lekarstw odstępować mogą

рифу фармакопей, означена на 25% со ста и что за тѣмъ увѣщеваніе ихъ къ уступкѣ такового процента можетъ зависѣть только отъ Попечительныхъ Совѣтовъ, постановилъ:

во избѣжаніе излишней переписки въ канцеляріи Главнаго Совѣта, на основаніи § 551-го больничнаго Устава, дозволяющаго для пользы службы дѣлать измѣненія въ правилахъ, постановленныхъ этимъ Уставомъ, заключеніе контрактовъ на доставку лекарствъ для больницъ, примѣняясь къ точному смыслу больничной фармакопей, возложить на обязанность Попечительныхъ Совѣтовъ, управляющихъ больницами.

О вышеизъясненномъ постановленіи, утвержденномъ Правительственною Коммисією Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, Главный Совѣтъ извѣщаетъ Попечительный Совѣтъ для свѣдѣнія и руководства, съ тѣмъ, чтобы заключаемые имъ контракты на доставку лекарствъ прилагаемы были, для удостовѣренія о дѣйствительности произведеннаго на этотъ предметъ расхода, къ годичнымъ денежнымъ отчетамъ.

Варшава, 14 (26) Марта 1862 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *Я. Лашицкий*.

№ 1,895.

od cen taxą farmakopei ustanowionej, a skłanianie ich do odstąpienia takowego procentu tylko od Rad Opiekuńczych zależć może,— postanowiła:

w celu zmniejszenia korespondencyi w biurze Rady Głównej, na zasadzie § 551-go Ustawy szpitalnej, pozwalającego zarządzenie zmian w przepisach téjże Ustawy dla dobra służby, pozostawić zawieranie umów o dostawę lekarstw do szpitali, w ściśłym zastosowaniu się do farmakopei szpitalnej, attrubucyi Rad Opiekuńczych, zarządzających szpitalami.

O decyzji powyższej, która przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych zatwierdzoną została, Rada Główna zawiadamia Radę Opiekuńczą, dla zastosowania się, z zastrzeżeniem, aby zawierane przez siebie kontrakty o dostawę lekarstw, dołączała do rachunków rocznych, dla usprawiedliwienia wydatku, na ten przedmiot poniesionego.

w Warszawie, d. 14 (26) Marca 1862 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński*.

№ 1,895.

№ 5.

Распоряжение, разрешающее описывать въ скорбныхъ листахъ ходъ болѣзни на польскомъ или латинскомъ языкѣ.

(12 (24) Сентября 1862 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Въ § 113-мъ больничнаго Устава 1842 года, сказано: что свѣдѣнія о ходѣ болѣзни и употребленныя медицинскія средства въ больничныхъ отдѣленіяхъ, должны быть записываемы на латинскомъ языкѣ въ отдѣльные скорбные листы, которые по выбитіи больного изъ больницы или послѣ смерти его должны, за подписью ординатора и старшаго врача, храниться въ больницѣ въ теченіе трехъ лѣтъ; заслуживающіе же особаго вниманія должны быть представляемы Главному Медицинскому Инспектору.

Главный Совѣтъ, принимая въ соображеніе:

что, при новѣйшемъ направленіи образованія по медицинской части, высшее знаніе латинскаго языка не составляетъ необходимаго условія;

что указанный въ § 113-мъ порядокъ веденія скорбныхъ листовъ на латинскомъ языкѣ часто можетъ служить поводомъ къ тому, что эти листы ведутся во многихъ больницахъ не съ такою точностью и отчетливостью, какъ бы они могли быть написаны на польскомъ языкѣ;

№ 5.

Rozporządzenie, pozwalające opisywania przebiegu choroby w kartach wizytowych w języku polskim lub łacińskim.

(d. 12 (24) Września 1862 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

§ 113-y Ustawy szpitalnej z roku 1842 stanowi, że historia choroby i użyte środki lekarskie w oddziałach szpitalnych, mają być zapisywane w języku łacińskim w oddzielnych kartach wizytowych, które, po wypisaniu chorego ze szpitala lub po jego śmierci, podpisywane przez Lekarza ordynującego i naczelnego, mają być zachowane 3 lata; zasługujące zaś na szczególną uwagę, winny być przedstawiane Inspektorowi Głównemu służby zdrowia.

Rada Główna zważywszy:

że przy nowszym kierunku wykształcenia w zawodzie lekarskim, posiadanie wyższej znajomości języka łacińskiego nie jest wymaganiem;

że wskazany w wspomnionym § 113-m warunek prowadzenia kart wizytowych w języku łacińskim, często może być powodem, że karty te w wielu szpitalach nie są obecnie z taką dokładnością pisane, z jakaby mogły być w języku polskim;

что соблюдение всевозможной точности въ составленіи скорбныхъ листовъ составляетъ важное и весьма желательное условіе,—

вслѣдствіе заключенія Главнаго Медицинскаго Инспектора, а также согласно съ мнѣніемъ Врачебнаго Совѣта, на основаніи § 551-го больничнаго Устава, позволяющаго для пользы службы дѣлать измѣненія въ правилахъ того же Устава, постановилъ: дозволить описывать въ скорбныхъ листахъ ходъ болѣзни на польскомъ или латинскомъ языкѣ, по желанію и усмотрѣнію врачей ординаторовъ, съ тѣмъ однакожь условіемъ, чтобы, для означенія рода болѣзни въ заглавіи, при помѣщеніи больнаго или при перемѣнѣ болѣзни, употребляема была латинская терминологія, а равно, чтобы врачъ, описывая по польски ходъ болѣзни, не употреблялъ выраженій, могущихъ беспокоить больнаго, или же описывалъ симптомы ея на какомъ нибудь другомъ языкѣ, непонятномъ для больнаго.

Попечительный Совѣтъ благоволилъ предписать всемъ больничнымъ врачамъ исполнять въ точности вышеизложенное постановленіе.

Варшава, 12 (24) Сентября 1862 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *Я. Лещинскій.*

№ 3,508.

że dokładność w pisaniu kart wizytowych jest rzeczą ważną i bardzo pożądaną;

na wniosek Inspektora Głównego służby cywilno-lekarskiej. oraz zgodnie z opinią Rady Lekarskiej, na mocy paragrafu 551-go Ustawy szpitalnej, pozwalającego zarządzenie zmian w przepisach téż Ustawy dla dobra służby, postanowiła dozwolić pisanie przebiegu choroby w kartach wizytowych w języku polskim lub łacińskim, podług woli i dogodności Lekarzy ordynujących, z tém wszakże zastrzeżeniem, aby rodzaj choroby w nagłówku pr y umieszczeniu chorego, lub przy zmianie choroby, oznaczony był podług terminologii łacińskiej, tudzież, ażeby Lekarz, piszący przebieg choroby po polsku, unikał wyrażen mogących niepokoić chorego, lub téż określał je w jakim bądź innym języku niezrozumiałym dla chorego.

Wzywa Radę Opiekunczą, o zobowiązanie Lekarzy szpitalnych do stosowania się do powyższej decyzji.

w Warszawie, dnia 12 (24) Września 1862 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński.*

№ 3,508.

N° 6.

Распоряжение о выдачѣ по требованіямъ Судовъ или Врачебныхъ Управъ подлинныхъ скорбныхъ листовъ больныхъ, съ оставленіемъ при дѣлахъ Совѣта копій съ оныхъ.

(19 Февраля (3 Марта) 1863 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Принимая въ уваженіе, что въ судебно-врачебныхъ дѣлахъ встрѣчается весьма часто необходимость удостовѣриться о ходѣ болѣзни и употребленныхъ медицинскихъ средствахъ, Главный Совѣтъ предписываетъ Попечительному Совѣту, чтобы на каждое востребованіе, какъ Судовъ, такъ и Врачебныхъ Управъ, были выдаваемы подлинныя скорбныя листы о больныхъ, находящихся на излеченіи въ подвѣдомственной ему больницы, и чтобы, въ такомъ случаѣ, были оставляемы при дѣлахъ больницы составленныя врачомъ копій съ этихъ листовъ.

Варшава, 19 Февраля (3 Марта) 1863 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ

(подписано) *Я. Лашинскій.*

N° 624.

N° 6.

Rozporządzenie, aby na wezwanie Sądów lub Urzędów lekarskich wydawane były oryginalne karty wizytowe chorych, z pozostawieniem kopii.

(d. 19 Lutego (3 Marca) 1863 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Z uwagi, że w sprawach sądowo-lekarskich zachodzi często konieczna potrzeba przekonania się o przebiegu choroby i użytych środkach lekarskich, Rada Główna wzywa Radę Opiekuńczą, iżby na każde żądanie, tak Sądów, jako też i Urzędów lekarskich, wydawała oryginalne karty wizytowe chorych, w szpitalu pod jej opieką zostającym leczonych, i aby w takich razach szpital pozostawiał kopie tychże kart, przez Lekarza sporządzone.

w Warszawie, d. 19 Lutego (3 Marca) 1863 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński.*

N° 624.

N° 7.

Распоряжение о перемѣнѣ цѣнъ въ тарифѣ лекарствъ и въ тарифѣ больничной фармакопеи на 1864 годъ.

(25 Марта (6 Апрѣля) 1864 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Въ дополненіе къ предписанію отъ 14 (26) Феврали прошлаго года, за N° 420, Главный Совѣтъ препровождаетъ при семъ въ Попечительный Совѣтъ, для надлежащаго руководства, составленные Врачебнымъ Совѣтомъ и утвержденныя Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ:

одинъ экземпляръ измѣненныхъ цѣнъ по тарифу лекарствъ на 1864 годъ,

три экземпляра четвертаго прибавленія къ больничной фармакопей, вмѣстѣ со введенными въ тарифъ измѣненіями на 1864 годъ.

Варшава, 25 Марта (6 Апрѣля) 1864 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, (подписано) *Лашинскій*.

N° 590.

N° 7.

Rozporządzenie, o zmianie cen w taxie lekarstw i taxie farmakopei szpitalnej na rok 1864.

(d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1864 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W dalszym ciągu reskryptu swego z dnia 14 (26) Lutego r. z. N° 420, Rada Główna przesyła załącznic Radzie Opiekuńczej, do stosownego użytku:

jeden exemplarz zmian cen w taxie lekarstw na r. 1864, trzy exemplarze czwartego dodatku do farmakopei szpitalnej, wraz ze zmianami w taxie farmakopei szpitalnej na r. 1864,

które przez Radę Lekarską ułożone, a przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych zatwierdzone zostały.

w Warszawie, d. 25 Marca (6 Kwietnia) 1864 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Łaszczyński*.

N° 590.

Приложение 1-е къ N° 7-му.

Прибавление къ больничной фармакопей, составленной Врачебнымъ Совѣтомъ Царства Польскаго и утвержденной Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Утверждая составленные Врачебнымъ Совѣтомъ Царства измѣненія въ цѣнахъ по тарифу лекарствъ въ больничной фармакопей, Коммисія предписываетъ соотноситься съ оными со всею строгостію. Измѣненія эти при составленіи расчетовъ за доставленные лекарства возымѣютъ свою силу съ 20 Декабря (1 Января) 1863/4 года.

Варшава, 4 (16) Декабря 1863 года.

Главный Директоръ Предсѣдательствующій,

(подписано) *А. Островскій.*

1-y Annex do N° 7-go.

Dodatek do farmakopei szpitalnej, ułożonej przez Radę Lekarską Królestwa Polskiego i zatwierdzonej przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Ułożone przez Radę Lekarską Królestwa zmiany cen w taxie lekarstw farmakopei szpitalnej zatwierdza, polecając ściśle do takowych zastosowanie się. Zmiany te przy układaniu likwidacyj za dostarczone lekarstwa, obowiązują od dnia 20 Grudnia (1 Stycznia) 1863/4 roku.

w Warszawie, dnia 4 (16) Grudnia 1863 r.

Dyrektor Główny Prezydujący, (podpisano) *A. Ostrowski.*

Приложение 2-е къ № 7-му.

ИЗМѢНЕНІЯ ВЪ ЦѢНАХЪ
по тарифу лекарствъ больницы фармакопей,
обязательныя на 1864 годъ.

Название лекарствъ.	Цѣна, существовавшая въ 1863 г.				Цѣна, положенная на 1864 г.			
	одного приема	унция	драхмы	грana	одного приема	унция	драхмы	грana
	Копѣйки серебромъ							
Acidum nitricum crudum	—	3	1/2	—	—	4	3/4	—
„ „ purum	—	8	1 1/2	—	—	10	1 3/4	—
„ phosphoricum purum	—	30	5	—	—	32	5 1/2	—
Ammonium chloratum (muriaticum)	—	12	2	—	—	15	2 1/2	—
„ „ martiatum	—	18	3	—	—	22	3 3/4	—
„ „ venale pulv.	—	5	—	—	—	6	1	—
Argentum nitricum fustum	—	—	50	1 1/4	—	60	1 1/2	—
Asa foetida depurata	—	15	2 1/2	—	—	18	3	—
Bismuthum nitricum praecipitatum	—	—	40	1	—	45	1 1/4	—
Boletus igniarius (chirurgorum)	—	12	2	—	—	18	3	—
Camphora	—	18	3	—	—	16	2 3/4	—
„ pulverata	—	27	4 1/2	—	—	24	4	—
Collyrium ex argento nitrico forte } Ph. Nos.	32 1/2	—	—	—	37 1/2	—	—	—
„ „ „ mite } Ph. Nos.	11 1/4	—	—	—	12	—	—	—
Emplastrum cantharidum ordinarium	—	15	2 1/2	—	—	17	3	—
„ „ perpetuum	—	9	1 1/2	—	—	10	1 3/4	—
„ hydrargyri s. mercuriale	—	12	2	—	—	13 1/2	2 1/4	—
„ lithargyri compositum s. gum.	—	10 1/2	1 3/4	—	—	12	2	—
Flores malvae arboreae concisi	—	7 1/2	—	—	—	9	1 1/2	—
„ sambuci concisi	—	4 1/2	3/4	—	—	5 1/2	1	—
„ „ gros. mod. pulv.	—	5 1/2	1	—	—	7	1 1/4	—
„ tiliae cum bracteis concisi	—	4 1/2	3/4	—	—	5	1	—
Fomentum Schmuckeri Ph. Nos.	—	3/4	—	—	—	1	—	—
Hepar sulfuris liquidum ad balnea Ph. Nos.	—	1 1/2	—	—	—	1 3/4	—	—
Hydrargyrum ammoniato-muriaticum	—	—	8	1/4	—	9	1/4	—
Kali nitricum crudum pulveratum	—	4	3/4	—	—	7	1 1/4	—
„ „ depuratum pulveratum	—	6	1	—	—	9	1 1/2	—
Liquor ammonii caustici	—	6	1	—	—	7	1 1/4	—

2-i Annex do № 7-go.

ZMIANY CEN
w taxie lekarstw farmakopei szpitalnej,
obowiazujace na rok 1864.

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1863 była				Cena na r. 1864 ma być			
	dozy jednej	uncyi	drachmy	grana	dozy jednej	uncyi	drachmy	grana
	Kopiejki srebrem							
Acidum nitricum crudum	—	3	1/2	—	—	4	3/4	—
„ „ purum	—	8	1 1/2	—	—	10	1 3/4	—
„ phosphoricum purum	—	30	5	—	—	32	5 1/2	—
Ammonium chloratum (muriaticum)	—	12	2	—	—	15	2 1/2	—
„ „ martiatum	—	18	3	—	—	22	3 3/4	—
„ „ venale pulv.	—	5	—	—	—	6	1	—
Argentum nitricum fustum	—	—	50	1 1/4	—	60	1 1/2	—
Asa foetida depurata	—	15	2 1/2	—	—	18	3	—
Bismuthum nitricum praecipitatum	—	—	40	1	—	45	1 1/4	—
Boletus igniarius (chirurgorum)	—	12	2	—	—	18	3	—
Camphora	—	18	3	—	—	16	2 3/4	—
„ pulverata	—	27	4 1/2	—	—	24	4	—
Collyrium ex argento nitrico forte } Ph. Nos.	32 1/2	—	—	—	37 1/2	—	—	—
„ „ „ mite } Ph. Nos.	11 1/4	—	—	—	12	—	—	—
Emplastrum cantharidum ordinarium	—	15	2 1/2	—	—	17	3	—
„ „ perpetuum	—	9	1 1/2	—	—	10	1 3/4	—
„ hydrargyri s. mercuriale	—	12	2	—	—	13 1/2	2 1/4	—
„ lithargyri compositum s. gum.	—	10 1/2	1 3/4	—	—	12	2	—
Flores malvae arboreae concisi	—	7 1/2	—	—	—	9	1 1/2	—
„ sambuci concisi	—	4 1/2	3/4	—	—	5 1/2	1	—
„ „ gros. mod. pulv.	—	5 1/2	1	—	—	7	1 1/4	—
„ tiliae cum bracteis concisi	—	4 1/2	3/4	—	—	5	1	—
Fomentum Schmuckeri Ph. Nos.	—	3/4	—	—	—	1	—	—
Hepar sulfuris liquidum ad balnea Ph. Nos.	—	1 1/2	—	—	—	1 3/4	—	—
Hydrargyrum ammoniato-muriaticum	—	—	8	1/4	—	9	1/4	—
Kali nitricum crudum pulveratum	—	4	3/4	—	—	7	1 1/4	—
„ „ depuratum pulveratum	—	6	1	—	—	9	1 1/2	—
Liquor ammonii caustici	—	6	1	—	—	7	1 1/4	—

На званіе лекарствъ	Цѣна, существовавшая въ 1863 г.				Цѣна, положенная на 1864 г.			
	одного приема	уницъ	драх- мы	грана	одного приема	уницъ	драх- мы	грана
	Копѣйки серебромъ							
Mixtura nitrosa	14 ¹ / ₄	—	—	—	14 ³ / ₄	—	—	—
„ „ composita	14 ³ / ₄	—	—	—	15 ¹ / ₄	—	—	—
„ solvens	9 ¹ / ₂	—	—	—	10	—	—	—
„ „ composita	10	—	—	—	10 ¹ / ₂	—	—	—
Oleum nucistæ venale (balsamum nucistæ)	—	40	7	—	—	45	7 ¹ / ₂	—
„ terebinthinæ rectificatum (pro usu interno)	—	17 ¹ / ₂	3	—	—	21	3 ¹ / ₂	—
Radix ipecacuanhæ gros. mod. pulv.	—	40 ¹ / ₂	7	¹ / ₄	—	47	8	¹ / ₄
„ „ subtilissime pulv.	—	54	9	¹ / ₄	—	60	10	¹ / ₄
„ liquiritiæ concisa	—	3	¹ / ₂	—	—	3 ¹ / ₂	³ / ₄	—
„ „ pulverata	—	—	1	—	—	7	1 ¹ / ₄	—
„ Senegæ contusa	—	22 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	—	—	30	5	—
„ „ pulverata	—	—	6	—	—	45	7 ¹ / ₂	—
Santoninum	—	—	75	—	—	—	94	2 ¹ / ₂
Semen anisi vulgaris	—	2 ¹ / ₂	—	—	—	3	¹ / ₂	—
„ „ „ pulveratum	—	4	³ / ₄	—	—	4 ¹ / ₂	³ / ₄	—
„ cinæ	—	4 ¹ / ₂	³ / ₄	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
„ „ pulveratum	—	6	1	—	—	7 ¹ / ₂	1 ¹ / ₄	—
Solutio argenti nitrici escharotica Ph. Nos.	56 ¹ / ₄	—	—	—	66 ¹ / ₄	—	—	—
Spiritus camphoratus Ph. Nos.	—	4 ¹ / ₂	—	—	—	4	³ / ₄	—
Sulfur depuratum lotum	—	4 ¹ / ₂	1	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
„ sublimatum venale (flores sulfuris)	—	2	¹ / ₂	—	—	2 ¹ / ₂	¹ / ₂	—
Terebinthina laricina s. veneta	—	4 ¹ / ₂	1	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
Tinctura aromatica	—	17	3	—	—	28 ¹ / ₂	4 ³ / ₄	—
„ „ acida	—	18	3	—	—	30	5	—
„ asæ foetidæ	—	12	2	—	—	17	3	—
Unguentum basilicum	—	5 ¹ / ₂	1	—	—	6	1	—

Управляющій Аптекою долженъ, согласно этимъ измѣненіямъ, сдѣлать соотвѣтственные поправки въ находящемся въ Аптѣкѣ экземплярѣ больничной фармакопей.

Nazwa lekarstw	Cena na r. 1863 była				Cena na r. 1864 ma być			
	dozy jednej	uncyi	dra- chmy	grana	dozy jednej	uncyi	dra- chmy	grana
	k o p i e j k i s r e b r e m							
Mixtura nitrosa	14 ¹ / ₄	—	—	—	14 ³ / ₄	—	—	—
„ „ composita	14 ³ / ₄	—	—	—	15 ¹ / ₄	—	—	—
„ solvens	9 ¹ / ₂	—	—	—	10	—	—	—
„ „ composita	10	—	—	—	10 ¹ / ₂	—	—	—
Oleum nucistæ venale (balsamum nucistæ)	—	40	7	—	—	45	7 ¹ / ₂	—
„ terebinthinæ rectificatum (pro usu interno)	—	17 ¹ / ₂	3	—	—	21	3 ¹ / ₂	—
Radix ipecacuanhæ gros. mod. pulv.	—	40 ¹ / ₂	7	¹ / ₄	—	47	8	¹ / ₄
„ „ subtilissime pulv.	—	54	9	¹ / ₄	—	60	10	¹ / ₄
„ liquiritiæ concisa	—	3	¹ / ₂	—	—	3 ¹ / ₂	³ / ₄	—
„ „ pulverata	—	—	1	—	—	7	1 ¹ / ₄	—
„ Senegæ contusa	—	22 ¹ / ₂	3 ³ / ₄	—	—	30	5	—
„ „ pulverata	—	—	6	—	—	45	7 ¹ / ₂	—
Santoninum	—	—	75	2	—	—	94	2 ¹ / ₂
Semen anisi vulgaris	—	2 ¹ / ₂	—	—	—	3	¹ / ₂	—
„ „ „ pulveratum	—	4	³ / ₄	—	—	4 ¹ / ₂	³ / ₄	—
„ cinæ	—	4 ¹ / ₂	³ / ₄	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
„ „ pulveratum	—	6	1	—	—	7 ¹ / ₂	1 ¹ / ₄	—
Solutio argenti nitrici escharotica Ph. Nos.	56 ¹ / ₄	—	—	—	66 ¹ / ₄	—	—	—
Spiritus camphoratus Ph. Nos.	—	4 ¹ / ₂	—	—	—	4	³ / ₄	—
Sulfur depuratum lotum	—	4 ¹ / ₂	1	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
„ sublimatum venale (flores sulfuris)	—	2	¹ / ₂	—	—	2 ¹ / ₂	¹ / ₂	—
Terebinthina laricina s. veneta	—	4 ¹ / ₂	1	—	—	5 ¹ / ₂	1	—
Tinctura aromatica	—	17	3	—	—	28 ¹ / ₂	4 ³ / ₄	—
„ „ acida	—	18	3	—	—	30	5	—
„ asæ foetidæ	—	12	2	—	—	17	3	—
Unguentum basilicum	—	5 ¹ / ₂	1	—	—	6	1	—

Podług tych zmian zarządzający apteką winien porobić odpowiednie poprawki w posiadanym w aptece exemplarzu farmakopei szpitalnej.

ГЛАВА V.

О НАДЗОРѢ ЗА БОЛЬНЫМИ, ПРОГУЛКАХЪ, ОБЯЗАННОСТЯХЪ ВО ВРЕМЯ
НАХОЖДЕНІЯ ВЪ БОЛЬНИЦѢ И О ПОСѢТИТЕЛЯХЪ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля
(2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ
въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦІЯ БОЛЬНИЦЪ.

Глава VIII.

О надзорѣ за больными, прогулкахъ, обязан-
ностяхъ во время нахождения въ больницѣ
и о посѣтителяхъ.

§ 168.

(Общее правило по надзору за больными.)

Попечительный Совѣтъ обязанъ внутреннюю службу въ
палатахъ привести въ такой порядокъ, чтобы больные ни-
когда, ни днемъ, ни ночью, не оставались безъ должнаго над-
зора и пособія, и наблюдать за точнымъ исполненіемъ всѣхъ
изданныхъ по сему предмету медико-полицейскихъ правилъ
и инструкцій, какъ на счетъ доставленія больному лекарствъ и
пищи, такъ и всякаго другаго пособія и прислуги.

TYTUŁ V.

O NADZORZE NAD CHORYMI, O PRZECHADZKACH I ZACHOWANIU SIĘ CHO-
RYCH PODCZAS POBYTU W SZPITALU, TUDŻIEŻ O OSOBACH ICH ODWIE-
DZAJĄCYCH.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego
(2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Kró-
lestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI.

Rozdział VIII.

O nadzorze nad chorymi, o przechadzkach
i zachowaniu się chorych podczas pobytu
w szpitalu, tudzież o osobach ich odwiedza-
jących.

§ 168.

(Ogólne prawidła co do nadzoru nad chorymi.)

Rada Opiekuńcza winna urządzić służbę wewnętrzną
w salach tak, aby chorzy nigdy, ani dniem, ani nocą bez dozo-
ru i potrzebnej pomocy nie zostawali i czuwać nad tém, aby
ściśle wykonywane były wszelkie lekarsko-policyjne przepisy,
tak co do dawania chorym lekarstw i pokarmów, jakoteż co do
innej pomocy i usługi.

§ 169.

(О прогулках больных.)

Больные и выздоравливающие могут, съ дозволенія лекаря, прогуливаться, или въ назначенной для того нарочно палатѣ, или на открытомъ воздухѣ.

§ 170.

(Продолженіе.)

Выходя на открытый воздухъ, они должны быть одѣты сообразно времени дня и года; мужчины всегда предъ выходомъ должны надѣвать подштанники. Смотря по надобности, къ обыкновенному платью больныхъ добавляется фуфайка и шейный платокъ; одержимые же глазными болѣзнями и вообще чувствительные къ вліянію свѣта надѣваютъ зонтики или фуражки съ козырьками.

§ 171.

(Продолженіе.)

Больные и выздоравливающие разнаго пола, должны имѣть особые мѣста для прогулки; а если это невозможно, то прогулка для нихъ назначается въ разные часы.

§ 172.

(Продолженіе.)

Больные во время прогулки не должны быть оставляемы безъ надзора.

§ 173.

(О обязанностяхъ больныхъ во время пребыванія въ больницѣ.)

Больной долженъ повиноваться лекарю, исполнять его предписанія; операціи однакожь могутъ быть предпринима-

§ 169.

(О przechadzкахъ дозволенныхъ chorym.)

Chorzy i rekonwalescenci, za дозволеніемъ Lekarza, używać mogą przechadzki, czy to w oddzielnie do tego przeznaczonей sali, czy na otwartém powietrzu.

§ 170.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy i rekonwalescenci, wychodzący na otwarte powietrze, powinni mieć ubiór zastosowany do pory dnia i roku, mężczyźni mają włożyć koniecznie gatki; nadto stosownie do potrzeby, do takowego ubioru dodawany ma być kaftanik i chustka na szyję; dla chorychъ zaś na oczy, lub drażliwychъ на wpływъ światła, umbrelki lub kaszkiety z daszkami.

§ 171.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy i rekonwalescenci płci różnej mają mieć oddzielne miejsce do przechadzki; jeżeli zaś lokalność tego nie dozwala, przechadzka ma się odbywać w osobnychъ godzinachъ.

§ 172.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy podczas przechadzki nie mają być zostawieni bezъ dozoru.

§ 173.

(O zachowywaniu się chorychъ w szpitalu.)

Chory powinienъ być posłuszny Lekarzowi i stosować się do jego poleceń. Operacye jednakъ bezъ jego zezwolenia przed-

емы не иначе, какъ съ его согласія. Онъ долженъ также слушаться фельдшера по отдѣленію, или дежурнаго и лицъ, которымъ предоставленъ присмотръ за больными.

§ 174.

(Продолженіе.)

Въ палатѣ больные должны вести себя тихо и смирно; всякаго рода споры, брань, употребленіе неприличныхъ или оскорбительныхъ выраженій, крикъ, пѣсни, слишкомъ громкіе разговоры, свистъ, игра на инструментахъ и т. п. строжайше воспрещаются.

§ 175.

(Продолженіе.)

Не дозволяется больнымъ сходиться въ большомъ числѣ около одной кровати, курить трубку, играть на деньги въ карты или другую какую либо игру.

§ 176.

(Продолженіе.)

Чтеніе книгъ дозволяется, буде, по особымъ причинамъ, лекарь того не воспретить.

§ 177.

(Продолженіе.)

Больному не позволяется ложиться на другую кровать, кромѣ той, которая для него назначена, тѣмъ болѣе ложиться возлѣ другаго больного. Прежде чѣмъ ляжетъ въ постель, больной обязанъ снять халатъ, туфли и подштанники.

сѣбранные не бѣда. Виненъ также быть улеглымъ фелцерови од-
дзлауему луб дыжурнему и особомъ, котрымъ дозоръ надъ чо-
рыми jest поручоны.

§ 174.

(Ciąg dalszy.)

Na sali chorzy zachowywać się winni spokojnie i cicho, wszelkie kłótnie, swary, używanie wyrazów nieprzystojnych lub obelżywych, krzyki, śpiewy, głośnie zbyt rozmowy, gwizdanie, granie na instrumentach i t. p. jak najmocniej zabraniają się.

§ 175.

(Ciąg dalszy.)

Nie wolno chorym skupiać się w większej liczbie przy jednym łóżku, palić fajek, grać w karty na pieniądze lub w inne jakie gry.

§ 176.

(Ciąg dalszy.)

Czytanie książek pozwala się; chyba ze szczególnych powodów Lekarz to zabroni.

§ 177.

(Ciąg dalszy.)

Nie wolno choremu kłaść się na łóżku inném, a nie na tém, które dla niego przeznaczone zostało; tém bardziej zaś nie wolno kłaść się obok innego chorego. Nie wolno także kłaść się do łóżka w szlafroku, pantoflach i gatkach.

§ 178.

(Продолженіе.)

Больные не должны прогуливаться безъ дозволенія лекаря; во время прогулки не позволяется имъ ложиться на траву или землю. Равно безъ особаго разрѣшенія нельзя изъ одного отдѣленія входить въ другое.

§ 179.

(Продолженіе.)

Больные обязаны содержать въ величайшей опрятности мебель, постель и одежду; вообще не дѣлать ничего такого, что могло бы произвести неопрятность, какъ самихъ палатъ, такъ корридоровъ и даже отхожихъ мѣстъ.

§ 180.

(Продолженіе.)

Около самихъ себя должны они также соблюдать опрятность; почему, ежели силы позволяютъ, должны ежедневно умываться, причесываться и не дѣлать препятствій къ стрижкѣ волосъ и бритью бороды.

§ 181.

(Продолженіе.)

Больные не должны упорствовать въ удержаніи при себѣ какой либо части своего платья.

§ 182.

(Продолженіе.)

Не позволяется имъ имѣть при себѣ денегъ, ни же требовать отъ служителей доставлять что нибудь для нихъ воспрещенное.

§ 178.

(Ciąg dalszy.)

Bez zezwolenia Lekarza, nie wolno jest wychodzić na przechadzkę, a używającym jęj nie wolno kłaść się na trawnikach lub na ziemi. Również z oddziału jednego do drugiego wychodzić nie wolno, bez wyraźnego pozwolenia.

§ 179.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy obowiązani są zachowywać największą czystość w sprzętach, pościeli i odzieży; nie dopuszczać się niczego, co by mogło przyczynić się do nieochędöstwa, tak samych sal jako też korytarzów, a nawet i kloak.

§ 180.

(Ciąg dalszy.)

Okolo siebie samych chorzy dbać mają także o ochędöstwo; jeżeli więc siły pozwalają, powinni codziennie się umyć i uczesać, tudzież nie wzbraniać ostrzyżenia sobie włosów i ogolenia brody.

§ 181.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy nie powinni upierać się o zatrzymanie przy sobie jakiej części własnej odzieży.

§ 182.

(Ciąg dalszy.)

Nie wolno chorym mieć pieniędzy przy sobie, ani żądać od posługaczy, aby im cokolwiek z tego, co nie jest dozwołóném, dostarczali.

§ 183.

(Продолженіе.)

Къ посѣтителѣмъ больницы больные не должны приста-
вать съ просьбою о подаяніи; не дозволяется имъ принимать
даже добровольныхъ приношеній; а всякое пожертвованіе для
больнаго, должно быть немедленно передано больничному у-
правленію, для храненія до выписки его изъ больницы, или
для употребленія съ разрѣшенія лекаря.

§ 184.

(Продолженіе.)

Вообще больные должны примѣняться къ заведенному
въ больницѣ порядку. На случай, еслибы считали себя оби-
женными, или не получали имъ слѣдующаго, должны ска-
зать о томъ откровенно лекарю; а еслибъ и это не подѣйстви-
вало, то объяснить дѣло Попечителю больницы.

§ 185.

(Продолженіе.)

Больнымъ, неприлично себя ведущимъ, дѣлаются замѣча-
нія присматривающими за отдѣленіями лицами, или лекаремъ.
Сверхъ того, лекарь можетъ наказывать неповинующихся
больныхъ назначеніемъ строгой діеты. Если это не подѣй-
ствуетъ, или проступки будутъ важны, то старшій лекарь
представляетъ о томъ на засѣданіи Попечительнаго Совѣта, въ
случаяхъ же, не терпящихъ отлагательства, Предсѣдательству-
ющему Попечителю, и по ихъ усмотрѣнію больной можетъ
быть наказанъ исключеніемъ изъ больницы. Съ больными,
лишенными ума надлежитъ поступать по особымъ правиламъ.

§ 183.

(Ciąg dalszy.)

Osobom zwiedzającym szpital, nie powinni chorzy uprzy-
krzać się o jaki bądź datek, ani też wolno im cokolwiek przyj-
mować. Udzielone zaś z dobrowolnej ofiary wsparcie choremu
w szpitalu, oddane ma być natychmiast administracyi szpitala
dla przechowania, aż do czasu wypisania chorego ze szpitala,
lub dla użycia za upoważnieniem Lekarza.

§ 184.

(Ciąg dalszy.)

W ogólności chorzy powinni stosować się do przyjętego
porządku w szpitalu. W razie zaś, gdyby się za skrzyw-
dzonych mieli lub nie otrzymywali tego co powinni, opowie-
dzień mają otwarcie przed Lekarzem, a jeśli to skutku nie
przyniesie, mogą rzecz przedstawić Opiekunowi szpitala.

§ 185.

(Ciąg dalszy.)

Chorzy niestosownie zachowujący się, napomnieni będą
przez osoby mające dozór nad oddziałem lub przez Lekarza.
Nadto Lekarz może karać chorych niesfornych naznaczeniem
ściślej dyety. Gdy to skutkować nie będzie, lub wykroczenie
będzie większej wagi, okoliczność cała przedstawioną zosta-
nie przez naczelnego Lekarza Radzie Szczegółowej Opiekuń-
czej, lub, gdy rzecz nie cierpi zwłoki, Opiekunowi Prezydują-
cemu, a stosownie do ich uznania, chory ukarany być może
usunięciem ze szpitala. Z chorymi obłąkanymi, ma się po-
stępować podług oddzielnych prawideł.

§ 186.

(О посещении больных.)

Посещение больных родственниками или знакомыми дозволяется только в известные дни и часы; исключение из этого правила может быть допускаемо только в необыкновенных случаях, в особенности ежели больной сильно заболел, или находится при смерти.

§ 187.

(Правила для посетителей.)

Посещающий должен зайти в больничную канцелярию, где получить билет с показанием лица, которое хочет видеть. По сему билету он будет впущен только в подлежащую палату.

§ 188.

(Продолжение.)

Посещающие должны соблюдать тишину и ни в чем не нарушать больничного порядка; в противном случае принуждены будут выйти из больницы, чему подвергнутся они и тогда, когда станут подговаривать больных к неповиновению приказаний лекаря, или устранять их от операций, либо осуждать образ лечения и т. п.

§ 189.

(Продолжение.)

Не позволяется также посетителям приносить для больных каких бы то ни было врачебных средств, пищи, напитков, трав; из сего исключается один только сахар, но и его можно давать не иначе, как с ведома лекаря.

§ 186.

(О odwiedzeniu chorych.)

Odwiedzanie chorych przez krewnych lub znajomych pozwala się tylko w oznaczonych do tego dniach i godzinach; wyjątek od tego uczynionym być może tylko w nadzwyczajnych przypadkach, a zwłaszcza gdy chory mocno zasłabł lub bliskim jest zgonu.

§ 187.

(Prawidła dla odwiedzających.)

Odwiedzający winien się udać do kancelaryi szpitalnej, gdzie otrzyma karteczkę z wymienieniem osoby, którą ma odwiedzić, i tylko do odpowiedniej sali wpuszczonym będzie.

§ 188.

(Ciąg dalszy.)

Odwiedzający powinni się zachować spokojnie, i w niczem nie naruszać porządku szpitalnego; inaczej zmuszeni będą do oddalenia się ze szpitala. Również oddaleni być powinni, jeśli chorych namawiać będą do niezachowywania przepisów Lekarzy, do niepoddawania się operacyom, lub gdy ganić będą sposób leczenia i t. p.

§ 189.

(Ciąg dalszy.)

Nie wolno też przynosić chorym jakichbądź leków, pokarmów, napojów, ziółek. Wyjątek tylko tu czyni cukier lecz i ten danym jedynie być może za wiedzą Lekarza.

§ 190.

(Продолженіе.)

При посѣщеніи больныхъ, долженъ находиться присматривающій за отдѣленіемъ.

§ 191.

(Продолженіе.)

Правила, обязывающія посѣтителей, должны быть вывѣшены у входа въ больницу.

§ 192.

(О прочитываніи сихъ правилъ больнымъ.)

Правила, опредѣляющія обязанности больныхъ и ихъ посѣтителей (отъ § 173 до 190), должны быть по временамъ прочитываемы больнымъ и повѣшены въ каждой палатѣ.

§ 190.

(Ciąg dalszy.)

Podczas odwiedzania chorych, osoba której dozór nad oddziałem jest powierzony, obecna być powinna.

§ 191.

(Ciąg dalszy.)

Przepisy, tyczące się odwiedzin, wywieszone być mają przy bramie wchodowej szpitala.

§ 192.

(O odczytywaniu chorym powyższych prawideł.)

Przepisy, tyczące zachowywania się chorych i ich odwiedzin (od § 173 do 190), mają być od czasu do czasu odczytywane chorym i w każdej sali wywieszone.

ГЛАВА VI.

О МѢРАХЪ НА СЛУЧАЙ ЗАРАЗИТЕЛЬНЫХЪ БОЛѢЗНЕЙ, А ТАКЖЕ НА СЧЕТЪ НЕЧИСТЫХЪ БОЛЬНЫХЪ И УМИРАЮЩИХЪ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦИЯ БОЛЬНИЦЪ.

Глава IX.

О мѢрахъ на случай заразительныхъ болѢзней, а также на счетъ нечистыхъ больныхъ и умирающихъ.

§ 193.

(О мѢрахъ на случай заразительныхъ болѢзней.)

Коль скоро замѣчено будетъ, что болѢзнь принимаетъ заразительное свойство и можетъ отъ одного больного сообщиться другимъ, не составляя впрочемъ достаточныхъ причинъ къ перемѣщенію въ другую больницу, въ такомъ случаѣ одержимые этою болѢзнію должны быть тотчасъ перемѣщаемы въ нарочно назначенныя для сего комнаты.

TYTUŁ VI.

O POSTĘPOWANIU W PRZYPADKACH CHOROÓB ZARAŻLIWYCH, TUDŻIEŻ O POSTĘPOWANIU Z CHORYMI NIECZYSTO SIĘ UTRZYMUJĄCYMI I KONAJĄCYMI.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LĘKARSKA SZPITALI.

Rozdział IX.

O postępowaniu w przypadkach chorób zaraźliwych, tudzież o postępowaniu z chorymi nieczysto się utrzymującymi i konającymi.

§ 193.

(O postępowaniu w przypadkach chorób zaraźliwych.)

Jak tylko się dostrzeże, iż jaka choroba przyjmuje charakter zaraźliwy, i mogłaby od jednego chorego udzielić się innym, a nie jest tego rodzaju, że wypadłoby dotkniętych nią translokować do innego specjalnego szpitala, natychmiast tacy chorzy mają być w oddzielnych, na to przeznaczonych pokojach, pomieszczeni.

§ 194.

(Продолженіе.)

Всякое сообщеніе больныхъ сего рода съ другими прекращается, и для нихъ назначается особая прислуга, мебель, хирургическіе инструменты, губки и т. д.

§ 195.

(Продолженіе.)

Бѣлье, бинты, компрессы, употребляемые сими больными, должны быть собираемы въ особыя корзины и, по вымоченіи въ растворѣ хлоровой извести, стираемы отдѣльно отъ прочаго бѣлья.

§ 196.

(Продолженіе.)

Такихъ больныхъ лекарь обязанъ посѣщать въ концѣ своего визита, а фельдшеръ перевязывать ихъ долженъ по окончаніи перевязки другихъ больныхъ.

§ 197.

(Продолженіе.)

По прекращеніи сихъ болѣзней, комнаты и вся мебель очищаются, смотря по обстоятельствамъ, посредствомъ окуриванія хлоромъ, бѣленія стѣнъ и потолка, или же чрезъ соскабливаніе, обмазываніе известью и бѣленіе; полъ также стирается, либо соскабливается и снова перекрашивается; мебель обмывается хлоровымъ растворомъ или щелокомъ; все бѣлье и холстяныя вещи, бывшія въ употребленіи, перебиваются въ хлоровомъ растворѣ или щелокѣ и продолжительно провѣтриваются; постели также провѣтриваются, либо даже сожигаются; желѣзныя вещи выжигаются въ огнѣ и т. д.

§ 194.

(Ciąg dalszy.)

Wszelki związek z innymi chorymi ma być przerwany, i do takich chorych przeznaczają się oddzielni posługacze, oddzielne sprzęty, narzędzia, gąbki i t. d.

§ 195.

(Ciąg dalszy.)

Bielizna, opaski, kompresy, z takich chorych zdjęte, mają być do oddzielnych koszu zbierane, i po wymoczeniu w roztworze chlorku wapna, osobno od innej bielizny prane.

§ 196.

(Ciąg dalszy.)

Lekarz, dopiero kończąc wizytę, ma takich chorych odwiedzać; również i opatrywanie przez felczera, już po opatrzeniu innych chorych, ma być uskutecznione.

§ 197.

(Ciąg dalszy.)

Po ustaniu takich chorób, pokoje i wszystkie sprzęty ulegają oczyszczeniu, stosownie do okoliczności: przez wykażania chlorowe, bielenie ścian i sufitu, lub też przez skrobanie, zacieranie i bielenie, szorowanie podłogi, lub skrobanie jej i przemalowanie, obmywanie sprzętów roztworem chłorowym lub ługiem, pranie bielizny i innych rzeczy płócienych w roztworze chłorowym lub w ługu i długie ich przewietrzanie, przewietrzanie pościeli lub jej spalenie, wypalenie w ogniu sprzętów żelaznych, i t. d.

§ 198.

(Продолженіе.)

Въ этомъ отношеніи заслуживаютъ особенное вниманіе такъ называемый гошпитальный антоновъ огонь, бѣшенство, гнилая гошпитальная или военная горячка, родильная горячка, оспа, въ нѣкоторыхъ случаяхъ эпидемическій кровавый поносъ, эпидемическое воспаленіе глазъ. Особенныя медико-полицейскія мѣры при появленіи сихъ болѣзней избираются старшимъ врачомъ, согласно съ указаніемъ науки, о чемъ подробно всякій разъ онъ обязанъ доносить Главному Медицинскому Инспектору.

§ 199.

(О перенесеніи въ особыя палаты неоправданныхъ больныхъ.)

Трудно больные, которые испражняются въ постели, или наполняютъ зловоніемъ воздухъ, должны быть переносимы въ особыя комнаты.

§ 200.

(Объ отдѣленіи умирающихъ больныхъ.)

Равномѣрно должны быть отдѣляемы больные близкіе смерти, если же того не дозволяетъ мѣстное расположеніе, то ихъ должно закрывать ширмою, дабы видъ ихъ не устрашалъ другихъ.

§ 198.

(Ciąg dalszy.)

Pod tym względem na baczność zasługują: gangrena szpitalna, wścieklizna, gorączka zgnięła szpitalna, lub tak zwana wojenna, gorączka położnicza, oспа naturalna, a w niektórych przypadkach dysenterya epidemiczna i zapalenie oczu epidemiczne. Szczegółowe środki policyjno-lekarskie, odpowiednie do natury zjawionej choroby, obmyśli naczelny Lekarz podług zasad nauki; o czém szczegółowo obowiązany jest każdego razu donosić Głównemu Inspektorowi służby zdrowia.

§ 199.

(Odosobnienie chorych nieczysto się utrzymujących lub wydających smrodliwe wyziewy.)

Chorzy, którzy są tak ciężko słabi, że pod siebie oddają odchody, lub którzy wyziewami smrodliwymi stają się powodem skażenia powietrza, mają być przenoszeni do izb osobnych.

§ 200.

(Odosobnienie konających.)

Również odosobnieni być powinni chorzy bliscy skonań, a jeżeli tego miejscowość nie pozwala, tacy chorzy mają być osłonięci parawanami, aby ich widok nie przerażał innych.

ГЛАВА VII.

О ПЕРЕМѢЩЕНИИ БОЛЬНЫХЪ ИЗЪ ОДНОГО ОТДѢЛЕНІЯ ВЪ ДРУГОЕ, О ИХЪ ВЫПИСКѢ И ПЕРЕМѢЩЕНИИ ВЪ ДРУГІЯ БОЛЬНИЦЫ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦІЯ БОЛЬНИЦЪ.

ГЛАВА X.

О перемѣщеніи больныхъ изъ одного отдѣленія въ другое, о ихъ выпискѣ и перемѣщеніи въ другія больницы.

§ 201.

(О перемѣщеніи больныхъ изъ одного отдѣленія въ другое.)

Перемѣщеніе изъ одного больничнаго отдѣленія въ другое не должно быть допускаемо безъ уважительной причины, и притомъ безъ вѣдома и разрѣшенія главнаго лекаря. Въ отдѣленія офтальмическихъ, венерическихъ, чесоточныхъ должны быть перемѣщаемы больные, одержимые, какъ вну-

TYTUŁ VII.

O TRANSLOKOWANIU CHORYCH Z JEDNEGO ODDZIAŁU DO DRUGIEGO, WYPISYWANIU ICH ZE SZPITALA I TRANSLOKOWANIU DO INNEGO.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI.

ROZDZIAŁ X.

O translokowaniu chorych z jednego oddziału do drugiego, wypisywaniu ich ze szpitala i translokowaniu do innego.

§ 201.

(O translokowaniu z jednego oddziału do drugiego.)

Translokowanie z jednego oddziału do drugiego, bez ważnej przyczyny dźiać się nie powinno, i nigdy bez wiedzy i uznania naczelnego Lekarza. Oddziały: oftalmicznych, wenerycznych, świerzbawatych, przyjmować mają dotkniętych tak chorobami wewnętrznymi, jak i zewnętrznymi, gdy obok te-

тренними, такъ и наружными болѣзнями, коль скоро, независимо отъ того, появится у нихъ которая нибудь изъ помянутыхъ болѣзней. При такомъ перемѣщеніи больныхъ, отсылаются съ ними и исторія болѣзни и палатный билетъ со сдѣланными на нихъ отмѣтками, что больной тогда-то переведенъ въ такое-то отдѣленіе.

§ 202.

(О выпискѣ больныхъ.)

Ни одинъ больной не можетъ быть выписанъ изъ больницы безъ вѣдома и разрѣшенія лекаря; въ такихъ же больницахъ, гдѣ есть старшій лекарь, безъ его согласія.

§ 203.

(Продолженіе.)

Больной можетъ быть выписанъ:

- 1) когда, по окончаніи болѣзни, до того укрѣпится въ силахъ, что минуетъ опасность возврата болѣзни;
- 2) когда, по окончаніи болѣзни, хотя еще и остается слабымъ, но домашнія его обстоятельства позволяютъ надѣяться большихъ удобствъ у себя дома;
- 3) когда болѣзнь принадлежитъ къ числу неизлечимыхъ, и притомъ не требуетъ постоянного медицинскаго пособія;
- 4) когда больной, имѣя полное присутствіе ума, или его родные, усиленно будутъ настаивать, чтобы онъ оставилъ больницу;
- 5) когда больной не соглашается на операцію, признанную необходимою, или когда не хочетъ повиноваться лекарю;
- 6) когда послѣдуетъ рѣшеніе Частнаго Попечительнаго Совѣта, или Предсѣдательствующаго въ ономъ, чтобы за

го окаже się u nich inna jaka z wyżej wzmiankowanych chorób. Przy translokowaniu chorego, odsyłają się razem z nim karta wizytowa i wpisowa, po zrobieniu na nich adnotacyj, iż chory pod taką datą translokowany został, z takiego-to oddziału do takiego.

§ 202.

(О выписываніи chorego ze szpitala.)

Żaden chory wypisanym być nie może ze szpitala, bez zezwolenia właściwego Lekarza, a w szpitalach, gdzie jest ustanowiony Lekarz naczelny, bez wiedzy naczelnego Lekarza.

§ 203.

(Ciąg dalszy.)

Wypisanie chorego może mieć miejsce:

- 1) gdy chory wyzdrowieje i tak daleko posunie się w rekonwalescencyi, że nie zagraża mu niebezpieczeństwo recydywy;
- 2) gdy chory wyzdrowieje, i lubo jest jeszcze słaby, ale okoliczności jego domowe pozwalają mu spodziewać się większej w domu wygody;
- 3) gdy choroba jest z rodzaju nieuleczonych, lecz nie potrzebuje ciągłej pomocy lekarskiej;
- 4) gdy chory, przytomnym będąc na umyśle, usilnie sam żąda lub jego familia, aby szpital opuścił;
- 5) gdy chory nie zgadza się na operacyę uznaną za koniecznie potrzebną, lub gdy nie chce być posłusznym Lekarzowi;
- 6) gdy zapadnie decyzya Rady Szczegółowej Opiekunczej lub Prezydującego w nią, aby za niesforne lub gorszące

дурное поведение больной быть выписанъ изъ больницы. Это допускается однакожь въ такомъ случаѣ, когда жизнь больного не находится въ опасности и когда болѣзнь его не заразительна;

7) когда число больныхъ, требующихъ непремѣннаго медицинскаго пособія, весьма увеличится, въ такомъ случаѣ тѣ, которые требуютъ малаго пособія, или въ состояніи за полученіемъ его приходить въ больницу, могутъ быть выписаны.

Но никогда больной не долженъ быть выписываемъ для того только, чтобы уменьшить пропорцію смертности.

§ 204.

(Продолженіе.)

Больные могутъ быть выписываемы каждаго дня по усмотрѣнію ординующаго врача; но въ большихъ больницахъ окончательное разрѣшеніе по сему предмету зависитъ отъ главнаго лекаря.

§ 205.

(Продолженіе.)

Больной, выписанный изъ больницы, долженъ быть снабженъ письменнымъ видомъ, скрѣпленнымъ подписью главнаго лекаря и смотрителя.

§ 206.

(Перемѣщеніе больныхъ изъ одной больницы въ другую.)

Перемѣщеніе изъ одной больницы въ другую допускается въ такомъ только случаѣ, когда больной подвергнется

postępowanie, chory ze szpitala był usunięty; to jednak może nastąpić w takim razie, kiedy życie chorego nie jest w niebezpieczeństwie i kiedy choroba jego nie jest zaraźliwą;

7) w razie powiększenia się nad etat liczby chorych, potrzebujących koniecznie pomocy lekarskiej, ci, którzy potrzebują małej pomocy, albo są w stanie przychodzić po taką do szpitala, mogą być wypisani.

Nigdy zaś nie powinni być chorzy wypisywani w widokach zmniejszenia stosunku śmiertelności.

§ 204.

(Ciąg dalszy.)

Każdego dnia chorzy mogą być wypisywani podług uznania Lekarza ordynującego; w większych szpitalach, ostatecznie w téj mierze stanowi naczelny Lekarz

§ 205.

(Ciąg dalszy.)

Każdy chory wypisany ze szpitala otrzyma bilet z podpisem naczelnego Lekarza i Intendenta.

§ 206.

(O translokowaniu chorego do innego szpitala.)

Translokowanie z jednego szpitala do drugiego wtenczas tylko może mieć miejsce, gdy chory dotknięty został chorobą,

болѣзни, пользованіе коей въ нѣкоторыхъ больницахъ вос-
прещено, напр. сифилитической, чесоткѣ, помѣшательству ума.

§ 207.

(Продолженіе.)

Въ такихъ случаяхъ установленный для приѣма въ боль-
ницу билетъ, скрѣпленный подписью главнаго лекаря, будетъ
достаточенъ для принятія больного въ другую больницу.

§ 208.

(Продолженіе.)

Вмѣстѣ съ больнымъ отсылается копія скорбнаго лис-
та, скрѣпленная ординаторомъ и главнымъ лекаремъ.

z którą nie wolno w szpitalach niespecyalnych trzymać, np.
weneryczną chorobą, świerzbą lub obłąkaniem umysłu.

§ 207.

(Ciąg dalszy.)

W takich razach, karta kwalifikacyjna podpisana przez
naczelnego Lekarza, ma być dostateczną do przyjęcia chore-
go do drugiego szpitala.

§ 208.

(Ciąg dalszy.)

Razem z chorym odsyła się kopia biletu wizytowego, po-
świadczona przez Lekarza ordynującego i naczelnego.

ГЛАВА VIII.

ПРАВИЛА НА СЧЕТЪ УМЕРШИХЪ ВЪ БОЛЬНИЦАХЪ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля (2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦІЯ БОЛЬНИЦЪ.

Глава XI.

Правила на счетъ умершихъ въ больницахъ.

§ 209.

(О перенесеніи умершихъ изъ палатъ.)

Умершій оставляется въ кровати, на которой умеръ, до осмотра его лекаремъ или фельдшеромъ, послѣ чего, надлежащимъ образомъ прикрытый, переносится на носилкахъ въ особую комнату.

TYTUŁ VIII.

PRZEPISY WZGLĘDEM UMARŁYCH.

№ 1.

Wyjątek z NAJWYŻEJ zatwierdzonej w dniu 18 Lutego (2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Królestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI.

Rozdział XI.

Przepisy względem umarłych.

§ 209.

(O wynoszeniu umarłych.)

Zmarłego pozostawia się w łóżku, na którém umarł, aż dopóki Lekarz lub fclcher go nie obejrzy. Poczém trup, stosownie okryty, przenosi się na nosidlach do oddzielnego pokoju.

§ 210.

(О комнатъ для умершихъ.)

Комната эта въ лѣтнее время должна быть постоянно провѣтриваема, зимою же — прилично отапливаема.

§ 211.

(О обхожденіи съ умершими.)

Тѣла умершихъ кладутся на нарахъ съ открытымъ лицомъ. Не позволяется подвязывать имъ нижней челюсти и класть камни на животъ.

§ 212.

(Продолженіе.)

За умершими смотреть надзиратель, по временамъ же должны провѣдывать ихъ и фельдшера.

§ 213.

(Продолженіе.)

По истеченіи 12 часовъ, трупъ переносится въ особую комнату, предназначенную для складыванія мертвыхъ тѣлъ.

§ 214.

(О погребеніи умершихъ.)

Ни одинъ трупъ не можетъ быть погребенъ безъ осмотра лекаремъ и его разрѣшенія.

§ 210.

(О покою przeznaczonym dla składania ciał.)

Pokój ten letnią porą winien być ciągle przewietrzany, a zimą przyzwoicie ogrzany.

§ 211.

(О обходженіи съ тѣломъ zmarłego.)

Ciała umarłych leżeć mają na tarczanych i z odkrytą twarzą; szczęki dolnej nie wolno podwiązywać, ani też kłaść kamieni na brzuchu.

§ 212.

(Ciąg dalszy.)

Nad umarłym czuwać ma dozorca, i od czasu do czasu zaglądać mają felczerowie.

§ 213.

(Ciąg dalszy.)

Po upływie 12-ta godzin, trup przenosi się do grabarni.

§ 214.

(О гробаніи zmarłych.)

Żaden trup pogrzebanym być nie może, bez obejrzenia przez Lekarza i zezwolenia jego.

§ 215.

(Продолженіе.)

Тѣла умершихъ не должны быть погребаемы нагіе, или только въ рубашкѣ, но надлежитъ одѣвать ихъ въ платье, оставленное ими при поступленіи въ больницу, или принесенное родственниками.

§ 216.

(Объ умершихъ отъ заразныхъ болѣзней.)

Умершихъ отъ заразныхъ болѣзней должно переносить прямо въ ту комнату, гдѣ складываются мертвые тѣла, и погребать чрезъ 24 часа, прочихъ же—по истеченіи 3 дней, если прежде сего времени не окажутся у нихъ явные признаки гніенія.

§ 217.

(О скоростижно умершихъ.)

Умершихъ скоростижно отнюдь не погребать прежде появленія знаковъ гнилости на тѣлѣ и соблюденія прочихъ судебныхъ правилъ.

§ 218.

(О навѣщаніи умершихъ родственниками и о недопущеніи выставлять гробовыхъ крышъ предъ дверьми.)

Родственникамъ и знакомымъ позволяется навѣстить умершаго, но воспрещается наружными выставками объявлять, что въ больницѣ находится умершій, почему и не должно выставлять крышъ отъ гробовъ и т. п.

§ 215.

(Ciąg dalszy.)

Ciała zmarłych nie powinny być grzebane nago lub tylko w koszuli, ale mają być przybrane w odzież złożoną przy wejściu chorego do szpitala, lub przez rodzinę przyniesioną.

§ 216.

(O zmarłych na choroby zaraźliwe.)

Zmarłych na choroby zaraźliwe należy wprost przenosić do grabarni i grzebać we 24 godzin; innych zaś po upływnieniu 3-ch dni, jeżeli przed tym zakresem czasu nie okażą się na nich widoczne oznaki zgnilizny.

§ 217.

(O nagle zmarłych.)

Nagle zmarłych nie należy grzebać, aż po okazaniu się znaków zgnilizny, i po zachowaniu prawideł wskazanych przepisami obowiązującymi przy sądowo-lekarskich dochodzeniach na trupach.

§ 218.

(O nawiedzaniu zmarłych i wzbronieniu wystawiania wieka od trumny.)

Dozwala się rodzinie i znajomym nawiedzać zmarłego; ale oznak zewnętrznych, mających wskazywać, iż trup jest w szpitalu, czynić nie wolno; przeto nie mają być wystawiane wieka od trumien i t. d.

§ 219.

(О вскрытіи умершихъ.)

Во всѣхъ такихъ случаяхъ, когда предвидится польза для науки, или когда главный лекаръ признаетъ нужнымъ, производится патологическое вскрытіе умершаго.

§ 220.

(Продолженіе.)

По окончаніи вскрытія, фельдшеръ того отдѣленія, изъ коего принесенъ умершій, обязанъ зашить трупъ съ возможною тщательностію.

§ 221.

(Продолженіе.)

Найденное, при вскрытіи тѣла, должно быть описано на подлежащемъ скорбномъ листѣ.

§ 219.

(О секцияхъ патологическихъ.)

Въ каждомъ случаѣ, гдѣ ожидается быть можетъ korzyść naukowa, sekcya patologiczna zaniechana być nie powinna, równie jak w każdymъ случаѣ, gdy Lekarz naczelny uznaje tego potrzebę.

§ 220.

(Ciąg dalszy.)

Po wykonaniu sekcji, obowiązkiem jest felczera tego oddziału, z którego przyniesiono zmarłego, aby trupa zeszył jak najstaranniej.

§ 221.

(Ciąg dalszy.)

To, co okaże sekcya, ma być opisane na karcie wizytowej.

ГЛАВА IX.

О ЖУРНАЛАХЪ, РАПОРТАХЪ И ВѢДОМОСТЯХЪ
О БОЛЬНЫХЪ.

№ 1.

Выписка изъ Высочайше утвержденного 18 Февраля
(2 Марта) 1842 года Устава гражданскихъ больницъ
въ Царствѣ Польскомъ.

РАЗДѢЛЪ II.

УСТРОЙСТВО И ВРАЧЕБНАЯ ПОЛИЦІЯ БОЛЬНИЦЪ.

Глава XII.

О журналахъ, рапортахъ и вѣдомостяхъ
о больныхъ.

§ 222.

(Различіе журналовъ и рапортовъ.)

Журналы, рапорты и вѣдомости о больныхъ раздѣляются на общія по цѣлой больницѣ и частныя, относящіяся ко всякому отдѣленію порознь. Первыми завѣдываютъ главный лекарь и смотритель или заступающій его мѣсто, послѣдними же—врачи по отдѣленіямъ.

TYTUŁ IX.

O DZIENNIKACH, WYKAZACH I RAPPORTACH O RUCHU CHORYCH
SZPITALNYCH.

№ 1.

Wyciąg z Najwyżej zatwierdzonej w dniu 18 Lutego
(2 Marca) 1842 r. Ustawy dla szpitali cywilnych w Kró-
lestwie Polskiem.

DZIAŁ II.

URZĄDZENIE I POLICYA LEKARSKA SZPITALI.

ROZDZIAŁ XII.

O dziennikach, wykazach i raportach o ru-
chu chorych szpitalnych.

§ 222.

(Podział dzienników i raportów na ogólne i oddziałowe.)

Dzienniki, wykazy i raporty co do ruchu chorych, je-
dne będą ogólne, do całego szpitala odnoszące się, drugie od-
działowe, z pojedynczych oddziałów. Pierwsze zostają pod
wiedzą naczelnego Lekarza i intendentą, lub osoby, której obo-
wiązki intendentą są poruczone; drugie, poruczają się Leka-
rzom oddziałowym.

§ 223.

(Общій журналъ.)

Въ общемъ журналѣ ведется контроль всѣмъ больнымъ, т. е. записывается имя и фамилія каждаго поступающаго больного, отдѣленіе, въ какое онъ назначенъ, перемѣщеніе больного въ другое отдѣленіе и выбытіе его изъ больницы (см. фор. № 7). Въ исходѣ года журналъ закрывается, и всѣ больные, остающіеся на слѣдующій годъ, вносятся, по порядку поступленія, въ новый журналъ, гдѣ текущій номеръ начинается снова съ 1-го. Журналъ этотъ ведется особо для мужчинъ и особо для женщинъ.

§ 224.

(Журналъ по отдѣленіямъ.)

Подобнаго рода журналы въ большихъ больницахъ ведутся по отдѣленіямъ, съ тою только разницею, что въ нихъ вписывается родъ болѣзни (см. фор. N 8). Такой журналъ закрывается ежемѣсячно; оставшіеся же по отдѣленію больные на другой мѣсяцъ вносятся, по порядку поступленія, въ новый журналъ и текущій номеръ начинается съ 1-го. Журналы сіи служатъ основаніемъ къ числительнымъ рапортамъ о числѣ больныхъ и по роду болѣзней.

§ 225.

(Продолженіе.)

Въ меньшихъ больницахъ, вмѣсто двойныхъ журналовъ, ведется одинъ только журналъ о числѣ больныхъ, въ который вписывается родъ болѣзни (форма № 8).

§ 223.

(Dziennik ogólny chorych.)

Dziennik ogólny ruchu chorych stanowi ogólną kontrolę wszystkich chorych, gdzie się wpisuje każdy przybywający chory i oznacza, do jakiego oddziału został chory przeznaczony, translokacye jego do innego oddziału, i wybycie ze szpitala (wzór № 7). Z końcem roku, dziennik ten zamyka się, a wszyscy chorzy, którzy pozostali na rok następny, wpisują się, porządkiem daty przybycia, do nowego dziennika, w którym numer porządkowy rozpoczyna się znowu od 1-go. Dziennik taki będzie osobny dla mężczyzn, osobny dla kobiet.

§ 224.

(Dziennik oddziałowy.)

Podobne dzienniki utrzymują się po oddziałach w większych szpitalach, z tą różnicą, że w nich oznacza się rodzaj choroby (wzór № 8). Dziennik taki zamyka się co miesiąc; pozostali chorzy w oddziale na następny miesiąc, wpisują się, porządkiem daty przybycia do dziennika rozpoczynającego się miesiąca, w którym numer porządkowy znowu rozpoczyna się od 1-go. Dzienniki te służą za zasadę do numerycznych raportów o ruchu chorych i o rodzajach chorób.

§ 225.

(Dziennik mniejszego szpitala.)

W mniejszych szpitalach, zamiast dzienników dwojakich, prowadzonym będzie jeden tylko dziennik ruchu chorych, w którym rodzaj choroby ma być oznaczony (wzór № 8).

§ 226.

(Ежедневныя вѣдомости о больныхъ.)

Каждая больница составляетъ ежедневно числительную вѣдомость о больныхъ вообще, или дневной рапортъ, въ которомъ показывается, сколько больныхъ состояло, вновь поступило, выписано, переведено въ другія больницы, умерло и остается на лицо въ отдѣленіяхъ. Сверхъ того, въ этой же вѣдомости показывается число свободныхъ кроватей (см. фор. N° 16). Въ большихъ больницахъ, для облегченія при составленіи общаго рапорта, подобнаго рода вѣдомости будутъ представлять каждое отдѣленіе, включая еще такихъ больныхъ, которые перемѣщаемы были изъ одного отдѣленія въ другое (см. фор. N° 15).

Примѣчаніе. Перемѣщаемыхъ изъ другихъ отдѣленій показывать въ числѣ прибывшихъ, но въ графѣ замѣчанія должно объяснить имя и фамилію перемѣщаемого и изъ какого отдѣленія.

§ 227.

(О мѣстныхъ рапортахъ, представляемыхъ начальству.)

Каждая больница представляетъ ежемѣсячно перечневую вѣдомость о больныхъ Главному Попечительному Совѣту, показывая въ ней общимъ числомъ, сколько больныхъ состояло къ 1-му числу, сколько вновь поступило, выздоровѣло, переведено въ другія больницы, выписано неизлечимыми, умерло и сколько остается на лицо, по формѣ N° 17. Другая вѣдомость, съ показаніемъ родовъ болѣзней, должна быть представляема ежемѣсячно Главному Медицинскому Инспектору, по формѣ N° 18.

§ 226.

(Wykaz numeryczny o ruchu chorych.)

Codziennie w każdym szpitalu układanym ma być numeryczny wykaz ruchu chorych, czyli rapport dzienny, obejmujący liczbę chorych pozostałych, przybyłych, wypisanych ze szpitala, zmarłych i pozostałych w oddziale; nadto, wykaz ten obejmować będzie wyszczególnienie liczby łóżek niezajętych przez chorych (wzór N° 16). W szpitalach większych, dla ułatwienia ułożenia ogólnego rapportu, podobne wykazy składane będą z każdego oddziału, dodając nadto rubrykę co do translokacji z oddziałów do oddziałów (wzór N° 15).

Uwaga. Translokowanych z innych oddziałów wykazywać należy między przybyłymi, lecz w rubryce u w a g i wymienić trzeba imię i nazwisko translokowanego i z jakiego oddziału.

§ 227.

(Rapporta miesięczne o ruchu chorych.)

Co miesiąc każdy szpital przedstawiać będzie Radzie Główniej Opiekunczej rapport numeryczny o ruchu chorych, wykazując w nim ogólnie: ilu chorych do dnia pierwszego pozostało, ilu na nowo przybyło, wyzdrowiało, przetranslokowano do innych szpitali, wypisano nieuleczonych, ilu zmarło i ilu pozostaje (podług wzoru N° 17). Drugi rapport z wyszczególnieniem rodzaju chorób (podług wzoru N° 18), składać będzie także co miesiąc Głównemu Inspektorowi Służby Zdrowia.

§ 228.

(О годовыхъ рапортахъ.)

По окончаніи года, а именно не позже 1-го Февраля, по тѣмъ же образцамъ должны быть представляемы въ Главный Попечительный Совѣтъ и Главному Медицинскому Инспектору годовые рапорты, по тѣмъ же формамъ, какъ и мѣсячные.

§ 228.

(Rapporta roczne.)

Po ukończeniu roku; nie później jednakże jak na dzień 1-go Lutego, podług tychże wzorów, winien być składany raport roczny Radzie Głównej Opiekuńczej i Głównemu Inspektorowi Służby Zdrowia.

Приложение 1-е къ № 1-му.

(Форма № 16.)

СУТОЧНАЯ ВѢДОМОСТЬ

о числѣ больныхъ въ N больницы
..... дня 18 . . года.

1-y Annex do Nru 1-go.

Wzór N° 16.

RAPPORT DZIENNY

o ruchu chorych w szpitalu N.
z dnia . . . miesiąca 18 . . roku.

[illegible][illegible]

Naczelnny Lekarz szpitala, lub Lekarz szpitalny, (podpis)

Intendent szpitala, (podpis)

Zgodno:

Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,

(podpisano) *Ig. Turkut.*

Приложение 2-е къ № 1-му.

(Форма N° 15.)

ДНЕВНАЯ ВЪДОМОСТЬ

о числѣ больныхъ въ Отдѣленіи Больницы N

... дня мѣсяца 18 . . года.

Осталось вчерашняго числа.	Вновь прибыло.	Выздоровѣло и выписано.	Перемѣщено въ другія отдѣл.	Умерло	Осталось	Число свободныхъ кроватей.	Фамилія перемѣщенныхъ въ другія отдѣленія больныхъ, съ поименованіемъ сихъ отдѣленій.	Примѣчаніе.

Лекаръ Отдѣленія N.

Вѣрно: Министръ Статсъ-Секретарь Царства Польскаго,
(подписано) *Иг. Туркуллз.*

2-gi Annex do Nru 1-go.

Wzór N° 15.

RAPPORT DZIENNY

o ruchu chorych w oddziale szpitala N

dnia ... miesiąca 18 . . roku.

Pozostało z dnia wczorajszego	
Przybyło	
Wyzdrowiało i wypisano	
Translokowano do innych oddziałów	
Zmarło	
Pozostało	
Ilość kózek niezają- ętych.	
Imię i nazwisko cho- rych translokowanych do innego oddziału, z wyszczególnieniem oddziału.	
U w a g i.	

Lekarz Ordynujący, (podpis)

Zgodno:

Minister Sekretarz Stanu Królestwa Polskiego,
(podpisano) *Ig. Turkull.*

(Форма № 17.)

о числѣ больныхъ въ N больницѣ
въ 18 . . года.

3-i Annex do Nru 1-go.

(Wzór N° 17.)

RAPPORT MIESIĘCZNY

o ruchu chorych w szpitalu N. w miesiącu
18 . . roku.

Приложение 4-е къ № 1-му.

(Форма № 18.)

ОБЩАЯ МѢСЯЧНАЯ ВѢДОМОСТЬ
о числѣ больныхъ въ N больницѣ, съ показаніемъ болѣзней.
18 . . года.

4-y Annex do Nru 1-go.

Wzbr N° 18.

RAPPORT OGÓLNY

o ruchu chorych w szpitalu N.
w miesiącu 18 . . roku.

ГЛАВА X.

ПРАВИЛА О ПОРЯДКѢ ПРИЗРѢНІЯ ВОЕННЫХЪ БОЛЬНЫХЪ, ПОСТУПАЮЩИХЪ ВЪ ГРАЖДАНСКІЯ БОЛЬНИЦЫ.

№ 1.

Постановленіе о приѣмѣ военныхъ больныхъ въ гражданскія больницы.

(15 (27) Ноября 1840 года.)

По указу Его Величества

НИКОЛАЯ I,

ИМПЕРАТОРА и САМОДЕРЖЦА ВСЕРОССИЙСКАГО, ЦАРЯ ПОЛЬСКАГО,
и проч., и проч., и проч.

Соевѣтъ Управленія Царства.

Обращая вниманіе на положеніе военнослужащихъ, особенно нижнихъ чиновъ, кои, при выступленіи войскъ изъ мѣстъ квартирнаго расположенія ихъ, находясь въ болѣзненномъ состояніи, по отдаленности военныхъ госпиталей и полковыхъ лазаретовъ, или по случаю упраздненія оныхъ, остаются безъ необходимаго медицинскаго пособія; равно имѣя въ виду, что въ такомъ же положеніи нерѣдко находятся нижніе воинскіе чины пограничной таможенной стражи, почтовые, дорожные и полицейскіе служители, а также

TYTUŁ X.

PRZEPISY POSTĘPOWANIA Z CHORYMI WOJSKOWYMI, DO SZPITALI CYWILNYCH ODDAWANYMI.

№ 1.

Postanowienie o przyjmowaniu chorych wojskowych do szpitali cywilnych.

(d. 15 (27) Listopada 1840 r.)

W IMIENIU NAJJAŚNIEJSZEGO

MIKOŁAJA I-go

CESARZA WSZECH ROSSYJ, KRÓLA POLSKIEGO,
etc., etc., etc.

Rada Administracyjna Królestwa.

Zważając na położenie osób stanu wojskowego, a szczególnie wojskowych niższych stopni, którzy w razie słabości przy wystąpieniu wojska ze swych kwater lub stanowisk, z powodu odlegle położonych szpitalów wojskowych i lazaretów polowych, lub zniesienia takowych, pozostać muszą bez pomocy lekarskiej, — niemniej téż zważając, że w podobném położeniu znajdują się wojskowi niższych stopni straży celnej pogranicznej, oficjaliści służby pocztowej, drogowej i policyjnej, tudzież aresztanci, podpadający słabościom w czasie ich przepro-

арестанты, заболѣвающіе во время транспортированія, и по сему признавая нужнымъ доставить имъ призрѣніе и помощь въ ближайшихъ гражданскихъ больницахъ, по представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, постановилъ и постановляетъ слѣдующія на сей предметъ правила.

Правила общія.

§ 1.

Правила эти имѣютъ главною цѣлю:

- а) доставленіе военному вѣдомству способовъ къ помѣщенію во всякое время въ ближайшія гражданскія больницы, какъ такихъ заболѣвающихъ нижнихъ чиновъ и офицерскихъ служителей, коихъ, по отдаленности военныхъ госпиталей и полковыхъ лазаретовъ, или по случаю закрытія оныхъ, признано будетъ необходимымъ отправлять въ тѣ больницы, такъ равно тѣхъ, кои, во время передвиженія полковыхъ и баталіонныхъ лазаретовъ, по тяжелой болѣзни, не могутъ, безъ опасности жизни, слѣдовать при походномъ лазаретѣ;
- б) облегченіе средствъ въ отправленіи въ подлежащія заведенія и больницы женъ нижнихъ воинскихъ чиновъ и служителей, нуждающихся въ акушерской помощи, или зараженныхъ сифилитическою болѣзнію;
- в) установленіе однообразнаго порядка относительно приѣма въ гражданскія больницы таковыхъ больныхъ, выпуска выздоровѣвшихъ и взиманія платы, установленной за пользованіе и содержаніе ихъ.

§ 2.

Больные военнослужащіе, оставляемые на попеченіе гражданскаго вѣдомства, принимаемы будутъ для призрѣнія въ такихъ гражданскихъ больницахъ, при коихъ находятся лекаря и аптеки, и гдѣ больные могутъ найти съ удобностью помѣщеніе и соотвѣтственное содержаніе.

wadzania, a ztąd znajdując potrzebę udzielenia im przytułku i pomocy w poblizszych szpitalach cywilnych,— na przełożenie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, postanowiła wydać następne w tym przedmiocie przepisy:

Przepisy ogólne.

§ 1.

Głównym celem przepisów takowych jest:

- a) ułatwienie Władzom wojskowym w każdym czasie pomieszczenia w pobliskich szpitalach cywilnych takich chorych niższych stopni i służących officerskich, których, z powodu odległości wojskowych szpitali i pułkowych lazaretów, albo w razie ich zwinięcia, zachodzić będzie konieczna potrzeba odsyłania do szpitali cywilnych; również tych, którzy w czasie wymarszu pułkowych i batalionowych lazaretów, z powodu ciężkiej choroby nie mogą przenieść trudów podróży przy lazarecie, bez narażenia ich na niebezpieczeństwo życia;
- b) ułatwienie środków odsyłania żon wojskowych niższych stopni i posługaczów, potrzebujących pomocy akuszerkiej, lub zarażonych chorobą weneryczną, do ustanowionych na ten cel instytutów lub szpitali;
- c) zapewnienie jednostajnego porządku w przyjmowaniu do cywilnych szpitali tego rodzaju chorych i odsyłaniu wyleczonych, jako też ściąganiu kosztów kuracyjnych.

§ 2.

Chorzy wojskowi, pozostawieni pod opieką Władzy cywilnej, umieszczani będą w szpitalach cywilnych, przy których znajdują się doktorzy i apteki, i gdzie chorzy z dogodnością umieszczeni mogą znaleźć odpowiednie utrzymanie.

§ 3.

Кромѣ больныхъ военнаго вѣдомства, могутъ быть принимаемы для пользованія въ гражданскія больницы нижніе военные чины пограничной таможенной стражи, въ вѣдомствѣ Правительственной Коммисіи Финансовъ состоящіе, а равно дорожные, почтовые и полицейскіе служители, если въ отправленіи ихъ въ тѣ больницы встрѣтится необходимость.

§ 4.

Для призрѣнія больныхъ военнаго и другихъ вѣдомствъ арестантовъ, коихъ, по стеченію обстоятельствъ, необходимо будетъ оставлять на попеченіи гражданскаго вѣдомства, назначаются особыя гражданскія тюремныя больницы, при коихъ учреждена стража для надзора вообще за больными арестантами.

§ 5.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ обязана указать, въ какія именно гражданскія больницы могутъ быть принимаемы для пользованія больные военнаго вѣдомства, а равно поименованные въ §§ 3 и 4.

§ 6.

Въ случаѣ учрежденія новыхъ или устройства существующихъ гражданскихъ больницъ въ такомъ видѣ, что больные военнослужащіе могутъ быть въ оныя принимаемы для призрѣнія, учрежденные надъ сими заведеніями Попечительные Совѣты обязаны установленнымъ порядкомъ доводить о томъ до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, которая будетъ давать знать о семъ подлежащему военному начальству.

§ 3.

Oprócz słabych wojskowych, mogą być przyjmowani na kuracyę do cywilnych szpitali wojskowi niższych stopni pogranicznej celnej straży, którzy zostają pod zarządem Komisji Rządowej Przychodów i Skarbu, tudzież pocztowi, drogowi i policyjni posługacze, jeżeli zajdzie konieczna tego potrzeba.

§ 4.

Aresztanci chorobą dotknięci, tak wojskowi, jako też inni, których dla zbiegu okoliczności zajdzie potrzeba pozostawienia pod opieką Władzy cywilnej, przyjmowani będą do oddzielnych cywilnych szpitali więziennych, przy których znajduje się straż dla ogólnego dozoru chorych więźni.

§ 5.

Szpitalne cywilne, do których odtąd mogą być przyjmowani na kuracyę chorzy wojskowi, oraz osoby chore w § 3 i 4-m objęte, wskaże Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, komu wypada.

§ 6.

W razie zakładania nowych, lub urządzenia istniejących cywilnych szpitali w taki sposób, ażeby do nich mogli być w przyszłości przyjmowani chorzy wojskowi, Rady Opiekun-cze szpitalne winny niezwłocznie właściwą drogą donosić o tém Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych, która następnie zawiadamiać będzie o tém, odpowiednie Władze wojskowe.

Порядокъ приема больныхъ въ гражданскія больницы.

§ 7.

Больные военнослужащие принимаются въ гражданскія больницы по билетамъ полковыхъ, баталіонныхъ, ротныхъ, эскадронныхъ, сотенныхъ командировъ и другихъ офицеровъ, имѣющихъ въ вѣдѣніи своемъ особыя части. Это соблюдается только въ такихъ случаяхъ, когда роты, эскадроны и другія команды расположены вблизи больницъ, и отдалены отъ своихъ полковыхъ штабовъ, а въ противномъ случаѣ билеты должны быть выдаваемы отъ старшаго изъ военныхъ Начальниковъ. Форма означенныхъ билетовъ, соотвѣтственная единообразной, принятой по военному вѣдомству, дана будетъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Изъ командъ, слѣдующихъ по этапамъ и состоящихъ въ вѣдѣніи комендантовъ, гдѣ они находятся, билеты заболѣвающимъ выдаются за подписью Комендантовъ или Начальниковъ этаповъ.

Такимъ же точно порядкомъ принимаемы будутъ въ гражданскія больницы нижніе воинскіе чины пограничной таможенной стражи, а заболѣвающіе дорожные, почтовые и полицейскіе служители принимаемы будутъ въ оныя по требованію ихъ начальства.

§ 8.

Поступающіе на семъ основаніи въ гражданскія больницы военнослужащие должны быть записываемы въ особую книгу, по формѣ, какая будетъ установлена Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ книгѣ этой должны быть записываемы находящіеся при больномъ вещи, медали, кресты и деньги, съ означеніемъ не только общей суммы денегъ, но и въ какой монетѣ.

На билетѣ, при коемъ больной доставленъ, должно отмѣчать: когда больной принятъ и подъ какимъ номеромъ

O przyjmowaniu chorych do cywilnych szpitali.

§ 7.

Chorzy wojskowi mają być przyjmowani do szpitali cywilnych za biletami, wydawanymi od dowódców pułków, batalionów, kompanij, szwadronów, od setników i innych oficerów, zarządzających oddzielnymi komendami. To tylko ma miejsce wtenczas, gdy kompanie, szwadrony i inne komendy kwaterują w bliskości szpitali, a w oddaleniu od pułkowych sztabów; w przeciwnym albowiem razie, bilety powinny być wydawane od starszego z pomiędzy Naczelników wojskowych. Wzór tych biletów, stosowny do jednostajnej w wojsku przyjętej formy, ma być udzielony od Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

Z komend zaś przechodzących etapami i będących pod zarządkiem Komendantów, gdzie takowe znajdują się, bilety chorym udzielane będą przez Komendantów lub Naczelników etapów.

Takim samym sposobem przyjmowani być mają do cywilnych szpitali chorzy wojskowi niższych stopni pogranicznego celnego zarządu; chorzy zaś pocztowi, drogowi i policyjni posługacze, przyjmowani będą na żądanie ich zwierzchności.

§ 8.

Chorzy wojskowi, do cywilnych szpitali przyjęci, winni być zapisywani w oddzielnej księdze, utrzymywanej podług wzoru, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych przepisać się mającego.

W takowej księdze wymienione być mają rzeczy, medale, krzyże i pieniądze, do chorego należące, z wyszczególnieniem nie tylko ogólnej summy pieniędzy, lecz i gatunku monet.

Na bilecie, przy którym chory został przysłany, oznaczony być ma: dzień jego przybycia, numer, pod którym

записанъ въ книгу, приняты ли сполна прописанныя въ билетѣ вещи и въ какомъ видѣ, или чего либо не оказалось.

Въ приемѣ въ больницу больного выдается квитанція тому, кто его представилъ, а билетъ и всѣ принадлежащія больному вещи и деньги хранятся въ цѣлости до совершеннаго выздоровленія и выпуска больного изъ больницы, или по день его смерти.

Такой же порядокъ долженъ быть наблюдаемъ и при приемѣ больныхъ гражданскаго вѣдомства, въ §§ 3 и 4 поименованныхъ.

§ 9.

Принятый въ больницу больной со времени приема до выпуска его изъ больницы не можетъ изъ оной отлучаться, и исключительно подчиняется больничному начальству.

§ 10.

Для отвращенія затрудненій въ приемѣ во всякое время больного въ гражданскія больницы, должны находиться въ оныхъ по крайней мѣрѣ двѣ, а если возможно, и нѣсколько болѣе свободныхъ кроватей для больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, въ особенности же, когда въ тѣхъ самыхъ мѣстахъ или вблизи квартируютъ войска, или же отдалены отъ тѣхъ мѣстъ военные госпитали либо лазареты.

Порядокъ выписки выздоровѣвшихъ.

§ 11.

На основаніи правилъ, по военному вѣдомству существующихъ, полки и команды, коимъ принадлежатъ оставленные въ гражданскихъ больницахъ больные военного вѣдомства, если они расположены въ мѣстахъ нахождения

въ ксiэдзѣ znajduje się zapisanym, oraz wzmianka, czy rzeczy w bilecie wyrażone, odebrane wszystkie i w jakim stanie, lub czyli czego nie brakuje.

Jednocześnie po przyjęciu do szpitala chorego, ma być wydawane pokwitowanie téj osobie, która chorego dostawiła; bilet zaś i wszystkie do chorego należące rzeczy i pieniądze, zachowane będą w całości do chwili odzyskania zupełnego zdrowia i wyjścia ze szpitala, lub do dnia jego śmierci.

Taki sam porządek zachowany być winien w przyjmowaniu chorych, powyżej w § 3 i 4 wymienionych.

§ 9.

Od chwili przyjęcia do szpitala chorego, aż do jego ztamtąd wyjścia, nie może się chory nigdzie wydalać, i wyłącznie zostaje pod rozkazami Władzy szpitalnej.

§ 10.

Dla zapobieżenia trudnościom w przyjęciu w każdej chwili chorego do szpitalów cywilnych, mają się znajdować najmniej dwa, a jeżeli można i więcej łóżek wolnych dla chorych wojskowych, a to szczególnie w czasie konsystencyi w miejscu lub bliskiej okolicy oddziału wojska, i w miejscach, gdzie szpital lub lazaret wojskowy jest odległy.

O wypuszczaniu ze szpitali wyzdrowiałych.

§ 11.

Na zasadzie prawideł istniejących w zarządzie wojennym, pułki i komendy, do których należą pozostawieni w szpitalach cywilnych chorzy wojskowi, jeżeli kwaterują w miejscach, gdzie szpitale się znajdują, w takim razie przysyłać będą

больницъ, должны присылать за выздорѣвшими приѣмщиковъ, а если находятся въ отдаленности отъ больницъ, то обязаны присылать приѣмщиковъ за сими людьми мѣстные военные Начальники, то есть: коменданты, этапные Начальники и Начальники инвалидныхъ командъ, которые уже и отправляютъ выздорѣвшихъ въ мѣста расположенія командъ, коимъ они принадлежатъ.

Приѣмщикъ, присылаемый за выздорѣвшими военного вѣдомства, обязанъ удостовѣриться, всѣ ли имѣются вещи, въ билетѣ ихъ означенныя; для отвращенія же всякихъ споровъ объ утратѣ или недостаткѣ вещей, завѣдывающій больницею или смотритель оной долженъ не только отмѣтить на билетѣ, что всѣ вещи отданы обратно приѣмщику въ цѣлости, или чего изъ нихъ не достаетъ и куда дѣвалось, но сверхъ того означить на ономъ, когда выписанъ изъ больницы выздорѣвшій военнослужитель, съ кѣмъ и куда, т. е. въ какой полкъ или команду отправленъ, и тѣ же самыя свѣдѣнія записываются въ заведенную при больницѣ книгу. Если же у выписываемаго военнослужителя находились при поступленіи его въ больницу собственные его деньги, медали и кресты, то слѣдуетъ возвратить ему оныя за роспискою въ книгѣ.

§ 12.

Время выписки изъ гражданскихъ больницъ выздорѣвшихъ таможенныхъ, дорожныхъ, почтовыхъ и полицейскихъ служителей записывать въ заведенной при больницѣ книгѣ и за тѣмъ отпускать выздорѣвшихъ для слѣдованія къ ихъ мѣстамъ; еслибы однакоже кто изъ нихъ принять былъ въ больницу по билету своего начальства, то таковой билетъ возвращать выходящему изъ больницы, съ надписью дня выписки изъ оной.

да по одбиоръ выздорѣвавшихъ; jeżeli zaś znajdują się w oddaleniu od szpitali, to dopełniać będą miejscowe Władze wojskowe, jako to: Komendanci, Naczelnicy etapów i invalidnych komend, którzy wysyłają wyleczonych do miejsca konsystencyi tych części wojsk, do których ciż wyleczeni należą.

Przysłany dla odbioru wyzdrowiałych wojskowych, winien się przekonać czyli nie brakuje rzeczy, w bilecie spisanych, i w tym celu, dla uniknienia wszelkich nieporozumień o brak lub utratę takowych rzeczy, obowiązany jest dozorca szpitala, nie tylko zapisać na tymże bilecie, że napowrót oddane są rzeczy w całości lub czego brakuje i gdzie się podziało, ale nadto, winien jest oznaczyć datę wyjścia ze szpitala wyzdrowiałego, miejsce, gdzie się udaje i wyrazić osobę, z którą się oddała, to jest: do jakiego pułku lub komendy; jednocześnie też samo zapisaniem być winno w księdze na ten cel utrzymywanej; a gdyby wychodzący ze szpitala wojskowy, złożył własne swe pieniądze, medale i wojskowe ozdoby, takowe za pokwitowaniem w księdze zwrócone onemu być mają.

§ 12.

Data wyjścia ze szpitala wyzdrowiałych celnych, drogowych, pocztowych i policyjnych posługaczy, ma być zapisywana w księdze na ten cel w szpitalu utrzymywanej, a rekonwalescenci udawać się powinni do swojej Władzy. Gdyby wszelako którykolwiek z tych ludzi przyjęty został do szpitala za biletem od jego Władzy wydanym, takowy bilet winien być opuszczającemu szpital zwrócony, z zapisaniem na nim daty opuszczenia szpitala.

§ 13.

О больныхъ военнослужащихъ, которыхъ болѣзнь перейдетъ въ хроническую, а тѣмъ содѣлаетъ ихъ неспособными къ продолженію военной службы, или требуетъ долговременнаго пользованія, гражданскія больницы, съ приложеніемъ лекарскаго свидѣтельства, обязаны доносить Гражданскому Губернатору, для сношенія съ подлежащимъ военнымъ начальствомъ о переводѣ сего рода больныхъ въ ближайшіе военные госпитали, куда препровождать скорбные о такихъ больныхъ листы, билеты, за коими больные поступили въ больницу, и принадлежащія больнымъ вещи, деньги, медали и кресты; если же продолжительная болѣзнь, по коей нижніе чины сдѣлались неспособными къ службѣ, такого рода, что больной не можетъ быть переведенъ въ госпиталь, въ такомъ случаѣ Гражданскій Губернаторъ, получивъ о томъ донесеніе отъ больницы, обязанъ сдѣлать распоряженіе объ освидѣтельствованіи сихъ больныхъ и назначеніи ихъ въ неспособные, установленнымъ на сей предметъ по военному вѣдомству порядкомъ.

Объ умершихъ или бѣжавшихъ.

§ 14.

Въ случаѣ смерти или побѣга больного военнослужащаго, гражданская больница должна отправлять отъ себя немедленно къ тѣмъ командамъ, къ составу коихъ умершій или бѣжавшій принадлежалъ, билеты, съ надписью на нихъ, что такой-то больной умеръ или бѣжалъ изъ больницы, и когда именно. Если команда въ отдаленности, или неизвѣстно гдѣ находится, то билеты умершихъ или бѣжавшихъ военнослужащихъ представлять Военному Начальнику въ губерніи и вмѣстѣ съ тѣмъ давать знать мѣстной полиціи о смерти или побѣтѣ; а вещи, деньги, кресты и медали, послѣ нихъ оставшіеся, хранить въ больницѣ впредъ до востребова-

§ 13.

О чорыхъ войскowych, которыхъ слабость przejdzie w chroniczną, a tѣm samѣm uczyni ich niezdolnymi do służby wojskowej, lub wymagać będzie długiego leczenia, szpitale cywilne obowiązane są donosić o tѣm właściwemu Gubernatorowi Cywilnemu, z przesłaniem lekarskiego świadectwa, a to w celu zniesienia się z Władzą wojenną o przetranslokowaniu tego rodzaju chorych do bliskich szpitali wojskowych, którym mają być przesłane listy przebiegu choroby, bilety, za którymi weszli do szpitala chorzy, i należące do nich rzeczy, pieniądze, medale i krzyże; jeżeli zaś choroba, w skutku której wojskowy stał się niezdolnym do służby, jest takiego rodzaju, że chory nie może być przeprowadzonym do szpitala, w takim wypadku Gubernator Cywilny, za odebraniem w tѣj mierze za wiadomienia od szpitala, obowiązany jest zarządzić rewizję, dla przekonania się o jego stanie zdrowia i uznania go za niezdolnego do służby, a to podług ustanowionego na ten cel przez wojenny Zarząd porządku.

O zmarłych lub zbiegłych ze szpitali.

§ 14.

W przypadku śmierci lub ucieczki wojskowego, szpitale cywilne obowiązane są niezwłocznie odsyłać bilety do właściwej komendy, z wymienieniem w nich, że chory zmarł lub zbiegł ze szpitala, i w którym dniu; gdyby zaś niewiadome było miejsce konsystencyi komendy zmarłego lub zbiegłego żołnierza, lub komenda takowa była oddalona, w takich przypadkach odsyłać należy bilety zmarłych lub zbiegłych wojskowych do Naczelnika Wojennego w gubernii, zawiadamiając jednocześnie o śmierci lub ucieczce wojskowego miejscową policję. Rzeczy, pieniądze, medale i ozdoby wojskowe po nich pozostałe, zachowane być mają w szpitalu, do otrzymania

ванія оныхъ со стороны военного начальства; но еслибы по истеченіи трехъ мѣсяцевъ со дня донесенія о смерти или побѣгѣ военнослужащаго, вещи и прочее, послѣ него оставшееся, не было военною властію истребовано, въ такомъ случаѣ больница обязана донести о томъ Гражданскому Губернатору, для сношенія съ подлежащимъ военнымъ начальствомъ, о самоскорѣйшей передачѣ всего того въ военное вѣдомство.

§ 15.

Въ случаѣ смерти больныхъ изъ числа дорожныхъ или другихъ служителей, собственныя ихъ деньги, платье и вещи больница отдаетъ кому по закону слѣдуетъ; казенную же одежду возвращаетъ тому вѣдомству, изъ коего больной былъ присланъ, а о смерти больного даетъ знать мѣстной полиціи.

Примѣчаніе. На основаніи § 16 правилъ, изданныхъ для руководства учрежденныхъ надъ бо-гоугодными въ Царствѣ заведеніями Попечительныхъ Совѣтовъ, съ вещами умершихъ въ гражданскихъ больницахъ на заразительныя болѣзни, слѣдуетъ поступать по наставленію врачей.

Основанія, на коихъ опредѣляется въ пользу больницъ плата за больныхъ и погребеніе умершихъ, и порядокъ требованія сей платы.

§ 16.

За содержаніе и пользованіе больныхъ и за погребеніе умершихъ опредѣляется въ пользу гражданскихъ больницъ плата по расчету, во что обходится, въ сложности нѣсколькихъ лѣтъ, содержаніе въ сихъ заведеніяхъ одного больного вмѣстѣ съ медикаментами, и чего стоитъ погребеніе одного умершаго.

Еслибы впослѣдствіи оказалось, что установленная плата слишкомъ высока или недостаточна, въ такомъ случаѣ Пра-

од Влady войскowej odezwy o wydanie takowych. Jeżeli by wszakże po upływie trzech miesięcy od dnia rapportu o śmierci, lub ucieczce chorego wojskowego, rzeczy i pozostałe po nim efekta, nie były przez Władzę wojskową odebrane, w takim razie szpital obowiązany jest donieść o tém Gubernatorowi Cywilnemu, dla zniesienia się z właściwą Władzą wojskową, względem jaknajśpieszniejszego odebrania tychże rzeczy ze szpitala w zawiadywanie wojskowe.

§ 15.

W razie śmierci chorego pocztowego, drogowego, lub policyjnego posługacza, własne rzeczy zmarłych i pieniądze obowiązany jest szpital wydać komu z prawa należy, a skarbowy ubiór zwracać będzie téj Władzy, która chorego przysłała, donosząc o jego śmierci miejscowej policyi.

Uwaga. Podług artykułu 16-go instrukcyi dla Rad Szpitalnych w Królestwie wydanej, z rzeczami zmarłych na chorobę zaraźliwą, powinno być postąpione, według uznania Lekarzy.

Zasady, według których szpitale cywilne mają być wynagradzane za utrzymanie i leczenie chorych i kosztą pogrzebu zmarłych, niemniej sposób zwrotu takowych kosztów.

§ 16.

Za utrzymanie i kurację chorych, tudzież za pogrzebanie zmarłych, ustanowioném zostaje na rzecz szpitali wynagrodzenie, w stosunku do wydatku praktykowanego przez ciąg kilkoletni w tych zakładach, na utrzymanie jednego chorego wraz z lekarstwami, oraz na kosztą pogrzebu jednego zmarłego.

Gdyby w dalszém doświadczeniu opłata ta okazała się wysoką lub niedostateczną, Kommissya Rządowa Spraw We-

вительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ можетъ измѣнить оную въ началѣ каждаго года, не иначе однакоже, какъ по предварительномъ удостовѣреніи въ необходимости таковыхъ измѣненій изъ рапортовъ Частныхъ Попечительныхъ Совѣтовъ и по сношеніи съ Главнымъ Штабомъ Дѣйствующей Арміи и другими подлежащими начальствами.

§ 17.

За содержаніе и пользованіе больныхъ военного вѣдомства и за погребеніе умершихъ, военное начальство будетъ возвращать гражданскимъ больницамъ сумму, какая причитается онымъ по установленной платѣ и числу дней нахожденія больныхъ въ больницахъ.

§ 18.

Требованія о платѣ за содержаніе больныхъ военно-служащихъ и за погребеніе умершихъ гражданскія больницы чрезъ Частные Попечительные Совѣты, надъ сими заведеніями учрежденные, посылаютъ, по прошествіи каждаго трехъ мѣсяцевъ, Дежурному Генералу Дѣйствующей Арміи, съ приложеніемъ расчетныхъ вѣдомостей, по формѣ, какая будетъ установлена Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ. Вѣдомости должны быть подписаны старшими врачами и смотрителями больницъ и удостовѣрены членами Попечительнаго Совѣта; кромѣ того, должны быть засвидѣтельствованы, въ городахъ—Командантами, а гдѣ ихъ нѣтъ—Начальниками инвалидныхъ командъ и Бургомистрами; гдѣ же не будетъ мѣстныхъ военныхъ начальниковъ, то Бургомистрами, или гминными Войтами.

§ 19.

По распоряженію военного начальства, расчетныя вѣдомости будутъ обращаемы въ Варшавскую Коммисариатскую

внутреннихъ и Духовныхъ, по докладнѣмъ rzeczy rozpoznaniu, a mianowicie po przekonaniu się z raportów Rad Szczegółowych szpitalnych, o potrzebie zaprowadzenia téj zmiany, oraz za poprzedniémъ zniesieniem się w tymъ względzie z Głównymъ Sztabemъ Czynnej Armii i innemi Władzami właściwemi, zmiany te z początkiemъ roku zarządzić może.

§ 17.

За utrzymanіе и лечение чорыхъ войскорыхъ и за грзѣбаніе zmarłychъ, Władza wojskowa zarządzać będzie zwrotъ przypadającychъ dla szpitali kosztówъ, wedle cenъ oznaczonychъ i w stosunku dni znajdowania się chorego w szpitalu.

§ 18.

О zwrotъ kosztówъ na utrzymanіе чорыхъ войскорыхъ i грзѣбаніе zmarłychъ, szpitale, за pośrednictwemъ Radъ Opiekunichъ, odnosić się mają z upływemъ каждаго кварталу до Dyżurnego Generała Czynnej Armii, z załączeniemъ likwidacyi kosztówъ, ułożonejъ według wzoru, przezъ Kommissję Rządową wskazać się mającego. Likwidacye takowe powinny być podpisywane przezъ Lekarza naczelnego, oraz intendenta lub dozorcę szpitala, tudzież sprawdzane przezъ Radę Szczegółową szpitala, nakoniecъ poświadczane, w miastachъ, gdzie się znajdują Komendanci,—przezъ tychъ Komendantówъ, a gdzie ichъ niema,—przezъ Naczelnikówъ komendъ inwalidówъ i Burmistrzówъ; gdzie zaś niema żadnejъ miejscowejъ wojskowejъ Władzy, likwidacye poświadczать będą Burmistrze lub Wójci gmin.

§ 19.

Stosownie do istniejącychъ w części wojskowejъ przepisówъ, Władza wojskowa, likwidacye takowe odsyłać będzie do War-

Коммисію, которая, на основаніи существующихъ правилъ, обязана немедленно, и не позже какъ въ теченіе одного мѣсяца, доставить гражданской больницѣ въ полности причитающееся по расчету удовлетвореніе, безъ вычета денегъ за пересылку; въ случаѣ же невысылки на сей срокъ денегъ, Попечительные Совѣты больницъ должны доводить о томъ установленнымъ порядкомъ до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ, которая входитъ съ кѣмъ слѣдуетъ въ сношеніе объ ускореніи удовлетворенія больницы.

§ 20.

Плата за содержаніе и пользованіе больныхъ военныхъ нижнихъ чиновъ таможенной пограничной стражи и за погребеніе умершихъ производится больницамъ отъ начальниковъ сей стражи, къ коимъ Попечительные Совѣты, по прошествіи каждаго трехъ мѣсяцевъ, обязаны посылать посвидѣтельствующія расчетныя вѣдомости.

§ 21.

За пользованіе и содержаніе больныхъ и за погребеніе умершихъ дорожныхъ, почтовыхъ и полицейскихъ служителей, больницы получаютъ установленную плату отъ тѣхъ вѣдомствъ, отъ коихъ больные присланы въ оныя, а въ случаѣ промедленія въ удовлетвореніи, Попечительные Совѣты поступаютъ сообразно тому, какъ постановлено въ § 19.

§ 22.

Плата за содержаніе и леченіе больныхъ военныхъ арестантовъ въ тюремныхъ больницахъ и за погребеніе умершихъ требуется для сихъ больницъ отъ военного начальства—тюремными Смотрителями, тѣмъ порядкомъ, какой установленъ въ § 18. За содержаніе больныхъ арестантовъ, не принадлежащихъ къ военному вѣдомству, равно за погребеніе

шавской Kommissoryackiej Kommissyi, która, wedle przyjętych zasad, obowiązana jest niezwłocznie, a najdalej w przeciągu jednego miesiąca dopełnić zwrot przypadających kosztów, przez nadesłanie onych franco właściwemu szpitalowi. W razie niedopełnienia zwrotu tych kosztów w przepisany czas, Rady szpitalne donosić mają o tém, właściwą drogą, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, która przedsiębrać będzie stosowne kroki, względem niezwłocznego zaspokojenia szpitalów.

§ 20.

Za utrzymanie i leczenie chorych wojskowych, należących do składu pogranicznej celnej straży i za grzebanie umarłych, szpitale otrzymywać będą zwrot przynależnych kosztów od Naczelników tych straży, którym Rady szpitalne przysyłać będą z upływem każdego kwartału uformowane i poświadczone likwidacye.

§ 21.

Za utrzymanie i kuracyę chorych, tudzież za grzebanie zmarłych pocztowych, oraz drogowych i policyjnych posługaczy, szpitale otrzymywać będą zwrot przynależnych kosztów od tych Władz, od których chorzy do szpitala przysłani byli. W razie opóźnienia zwrotu takowych kosztów, Rady szpitalne postępować będą stosownie do przepisu zawartego w § 19.

§ 22.

Za utrzymanie i leczenie chorych wojskowych aresztantów w szpitalach więziennych, tudzież za grzebanie zmarłych, zwrotu przypadających na rzecz tych szpitali kosztów, żądać będą od Władzy wojskowej Nadzorcy więzień, stosownie do przepisów, w § 18 wymienionych. Koszta za utrzymanie chorych aresztantów, nienależących do składu wojska, oraz za

не умершихъ, не производится тюремнымъ больницамъ особенной платы, а подобныя издержки будутъ покрываемы изъ штатныхъ тюремныхъ суммъ.

§ 23.

Какъ на основаніи существующихъ по военной части постановленій, Коменданты или Начальники инвалидныхъ командъ обязаны посѣщать больныхъ военнослужащихъ, въ гражданскихъ больницахъ находящихся, и какъ, сверхъ того, для военныхъ медиковъ опредѣленъ особыми правилами порядокъ надзора за таковыми больными, то, сообразно сему, постановляется, чтобы больничное начальство не препятствовало военнымъ лицамъ и медикамъ осматривать больныхъ военнослужащихъ, въ гражданскихъ больницахъ находящихся. Для ближайшаго же свѣдѣнія и соображенія, Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ обязана снабдить кого слѣдуетъ экземплярами вышеозначенныхъ Высочайше утвержденныхъ въ 11-й день Декабря 1838 года правилъ для обозрѣнія военными Медиками гражданскихъ больницъ, въ которыхъ пользуются больные воинскіе чины.

§ 24.

Исполненіе настоящаго постановленія, которое должно быть напечатано въ публичныхъ вѣдомостяхъ и въ Дневникѣ Законовъ, возлагается на Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Состоялось въ Варшавѣ, въ засѣданіи Совѣта Управленія, 15 (27) Ноября 1840 года.

Намѣстникъ, Генералъ-Фельдмаршалъ,

(подписано) *Князь Варшавскій.*

grzebanie zmarłych, nie mają być likwidowane; koszta te zaspokajane będą z etatowych więziennych funduszków.

§ 23.

Ponieważ na zasadzie istniejących w części wojskowej przepisów, Komendanci lub Naczelnicy komend invalidów obowiązani są przekonywać się o stanie umieszczonych w cywilnych szpitalach chorych wojskowych, i gdy nadto Lekarze wojskowi mają sobie również poleconém doglądanie takowych chorych; stosownie więc do tych przepisów stanowi się: że Władze szpitalne nie powinny wzbraniać, tak osobom wojskowym, jak równie Lekarzóm, do składu wojska należącym, przekonywania się o stanie chorych wojskowych, zostających w szpitalach cywilnych. Dla tém bliższego zaś poinformowania i zastosowania się do przedmiotu, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych, obowiązana jest zaopatrzyć, kogo wypada, wspomnionemi przepisami, w dniu 11 Grudnia 1838 roku, przez Najjaśniejszego Cesarza zatwierdzonemi, względem odbywania przez Lekarzy wojskowych rewizyj szpitali cywilnych, w których chorzy wojskowi są umieszczeni.

§ 24.

Wykonanie niniejszego postanowienia, które przez pisma publiczne ma być ogłoszone i w Dzienniku Praw umieszczone, Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych polecamy.

Działo się w Warszawie, na posiedzeniu Rady Administracyjnej, dnia 15 (27) Listopada 1840 roku.

Namiestnik, Generał-Feldmarszałek

(podpisano) *Xiąże Warszawski.*

Приложение 1-е къ № 1-му.

Форма билетовъ, по которымъ больные военнослужащiе отправляются для леченiя въ гражданскiя больницы, установленныя Правительственною Коммиссiею Внутреннихъ Дѣлъ, согласно § 7-му постановленiя Совета Управленiя Царства отъ 15 (27) Ноября 1840 года.

N корпуса.

N дивизii.

N полка, баталiона или роты.

Унтеръ-офицеръ, солдатъ фронтовой или нефронтовой.

N имя и фамилiя, а также имя отца его.

Имѣетъ отъ роду 00 лѣтъ.

Женатъ или нѣтъ? Если женатъ, имя и фамилiя жены, а также гдѣ она находится, при полкѣ ли, или въ N губернии, N уѣздѣ, N деревнѣ.

Больной оставался при полкѣ или въ полковомъ лазаретѣ на излеченiи отъ такой-то болѣзни, столько-то дней, сего же числа въ 00 часовъ отправленъ въ N гражданскую больницу съ офицеромъ или унтер-офицеромъ N.

Удовлетворенъ:

жалованiемъ по 00 число, N мѣсяца, N года,

провiантомъ по 00 число, N мѣсяца.

При больномъ находятся слѣдующiя вещи:

мундиръ, шинель, зимнiе и лѣтнiе штаны, шапка, 00 рубль, 00 паръ сапоговъ и проч.

Всѣ эти вещи цѣлы.

Въ такомъ-то городѣ или деревнѣ N уѣзда, число, мѣсяцъ и годъ.

(подпись Командира)

1-y Annex do № 1-go.

Wzór Biletów, za którými chorzy wojskowi są nadsyłani do cywilnych szpitali na kurację, przepisany przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych stosownie do § 7-go postanowienia Rady Administracyjnej z d. 15 (27) Listopada 1840 r.

N. Korpusu,

N. Dywizyi,

N. Pułku, Batalionu, lub Kompanii,

Podofficer, żołnierz frontowy lub niefrontowy,

N. imię i nazwisko oraz imię ojca jego,

Ma lat 00.

Żonaty lub nie? Jeżeli żonaty, imię i nazwisko żony, oraz gdzie ona zostaje, czy przy pułku lub w gubernii N, powiecie N, wsi N.

Słaby zostawał przy pułku lub w lazarecie pułkowym na taką to chorobę, przez dni tyle to, w dniu zaś dzisiejszym o godzinie 00 został wysłany do szpitala cywilnego N, przez Officera lub podofficera N.

Został zaspokojony:

w pensyi po dzień 00., miesiąca N, i roku N,

prowiantom po N datę.

Przy chorym znajdują się następujące rzeczy:

mundur, płaszcz, spodnie zimowe i letnie, furazerka, koszul 00, butów par 00. i t. d. Wszystkie takowe rzeczy są całe.

Datt: w takiem to mieście lub wsi powiatu N, dzień, miesiąc i rok.

(podpis Dowódcy)

Согласно правилам, изложенным в § 8, на том же билете, при котором больной доставлен в больницу, нужно сделать следующую отметку:

Прислан и принят в N больницу N года, N месяца, N дня, в 00 часовъ.

Записан в книгу под № 00.

Поименованные в билете вещи приняты в цѣлости и сохранены под № 00.

или

Изъ числа поименованныхъ в билете вещей, при принятии оныхъ, не оказалось такихъ-то, остальные же приняты и сохранены под № 00.

(подпись Смотрителя больницы)

Въ приемъ в больницу больного выдается квитанція тому, кто его представилъ, билетъ же хранится у Смотрителя больницы до выздоровления и выпуска больного или по день его смерти.

Если больной выздоровѣетъ, то на билетъ его, согласно 11 §, должно сделать следующую отметку:

Записанъ в книгу выздоровѣвшихъ под № 00 и отправленъ прямо в полкъ или военную команду, в такое-то мѣсто, такого-то дня, мѣсяца и года, со всеми вещами, поименованными в билете.

Въ случаѣ недостатка какого нибудь предмета, пояснить, куда дѣвались недостающія вещи.

(подпись Смотрителя)

Въ случаѣ смерти в больнице военнослужащаго, на том же билете отметить следующее: умеръ 00 числа, N мѣсяца, N года.

О смерти его увѣдомлено такое-то военное начальство 00 числа, N мѣсяца, N года.

Оставшіяся послѣ умершаго вещи выданы такому-то лицу или отосланы в такое-то мѣсто такого-то числа, мѣсяца и года.

(подпись Смотрителя)

Stosownie do przepisów w § 8-m zawartych, na tymże samym bilecie, przy którym chory wojskowy do szpitala nadesłany został, należy zanotować jak następuje:

Nadesłany i przyjęty został do szpitala N, roku N, miesiąca N, dnia N, o godzinie 00.

Wciągnięty do księgi sub № 00.

Wyszczególnione w bilecie rzeczy przyjęte zostały wszystkie w całości i zachowane pod № 00.

czyli

z liczby wyszczególnionych w bilecie rzeczy, przy przyjęciu onych, nie okazało się takich to, inne zaś przyjęte i zachowane zostały pod № 00.

(podpis Dozorcy szpitala)

Dostawcy chorego wojskowego wydaje się pokwitowanie a bilet zostaje u Dozorcy szpitala do czasu wyzdrowienia chorego i odesłania onego, lub do dnia jego śmierci.

Jeżeli chory wyzdrowieje, na bilecie jego, stosownie do § 11-go przepisów, należy zanotować, jak następuje:

Zapisany w księdze wyzdrowiałych pod № 00 i odesłany wprost do pułku lub placu wojskowego, do takiego to miejsca, takiego to dnia, miesiąca i roku, ze wszystkimi rzeczami w bilecie wymienionymi.

Jeżeliby w przypadku czegokolwiek z rzeczy brakowało, wymienić, gdzie się brakujące rzeczy podziały.

(podpis Dozorcy)

Jeżeliby chory w szpitalu umarł, to na tym samym bilecie zanotować: umarł dnia N, miesiąca N. i roku.

O śmierci jego zawiadomiona taka to wojskowa Władza, takiego to dnia, miesiąca i roku.

Rzeczy pozostałe po zmarłym wydane pozostały takiej to osobie, lub odesłane do takiego miejsca, dnia, miesiąca i roku.

(podpis Dozorcy)

Приложение 2-е къ N° 1-му.

Форма книги, установленная согласно § 8
 постановлений Совета Управления Цар-
 ства отъ 15 (27) Ноября 1840 года.

к н и г а

для записки больныхъ, принятыхъ въ N больницу.

Номеръ по книгѣ для записки больныхъ.	Когда принятъ въ боль- ницу	Названіе полка, коман- ды, а также имя и фа- милія больного.	Какія именно вещи и деньги оказались при больномъ.		У кого хра- нятся вещи и деньги больного.
	Число, мѣсяцъ и годъ.		казен- ныя	собствен- ныя	
1	30 Ок- тября (11 Но- ября) 1838 г.	Григорій Никифоровъ сынъ Филатовъ	шинель 1 мун- диръ 1 шта- новъ 2 шапка 1 рубахъ 3 и проч.	денегъ злот. 30 а именно: билетами злот. 15 пятизлот- ною сереб- ряною мо- нетою злот. 10 злотов- ками злот. 1 двузлот. злот. 2 мѣдью злот. 2 Итого злот. 30	Вещи въ кладовой больницы, а деньги въ больничной кассѣ, пер- вая за рос- пискою смотрителя отъ 00 чи- сла, послед- нія за рос- пискою кас- сира отъ 00 числа.
2	• •	• • • • •	• •	• • •	• • •

Куда вышли изъ больницы						
Выздо- ровѣли	Перене- сены въ другія больни- цы.	Кто и когда принялъ выздоро- вѣвшаго и куда отправи- лись.	Кто принялъ ве- щи и деньги вы- здоровѣвшаго.		Умерли	
			казен- ныя	собст- венныя	число, мѣсяцъ и годъ	Когда и куда ото- сланы оставшія- ся послѣ умер- шаго вещи и деньги.
						число, мѣсяцъ и годъ.
3/15 Ян- варя 1840 г.	...	От- прав- ленъ 8/20 Января 1840 въ Иркут- скій Гу- сарскій полкъ съ унтеръ- офице- ромъ то- го же полка N, согласно отноше- нію ко- мандира сего пол- ка отъ 00 за N ^o	Унтеръ- офицеръ N, полка N.	Тотъ же унтеръ- офицеръ или вы- даны подъ особую рописку выздоро- вѣвше- му.	2/14 Ян- варя 1840 г.	Въ полкъ или команду N, со- гласно полу- ченному по сему предмету отзы- ву отъ 00 числа за N ^o или родственникамъ умершаго, если онъ былъ не во- енный, а граж- данскій, а имен- но: въ N губер- нію, N уѣздъ, по- средствомъ N на- чальства.
...	...	...	...	...	...	...

Numer bieżący	Nazwisko chorego oraz pułku lub komy, do której chory należy.	Data i Numer biletu, za którym chory przyjęty do szpitala i wymienienie wydającego bilet	Data przyjęcia chorego do szpitala	Data wyjścia chorego ze szpitala, lub jego śmierci
1	Grzegorz Nikity Syn Fiatów, żołnierz Irkuckiego huzarskiego pułku.	z dnia 10 (22) Lipca 1839 r. N ^o , przez Pułkownika Dowódcę tegoż Pułku N. lub przez N, komy- dę wydany.	11(23) Lipca 1830 roku.	12(24) Sierpnia 1839 roku.
2				

Liczba dni przepędzo- nych w szpi- talu	Jakie przypada na rzecz szpitala wedle ustano- wionej ceny wynagrodzenie						U w a g i.
	Za utrzyma- nie i lecze- nie chorego	Złp.	gr.	Za pogrzebanie umarłego	Złp.	gr.	
Znajdował się w szpi- talu tyle to dni. . . .		00	0		00	0	
		00	0		00	0	
		000	0		000	0	Razem Złp. 000 gr

w Łowiczu, dnia . . mca roku

Lekarz Naczelny szpitala N. Intendent czyli Dozorca szpitala N.
Rada Szczegółowa szpitalna rzetelność niniejszej likwidacji
po sprawdzeniu poświadcza.

w Łowiczu, dnia . . mca roku.

Opiekun Prezydujący N.

*Rzetelność likwidacji tych szpitalów cywilnych, przy których
nie znajdują się oddzielne Rady Szczegółowe, poświadczać będą
istniejące przy takowych szpitalach Administracye.*

Niniejszą likwidację poświadcza Prezydent lub Burmistrz
miasta N. Data, miesiąc i rok.

Niniejszą likwidację poświadcza Komendant Placu miasta N.
Data, miesiąc i rok.

№ 2.

Распоряжение о предотвращении побѣга рекрутъ, пользуемыхъ въ гражданскихъ больницахъ.

(11 (23) Декабря 1842 года.)

Всѣмъ Гражданскимъ Губернаторамъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Канцелярія Намѣстника въ Царствѣ, отношеніемъ отъ 21 Октября (2 Ноября) с. г., за № 4,689, увѣдомила Правительственную Коммисію, что Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ, вслѣдствіе донесенія о частыхъ побѣгахъ рекрутъ, помѣщаемыхъ въ больницахъ, по причинѣ болѣзни, во время слѣдованія въ подлежащія команды, изволилъ приказать: чтобы гражданскія больницы и лазареты, коль скоро они получаютъ требованіе о принятіи на излеченіе рекрутовъ, немедленно входили въ сношеніе съ мѣстнымъ военнымъ начальствомъ о назначеніи часовыхъ для караула и надзора за сими рекрутами.

Въ исполненіе этого приказанія Его Свѣтлости Князя Намѣстника, Правительственная Коммисія имѣетъ честь просить Ваше Превосходительство выдать соотвѣтственные распоряженія, какъ Попечительнымъ Совѣтамъ, находящимся въ N губерніи, такъ равно и всѣмъ административнымъ начальствамъ, присовокупляя, что въ тѣхъ мѣстахъ, гдѣ находятся

№ 2.

Rozporządzenie o zabezpieczeniu od uciezki rekrutów, w szpitalach cywilnych leczonych.

(d. 11 (23) Grudnia 1842 r.)

do
Wszystkich Gubernatorów Cywilnych.

KOMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Kancellarya Księcia Namiestnika Królestwa, przez odezwę daty 21 Października (2 Listopada) r. b. № 4,689, oznajmiła Komissyi Rządowej, iż Jego Książęca Mość, mając sobie przedstawione doniesienie o przytrafiających się częstokroć zbiegostwach dokonywanych przez rekrutów, którzy w przeprowadzaniu do właściwych komend, z powodu choroby w szpitalach umieszczeni bywają, rozkazać raczył, aby szpitale i lazarety cywilne, jak skoro o zapewnienie kuracyi rekrutów wezwane zostaną, niezwłocznie się odnosiły do miejscowych Władz wojskowych o wyznaczenie sztyldwachów do strzeżenia i zabezpieczenia tychże rekrutów.

W wykonaniu takowych rozkazów Księcia Namiestnika Królestwa, Kommissya Rządowa ma honor wezwać Gubernatora Cywilnego o wydanie, tak do Rad Szczegółowych, w gubernii N. istniejących, jak niemniej do wszystkich Władz administracyjnych, stosownych ze swjej strony zarządzeń, przy nadmienieniu, że w miejscach, gdzie się szpitale znajdują, a kon-

больницы, а нѣтъ никакихъ военныхъ командъ, мѣры для предотвращения побѣга рекрутовъ обязана обдумать мѣстная полиція.

Варшава, 11 (23) Декабря 1842 года.

По порученію и. д. Главнаго Директора Предсѣдательствующаго, Предсѣдатель, Статскій Совѣтникъ

(подписано) Любовидзкій.

№ 8,526/42,657.

№ 3.

Постановленіе о срокахъ и порядкѣ представленія расчетныхъ вѣдомостей о платѣ за леченіе больныхъ военнаго вѣдомства.

(4 (16) Октября 1843 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія Царства.

Вслѣдствіе представленія Начальника Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи объ измѣненіи нѣкоторыхъ статей постановленія Совѣта Управленія Царства отъ 15 (27) Ноября 1840 г., относительно леченія нижнихъ воинскихъ чиновъ въ гражданскихъ больницахъ и о доставленіи такимъ образомъ возможности примѣнять впослѣдствіи къ годичнымъ расчетамъ правила, существующія въ Имперіи, Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ, выслу-

систенциі војска нема, zabezpieczenie rekrutów od uciezki miejscowa policja obmyśleć jest obowiązana.

в Варшавіе, дня 11 (23) Grudnia 1842 r.

Z upoważnienia p. o. Dyrektora Głównego Prezydującego,

Prezes, Radca Stanu (podpisano) *Lubowidzki*.

№ 8,526/42,657.

№ 3.

Rozporządzenie o terminach i sposobie, w jakich likwidacye kosztów leczenia wojskowych przedstawiane być mają.

(d. 4 (16) Października 1843 r.)

do

Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNEJ.

W skutek przełożenia Szefa Sztabu Głównego Armii Czynnej, względem zmiany niektórych artykułów postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 15 (27) Listopada 1840 roku, o leczeniu wojskowych niższych stopni w szpitalach cywilnych, przez co by następne rachunki szpitalne stosowane być mogły do przepisów w Cesarstwie obowiązujących, Książę Namiestnik Królestwa, po wysłuchaniu zło-

шавъ рапортъ по сему предмету Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ отъ 24 Сентября (6 Октября) сего года, за № 1,489/32,785, изволилъ разрѣшить:

1) чтобы Попечительные Совѣты гражданскихъ больницъ представляли Дежурному Генералу Дѣйствующей Арміи расчетныя вѣдомости съ 1 Января сего года (старого стиля) не по истеченіи трехъ мѣсяцевъ, но по истеченіи каждой трети, въ двухъ экземплярахъ, съ объясненіемъ, какіе именно больные остались въ больницѣ на слѣдующую треть;

2) чтобы гражданскія больницы увѣдомляли въ соотвѣтственное время о всякомъ измѣненіи платы за леченіе больныхъ и погребеніе умершихъ, во избѣжаніе замедленія, какъ въ повѣркѣ расчетныхъ вѣдомостей, такъ равно и въ выдачѣ слѣдующей платы;

3) чтобы, относительно платы за 12 дней Января сего года новаго стиля, т. е. съ 20 Декабря 1842 по 1-е Января 1843 г. старого стиля (если таковая будетъ причитаться), были составлены особыя расчетныя вѣдомости, для приведенія въ порядокъ отчетовъ за прошедшее время, отдѣльно за каждую треть;

4) чтобы, для введенія въ отчеты однообразія и во избѣжаніе могущихъ произойти ошибокъ, исключить изъ расчетныхъ вѣдомостей, согласно военнымъ постановленіямъ, какъ день поступленія, такъ равно и день выбытія больныхъ изъ больницы; наконецъ,

5) чтобы о военныхъ чинахъ, находившихся въ больницахъ на излеченіи въ 1841 и 1842 годахъ, за содержаніе которыхъ и погребеніе умершихъ сіи послѣднія получили уже полное по расчету удовлетвореніе, каждый Частный Попечительный Совѣтъ, за всякій годъ особо, представилъ вѣдомость прямо въ Новогоріевскую Коммисію.

2-gi Annex do № 1-go.

*Wzór książki, przepisany stosownie do
§ 8-go postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 15 (27) Listopada 1840 roku.*

К С І А Ж К А

do zapisywania przyjętych do szpitala N. chorych.

Numer bieżący w księdze zapisywania chorych	Data przyjęcia do szpitala	N a z w i s k o pułków, komend, oraz imię i nazwisko chorego	Jakie mianowicie rzeczy i pieniądze okazały się u chorego		U k o g o z n a j d u j ą s i ę w zachowaniu rzeczy i pieniądze chorego
	Data roku, miesiąca i dnia		skarbowe	własne	
1	30 Października (11 Listopada) 1839 r.	Grzegorz Nikity Syn Filatów.	Płaszcz 1 Mundur 1 Spodni 2 Furażka 1 Koszul 3 etc.	Pieniądze złp. 30 to jest: biletami złp. 15 Pięćcióżłotowymi srebrem złp. 10 złotówkami złp. 1 Dwuzłotów: złp. 2 Miedzią,, 2 Razem złp. 30	Rzeczy wkomorze szpitala, a pieniądze wkasie szpitala, pierwsze za kwitem Intendenta z daty N, drugie za kwitem utrzymującego kasę z daty N.
2	...	...	...	...	...

Dokąd wyszli ze szpitala						
Wyzdrowieli	Przeniesieni do innych szpitali	Kto i kiedy przyjął wyzdrowiałego i dokąd się udał	Kto przyjął rzeczy i pieniądze rekonwalescenta		U m a r l i	
			skarbowe	własne	Data roku, miesiąca i dnia	Kiedy i dokąd odesłane pozostałe po śmierci zmarłego rzeczy i pieniądze
3/15 Stycznia 1840 r.	...	Odesłany 3/20 Stycznia 1840 r. do Irkutskiego huzarskiego pułku, z podoficerem tegoż pułku N. a to stosownie do odezwy Dowódcy tegoż pułku z daty N. za N°	Podoficer N. pułku z nazwiska N.	Tenże podoficer, lub oddane za oddzielnym rewersem rekonwalescentowi,	2/14 Stycznia 1840 r.	Do pułku lub komendy N. a to stosownie do otrzymanej w tej mierze odezwy z daty N. za N° takim to, lub do rodziny zmarłego, jeżeli ten był niewojskowy a cywilny, a mianowicie w gubernię N. obwód N. za pośrednictwem Władz N.
...	...	...	...	...	...	...

Приложение 3-е къ № 1-му.

Форма расчетной ведомости, установленная согласно § 18 постановленія Соевѣта Управленія Царства отъ 15 (27) Ноября 1840 года.

РАЗСЧЕТНАЯ ВѢДОМОСТЬ

платѣ, слѣдующей N больницѣ за содержаніе и пользованіе больныхъ военнаго вѣдомства, а также за погребеніе умершихъ за N четверть 18 . . года.

Номеръ по порядку	Фамилія больного и наименованіе полка, или команды, къ ко- торой онъ принад- лежитъ.	Число и но- меръ билета, по которому больной при- нятъ въ боль- ницу, и кѣмъ выданъ би- летъ.	Когда боль- ной принятъ въ больницу.	Число выбы- тія больного изъ больни- цы или его смерти.
1	Григорій Никифоровъ сынъ Филатовъ, солдатъ Иркутска- го гусарскаго пол- ка.	Отъ 10(22) Ію- ля 1839 г., за N°, выданъ командиромъ того же полка Полковникомъ N, или такою- то командою.	11 (23) Іюля 1839 г.	12 (24) Авгу- ста 1839 г.
2				

Число дней нахожде- нія въ боль- ницѣ.	Какая причитается больницѣ плата, согласно установленнымъ цѣнамъ						Примѣча- нія.
	За содержа- ніе и поль- зованіе больнаго.	Злот. гр.		За погребеніе умершаго.	Злот. гр.		
Находился въ больни- цѣ столько- то дней. .	. . .	00	0		00	0	
. . .	. . .	00	0		00	0	
		000	0		000	0	Итого 000

Въ Ловичѣ, 00 дня N мѣсяца N года.
Старшій Лекаръ больницы N. Завѣдывающій или Смотритель
больницы N.

Частный Попечительный Совѣтъ больницы сію расчетную
вѣдомость по повѣркѣ ея свидѣтельствуетъ.

Въ Ловичѣ, число, мѣсяцъ и годъ.
Предсѣдательствующій Попечитель N.

*Расчетныя вѣдомости тѣхъ гражданскихъ больницъ, при
которыхъ не учреждены особые Попечительные Совѣты, должны
быть свидѣтельствуемы находящимися при нихъ управленіями.*

Сію расчетную вѣдомость свидѣтельствуетъ Президентъ или
Бургомистръ города N, число, мѣсяцъ и годъ.

Сію расчетную вѣдомость свидѣтельствуетъ Плацъ-Комен-
дантъ города N, число, мѣсяцъ и годъ.

zonego w tym przedmiocie raportu Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych z dnia 24 Września (6 Października) r. b. N° 1,489/32,785, dozwolić raczył:

1) aby Rady Szczegółowe szpitali cywilnych przedstawiały Dyżurnemu Jenerałowi Armii Czynnej, likwidacye od 1-go Stycznia r. b. (podług starego kalendarza) nie co trzy miesiące, lecz po upływie każdych czterech miesięcy roku, w dwóch exemplarzach, przy wyjaśnieniu, którzy z chorych na następny tercyał pozostają w szpitalu;

2) ażeby szpitale cywilne zawiadamiały w czasie właściwym o każdej zmianie wysokości opłaty za leczenie chorych i grzebanie umarłych, a to celem uniknienia opóźnień, tak w sprawdzaniu likwidacyj, jako téż w zwrocie należitości;

3) ażeby względem zwrotu należitości za 12 dni Stycznia r. b. (podług nowego kalendarza), to jest od 20 Grudnia 1842 r. do 1 Stycznia 1843 r. według starego kalendarza (jeżeli takowa przypadać będzie), oddzielne likwidacye ułożone były, celem uregulowania rachunków z czasu zeszłego, za każdy po szczególe kwartał;

4) iżby dla ujednostajnienia rachunków i uniknienia zajść mogących omyłek, wyłączać z likwidacyi, stosownie do przepisów wojskowych, tak dzień przybycia, jako też dzień wyjścia chorych ze szpitala;

i nakoniec

5) ażeby o wojskowych, znajdujących się na kuracyi w szpitalach w ciągu lat 1841, 1842, za utrzymanie których i pogrzeby zmarłych należitość już zaspokojoną została, każda Rada Szczegółowa wprost do Kommissyi Nowogeorgiewskiej, za każdy rok osobno wykaz przedstawiła.

О таковомъ приказаніи Его Свѣтлости имѣю честь увѣдо-
мить Правительственную Коммисію для исполненія.

Варшава, 4 (16) Октября 1843 года.

Статскій Совѣтникъ (подписано) *Лебренъ*.

№ 7,954.

№ 4.

Распоряженіе о томъ, чтобы гражданскія больницы принима-
ли больныхъ военнослужащихъ безъ всякихъ затрудненій
и, за неимѣніемъ свободныхъ мѣстъ, учреждали для нихъ
временные лазареты.

(6 (18) Января 1844 года.)

Всѣмъ Уѣзднымъ и Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній.

Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ, предписаніемъ отъ 24
Ноября (6 Декабря) 1843 года, за № 6,166, изволилъ приказать:

a) чтобы всѣ гражданскія больницы принимали боль-
ныхъ военного вѣдомства на излеченіе безъ всякихъ затруд-
неній;

b) чтобы, за неимѣніемъ свободныхъ мѣстъ въ больни-
цѣ, для обезпеченія этого рода больнымъ медицинскаго посо-
бія, были учреждены для нихъ временные лазареты;

c) чтобы, въ случаѣ возникшей надобности учрежденія
упомянутыхъ лазаретовъ, больницы доносили о томъ сво-

О которой то decyzji, w celu jej wykonania, mam honor
Kommissyę Rządową zawiadomić.

w Warszawie, d. 4 (16) Października 1843 r.

Radca Stanu (podpisano) *LeBrun*.

№ 7,954.

№ 4.

Rozporządzenie, aby szpitale cywilne przyjmowały chorych
wojskowych bez żadnych trudności i w braku miejsc
niezajętych, czasowe lazarety dla nich urządzały.

(d. 6 (18) Stycznia 1844 r.)

do
Wszystkich Rad Opiekunczych Powiatowych i Szczegółowych.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNICZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Książę Namiestnik Królestwa reskryptem daty 24 Listo-
pada (6 Grudnia) 1843 r. № 6,166 polecił raczyć:

a) iżby wszystkie szpitale cywilne bez żadnej trudności
chorych wojskowych na kurację przyjmowały;

b) iżby w braku miejsc niezajętych w zakładzie, celem
zapewnienia kuracyi tego rodzaju chorym, urządzone były
czasowe lazarety, tudzież,

c) iżby w razie potrzeby urządzenia pomienionych laza-
retów, szpitale doniosły o tém Władzom przełożonym, dla wy-

имъ начальствамъ, для исходатайствования возврата издержекъ по сему предмету.

Увѣдомляя о такомъ приказаніи Его Свѣтлости, Главный Совѣтъ твердо убѣжденъ, что N Совѣтъ употребить всѣ свои усилія къ тому, чтобы больные воинскіе чины, присылаемые въ состоящую подъ его попечительствомъ больницу, находили въ ней немедленное медицинское пособіе, не смотря на родъ болѣзни и назначеніе заведенія.

Издержкамъ на леченіе больныхъ военнослужащихъ слѣдуетъ представлять расчеты, согласно постановленію Совѣта Управленія Царства отъ 15 (27) Ноября 1840 г., за N° 10,287, и 4 (16) Октября 1843 года, за N° 7,954, а также на основаніи предписаній Правительственной Коммисіи отъ 3 (15) Апрѣля 1841 г., за N° 3,076/13,225, и 5 (17) Ноября 1843 года, за N° 1,819/41,654, данныхъ въ развитіе упомянутыхъ постановленій; издержки же по учрежденію временныхъ лазаретовъ, еслибы мѣра эта, за неимѣніемъ свободныхъ мѣстъ въ больницѣ, оказалась необходимою, будутъ возвращаемы, согласно упомянутому распоряженію Его Свѣтлости, послѣ представленія Главному Совѣту, чрезъ посредство Гражданскаго Губернатора N губерніи, расчетныхъ вѣдомостей, съ приложеніемъ къ нимъ надлежащихъ документовъ.

Къ сему Главный Совѣтъ присовокупляетъ, что Его Свѣтлость Намѣстникъ въ Царствѣ предписалъ, чтобы виновные въ непріятіи на излеченіе больныхъ военного вѣдомства были привлекаемы къ такой отвѣтственности, какой подвергаются начальники военныхъ командъ, за несвоевременное отправленіе въ больницу больныхъ военнослужащихъ.

Варшава, 6 (18) Января 1844 года.

Предсѣдатель, Статскій Совѣтникъ (подписано) *Любовидзкій*.

N° 2,141/48,760.

dania zarządzeń, względem zwrotu wydatków, jakie z tego powodu wynikną.

O takowych rozkazach Jego Książęcej Mości zawiadamiając niniejszém, Rada Główna ma niewątpliwe przekonanie, iż Rada N, z całą usilnością starać się będzie, aby chorzy wojskowi nadsyłani do szpitala, pod jej opieką zostającego, bez względu na rodzaj choroby i przeznaczenie instytutu, niezwłoczna kurację zapewnioną mieli.

Koszta kuracyi chorych wojskowych likwidować należy stósownie do postanowienia Rady Administracyjnej Królestwa z daty 15 (27) Listopada 1840 r. N° 10,287 i 4 (16) Października 1843 r. N° 7,954 oraz reskryptów Kommissyi Rządowej z dnia 3 (15) Kwietnia 1841 r. N° 3,076/13,225 i 5 (17) Listopada 1843 r. N° 1,819/41,654 w rozwinięciu pomienionych postanowień wydanych; koszta zaś poniesione na urządzenie czasowych lazaretów, gdyby z powodu braku miejsc w szpitalu środek ten okazał się niezbędnym, zwracane będą, w myśl powyższych rozkazów Jego Książęcej Mości, za nadaniem Radzie Główniej, za pośrednictwem Gubernatora Cywilnego gubernii N. likwidacyi, należyte dowodami usprawiedliwionych.

Nadmienia przytém Rada Główna, iż Jego Książęca Mość Namiestnik Królestwa mieć chce: iżby winni nieprzyjęcia na kurację chorych wojskowych, pociągani byli do odpowiedzialności równiej téj, jaka jest zagrożona Naczelnikom oddziałów wojska, za nieodsyłanie w swoim czasie do szpitali chorych wojskowych.

w Warszawie, d. 6 (18) Stycznia 1844 r.

Prezes, Radca Stanu (podpisano) *Lubowidzki*.

N° 2,141/48,760.

№ 5.

Сообщение повеления Наместника о томъ, чтобы гражданскія больницы принимали больныхъ унтеръ-офицеровъ и рядовыхъ, безрочно-отпускныхъ и уволенныхъ вовсе изъ военной службы, съ отнесениемъ издержекъ на ихъ лечение къ суммамъ, назначеннымъ на содержание военныхъ госпиталей въ Царствѣ.

(18 (30) Января 1844 года.)

Губернскимъ Правлениямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Отъ 3 (15) Апрѣля 1841 г., за № 3,076/13,225, сообщено было Губернскому Правлению постановление Совѣта Управления Царства отъ 15 (27) Ноября 1840 г., за № 10,287, о приѣмѣ для леченія въ гражданскія больницы нижнихъ чиновъ военного вѣдомства и пограничной стражи, а также почтовыхъ, дорожныхъ и полицейскихъ служителей.

Вслѣдъ за симъ, при предписаніи отъ 5 (17) Ноября 1843 г., за № 41,654/1,818, препровождена была копія отзыва Статсъ-Секретаря отъ 4 (16) Октября 1843 г., за № 7,954, въ коемъ, въ дополненіе къ упомянутому постановленію, сообщено было рѣшеніе Князя Наместника, указывающее какимъ порядкомъ и въ какіе сроки гражданскія больницы должны представлять разсчетныя вѣдомости издержкамъ на содержание и леченіе больныхъ военнослужащихъ.

№ 5.

Zawiadomienie o rozkazie Namiestnika, aby szpitale cywilne przyjmowały chorych podoficerów i żołnierzy nieograniczenie urlopowanych, oraz uwolnionych ze służby wojskowej, z odniesieniem kosztów ich leczenia do funduszków, na utrzymanie wojennych szpitali w Królestwie oznaczonych.

(d. 18 (30) Stycznia 1844 r.)

do
Rządów Gubernialnych.

KOMMISSJA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Pod dniem 3 (15) Kwietnia 1841 roku № 3,076/13,225 zakomunikowane było Rządowi Gubernialnemu postanowienie Rady Administracyjnej z dnia 15 (27) Listopada 1840 r. № 10,287 o przyjmowaniu na kurację do szpitali cywilnych wojskowych niższych stopni, tudzież ze straży granicznej, niemniej pocztowych, drogowych i policyjnych posługaczy.

Następnie pod d. 5 (17) Listopada 1843 r. № 41,654/1,818 udzieloną była w kopii odezwa Sekretarza Stanu z d. 4 (16) Października 1843 r. № 7,954, uzupełniająca powyższe postanowienie decyzją Księcia Namiestnika Królestwa, wskazującą, w jaki sposób i w jakich terminach szpitale cywilne podawać mają likwidacye kosztów za utrzymywanie i leczenie chorych wojskowych.

Такъ какъ въ упомянутыхъ правилахъ не сказано ничего о приѣмѣ въ гражданскія больницы безсрочно-отпускныхъ и уволенныхъ изъ военной службы нижнихъ чиновъ, которые, заболѣвъ во время дороги, лишены средствъ къ пользованію на собственный счетъ, на основаніи же статей 876 и 923 X тома Свода Военныхъ Постановленій, должны быть принимаемы на излеченіе въ военныя и гражданскія больницы, съ производствомъ изъ Коммисаріата платы, за каждаго изъ нихъ, по 50 коп. въ сутки; то Его Свѣтлость Генераль-Фельдмаршалъ, предписаніемъ отъ 11 (23) Декабря 1843 г., за № 6,478, извоилилъ приказать: чтобы въ гражданскія больницы въ Царствѣ были принимаемы также и находящіеся въ Царствѣ унтеръ-офицеры и рядовые, безсрочно-отпускные и отставные, съ соблюденіемъ общихъ правилъ касательно нижнихъ воинскихъ чиновъ, состоящихъ на излеченіи въ этихъ больницахъ, а равно чтобы за суточное содержаніе и леченіе каждаго безсрочно-отпускнаго или отставнаго требовалась по расчетамъ плата по 50 копѣекъ ассигнаціями; понесенныя же на сей предметъ издержки будутъ возвращаемы гражданскимъ больницамъ, обыкновеннымъ порядкомъ, изъ суммъ, назначенныхъ на содержаніе военныхъ госпиталей въ Царствѣ.

Правительственная Коммисія, увѣдомляя о такомъ распоряженіи Губернское Правленіе для руководства и точнаго исполненія, присовокупляетъ, что вмѣстѣ съ симъ поставленъ о томъ въ извѣстность и Главный Попечительный Совѣтъ благотворительныхъ заведеній въ Царствѣ.

Варшава, 18 (30) Января 1844 года.

Директоръ Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ (подписано) *Бадени*.

№ 27,998/51,576.

Ponieważ jednak w pomienionych przepisach niema wzmianki o przyjmowaniu do szpitali cywilnych żołnierzy nieograniczenie urlopowanych, jak również niższych stopni, uwolnionych ze służby wojskowej, którzy w podróży zapadłszy w chorobę pozbawieni są środków leczenia się własnym kosztem, a na mocy Swodu wojennych Ustaw Cesarstwa, tomu 10, artykułów 876, 923, powinni być przyjmowani na kurację do wojennych i cywilnych szpitali, za opłatą od każdego na dobę po 50 kopiejek, z Kommissoryatu uiszczając się winną; z tego powodu Książę Feldmarszałek rozkazem z d. 11 (23) Grudnia 1843 r. № 6,478 dozwolić i polecić raczył: aby do szpitali cywilnych w Królestwie przyjmowano także znajdujących się w Królestwie podofficerów i żołnierzy nieograniczenie urlopowanych, jako też uwolnionych ze służby, z zachowaniem ogólnych przepisów co do niższych stopni wojskowych leczonych w tychże szpitalach, tudzież, aby za dzienne utrzymanie i leczenie każdego urlopowanego i dymisjonowanego, likwidowano po kopiejek assygnacyjnych 50, wydatki zaś na to poniesione, zwracanemi będą szpitalom cywilnym zwykłym порядkiem z funduszków, na utrzymanie wojennych szpitali w Królestwie oznaczonych.

Kommissya Rządowa zawiadamiając o powyższym rozkazie Rząd Gubernialny, poleca ściśle do tego stosowanie się, nadmienając, że o niniejszym rozporządzeniu Rada Główna Opiekuńcza Zakładów Dobroczynnych w Królestwie poinformowaną jednocześnie została.

w Warszawie, d. 18 (30) Stycznia 1844 r.

Dyrektor Wydziału, Radca Stanu (podpisano) *Badeni*.

№ 27,998/51,576.

N° 6.

Предписание о представлении въ Новогоріевскую Коммисаріатскую Коммисію именныхъ списковъ нижнимъ чинамъ III Округа Корпуса Жандармовъ, находящимся на излеченіи въ гражданскихъ больницахъ.

(23 Марта (4 Апрѣля) 1845 года.)

Всѣмъ Гражданскимъ Губернаторамъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Главный Штабъ Дѣйствующей Арміи, отношеніемъ отъ 22 Февраля с. г., за N° 363, просилъ и. д. Главнаго Директора о сдѣланіи зависящаго распоряженія относительно доставленія въ Новогоріевскую Коммисаріатскую Коммисію именныхъ списковъ нижнимъ чинамъ III Округа Корпуса Жандармовъ, которые съ 1-го Октября 1843 по 1-е Января с. г. находились на излеченіи въ гражданскихъ больницахъ, съ обозначеніемъ въ этихъ спискахъ:

- a) времени, когда именно больной прибылъ въ больницу;
- b) числа дней нахожденія его въ больницѣ;
- c) времени выписки изъ оной;

равно относительно присылки на будущее время въ Новогоріевскую Коммисаріатскую Коммисію, начиная съ 1-го Января с. г., такихъ же именныхъ списковъ больнымъ III Округа Корпуса Жандармовъ, независимо отъ расчетныхъ вѣдомостей о

N° 6.

Rozporządzenie, zalecające przesłanie Nowogeorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi list imiennych niższych stopni III-go Okręgu Korpusu Żandarmów, zostających na kuracyi w szpitalach cywilnych.

(d. 23 Marca (4 Kwietnia) 1845 r.)

do
Wszystkich Gubernatorów Cywilnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Sztab Główny Armii Czynnej przez odezwę daty 22 Lute-go r. b. N° 363 do p. o. Dyrektora Głównego uczynioną, upraszał o wydanie zarządzeń, względem nadesłania Nowogeorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi list imiennych wojskowych niższych stopni III-go Okręgu Korpusu Żandarmów, którzy od pierwszego Października 1843 do 1-go Stycznia r. b. zostawali na kuracyi w szpitalach cywilnych, z oznaczeniem w tychże listach:

- a) czasu wejścia respective chorego do szpitala,
- b) ilości dni w nim spędzonych,
- c) czasu wyjścia,

jak niemniej względem nadsyłania na przyszłość Nowogeorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi, począwszy od d. 1-go Stycznia r. b. takichże list imiennych chorych III-go Okręgu Korpusu Żandarmów, niezależnie od likwidacyj kosztów, przypadających szpitalowi za kuracyę chorych wojsko-

причитающейся больницамъ платѣ за леченіе всѣхъ вообще больныхъ воинскихъ чиновъ, какія представляются черезъ каждые три мѣсяца Дежурному Генералу Дѣйствующей Арміи.

Препровождая при семъ завіренную копию упомянутого отношенія, Правительственная Коммисія проситъ Ваше Превосходительство предписать подлежащимъ Попечительнымъ Совѣтамъ, чтобы они доставляли въ Новогеоргіевскую Коммисаріатскую Коммисію означенные именные списки, соблюдая, на будущее время, всѣ формальности и сроки, установленные въ этомъ отношеніи означенною Коммисією.

Варшава, 23 Марта (4 Апрѣля) 1845 года.

По порученію Главнаго Директора Предсѣдательствующаго,
Предсѣдатель, Статскій Совѣтникъ (подписано) *Скарбекъ*.

№ 463/8,776.

wych wszelkiej broni, jakie co trzy miesiące są składane Jenerałowi Dyżurnemu Armii Czynnej.

Przesyłając załącznie przy niniejszem kopię wierzytelną pomienionej odezwy, Kommissya Rządowa wzywa Gubernatora Cywilnego o zalecenie właściwym Radom Opiekuńczym, iżby rzeczzone listy imienne Nowogeorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi przesyłały; na przyszłość zaś aby zastosowały się do terminów i formalności, w tym względzie przez pomienioną Kommissyę wymaganych.

w Warszawie, d. 23 Marca (4 Kwietnia) 1845 r.

Z upoważnienia Dyrektora Głównego Prezydującego,
Prezes, Radca Stanu (podpisano) *Skarbek*.

№ 463/8,776.

N° 7.

Распоряженіе о томъ, что больницы должны представлять въ Коммисаріатскій Департаментъ, въ С.-Петербургѣ, ежемѣсячныя вѣдомости о движеніи больныхъ военнаго вѣдомства.

(24 Апрѣля (6 Мая) 1845 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Отношеніемъ отъ 28 Февраля с. г., за N° 413, Главный Штабъ Дѣйствующей Арміи увѣдомилъ и. д. Главнаго Директора, Предсѣдательствующаго въ Правительственной Комисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, что Коммисаріатскій Департаментъ Военнаго Министерства, будучи обязанъ представлять Государю Императору ежемѣсячныя рапорты о движеніи больныхъ военнослужащихъ, во всѣхъ госпиталяхъ Имперіи и Царства Польскаго находящихся, для дополненія этого рода вѣдомостей, требуетъ, чтобы гражданскія больницы въ Царствѣ присылали въ оный первый чиселъ каждаго мѣсяца вѣдомости о движеніи больныхъ военнослужащихъ, заключающія въ себѣ слѣдующія свѣдѣнія:

a) какое количество больныхъ осталось на излеченіи къ послѣднему числу мѣсяца;

b) сколько принято больныхъ въ теченіе мѣсяца;

N° 7.

Rozporządzenie, aby szpitale przesyłały miesięczne wykazy o ruchu chorychъ wojskowych Kommissoryackiemu Departamentowi w St.-Petersburgu.

(d. 24 Kwietnia (6 Maja) 1845 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Przez odezwę daty 28 Lutego r. b. N° 413 Sztab Główny Armii Czynnej zawiadomił p. o. Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, że Kommissoryacki Departament Ministerium Wojny obowiązany będąc składać każdomiesięcznie NAJJAŚNIEJSZEMU PANU rapporta o ruchu chorychъ wojskowych, we wszystkich szpitalach w Imperyum i w Królestwie Polskiemъ znajdujących się, dla uzupełnienia tego rodzaju wiadomości, żąda, aby szpitale cywilne w kraju tutejszymъ exystujące, w pierwszychъ dniachъ każdego miesiąca nadsyłały mu wykazy o ruchu chorychъ wojskowych, objaśniające:

a) jaka liczba chorychъ z dniemъ ostatnimъ miesiąca pozostała na kuracyi;

b) ile osób w ciągu miesiąca przyjęto;

с) сколько выбыло из больницы вследствие выздоровления, смерти, или побѣга;

д) сколько военнослужащихъ остается еще на излечении.

Для удовлетворенія упомянутого требованія Коммисариатскаго Департамента и для облегченія Попечительнаго Совѣта въ составленіи ежемѣсячныхъ вѣдомостей, Главный Совѣтъ распорядился о напечатаніи оныхъ по указанной формѣ.

Препровождая при семъ одну десятъ бланковъ для вѣдомостей, Главный Совѣтъ предлагаетъ Попечительному Совѣту— вѣдомости эти, по составленіи ихъ первыхъ чиселъ каждаго мѣсяца, отсылать съ ближайшей почтовой станціи, прямо въ Коммисариатскій Департаментъ, въ С.-Петербургъ, по напечатанному на самой формѣ адресу.

При семъ Совѣтъ не долженъ упускать изъ виду того, что упомянутыя вѣдомости могутъ быть употреблены для повѣрки представляемыхъ больницами расчетныхъ вѣдомостей издержкамъ, подлежащимъ возврату за леченіе больныхъ военнослужащихъ, и потому необходимо, чтобы цифры, представляющія движеніе больныхъ, почерпаемы были изъ больничныхъ контролей и были совершенно сходны съ этими книгами.

Варшава, 24 Апрѣля (6 Мая) 1845 года.

Предсѣдатель, Статскій Совѣтникъ (подписано) *Скарбекъ*.

№ 518/9,729.

с) ile było wyjść ze szpitala przez wyzdrowienie, śmierć, lub ucieczkę;

д) ile wojskowych pozostaje na dalszej kuracji.

Dla zadosyć uczynienia powyższemu żądaniu Kommissoryackiego Departamentu i ułatwienia Radzie Opiekuńczej formowania wykazów miesięcznych, Rada Główna odbicie onych drukiem, według wskazanego wzoru, zarządziła.

Przesyłając załącznie jedną libkę szematów wykazów, wzywa niniejszém Radę Szczegółową Opiekuńczą N. izby wykazy, o których mowa, regularnie w pierwszych dniach każdego miesiąca formowane, według adresu na szemacie już umieszczonego, za pośrednictwem najbliższej stacyi pocztowej, wprost do Kommissoryackiego Departamentu w Petersburgu odsyłane były.

Zwraca przytém uwagę Rady, że gdy tyle razy pomienne wykazy mogą być użyte do sprawdzenia likwidacyj, podanych względem zwrotu kosztów kuracyi chorych wojskowych; należy przeto, aby liczby, podające wiadomość o ruchu chorych, czerpane były z kontroll szpitalnych i wierny obraz onych stanowiły.

w Warszawie, d. 24 Kwietnia (6 Maja) 1845 r.

Prezes, Radca Stanu (podpisano) *Hr. Skarbek*.

№ 518/9,729.

Приложение къ № 7-му.

Въ Коммисаріатскій Департаментъ Военнаго Министерства.

Больницы Царства Польскаго
вѣдомость о состояніи больныхъ
за мѣсяцъ 18 . . года.

. больницы губерніи	Къ 1-му состояло	Въ теченіе мѣсяца				Къ 1-му оставалось
		прибыло	выздор- вилъ	умерло	бѣжало	
Офицеровъ.						
Нижнихъ чиновъ слу- жащихъ						
Нижнихъ чиновъ от- ставныхъ						

Въ дня 18 . . года.

Предсѣдательствующій въ Попечительномъ Совѣтѣ (подпись)

Annex do N° 7-go.

Do Kommissoryackiego Departamentu Ministerstwa Wojny.

Szpitala Królestwa Polskiego
wykaz o ruchu chorych,
za miesiąc 18 . . roku.

W szpitalu istniejącym w gubernii	z dniem 1-m pozostało w szpitalu	W ciągu miesiąca				z dniem 1-m pozostało w szpitalu
		przyjęto do szpitala	wyzdro- wiło	zmarło	zbiegło	
Oficerów						
Wojskowych niższych stopni, w rzeczywi- stęj służbie zostają- cych						
Wojskowych niższych stopni uwolnionych ze służby						

w dnia 18 . . roku.

Prezydujący w Radzie Opiekuńczej (podpis)

N° 8.

Сообщение повелѣнія Намѣстника о томъ, чтобы военно-служащіе были выписываемы изъ гражданскихъ больницъ не иначе, какъ послѣ совершеннаго выздоровленія и возстановленія силъ.

(8 (20) Февраля 1846 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Рядовой пѣхотнаго имени Фельдмаршала Герцога Велингтона полка, Филиппъ Турковъ, 21 Ноября прошлаго года, прибылъ изъ Щучинской больницы въ учрежденный въ городѣ Ломжѣ лазаретъ Могилевскаго полка въ такомъ болѣзненномъ состояніи, что, не смотря на медицинскую помощь, въ три часа послѣ прибытія въ лазаретъ, скончался.

Рядовой этотъ объявилъ въ полковомъ лазаретѣ, что онъ принуждаемъ былъ оставить больницу въ Щучинѣ въ такомъ изнеможеніи, что былъ не въ состояніи даже идти пѣшкомъ.

Для изслѣдованія причинъ преждевременной выписки изъ госпиталя упомянутаго рядоваго назначено слѣдствіе.

По докладу о семъ происшествіи, Его Свѣтлость Князь Намѣстникъ изволилъ приказать: чтобы воинскіе чины были выписываемы изъ гражданскихъ больницъ не раньше, какъ послѣ совершеннаго выздоровленія и укрѣпленія силъ.

N° 8.

Zawiadomienie o rozkazie Namiestnika, aby wojskowi dopiero po zupełném wyzdrowieniu i wzmocnieniu sił byli ze szpitali cywilnych wypisywani.

(d. 8 (20) Lutego 1846 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Filip Turkow, żołnierz z pułku piechoty imienia Feldmarszałka Księcia Wellingtona, przybył w d. 21 Listopada r. z. do urządnego w mieście Łomży lazaretu pułku Mohilewskiego, ze szpitala Szczuczynskiego, w stanie tak dalece osłabionym, w skutku przebytych chorób, że mimo udzielonego mu ratunku, w godzin trzy po przybyciu do lazaretu, życie zakończył.

Żołnierz ten w lazarecie pułkowym zeznał, że naglony był do opuszczenia szpitala w Szczuczynie w stanie takiej jeszcze niemocy, iż nie mógł nawet iść pieszo.

Dochodzenie przyczyn przedwczesnego wypisania ze szpitala pomienionego żołnierza, zarządzone zostało.

Książę Namiestnik Królestwa, mając sobie powyższy wypadek przedstawiony, rozkazać raczył, iżby wojskowi nieprędzej, aż po zupełném wyzdrowieniu i wzmocnieniu sił, byli ze szpitali cywilnych wypisywani.

Увѣдомляя Попечительный Совѣтъ о такомъ приказаніи Его Свѣтлости, Главный Совѣтъ предписываетъ озаботиться о точномъ исполненіи онаго.

Варшава, 8 (20) Февраля 1846 года.

Предсѣдатель (подписано) *Гр. Скарбекъ.*

№ 14.

№ 9.

Распоряженіе объ открытіи кредита въ 3,000 р. с. изъ капитала на военныя надобности, на заготовленіе вещей и бѣлья для больницъ, въ которыя пересылаются больные воинскіе чины въ болѣе значительномъ числѣ.

(6 (18) Марта 1850 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Для обезпеченія во всякое время медицинскаго пособія больнымъ военнослужащимъ, присылаемымъ въ гражданскія больницы, Совѣтъ Управленія Царства издалъ, 15 (27) Ноября 1840 года, правила, подробно опредѣляющія обязанности, какъ относительно приѣма этого рода больныхъ, такъ равно и представленія разчетныхъ вѣдомостей издержкамъ на ихъ содержаніе и леченіе.

Завиadamiając Radę Opiekunczą o powyższych rozkazach Jego Książęcej Mości, ściśle wykonanie onych Rada Główna niniejszém zaleca.

w Warszawie, dnia 8 (20) Lutego 1846 r.

Prezes (podpisano) *Hr. Skarbek.*

№ 14.

№ 9.

Rozporządzenie o otwarciu kredytu rsr. 3,000 z funduszu na wydatki wojenne, na kosztą sprawienia efektów i bielizny dla szpitali, do których chorzy wojskowi w znaczniejszej liczbie bywają nadsyłani.

(d. 6 (18) Marca 1850 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekunczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNČZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W celu zapewnienia w każdym razie kuracyi chorym wojskowym, do szpitali cywilnych nadsyłanym, Rada Administracyjna Królestwa pod d. 15 (27) Listopada 1840 roku, wydała przepisy, określające bliżej te obowiązki, tak pod względem przyjmowania tego rodzaju chorych, jako też likwidowania kosztów utrzymania ich i kuracyi.

Въ дополненіе упомянутыхъ правилъ, Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, предписаніемъ отъ 24 Ноября (6 Декабря) 1843 года, извоили приказать, чтобы всѣ больницы принимали больныхъ военныхъ чиновъ на излеченіе, безъ малѣйшаго затрудненія, подѣ отвѣтственности, какой подвергаются Начальники военныхъ командъ за несвоевременную отсылку больныхъ въ госпитали; за неимѣніемъ же въ больницахъ свободныхъ мѣстъ, чтобы устраивали для больныхъ военныхъ чиновъ временныя помѣщенія и доносили о томъ чрезъ посредство своего начальства, для возврата имъ понесенныхъ по этому поводу издержекъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, имѣя въ виду:

что вообще эти больницы тѣсны и не имѣютъ достаточныхъ средствъ, суммы же, которыя находятся въ ихъ распоряженіи, недостаточны иногда на содержаніе штатнаго числа больныхъ;

что, при накопленіи значительнаго числа больныхъ военныхъ чиновъ, Попечительные Совѣты не въ состояніи заготовить нужное количество вещей и бѣлья;

что, по этой причинѣ, были случаи, что этого рода больные, въ особенности же прибывающіе сверхъ больничнаго штата, за неимѣніемъ въ заведеніи постели, бѣлья и одежды, оставались въ больницахъ въ собственной одеждѣ и бѣлѣ;

что, хотя больницамъ возвращаются вполнѣ всѣ издержки на леченіе военныхъ чиновъ, но, по недостатку наличныхъ суммъ, онѣ не въ состояніи отвратить этого безпорядка,—

исходатайствовала рѣшеніе Совѣта Управленія Царства, объявленное 17 (29) Января 1850 года, коимъ дозволено открыть Главному Попечительному Совѣту, изъ суммы, назначенной въ нынѣшнемъ году на военныя надобности, кредитъ въ количествѣ 3,000 р. сер., который долженъ быть употребленъ на заготовленіе вещей и бѣлья для тѣхъ гражданскихъ больницъ, въ которыя больные военные чины бывають присылаемы въ болѣе значительномъ числѣ.

W dalszym ciągu pomienionych przepisów, Książę Namiestnik Królestwa, reskryptem z dnia 24 Listopada (6 Grudnia) 1843 r. rozkazać raczył, iżby wszystkie szpitale, bez żadnej trudności przyjmowały chorych wojskowych na kurację, pod odpowiedzialnością równą tój, jakiej ulegają Naczelnicy oddziałów wojska za nieodsyłanie w swoim czasie do szpitali chorych; w braku zaś miejsc w szpitalach, iżby urządziły dla chorych wojskowych czasowe pomieszczenie (wremennyya pomѣщенія) i donosiły o tѣm za pośrednictwem Władzy, dla zarządzenia zwrotu wynikłych z tego powodu wydatków.

Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych mając na względzie:

że w ogólności szpitale te są szczupłe i niedostatecznie uposażone, a fundusze, jakie posiadają, nie zawsze starczą na pokrycie wydatków utrzymania chorych w liczbie etatem oznaczonej;

że przy napływie w znacznej liczbie chorych wojskowych, Rady Opiekuńcze nie są w stanie zaliczyć na uskutecznienie sprawunku efektów i bielizny;

że z tego powodu były wypadki, iż tego rodzaju chorzy, zwłaszcza przybywający nad etat szpitala, dla braku pościeli, bielizny i odzieży instytutowej, pozostawali w szpitalach w własnych ubiorach i bieliźnie;

że nieporządkowi temu szpitale, aczkolwiek otrzymują całkowity zwrót kosztów kuracyi wojskowych, dla braku gotowych funduszy, nie są w stanie zaradzić;

wyjednała decyzję Rady Administracyjnej Królestwa, objawioną pod dniem 17 (29) Stycznia 1850 r., stanowiącą:

iżby otworzyć Radzie Główniej Opiekuńczej, z funduszu na wydatki wojenne w roku bieżącym oznaczonego, kredyt w kwocie rs. 3,000, użyć się mających na sprawienie efektów i bielizny dla tych szpitali cywilnych, do których chorzy wojskowi w liczbie znaczniejszej odsyłani bywają.

Увѣдомляя о таковомъ рѣшеніи Совѣта Управленія Царства, Главный Совѣтъ предписываетъ Попечительному Совѣту, въ случаѣ встрѣтившейся надобности снабженія больницы вещами и бѣльемъ для больныхъ воинскихъ чиновъ, донести о томъ немедленно Главному Совѣту для заготовленія на счетъ больницы недостающей одежды и бѣлья и пересылки оныхъ Попечительному Совѣту.

Возвратъ этихъ издержекъ будетъ отнесенъ къ суммѣ, какая будетъ уплачена каждой больницѣ за леченіе воинскихъ чиновъ.

Къ сему Главный Совѣтъ присовокупляетъ, чтобы, въ виду снабженія подвѣдомственныхъ заведеній свѣдѣніями о порядкѣ поступленія, въ случаѣ если для больныхъ воинскихъ чиновъ необходимо будетъ устроить особыя помѣщенія, Правительственная Коммисія испрашивала разрѣшенія Совѣта Управленія Царства относительно того: обязаны ли заведенія включать въ свои расчетныя вѣдомости все расходы по размѣщенію, за неимѣніемъ мѣста, больныхъ воинскихъ чиновъ въ особыхъ помѣщеніяхъ, или же должны ограничиться только требованіемъ квартирныхъ денегъ за наемъ помѣщенія, а также на счетъ какихъ суммъ должны быть отнесены произведенные вновь расходы.

Совѣтъ Управленія Царства, принимая въ соображеніе: что получаемое больницами за леченіе больныхъ воинскихъ чиновъ вознагражденіе изъ суммъ военного вѣдомства определено въ соотвѣтственномъ размѣрѣ, и

что изъ суммъ этихъ производятся также расходы на наемъ временныхъ помѣщеній, —

опредѣлили: чтобы никакіе другіе расходы по устройству временныхъ помѣщеній, которые относятся къ общимъ суммамъ, не были включаемы въ расчеты съ военными начальствами.

Сверхъ того, Главный Совѣтъ, основываясь на недавно полученномъ отзывѣ Дежурнаго Генерала Арміи, что нѣкоторые Попечительные Совѣты, не смотря на существующія

Завиadamiając Radę Opiekunczą o takowém postanowieniu Rady Administracyjnej Królestwa, Rada Główna wzywa ją niniejszém, iżby w razie wyniknąć mogącej potrzeby zaopatrzania szpitala w efekta i bieliznę dla chorych wojskowych, doniosła o tém natychmiast Radzie Głównéj, celem dopełnienia na koszt szpitala odpowiedniego sprawunku brakującej odzieży, bielizny, i przesłania onych Radzie Opiekunczej.

Zwrot wydatków takowych, zaregulowany będzie do funduszu, jaki tytułem kosztów kuracyi wojskowych respective szpitalowi wypłacony zostanie.

Oznajmia przytém Rada Główna, że w celu poinformowania instytutów o sposobie postępowania w razie gdy dla chorych wojskowych oddzielne lokale urządzić wypadnie, Kommissya Rządowa uprasza Radę Administracyjną o wyrzeczenie, czyli instytutu obowiązane są likwidować wszystkie wydatki, jakie ponoszą przy pomieszczaniu dla braku miejsca chorych wojskowych w oddzielnych lokalach, czyli téż ograniczać się mają jedynie na opłaceniu najmu pomieszczenia, oraz do jakiego funduszu winny być zaregulowane przybywające wydatki?

Rada Administracyjna Królestwa, zważywszy, że gdy za leczenie chorych wojskowych wynagrodzenie szpitalom z funduszków wojskowych udzielane, oznaczone jest w odpowiedniej wysokości i gdy fundusze te ponoszą wydatek na kosztu najmu czasowych pomieszczeń, uznała właściwém, aby likwidowanie Władzom wojskowym innych wydatków z urządzenia czasowych pomieszczeń ponoszonych, które do ogólnych funduszków się odnoszą, miejsca nie miało.

Obok tego, Rada Główna powodowana świeżo otrzymaną odezwą Dyżurnego Jenerała Armii, oznajmiającą, że niektóre Rady Opiekuncze, pomimo wydanych przepisów, tak dalece opóź-

постановленія, медлят присылкою расчетныхъ вѣдомостей суммамъ, причитающимся къ возврату за леченіе больныхъ воинскихъ чиновъ, до того, что представляютъ оныя по истеченіи полугода и даже болѣе, считаетъ нужнымъ поставить на видъ Попечительному Совѣту, что упомянутыя расчетныя вѣдомости должны быть представляемы Дежурному Генералу Дѣйствующей Арміи немедленно по истеченіи каждой трети, ибо, въ противномъ случаѣ, слѣдующая больницѣ плата, согласно существующимъ по военному вѣдомству постановленіямъ, подвергнется просрочкѣ вслѣдствіе давности и не будетъ вовсе ассигнована.

Варшава, 6 (18) Марта 1850 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Графъ Скарбекъ*.

№ 566/6,647.

nią nadсылanie likwidacyj, przypadających do zwrotu kosztów kuracyi wojskowych, że likwidacye te nadсылаją dopiero po upływie pół roku i więcej, znajduje potrzebę zwrócić uwagę Rady Opiekuńczej, że pomienione likwidacye niezwłocznie po upływie każdych 4-ch miesięcy roku (tercyala) Dyżurnemu Jenerałowi Armii Czynnej przedstawiane być winny; w przeciwnym bowiem razie należytość, jaka przypada szpitalom, według istniejących w zarządzie wojskowym przepisów, przedawnieniu ulegnie i jako taka wypłaconą nie zostanie.

w Warszawie, d. 6 (18) Marca 1850 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

№ 566/6,647.

№ 10.

Распоряжение о томъ, чтобы больные нижние воинские чины, по требованію военныхъ властей, были переводимы изъ гражданскихъ больницъ въ военные госпитали.

(6 (18) Марта 1850 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Въ исполненіе приказаній Его Свѣтлости Князя Фельд-маршала, Главнокомандующаго Дѣйствующею Арміею, сообщенныхъ въ отзывѣ Главнаго Штаба Арміи отъ 15 (27) Февраля 1850, за № 541, относительно перевода въ полковые и другіе лазареты всѣхъ больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, находящихся на излеченіи въ гражданскихъ больницахъ,— Главный Совѣтъ предписываетъ Попечительному Совѣту исполнять требованія военныхъ властей, въ случаѣ если онѣ потребуютъ перевода этого рода больныхъ изъ состоящей подъ его попечительствомъ больницы въ лазаретъ.

Варшава, 6 (18) Марта 1850 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Гр. Скарбекъ*.

№ 751/7,731.

№ 10.

Rozporządzenie, aby chorzy wojskowi niższych stopni na żądanie Władz wojskowych do lazaretów pułkowych ze szpitali cywilnych translokowani byli.

(d. 6 (18) Marca 1850 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekunczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W wykonaniu rozkazów Księcia Feldmarszałka Głównego - dowodzącego Armią, oznajmionych przez odezwę Głównego Sztabu Czynnej Armii daty 15 (27) Lutego 1850 r. № 541, polecających translokowanie do lazaretów pułkowych i innych, wszystkich chorych wojskowych niższych stopni, znajdujących się na kuracyi w szpitalach cywilnych,— Rada Główna wzywa niniejszém Radę Opiekunczą, o uczynienie zażądaniom Władz wojskowych, w razie, gdy te zgłoszą się o przeniesienie tego rodzaju chorych do lazaretu ze szpitala, pod jej opieką zostającego.

w Warszawie, dnia 6 (18) Marca 1850 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

№ 751/7,731.

N° 11.

Распоряжение о назначении лекарямъ, занимающимся пользо-
ваніемъ больныхъ воинскихъ чиновъ въ гражданскихъ боль-
ницахъ, вознаграждения въ размѣрѣ $\frac{1}{10}$ части суммы упла-
чиваемой больницамъ изъ Коммисаріата за лечение.

(18 (30) Апрѣля 1850 года.)

N Частному. Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній.

По причинѣ отсылки на лечение въ гражданскія боль-
ницы нижнихъ воинскихъ чиновъ, занятія больничныхъ
лекарей значительно увеличились.

Такъ какъ больницы получаютъ вознаграждение за со-
держаніе и лечение больныхъ, возвратъ же издержекъ на
лечение долженъ удовлетворять все сюда относящіяся рас-
ходы, а равно обеспечивать соответственное вознаграждение
лекарямъ, отъ которыхъ невозможно требовать бесплатной
помощи, коль скоро больница, въ числѣ возмѣщаемыхъ ей
издержекъ, получаетъ и плату, за лечение больныхъ при-
читающуюся; то Правительственная Коммисія Внутреннихъ
Дѣлъ, согласно представленію Главнаго Медицинскаго
Инспектора, постановила:

а) за лечение воинскихъ нижнихъ чиновъ въ граждан-
скихъ больницахъ обеспечить въ пользу лекарей, которые
занимались или будутъ впредь заниматься леченіемъ сего ро-

N° 11.

Rozporządzenie, zapewniające Lekarzom trudniącym się or-
dynowaniem chorych wojskowych w szpitalach cywilnych
wynagrodzenie w $\frac{1}{10}$ części summy płaconej szpitalom z
Kommissoryatu, tytułem zwrotu kosztów kuracyjnych.

(d. 18 (30) Kwietnia 1850 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Z powodu odsyłania na kurację do szpitali cywilnych
wojskowych niższych stopni, czynność Lekarzy szpitalnych zna-
cznie powiększoną została.

Ponieważ szpitale otrzymują wynagrodzenie za utrzyma-
nie i kurację chorych, zwrot zaś kosztów kuracyi pokrywać
winien wszelkie wydatki do téj kuracyi odnoszące się, jak nie-
mnieź zapewniać wynagrodzenie dla Lekarzy, od których nie-
podobna wymagać bezpłatnej posługi, skoro szpital w zwro-
cie kosztów kuracyjnych otrzymuje należność, za leczenie
chorych przypadającą; przeto Kommissya Rządowa Spraw
Wewnętrznych na wniosek Głównego Inspektora Służby
Zdrowia, postanowiła:

a) za kurację wojskowych niższych stopni w szpitalach
cywilnych, zapewnić dla Lekarzy, którzy ordynowaniem cho-
rych tego rodzaju trudnili się, lub na przyszłość trudnić się

да больныхъ вознагражденіе въ размѣрѣ $\frac{1}{10}$ части суммы, получаемой больницами отъ Коммисаріата въ возвратъ издержекъ на леченіе, за удержаніемъ однако изъ этой суммы причитающейся больницами платы за погребеніе умершихъ;

b) это вознагражденіе должно быть выдано лекарямъ изъ тѣхъ только суммъ, которыя были уплачены больницамъ въ возвратъ издержекъ на леченіе военнослужащихъ, доставленныхъ въ больницу послѣ 19 Апрѣля (1 Мая) 1849 года;

c) выдача вознагражденій должна быть отнесена на счетъ суммъ, которыя больницы получили или получаютъ въ будущее время въ возвратъ издержекъ на леченіе воинскихъ чиновъ, въ годовыхъ же отчетахъ слѣдуетъ ее показывать въ статьѣ чрезвычайныхъ расходовъ;

d) лекаря не будутъ получать никакого вознагражденія за леченіе: рекрутовъ, солдатскихъ женъ и дѣтей, находящихся въ безсрочномъ отпуску и другихъ тому подобныхъ лицъ, за леченіе которыхъ больницы получаютъ вознагражденіе въ количествѣ, едва покрывающемъ дѣйствительные расходы.

О семъ постановленіи Главный Совѣтъ увѣдомляетъ Попечительный Совѣтъ, для надлежащаго, въ случаѣ надобности, исполненія.

Варшава, 18 (30) Апрѣля 1850 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Графъ Скарбекъ*.

N 1,551.

бѣда, wynagrodzenie w $\frac{1}{10}$ części summy, jaką szpitale tytułem zwrotu kosztów kuracyjnych z Kommissoryatu pobierają, po potrąceniu atoli z téjże summy kwot należnych szpitalom za grzebanie ciał zmarłych;

b) wynagrodzenie to winno być wypłacone Lekarzom od tych tylko kwot, które tytułem zwrotu kosztów kuracyjnych za leczenie wojskowych po dniu 19 Kwietnia (1 Maja) 1849 r. do szpitala nadesłanych, przez Władze wojskowe wypłaconemi zostały;

c) wypłata wynagrodzeń winna być zaregulowaną do funduszów, jakie szpitale tytułem zwrotu kosztów kuracyjnych wojskowych otrzymały, lub na przyszłość otrzymają, w rachunkach zaś rocznych mieścić je należy pod wydatkami nadzwyczajnemi;

d) wynagrodzenie dla Lekarzy nie będzie płacone za kurację rekrutów, żon i dzieci żołnierskich, znajdujących się na nieograniczonym urlopie i innych téj kategorii osób, za kurację których pobierają instytutu wynagrodzenie w wysokości zaśledwie pokrywającej rzeczywiste wydatki.

O powyższej decyzji Rada Główna zawiadamia Radę Opiekuńczą, dla stosownego w razie potrzeby wykonania.

w Warszawie, d. 18 (30) Kwietnia 1850 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

N° 1,551.

N° 12.

Распоряженіе о томъ, чтобы Попечительные Совѣты гражданскихъ больницъ, по требованію Командировъ отдѣльныхъ частей войскъ, немедленно доставляли свѣдѣнія, какое число больныхъ могутъ принять въ больницу.

(16 (28) Іюня 1851 года.)

Всѣмъ Гражданскимъ Губернаторамъ.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Комисси Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Его Свѣтлость Князь Генералъ-Фельдмаршалъ, Главнокомандующій Дѣйствующею Арміею, извоили приказать корпуснымъ командирамъ, чтобы по окончаніи сборовъ, при выступленіи войскъ изъ мѣстъ ихъ расположенія, тѣ больные, которые безъ ущерба здоровья не въ состояніи слѣдовать съ ними на новыя квартиры, были отправляемы въ ближайшіе военные госпитали; больные же, которыхъ невозможно перевезти и въ ближайшіе даже госпитали, или, для которыхъ не будетъ въ госпиталяхъ свободныхъ мѣстъ, чтобы отсылаемы были въ мѣстныя гражданскія больницы; тѣ же, наконецъ, изъ нихъ, которыхъ не возможно будетъ помѣстить даже и въ гражданскихъ больницахъ, чтобы были оставляемы въ лазаретахъ на прежнихъ квартирахъ. Передъ отсылкою однако больныхъ въ военные или гражданскіе госпитали, поставляется войскамъ въ непрѣмную обязан-

N° 12.

Rozporządzenie, aby Rady Opiekuńcze szpitali cywilnych udzielały na żądanie Dowódców oddzielnych części niezwłocznie wiadomości, jaką liczbę chorych do szpitali przyjąć mogą.

(d. 16 (28) Czerwca 1851 r.)

do

Wszystkich Gubernatorów Cywilnych.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMISYI RZĄDOWEJ SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Jaśnie Oświecony Książę Jenerał Feldmarszałek, Głównokomenderujący Armią czynną, rozkazać raczył Dowódcom Korpusów, wydać zarządzenia, ażeby wojska po ukończeniu zborów, występując z miejscowej ich dyslokacyi, tych chorych, którzy bez uszczerbku zdrowia nie będą w stanie udać się z niemi na nowe kwatery, odsyłały do najbliższych szpitali wojskowych, tych zaś, których nie będzie można przewieźć i do najbliższych nawet szpitali, lub dla których nie będzie w szpitalach wolnych miejsc, aby odsyłały do miejscowych szpitali cywilnych, a tych nareszcie, których nie będzie można pomieścić nawet i w szpitalach cywilnych, aby pozostawiały w lazaretach na dawnych kwaterach. Przed odesłaniem wszakże chorych do szpitali wojskowych lub cywilnych, wojska niezbędnie obowiązane są wcześniej zażądać od nich wiadomości, ilu chorych mogą przyjąć na kuracyę i w żadnym razie,

ность заблаговременно требовать отъ нихъ свѣдѣній, какое количество больныхъ они могутъ принять на лечение, и ни въ какомъ случаѣ, подъ строжайшею отвѣтственностью полковыхъ и батарейныхъ командировъ, не отправлять туда больныхъ болѣе опредѣленнаго числа.

О семъ приказаніи Его Свѣтлости, сообщенномъ въ отзывѣ Дежурнаго Генерала Дѣйствующей Арміи отъ 16/28 с. м., за № 2,052, увѣдомляя Ваше Превосходительство, предлагаю озаботиться о дальнѣйшемъ онаго исполненіи и дать соотвѣтственныя по сему предмету предписанія воѣмъ Попечительнымъ Совѣтамъ гражданскихъ больницъ, чтобы, по требованію командировъ отдѣльныхъ частей войскъ, они увѣдомляли ихъ безъ малѣйшаго замедленія, какое количество больныхъ могутъ принять дѣйствительно въ свои больницы, и чтобы не принимали ихъ свыше этого количества.

Объ исполненіи настоящаго предписанія буду ожидать донесенія въ скоромъ времени.

Варшава, 16 (28) Іюня 1851 года.

Генераль-Лейтенантъ (подписано) *Викинскій*.

№ 2,538/24,984.

pod najsurowszą odpowiedzialnością Dowódców pułków i bateryj, nie odsyłać tam więcej chorych nad oznaczoną liczbę.

O powyższym rozkazie Jego Książęcej Mości, objawionym w odezwie Generała Dyżurnego Armii czynnej z d. 16 (28) b.m. № 2,052, zawiadamiając JW. Gubernatora Cywilnego, poruczam mu dalsze onego wykonanie i niezwłoczne wydanie stosownych w téj mierze poleceń, dla wszystkich Rad Opiekuńczych szpitali cywilnych, ażeby te na żądanie Dowódców oddzielnych części wojsk, bez najmniejszej straty czasu, zawiadamiały ich, jaką liczbę chorych mogą przyjąć rzeczywiście do swoich szpitali, i ażeby więcej chorych nad takową nie przyjmowały.

O załatwieniu niniejszego reskryptu rychłego doniesienia oczekiwać będę.

w Warszawie, d. 16 (28) Czerwca 1851 r.

Generał-Lejtenant (podpisano) *Wilkiński*.

№ 2,538/24,984.

№ 13.

Распоряжение, развивающее правило относительно обезпечения лекарямъ 10% съ общей выручки за лечение больныхъ воинскихъ чиновъ.

(13 (25) Сентября 1852 года.)

Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Для устранения многочисленныхъ жалобъ, возникшихъ по причинѣ неяснаго смысла распоряженія относительно вознагражденія больничныхъ лекарей за пользованіе больныхъ воинскихъ чиновъ, назначеніемъ имъ 10% съ общей суммы, получаемой за лечение сихъ послѣднихъ, Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, въ развитіе рѣшенія своего, объявленнаго Попечительному Совѣту, чрезъ посредство Главнаго Совѣта, 18 (30) Апрѣля 1850 г., за N 1,551, опредѣлила постановить по сему предмету слѣдующія правила:

а) добавочное вознагражденіе лекарямъ будетъ выдаваемо за лечение больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, состоящихъ на службѣ, а также чиновъ пограничной стражи, содержащихся въ больницахъ сверхъ штата, то есть: когда число больныхъ гражданскихъ и военныхъ, пользующихся въ теченіе года, будетъ превышать положенное по штату число дней больныхъ;

№ 13.

Rozporządzenie, rozwijające przepis, co do zapewnienia Le-
karzom tytułem wynagrodzenia 10% procentu od summy
ogólnego wpływu za leczenie chorych wojskowych.

(d. 13 (25) Września 1852 r.)

do
Rad Szczegółowych Opiekuńczych.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W celu usunięcia licznych reklamacyj, wynikłych z przy-
czyny zbyt ogólnego wyrzeczenia co do wynagrodzenia Le-
karzy szpitalnych za leczenie chorych wojskowych, przez od-
stąpienie im 10% od summy ogólnego wpływu za kurację
tychże wojskowych, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrz-
nych i Duchownych, w rozwinięciu decyzji swojej, oznajmia-
nej Radzie Opiekuńczej przez Radę Główną dnia 18 (30)
Kwietnia 1850 r. N° 1,551, postanowiła w tym przedmiocie
przyjąć zasady następujące:

a) że dodatkowe wynagrodzenie dla Lekarzy, przyzna-
wane będzie za kurację chorych niższych stopni wojskowych,
zostających w służbie czynnej, oraz straży granicznej, nad etat
w szpitalach utrzymywanych, to jest: gdy liczba chorych cywil-
nych i wojskowych przez ciąg roku utrzymywanych, prze-
wyższać będzie liczbę dni chorych etatem oznaczoną;

б) изъ суммы, назначенной на вознаграждение лекарямъ, будутъ удерживаемы добавочныя деньги къ штатному жалованью, на сколько онѣ были назначены лекарямъ съ 1849 года включительно, по причинѣ увеличившагося числа больныхъ вслѣдствіе пріема въ больницы для пользованія больныхъ военного вѣдомства;

с) за больныхъ, находившихся въ пользованіи временно прикомандированныхъ лекарей, лекаря, состоящіе на постоянной службѣ при больницахъ, не будутъ получать добавочнаго вознагражденія.

Въ дополненіе къ этимъ правиламъ, Главный Совѣтъ препровождастъ при семъ форму расчета, по которой въ концѣ каждаго года должна быть устанавливаема причитающаяся лекарямъ плата за леченіе (сверхъ штата) больныхъ воинскихъ чиновъ.

Такъ какъ настоящія правила изданы въ развитіе вышеозначеннаго первоначальнаго рѣшенія, которое по этому остается въ своей силѣ, то согласно этимъ правиламъ Попечительный Совѣтъ обязанъ привести въ порядокъ счета съ больничнымъ лекаремъ за прошедшіе годы, если это не исполнено еще до сихъ поръ по причинѣ возникшихъ недоразумѣній.

Варшава, 13 (25) Сентября 1852 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Графъ Скарбекъ*.

N° 1,855.

б) że od summy przeznaczonéj na wynagrodzenie Lekarzy, potrącane będą dodatki do płac etatowych, o ile takowe przyznane zostały Lekarzom od roku 1849 włącznie, ze względu na liczbę chorych, zwiększoną przez leczenie w szpitalach chorych wojskowych;

с) że za kuracyę chorych leczonych przez Lekarzy przybranych, Lekarze, pełniący służbę w szpitalach, wynagrodzenia dodatkowego otrzymywać nie będą.

W uzupełnieniu powyższego przepisu, Rada Główna przesyła załącznik wzór rachunku, według którego należność przypadająca Lekarzom za kuracyę (nad etat) chorych wojskowych, przy końcu każdego roku ustanowioną być powinna.

Ponieważ przepisy te wydane są w rozwinięciu pierwotnej decyzji, na wstępie niniejszego powołanej, która tém samém w swojej mocy pozostaje, według tych przeto zasad, Rada Opiekuńcza z lat przeszłych z Lekarzem szpitalnym rachunek ureguje, jeżeli takowy dotąd dla wynikłych kwestyj nie został załatwiony.

w Warszawie, d. 13 (25) Września 1852 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

N° 1,855.

Приложение къ № 13-му.

Форма.

РАЗСЧЕТЪ

деньгамъ, причитающимся лекарю больницы
за леченіе больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, состоящихъ
на службѣ, а также чиновъ пограничной стражи, содержи-
мыхъ въ больницѣ въ 1852 году сверхъ штата.

По штату на 18 . . . годъ, утвержденному Главнымъ Со-
вѣтомъ, больница обязана была содержать 20 больныхъ,
жалованья же лекарю производимо было по 100 рублей въ
годъ; добавочное содержаніе въ 18 . . году, назначенное ле-
карю за леченіе больныхъ воинскихъ чиновъ, составляетъ
сумму 50 р. с. въ годъ.

Въ 18 . . году общее число больныхъ по вышеупомяну-
тому назначенію должно составлять больничныхъ дней (*про-*
изведеніе отъ умноженія штатнаго числа больныхъ на число
дней въ году) 7,300

дѣйствительно же въ томъ году было больнич-
ныхъ дней больныхъ гражданскихъ, отставныхъ сол-
датъ, безсрочно-отпускныхъ, солдатскихъ женъ и
дѣтей, а также другихъ больныхъ (кромѣ военныхъ
состоящихъ на службѣ и чиновъ пограничной стражи) 5,000

затѣмъ недостаетъ къ числу штатныхъ дней 2,300

Въ теченіе 18 . . г. состояло на излеченіи
больныхъ военныхъ 50

„ пограничной стражи . . . 80

и того . . . 130

Annex do № 13-go.

Wzór.

OBRACHUNEK

należności przypadającej Lekarzowi szpitala
. . . za leczenie chorych wojskowych niższych stopni, zosta-
jących w służbie czynnej, oraz chorych straży granicznej,
nad etat w r. 1852 w szpitalu utrzymywanych.

Według etatu na rok 1852, przez Radę Główną zatwier-
dzonego, szpital obowiązany był utrzymywać chorych 20-u,
płaca zaś Lekarza wynosiła rs. 100 rocznie, dodatek w ro-
ku 18 . . przyznany dla Lekarza, z powodu leczenia cho-
rych wojskowych, wynosi rs. 50 rocznie.

W roku 1852 ogólna liczba chorych, podług powyższego
oznaczenia, wynosić powinna dni szpitalnych (*iloczyn liczby*
etatowej chorych przez liczbę dni roku) 7,300
rzeczywiście zaś w tymże roku było dni szpitalnych
chorych: cywilnych, żołnierzy dymisyonowanych,
nieograniczenie urlopowanych, żon i dzieci żołnier-
skich, oraz innych chorych (prócz wojskowych
w służbie czynnej będących i straży granicznej) . . . 5,000
zatem brakowało do liczby dni etatowych 2,300.

W ciągu roku 18 . . leczono:

chorych wojskowych 50

„ straży granicznej 80

łącznie 130.

число больничных дней ихъ простирается до . . .	6,500
за вычетомъ изъ этого числа, количества дней, недостающихъ по штату, какъ выше,	2,300
остается сверхштатныхъ дней	4,200
Считая ежедневно за каждаго больного по 30 коп., боль- ница получила за ихъ леченіе	1,260 р.
10% съ этой суммы составляетъ	126 р.
за вычетомъ добавочнаго содержанія, назначенна- го лекарю въ 18.. году, какъ показано выше, . . .	50
причитается къ уплатѣ лекарю за 18.. годъ ,	76 р.

Въ дня 18.. года.

Предсѣдатель (подпись)

Члены (подпись)

ci mieli dniszpitalnych	6,500
potrącając z téj liczby, ilość dni brakujących do etatu jak wyżej	2,300
pozostaje dni nad etat	4,200.
licząc dziennie od głowy po kop. 30, szpital otrzy- mał za ich kurację rsr.	1,260
10% od téj summy czyni „	126
potrącając dodatek w roku 18 . . przy- znany dla Lekarza, wynoszący jak wyżej „	50
przypada Lekarzowi do wypłaty za rok 18 rsr.	76.

w dnia 18.. r.

Prezydujący (podpis)

Członkowie (podpis)

№ 14.

Распоряжение о порядкѣ составленія расчетныхъ вѣдомостей о платѣ за леченіе военнoслужашихъ и больныхъ чиновъ пограничной стражи.

(3 (15) Ноября 1852 года.)

Уѣзднымъ и Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Таможенное Отдѣленіе при собственной Канцеляріи Намѣстника въ Царствѣ Польскомъ, отзывомъ сего года, за № 1,740, увѣдомило Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, что въ представляемыхъ больницами расчетныхъ вѣдомостяхъ о платѣ за леченіе больныхъ чиновъ пограничной стражи не соблюдаются однообразіе и точность, требуемыя законами, а именно:

a) нѣкоторыя больницы составляютъ расчетныя вѣдомости за четыре, другія за три или два, иныя же за шесть мѣсяцевъ;

b) расчетныя вѣдомости не заключаютъ въ себѣ всѣхъ больныхъ, прибывшихъ въ теченіе трети въ больницу, и случается иногда, что, по истеченіи трети и даже полугода, больницы требуютъ возврата расходовъ на леченіе такихъ больныхъ, которые не были показаны въ прежнихъ вѣдомостяхъ;

№ 14.

Rozporządzenie, określające formę podawania likwidacyj kosztów kuracji wojskowych i straży granicznej.

(d. 3 (15) Listopada 1852 r.)

do

Rad Opiekunczych Powiatowych i Szczegółowych.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Wydział Celny przy Kancellaryi Księcia Namiestnika Królestwa odezwą № 1,740 z r. b. zawiadomił Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych, że w podawanych przez szpitale likwidacjach kosztów kuracji chorych straży granicznej, nie jest przestrzegana jednostajność i ścisłość wymagana przepisami, i tak:

a) niektóre szpitale formują likwidacye co cztery, inne co trzy, lub dwa, a niektóre co sześć miesięcy;

b) likwidacye nie obejmują wszystkich chorych w przebiegu tercyału przybyłych do szpitala, i zdarza się niekiedy, że po upływie tercyału, a nawet pół roku, szpitale żądają zwrotu kosztów za kuracyę chorych pominiętych w poprzednich likwidacjach;

с) одни больницы выставляют въ разчетныхъ вѣдомостяхъ время выписки, нѣкоторыя время приѣма и выписки больного, а есть и такія, кои вовсе не упоминаютъ о времени приѣма и выписки больныхъ;

д) одни больницы считаютъ въ мѣсяцѣ 30 дней, другія же столько дней, сколько ихъ дѣйствительно въ каждомъ мѣсяцѣ;

е) число приѣма и выписки больныхъ, нѣкоторыя больницы выставляютъ по старому, а другія по новому стилю;

ф) не исчисляютъ съ точностію суммы издержекъ на леченіе больныхъ нижнихъ чиновъ, согласно числу дней, проведенныхъ ими въ больницѣ, и требуютъ платы или свыше размѣра, по числу больничныхъ дней, или же ниже той, какая причитается имъ дѣйствительно;

г) не увѣдомляютъ въ свое время ротныхъ командировъ пограничной стражи о приѣмѣ въ больницу или выпискѣ изъ оной больныхъ нижнихъ чиновъ, а если присылаютъ квитанціи въ приѣмѣ, или увѣдомленія о выпискѣ больныхъ, то въ нихъ выставляютъ или не то число, когда больной дѣйствительно былъ принятъ или выписанъ, или же выставляютъ оное по одному только календарю, вслѣдствіе чего ротные командиры, въ мѣсячныхъ своихъ вѣдомостяхъ о численномъ движеніи нижнихъ чиновъ, не въ состояніи пояснить съ точностію времени приѣма и выписки больного, между тѣмъ какъ вѣдомости эти служатъ основаніемъ при повѣркѣ разчетныхъ вѣдомостей, представляемыхъ больницами о возвратѣ имъ расходовъ на леченіе.

Уже не въ первый разъ Главный Совѣтъ получаетъ жалобы подлежащихъ начальствъ—на крайнюю неточность представляемыхъ больницами разчетныхъ вѣдомостей расходовъ, подлежащихъ возврату за леченіе нижнихъ чиновъ военного вѣдомства, пограничной стражи, почтовыхъ, дорожныхъ служителей и проч. Неточность эта подаетъ поводъ къ обширной перепискѣ, замедляетъ выдачу денегъ, слѣдующихъ больницамъ, а иногда вовлекаетъ ихъ въ убытки, по поводу недоборовъ въ платѣ, причитающейся больницамъ.

с) że jedne szpitale zamieszczają w likwidacjach dzień wyjścia, a niektóre dzień wejścia i wyjścia chorego, a są takie, które dzień wejścia i wyjścia pomijają;

д) że szpitale liczą na jeden miesiąc dni 30, inne zaś tyle dni, ile rzeczywiście jest dni w miesiącu;

е) że czas wejścia i wyjścia chorych, niektóre szpitale oznaczają podług kalendarza starego, inne według nowego;

ф) że nie obliczają ściśle wysokości kosztów kuracyi za leczenie chorych niższych stopni, według liczby dni w szpitalach spędzonych — i, albo żądają większej zapłaty nad tę, jaka w stosunku liczby dni szpitalnych przypada, lub też mniej likwidują jak rzeczywiście należy;

г) że nie zawiadamiają miejscowych Komendantów rot pogranicznej straży w właściwym czasie, o przyjęciu do szpitala lub wypisaniu chorych niższych stopni, a jeżeli nadsyłają pokwitowania z przyjęcia lub zawiadomienia o wypisaniu chorych, to w pismach tych wykazują, albo nie ten dzień, w którym chory istotnie został przyjętym lub wypisany, albo też kładą datę według jednego tylko kalendarza, z tego powodu Komendanci rot, nie są w stanie wykazać dokładnie czasu wejścia lub wyjścia chorego w swych raportach miesięcznych, formowanych o ruchu liczby niższych stopni — raporta zaś te używane są do sprawdzania likwidacji, podawanych o wypłatę szpitalom należności za kurację.

Nie pierwszy to już raz dochodzą do Rady Głównej zażalenia Władz na wielką niedokładność likwidacji podawanych przez szpitale, względem zwrotu kosztów kuracyi niższych stopni wojskowych, straży granicznych, drogowych, pocztowych etc. Niedokładności te wywołują obszerną korespondencję, wpływają na zwłokę wypłat należności szpitalnych, a niekiedy stają się przyczyną strat, z powodu niedoborów w należnościach, szpitalom przypadających.

Во избѣжаніе нареканій, Попечительные Совѣты должны завести по этой отрасли отчетности, строгій порядокъ и аккуратность, наблюдая за тѣмъ, чтобы правила, изданныя до сего времени по сему предмету, были исполняемы во всѣхъ подробностяхъ.

Сверхъ того, Совѣтъ считаетъ нужнымъ напомнить Попечительному Совѣту:

1) что расчетныя вѣдомости деньгамъ, причитающимся за леченіе военнотружениковъ, а также безсрочно-отпущенныхъ и отставныхъ, составленныя со всею точностію на русскомъ и польскомъ языкахъ, должны быть представляемы въ Новогорьскую Коммисаріатскую Коммисію, чрезъ посредство Уѣздныхъ Начальниковъ, три раза въ теченіи каждаго года, а именно: 15 (27) Января, 15 (27) Мая и 15 (27) Сентября;

2) что число приѣма и выписки больного изъ больницы, не должно быть отмѣчаемо въ расчетной вѣдомости;

3) что, когда встрѣчается надобность показывать число, мѣсяцъ и годъ, таковыя должны быть означаемы по старому и по новому стилю,

4) что, во всякомъ мѣсяцѣ слѣдуетъ считать столько дней, изъ сколькихъ дней онъ состоитъ дѣйствительно;

5) что 1 (13) числа каждаго мѣсяца, слѣдуетъ отсылать прямо въ Коммисаріатскій Департаментъ (въ С.-Петербургъ) и въ Новогорьскую Коммисаріатскую Коммисію (въ Новогорьскъ), вѣдомости о движеніи больныхъ воинскихъ чиновъ, безсрочно-отпущенныхъ и отставныхъ.

Относительно счетовъ издержкамъ на леченіе больныхъ чиновъ пограничной стражи, слѣдуетъ наблюдать:

1) чтобы расчетныя вѣдомости, составленныя съ точностію на русскомъ и польскомъ языкахъ, были представляемы начальникамъ подлежащихъ таможенныхъ округовъ, три раза въ теченіе года, а именно 1 (13) Января, 1 (13) Мая и 1 (13) Сентября;

Rady Opiekunіczе, dla uniknienia czynionych zarzutów, obowiązane są urządzać tę gałąź służby z wszelką dokładnością i ścisłością i przestrzegać, aby przepisy dotąd w tym przedmiocie wydane, aż do najmniejszych szczegółów zachowane były.

Obok tego znajduje potrzebę przypomnieć Radzie Opiekunіczеj:

1) że likwidacye należności, przypadających za kuracyę wojskowych czynnej służby, oraz nieograniczenie urlopowanych i dymisyonowanych, sporządzone z jak największą dokładnością w językach: rosyjskim i polskim, podawane być powinny Nowogorьskiej Kommissoryackiej Kommissyi przez pośrednictwo Naczelników Powiatowych, trzy razy w ciągu każdego roku, a mianowicie: 15 (27) Stycznia, 15 (27) Maja i 15 (27) Września;

2) że dzień wejścia i wyjścia chorego ze szpitala nie powinien być zamieszczany w likwidacyi;

3) że ile razy zachodzi potrzeba oznaczenia dnia, miesiąca i roku, dopełnionym to być powinno według starego i nowego kalendarza;

4) że na każdy miesiąc tyle dni liczyć należy, ile rzeczywiście miesiąc ten dni obejmuje;

5) że dnia 1 (13) każdego miesiąca, przesłane być winny wprost do Kommissoryackiego Departamentu (w Petersburgu) i Nowogorьskiej Kommissoryackiej Kommissyi (w Nowogorьsku) wykazy o ruchu chorych wojskowych, nieograniczenie urlopowanych i dymisyonowanych.

Co się tyczy obrachunków o koszta kuracyi chorych straży granicznej, przestrzegać należy:

1) ażeby likwidacye, również z dokładnością formowane w dwóch językach: rosyjskim i polskim, podawane były właściwym Naczelnikom округовъ celnogranicznych, trzykrotnie w ciągu roku, a mianowicie: dnia 1 (13) Stycznia, 1 (13) Maja i 1 (13) Września;

2) чтобы въ разсчетныхъ вѣдомостяхъ были оказываемы всѣ больные чины пограничной стражи, поступившіе въ больницу въ теченіе трети;

3) чтобы числа приѣма и выписки каждаго больного были выставлены по новому и старому стилю, какъ на квитанціяхъ, выдаваемыхъ въ приѣмѣ больныхъ, такъ и на билетахъ, возвращаемыхъ при выпискѣ ихъ изъ больницы;

4) чтобы вознагражденіе за леченіе больныхъ, исчисляемо было согласно цѣнамъ, утвержденнымъ Правительственною Коммисією Внутреннихъ Дѣлъ, и соразмѣрно числу дней, проведенныхъ въ больницѣ каждымъ больнымъ;

5) чтобы Попечительные Совѣты увѣдомляли 1 (13) числа каждаго мѣсяца ротныхъ командировъ пограничной стражи о днѣ прибытія въ больницу, выписки изъ оной, или смерти нижнихъ чиновъ пограничной стражи.

Наконецъ, Главный Совѣтъ предписываетъ тѣмъ Попечительнымъ Совѣтамъ, которые пользовались ссудою изъ основнаго капитала, на заготовленіе вещей для больныхъ военнаго вѣдомства, чтобы деньги, подлежащія возврату на пополненіе суммы, изъ которой былъ произведенъ расходъ, были отсылаемы ими въ установленные сроки въ Главное Казначейство Царства.

Варшава, 3 (15) Ноября 1852 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Гр. Скарбекъ*.

N° 1,095/20,841.

2) ажебы ликвидацие obejmowały wszystkich chorych straży granicznej, którzy przybędą w ciągu trzecia do szpitala;

3) ажебы дата przybycia i wyjścia каждаго chorego, была wykazaną według nowego i starego kalendarza, tak na pokwitowaniach udzielonych o przyjęciu chorych, jako też na biletach wyjścia ze szpitala;

4) ажебы wynagrodzenia za kurację chorych likwidowane były według cen, przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzonych, i w stosunku dni spędzonych przez respective chorego;

5) ажебы Rady Opiekuncze dnia 1 (13) каждаго miesiąca zawiadamiały miejscowych Dowódców rot ze straży granicznej, o dniu przybycia do szpitala, wyjścia, lub śmierci niższych stopni pogranicznej straży.

Wreszcie Rada Główna wzywa Rady Opiekuncze, które korzystały z funduszu żelaznego na sprawienie efektów dla chorych wojskowych, iżby kwoty przypadające do zwrotu, na uzupełnienie summy, z której wydatek poniesiony został, w terminach właściwych, przesłać według wskazania do Kassy Głównej Królestwa nie omieszkaly.

w Warszawie, d. 3 (15) Listopada 1852 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

N° 1,095/20,841.

№ 15.

Распоряжение о томъ, чтобы Попечительные Совѣты доставляли ежемѣсячныя вѣдомости о больныхъ воинскихъ чинахъ, безсрочно-отпускныхъ и отставныхъ, въ Коммисаріатскій Департаментъ и въ Новогоріевскую Коммисію; расчетныя же вѣдомости платъ, причитающейся за ихъ лечение, непосредственно въ сію послѣднюю.

(2 (14) Апрѣля 1853 года.)

Уѣзднымъ и Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

На основаніи существующихъ постановленій, подтвержденныхъ распоряженіями Главнаго Совѣта, отъ 3 (15) Ноября 1852, за № 1,095/20,841 и 18 (30) Декабря 1852, за № 2,372/51,635, Попечительные Совѣты обязаны 1(13) числа каждаго мѣсяца, посылать въ Коммисаріатскій Департаментъ (въ С.-Петербургъ) и въ Новогоріевскую Коммисію (въ Новогоріевскъ), вѣдомости о движеніи больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, состоящихъ на службѣ, а также безсрочно-отпускныхъ и отставныхъ.

Вѣдомости эти должны быть составлены по формѣ, приложенной ко 2-му тому сборника постановленій и свѣдѣній, касающихся благотворительныхъ заведеній въ Царствѣ (стр. 88, 151, 152, 157.) и должны пояснять:

№ 15.

Rozporządzenie, aby Rady Opiekuńcze przysyłały miesięczne wykazy chorych wojskowych, nieograniczenie urlopowanych i dymisyonowanych, Komissoryackiemu Departamentowi i Nowogeorgiewskiej Kommissyi, a likwidacye należności za ich leczenie bezpośrednio téj ostatniej.

(d. 2 (14) Kwietnia 1853 r.)

do

Rad Opiekuńczych Powiatowych i Szczegółowych.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Na zasadzie istniejących przepisów, ponowionych zarządzeniami Rady Głównej dnia 3 (15) Listopada 1852 roku № 1,095/20,841 i 18 (30) Grudnia 1852 r. № 2,372/51,635, Rady Opiekuńcze obowiązane są dnia 1 (13) każdego miesiąca przysyłać do Kommissoryackiego Departamentu (w Petersburgu) i Nowogeorgiewskiej Kommissyi (w Nowogeorgiewsku), wykazy o ruchu chorych wojskowych niższych stopni, zostających w służbie, oraz nieograniczenie urlopowanych i dymisyonowanych.

Wykazy te powinny być sporządzane według wzoru, dołączonego do tomu 2-go zbioru urządzeń i wiadomości, dotyczących instytutów dobroczynnych w Królestwie (str. 88, 151, 152, 157); objaśniać one mają:

a) какое число больных остается на излечении к последнему числу мѣсяца;

b) сколько лицъ принято въ теченіе мѣсяца;

c) сколько изъ нихъ умерло или бѣжало;

d) сколько остается къ 1-му числу мѣсяца.

Такъ какъ, согласно отзыву Новогоріевской Коммисариатской Коммисіи, полученному въ последнее время посредствомъ Главнаго Штаба Арміи, нѣкоторые Попечительные Совѣты, завѣдывающіе больницами, въ которыя принимаются для пользованія больные воинскіе чины, не представили упомянутыхъ вѣдомостей за истекшіе мѣсяцы нынѣшняго года, то Главный Совѣтъ считаетъ нужнымъ предписать Попечительному Совѣту, вѣдомости эти, если онѣ не представлены до сихъ поръ, выслать немедленно въ Новогоріевскую Коммисариатскую Коммисію и препровождать таковыя на будущее время прямо отъ себя въ сію же Коммисію и въ Коммисариатскій Департаментъ въ опредѣленные сроки, соблюдая при составленіи оныхъ всевозможную точность.

Кромѣ того, Главный Совѣтъ предлагаетъ Попечительному Совѣту, чтобы мѣсячныя вѣдомости о движеніи находящихся въ больницѣ нижнихъ чиновъ пограничной стражи, посылаемы были особо 1 (13) числа каждаго мѣсяца мѣстнымъ ротнымъ командирамъ этой стражи.

Разсчетныя вѣдомости деньгамъ, причитающимся за лечение и погребеніе воинскихъ чиновъ, должны быть впредь представляемы безъ посредничества Главнаго Штаба Арміи.

И такъ на будущее время, начиная съ 1 (13) Мая с. г., упомянутыя вѣдомости должны быть посылаемы въ сроки: 1 (13) Января, 1 (13) Мая и 1 (13) Сентября каждаго года, прямо въ Новогоріевскую Коммисію, чрезъ посредство мѣстныхъ Уѣздныхъ Начальниковъ.

Вѣдомости эти слѣдуетъ составлять, какъ извѣстно Попечительному Совѣту, считая за содержаніе военныхъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ, плату по тарифу; за содержаніе

a) jaka liczba chorych z dniem ostatnim miesiąca pozostała na kuracyi;

b) ile osób w ciągu miesiąca przyjęto;

c) ile z téj liczby zmarło i zbiegło;

d) ile z dniem 1-ym miesiąca pozostało.

Gdy według zawiadomienia Nowogeorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi, za pośrednictwemъ Sztabu Głównego Armii świeżo otrzymanego, niektóre Rady Opiekuńcze, zarządzające szpitalami, trudniącemi się kuracją chorych wojskowych, za upłynione miesiące bieżącego roku nie złożyły pomienionych wykazów; z tego powodu Rada Główna znajduje się w potrzebie przypomnieć Radzie Opiekuńczej, iżby wykazy, o których mowa, jeśli takowe dotąd złożone nie zostały, niezwłocznie przesyłała Kommissoryackiej Kommissyi w Nowogeorgiewsku i aby na przyszłość wykazy takowe w terminach oznaczonych, z wszelką dokładnością sporządzone, teŝe Kommissyi, oraz Kommissoryackiemu Departamentowi wprost od siebie odsyłała.

Obok tego Rada Główna przypomina Radzie Opiekuńczej, iżby wykazy miesięczne o ruchu znajdujących się w szpitalu chorych straży granicznej, oddzielnie dnia 1 (13) kaŝdego miesiąca przesyłane były miejscowym Dowódcom rot straży granicznej.

Likwidacye należności za kurację i pogrzeby wojskowych odtąd mają być składane, bez pośrednictwa Sztabu Głównego Armii.

Począwszy więc od 1 (13) Maja r. b., na przyszłość likwidacye pomienione przesyłane być powinny w terminach 1 (13) Stycznia, 1 (13) Maja, 1 (13) Września kaŝdego roku wprost do Nowogeorgiewskiej Kommissyi, za pośrednictwem właściwych Naczelników Powiatu.

Likwidacye te formować należy, jak wiadomo Radzie Opiekuńczej, licząc za utrzymanie wojskowych czynnej służby, według taryfŝy; za utrzymywanie zaś nieograniczenie ur-

же безсрочно-отпускныхъ и отставныхъ, по 50 копѣекъ ассигнаціями въ день съ лица.

Наконецъ, Главный Совѣтъ вновь подтверждаетъ Попечительному Совѣту, надлежаше ознакомиться съ правилами относительно исчисленія платы за леченіе воинскихъ чиновъ и примѣняться къ нимъ со всею точностію.

Варшава, (14) Апрѣля 1853 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Гр. Скарбекъ.*

N° 544/9,616.

N° 16.

Распоряженіе относительно перевозки въ военные госпитали изъ больницъ гражданскаго вѣдомства, больныхъ воинскихъ чиновъ, одержимыхъ хроническими болѣзнями.

(18 (30) Юня 1854 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Въ гражданскихъ больницахъ находятся иногда на излеченіи нижніе воинскіе чины, которые, будучи одержимы хроническими болѣзнями, подлежатъ отсылкѣ для дальнѣйшаго пользованія въ военные госпитали.

Начальники частей войскъ, по полученіи отъ Попечительныхъ Совѣтовъ представленій, каждый разъ испрашивали

лопованныхъ и dymissyonowanych, po kop. assyg. 50 dziennie od osoby.

Wreszcie, Rada Główna ponawia wezwanie do Rady Opiekuńczej, iżby chciała dokładnie poinformować się o przepisach, dotyczących likwidowania kosztów kuracyi wojskowych i takowe z największą akuratnością wykonywać starała się.

w Warszawie, d. 2 (14) Kwietnia 1853 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek.*

N° 544/9,616.

N° 16.

Rozporządzenie o przewożeniu do szpitali wojskowych chorych chronicznych, w szpitalach cywilnych leczonych.

(d. 18 (30) Czerwca 1854 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZĄ ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W szpitalach cywilnych znajdują się niekiedy na kuracyi chorzy wojskowi niższych stopni, z powodu chorób chronicznych kwalifikujący się do odesłania na dalszą kuracyę do szpitali wojskowych.

Naczelnicy wojenni, na skutek otrzymanych od Rad Opiekuńczych przedstawień, za każdy raz żądali decyzyi, wzglę-

разрѣшенія, относительно перевозки такого рода больныхъ въ военныя госпитали.

Главнокомандующій 1, 2 и Гренадерскимъ корпусами, Его Сіятельство Графъ Ридигеръ, изволилъ предоставить начальникамъ частей войскъ, во избѣжаніе излишней по этому предмету переписки, дѣлать распоряженія о перевозкѣ на обывательскихъ подводахъ въ военныя госпитали такихъ больныхъ, одержимыхъ хроническими болѣзнями, которые, безъ малѣйшаго вреда для ихъ здоровья, могутъ перенести перевозку.

Сверхъ того, начальникамъ частей войскъ предоставлено, деньги, причитающіяся за обывательскія подводы, требовать въ возвратъ изъ Новогеоргіевской Коммисаріатской Коммисіи; кормовыя же деньги, какъ для больныхъ, такъ и сопровождающихъ ихъ нижнихъ чиновъ, отъ провіантскаго вѣдомства.

О таковыхъ приказаніяхъ Его Сіятельства Графа Ридигера, Главный Совѣтъ, на основаніи отзыва Дежурнаго Генерала Арміи, послѣдовавшаго, отъ 24 Апрѣля 1854 года, за № 1,129, къ Главному Медицинскому Инспектору, извѣщаетъ Попечительный Совѣтъ.

Варшава, 18 (30) Іюня 1854 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Гр. Скарбекъ*.

№ 1,157.

dem przewiezienia tego rodzaju chorych do szpitali woj-
skowych.

JW. Hrabia Rüdiger, Głównie-dowodzący korpusami: 1, 2 i grenadyerów, dla uniknienia zbytecznej w tym przedmiocie korespondencyi, pozostawić raczył Naczelnikom wojennym czynienie rozporządzeń, względem przewożenia na obywatelskich podwodach do szpitali wojskowych, takich chorych chronicznych, którzy bez najmniejszego uszkodzenia mogą przenieść transport.

Obok tego upoważnieni zostali wojenni Naczelnicy do likwidowania należytości za obywatelskie podwozy z Nowogéorgiewskiej Kommissoryackiej Kommissyi, należytości zaś za żywność (кормовыя деньги) dla chorych i przeprowadzających ich niższych stopni, od Władzy Prowianckiej.

O takowych rozkazach JW. Hrabiego Rüdigera, Rada Główna, na zasadzie odezwy Dyżurnego Generała Armii pod dniem 24 Kwietnia 1854 r. № 1,129 do Głównego Inspektora Służby Zdrowia uczynionój, niniejszém Radę Opiekunczą zawiadamia.

w Warszawie, dnia 18 (30) Czerwca 1854 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek*.

№ 1,157.

N° 17.

Распоряжение относительно приема въ больницы воинскихъ чиновъ съ обмундированіемъ, оружіемъ и амунициею.

(15 (27) Іюля 1854 года.)

N Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

На основаніи приказанія Его Сіятельства Генералъ-Адъютанта Графа Ридигера, исправляющаго должность Намѣстника въ Царствѣ, Главный Совѣтъ предписываетъ Попечительному Совѣту, больныхъ воинскихъ чиновъ, поступающихъ для излеченія въ больницы, принимать съ полнымъ обмундированіемъ, амунициею и оружіемъ, для поставленія ихъ въ возможность, по выздоровленіи, быть готовыми къ походу.

Варшава, 15 (27) Іюля 1854 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписанъ) *Гр. Скарбекъ.*

N° 1,519.

N° 17.

Rozporządzenie, iż chorzy wojskowi mają być przyjmowani do szpitali z umundurowaniem, bronią i amunicją.

(d. 15 (27) Lipca 1854 r.)

do

Rady Szczęgółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Na zasadzie rozkazów JW. Generała-Adjutanta Hrabiego Rüdigera, sprawującego obowiązki Namiestnika Królestwa, Rada Główna wzywa niniejszém Radę Opiekuńczą, aby przybywających chorych wojskowych na kurację do szpitala, przyjmowała ze wszelkiém umundurowaniem, amunicją i bronią, dla postawienia ich po wyzdrowieniu w gotowości do wymarszu.

w Warszawie, d. 15 (27) Lipca 1854 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Hr. Skarbek.*

N° 1,519/27,700.

№ 18.

Распоряженіе о производствѣ вознагражденія, за содержаніе въ гражданскихъ больницахъ отставныхъ нижнихъ чиновъ, въ такомъ размѣрѣ, въ какомъ оно производится за военныхъ чиновъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ.

(16 (28) Февраля 1855 года.)

N Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Советъ Благотворительныхъ Заведеній.

Военный Министръ, отъ 10 Декабря прошедшаго года, за № 6,015, увѣдомилъ Его Свѣтлость Князя Намѣстника, что Военный Совѣтъ, рассмотрѣвъ представленія Коммисариатскаго Департамента, относительно вознагражденія за содержаніе отставныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ въ гражданскихъ больницахъ Царства Польскаго, и имѣя въ виду, что Его Свѣтлость призналъ соотвѣтственнымъ, чтобы за содержаніе означенныхъ лицъ въ больницахъ Царства, а равно за погребеніе умершихъ, было производимо вознагражденіе изъ суммъ Коммисариата, въ такомъ размѣрѣ, въ какомъ оно производится за военныхъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ, согласно тарифу, утверждаемому ежегодно Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, опредѣлилъ: распоряженіе Его Свѣтлости Князя Фельдмаршала оставить въ своей силѣ, каковое постановленіе Военнаго Совѣта, Государь Императоръ, въ 29-й день Ноября 1854 года, Высочайше утвердить соизволилъ.

№ 18.

Rozporządzenie, iż wynagrodzenie, za utrzymanie dymissyjonowanych niższych stopni w szpitalach cywilnych, ma być uiszczanem w tej wysokości, jak za wojskowych w czynnej służbie zostających.

(d. 16 (28) Lutego 1855 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Minister Wojny zawiadomił Księcia Namiestnika Królestwa pod dniem 10 Grudnia r. z. № 6,015, że Rada Wojenna, rozpoznawszy przedstawienie Kommissoryackiego Departamentu, o uiszczonей opłacie za utrzymanie dymissyjonowanych niższych stopni wojskowych w szpitalach cywilnych Królestwa Polskiego, i mając na względzie, że Jego Książęca Mość uznał za potrzebne, aby z funduszków Kommissoryackich za utrzymanie pomienionych osób w szpitalach Królestwa, jakoteż i za grzebanie zmarłych, czynione było wynagrodzenie w takiej wysokości, jak za wojskowych w służbie czynnej zostających, podług taryf, corocznie przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych i Duchownych zatwierdzonej, postanowiła rozporządzenie Księcia Feldmarszałka w swęj mocy zachować, a powyższe postąpienie Rady Wojennej NAJJAŚNIEJSZY PAN w dniu 29 Listopada 1854 r. NAJWYŻEJ zatwierdzić raczył.

О такомъ Высочайше утвержденномъ постановленіи Военнаго Совѣта, объявленномъ Главному Директору Внутреннихъ Дѣлъ, въ отзывѣ Главнаго Штаба Дѣйствующей Арміи, отъ 4 Января настоящаго года, за № 17, Главный Совѣтъ, сообщая Попечительному Совѣту, присовокупляетъ, что объ ономъ дано знать Новогоргеіевской Коммисаріатской Коммисіи прямо изъ Главнаго Штаба.

Варшава, 16 (28) Февраля 1855 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *А. Дмитріевъ*.

№ 67/1,782.

№ 19.

Распоряженіе о точномъ записываніи, при приѣмѣ въ больницы воинскихъ чиновъ, ихъ обмундированія, вооруженія, обуви, бѣлья и проч.

(9 (21) Марта 1855 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Дежурный Генералъ Арміи донесъ Главному Директору, Предсѣдательствующему въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, что, какъ видно изъ полученныхъ донесеній, нѣкоторые Попечительные Совѣты гражданскихъ больницъ въ Царствѣ, по излеченіи нижнихъ

О такой же НАИВЫШЕЈ затвержденѣй decyzji, przez odezwę Sztabu Głównego Armii Czynnej z d. 4 Stycznia r. b. № 17, Dyrektorowi Głównemu Spraw Wewnętrznych objawionej, Rada Główna zawiadamia Radę Opiekunczą, z nadmienieniem: że o niej Nowogeorgiewska Kommissoryacka Kommissya wprost ze Sztabu Głównego poinformowana została.

w Warszawie, d. 16 (28) Lutego 1855 r.

Prezes, Radca Tajny, Senator (podpisano) *A. Dmitriew*.

№ 67/1,782.

№ 19.

Rozporządzenie, iż przedmioty umundurowania, uzbrojenia, obuwia i bielizny chorych wojskowych, najściślej opisywane być mają.

(d. 9 (21) Marca 1855 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekunczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Dyżurny General Armii doniósł Dyrektorowi Głównemu, Prezydującemu w Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych, że podług otrzymanych doniesień, niektóre Rady Opiekuncze szpitali cywilnych w Królestwie, po wyleczeniu chorych wojskowych niższych stopni,

воинскихъ чиновъ, возвращаютъ мундирную одежду, оружіе и амуніцію не въ такомъ состояніи, въ какомъ эти вещи были приняты при поступленіи тѣхъ же больныхъ, для пользованія въ больницѣ.

Во избѣжаніе на будущее время подобныхъ случаевъ, которые могутъ подвергнуть строгой отвѣтственности больничныя управленія, Главный Совѣтъ предписываетъ Попечительному Совѣту, въ точности руководствуясь ст. 8 и 11 постановленія Совѣта Управленія, отъ 15 (27) Ноября 1840 года, сдѣлать зависящее распоряженіе, чтобы, при приѣмѣ въ больницу для пользованія воинскихъ чиновъ, тщательно были описываемы всѣ предметы обмундированія, вооруженія, обуви, бѣлья и проч. этихъ больныхъ; описаніе это производить на билетахъ и въ квитанціяхъ, выдаваемыхъ военному начальству; при выпискѣ же больныхъ, дѣлать на билетахъ надписи объ отдачѣ въ цѣлости всѣхъ вышеозначенныхъ предметовъ, выписываемымъ воинскимъ чинамъ, оставляя свѣдѣніе о томъ и въ своихъ дѣлахъ.

Варшава, 9 (21) Марта 1855 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *А. Дмитріевъ*.

№ 206/3,645.

zwracają odzież mundurową, broń i amunicję, nie w takim stanie, w jakim przy odsyłaniu tychże chorych na kurację przyjęte zostały.

Dla uniknienia na przyszłość podobnych wypadków, które na surową odpowiedzialność administracye szpitalne narazić mogą, Rada Główna poleca Radzie Opiekuńczej, izby w ściśleń zastósowaniu się do art. 8 i 11-go postanowienia Rady Administracyjnej z dnia 15 (27) Listopada 1840 roku, przy przyjęciu do szpitala na kurację chorych wojskowych, zarządziła jak najskrupulatniejsze opisanie wszelkich przedmiotów umundurowania, uzbrojenia, obuwia, bielizny, etc., tychże chorych; opisy te zamieszczała na билетach i w pokwitowaniach Władzom wojskowym udzielanych; a przy wyjściu chorych, domieszczała na билecie wzmiankę o oddaniu w całości wszystkich przedmiotów, wychodzącym wojskowym wydanych, zostawiając ślad tej czynności w aktach swoich.

w Warszawie, d. 9 (21) Marca 1855 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator (podpisano) *A. Dmitriew*.

№ 206/3,645.

N° 20.

Распоряжение о томъ, чтобы къ перевозкѣ въ военные госпитали не предназначались такіе воинскіе чины, состояніе здоровья которыхъ не позволяетъ перенести неудобствъ въ пути.

(27 Января (8 Февраля) 1858 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Главный Совѣтъ неоднократно обращалъ вниманіе Попечительныхъ Совѣтовъ, на настоятельную необходимость наблюдать за тѣмъ, чтобы изъ числа больныхъ воинскихъ чиновъ, были предназначаемы къ отправленію, для дальнѣйшаго пользованія, въ военные госпитали тѣ только чины, состояніе здоровья которыхъ, согласно заключенію врача, пользующаго больнаго, позволяетъ перенести неудобства перевозки, безъ всякой опасности, или вредныхъ послѣдствій.

Не смотря на то, военныя начальства обращаются въ Главный Совѣтъ съ жалобами, что больные, переводимые изъ гражданскихъ больницъ, поступаютъ въ военные госпитали съ совершеннымъ упадкомъ силъ и съ тяжкими болѣзнями.

Въ недавнее время подобный случай произошелъ въ Ломжинскомъ военномъ госпиталѣ, куда доставленъ изъ больницы Св. Іосифа, въ Остроленкѣ, безсрочно-отпускной Войцѣхъ Форатъ. Солдатъ этотъ, по донесенію Главнаго Лекаря Лом-

N° 20.

Rozporządzenie, iż chorzy wojskowi, którym stan zdrowia nie pozwala odbywać podróży, nie mają być kwalifikowani do szpitali wojskowych.

(d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1858 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Niejednokrotnie Rada Główna zwracała uwagę Rad Opiekuńczych na konieczną potrzebę dopilnowania, aby z pośród chorych wojskowych, kwalifikowani byli do odesłania na dalszą kurację do szpitali wojskowych tylko tacy, których stan zdrowia, podług uznania Lekarza ordynującego w szpitalu, bez żadnego niebezpieczeństwa, lub złych następstw, pozwala ponieść trudy podróży.

Pomimo to jednak Rada Główna otrzymuje uzalenia Władz, że chorzy ze szpitali cywilnych translokowani, przybywają do szpitali wojskowych w zupełnym upadku sił i z chorobami ciężkimi.

Świeżo miał miejsce podobny wypadek w szpitalu wojskowym w Łomży, do którego przywieziony został Wojciech Forat, nieograniczenie urlopowany, ze szpitala S-go Józefa w Ostrołęce. Żołnierz ten, podług doniesienia głównego Le-

жинскаго военного госпиталя, при поступленіи въ помянутый госпиталь, былъ одержимъ подкожною и брюшною водяною и кровавымъ поносомъ, при совершенномъ упадкѣ силъ. По показанію больного, онъ находился на излеченіи въ больницѣ, въ Остроленкѣ, шесть недѣль, какъ страдающій лихорадкой съ опухолью ногъ, потомъ, не смотря на тяжкую болѣзнь и невозможность перенести неудобства перевозки, высланъ въ Ломжинскій госпиталь, въ который прибылъ въ совершенномъ изнеможеніи и со столь опасною болѣзнію, что не было никакой надежды на спасеніе его.

Главный Совѣтъ, основываясь на отзывѣ Дежурнаго Генерала 1 Арміи къ Главному Директору Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ, отъ 23 Декабря прошедшаго года, за № 3,527, сообщаемъ о вышеизложенномъ случаѣ, съ присовокупленіемъ, что подобные случаи повторялись неоднократно, предписываетъ Попечительному Совѣту, вмѣнить больничнымъ врачамъ въ строжайшую обязанность, чтобы они, подъ личною отвѣтственностію, не назначали больныхъ воинскихъ чиновъ, или безсрочно-отпускныхъ, въ военные госпитали въ такомъ состояніи здоровья, когда перевозка можетъ усилить болѣзнь, или вообще имѣть вредное вліяніе на здоровье пересылаемаго больного.

Варшава, 27 Января (8 Февраля) 1858 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *А. Дмитріевъ*.

№ 462/56.

karza szpitala wojskowego w Łomży, przy wejściu do tego szpitala dotknięty był podskórną i brzuszna wodną puchliną i dyaryą, przy zupełnym upadku sił. Podług zeznania chorego, był on na kuracyi w szpitalu w Ostrołęce w ciągu sześciu tygodni, jako cierpiący na febrę z opuchnięciem nóg, a następnie pomimo ciężkiej choroby i niemożności przeniesienia trudów podróży, wysłany został do szpitala w Łomży, do którego przybył z chorobą obłożną i tak dalece niebezpieczną, iż nie było już żadnej nadziei uratowania go.

Rada Główna, powodowana odezwą Dyżurnego Generała 1-szej armii do Dyrektora Głównego Spraw Wewnętrznych i Duchownych, pod dniem 23 Grudnia r. z. № 3,527 uczynioną, donoszącą o powyższym wypadku z tą wzmianką, że podobne zdarzenia kilkakrotnie miały miejsce, wzywa Radę Opiekunczą o zobowiązanie jak najmocniej Lekarzy szpitalnych, iżby pod osobistą odpowiedzialnością, nie kwalifikowali chorych wojskowych lub nieograniczenie urlopowanych do szpitali wojskowych w takim stanie zdrowia, w którymby odbyta podróż, chorobę pogorszyć, lub w ogólności zły wpływ na zdrowie transportowanego wyrzucić mogła.

w Warszawie, d. 27 Stycznia (8 Lutego) 1858 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator (podpisano) *A. Dmitriew*.

№ 462/56.

№ 21.

Постановленіе о томъ, чтобы требованія объ уплатѣ денегъ, причитающихся за пользованіе въ гражданскихъ больницахъ воинскихъ чиновъ, поступающія по истеченіи года, были оставляемы безъ послѣдствій.

(20 Февраля (4 Марта) 1858 года.)

Въ Правительственную Коммисію Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Советѣ Управленія Царства.

Дежурный Генераль 1 Арміи, отзывомъ, отъ 10 Января сего года, за № 169, увѣдомилъ меня, что разныя вѣдомства и лица Царства Польскаго, обращаются нерѣдко въ Главный Штабъ съ требованіями—объ уплатѣ денегъ, причитающихся за содержаніе больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ въ городскихъ больницахъ, за обывательскія подводы, на производство разъѣздныхъ и суточныхъ чиновникамъ, командируемымъ по дѣламъ военного вѣдомства и т. п., по истеченіи годичнаго срока, опредѣленнаго ст. 301, книги 3, част. IV Свода Военныхъ Постановленій, на основаніи которой въ уплатѣ разъѣздныхъ денегъ, а равно въ удовлетвореніи другихъ претензій, должно быть отказываемо, если требованія объ уплатѣ оныхъ будутъ заявлены по истеченіи одного года; и что, по причинѣ такого несвоевременнаго поступленія требованій, необходимо было относить удовлетвореніе оныхъ не на суммы Коммисаріата, какъ бы слѣдовало, а на другіе источники, находящіеся въ распоряженіи Главнокомандующаго 1 Арміею.

№ 21.

Decyzya, iż ządania o wypłatę należności za leczenie w szpitalach cywilnych chorych wojskowych, po upływie roku wnoszone, będą pozostawiane bez skutku.

(d. 20 Lutego (4 Marca) 1858 r.)

do
Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych.

SEKRETARZ STANU PRZY RADZIE ADMINISTRACYJNÉJ.

General Dyżurny Armii 1-éj oznajmił mi w odezwie swéj z dnia 10 Stycznia r. b. № 169, że rozmaite władze i osoby Królestwa Polskiego zanoszą częstokroć do Sztabu Głównego ządania o wypłatę należytości za utrzymywanie chorych wojskowych niższych stopni w szpitalach miejskich, za podwody obywatelskie, koszta podróży i diety urzędnikom delegowanym w czynnościach wojskowych i t. p. po upływie terminu rocznego, oznaczonego art. 301-m księgi 3 części 4-téj Zbioru przepisów wojskowych, według którego wypłata kosztów podróży, równie jako i innych pretensyj, odmówioną być winna, jeżeli ządanie o takową wypłatę wniesione będzie po upływie roku jednego; że z powodu takowego opóźnienia podobnych należytości, musiano uciekać się nie do właściwych funduszków Kommissoryackich, lecz do źródeł innych, zostających pod rozporządzeniem Główno-Dowodzącego Armią pierwszą.

Въ отклоненіе за симъ, на будущее время, ненадлежащаго поступленія по сему предмету, Его Сіятельство Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, приказать изволилъ:

1) правило, изложенное въ 301 статьѣ, 3-ей книги, IV части Свода Военныхъ Постановленій, объявить Главноначальствующимъ Управленіямъ и лицамъ въ Царствѣ Польскомъ;

2) предварить упомянутыя учрежденія, что, если съ требованіями своими объ уплатѣ вышеупомянутыхъ принадлежностей, они обратятся къ подлежащему военному начальству по истеченіи одного года, то таковыя будутъ оставлены безъ удовлетворенія и отвѣта; сверхъ же сего, всё могущія возникнуть по этому поводу претензіи, будутъ обращены на чиновниковъ, которые окажутся виновными въ несвоевременной подачѣ требованій;

3) настоящее распоряженіе, для всеобщаго свѣдѣнія, припечатать во всѣхъ газетахъ и губернскихъ вѣдомостяхъ.

Доводя о семъ до свѣдѣнія Правительственной Коммисіи, имѣю честь, по порученію Князя Намѣстника въ Царствѣ, просить Коммисію привести немедленно въ исполненіе распоряженіе Его Сіятельства, изложенное въ 3-мъ пунктѣ, и представить о томъ соотвѣтственный рапортъ.

Варшава, 20 Февраля (4 Марта) 1858 года.

Дѣйствительный Статскій Совѣтникъ (подписано) *Карницкій*.

Примѣчаніе. Постановленіе это Главнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ Благотворительныхъ Заведеній сообщено, 20 Августа (1 Сентября) 1858 года, Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ для свѣдѣнія и точнаго исполненія, съ присовокупленіемъ, что постановленіе 1848 года, на основаніи котораго разсчитаны вѣдомости деньгамъ за содержаніе, леченіе и погребеніе въ гражданскихъ больницахъ военныхъ чиновъ, должны быть отсылаемы въ подлежащія Коммисаріатскія Коммисіи, немедленно по истеченіи каждой трети, остается въ своей силѣ и должно быть соблюдаемо со всею точностью.

Для запобѣженія więc w przyszłości niewłaściwemu pod tym względem postępowaniu, Książę Namieśnik Królestwa rozkazać raczył:

1) przepis art. 301-go księgi 3 części 4-ój Zbioru przepisów wojskowych, oznajmić Władzom Naczelnym Królestwa Polskiego;

2) uprzedzić pomienione Władze: że jeżeli żądania ich o wypłatę wspomnionych wyżej należitości, wniesione będą do właściwej Władzy wojskowej po upływie roku jednego, bez skutku i odpowiedzi pozostaną; a nadto, wszelkie wyniknąć mogące z tego powodu pretensye, regulowane będą do urzędników, którzy się stali winnymi opóźnienia w zanieśieniu żądania;

3) obecne rozporządzenie, podać do wiadomości powszechnej, za pośrednictwem wszystkich gazet i dzienników gubernialnych.

O czém donosząc Kommissyi Rządowej, mam zaszczyt z polecenia Księcia Namieśnika Królestwa wezwać ją, o bezwzględne przywiedzenie do skutku rozkazu Jego Książęcej Mości, punktem 3 objętego, i złożenie o spełnieniu jego stosownego rapportu.

w Warszawie, d. 20 Lutego (4 Marca) 1858 r.

Rzeczywisty Radca Stanu (podpisano) *Karnicki*.

Uwaga. Decyzja powyższa komunikowaną została pod d. 20 Sierpnia (1 Września) 1858 r., przez Radę Główną Opiekunczą Zakładów Dobroczynnych, Radom Szezegółowym, dla wiadomości i ścisłego wykonania przy nadmienieniu, że przepis z roku 1848, na zasadzie którego likwidacye za utrzymanie, kuracyę i pogrzeby chorych wojskowych w szpitalach cywilnych, niezwłocznie po upływie każdego tercyału roku odsyłane być winny do właściwej Kommissoryackiej Kommissyi, pozostaje w swęj mocy i jak najtroskliwiej przestrzegany być powinien.

N° 22.

Распоряженіе о томъ, чтобы Начальники инвалидныхъ командъ и Коменданты посѣщали гражданскія больницы четыре раза въ мѣсяцъ и распоряжались о перевозкѣ въ военные госпитали больныхъ воинскихъ чиновъ, состояніе здоровья которыхъ не представляетъ къ тому препятствій.

(22 Февраля (6 Марта) 1858 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Его Сіятельство Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, Главнокомандующій Арміею, имѣя въ виду:

что въ гражданскія больницы въ Царствѣ поступаетъ для леченія весьма значительное число воинскихъ чиновъ;

что содержаніе ихъ, въ упомянутыхъ заведеніяхъ, обходится гораздо дороже, нежели въ военныхъ лазаретахъ;

что въ небольшомъ разстояніи отъ гражданскихъ больницъ находятся военные лазареты, и, наконецъ,

что, согласно военнымъ постановленіямъ, Командиры гарнизонныхъ баталіоновъ и Начальники инвалидныхъ командъ, обязаны не менѣе четырехъ разъ въ продолженіи мѣсяца, посѣщать мѣстныя больницы, для наблюденія за тѣмъ, чтобы въ нихъ не были задерживаемы больные, признанные неспособными къ службѣ, а также одержимые хроническими болѣзнями, которые, безъ всякихъ вредныхъ послѣдствій для

N° 22.

Rozporządzenie, iż Naczelnicy komend inwalidnych i Komendanci zwiedzać mają cztery razy miesięcznie szpitale cywilne, celem zarządzania wysyłania do lazaretów wojskowych chorych wojskowych, których stan zdrowia na to dozwala.

(d. 22 Lutego (6 Marca) 1858 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Książę Namiestnik Królestwa, Głównodowodzący Armią, mając na względzie:

że do szpitali cywilnych w Królestwie odsyłani bywają na kurację chorzy wojskowi w bardzo znacznej liczbie;

że utrzymanie ich w pomienionych zakładach wypada o wiele drożej aniżeli w lazaretach wojennych;

że w małej odległości od szpitali cywilnych znajdują się lazarety wojskowe, wreszcie,

że podług przepisów wojskowych, Dowódcy batalionów garnizonowych i Naczelnicy komend inwalidnych, obowiązani są niemniej jak cztery razy w ciągu miesiąca zwiedzać szpitale miejscowe dla dopilnowania, aby nie byli zatrzymywani chorzy uznani za niezdatnych do służby, oraz chorzy dotknięci chorobami chronicznymi, którzy bez żadnych złych na-

ихъ здоровья, могутъ быть перевезены въ ближайшіе военные лазареты, приказать извоилъ:

1) объявить всѣмъ Начальникамъ инвалидныхъ командъ, гдѣ ихъ нѣтъ—этапнымъ Начальникамъ, гдѣ же есть Коменданты, то Комендантамъ:

a) чтобы они непремѣнно осматривали четыре раза въ мѣсяцъ гражданскія больницы, находящіяся въ мѣстахъ ихъ расположенія, и предлагали больницѣ перевозить немедленно, установленнымъ порядкомъ, въ ближайшіе госпитали, тѣхъ больныхъ, которые, будучи одержимы болѣзнями, требующими продолжительнаго леченія, могутъ однако безъ вреда вынести перевозку и, чтобы о всякой такой перевозкѣ, доносили, какъ Дежурному Генералу Арміи, такъ и по командѣ;

b) что открытыми для сего листами, на взиманіе въ пути обывательскихъ подводъ, должны быть снабжены заблаговременно, на случай перевозки, инвалидные Начальники отъ Окружнаго Генерала, а этапные Начальники и Коменданты отъ Военныхъ Начальниковъ губерній, которые и требуютъ въ расходъ листовъ своевременныхъ отчетовъ;

c) чтобы ежемѣсячно свидѣтельствовали всѣхъ больныхъ, находящихся въ больницѣ, и опредѣляли, совместно съ больничными медиками, кто изъ нихъ, на основаніи Положенія, не способенъ къ службѣ и представляли о томъ по начальству;

2) назначенные въ неспособные, если только они здоровы, никакъ не должны оставаться въ больницѣ, въ ожиданіи утвержденія ихъ назначенія, а должны быть отправляемы, на основаніи примѣчанія къ § 17-му Положенія о неспособныхъ (стр. 373—8, продолженія Свода Военныхъ Положеній), къ своимъ командамъ, если оныя близко, и къ ближайшимъ гарнизоннымъ баталіонамъ, если команды ихъ далеко;

стѣпств для здоровья, mogą być przewiezieni do bliskich lazaretów wojskowych, rozkazać raczył:

1) polecić wszystkim Naczelnikom komend inwalidnych, a gdzie ich niema, Naczelnikom etapów i Komendantom:

a) iżby niezawodnie cztery razy w ciągu każdego miesiąca zwiedzali szpitale cywilne, znajdujące się w miejscach ich konsystencyi, i zobowiązywali zarządy szpitali do niezwłocznego wysyłania do najbliższych lazaretów wojskowych tych chorych, którzy, dotknięci będąc chorobami, wymagającemi długiego leczenia, mogą jednakże bez uszkodzenia na zdrowiu znieść transport, i aby o każdym takim przewiezieniu chorych, donosili tak Dyżurnemu Generałowi Armii, jako też właściwym komendom;

b) że na przypadek zaszłej potrzeby przewożenia chorych, winni być zawczasu zaopatrzeni w listy otwarte, na uzyskanie w drodze podwód obywatelskich, Inwalidni Naczelnicy, przez Generała Okręgowego, a Naczelnicy etapów i Komendanci, przez Wojennych Naczelników Gubernij, którzy obowiązani są żądać w czasie właściwym rachunku z użycia listów;

c) iżby rewidowali co miesiąc wszystkich chorych, znajdujących się w szpitalach cywilnych i aby, wspólnie z Lekarzami szpitali, oznaczali: którzy z nich, stosownie do przepisów, okazują się być niezdolnymi do służby i aby w tym względzie czynili przedstawienia do właściwej Władzy;

2) uznani za niezdolnych do służby, jeśli są zdrowi, żadną miarą nie mogą być pozostawieni w szpitalu cywilnym, w oczekiwaniu na wyrzeczenie o ich przeznaczeniu, lecz winni być odsyłani, na zasadzie uwagi do § 17-go przepisu o niezdolnych (str. 373—8, dalszego ciągu Zbioru wojen. pos.) do swych komend, jeśli one znajdują się blisko, lub też do najbliższych batalionów garnizonowych, jeżeli komendy ich są daleko;

3) наблюдение за точным исполнением всего этого возложить, в отношении Инвалидных Начальников, на Командира 10 Округа Внутренней Стражи, в отношении этапных Начальников и Комендантов, на Военных Начальников губерний;

4) Генераль Штаб-Доктору Армии в своих поездках, для обозрения медицинской части, и лицам, посылаемым от времени до времени из Главного Штаба, для осмотра городских больниц, повёрять, исполняются ли в точности сказанные распоряжения.

О таковом приказании Его Сиятельства, объявленном Правительственной Коммисии Внутренних и Духовных Дел Дежурным Генералом 1 Армии, Главный Совет сообщает Попечительному Совету для точного, в чем слѣдует, исполнения.

При томъ, во избѣжаніе всякихъ недоразумѣній, могущихъ встрѣтиться при перевозкѣ больныхъ, Главный Советъ, на основаніи отзыва Дежурнаго Генерала 1 Армии, предписываетъ Попечительному Совету, чтобы, въ случаѣ назначенія, по взаимному соглашенію больничнаго медика съ военнымъ начальствомъ, воинскихъ чиновъ, одержимыхъ хроническими болѣзнями, къ отправленію для дальнѣйшаго пользованія въ военные лазареты, Советъ немедленно распоряжался о перевозкѣ этихъ больныхъ, на доставленныхъ обывательскихъ подводахъ, и о снабженіи больныхъ продовольствіемъ, одеждою и другими необходимыми предметами, согласно тарифу; а если того будетъ требовать родъ болѣзни, то назначать для надзора за больными и фельдшера.

Всѣ же расходы на этотъ предметъ, Попечительный Советъ долженъ вносить въ расчетныя вѣдомости, посылае-

3) dopilnowanie ścisłego wykonania powyższego, poruczyć Dowódcy 10-go Okręgu Straży Wewnętrznej co do Naczelników Inwalidnych, a Naczelnikom Wojennym Gubernij co do Naczelników etapów i Komendantów;

4) zalecić General Sztab-Doktorowi Armii i osobom wysyłanym z Głównego Sztabu dla rewizyi szpitali, aby sprawdzali, czy wspomniane rozporządzenia są spełniane w zupełności.

O takowych rozkazach Jego Książęcej Mości, objawionych Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych przez Dyżurnego Generała Armii 1-ej, Rada Główna zawiadamia Radę Opiekunczą, dla ścisłego, w czym do niej należy, wykonania.

Przytém, w celu usunięcia wszelkich wątpliwości, jakieby przy przewożeniu chorych nastęrczyć się mogły, Rada Główna, na zasadzie odezwy Dyżurnego Generała Armii 1-ej, wzywa Radę Opiekunczą, iżby w razie, gdy chorzy chroniczni wojskowi po obustronném zgodzeniu się Lekarza szpitala i Władzy wojskowej, uznani zostaną za kwalifikujących się do odesłania na dalszą kuracyę do lazaretów wojskowych, zarządzała niezwłocznie przewiezienie tychże na dostarczonych podwodach obywatelskich i zaopatrywała chorych w żywność, odzież i inne potrzeby podług taryffy; w przypadku zaś, gdy tego rodzaj choroby wymagać będzie, dodawała do dozoru chorych fclczera.

Wszystkie zaś wydatki z tytułu tego poniesione, Rada Opiekunczą zamieszczać będzie w likwidacyach do Kommis-

мыя въ Брестъ-Литовскую Коммисаріатскую Коммисію, вмѣстѣ съ вознагражденіемъ, причитающимся за леченіе и содержаніе больныхъ.

Варшава, 22 Февраля (6 Марта) 1858 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ

(подписано) *А. Дмитриевъ.*

№ 3,491/46,624.

№ 23.

Распоряженіе о приѣмѣ въ гражданскія больницы солдатскихъ сыновей, исключенныхъ изъ военнаго вѣдомства, наравнѣ съ прочими жителями.

(13 (25) Августа 1858 года.)

Губернскимъ Правленіямъ.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

По случаю Высочайше утвержденныхъ, въ 25 день Декабря 1856 года, правилъ, о порядкѣ исключенія кантонистовъ и солдатскихъ сыновей изъ военно-сухопутнаго и морскаго вѣдомствъ, возникъ вопросъ: могутъ ли быть принимаемы, въ случаѣ болѣзни, въ военные госпитали и лазареты, солдатскіе сыновья, исключенные изъ военнаго вѣдомства?

Такъ какъ сыновья солдатъ, уроженцевъ Царства, по исключеніи ихъ изъ военнаго вѣдомства, проживая въ Царствѣ при родителяхъ, родственникахъ или опекунахъ, не

soryackiej Kommissyi w Brześciu Litewskim podawanych, łącznie z należnościami, za kurację i utrzymanie chorych przypadającemi.

w Warszawie, d. 22 Lutego (6 Marca) 1858 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator (podpisano) *A. Dmitriew.*

№ 3,491/46,624.

№ 23.

Rozporządzenie, iż synowie żołnierscy wykreśleni z Zarządu wojskowego, oddawani być mają do szpitali cywilnych na równi z innymi mieszkańcami.

(d. 13 (25) Sierpnia 1858 r.)

do

Rządów Gubernialnych.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

Z powodu NAJWYŻEJ zatwierdzonych w dniu 25 Grudnia 1856 r. przepisów o porządku wykreślenia kantonistów i synów żołnierskich z Zarządu Wojenno-lądowego i morskiego, zaszła potrzeba wyrzeczenia, czyli synowie żołnierscy wykreśleni z Zarządu Wojskowego, mogą być przyjmowani na kurację, w razie choroby, do szpitali i lazaretów wojskowych.

Ponieważ synowie żołnierzy, rodem z Królestwa będących, po wykreśleniu ich z Zarządu wojskowego, zamieszkując w Królestwie przy rodzicach, krewnych lub opiekunach, prze-

признаются уже болѣе солдатскими дѣтьми, а должны быть записаны въ книги постоянного населенія, и такимъ образомъ ничѣмъ не отличаются отъ прочихъ жителей, — а потому Его Сіятельство Князь Намѣстникъ въ Царствѣ, предписаніемъ, отъ 14 (26) Мая сего года, за № 5,500, предложить изволилъ, чтобы такіе мальчики, въ случаѣ болѣзни, не были отправляемы въ военные госпитали и лазареты, но поступали для пользованія въ больницы гражданскаго вѣдомства, наравнѣ съ прочими здѣшними жителями.

Кромѣ того, такъ какъ можетъ случиться, что въ здѣшнемъ краѣ будутъ пребывать солдатскіе сыновья — уроженцы Имперіи, равнымъ образомъ исключенные изъ военнаго вѣдомства, но не записанные въ книги постоянного населенія Царства, а потому, на основаніи Высочайшаго повелѣнія, объявленнаго въ указѣ Правительствующаго Сената 16 Сентября 1857 года, Его Сіятельство приказать изволилъ, чтобы такіе мальчики, въ случаѣ болѣзни, были отправляемы для пользованія въ военные госпитали и лазареты, на счетъ Коммисаріата, впредь до окончанія производящейся нынѣ народной переписи въ Имперіи, не производя за то никакихъ вычетовъ изъ получаемого ими отъ Казны денежнаго пособія; и чтобы, по окончаніи упомянутой народной переписи, означенные мальчики были отправляемы въ военные госпитали и лазареты только въ чрезвычайныхъ случаяхъ и не иначе, какъ за вносомъ платы на тѣхъ же самыхъ основаніяхъ, на какихъ, согласно ст. 942, книги 3, части IV Свода Военныхъ Постановленій, принимаются въ военные госпитали и лазареты на излеченіе лица разныхъ сословій, не принадлежація военному вѣдомству.

Сообщая о вышеизложенномъ приказаніи Его Сіятельства Правительственная Коммисія предлагаетъ Губернскому Правленію сдѣлать немедленно распоряженіе — о точномъ исполненіи онаго, какъ относительно отправленія, въ случаѣ болѣзни, солдатскихъ сыновей здѣшнихъ уроженцевъ, въ гражданскія больницы, наравнѣ съ прочими жителями края, такъ равно

стоять быть уважаны за дѣти солдатскіе, должны быть до книгъ стаłej тутешей лудности записаны, и jako тacy, ничѣмъ не рѣзня ся од инныхъ mieszkańców Królestwa, przeto Książę Namiestnik Królestwa reskryptem swym z d. 14 (26) Maja r. b. № 5,500 polecieć raczył, aby chłopcy тacy, w razie choroby, nie byli odsyłani do szpitali wojskowych i lazaretów, lecz oddawani byli na kuracyę do szpitali cywilnych, na równi z innymi тутешьими mieszkańcami.

Oprócz tego, ponieważ się zdarzyć może, iż w kraju тутешьимъ przebywać będą synowie żołnierscy pochodzący z Cesarstwa i również z Zarządu wojskowego wykreśleni, lecz do книгъ стаłej лудности тутешей не записаны, przeto na zasadzie Najwyższego rozkazu, objawionego w Ukazie Rządzącego Senatu z dnia 16 Września 1857 r. Jego Książęca Mość polecieć raczył, aby тacy chłopcy, w razie choroby, odsyłani были на kuracyę do szpitali wojskowych i lazaretów na rachunek Kommissoryatu, aż do ukończenia odbywającego się teraz spisu лудности w Cesarstwie, nie czyniąc za to żadnych potrąceń z przyznawanego im ze Skarbu wsparcia pieniężnego, po ukończeniu zaś pomienionego spisu лудности, aby chłopcy тacy odsyłani были do szpitali wojskowych i lazaretów tylko w wypadkach nadzwyczajnych i nie inaczej jak за opłatą на tych samych zasadach, на jakich według art. 942-go księgi 3-jej części 4-jej Zwodu postanowień wojskowych przyjmują się do szpitali i lazaretów wojskowych на kuracyę ludzie różnych stanów, do Zarządu wojskowego nie należący.

Zawiadamiając o powyższym rozkazie Jego Książęcej Mości, Kommissya Rządowa poleca Rządowi Gubernalnemu wydać niezwłocznie, w ścisłym wykonaniu onego, zarządzenia, tak co do odsyłania w razie choroby synów żołnierskich, stałych тутешьихъ mieszkańców, на kuracyę do szpitali cywilnych, на równi z innymi mieszkańcami kraju, jako też i co do

и относительно предложенія мѣстнымъ властямъ, чтобы солдатскіе сыновья, уроженцы Имперіи, были отправляемы на леченіе въ военные госпитали и лазареты, на основаніяхъ, указанныхъ въ упомянутомъ распоряженіи.

Варшава, 13 (25) Августа 1858 года.

За Директора Отдѣленія, Статскій Совѣтникъ

(подписано) *Пентковский.*

№ 19,109/9,336.

Примѣчаніе. Вышеизложенное распоряженіе, Главнымъ Попечительнымъ Совѣтомъ Благотворительныхъ Заведеній, сообщено 3 (15) Октября 1858 года, за № 2,574, Частнымъ Попечительнымъ Совѣтамъ, для свѣдѣнія и точнѣе въ чемъ слѣдуетъ исполненія.

порученія Вѣдзѣмъ мѣсцовымъ, абы сынѡвѣ жѡлнѣрскы, зъ Цесарства pochodzacy, odsyłani byli na kuracyę do szpitali i lazaretów wojskowych, na zasadach tymże rozkazem wskazanych.

w Warszawie, d. 13 (25) Sierpnia 1858 r.

Za Dyrektora Wydziału,

Radca Stanu (podpisano) *Pętkowski.*

№ 19,109/9,336.

Uwaga. Rozporządzenie powyższe komunikowane zostało pod d. 3 (15) Października 1858 r. za № 2,574 przez Radę Główną Opiekunczą Zakładów Dobroczynnych, Radom Szczegółowym dla wiadomości i ścisłego stosowania w czem do nich należy.

N° 24.

Распоряжение относительно формы представления расчетных вѣдомостей издержкамъ, на лечение въ больницахъ гражданского вѣдомства нижнихъ чиновъ флота.

(19 (31) Января 1859 года.)

N Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Военный Совѣтъ въ С.-Петербургѣ, по обсужденіи вопроса относительно указанія источниковъ, на которые должна быть отнесена уплата больницамъ гражданского вѣдомства издержекъ, на лечение нижнихъ воинскихъ чиновъ флота, въ засѣданіи, происходившемъ 23 Октября 1858 года, опредѣлилъ слѣдующее:

1) за лечение и погребеніе отставныхъ и безсрочно-отпущенныхъ нижнихъ чиновъ флота, которые, на основаніи § 70 Высочайше утвержденнаго Положенія, зачислены въ общее вѣдомство сухопутныхъ войскъ, обязаны производить гражданскимъ больницамъ плату—Коммисаріатъ Военнаго Министерства, согласно ежегодно утверждаемому тарифу, безъ всякихъ дальнѣйшихъ расчетовъ съ Морскимъ Управленіемъ;

2) за лечение и погребеніе нижнихъ чиновъ флота, состоящихъ на дѣйствительной службѣ, или находящихся во временномъ отпуску, больницы въ Имперіи должны требовать возврата издержекъ, по прежнему, изъ Морскаго Управленія

N° 24.

Rozporządzenie względem formy przedstawiania likwidacji kosztów leczenia niższych stopni marynarki w szpitalach cywilnych.

(d. 19 (31) Stycznia 1859 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Rada Wojenna w Petersburgu po rozpoznaniu kwestyi, tyczącej się oznaczenia funduszów, do których regulować się winna opłata szpitalom cywilnym kosztów kuracyi wojskowych niższych stopni z marynarki, na posiedzeniu odbytém dnia 23 Października 1858 r. postanowiła, co następuje:

1) za kurację i pogrzeby dymisyonowanych i urlopowanych niższych stopni z marynarki, którzy na zasadzie § 70-go Najwyższej zatwierdzonej Ustawy, zaliczeni są do ogólnego Zarządu wojsk lądowych, obowiązany jest płacić szpitalom cywilnym właściwy Kommissoryat Ministerjum Wojny, podług taryff, corocznie zatwierdzanych, bez żadnych dalszych obrachunków z Zarządem marynarki;

2) za kurację i pogrzeby niższych stopni marynarki, zostających w czynnej służbie lub korzystających z czasowych urlopów, szpitale w Cesarstwie obowiązane są żądać zwrotu, jak dotąd, z Zarządu marynarki, szpitalom zaś cywilnym

гражданскимъ же больницамъ въ Царствѣ, означенныя издержки обязана возмѣщать Брестъ-Литовская Коммисариатская Коммисія.

Но о такового рода военныхъ больныхъ, Попечительные Совѣты заведеній Царства, должны составлять особыя расчетныя вѣдомости, на основаніи которыхъ, Коммисариатъ морскаго вѣдомства будетъ ежегодно возвращать Коммисариату Военнаго Министерства, произведенные на этотъ предметъ расходы.

Для точнаго исполненія таковыхъ постановленій, а равно во избѣжаніе на будущее время недоразумѣній, Главный Совѣтъ предлагаетъ Попечительному Совѣту:

Во первыхъ, чтобы въ общихъ расчетныхъ вѣдомостяхъ, посылаемыхъ каждую треть въ Брестъ-Литовскую Коммисариатскую Коммисію, были показываемы вмѣстѣ и издержки, подлежащія возврату больницъ за леченіе и погребеніе нижнихъ чиновъ флота, отставныхъ и безсрочно-отпускныхъ.

Во вторыхъ, чтобы въ Брестъ-Литовскую Коммисариатскую Коммисію посылаемы были, тоже по истеченіи каждой трети, особыя расчетныя вѣдомости о тѣхъ нижнихъ чинахъ военнаго флота, которые, состоя на дѣйствительной службѣ, или находясь во временномъ отпуску, будутъ отправлены на излеченіе въ больницу.

Сверхъ того, Главный Совѣтъ строжайше предписываетъ Попечительному Совѣту наблюсти, чтобы всѣ расчетныя вѣдомости были писаны четко, чисто, исправно, безъ всякихъ сокращеній, зачеркиваній или подчистокъ, и чтобы въ нихъ съ точностію были означаемы: начальство, отправившее больного въ больницу, полки и команды, къ которымъ принадлежатъ больные воинскіе чины, помѣщаемые въ больницы, ихъ имена и фамиліи, номера и числа билетовъ, по которымъ поступили въ больницу, а также номера и числа отпускныхъ билетовъ флотскихъ чиновъ.

въ Крѣпости, поминенный возвратъ затратъ доплатъ есть обязательна Коммисія Коммиссариатская въ Брѣстѣ Литовскомъ. Въсакже о того родзая чорыхъ войскowych, Рады Опіекунчые Інстытутѣвъ Крѣпостыа вынны формоваѣ oddzielne likwidacye, на zasadzie ktŃrychъ, Kommissoryatъ marynarki zwracaѣ bѣdzie corocznie Kommissoryatowi Ministerjumъ Wojny wypłaty na tenъ przedmiotъ zaawansowane.

Для ścisłego wykonania takowychъ przepisŃw i uniknienia reklamacyjъ na przyszłość, Rada GłŃwna zaleca Radzie Opіekuńczej:

ad 1-um, iżby w ogŃlnychъ likwidacyachъ, co tercyałъ przesyłanychъ Kommissyi Kommissoryackiejъ w Brześciu Litewskimъ, zamieszczała zarazemъ koszta do zwrotu szpitalowi przypadające za kuracyę i pogrzeby niższychъ stopni marynarzy, uwolnionychъ ze służby i nieograniczenie urlopowanychъ;

ad 2-um, aby przesyłała Kommissyi Kommissoryackiejъ w Brześciu Litewskimъ oddzielne likwidacye, również po upływie kaźdego tercyału, o tychъ niższychъ stopniachъ marynarki wojkowej, ktŃrzy, zostającъ w czynnej służbie lub korzystającъ z czasowego urlopu, oddani będą na kuracyę do szpitala.

Obokъ tego jakъ najmocniejъ zaleca Radzie Opіekuńczej dopilnowanie, aby wszystkie likwidacye formowane były czytelnie, czysto, porządnie, bezъ żadnychъ skrŃceń, przekreślań lub skrobań, aby z dokładnością wyszczegŃlniane były: Władze, odsyłające chorychъ do szpitala, pułki i komendy, do ktŃrychъ należą chorzy wojskowi pomieszczani w szpitalu, ichъ imiona i nazwiska, numera i daty biletŃw wejścia, orazъ numera i daty urlopŃw marynarzy.

При томъ, Главный Совѣтъ, въ удовлетвореніе отзыва Брестъ-Литовской Коммисаріатской Коммисіи, вмѣняетъ Попечительному Совѣту въ обязанность, по полученіи отъ упомятой Коммисіи денегъ въ возвратъ издержекъ на лечение, посылать ей каждый разъ, безъ замедленія, по почтѣ, надлежащія квитанціи въ 2 экземплярахъ, подъ однимъ числомъ и номеромъ, обозначая вверху листа: „первый экземпляръ“ или „второй экземпляръ“.

Варшава, 19 (31) Января 1859 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ, Сенаторъ

(подписано) *А. Дмитриевъ.*

Nº 126.

Przytem Rada Główna, powodowana odniesieniem się Kommissyi Brzesko-Litewskiej, wzywa Radę Opiekunczą, izby po otrzymaniu od tejże Kommissyi zwrotu kosztów kuracyjnych, za każdym razem przysyłała jej niezwłocznie pocztą stosowne pokwitowania, w 2-ch egzemplarzach, pod jedną datą i numerem, z oznaczeniem na początku arkusza: „pierwszy egzemplarz” lub „drugi egzemplarz.”

w Warszawie, d. 19 (31) Stycznia 1859 r.

Prezes, Tajny Radca, Senator (podpisano) *A. Dmitriew.*

Nº 126.

N° 25.

Распоряжение о томъ, что больные военного вѣдомства, какъ въ дѣйствительной службѣ состоящие, такъ и отставные и безсрочно-отпускные, не могутъ быть отправляемы въ гражданскія больницы на излеченіе, если въ той мѣстности находятся военные госпитали.

(25 Февраля (8 Марта) 1860 года.)

Г. Гражданскому Губернатору N губерніи.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ
Заведеній.

Дежурный Генералъ 1-ой Арміи.увѣдомилъ Главный Попечительный Совѣтъ, что, согласно существующимъ правиламъ, никакіе больные военного вѣдомства, какъ состоящие въ дѣйствительной службѣ, такъ и отставные и безсрочно-отпускные, не должны быть отправляемы въ гражданскія больницы на излеченіе, въ такихъ мѣстностяхъ, въ коихъ учреждены постоянные военные госпитали, а также, что правило это не распространяется на военные лазареты.

Вслѣдствіе сего Главный Попечительный Совѣтъ имѣетъ честь просить Ваше Превосходительство, предписать подлежащимъ полицейскимъ властямъ, чтобы онѣ не отправляли больныхъ военнослужащихъ, безсрочно-отпускныхъ и отставныхъ, въ гражданскія больницы, тамъ гдѣ существуютъ постоянные

N° 25.

Rozporządzenie, iż chorzy wojskowi w czynnej służbie będący, dymisyonowani i urlopowani, nie mogą być odsyłani na kurację do szpitali cywilnych, jeżeli w miejscu istnieją szpitale wojskowe.

(d. 25 Lutego (8 Marca) 1860 r.)

do
Gubernatora Cywilnego gubernii N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNICZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Dyżurny Jenerał Armii 1-jej zawiadomił Radę Główną, że stósownie do obowiązujących przepisów, wszyscy chorzy wojskowi, w czynnej służbie zostający, urlopowani i dymisyonowani, nie powinni być odsyłani na kurację do szpitali cywilnych, w miejscach tych, w których istnieją stałe szpitale wojskowe, oraz, że przepis ten nie stosuje się do lazaretów wojskowych.

W następstwie tego, Rada Główna ma zaszczyt upraszać JW. Pana o wydanie właściwym Władzom policyjnym zarządzenia, iżby chorych wojskowych urlopowanych i dymisyonowanych nie kwalifikowały do szpitali cywilnych, tam, gdzie są stałe szpitale wojskowe, jak niemniej o poinformowanie

военные госпитали; а также поставить о томъ въ извѣстность подлежащіе Попечительные Совѣты, въ завѣдываніи коихъ находятся больницы.

Варшава, 25 Февраля (8 Марта) 1860 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Лашинскій*.

N° 4,027.

N° 26.

Распоряженіе относительно порядка, какой долженъ быть соблюдаемъ при приѣмѣ и выпискѣ изъ больницъ военныхъ больныхъ, находящихся въ отпускахъ.

(18 (30) Мая 1860 года.)

N Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Дежурный Генералъ 1-ой Арміи увѣдомилъ Главный Совѣтъ, что рядовые военно-рабочихъ ротъ: Давидъ Вейсблатъ и Айзикъ Музыкусъ, получивъ въ 1858 году кратковременные отпуска, а потомъ, по случаю болѣзни, находясь на излеченіи въ гражданскихъ больницахъ, первый въ г. Ленчицѣ, а послѣдній въ г. Конинѣ, отправились по выздоровленіи изъ тѣхъ же больницъ, съ выданными имъ билетами, и по настоящее время не возвратились къ своимъ ротамъ.

o tém właściwych Rad Opiekuńczych, zarządzających szpitalami.

w Warszawie, d. 25 Lutego (8 Marca) 1860 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *Łaszczyński*.

N° 4,027.

N° 26.

Rozporządzenie o sposobie postępowania przy przyjmowaniu i wypisywaniu ze szpitala chorych wojskowych zostających na urlopie.

(d. 18 (30) Maja 1860 r.)

do

Rady Szczęgłowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Dyżurny Jenerał Armii 1-jej zawiadomił Radę Główną, że żołnierze z rot wojenno-roboczych: Dawid Wejsblat i Ajzyk Muzykus, którzy w roku 1858 otrzymali na czas krótki urlop, a następnie z powodu choroby zostawali na kuracyi w szpitalach cywilnych, pierwszy z nich w mieście Łęczycy, a drugi w mieście Koninie, po wyleczeniu wydaliли się z tychże szpitali z doręczonemi im biletami i do tego czasu do swoich rot nie powrócili.

Для предупрежденія на будущее время подобныхъ случаевъ, Главный Совѣтъ, согласно требованію Дежурнаго Генерала, сообщаетъ Попечительному Совѣту, для свѣдѣнія и точнаго руководства, буквальную выписку статей Свода Военныхъ Постановленій, указывающихъ порядокъ приема и выписки изъ больницъ, находящихся въ отпуску воинскихъ чиновъ.

„Статья 1,189. Если кто поступитъ изъ уволенныхъ въ отпускъ нижнихъ чиновъ, гдѣ либо въ госпиталь, или въ городскую больницу, то каждое изъ сихъ мѣстъ обязано, посредствомъ своего начальства, немедленно извѣщать ту команду, которой принадлежитъ заболѣвшій; что исполнять должно и по выздоровленіи нижнихъ чиновъ, на тотъ конецъ, чтобъ начальство такихъ нижнихъ чиновъ, по непробытію ихъ на срокъ изъ отпусковъ, не оставалось въ не-извѣстности о мѣстѣ ихъ нахождения.“

„Статья 1,190. По выздоровленіи, они препровождаются въ свои команды чрезъ внутреннюю стражу, и производится имъ содержаніе, на общемъ положеніи о путевомъ продовольствіи воинскихъ командъ.“

Варшава, 18 (30) Мая 1860 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Я. Лашинскій*.

№ 2,628.

Для запобієженія на przyszłość podobnym wypadkom Rada Główna, na skutek żądania tegoż Dyżurnego Jenerała, komunikuje Radzie Opiekuńczej, dla wiadomości i ścisłego zastosowania się, dosłowny wypis artykułów ze Zbioru wojennych przepisów, wskazujących sposób postępowania przy przyjmowaniu i wypisywaniu ze szpitala chorych wojskowych, zostających na urlopie:

„Art. 1,189. Jeśli z wojskowych niższych stopni, zostających na urlopie, wejdzie który do szpitala, albo lazaretu wojskowego, lub też do szpitala miejskiego, w takim razie zakłady te obowiązane są, za pośrednictwem swęj Władzy, zawiadomić niezwłocznie komendę, do której chory wojskowy należy. Toż samo winny uczynić i po wyzdrowieniu tychże wojskowych, a to w celu, aby właściwa ich Władza, w razie niepowrócenia onych w terminie oznaczonym z urlopów, nie zostawała w nie-wiadomości o miejscu ich pobytu.“

„Art. 1,190. Po wyzdrowieniu, pomienieni wojskowi od-
syłani być winni do swych komend przez straż wewnętrzną i utrzymywani być mają podług ogólnych przepisów o żywieniu wojskowych komend w czasie podróży.“

w Warszawie, d. 18 (30) Maja 1860 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński*.

№ 2,628.

N° 27.

Распоряженіе о введеніи однообразія въ существующія положенія о приѣмѣ солдатскихъ семействъ въ гражданскія больницы.

(5 (17) Іюня 1862 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Правительственная Коммисія Внутреннихъ Дѣлъ.

Статсъ-Секретарь при Совѣтѣ Управленія, отзывомъ отъ 2 (14) Апрѣля сего года, за N° 9,803, увѣдомилъ, что для введенія однообразія въ существующія положенія о принятіи солдатскихъ семействъ въ гражданскія больницы, исправляющей должность Намѣстника въ Царствѣ, согласно представленію Правительственной Коммисіи Внутреннихъ Дѣлъ и мнѣнію и. д. Начальника Главнаго Штаба 1-ой Арміи, приказать извоилъ:

1) что жены, незамужнія дочери и несовершеннолѣтніе, до 16 лѣтъ, сыновья нижнихъ воинскихъ чиновъ, состоящихъ въ Царствѣ на дѣйствительной службѣ, если только жены находятся при мужьяхъ, а дѣти при отцахъ, безъ различія, происходятъ ли они изъ Имперіи, или изъ Царства, должны быть принимаемы, въ случаѣ болѣзни, на излеченіе въ гражданскія больницы Царства, на счетъ суммъ Коммисаріата; съ тѣмъ однако условіемъ, чтобы солдатскіе сыновья были отправляемы для пользованія, преимущественно въ ближайшіе отъ мѣста

N° 27.

Rozporządzenie o ujednostajnieniu przepisów, co do przyjmowania rodzin żołnierskich do szpitali cywilnych.

(d. 5 (17) Czerwca 1862 r.)

до
Рady Szczegółowej Opiekuńczej N.

KOMMISSYA RZĄDOWA SPRAW WEWNĘTRZNYCH.

Sekretarz Stanu przy Radzie Administracyjnej odezwą z dnia 2 (14) Kwietnia r. b. N° 9,803 zawiadomił, że dla ujednostajnienia przepisów o przyjmowaniu rodzin żołnierskich do szpitali cywilnych, p. o. Namiestnika Królestwa, zgodnie z wnioskiem Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych i opinią p. o. Naczelnika Sztabu Głównego 1-jej Armii postanowić raczył:

1) że żony, niezamężne córki i nieletni do lat 16 synowie, wojskowych niższych stopni, w czynnej służbie w Królestwie znajdujących się, o ile żony przy mężach, a dzieci przy ojcach zostają, bez względu, czy są rodem z Cesarstwa, czy z Królestwa, przyjmowani być mają, w razie choroby, na kurację do szpitali cywilnych Królestwa, na rachunek funduszu Kommissoryatu, z zastrzeżeniem co do synów żołnierskich, ażeby przedewszystkiēm odsyłani byli na kurację do szpitali i lazaretów wojskowych, będących najbliżej miejsca ich kon-

ихъ квартирнаго расположенія, въ военныя госпитали и лазареты, и только въ случаѣ несуществованія, или значительной отдаленности военныхъ госпиталей и лазаретовъ, были принимаемы на излеченіе въ гражданскія больницы; во всякомъ однакожъ случаѣ, на счетъ суммъ Коммисаріата;

2) что жены, незамужнія дочери и несовершеннолѣтніе, до 16 лѣтъ, сыновья безсрочно-отпускныхъ, отставныхъ или умершихъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, безъ различія—происходятъ ли они изъ Имперіи, или изъ Царства, если только они въ состояніи лечиться на собственныя средства, должны быть принимаемы, въ случаѣ болѣзни, въ гражданскія больницы въ Царствѣ, на счетъ суммъ бюджета Царства, назначаемыхъ ежегодно на мѣстныя военныя потребности;

3) во вниманіе къ скуднымъ средствамъ больницъ, въ особенности провинціальныхъ, а равно, въ видахъ сбереженія издержекъ Казны, плата за леченіе семействъ солдатъ, какъ находящихся на дѣйствительной службѣ, такъ и отпускныхъ, отставныхъ и умершихъ, должна быть производима по особому тарифу, который, по представленію Главнаго Попечительнаго Совѣта, имѣетъ быть ежегодно утверждаемъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ Дѣлъ, вмѣстѣ съ тарифомъ, опредѣляющимъ плату за пользованіе въ гражданскихъ больницахъ нижнихъ воинскихъ чиновъ, съ означеніемъ по первому тарифу цѣнъ нѣсколько ниже, противу цѣнъ послѣдняго тарифа и съ условіемъ, чтобы солдатскія семейства были продовольствуемы въ больницахъ, согласно общему положенію.

Въ исполненіе вышеизложеннаго приказанія и. д. Намѣстника въ Царствѣ, Правительственная Коммисія, согласно представленію Главнаго Попечительнаго Совѣта, постановила плату за леченіе солдатскихъ семействъ въ 1862 году, опредѣлить 3 копѣйками ниже противу цѣнъ, установленныхъ на текущій годъ для военныхъ, а именно:

Въ Варшавѣ и Варшавской Губерніи	по 30 коп.
Радомской	„ 29 „
Люблинской	„ 29 „

систенци и tylko, aby w razie nieistnienia, lub znacznego odalenia szpitali i lazaretów wojskowych, przyjmowani byli na kurację do szpitali cywilnych, lecz zawsze na rachunek funduszów Kommissoryackich;

2) że żony, córki niezamężne i nieletni do lat 16 synowie urlopowanych, dymissyonowanych, lub zmarłych wojskowych niższych stopni, bez względu, czy są rodem z Królestwa, czyli też z Cesarstwa, jeśli nie są w możności leczenia się własnymi środkami, przyjmowani być mają, w razie choroby, do szpitali cywilnych Królestwa, na rachunek funduszu, budżetem Królestwa, na miejscowe potrzeby wojskowe corocznie oznaczanego;

3) że ze względu na szczupłość funduszów szpitalnych, a szczególnie na prowincyi, jak niemniej z uwagi na oszczędność w wydatkach Skarbu, opłaty za kurację rodzin żołnierzy, tak w służbie czynnej zostających, jako też urlopowanych, dymissyonowanych i zmarłych, mają być uiszczane podług oddzielnej taryfey, corocznie na przedstawienie Rady Głównej Opiekuńczej przez Kommissyę Rządową Spraw Wewnętrznych zatwierdzać się mającej, łącznie z taryfą stanowiącą ceny za kurację wojskowych niższych stopni w szpitalach cywilnych, z oznaczeniem w taryffie pierwszej cen nieco niższych od cen taryfey ostatniej i z ostrzeżeniem, iżby rodziny żołnierskie żywione były w szpitalach według ogólnej zasady.

W zastosowaniu się do powyższej decyzji p. o. Namiestnika Królestwa, na wniosek Rady Głównej Opiekuńczej, Kommissya Rządowa postanowiła: ceny za kurację rodzin żołnierskich w r. 1862 oznaczyć o kop. 3 niżej, od cen dla wojskowych na rok bieżący ustanowionych, a mianowicie:

„	Warszawie i gubernii Warszawskiej	po kop. 30
„	Radomskiej	„ 29
„	Lubelskiej	„ 29

Въ Плоцкой губерніи по 29 коп.

Августовской „ 34 „

Кромѣ того, за лекарства по 3 коп. въ день съ человѣка; за леченіе и содержаніе въ больницахъ для умалишенныхъ, включая въ это и лекарства, по 35 коп. въ день.

За погребеніе умершаго по 1 руб. 50 коп.

Сообщая объ этомъ Попечительному Совѣту, для точнаго руководства, Правительственная Коммисія предвѣщаетъ, что приведенный выше тарифъ, долженъ возымѣть силу съ 1 (13) Мая, т. е. начиная со второй трети текущаго года.

При томъ, для устраненія всякаго по сему предмету недоразумѣнія, Правительственная Коммисія присовокупляетъ:

что опредѣленіе Князя Намѣстника 1849 года, устанавливающее таксу за леченіе солдатскихъ женъ и дочерей, съ 1 (13) Мая сего года отмѣняется;

что расчетныя вѣдомости, составленныя на основаніи настоящаго распоряженія, Попечительные Совѣты обязаны представлять:

за семейства нижнихъ чиновъ, состоящихъ на дѣйствительной службѣ, въ Брестъ-Литовскую Коммисаріатскую Коммисію; за семейства нижнихъ чиновъ пограничной стражи, Начальникамъ подлежащихъ таможенныхъ пограничныхъ Округовъ; за семейства отставныхъ, отпускныхъ или умершихъ солдатъ—въ Губернскія Правленія.

Настоящій тарифъ разосланъ всѣмъ властямъ, отъ коихъ зависитъ ассигнованіе денегъ, причитающихся за леченіе въ гражданскихъ больницахъ.

Варшава, 5 (17) Іюня 1862 года.

Предсѣдатель Главнаго Попечительнаго Совѣта,

Тайный Совѣтникъ (подписано) *Я. Лащинскій*.

№ 1,782/17,831.

в губерніи Пѣцкой по коп. 29

„ Августовскій „ 34,

oprócz tego za lekarstwa po kop. 3 dziennie od osoby;
za kurację i utrzymywanie w szpitalach dla obłąkanych
włącznie lekarstw, po kop. 35 dziennie;

za pogrzeb zmarłego rsr. 1 kop. 50.

Zawiadamiając o powyższém Radę Opiekuńczą, dla ścisłego stosowania się, Kommissya Rządowa uprzedza, że taryffa ta obowiązywać ma od dnia 1(13) Maja, to jest od początku 2-go tercyału r. b.

Nadto, dla usunięcia wszelkiej wątpliwości w tym przedmiocie, Kommissya Rządowa objaśnia:

że decyzya Księcia Namiestnika z r. 1849, stanowiąca opłaty za kurację żon i córek żołnierskich od d. 1 (13) Maja r. b. w swęj mocy ustaje;

że likwidacye, na zasadzie obecnego przepisu formować się mające, Rady Opiekuńcze składać winny:

za rodziny niższych stopni wojskowych w czynnej służbie zostających — Kommissoryackiej Kommissyi w Brześciu Litewskim, za rodziny niższych stopni straży granicznej — właściwym Naczelnikom okręgów celno-granicznych, za rodziny dymissyonowanych, urlopowanych, lub zmarłych żołnierzy — Rządom Gubernialnym.

Obecnie ustanowiona taryffa przesłaną została wszystkim Władzom, mającym udział w assygnowaniu należności za kurację w szpitalach cywilnych.

w Warszawie, d. 5 (17) Czerwca 1862 r.

Prezes Rady Głównej Opiekuńczej,

Tajny Radca (podpisano) *J. Laszczyński*.

№ 1,782/17,831.

№ 28.

Распоряжение о томъ, что плата, причитающаяся больницамъ за лечение военныхъ больныхъ, должна быть отсылаема прямо въ Главное Казначейство Царства, на распоряжение Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ.

(9 (21) Мая 1863 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Вслѣдствіе жалобъ Попечительныхъ Совѣтовъ на неполученіе причитающагося больницамъ вознагражденія, за лечение военныхъ больныхъ, Правительственная Комисія Внутреннихъ Дѣлъ относилась къ Начальнику Штаба войскъ, въ Царствѣ расположенныхъ, о предписаніи Брестъ-Литовской Комисаріатской Комисіи, чтобы означенное вознагражденіе, высылаемо было ею прямо въ Главное Казначейство Царства, на распоряженіе Правительственной Комисіи, съ поясненіемъ, какой именно больницѣ причитается высылаемое вознагражденіе; послѣ чего таковое будетъ ассигновано къ выдачѣ подлежащимъ больницамъ, посредствомъ перевода суммъ въ Уѣздныя Казначейства.

Начальникъ Штаба, отъ 26 Апрѣля сего года, за № 2,343, увѣдомилъ, что вмѣстѣ съ симъ предложено Комисаріатской Комисіи о производствѣ платы, за лечение военныхъ больныхъ, порядкомъ, указаннымъ Правительственною Комисіею.

№ 28.

Rozporządzenie, iż należności, przypadające szpitalom za kurację chorych wojskowych, przesyłane być mają wprost do Kasy Głównej Królestwa, do dyspozycji Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych.

(d. 9 (21) Maja 1863 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

W skutek zażaleń Rad Opiekuńczych o nieodbieranie należności szpitalom przypadających za kurację chorych wojskowych, Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych odniosła się do Naczelnika Sztabu Wojsk konsystujących w Królestwie, o zalecenie Kommissoryackiej Kommissyi w Brześciu Litewskim, iżby należności wspomniane przesyłała wprost do Kasy Głównej Królestwa do dyspozycji Kommissyi Rządowej, przy wymienieniu, do jakiego szpitala nadsyłany fundusz należy, a ztąd assygnowany będzie do wypłaty właściwym szpitalom przez przekazy na Kassy powiatowe.

Naczelnik Sztabu odezwą z dnia 26 Kwietnia (v. s.) r. b. № 2,343 doniósł, że pod jednym Kommissoryacka Kommissya wezwana została o dopełnianie wypłaty za kurację chorych wojskowych w sposób przez Kommissyę Rządową jak wyżej zaprojektowany.

Сообщая объ этомъ Попечительному Совѣту, Главный Совѣтъ просить озаботиться, чтобы больница содержалась въ такомъ, какъ и по настоящее время, состояніи; о скорѣйшей же уплатѣ причитающейся суммы, Главный Совѣтъ съ своей стороны не преминетъ настаивать.

Варшава, 9 (21) Мая 1863 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Я. Лащинскій*.

N° 1,704.

N° 29.

Распоряженіе относительно выдачи госпитальныхъ вещей для военныхъ, состоящихъ на излеченіи въ гражданскихъ больницахъ.

(28 Августа (9 Сентября) 1864 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Присланный при предписаніи Правительственной Комисіи Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 12 (24) сего Августа, за N° 4,811/18,283, циркуляръ Министра Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 29 Мая (старого стиля) текущаго года, за N° 107, къ Начальникамъ Губерній, относительно порядка выдачи вещей для военныхъ, состоящихъ на излеченіи въ гражданскихъ

Завиadamiając o tém Radę Opiekunczą, Rada Główna uprasza ją, iżby starała się utrzymać szpital w dotychczasowym zakresie, a śpiesznej wypłaty należności Rada Główna ze swjej strony dopilnuje.

в Варшавіе, d. 9 (21) Мaja 1863 r.

Prezes, Radca Tajny (podpisano) *J. Łaszczyński*.

N° 1,704.

N° 29.

Rozporządzenie o sposobie wydawania rzeczy dla wojskowych, zostających na kuracyi w szpitalach cywilnych.

(d. 28 Sierpnia (9 Września) 1864 r.)

do

Rady Szczegółowej Opiekunczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Nadesłany przy reskrypcie Kommissyi Rządowej Spraw Wewnętrznych z dnia 12 (24) Sierpnia r. b. N° 4,811/18,283, okólnik Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 Maja (v. s.) r. b. N° 107 do Naczelników Gubernij, co do sposobu wydawania rzeczy dla wojskowych, na kuracyi w szpitalach cywilnych zostających, Rada Główna przesyła załącznie w kopii

больницахъ,— Главный Попечительный Совѣтъ препровождаетъ Попечительному Совѣту, въ засвидѣтельствованной копии, для свѣдѣнія и руководства.

Варшава, 28 Августа (9 Сентября) 1864 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Я. Лащинскій*.

№ 2,405.

Приложеніе къ № 29-му.

Циркулярно.

Господину Начальнику губерніи.

Министерство Внутреннихъ Дѣлъ.

Для воспособленія гражданскимъ больницамъ въ пользованіи военныхъ больныхъ, по распоряженію Военнаго Министерства, отпускались отъ Коммисаріата госпитальныя вещи, а положеніемъ Военнаго Совѣта, 31 Декабря 1855 г., опредѣлено: за употребленіе въ больницахъ этихъ вещей, а также за перевозку ихъ въ больницы и обратно, денегъ не взыскивать; изъ больницъ же принимать вещи, по минованіи надобности, въ томъ видѣ, въ какомъ онѣ будутъ находиться при приѣмѣ.

Въ послѣднее время возникъ вопросъ, въ какой мѣрѣ правленъ отпускъ вещей больницамъ, когда, въ производимой военнымъ вѣдомствомъ платѣ за военныхъ больныхъ, заключается по закону, ст. 1,445, ч. IV. к. III Свода Воен. Пост., и плата за вещи.

вѣрительнѣй Radzie Opiekunczej, dla wiadomości i zastosowania się.

в Варшавіе, d. 24 Sierpnia (9 Września) 1864 r.

Prezes, Radca Tajny (podpisano) *J. Łaszczyński*.

№ 2,405.

Annex do № 29-go.

Okólnik.

do
Naczelników Gubernij.

MINISTERSTWO SPRAW WĘWNETRZNYCH.

Для приѣзда въ помѣщальнѣ цивильномъ, зъ powodu leczenia w nich chorych wojskowych, na mocy rozporządzenia Ministerstwa Wojny wydawane były z Kommissoryatu rzeczy szpitalne, zaś decyzją Rady Wojennej z d. 31 Grudnia 1855 roku zastrzeżono, aby за używanie tych rzeczy w szpitalach, oraz за przewózkę onych do szpitali i napowrót, żadnego wynagrodzenia nie pobierać; ze szpitali zaś przyjmować rzeczy, gdy takowe okazały się niepotrzebnymi, w takim stanie, w jakim znajdować się będą w czasie ich odbioru.

W ostatnich czasach wynikła kwestya, o ile uzasadnionem jest to wydawanie rzeczy dla szpitali, skoro w wypłacanej szpitalom przez Zarząd Wojskowy należności за chorych wojskowych, stosownie do art. 1,445-go części 4-jej, księgi 3-jej, Zbioru Ustaw Wojennych, mieści się już i wynagrodzenie за rzeczy.

Военный Совѣтъ, по разсмотрѣніи этого вопроса, положилъ: отпускъ вообще вещей больницамъ Приказовъ Общественнаго Призрѣнія и другимъ гражданскимъ больницамъ, для военныхъ больныхъ отмѣнить, а отпускать вещи только въ случаѣ самой крайней необходимости, съ тѣмъ условіемъ, чтобы стоимость вещей была вычитаема больницами изъ платы за пользованіе больныхъ. Впрочемъ, отпущенныхъ уже нѣкоторымъ больницамъ вещей, Военный Совѣтъ положилъ не требовать обратно и не удерживать за нихъ денегъ при расчетѣ за пользованіе военныхъ больныхъ, такъ какъ отпускъ этихъ вещей былъ сдѣланъ на прежнемъ основаніи.

Имѣю честь увѣдомить объ этомъ Ваше Превосходительство, для зависящихъ, въ потребныхъ случаяхъ, по Приказу Общественнаго Призрѣнія распоряженій.

С-Петербургъ, 29 Мая 1864 года.

Министръ Внутреннихъ Дѣлъ, Статсъ-Секретарь
(подписано) *Валуевъ*.

№ 107.

Rada Wojenna, po rozważeniu téj kwestyi, postanowiła wydawanie rzeczy wszelkim szpitalom, zostającym pod Zarządem Opieki Powszechnej, jako też innym szpitalom cywilnym, dla chorych wojskowych, znieść, i wydawać rzeczy tylko w razach nieodzownej potrzeby, z tym warunkiem, żeby wartość ich była strącaną szpitalom z należności, przypadającej za leczenie chorych. Oprócz tego Rada Wojenna uchwaliła, aby rzeczy wydanych już poprzednio niektórym szpitalom nie odbierać i za nie należnych pieniędzy przy obliczaniu należności za leczenie chorych nie potrącać, z powodu, iż rzeczy te były wydane na mocy istniejących dawniej przepisów.

Mam honor zawiadomić o tém JW. Pana, dla wydania, w razie potrzeby, odpowiednich do Zarządu Opieki Powszechnej rozporządzeń.

w St-Petersburgu, d. 29 Maja 1864 r.

Minister Spraw Wewnętrznych,
Sekretarz Stanu (podpisano) *Wałujew*.

№ 107.

№ 30.

Распоряжение, заключающее въ себѣ тарифъ платы за леченіе больныхъ нижнихъ воинскихъ чиновъ пограничной стражи и почтовыхъ, дорожныхъ и полицейскихъ служителей, а также платы за погребеніе умершихъ.

(12 (24) Января 1865 года.)

Н Частному Попечительному Совѣту.

Главный Попечительный Совѣтъ Благотворительныхъ Заведеній.

Главный Совѣтъ сообщаетъ Попечительному Совѣту, что тарифъ цѣнамъ за леченіе и погребеніе больныхъ: нижнихъ воинскихъ чиновъ, безсрочно-отпускныхъ и отставныхъ солдатъ, чиновъ пограничной стражи, почтовыхъ, дорожныхъ и полицейскихъ служителей, а равно тарифъ цѣнамъ за леченіе солдатскихъ семействъ, пользующихся въ гражданскихъ больницахъ, утвержденный на 1864 годъ, оставленъ Правительственною Коммисіею Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ безъ измѣненія и на 1865 годъ, а именно положено взимать:

а) за поименованныхъ выше военныхъ и служителей, за каждого больного:

въ Варшавѣ и Варшавской губерніи	по 33 коп. въ день,
Радомской	” 32 ” ”
Люблинской	” 32 ” ”
Плоцкой	” 32 ” ”
Августовской	” 37 ” ”

кроме того, за лекарства по 3 коп. въ день, съ человека;

№ 30.

Rozporządzenie, obejmujące taryfę cen kuracyi chorych wojskowych niższych stopni straży celnej granicznej, posługaczy pocztowych, drogowych i policyjnych, oraz cen pogrzebów zmarłych.

(d. 12 (24) Stycznia 1865 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekuńczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUŃCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Zawiadamia Radę Opiekuńczą, że Kommissya Rządowa Spraw Wewnętrznych i Duchownych, taryfę cen kuracyi i pogrzebów chorych wojskowych niższych stopni, nieograniczenie urlopowanych i dymisyonowanych żołnierzy, straży celnej granicznej, posługaczy pocztowych, drogowych i policyjnych, jak niemniej taryfę cen kuracyi rodzin żołnierskich, leczonych w szpitalach cywilnych Królestwa, na rok 1864 zatwierdzoną, bez zmiany zatwierdziła na r. 1865, to jest oznaczyła:

a) za pomienionych wojskowych i posługaczy od każdego chorego:

w Warszawie i	
w gubernii Warszawskiej	po kop. 33 dziennie,
” Radomskiej	” 32 ”
” Lubelskiej	” 32 ”
” Płockiej	” 32 ”
” Augustowskiej	” 37 ”

a oprócz tego, za lekarstwa po kopiejek 3 dziennie od osoby;

за погребение одного умершаго по 1 руб. 50 коп.;
за больныхъ офицеровъ, издержки на содержание и лечение должны быть требуемы вдвое противъ вышеозначенныхъ цѣнъ;

за лечение и содержание въ больницахъ, устроенныхъ для умалишенныхъ, вмѣстѣ съ лекарствами, за больныхъ нижнихъ чиновъ по 38 коп. въ день, а за офицеровъ по 75 коп.;

б) за солдатскія семейства, т. е. за женъ, незамужнихъ дочерей и несовершеннолѣтнихъ, до 16 лѣтъ, сыновей нижнихъ воинскихъ чиновъ, какъ состоящихъ на дѣйствительной службѣ, такъ и отпусковыхъ, отставныхъ и умершихъ:

въ Варшавѣ и Варшавской губерніи	по 30 коп. въ день,
Радомской	„ 29 „ „
Люблинской	„ 29 „ „
Плоцкой	„ 29 „ „
Августовской	„ 34 „ „

кроме того, за лекарства по 3 коп. въ день, съ человѣка;
за лечение и содержание въ заведеніяхъ для умалишенныхъ, вмѣстѣ съ лекарствами, по 35 коп. съ человѣка;

за погребение умершаго по 1 руб. 50 коп.

Означенный тарифъ разосланъ всѣмъ властямъ, отъ коихъ зависитъ ассигнованіе денегъ, причитающихся за лечение въ больницахъ гражданскаго вѣдомства.

Варшава, 12 (24) Января 1865 года.

Предсѣдатель, Тайный Совѣтникъ (подписано) *Я. Лашинскій*.

№ 2,585.

за погребъ одного zmarłego rs. 1 kop. 50;

за chorych officerów, koszt utrzymania i leczenia, oraz koszt pogrzebu likwidowane być mają podwójnie, w stosunku cen wyżej oznaczonych;

за kurację i utrzymanie w szpitalach urządzonych dla obłąkanych, łącznie z lekarstwami, dziennie za chorych niższych stopni po kop. 38, za chorych zaś officerów po kop. 75;

б) за rodziny wojskowych, to jest за żony, córki niezamężne i nieletnich do lat 16 synów wojskowych niższych stopni, tak w czynnej służbie zostających, jako też urlopowanych, dymisjonowanych, lub zmarłych:

в Warszawie i

в губернии Warszawskiej по kop. 30 dziennie,

„ Radomskiej	„ 29 „
„ Lubelskiej	„ 29 „
„ Płockiej	„ 29 „
„ Augustowskiej	„ 34 „

oprócz tego, за лекарства по kop. 3 dziennie od osoby;

за kurację i utrzymanie w szpitalach dla obłąkanych łącznie lekarstw, по kop. 35 dziennie;

за погребъ zmarłego rs. 1 kop. 50.

Taryffa takowa przesłaną została wszystkim Władzom, mającym udział w assygnowaniu należności за kurację w szpitalach cywilnych.

в Warszawie, dnia 12 (24) Stycznia 1865 r.

Prezes, Tajny Radca (podpisano) *J. Łaszczyński*.

№ 2,585.

№ 31.

Распоряженіе о порядкѣ погребенія лицъ Православнаго исповѣданія, умершихъ въ гражданскихъ больницахъ.

(3 (15) Сентября 1865 года.)

Н Гражданскому Губернатору.

Главный Директоръ, Предсѣдательствующій въ Правительственной Коммисіи Внутреннихъ и Духовныхъ Дѣлъ.

Въ одной изъ больницъ Царства, по смерти находившагося въ оной на излеченіи военнаго чина Православнаго исповѣданія, мѣстный Смотритель не пригласилъ Православнаго Священника, для отпѣванія покойника, а потомъ, умершій этотъ погребенъ былъ, безъ всякаго обряда, требуемаго Православною Церковью.

Вслѣдствіе поступившаго ко мнѣ о семъ отзыва военнаго начальства, я, вмѣстѣ съ симъ, предложилъ Предсѣдателю Главнаго Попечительнаго Совѣта, вмѣнить въ обязанность Смотрителямъ всѣхъ гражданскихъ больницъ въ краѣ, къ точному впредъ руководству, чтобы они, о всѣхъ умирающихъ лицахъ Православнаго исповѣданія, доносили своевременно мѣстнымъ Военно-Уѣзднымъ Начальникамъ, для немедленнаго приглашенія Православнаго Священника, къ исполненію обряда, требуемаго Православною Церковью, а равно, для наблюденія со стороны сихъ Военно-Уѣздныхъ Начальниковъ, дабы умершія лица сего исповѣданія, были погребены съ соблюденіемъ должнаго приличія и совершеніемъ церковнаго обряда.

№ 31.

Rozporządzenie o sposobie grzebania osób wyznania Prawosławnego, zmarłych w szpitalach cywilnych.

(d. 3 (15) Września 1865 r.)

do

Gubernatora Cywilnego N.

DYREKTOR GŁÓWNY, PREZYDUJĄCY W KOMISSYI RZĄDOWEJ
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I DUCHOWNYCH.

W jednym ze szpitali Królestwa, Intendent, po nastąpiącej śmierci znajdującego się na kuracyi w tym szpitalu wojakowego wyznania Prawosławnego, nie wezwał Duchownego tego wyznania, dla odśpiewania modłów nad nieboszczykiem i następnie nieboszczyk ten pochowany został bez dopełnienia obrządku, wymaganego przez Kościół prawosławny.

W skutku otrzymanego przezemnie zawiadomienia o tém od Naczelnika Wojennego, poleciłem jednocześnie Prezesowi Rady Głównej Opiekuńczej włożyć na Intendentów wszystkich szpitali cywilnych w kraju, obowiązek ścisłego przestrzegania na przyszłość, aby o wszystkich umierających osobach, wyznania Prawosławnego, donosili w właściwym czasie miejscowemu wojennemu Naczelnikom powiatowym, dla bezzwłocznego przyzywania Duchownego wyznania Prawosławnego do dopełnienia obrządku, wymaganego przez kościół Prawosławny, jak również dla rozciągnięcia ze strony wzmiankowanych Naczelników wojennych powiatowych dozoru, aby zmarli tego wyznania, byli grzebani z zachowaniem należytej przyzwoitości i z dopełnieniem cerkiewnego obrządku.

Сообщая о семъ Вашему Превосходительству, прошу предписать подвѣдомственнымъ Вамъ административнымъ властямъ тѣхъ мѣстностей, гдѣ находятся гражданскія больницы, дабы онѣ и съ своей стороны строго наблюдали за точнымъ соблюденіемъ больничными начальствами означеннаго порядка погребенія лицъ Православнаго исповѣданія, умирающихъ въ сказанныхъ больницахъ.

Къ сему неизлишнимъ считаю присовокупить, что я вмѣстѣ съ симъ, сдѣлалъ сношеніе съ Генералъ-Полицеймейстеромъ въ Царствѣ о подтвержденіи Военно-Уѣзднымъ Начальникамъ, дабы они, по полученіи отъ больничнаго Смотрителя помянутаго донесенія, приглашали Православныхъ Священниковъ съ такимъ расчетомъ времени, чтобы погребеніе могло быть совершаемо безъ нарушенія тѣхъ сроковъ, которые указаны для сего врачебно-полицейскими правилами, утвержденными Совѣтомъ Управленія 30 Мая (12 Іюня) 1846 года.

Варшава, 3 (15) Сентября 1865 года.

Главный Директоръ (подписано) *Князь Черкасскій.*

№ 1,568/28,852.

Завиadamiając o tém JW. Pana, proszę o wydanie polecenia podwładnym Władzom administracyjnym, w tych miejscowościach, w których istnieją szpitale cywilne, aby ona z swojej strony pilnie baczyły nad ściśłym przestrzeganiem przez Władze szpitalne wskazanego wyżej sposobu grzebania osób wyznania Prawosławnego, umierających w rzeczonych szpitalach.

Przytém znajduję właściwém nadmienić, że jednocześnie zniósłem się z Jenerał-Policmajstem w Królestwie, o ponowienie Naczelnikom wojennym powiatowym polecenia, aby ci, po otrzymaniu od Intendenta szpitala wzmiankowanego doniesienia, wzywali Księży Prawosławnych tak spiesźnie, iżby pochowanie zwłok mogło być dopełnione, bez naruszenia terminów, wyznaczonych do tego przepisami policyjno-lekarskimi, zatwierdzonemi przez Radę Administracyjną w dniu 30 Maja (12 Czerwca) roku 1846.

w Warszawie, d. 3 (15) Września 1865 r.

Dyrektor Główny (podpisano) *Książę Czerkaski.*

№ 1,568/28,852.

N° 32.

Распоряжение, указывающее порядок высылки воинских нижних чинов в гражданские больницы.

(10 (22) Января 1866 года.)

Н Частному Попечительному Совету.

Главный Попечительный Совет Благотворительных Заведений.

Отношение Статс-Секретаря при Совете Управления Царства, последовавшее в Правительственную Комиссию Внутренних и Духовных Дел, от 8 (20) Декабря 1865 года, за N° 16,708, и полученное при оном, препровожденное Министром Статс-Секретарем, официальное прибавление к газете Северная Почта, от 7 Сентября 1865 г. (старого стиля), за N° 27, с помещением в оном циркулярных распоряжений Министра Внутренних Дел Начальникам губерний Империи, а именно:

2) о порядке высылки нижних воинских чинов в богадельни Приказов Общественного Призрения, Главный Совет препровождает при сем в Попечительный Совет в засвидетельствованном списке, для сведения.

Варшава, 10 (22) Января 1866 года.

И. д. Председателя, Генерал-Лейтенант (подписано) Рожнов.

N° 5,283/43,424.

N° 32.

Rozporządzenie o porządku wysyłania niższych stopni wojskowych do szpitali cywilnych.

(d. 10 (22) Stycznia 1866 r.)

do
Rady Szczegółowej Opiekunczej N.

RADA GŁÓWNA OPIEKUNCZA ZAKŁADÓW DOBROCZYNNYCH.

Odezwę Sekretarza Stanu przy Radzie Administracyjnej Królestwa pod d. 8 (20) Grudnia 1865 r. N° 16,708, do Komissji Rządowej Spraw Wewnętrznych i Duchownych uczynioną, oraz zakommunikowany przy téjże, nadesłany przez Ministra Sekretarza Stanu urzędowy dodatek do gazety Poczta Północna z dnia 7 Września (v. s.) 1865 r. N° 27, obejmujący wydane przez Ministra Spraw Wewnętrznych do Naczelników Gubernij w Cesarstwie rozporządzenie, a mianowicie:

2) o porządku wysyłania niższych stopni wojskowych do szpitali zarządów dobroczynnych;
Rada Główna komunikuje załącznicę w kopii wierzytelnej Radzie Opiekunczej, dla wiadomości.

w Warszawie, d. 10 (22) Stycznia 1866 r.

P. o. Prezesa, Generał-Lejtenant (podpisano) Rożnow.

N° 5,283/43,424.

Приложение къ № 32-му.

О порядкѣ отправления нижнихъ чиновъ въ богодѣльни
Приказовъ Общественнаго Призрѣнія.
(По Деп. Хоз. Отд. II, ст. 1, 22 Августа 1865 г., № 5,365.)

Циркуляромъ Министерства Внутреннихъ Дѣлъ, отъ 15
Юня 1864 г., за № 117, предложено было Вашему Превосхо-
дительству сдѣлать распоряженіе, чтобы приемъ въ подвѣ-
домственныя Приказы Общественнаго Призрѣнія богодѣльни
инвалидовъ, ограниченъ былъ утвержденнымъ комплектомъ
заведеній, если только размѣръ ихъ и имѣющіяся средства не
позволятъ принимать этихъ лицъ сверхъ комплекта.

Между тѣмъ многіе воинскіе Начальники отправляютъ
инвалидовъ въ заведенія Приказовъ, безъ предварительнаго
собранія свѣдѣній о свободныхъ вакансіяхъ, поставляя э-
тимъ Приказы въ крайне затруднительное положеніе, въ от-
ношеніи размѣщенія призрѣваемыхъ.

Вслѣдствіе сего Инспекторскимъ Департаментомъ Воен-
наго Министерства, по сдѣланному съ нимъ сношенію, объяв-
лено по военному вѣдомству, циркуляромъ отъ 4 сего
Августа, за № 161, чтобы воинскіе Начальники не прежде
отправляли въ заведенія Приказовъ Общественнаго Призрѣнія
для помѣщенія нижнихъ чиновъ, какъ по полученіи отъ
Приказовъ увѣдомленія о возможности приема въ заведенія
оныхъ, увѣчныхъ нижнихъ чиновъ.

Объ этомъ Хозяйственный Департаментъ имѣетъ честь
сообщить Вашему Превосходительству.

Вѣрно: Правитель Канцеляріи (подписано) *Леонтьевъ.*

КОНЕЦЪ I-ГО ТОМА ТРЕТЬЕЙ ЧАСТИ.

Annex do № 32-go.

O SPOSOBIE WYSYLANIA WOJSKOWYCH NIŻSZYCH STOPNI DO SZPITALI
ZARZĄDÓW DOBROCZYNNYCH. (Depart. Admin. Wydz. II, art. 1-y,
22 Sierpnia 1865 r. № 5,365.)

Przez okólnik Ministerstwa Spraw Wewnętrznych
z dnia 15 Czerwca 1864 r. № 117, JW. Pan wezwany zostałeś
o wydanie zarządzenia, ażeby przyjmowanie inwalidów woj-
skowych do domów schronienia, zostających pod kierunkiem
Zarządów Dobroczynnych, ograniczoném było do liczby
etatem wskazanej, chyba, że obszerność tych zakładów i ich
fundusze wystarczają na utrzymanie w nich nadkompletnych
tego rodzaju osób.

Tymczasem wielu z Dowódców wojskowych wysyła in-
walidów do Zakładów Dobroczynnych, bez poprzedniego za-
siągnięcia wiadomości, czy jest możność ich pomieszczenia,
stawiając tym sposobem Zarządy w nader trudném położeniu
co do pomieszczenia osób, pod opieką ich zostających.

W skutek tego Departament Inspektorski Ministerstwa
Wojny, będąc o tém zawiadomiony, zalecił przez cyrkularz
z d. 4 Sierpnia r. b. № 161 podwładnym Władzom wojsko-
wym, ażeby Dowódcy wojsk, nie pierwój wysyłali kaleki woj-
skowe niższych stopni dla umieszczenia w Zakładach Do-
broczynnych, jak po otrzymaniu od ich Zarządów zawiado-
mienia o możności przyjęcia ich do tychże Zakładów.

O czém Departament Administracyi ma honor zawiado-
mić JW. Pana.

Za zgodność: Dyrektor Kancellaryi (podpisano) *Leontjew.*

KONIEC TOMU I-GO CZĘŚCI TRZECIEJ.

